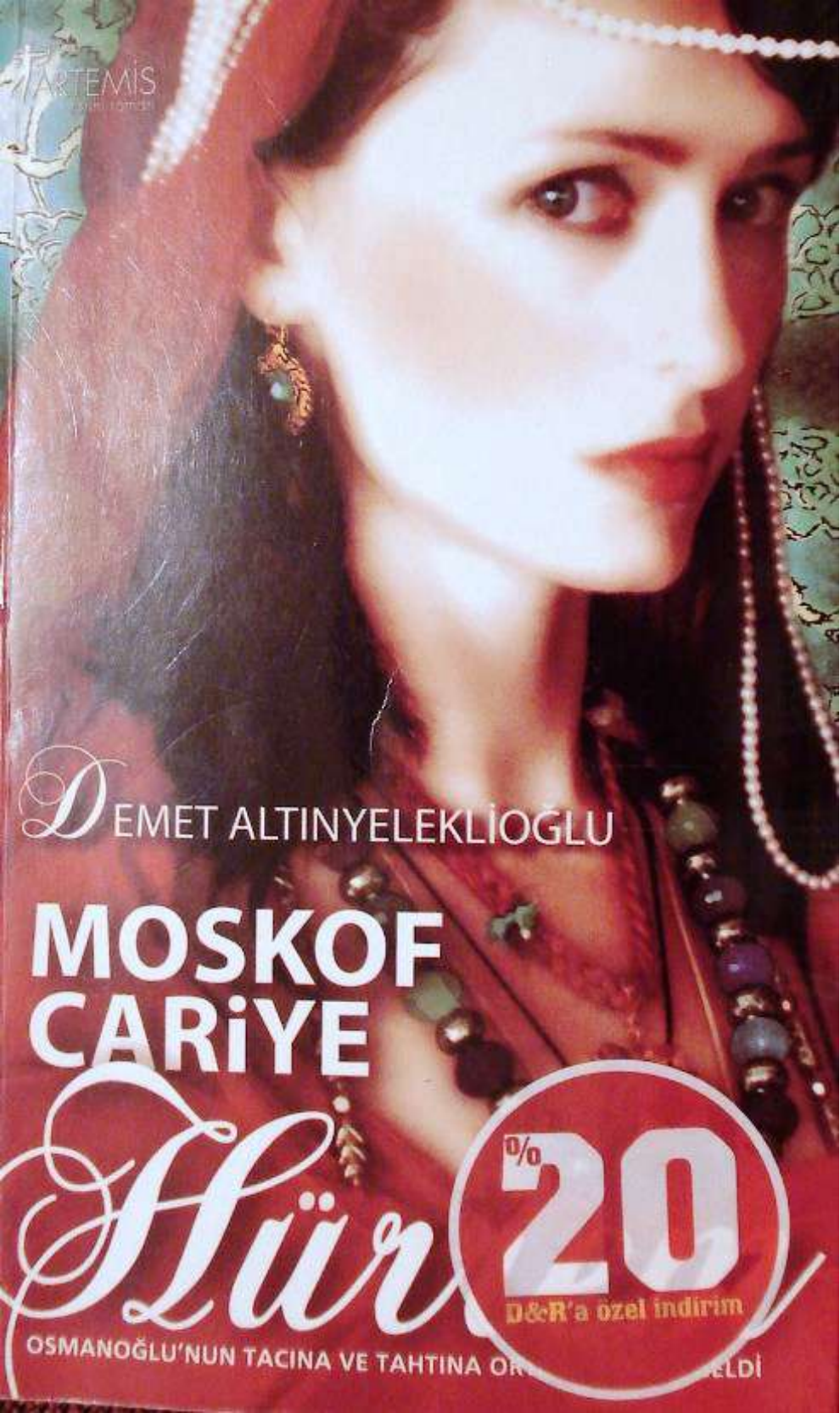

ARTEMİS
DEMET ALTINYELEKLİOGLU
MOSKOF CARİYE
Sür
%20
D&R'a özel indirim
OSMANOĞLU'NUN TACINA VE TAHTINA OR
ELDİ

Uçsuz bucaksız Rus steplerinde başlayıp dünyanın gördüğü en büyük imparatorluğun kudretli hükümdarı Süleyman'ın sarayına ulaşan bir masal.

16. Yüzyıl başları. Yelkenlerini Karadeniz'in sert rüzgarıyla dolduran bir gemi İstanbul'a, Kırım Hanı'nın Sultan Süleyman'a gönderdiği armağanı getirir. Rus steplerinden kaçırılan genç bir kızdır Han'ın hediyesi. Güzel cariye Aleksandra Anastasia Lisowska, aylarca Sultan'ın huzuruna çıkarılacağı günü bekler. Büyük acılarla, korkularla dolu bir küçük kalbi. Ama artık büyük umutları vardır. Kocaman hayalleri. Hareminden çaresiz, sabırsız gecelerinde gelecek planları yapar. Sultan Süleyman'ı büyüleyecektir.

Keşke hayat, hayaller kadar kolay olsa, diyor düşündüğü zamanlar çok olur. Osmanlı'da hayatın büyük bedelleri vardır. Süleyman'ın tahtına ve tacına ortak olmak, rüya bile sayılamaz Hürrem için. Gün vardır, yarın belli değildir. Üstelik padişahın gözü, ona bir erkek evlat veren Çerkez güzeli Gülbahar'dan başkasını görmemektedir.

Fakat güzel Hürrem kararını vermiştir bir kere. Çektiği acıları çocukları çekmemeli, kendi kanından gelenler onun düştüğü dehşet tuzaklarına düşmemelidir. Kaderinin çizdiği yolda yürümeye kararlıdır Aleksandra Dönüşü yoktur bu yolun. Sonunda ölüm de olsa öldürmek de, yaşayacaktır. Onu hareketten alıkoyamaz hiçbir engelin. Sultan Süleyman'ın gönlünde kendi yazacak, bu uğurda sarayın kanlı entrikalarla dolu gecelerine dalıp yaracaktır.

Moskof Cariye Hürrem

OSMANOĞLU'NUN TACINA ve TAHTINA ORTAK OLMAYA GELDİ

Demet Altınyeleklioğlu

ARTEMİS YAYINLARI

AB/198
ABG/54
A/55

Moskof Cariye
HÜRREM
Demet Altınyeleklioğlu

Genel Yayın Yönetmeni : Ilgın Sönmez Toydemir
Yayın Hazırlığı ve Türkiye Düzenleme : Çiğdem Su - dramaRepublic
Yazarın Yönetimi : photoRepublic
Grafik : Melek Koç
Mizanpaj : Hülya Fırat

1. Basım : Temmuz 2009
ISBN : 978-605-4228-20-1
Sertifika No : 10905

Demet Altınyeleklioğlu© 2009

Bu kitabın Türkçe yayın hakları Alfa Basım Yayın Dağıtım Ltd. Şti. ne aittir. Yayıncısından izin alınmadan kısmen ya da bir bütünün alıntı yapılamaz, hiçbir şekilde kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayınlanamaz.

Bu roman, tarihi bir belge olmak iddiasında değildir. Eser, hazırlığını tarihi olaylar ile karakterlerden alınakla birlikte, tarihi gerçekler romanın kurgusuna hizmet edeni bir pusula gibi hayatiyetinde kullanmıştır. Moskof Cariye, bir tarih fantezisidir.

Baskı ve Cilt: Melisa Matbaacılık
Tel: (212) 674 97 25 Faks: (212) 674 97 29

ARTEMİS YAYINLARI
Tiyatrolar Sokak No: 53 34110
Cağaloğlu / İstanbul
Tel: (212) 513 54 20 - 21 Faks: (212) 512 65 76
e-posta: editor@artemisyayinlari.com
www.artemisyayinlari.com

Genel Dağıtım
Alfa Basım Yayın Dağıtım Ltd. Şti.
Tel: (212) 511 58 05 Faks: (212) 519 35 00

Artemis Yayınları, Alfa Yayın Grubu'nun tescilli markasıdır.

Moskof Cariye Hürrem

OSMANOĞLU'NUN TACINA ve TAHTINA ORTAK OLMAYA GELDİ

Demet Altınyeleklioğlu

Fırtına gibi geçen,
bıçak gibi kesen bir hayatın müthiş öyküsü...

Gölgeler ansızın kayboldu. Sesler de duyulmuyordu. Gözlerini kavuran ışık sönmüştü. Zifiri bir karanlığın içindeydi. Sevinçle el çırpmak geldi içinden. Çünkü ancak karanlıklar yataktaki bedenini kucakladı mı çıkageliyordu küçük kız. Ancak o zaman zihin penceresi sonsuz kırların ışıklarına açılıyordu. İşte şimdi tam zamanıydı. Karanlık dokunabileceği kadar yoğundu. Sessizliğin ne anlattığını duyabiliyordu.

"Hadi," diye fısıldadı. "Gel artık." Kendi sesini duymaya çalıştı, olmadı. Oysa kızınkini işittiğine emindi. Hem zaten sadece o duyuyordu artık küçük kızı. Hem belki konuşurdu bu kez. Birden heyecanlandığını hissetti. Ne kadar arzu etmişti. Her gelişinde... Sırtını döven örgülü saçlarını savura savura kelebeklerin peşinde koşarken birden durup bakmıştı sadece. Elini kıza doğru uzatmak, onu kucaklamak istemiş, yapamamıştı.

Gözlerinin mavi yeşilini seviyordu kızın. Yanaklarındaki minik benekleri, dudaklarındaki tarifsiz tebessümü seviyordu. "Hadi," dedi yeniden, "Kelebekleri bekletme."

O da beklemedi. Karanlığın içinde birden sarı kanarya rengi çiçeklerle dolu uçsuz bucaksız bir kır belirivermişti. Gerçekten, çok gerilerde hafif dumanlı dağları gördü. "Ah," dedi çiçeklerin üzerinde dans eden kelebeklere. "Sizi özlemiştim." Sonra kız geldi masa entarisini ve beyaz önlüğünü uçurarak. Annesi saçlarını örmemişti. Kızıl bir deniz gibi dalgalanıyordu saçları arkasında, rüzgârla yarışırken. Kelebekler hemen mazbut perçemlerinin büyüsüne kapıldı. Şimdi kız neşeli bir şarkı söylüyordu galiba, kelebekler saçının üzerinde mimik kanatlarını çırparken. O duyamıyordu. Kuş cıvıltılarını da. Sessiz bir cennete bakıyordu sanki, karanlığın göbeğinden.

Kızıl saçlı, çilli, küçük kız kelebekleriyle koşup oynarken onu görüverdi. Dansın temposu yavaşladı. Bakışları karıştı. Tanırım, ne kadar güzeldi! Güzel ve masum. Ne kadar korumasız! Onu görünce büzüşünden bakışlarını kaçırmak istedi. Kararlıydı. Deneyecekti. Kız tam arkasını dönüp kelebeklerin peşine düşmeye hazırlanırken seslenivermişti.

"Dur gitme."

Sarıçiçeklerin arasında durdu küçük kız. Dönüp ona baktı. Gözlerindeki hüzün yerini meraba bırakmıştı şimdi.

"Konuş benimle."

Masa yeşil gözler ışıldadı ama sessizlik bozulmadı.

"Söyle bana. Kimsin sen?"

Eğilip bir çiçek kopardı. "Aleksandra. Aleksandra'yım."

"Aleksandra! Ne kadar güzel bir isim. Sana ne kadar yakışmış."

"Ya sen kimsin? Sanki tanıyor gibiyim."

Ben de seni tanır gibiyim diyemedi. "Ben de Hürrem Sultan'ım güzel kız."

"Hürrem Sultan mı? Kim o?"

"Yedi iklim, üç kıtanın hükümdarı Kanuni Sultan Süleyman'ın karısıyım."

Küçük kız masa eteğinin ucundan tutarak bir dizini büktü. Önünde hafifçe eğildi. Kaparlığı sarışçiçeği ona uzattı.

Hürrem karanlığın içinden kurtulup almak istedi çiçeği, başaramadı. Boğazında bir hıçkırık düğümlendi. Bu kıvrak hıktan sıyrılıp kaçırmaktan denizi içinde Aleksandra'yla birlikte kelebek dansı yapmak istiyordu artık. Ama kurtulamıyordu karanlıktan.

Kızın yüzünde muzip bir ifade belirdi. "Hürrem, aşık mı Süleyman'a?"

"Ebet aşık."

"Süleyman da seni seviyordur mutlaka?"

Hürrem için için kıvrandı. "Nereden anladın?"

"Çok güzelsin de ondan."

Dikkati birden dağılıverdi kızın. Heyecanlı zıplayarak yeniden dans etmeye başladı kelebekleriyle. Sarı kaparlığı çiçeklerinin içinde neşeyle cıvıldayarak uzaklaşırken bir şey hatırlamış gibi durdu.

"Tacın, tahtın var mı senin?"

Ne cevap vereceğini bilemedi.

"Hürrem Sultan olmak güzelmiş," dedi kız tekrar koşmaya başlarken. "Karar verdim. Ben de Hürrem olacağım."

Ister edildiği karanlıktan kurtulmak, yanığı yeniden fırlamak istedi. Yapamadı. "Sakın ha!" diye bağırdı, "Sen kelebeklerin sultanı olarak kal!" Aleksandra ise çoktan kelebekleriyle dans ederek çiçeklerin arasında kaybolmuştu. Hürrem birden şarkıyı duymaya başladı. Keşke hiç humsa diye dü-

yanında ama her şey birer birer silinmeye başladı. Önce renkler soldu. Çiçekli korlar kayboldu. Sonra başı dumanlı dağlar. En son rüzgarın uğultusu ve Aleksandra'nın yarkısı işitilmez oldu. Zihin penceresi kapanmıştı artık. Hürrem yine karanlıklarıyla baş başa kaldı.

Kızın sorusu takıldı aklına. "Hürrem aşık mı Süleyman'a?" Birden bedeni ürpertiverdi. "Süleymanım seni mi geldim?" dedi yatakta yanını yokluyarak. Kimse yoktu ama yine de kocasının onu kucaklayan kollarının çelik mengenesinde arzuyla kıvranıyordu. İhtirasla. Sultan Süleyman'ın kor dudaklarının kulak memelerinde, boynunda, göğüslerinde yarattığı kıvılcımı hissedebiliyordu. Soluğu bozkır gibi oldu. Olabilir mi böyle bir şey, dedi defalarca kendi kendine. Olabilir mi? Burada, ışıkla karanlık, gerçekle hayal, cennetle cehennem arasında dizdiğu bir noktada vücudu böyle tarifsiz arzularla çırpınabilir miydi?

Korkuç. Doğrulmaya gayret etti. İçinden çıkmayan bir çığlık yükseldi. Kımıldı bu parmaklar? Dehşet içinde kaldı. Bacaklarının arasında onu çıldırtan bir yolculuğa çıkan parmakların sahibini aradı karanlığın içinde. Göremedi. Yoktu ki. Baldırlarında, kasıklarında örümcek gibi dolaşan sahipsiz parmaklar! "Sen misin?" diye inledi. Cevap veren olmadı. Ulaştığı her mahrem noktaya şehvetin, günahın dumanını veren parmaklardan uzaklaşmak için çırpındı Hürrem. "Hayır!" diye bağırdı. "Hayır, hayır!"

Kendini kaldırıp karanlığın içine fırlattığını düşündü. Kurtulmak için koşuyordu. Ancak kolları, bacakları yoktu. Örümcekli parmaklar kaybolmuştu. Şimdi genç, yakışıklı bir adam kovalıyordu onu. "Sen!" diye bağırdı. "Sen, sen, sen! Beni sen aldırdın. Oysa sana inanmıştım." Tam yakalanmak üzereyken yelelerini rüzgara karıştırmış bir kırat sahrandı önünde. Atın üzerinde heybetle kurulan dev gördü Hürrem. Karanlık aydınlanıvermişti sanki. "Atla kızım!" dedi dev adam. Hiç düşünmeden bu güçlü kollara atıldı. "Götür beni buradan..." diye sarıldı boynuna devin. "Korkma gölar. Kelebeklerim beni bekler." Kırat fırtına gibi devi aldı. Üçgan yelelerin saçlarına karıştığını, yüzünü okşadığını hissetti Hürrem.

Karanlığın içinde yüzlerini göremediği vücutlar kıpırdamaya başladı. Anlayamadığı mırıltılar duyuyordu. "Ateşler içinde yanıyor," dedi biri. Çocuklarının yüzleri yeniden gibi oldu belli belirsiz. Mehmet'ti bu. "Ah, Mehmetçiğim..." diye inledi. "Anam öldürmüşler, sana kıydılar." Sonra Mihrimah geçti yanından. Bürücük kızım. Selim'in sarı saçları... Beyazıt'ın tıpkı Sultan Süleyman'a çeken kor bakışları. Cihangir dal gibi vücuduyla yürüyüp gitti önünden. Tam sarılacağı anda, Hürrem'in kollarından kaçıverdi küçük oğlu.

Korkunç bir çift göz gördü. Hatırlıyordu bu gözleri. Donuk ve gri bakışların etkisiyle ürperdi. Kadının dudakları kıpırdanıyordu ama o korkunç sesi duyabiliyordu Hürrem. "Zehir, zehir!" diye bağırıyordu kadın, çelik sürtünmesini andıran bir sesle.

Karanlık birden dağıldı. Gölgeler yekûlendi. Sesler sahiplerini buldu. "Padişahım müjdeler olsun, Hürrem Sultan kendine geldi." Bulanan körpüklerinin arasından kocasının yüzündeki endişe bulutlarını farketti. Gülümsemeye çalışırken Aleksandra'nın "Tacım, sahtın var mı senin?" sorusu burgu gibi saplandı beynine. "Bana Cafer'i çağırın," diye mırıldandı Hürrem. "Hemen. Hemen!"

I

Güz, 1558

Ağaçların arasında huzursuz birkaç gölge kapırdadı. Sicim gibi yağan yağmurun altında iki büklüm yürüyen, attıkları her adımda durup etrafı dinleyen ve yeniden ilerleyen on korkunç suratlı adamın izini bu karanlıklar. Ormanın ağaçlarını gölgesiyle geçeden daha koyu bir karanlığa gömülmüştü. Ellerindeki kılıçların bir parlayıp bir kaybolan soğuk çelik ışıltısı olmasa onları farketmek mümkün değildi. Kendileri kadar uğursuz görevlerine gidiyorlardı bu havada.

Pusu yerine daha çok vardı. Saatlerdir yürüyorlardı. Bir yandan yağmur, bir yandan da kalın gövdelerine sırtlarını verecek gizlendikleri meşe ağaçlarının yapraklarından oluk gibi üstlerine dökülen sular iliklerine kadar işlemişti.

Kalkan bir kolla hepsi olduğu yere sinip hareketsiz kaldı. On çift kulak ormanın sessizliğini dinledi. On çift göz yağmur duvarının arkasında bir şey görebilmek için dikkat kesildi. Kimse yoktu. Hiçbir şey yoktu.

Orman hiç bu kadar sessiz olmamıştı. Geyikler, tavşanlar bile sığınacak bir yer bulmuşlardı belli ki kendilerine. On çift gözü bekleyen kanlı bir iş vardı. Bir kese dolusu çil altının sıcaklığı nasıl olsa sarardı hepsini.

Kalkan kol indi ve on gölge, kılıçlarını her an birinin karnını deşmek istemişcesine öne uzatarak ilerledi. Onları birkaç metre geriden izleyen gölge de aynı şeyi yaptı.

Ağaçların seyrekleştiği küçük açıklığa geldiklerinde iyice yorulmuşlardı. On adam durdu. Peşlerindeki gölge de bir ağacın arkasına gizlendi. Olacaklardan kendini korumalı fazla yaklaşmamalıydı.

Adamlar soluklanmak için kendilerini ıslak toprağın üstüne bıraktılar. İçine gizlendikleri pelerinler üstlerine yapışmıştı. Başındaki kukuleta yüzünden alt olduğu sürat seçilemeyen bir ses, "Kahrettsin" diye homurdandı yavaşça. "Bu şey gavur ölüsü gibi ağırlaştı. Pelerinleri çıkarmazsak kılıç sallamak zor olacak."

Az ötesinde yüzüköyün toprağa kapanan biri, kafasındaki örtüyü çekip açtı. "Altınları cebe indirmek kolay olacak ama" dedi. Sinsi bir kahkahayı bastırmak için ağzını eliyle kapattı ve suratından akan suları sildi.

"Böyle bir havada şeytan bile dolaşmaz be. Bana sorarsanız boşuna uğraşıyoruz. Eloğlu bizim gibi budala mı? Mutlaka bir hanı sığınmışlardır. Sıcak yataklarında horulda yip sabahı bekliyorlardır." Karanlığın içinden başka bir gölge konuşmuştu.

"Kimbilir, belki de ocağın başına kurulmuş, şarap çekip duruyordur herifçiğiller, ha?"

Az önce kolunu kaldırıp durun komutu veren adam oturduğu yerden öfkeyle doğruldu.

"Ne hanı, ne şarabı sayıklar durursunuz odun kafalılar! Hürrem'in adamları emir aldı mı yağmur çamur dinlemez. Kesin karlar gibi sulanmayı da yürütün. Pusu yerine az kaldı."

İsteksiz homurtular duyuldu. Dokuz adam yeniden kıpırdadı. Yağmur duvarının ardı gözlerden silmesi uzun sürmedi.

Pusucuların başı geride kalmıştı. Peşlerinden gelen pusucubaşının yaklaşmasını beklediler. Eteği yerleri süpüren deri bir pelerine sarınmış olan adam, üzerinden akan suları silmeye çalışırken "Dibi delindi mübarek!" diye sızlanıyordu.

"Akıtacağımız kanı yıkayacak da ondan."

Deri pelerinli ürperdi. "Kanı yıkanacak ama cesetler kalacak. Herkes Hürrem'in adamlarını tanıyacak. Ya seninkiler? Üstlerinde bizi ele verecek bir şey olmamasına dikkat etmiş değil mi?"

"Meraklanma, adamlarım temiz."

Pusucu başı durdu. Eteği lafa güldü. "Temiz, ha? Gel de güleme! Şu dünyada her şey temiz olabilirdi ama adamları asla."

Berikü, "Sen yine de dikkatli ol," diye mırıldandı. "Anlaşmayı unutma. Geride bizden yaralı bırakmak yok. Düşüp kalan oldu mu, nasıl olsa ölür deme. Bizi işmi."

"Sağ kalırsam elbet," dedi ve dönüp baktı. "Ya, ben yaralanırsam işimi kim bitirecek? Sen mi?"

Adam duymazdan geldi. "Seninkiler, peşinizden geldiğimi hâlâ farketmedi mi?"

"Farkedecek halleri mi var?" diye dikkendi pusucuların başı. "Yağmur dorlanma kadar işledi. Hepsinin aklı bir an

önce hiçbirinin işini bitirip kuru ve sıcak bir yere kapağı atmakta. Kimde dönüp arkasına bakacak hal kaldı ki? Bir an sustu. "Hem, peşinize düşmek isteyen sensin. İşi bitirip istediğini bulur teslim ederdik. Sen de bu pislığa katlanmak zorunda kalmazdın."

Boynundan süzülüp içine akan birkaç su damlası, deri yelekli adamı titretti. Daha da sarındı. Gece sadece ıslak değil, uzun ve karlı olacaktı. Hürrem'in adamlarını bulamazlarsa başına gelecekleri düşünmek bile istemiyordu. O keşfeyi mutlaka ele geçirmeliydi ölendisi için.

"Bana bu emri veren siz adamdır," diye homurdandı. "İstediğini mutlaka ele geçirmeliyiz. Aksi yetmez. İşin bittiğinden ve geride iz kalmadığından emin olmalı."

"Ve sen de bunun için buradasın. Ortalığın temiz olduğundan emin olmak için."

Adam cevap vermedi. Gecenin karanlığında aksi yöne kaybolan gözlerini başka tarafa çevirdi.

"Sana bu uğursuz emri veren kim?" Soru bir anda çıkmıştı pusucunun ağzından. Adam kendine küfürler etti. Ne aptalca soruydu bu böyle. Hata gülünç.

Ama gülmedi öteki. Suratından akan sular bir kere daha avuçlarıyla sildi. Sadece, "Emri aldığıma emin verenadam!" diye soludu.

"Ya bizimkilerin dediği çıkarsa. Adamlar bu yağmurda at sürmek yerine bir yerde konaklamışlarsa? Gün ağardı mı pusu tehlikeye girer, biliyorsun."

Öteki başını salladı. "Gece-gündüz, yağmur-kar farketmez. Bu iş yapılacak. Emir budur!" diye tıslad. "Hadi yürü artık," der gibi bir işaret yaptı adama. "Gelecekler," dedi. "Az önce kendin söyledin. Hürrem'in atları durmaz."

Dediği gibi de oldu. Hürrem Sultan'ın atları durmamış-tı. Karalar giymiş beş süvari çayırları geride bırakıp ormana dalıdı. Karanlık ve ağaçlar hızlarını kesse de yollarına devam etmeye kararlıydılar. Ağaçların alçak dallarından korunmak için başlarını eğiyor, dizginlerini hızla çekiştirerek sağa sola çevirmek güçlükle ilerliyorlardı. Yorgun atların soluklarından başka ses duyulmuyordu koca ormanda.

Ağaçlarını seyrekleştiği bir alana geldiklerinde hızlarını artırdılar yeniden. Artık sadece bir çeyrek yol kalmıştı önlerinde orman içinde aşmaları gereken.

Her şey birdenbire oldu. Beş atlının yolu üstüne koca bir ağaç devrildi gürültüyle. Ürken hayvanlar acı kişnemelerle şahlanırken atlılar öfkeyle bağırıştı.

Aynı anda, on ok vızıldayarak uçtu karanlığın içinde. Beş atlıdan ikisi o anda cansız yere yıkıldı. Diğerleri kılıçlarını sıyırıp atlarından atladı. "Şeytanın dölleri çıkarınıza ortaya!" diye haykırdı biri.

Pusucuların da beklemeye niyeti yoktu zaten. On ağacın gerisinden on gölge fırladı. On adam, Hürrem Sultan'ın üç süvarisini çember içine aldı. Karşılıklı tehdit dolu bakışlar ve birbirini kollayan hareketlerde bir-iki saniye geçti ve hemen ardından kılıç şakırtıları, naralar, küfürler birbirine karıştı.

Çeliklerin birbiriyle çarpışmasından oluşan kıvılcımlar karanlık geceyi şimşek gibi aydınlatırken bağırışlar feryatlara dönüşmeye başlamıştı. Önce pusuculardan ikisi, "Yandım amam" diye yere kapaklanıp hareketsiz kaldı. Hürrem'in adamlarından biri, "Savulun bre Solaklu'nun uşakları!" diye saldırdı pusuculara. Başının üstünde çevirdiği kılıç iki can daha aldı ve kollarından biri yaralandı. Kılıcını sağ-lam eline alıp dövüşmeye devam etti. Üstüne gelen iki adamdan birinin karnını deşti. Öteki'nin kolunu kopardı. Ar-

kazandan sokulan adamı farkedip geriye döndüğünde çok geç kalmıştı. Havayı yaran koca kılıç, başını omuzlarından ayırmıştı. Başsız gövde karanlığın içinde bir an çırpınıp hareketsiz kaldı. Gövdesiz baş da ıslak toprakta yuvarlanıp karanlığın içinde kayboldu.

Atlılar yağmur dövüştü, ortalık kan gölüne döndü. Dokuz pusucu ve Hürrem'in dört adamının bedenleri karanlığın içinde boylu boyunca yerde yatıyordu. Yağmur, yaralardan akan kan birikintilerini silip süpürürken geriye sadece iki kişi kalmıştı. Pusucu başı ile Hürrem'in son atlısı. O da yaralıydı. Son bir hamle için birbirlerini kollarlarken geceyi bir ıslık sesi böldü. Ok, zıp diye Hürrem'in adamının kalbini parçalayıp sırtından çıktı. Bir ok daha geldi. Peşinden bir tane daha. Atlı çamurun içine yuvarlandı ve her şey bitti. Yağmurun sesinden başka ses duyulmadı bir süre.

Pusucu başı, "Az daha benim de işimi bitiriyordu bu domuz" diye homurdandı, ağaçların arasından çıkan adama: "Oklarını kurtardı."

Bütün gece uzaktan uzağa pusucuları takip eden deri pelerinli adam, "Lafı bırak," diye söylendi. "Adamlar sizden iyi dövüşüyor. Yetişmesem pusu boşa gidecekti. Ara sıranın üstünü iyice. Erguvan rengi kese olacak birinde."

Pusucu atlıların üstünü başını karıştırırken öteki, yerde yatanların arasında dolaştı. Hatta bazen eğilip nefes alıp almadıklarını kontrol etti. Pusucu başı, "Bunların üstünde kese filan yok," diye geldiğinde o hala işine devam ediyordu.

"Ne demek yok? Olması lazım. Bir daha ara. Yere mere atmış olmasınlar. Bir yere saklamışlardır mutlaka." Sesi, yaşadığı paniği ele veriyordu.

İkinci aramada da sonuç vermedi. Üçüncü aramaya kendi de katıldı. Cesetleri soyarak vücutlarına bir şey bağlayıp bağlamadıklarına bile bakıp arıyorlar işte.

Birden "Lanet olsun," diye bağırdı öfkeyle. "Tuzak bu!"

"Tuzak mı?"

"Tuzak ya! Fedai bu herifler. Geçeceğimiz yolu bize kasten duyurdular. Biz pusu kurup bunlarla uğraşırken, kese başka bir yoldan, gideceği yere doğru yolda. Senin anlayacağın Hürrem Sultan'ın tuzağına düştük. Şeytana bile pabucu ters giydiriz o Moskof çıyanı!"

"Desene bu kadar adamım boşuna gebertti."

Deri pelerinli öfkeyle dönüp baktı. "Üçü hala yaşıyor. Şu ağacın dibine çektim. Git işlerini bitir."

Pusucu başının kılıcı, ölümün kıyısındaki üç adamın soluğunu kesti. İşini bitirip arkasına döndüğü sırada o uğursuz vızıltıyı duydu ama çok geçti artık. İlk ok göbeğine saplandı. Adam, karnının üstünde hızla büyüyen kırmızı lekeye bakıp dehşetle. İkinci bir ok onu hayattan koparıverdi.

Üçüncü oka gerek kalmadığını anlayan öteki, "Şeytan alsın canını!" diye homurdandı. "Moskof Hürrem'in haberi yerine varmıştır bile."

Karalar içindeki iki ulak, ağızlarından köpükler saçan yorgun atlarını, sarayın büyük fenerler yanan kapısına doğru sürdü. İki tarafında, servilerin nöbetçi askerler gibi dizildiği yolda, nal şıkırtılarıyla yıldırım gibi derlediler. Bütün gün yağan yağmur, yolda göletler oluşturmuştu. Atların terden sırılsıklam olan yelelerı rüzgardan, suvarilerin yüzüne doğru savruluyordu. Su birikintilerini etrafa saçarak ok gibi dış avlunun, iki tarafında kuleler yükselen kapısına doğru atıldılar. Kısatın süvarisi, sağ kolunu havada doğma-

na kılıç çalar gibi sallayarak daha hızlı gitmesi için atın uzun dizginini hayvanın iki yanına vurdu.

"Yol açın. Çekilin! Hürrem Sultan'ın habercilerine yol verin!"

Basmımaya başlayan akşamın alacakaranlığında avlunun yorgun taşları, telaşlı ayak sesleriyle hareketlendi. Saray muhafızları koşuşturdu. Mızraklar gelenlere çevrildi. Kılıçlar çekildi, nifekli birkaç asker nişan vaziyetine geçti. Dış avluya açılan büyük kapıya askerlerin yığılması atlıların hızını kesmedi. Boyunlarını ileri doğru uzatmış, burunlarından soluyan üç at, uçarcasına üstlerine doğru gelmeye devam etti.

"Hürrem Sultan'ın habercilerine yol açın!" Kırmızı kara sövarisinin narası yeniden gökgürültüsü gibi patladı.

Bir an bocalayan nöbetçiler, üstlerine doğru gelen süvarilerin önünden üç yana kaçışken biri at, diğeri kır iki at, kapıdan rüzgar gibi geçip avluya ulaştı. Taşlarda nalların çıkardığı kıvılcımlar ateşböceklerı gibi ışıldıyordu. Askerler bu sefer hortumlarından kızgın, gürültülü soluklar salan atları zaptetmek için koştu. Kalabalık ve bağrışlardan ürken kırat birden şahlandı. Arka ayaklarının üstünde isyanla dikilip ön ayaklarıyla havaya dövesken, ağzından öfkeli bir homurtu çıktı. Onu at sırtında yönetmeye ve avluyu terketen kişmeyesi izledi.

Dört seyis dizginleri yakalayıp atları sakinleştirmeye çalışırken tuza toprağa batmış iki haberci, çevik bir hareketle ayaklarını yerden aşıp aşağı kaydı. İki adam, Fatih Sultan Mehmet Han'ın tuğrasını taşıyan kapının önünde dikilirken, bir yandan da, içoğlanlarının getirdiği testiden taş taş serin suyu suyu içip ferahlamaya çalışıyorlardı.

Sarayın, akşamları derin bir sessizliğe bürünen huzurunu sürülerin bozduğunu merak eden Çavuşbaşı, meydanda iki-

ci avluyu aşmak için çifte kubbeli kapının nöbet yerinden "Ne terbiyesizlikti," diye bağırarak fırladı. "Saray'a alarm dalar gibi girilmeyeceğini bilmiyor musunuz?"

Süvarilerden biri elini koynuna sokup çıkardığı erguvan rengi ipek keseyi başının üstüne kaldırdı. Çavuşbaşı daha erguvan rengini görünce soparlanmışı. İkinci atlının sesi sarayın yüksek duvarlarında yankılandı.

"Sultime Saray'ından haberiniz var. Isyat mı istiyorsun? Al işte."

Çavuşbaşı'nın fıldır fıldır dönen gözleri bir türlü durmuyordu. Dadağının iki yanından yukarı doğru kıvrılan ve her sabah fındık yağıyla beslediği kara, gür bıyıklarının ucunu iki parmağının arasında ezip sivrilterken, muhafızların önünde otoritesinin bir anda beş paralık olmasını önlemeye çalıştı. Sesinin tonunu düşürmüşti ama ifadesinde yine de emir edası vardı. "Çabuk söyleyin o zaman. Ne duruyorsunuz?"

"Haberi ancak Cafer Ağa'ya söyleyebiliriz. Aldığımız emir böyledir."

"Ulan akılsız, koskoca Harem Ağası'nın önüne paldır küldür çıkılır mı? Hadi kural, kaide bilmiyorsun, terbiyeden de mi nasibin yok? De diyeceğini bana ve al arkadaşını, çek git."

Çavuşbaşı, habercinin korku ve saygıyla hala başının üstünde tutmaya devam ettiği keseye baktı. Görür görmez tanımıştı onu. Erguvan rengi, Hürrem Sultan'ın mührü sayılırdı. Osmanlı ülkesinde bu erguvan ipek keselerin açamayacağı kapı yoktu. Alamayacağı can da. Bunu rağmen kendini tutamadı. Uzanıp keseyi almaya çalıştı. Karalar içindeki çatık kaşlı, şahin bakışlı süvari, şimşek gibi bir hareketle geri çekildi. Arkadaşının eli de, belindeki eğri hançere uzanmıştı.

"Esme Çavuşbaşı," diye bağıran sesi tehdit dinliyordu. "Aldığınız emir neyse onu derim sana. Cafer Ağa demişse Cafer Ağa'dır. Üstünüze nöbet salsın emre aykırı davranmış yız."

Çavuşbaşı ve emirleriyle kuşatan muhafızlar, o karanlıkta iki adamın gözlerinde çakan şimşeği gördü. Çavuşbaşı dilinin ucuna kadar gelen küfrü yuttu. "Uğursuz, kadersiz heriflerden, densizin, edepsizin ödülleri. Muskof'un uşakları." diye geçirdi içinden, ama bunu kelimelere dökmeye hiç niyeti yoktu. Hürrem'in hışmını üstüne çekmenin ne demek olduğunu biliyordu çünkü. "Gelin benimle," dedi ve arkasını dönüp bir eli belindeki eğri kılıçta, başındaki uzun beyaz keçe külahın ensesine sarkan ucunu sallaya sallaya çalımla yürüdü. Kırmızı deri çizmeleriyle sert adımlar atarak, korkusuzluğunu, sinmişliğini ürmeye çalışır gibiydi.

Önde Çavuşbaşı, arkada siyahlar içindeki, karanlık bakışlı iki habercî, allı-beyazlı kıyafetler giymiş, mızraklı bir mangа muhafızla birlikte ikinci avluya açılan kapıya doğru ilerlediler. İki seyis atlarla kalmıştı. Çünkü ikinci avlunun kapısından, padişahtan başka kimse, -ister han olsun, ister sıradan atla geçemezdi.

Süvarilerden biri dönüp geriye baktı. Seyisler hala başlarını eğmiş, sanki gibi ayaklarını öfkeyle yere vuran, başlarını kaldırıp dizginlerini kurtarmaya çalışan atları sakinleştirmeye uğraşıyordu.

İki yanında iki sivri, ahşap, kübik kubbe yükselen kapının altından geçerlerken ellerinde fenerlerle dört uşak daha katıldı onlara.

Her sabah namazını takiben vezirlerin Divan toplantısını yaparak devlet işlerini konuştuğu, Adalet Kasrı'nın önünden geçtiler. Nöbet karakolunda yanan bir-iki fener dışında bütün karanlıktı. Sanki sıralarını bu karanlığın içine gömmeye çalışıyormuş gibi yükseliyordu duvarlar. Çavuşbaşı, muhafızlar ve uşaklar alışkın adamlarla sessizce yürürken, Hürrem'in kapılar giymiş iki habercisi gergin görünüyordu gözüne. Fenerlerin ışığında gölgeleri yere, ak mermerlerin üstüne düşüyor, kah önlerinden, kah peşlerinden onları izliyordu.

İkinci meydana açılan kapının sağına düşen yapı ise, Adalet Kasrı'nın aksine ışıklar, parıltılar içindeydi. Bir sürü hizmetkar telaşlı adımlarla içeri giriyor, bir o kadarı da aynı telaşla, ellerinde kocaman tepsilerle çıkıyordu. Her gün kırk elli çeşit yemeğin, rahtların, şuruplarını, şerbetlerini yaptığı saray mutfağından gelen nefis kokular iki atlıya, dün geceden beri ağızlarına tek lokma koymadıklarını hatırlattı.

Sonunda dar sokaklardan, sürüli kokular yükselen bahçelerden, güz ortası olmasına rağmen, yazdan kalma günler yaşayan saray halkının serinlemek için yamacından ayrılmadığı hekimlerin önünden geçtiler. Çeşitli milletlerden devşirilmiş gençlerin, din, ilim, tarih, siyaset, Türkçe, Farsça ve dünya lisanlarıyla saray terbiyesi öğrendikleri Enderun'un önünden, Harem'in girişine ulaştılar. Buradan ötüye geçiş yoktu artık.

Hürrem Sultan'ın habercileri Cafer Ağa'yı beklemeleri için nöbet karakoluna girerken bir uşak, içine ancak parmaklarını sığdırabildiği oğları kavruk terliklerine rağmen hemen yeniştirmek için baldırına koşmaya başlamıştı bile. Çocuk, sarayın kokuları, köşkleri arasında kuvvetle uzanan dar sokaklarda, taş döşemeli ince uzun koridorlarda nefes nefese koşuyordu. Aslında bir yandan, "Kızlar Ağası, Kızlar Ağası, haber var," diye bağırmak istiyordu ama korkudan ancak fısıltı halinde dökülüyordu sözcükler ağ-

zından. Onu da kendinden başka kimse duymuyordu zaten.

Hürrem'in haber yolladığı Cafer Ağa, Harem'in en yetkilisiydi. Adı Cafer olmasına Cafer'di de hep *Kızlar Ağası* diye bilinirdi işte. Cafer Ağa'ya bu ünü kazandıran, yıldızına geçecek kadar siyah olması değildi elbette. Bu koca bunuyla, masallardaki devler gibi bir dudağı yerde, bir dudağı gökte koca Sudanlı, Hürrem saraya cariye olarak girdiği ilk günden beri, onun sırdaşı, dert ortağı, bazen kahyası ama çoklukla casusu olmuştu. Çevresinde bir korku duvarı oluşmasının asıl sebebi de buydu.

İri gövdesinin üstünde hiç boynu olmadığından, koca kafası omuzlarının üstüne öylece bırakıvermiş gibi duruydu. Gözlerinin akı ve seyrek de olsa gülüdüğü zaman dudaklarının arasında görünüp kaybolan dişleri olmasa, gece karanlığında Cafer Ağa'ya çarpmak işten bile değildi. Fırkaç cariye bu dehşeti yaşayınca, harem korkunç çığlıklarla uyanmış, mesele anlaşıldığında Cafer'in hep beyaz elbiseler giymesi uygun görülmüştü. Fakat bu seferde, Kara Ağa geceleri harem koridorlarında başıboş yürüyen şalvarlı bir hortlak olup çıkmıştı.

Kendini bildi bileli sarayda yaşıyordu Cafer. Memleketinden nasıl koparıldığını hatırlamıyordu bile. *Sudanlı* demiyordu ama galiba Habeş'li. Çocukluğundan geriye iki silik görüntü kalmıştı. Bir korsan gemisiyle, erkekliğinin kamılıp elinden alındığı, küf kokulu mahzen. Kendi çığlıkları hala kulaklarındaydı Cafer'in.

Hürrem, işte Cafer'in o yalnızlık ve acı dolu günlerinde gelmişti saraya. *Aleksandra*'ydı adı. *Ruslana* da denmişlerdi kızıl saçlı kıza. Aynı yaştaydılar herhalde. Hizmetçiler "Or

İşsiz olmak Cafer'i ne kadar ezip ufalamışsa, öbürden, arkasından *Mevkuf* deniden Aleksandra'yı da o kadar asi yapmıştı. Dik kafalının tekiydi Rus kızı. En ufak bir olayda patlıyor, ortalığı birbirine katıyor, ne padişah dinliyordu, ne Valide Sultan. Saray hamamına götürülmesi bile dert olmuştu. Kızın'dan kendisiyle birlikte gelen Tatar kızı Merzuka'yla bir köşeye bilzüdüp oturmuştu. Bazı geceler, odasının üstünden geçerken ağladığını duyardı Cafer. Bir de, denizin üstünde, Kız Kulesi'nin oralarda bir yerlerden yükselen ayın ışığı, penceresinin kafesinden yavaşça odasına süzüldüğü gecelerde solanadığı bir dilde söylediği şarkıyı. Sesi bazen bir pınar gibi çağlar, bazen yaralı bir kuşun kanadı gibi çırpınır ama daha çok ailecesine, fısıltıyla dökülürdü dudaklarından. Belki ki bir hasret şarkısıydı söylediği. Belki yurdunu, köyünü özlerdi. Annesi, babası düşerdi belki de aklına. Kimbilir belki de artık çok uzaklarda kalan bir sevgiliye seslenıyordu. Cafer koca gövdesiyle koyu gölgelerin içine sinerva da sanki çok önemli bir iş yapıyormuş da bitiremezmiş gibi oralarda oyalanır, Aleksandra'nın şarkısını bitmesini beklerdi.

İşte yine öyle bir gecede göz göze gelmişlerdi. Şarkının son nameleri kızın ağzında inlerken gözlendiği yerden, onun göz pınarlarından yanaklarına dökülen inciler görmüştü Cafer. Kız da onunkileri.

Hemen toparlanıp sessizce oradan uzaklaşmaya niyetlenmiş, kız yeni yeni öğrenmeye başladığı Türkçe ile kelimeleri yayarak "Gamze," demişti, "Sen kim?"

"Cafer."

"*Aleksandra Lvovna* ben."

"Niye ağlıyorsun?"

"Ağlıyorum işte. Ben söylemiyorum."

Cafer gülmüştü.

Kız 'R'leri söyleyemiyor, ağzından tatlı bir 'ğ' sesi dökülüyordu. Yıllarca da böyle oldu. Hatta şimdi bile Hürrem Sultan sinirlendiği zaman 'R'ler 'ğ' gibi çıkar, topuğunu yere vura vura bağırırdı: "Ağalağa söyleyin. Em... em... ğimiz buluğ."

Ama artık kimse gülemiyordu buna.

O gece Aleksandra, "Söyleme kimse sen," dedi. "Bu sağ olsun. İkimizin sağ."

Bu, Rus Cariye Aleksandra ile Cafer'in ilk sırrıydı. Daha pek çok sırları olacaktı. Bu sırların karşılığında bir de Kara Cafer'in haremde korkulan bir itibarı ve bir köşeye koyduğu küçük bir dünyalığı.

Kaç koca yıl kalmıştı geride? Otuz mu, kırk mı? Harem'in şimdi cariyesi artık cihanın en güçlü kadınıydı. Cafer de haremde titip kaklan, kapı arkalarında dövülen, cariyelerin, *"Seninkini tamamen koparmışlar,* öyle mi; göstersene," diye alaya aldıkları zavallı hadım değildi. Hoş, harem de harem değildi artık. Süleyman Han, Hürrem Sultan'ın arzusuna uyup kızları dağılmığından beri Harem, padişah ve ailesinin, hanım sultanların kaldığı ev olup çıkmıştı. Gerçi, genç şehzadelerin gönlünü hoş etmiği kızlar da yok değildi ama yine de Harem o eski Harem değildi. Habeş kaçkını Cafer Ağa, işte böyle bir haremin başındaydı uzun zamandır.

Sekizli Hol denilen Nöbet Yeri'nde otururmuş kafasında zamanına yolculuk yapan Cafer, koşmaktan yanakları al al olmuş uşağın, güya sesini yükseltmemeye çalışıp "Kara Ağa, Kara Ağa," diye bağırarak içeri girmesiyle toparlandı.

"Höst, ulan yezit. Bu ne şamata! Canından mı bezdin? Padişah evinde bağırdın mı! Kes sesini de seni şuraya kulaklarından çivilemeyeyim."

"Hürrem Sultan'dan haber vardır ağam. Haberciler, ya Cafer Ağa'ya deriz ya hesabını kelleniezlen sorarız diye titrerdiler."

Duyduğu üç lafa, beş de o eklemişti ama çocuğun nefes nefese verdiği haber, Cafer Ağa'nın hemen kapıyla yönelmesine yetti. Bir taraftan da peşinden seğirten çocuğa söyleniyordu.

"Madem sultanımdan haber vardır ne diye sallanıp durdun be sefil Boşnak. Adımı ezberleyeceğine, haber verseydin ya."

Adamlar Cafer'in hızla geldiğini görünce sağ kulenin altındaki nöbet odasından çıktılar. Biri sertçe sordu.

"Cafer sen misin?"

"Ta kendisi. Ya sen kimsin?"

"Senin üstüne vazife midir kim olduğum?"

"Sultanımdan bir diyeceğin varsa vazifedir."

"Öyleyse yapalım vazifemizi ağa. Bana Yıldırım derler." Yanındakini işaret etti. "Bu da Şimşek."

Adam büyük altından alayla gülerken söze Şimşek karıştı.

"Hürrem Sultan'ın düşmanını yakar, kül ederiz."

Bu sırada yerden Yıldırım konuştu.

"Kim ki Kadın Sultan'a dil uzatır, dilini cüsseden çeker alırız."

Cafer Ağa, adamları fenerlerin aydınlığından bir ağacın karanlığına çekti. Gözlerinin akından ve konuşurken bir görünüp bir kaybolan dişlerinden başka beyazlık kalmamışsa yine yüzünde. Becerebildiğince, ince sesine biz dehşet tonu vermeye çalışarak "Başka dile gerek yok. Sizinkiler maşallah fırıncı küreği gibi," diye üsladı. Adamların vücutlarının yay gibi gerildiğini hissedince de koca avuçlarını açıp sıktı.

"Tamam. Cafer benim. Sen Yıldırım, sen de Şimşek siz Yakar yıkarsınız. İyi de bu Cafer sizi Hürrem Sultan'ın gözdesinin neresine bilecek? Nedir işaretiniz?"

Kırattın kara silvanisi hemen-hemle yapa. Kadınsı bir tiz ki ve zarafet karışmıyla parıldar saçan ipek ergavan kesesi koynundan çıkardı. Kara Ağa, keseyi saygıyla alıp kokladı. Öyle ati. "Ya senin parmak nerde" diye sordu. "Hürrem Sultan, *sevgili bakalım ağa ya, beyim ilk hizmetkârının adı neydi, bilirsin babası söylemişti, bilmemiz zamanı ebemiz* buyurdu. De bakalım."

"Merzuka'dır."

İki adam birbirine bakıp, "Barsa Yıldırım derler," diyen atlı, yukarıda söyleyeceklerini duyabilecek bir olup olmadığını hızla kolaçan edip Cafer Ağa'nın kulağına eğildi: "Hürrem Sultan yarın akşam namazından önce sarayda olacak. Göreyim Cafer Ağam. Gerekli tedbirleri almayı ihmal etmesin, dedi."

Hoppalaaa, diye düşündü Ağa. *Bunca tedbir, bunca parola bunun için miydi? Hürrem Sultan Edirne'den dönüyor demek için miydi bu tantana?*

"Bu kadar mı?" diye sordu, şüpheli gözlerle.

Bu seferi Şimşek öbür kulağına eğilip "Körükler sıratların akıl hep böyle geriden mi gelir?" diye homurdandı alaylı.

"Kuşkoca sultan, bunun için haberci salar mı? Keseyi Sadrazam Rüstem Paşa'ya ulaştıracaksın. Acil ve önemli olduğu için evvel bemen yerine getirilmesi gerekiyormuş. Üstelik Paşa Hazretleri bilirmiş."

Cafer iyice bunalmıştı. "İyi amma bu kese boş."

Öbür siyah adam, çakmak çakmak yanan gözlerle Cafer'e bakıyordu. Cafer de karanlıkta ak bir ateşek gibi uçan gözlerini ona doğru devirmişti. Bunu diye Yıldırım dediğini belli. Gözleri ateş saçıyor, diğer düşünceden adamın sırtında yayık bir gülümseme belirdi. "Koca Sadrazam'a boş kese gittiği nerede görülmüş."

Benki de sırıtarak lafa karıştı. "Keseye ne koyacağını sen bilirmişsin Ağa."

Hürrem Sultan'ın şifresini işte o zaman anladı Cafer. Zehir, diye geçirdi aklından. Yine ölüm, yine felaket, sözcükler beyin kıvrımlarını yaktı. Oysa elleri buz kesmişti o anda.

Demek ki her şey yeniden başlıyordu.

Gece daha İstanbul'un üstünden çekilmeden İdirne'den gelen, koyu giyimli iki adam gecelikleri yere doğru at sürdü.

Cafer uğursuz görevine hemen başladı. Sarayın gece karanlığı örtünmüş sokaklarında, duvar diplerinin, saçak altlarının karanlıklarına sinerek yürüyordu. Başını, sarığı simsiyah pelerinin içine gizlemişti. Bu kömür kadar siyah adamın gözlerinin aksi bile görünmüyordu artık. Bir tilki kadar kurnaz, bir akrep kadar sinsi, bir kurt kadar oldürücüydü o anda. İlkide bir duruyor, sırtını duvara verip karanlığı dinliyordu. Dış avludan, nöbet tutan yeniçerilerin sesleri geliyor, haremin ışık sızan açık bırakılmış bir penceresinden, iki kadının anlayamacağı mırıltıları taşıyordu dışarıya.

Bir tehlike bulunmadığına emin olunca, yine sinsi adımlarla ilerleyip tekrar durdu. Etrafına kimse görmeden, Sultan Süleyman'ın biricik kızı Mihrimah Sultan'ın kocası, Hürrem Sultan'ın aksak damadı, Sadrazam Rüstem Paşa'ya teslim edilmesi lazımdı. Bu siyahlar içindeki hayaleti gören olmamalıydı. Şalvarının dipsiz bir kuyuya andıran cebine attığı, ergavan rengi ipek kesede ölüm taşıdığını kimse bilmemeliydi. Kesedeki küçücük şişede bir alayı öldürmeye yetecek *kırk yılanın* zehiri vardı.

Hedefte kimin canı varsa acaba? Cafer Ağa. "Boşver" dive mırıldandı. Bir sarayda yaşıyorsan en rehbersiz şey merakın diye bellemişti zaten. O güne kadar merak etmediği, daha doğrusu merakını ele vermediği için hayatta kalmıştı. "Az bilen çok yaşar," dezdi acemi uşaklara. Cafer Ağa çok biliyor ama bildiğini hemen unutuyordu.

Gizli bir geçitten sarayı çevreleyen dış duvarı aşıp ve zifiri karanlığın içine koca gövdesinden beklenmeyen bir hızla daldı. Hiç görülmemiş yaparadığından emindi ama kendi ayak sesleri, ona davul sesi gibi geliyordu. "Kahretsin," diye homurdandı. Bütün sinirleri çelik bir zemberek gibi gerilmişti. Atılmaya, vurmaya, parçalamaya hazırdı.

Yıldızsız gecenin karanlığında, ötedeki korulukta bekleyen kirik dökük arabaya doğru ilerledi. Haremden bazı geceler kaçamak çıkışlar olduğunu bilen birkaç arabacı, talihin karşılarına cahşişi bol bir müşteri çıkarmasını beklerdi burularda. Tek araba görünüyordu bu gece şansına. Arabanın kapısındaki cam kutuda yanan mumun kötü ışığı, çevresini kuşatan ağaç dalları rüzgarla sallandıkça bir görünüp bir kayboluyordu. Cafer Ağa bir ağacın arkasına sinerek peşinde kimse olup olmadığını dakikalarca kontrol etti. İzlenmediğinden emin olunca, koca gövdesiyle pelerininin içinde iyice büzülüp sürücüsü yüksekçe bir çıkıntıda oturan çift atlı, küçük arabaya süzüldü. Sessizce kapıyı açıp içeri girerken, "Dosdoğru sür," dedi. "Duracağın yeri söyleyeceğim."

"Yine bir harem zamparası," diye iç geçiren arabacı dizginleri şaklattı. İki at, isteksiz, uyuklu adımlarla yürümeye başladı.

Cafer araba hareket edince, şişenin cebinde olup olmadığını bir kere daha kontrol etti. İçi nitredi. Ölüm cesadeyle arayduğu yerde. Araba, sarsıla sarsıla, yavaş yavaş ilerlerken Cafer, zehirlerden nefret ettiğini düşündü. Zehirle ölüm fikri hep ürkütücü gelmişti ona. Zehirle ölmekten korkmuş, öldürmekten uzak durmuştu. Ölüm, ölen için de, katil için de meriçe olmalıydı. Karşılan, göre göre gelmeliydi. Hiçbir yere sığdıramadığı koca kollarını pelerinin altından çıkardı. Cellatbaşı'nın yağlı kemendi gibiydi her biri. Bu kollar bir boyuna dolandı mı artık ölmüş olmazdı. Kırılan boyun kemiğinin çıkardığı sesi iyi bilirdi Cafer. Bir de solukusuz kalan vücudun birdenbire nasıl boş bir çuval gibi yığılıverdiğini. Artık kollarında kaç kişinin bu ölüm anını yaşadığını unutmuştu.

Cafer, pencereden dışarı baktı. Yumruğuyla arabanın kapısına kör kütük vurdu. Kapı yerinde şöyle bir oynadı.

"Aman ağam," diye güldü arabacı, "Öyle vurma elinde kalır." Lafı boşlukta asılı kaldı garibanın. Sandığının aksine hiç gülmedi bu şakaya yolcu.

"Elerde, sağdaki yokuşun önünde dur."

Araba biraz daha gitti. "Hooo, hoo!" Arabacı, atlara emirler yağdırarak dizginleri çekti. Yorgun hayvanlar emrin gereğini memnuniyetle yerine getirip durdu. Arabacı, "Bu saatte kimbir içinde bu harabeye gelen uğursuz da kim acaba?" diye dönüp yolcusunu görmeye çalıştı. Ama gördüğü son şey, gecenin karanlığında korkunç ışıltılarla parlayan ve şimşek gibi saplanıp kalbini yaran eğri bir hançer oldu.

Tanık kalmamıştı. Cafer, biçağını öldürdüğü adamın üstüne sürterek sildi, arabadan atlayıp metruk binaya girdi. Taşıdığı ölümü teslim edeceği kişiyle buluşacağı bu gizli geçitte.

II

Harem alayı yola çıkalı çok olmuş, güneş iyice yük selmişti.

Ekim ortasında olmalarına rağmen hâlâ yakıyordu güneş. Tarlaların arasından kıvrıla kıvrıla uzanan yol, arabaların ve atların savurduğu toz topraktan görünmüyordu. Toz bulutu, Saltanat Arabası'nın göz kamaştıran siyah parlak cilasını bile griye boyamıştı. Muhafızlarla, rütbeli yeniçerilerin kuşattığı altı atlı, çifte yaylı araba, sürücünün rüküm dikkatine rağmen sıçrıyor, tozdan görünmeyen çukurlara düşüp sarsılıyordu.

Hürrem Sultan durmadan gözünün içine bakan, dansçık yerde elini kolunu sallayarak onu yelpazeleyip serinletmeye çalışan bir hizmetkar seyretmekten oldum olası nefret ederdi. O yüzden hizmetçiyi kovalamış, arabada yalnız kalmıştı. Merzuka'yı bile almamıştı yanına. Can yoldaşı arkadaki arabada izliyordu onu. Yalnız kalmaya ihtiyacı vardı Hürrem'in. Sıkılmış, bıkmış, yorulmuştu artık. Arabanın ipek halılarla döşenmiş sedirinde uzun süre yanlamasına oturmaktan her yeri ağrımıştı. Altın sırma işlemelerinin arasına pelerin ve yakutlar kaskılmış mor kaftanının önü gelişigüzel açılmış, eteğinin bir ucu altında kalmış, diğer ucu sedirden düşemeyi örten kadifelerin üstüne sarkmıştı. Kaftanın içine giydiği Eflak hürümcüğü içliğin dik yakası çenesine kadar yükseliyordu. Kızıl saçlarının üzerine dakikalarca uğraşılarak oturulan başlık büyüklüğünde elmaslarla bezenmiş uzun, sivri bonozunu sakınbıyla kaldırıp karşısındaki sedirin üstüne fırlatmıştı Sultan Süleyman'ın güzel kızkar.

Perdeler sıkı sıkıya örtülmüştü. Arabanın tavanındaki altın varaklı topuzdan her yeri koruyacak şekilde sere serpe saçılmış ipek cibinliğe rağmen, bir toz bulutu sarmıştı içeriyi. Hürrem'in kızıl saçları bile tozdan bembeyaz olmuştu. Fakat her yere sinen bu gri, sarı bulut bile, Hürrem'in okyanus kadar derin, kah maviye, kah yeşile çalan gözlerindeki böyük gölgelemeye gücü yetmiyordu.

Hürrem Sultan, arabanın penceresini önen siyah ağır perdeyi aralayıp dışarı baktı. Belindeki beyaz kuşağın üst rütbeli olduğu anlaşılan subay, peşindeki bir tabur süvariyle yalınkılıç, arabanın hemen yanında gidiyordu. Yay gibi gerginti kaşları. Güneşten toprak rengini almış yüzüne, dudaklarının üstündeki güç, parlak bıyıkları da başınetli bir hava vermişti.

Pek de yakışıklıymış, diye geçirdi içinden. Bıyıklarını fırdıkla boyadığını hemen farketmişti. Daha önce hiç görmemişti bu yağız delikanlıyı. Edirne Sarayı'ndan mı geliyordu, yoksa İstanbul'dan gönderilen muhafızların başında mıydı? Subay gözucuyla perdenin aralandığını ve Hürrem Sultan'ın

onu sürdüğünü farketmekte geciktiği. Usanıp ne yağacağını şaşırdığı, atını yavaşça topuklayıp kadının görüş açısından çıkmasından anlaşılmıştı hemen.

Hürrem'in dikkati dağıldı. Başında bir ağırlık vardı zaten. Yüreği de sıkışıyordu. Bazen kalbinin per per çarptığını, nefesinin kesildiğini, elinde ayağında derman kalmadığını hissediyordu son zamanlarda. Bir de kamının içinde hissettiği şu sinsi sancı. Allah'tan uzun sürmüyordu sancı ve kılıç gibi çarpmışları. Edirne'de bu mevsim geceleri şimdiden soğuk oluyor. Üşütüm herhalde, diye düşündü.

Canı sıkılıyordu Hürrem Sultan'ın. Hem de çok sıkılıyordu. İğne oyası gibi yıllarca göz nuru dökerek oluşturduğu plan çökmenin eşiğine gelmişti.

"Niye böyle yaparsın Selim oğlum?" diye mırıldandı. "Görmez misin, Sultan Süleyman'ın tahtı sana büyüktür. Büyük gelen tahtı can alır. Niye onunu dinleyip yolu kardeşin Beyazıt'a açmazsın?"

Bir süre dalgın dalgın bakındı. *Gülbahar'ın Mustafa'sına haram etmişim tahtı, yağsı Beyazıt Hanıma nasip olsun*, diye dua etti.

Gülbahar ve Mustafa isimleri bile sinirlendirmeye yetiyordu onu. Yıllardır böyleydi bu. Bizimin elinden Sultan Süleyman'ı, diğerinden Osmanlı tahtını koparıp almıştı ama ne Gülbahar'ın düşmanlığı, ne de Mustafa'nın laneti bırakıyordu peşini.

Hürrem, hayatta kalan iki oğlunu da severdi elbette. Ne bir önceydi, ne diğeri sonra. Selim'in sarı saçlarını, Beyazıt'ın Yıldırım Han'a çekmiş dedikleri, kuvvetli, ela gözlerini hatırlayınca yüzünde acık bir tebessüm dolaştı. Ona sorsalar, *"Selim bana benzer, Beyazıt babasına."* derdi. Zaten Selim'in Süleyman'a çeken *tek* yanının şairliği olduğunu bilmeyen kalmamıştı. Oğullarının ikisi de canıydı, kanıydı ama devlete Beyazıt gerekti. Selim iyiydi, hoştu da kadınları ve içmeyi devlet işlerinden daha çok seviyordu. Hal böyle olunca devleti Selim değil, vezirler yönetirdi artık.

"Hazırım," diye homurdandı. "Selim padişah olursa, bütün o dağlı Sokollu'yla hocası olacak Kara Mustafa Paşa, dedikleri gibi at koşturacaklarını biliyorlar. Allah esirgeye, isyan çıkarıp tahtı ele bile geçirebilirler bunlar."

Oysa bir at koşacaksa, o at Hürrem'in atı olmalıydı. O atın süvarisi de Beyazıt. O dirayetliydi. Devleti kaldıracak kadar güçlüydü omuzları. Devleti padişah hatası kadar, sultan anasının yüceltmeyi bilecek kadar da akıllı. Annesinin amaçlarına sadık kalacak kadar da vefalı.

Hürrem can sıkıntısıyla iç geçirdi. Yıllarca emek verdiği planı tamamen çökmeden harekete geçmeliydi. Yeni piyonlar bulmalı, sıra 'şah' demeye gelmeden, oğullarına karşı tarafsız kalmasını sağlamalıydı Sultan Süleyman'ın. Beyazıt'a yolu açmalı fakat Selim'in de canını kurtarmalıydı. İşte bu amaçla sarayın gürültüsünden kaçmış, aç gözlü vezirlerin kulaklarından, her köşeye diktikleri casusların gözlerinden, haremin dırdırından uzaklaşmak için Edirne'ye çekilmişti. Birkaç ay hem dinlenmiş, hem de oğulları arasında kanlı bir taht kavgası çıkmasını önleyecek planını yeni baştan yapmıştı.

Kocasının tahtına kendi oğlunu çıkartmak için o güne kadar yapıklarına hiç pişman değildi. Yıllarca mücadele etmişti. Bıkmadan, usanmadan. Ölümün kıyısında. Tuzaklarını yanıbaşında. Ölen ölmüş, o kalmıştı. Ve artık çok yaklaşmıştı hedefe. Vicdanıyla başbaşa kaldı mı, en küçük bir yük yok kalbinde, diyordu kendi kendine. Niye olsun ki? Düzen böyleydi. İktidar yolu kanla sulanıyordu işte. O ne ya-

yacak diye fısıldadı öfkeyle. Bir tahta iki oğul kurban vermediğim yetmez mi? Başka evlat acısı yaşamak istemiyorum artık.

Edirne, anavatanım, Rutenya'daki o küçük kasabanın gözlerini açıp kapayıncaya kadar geçiveren çocukluğunu hatırladı Hürrem'le hep. Annesinin fırında çıtır çıtır yanan çam kozalaklarının üstünde pişirdiği ekmeklerin koksusu geldi burnuna. Bizim oralarda da rüzgar deli eser kışları, diye düşündü. Dağların karlı bizlu tepelerini sillak bullak eder, vadileri satar, evleri dövmeye başladı. Bacalardan tüten dumanları alır savurur, ne bulursa önüne katar götürürdü. Aç kurtların ulumaları bile duyulmazdı rüzgarın uğultusundan.

"Çabuk içeri gir. Kurtlara yem olmak mı istiyorsun yoksa?"

Hürrem Sultan irkildi. Sanki yanıbaşında oturan biri bağırmıştı. Fakat başka bir dildi bu. Ne Türkçeydi, ne Farsça. Ama biliyordu, anlıyordu. Elbette anlayacaktı. Rüyalarını dilinde bu. Onca yıldır Rusça konuşmadığı halde rüyalarını Rusça görüyordu hep. Konuşmasa da, duymasa da ana dilini unutulmuyordu demek ki.

Ona seslenen kimdi? Annesi mi? Ne yüzünü hatırlıyordu annesinin, ne sesini. Unutmuştu. Hürrem'in içine bir kor düştü. "Yanan ateş," diye söylendi. Elli yıl geçmişti neredeyse o sesi son duyduğu günün üzerinden. Ama ses şimdi o kadar tanıdık ve öylesine canlıydı ki. Binlerce defa duymuştu bu sesi.

"Aleksandra Anastasia Lisowska, çabuk içeri gir..."

Sen evredici anne daha çok sevgi yüklüydü.

Huzursuz oldu Hürrem. Araba şimdi dağınık bir denizde ilerliyordu sanki. Samanlıklar durmuştu. Yoksa ona mı öyle geliyordu? Birini kovuşturmuş gibi sallıyordu ellini. Beyninin bir yerlerinde bir şey durmadan kıpırdayıp duruyor fakat Hürrem kendisini neyin rahatsız ettiğini bulamıyordu bir türlü.

Geceleri rüzgarın uğultusu dinleyerek büzüşürdü annesinin üstüne serdiği kilimin altında. O kadar küçüktü ki, soğuktan mı, korkudan mı titrediğini anlayamazdı. Hep kapı açılacak ve içeri masallardaki kötü kalpli dev girecek zannederdi. Gözlerini sımsıkı yumar, Yüce Meryem Anamız, diye mırıldanırdı: "Koru beni."

Yatağın kenarına diz üstü çökmüş, ağaçtan oyma Meryem Ana heykelciğine bakarak dua eden küçük bir kız hayali belirdi Hürrem'in gözlerinde. Saçları tunaya örülmüştü. Omuzlarının iki yanından aşağı sallanıyordu sırtında. Uçlarında kırmızı, mavi şeritler vardı. Elleri minicikti. Parmaklarını, dudaklarının önünde duruyordu. Kimdi bu kalkık burnuna ve yanaklarına bir kaç mavi, turuncu, solgun çil serpiştirilmiş küçük kız? O muydu? Hiç hatırlamıyordu bu kızı.

Hürrem Sultan içini çekti. Kendisini neyin rahatsız ettiğini bulmayı denedi tekrar, başaramadı.

O günlerden değişmeden kalan tek şey, kırık dökük bir aynadan izin seyreden; derin, duygulu, aç, hayalci, utangaç mağrur, şen şakrak, hatta neredeyse "Benimle oynamak ister misin?" diyecekmiş gibi bakan, kimsenin mavi mi, yeşil mi olduğuna karar veremediği bir çift yazmaz gözdü.

Hürrem, kaftanının kabarık kolunu ostaca gözlerinin çeperi kısa saplı küçük bir ayna çıkardı. Bununla kıyaslanamayacak kadar değerli aynaları vardı saraydaki dairesinde. Sultan Süleyman'ın Hindistan'dan getirttiği pırlanta ayna tek

başına bir hazineydi mesela. Hayrettin Paşa'nın, Preveze Savaşı'ndan getirdiği ganimetlerden seçip kendisine armağan ettiği Venedik aynası. Bu küçük, gösterişsiz, üzerinde kırmızı benekçiklerden başka bir şey olmayan ayna, onların yanında pek sönük kalıyordu ama Hürrem yine de onu taşıdı yanında sürekli. Çünkü yıllar önce genç Frederick'in hediyesiydi o ayna. Bahtsız Frederick, diye düşünerek derin derin içini çekti.

Arabanın içi sıcak olmasına rağmen Hürrem Sultan üşerdi. Sanki ölümün soğuk nefesi esmişti birden yanıbaşında. "Sevgili Frederick," diye mırıldandı. Lehistanlı nişanın genç yüzü belirdi gözünün önünde. Nedense onu hep nazariyenin karşılaştıkları ilk günkü haliyle hatırlıyordu. Alnına dökülen isyankar sarı saçları, daima gerilmiş bir yay gibi duran kalın kaşları, çakmak çakmak bakan gözleri, ince, kalkık burnu, tebessümü yüzünden hiç eksik etmediği için genellikle iki uzun, kalın çizgi gibi duran dudaklarıyla. Tatlı, buğulu dudaklarıyla.

Olacakları bilse, kaderin onları karşılaştırdığı güne lanet ederdi muhakkak adam. Ama Hürrem de bilmiyordu ki... Sadece o ilk bakış, birden yüreciğinde parlayıveren o ilk kıvılcım, kaçmak bir öpücük ve ayrılık. Nereden bilebilirdi yılların ardından o gözler ve sürekli gülümseyen dudaklarla yolunun tekrar kesişeceğini? Frederick, öleceğini bile bile ışığa atılan pervane gibi koşmuştu ona. Acaba ölümle buluşurken de tebessüm ediyor muydu? Ne kadar isterdi öyle olmasını Hürrem. İçini kemiren günahın acısı az da olsa hafiflerdi belki.

Aynayı kaldırıp uzun uzun süzdü camdan kendisini seyreden kadını. Hayır, o küçük kız ben değilim, diye iç geçirdi. Ne o mahcup solgun çizgiler vardı yüzünde, ne de o tarifsiz güzlerdeki. Tamam, hala güzel olmasına güzeldi, ama güzel olmasına değildi asıl. Küçük kızın bakışlarındaki cazibelik, sevecenlik, başvermişlik, adanmışlık yoktu işte. "Ben o değilim," diye mırıldandı. "*Ben Hürrem Sultanım.*"

Bakışlarını bir türlü aynadan alamadı. O Hürrem Sultan'sa camın parlak yüzünden kendisini seyreden kadın kimdi? "Kimsin sen?" diye sordu aynadaki aksine.

Tam bakışlarını aynadan kaçırmaya hazırlanırken, az önceki sesi tekrar duydu Hürrem.

"Aleksandra Anastasia... Gel buraya kızım."

Ses durmadan tekrarlıyordu.

"Aleksandra... Aleksandra... Aleksandra..."

Hürrem bir kabustan uyanır gibi silkindi. Sedirin üstüne attı aynayı. "Hayır," dedi, "*Ben Aleksandra değilim. Adım Hürrem.* Hakanlara, kıralara önünde diz çöktüren, taht devirip taç veren Sultan Süleyman'ın sevgili karısı. Şehzadelerinin ve biricik kızının anasıyım."

Vücudu ter içinde kalmıştı. Alnı yanıyordu. Alın güçlü atın çektiği araba yine fırtınaya tutulmuş gibi sallandı. Alındaki yaylar, girdiği her çukurda çığlık atarcasına gıcırdamaya başlamıştı.

İşte o anda günlerdir, haftalardır belki de yıllardır beyninin bir köşesinde gizlenip onu rahatsız eden şeyin adını koyuverdi.

Tüm yaşamı, hayata tutunmaya uğraşmakla geçmişti. Hayatının bir yerinde unutuluvermişti. Unutmuşlardı onu. Kaybolmuştu. Hiç yaşamamış gibi. Bir kere daha unutulmak, kaybolmak istemiyordu. Arkasında bir iz, bir sarı bırakmak... İstediği buydu. Bir gün bu hayattan çekip gittiğinde bir avuç toprak olup kaybolmamak! Ölümsüzlük, diyemiyordu bunun adına ama unutulmamak... Evet, bütün mese-

le buydu işte. Ama mümkün müydü bu? Kimbilir kaç uykusuz gece, kaç karanlıktan aydınlığa uzanan tüfeli gece cevap aramıştı bu soruya çocuk aklıyla.

Sonunda sırrı çözmüştü Hürrem. Padişahı anlamak için güçlü olmak lazım.

Karanlıkları aydınlanmıştı bu sonuca vardığı gece. Sanki gün ağarmış gibi gelmişti Hürrem'e. Bilmeceyi çözdüm ya nasıl olsa gâce, kudrete uzanan yolu bulmuş diye düşündüğünü hatırlayınca yüzünde acı bir ifade belirdi Hürrem'in. Dertlerin, korkuların, yalnızlığın, çilelerin bittiğini sanmıştı. Meğer asıl acılar anadaymış, diye mırıldandı kendine. Aradığı gücün, iktidarın bedelinin bu kadar ağır, yolun bu kadar uzak ve ölümcül tuzaklarla dolu olduğunu bilseni çıkarmıydım bu yola, diye çok sormuştu kendine. Ama her seferinde de, "Elbette," diye cevap vermişti Hürrem. "Neyse bedeli ödenir."

Aynasını tekrar alıp camdaki kadının yansımasına bakti. "Ne yaptıysan bu uğurda yaptın," diye söylendi. "Dün kim olduğunun ne önemi var? Bugün bir imparatoriçesin sen. Yarın da Osmanlı tahtına sensin oğlun çıkacak. Ay ve güneş, yer ve gök, Muhammed ve İsa şahitlerdir ki böyle olacak, yeminim var."

Ama şimdi arkasına dönüp baktığında bir şeylerin yerdiğini görüyordu. Evet, bir imparatoriçe yaratmıştı ama kimliksiz bir Ece yok o. *Bir adım bile yok*," diye homurdandı öfkeyle yatağına sedire inderken. Hürrem, sana bile değil. Ali'ye bile değil. Hepsi bu. Ben sadece bir sıfatım, o kadar.

Hürrem, dünyanın o tarihe kadar gördüğü en büyük imparatorluğun padişahı kadar kudretliydi artık ama devlet belgelerinde, eski senetlerinde, yaptırdığı eserlerin kitabelerinde daha *eski* yoktu. Şehzade Bayezid Hanı ve zevcesi yaptırdığı diye bahsederken insanlar. Ya da Şehzade Mehmet Han'ın Annesi... Hepsi bu. Taçsız hatta isimsiz bir imparatoriçe!

Yüzü acıyla buruştu. Sadece *Hürrem* diye bilinecek ve bu acımasız bir tebessüm gibi dudağına çizik atıp silinecekti. Bunca yıl gümüşü bunca acı, çile, korku, güvaşa ve ölüm! Çizik atılıp silinmek için mi? Hani bir daha unutulmayacak, kaybolmayacaktı Hürrem? Bir anı terkisine atıp daha kaldırmadığı o korkunç gece, köyünün ışıkları gözden kaybolurken, hıçkırıklara boğulmaya çalışmış ve "*Beni unutmayın!*" diye haykırmıştı... "Beni unutmayın!"

Onu kaçarken barbar, ağzını paçavralarla doldurduğu için duyabilmişti bu yakarışı. Ama o geceden beri kendi çığlığını hala bütün hücrelerinde duyuyordu. Vahşetin kıyısında yaşadığı günlerde, kabo, öğrenç ellerin üzerinde koçaman örtmecekler gibi dolaştığı, salyalı ağızların üstüne kapandığı cariye olarak verildiği sarayın haremlerinde sarışa kızlarla sepalan merken, ya da temizlenip yunmuklanırken de ayna çığlık yükselmişti içinde zaten. "Beni unutmayın!"

Onlar unutsa bile Hürrem *unutmamıştı*.

Hürrem birden ayrıya. "Ama unutulup gidiyorsun işte," dedi. "Birkaç yıl daha Padişah'ın Mısır'ı diye söyleyecekler ardından gizlice. Bir yerlere. Padişah anası. Valide Sultan ilan yazacaklar. Ve her şey bitecek. Ne Aleksandra'yı hatırlayan kalacak, ne Hürrem'i.

Gözleri bir nem bulutunun arkasında bağulandı. Nereden çıkmıştı şimdi bu gözyaşları? Ağlamayalı eyiç çok olmıştı ki. Yüreğinin bir kaya kadar serlestiği günlerden beri ağladığını hiç hatırlamıyordu. Şehzade Cihangir'in kısa hayatının ardığı gün mü ağlamıştı en son? Bir an, sadece bir

sa bir an, buğulu gözleri aynadan kendisine bakan kadına sundu. Yüzünde, mutluluk mu, acı mı taşıdığı belli olmayan bir tebessüm belirdi. "Söyleseme," dedi aksine. "Bunca yıl, bunca acı, bunca çile, korku, horlanma, unutulmak için miydi? Bunun için mi çırpınıp durdun? Bir sultan olarak gelip geçmek için mi?"

Başını arabanın penceresine çevirdi. Perdeyi aralayıp bal-rengi gözlerle dışarıda göz alabildiğine uzanan güneltakan tarlalarına baktı. Koca tabaklar gibi duran güneltakanlar aşkla güneşe çevirmişlerdi başlarını.

Aslında hayat boyu unutmak istenmişti ondan. İlk, Balıkçesaray yakınlarındaki bir hanım, kırık dökük bir odasında Tacam Noyan söylemişti:

"Olanları unut küçük kız."

Sonra Kırım Sarayı'nda Mehmet Giray Han'ın annesi: "Olanları unut kızım. Her şey geride kaldı. Artık önüne bak. Gelecek senin."

"Gelecek mi?" Aleksandra, o zaman bu sözcüğün anlamını bilmiyordu ki daha. Bir gelecek var mıydı?

Hareme geldiği günlerde saraydaki kızlar bile unutmasını istemişlerdi. *"Aleksandra mı? Offf, ne zor isim bu. Unut gitsin. Adın Ruslana olsun senin."*

Derken bir gün, haremdeki kadınlardan biri Ruslana'ya, "Kız, duydun mu konuşulanları?" diye sordu.

"Edepsizliğin sınırları aşmış güzelim. Yabancı saraylarında, *Sultan Süleyman'ın Rus cariyesi madem hem bu kadar güzel hem bu kadar yetkin adı Roxelanne olmalıydı*, diye alay edivorlarmış."

Böylece bir adı daha olmuştu.

Dedikoduyu anlatan kadının çıngıraklı kahkahası yeniden çınladı kulaklarında Hürrem'in.

Aleksandra'yı kimse hatırlamıyordu. *Ruslana* çabuk unutuldu. Çünkü Sultan Süleyman da "Unut," demişti ona bir gün. Artık Aleksandra, Ruslana veya Roxelanne değildi. Ne zaman dilinden düşürmediği Aleksandra ismi, ne üzerine zorla giydirilen Ruslana veya Roxelanne kimliği kalmıştı elinde. *Hürrem*'di artık. Padişah'ın biricik kansı Hürrem Sultan.

Arabanın pencerelerini örten deri perdeden içeri güneş sızıyordu. Hürrem, güneşle bir ışık sütunu gibi görünen toz denemine bir süre daldı. Dudakları kıpırdadı ama sesi duyulmadı. Oysa sesini beyninin içinde duyuyordu:

"Aleksandra öldü. Yaşasın Hürrem!"

Şeyhülislam Zembilli Ali Cemali Efendi'nin öğüdünü hatırladı birden. "Değiştin, yeni bir insan oldun kızım. Eskiyi eskide bırak ki, geleceğini karartmasın. Padişah seninle hoşnutsa, inanında, ibadetinde kusur etme ki Allah da hoşnut olsun. Geçmişi unutmak gerekir ki; geleceğinle yaşayasın. Geçmişinle değil, geleceğinle anılasın."

Onun istediği de buydu işte. Geçmişiyle değil, bugünüyle ve geleceğiyle anılmak.

Saltanat arabası bir kere daha korkunç bir zelzeleye tutuldu. Hürrem tutunmasa başını bir yerlere vuracaktı. Ama bu sefer rağmen hatıralar okyanusunda gezinmeye devam etti.

Unutmak!

Demesi kolay, yapması zor, diye düşündü. Ne acılar, ne korkular, ne de mutsuzluklar unutuluyordu işte. Geçmişi peşini bırakmıyordu insanın. Sen *unuttum* desen, kan unutmuyordu. Hadi, kan senden davacı olmaktan vazgeçti diyelim. Başkaları vuruyordu soyunu yüzüne. Osmanlının padişahına dön oğul, bir kız vermesine rağmen neden hala

önünden arkasından "Moskof Soyu!" diye fısıldanıyordu Hürrem'in?

"O yılan soyu Sokollu bile," diye homurdandı Hürrem. Nefret yüzünden okunuyordu. "Sanki kendisi Osman soyu safkâçı Harut'un."

Sokollu Mehmet Paşa, Divan toplantılarında, lafı ikide bir dengine getiriyor, "Armut hiç eğri düşmez ağadan, paşalar," diyordu. "Besbelli ki *Armut* hep dibine düşer." Bu sözlerle, Kanuni'nin ölümünün ardından oğlu Beyazıt'ı tahta çıkarmak için uğraşan Hürrem Sultan'ı kastettiğini anlamayan yoktu.

"Iyi," diye homurdandı Hürrem. "Moskof'un armudu dibine düşer de Harut'un armudu zıplar, ileri mi gider? Sesi nesin ki Hırvat soyu?"

Hürrem, "Ya işte böyle," dedi kucağındaki aynaya. "Bak, dağlı Sokollu bile söylüyor. Değiştin demekle değişmiyor insan. Soy soya, kan kana, can cana çekiyor."

Yıllar önce damada Rüstem Paşa'ya, "Bir adem, adı, dini, kanı, kökü değiştirilmekle başka bir olur mu? Aslını unutur mu Rüstem Ağa?" diye sorduğunda kendisi de Hırvat devşirmesi olan Rüstem'in gözlerinde oluşan korkuyu hatırlayivermişti. Korku yavaş yavaş silinmiş ve adamın gözlerinde sinsi, şeytanî bir ışıltı kıpırdanmıştı hemen. Demek ki Rüstem de zamanını bekliyordu. Fırsatını buldu mu bir akrep gibi kuyruğunu kaldıracak, zehrini akıtacaktı.

Hürrem Sultan, damadının durmadan kopardığı gözleri, eteklerî yerlerde sürünen samur kürkliyle topallığını gizlemeye çalışarak sarayın içinde sessizce süzülüşü aklına gelince dalıp düşüncelerden ayrılıverdi. Kara Ağa ne yapmıştı acaba? Emanet ulaşmış mıydı yerine?

"*Yüreğim hoşum ezeyğim*," diye söylendi Hürrem araba sarsıntılarıyla yolunu devam ederken. "Yüreğim hoşum! Koparmadan bana da şehzadelerime de rahat yok."

İşte tam o anda bir cayırtıdır kopttu.

Hürrem Sultan'dan perdeyi aralayıp arabanın yanıbaşında koşuşan atlılara baktı.

"Ne oluyor muhafız?" diye sordu.

Adam atını topuklayıp aralarına yaklaştı.

"Mehteran sultanım," dedi. "Asker dönüşünüze sevinçle tezahürat yapar. Mehteran da sevdiğiniz havaları çalar."

O kendisiyle hesaplaşırken İstanbul'un kenar semtlerine gelmişlerdi bile. Hürrem toz bulutu yatışırken kocasının yirmi iki yaşında çiçek hastalığından ölen oğulları Şehzade Mehmet için yaptırdığı caminin incecik minaresini gördü. En küçük oğulları Cihangir de ağabeyinin yanında yatıyordu. Hürrem, sultanya, "Caminin önünde duracağız. Şehzadelerim aralarından dua beklerler," dedi.

Subaşı gerekli tedbirin alınması için hemen adamı yollarken, Hürrem Sultan, askeri kalabalığının gerisinde, siyahlara bürünmüş iki atlı gördü. Birinin atı kır, öteki aldı. Beş fedai onaltıda yoktu. Atlılarla göz göze geldi. Hürrem, adamların bakışlarını okudu. Haberin Cafer'e ulaştığı belliydi. Yüzünde sinsi bir tebessüm doluştu. Her şey planladığı gibi olmuştu işte. Fedailerin saraya önceden bir haber göndürdüğü ortalığa yayılınca, yola pusu kurulmuştu. Oysa asıl nişana düşen pusucularda. Gerçi beş adamı orada kendini feda etmişti ama haberi taşıyan asıl iki atlı başka yoldan emrini ulaştırmıştı Kara Ağa'ya.

"Şimdi tam bakalım, ey Sokollu. Sen de mezarını kazdır Lala Mustafa," dedi içinden. Saatlerdir kendisiyle hesaplaşan, kimlik bunalımı yaşayan, çaresiz, zayıf kadın gitmiş, bütün kudretiyle Hürrem Sultan geri dönmüştü.

Gözlerinde, o güne kadar kimseye hayır gösterilmeyen bir kıvılcım belirdi. Yeşilin alev kırmızısına dönüştüğü sonbahar yapraklarındaki kızıllık hakkında şimdi bakışlarına

"Bakın bakalım, Moskof soyu neler eder!"

Perdeyi örtü. Arabadan indiğinde askerin kendisini yorgun görmemesi için toparlanmaya çalıştı. Sivri hotozunu başına oturttu. Altı atlı, çift yaylı araba, camiinin önünde durduğunda telaşlı koşuşmalar başladı. Arkadan gelen arabalardan hürem çalışanları, nedimeler, halayıklar fırladı. Hürrem Sultan açılan kapıdan biz süre, şimşekler çakan gözlerle kendisini karşılamaya çıkan askere baktı ve yardım için uzatılan elleri tutmaya gerek görmeden ihtişamla indi. İki haftalık oğlunun sonsuz uykularını uyuduğu türbeye doğru dimdik, bir abide gibi yürüdü.

Kimse içinde kopan fırtınayı anlamadı. Oysa Hürrem'in o sırada zihninde tekrarlayıp durduğu iki kısa cümleyi bir duyan olsa korkudan kanı donardı.

"Dişe diş. Cana can."

Hürrem'in bütün hayatı böyle geçmişti zaten.

III

Kış, 1514

Barbarların yaktığı ateşin cılız, titrek ışığı mağaranın dipsiz karanlığını aydınlatmaya yetmiyordu. Dışarıdaki korkunç fırtına müthiş patlamalarla mağaranın girişini dövüyor, kanı içen savunuyordu. Aleksandra'nın fırlatılıp atıldığı köşede zaten korkudan ürperen yüreciğiy bu gürültü sağanağı ile çaresizce çırpınmaya başladı.

Dört barbar atlarını mağaranın derinliklerine çekmiş, kendileri de ateşin başında ısınmaya çalışıyordu. Aleksandra; atların mı, adamların mı daha korkutucu olduğuna karar veremedi. Elleri, ayakları sıkıca bağlıydı. Adam onu getirip ateşin yakınında bir kayanın dibine bırakmıştı. Ağzına tıkıştırdığı, pislikten artık ne renk olduğu anlaşılamayan paçavra Aleksandra'nın nefes almasını zorlaştırıyordu. Mağa-

ranın dibine doğru bırakılan ve karanlığın içinde durmadan kapırdayıp duran hayvanların dışkıları ve adamların üstlerindeki ıslak postlar kurumaya başladığı için iğrenç bir koku sarmıştı ortalığı. Diğer üç kadının da birbirlerine sokulmuş orada üşüşüp sessizce ağlaştıklarını görebiliyordu.

Ateşin başında toplanmış devlerden biri gözlerine kadar inen koca kalpağı çıkardı. Kirden artık keçeleşmiş saçları omuzlarına dökülüdü. Adam sırtındaki sadakla yayı da çıkarıp yanına koydu. Aleksandra adamı baykuşa benzetti. Saç ve sakalından neredeyse görünmeyen koca suratına umulmadık küçücük bir burnu vardı. Dudaklarının iki yanından sarkan bıyıkları göğsüne kadar uzanıyordu. Kız adamın yaşını tahmin etmeye çalıştı ama yüzü doğru dürüst görünmediği için yapamadı. Suratındaki kil yağını arasında kaybolan dudakları kıpırdadı.

"Şansın senden hızlı koşuyor Taçam Noyan."

Kendisini kaçıran berber, ellerini ateşe doğru uzatmış ısıtıyordu. Demek iki adı buydu; Taçam Noyan. Başını çevirip bakmadan, "Nedenmiş ör" diye mırıldandı adam.

Berikî kafasını Aleksandra'ya doğru sallayıp "Baksana," dedi, "en uynak ceylanı kapmışsın." Lafının arkasından gürültülü bir kahkaha attı.

Taçam hiç tepki vermedi. Acaba duymamış mıydı? Keçe saçlı bu tepkisizliğe bozuldu ama kahkahalarının arasında, elini uzatarak adamın yanına büzüşmüş üç kadını gösterdi. "Şunlara bak; bizimkilerin hepsi bıçak kaçkını kurt tavuklara benziyor."

Diğer iki adam da arkadaşlarının kahkahalarına, öğürmeye benzeyen sesler çıkararak eşlik etti.

Kahkahaların dinmesini bekleyen kendi berberi, bir süre sessizce üç adamı süzdü.

"Herkesin bahtı Allah'tan. Ne haset edersin Berkul Can!" Aleksandra şaştı. Barbarın sesi bu kez yılan hıslamasına benzemiyordu. Çok derinlerden geliyor gibiydi sesi adamın şimdi. O tok sesi tekrar duydu.

"Canı veren de Allah'tır, alan da. Her kuluna da dağına göre kar vermiştir."

Mağaranın içinde daha soğuk bir sessizlik oldu. Aleksandra yarığı yerde iyice büzüldü. Gözlerini kocaman açmış, başbir ayrıntıyı kaçırmamaya çalışıyordu. Üç adamın bu sözleri kafalarında ölçüp tartıkları belliydi. Çocuk olmasına rağmen, havadaki gerginliği hissedebiliyordu Aleksandra. Tehlikeli sessizliği kafasındaki yün külahı kaşıyan çekik gözlü bozdu.

"Ne kızarsın be Kazak kurdu?"

"Kıskançlık körüdür. Haramdır. Onu derim."

"Körpe ceylana bakmak da sevaptır yiğidan."

"O çocuk. Çok küçük."

Keçe saçlı Berkul, "Oturunca ayakları yere değiyorsa mesele yok," diye hırıltılı bir kahkaha daha attı.

"O çocuk," diye tekrarladı Taçam. Sesi bu kez bıçak kadar keskindi.

Bu kez üçüncü adam söze karıştı. "Kazaklar kalın kafalı olur derlerdi de inanmazdım."

Diğerleri kafalarını sallayarak bu sözü onayladıklarını belli ettiler.

Taçam'ın eli, beline sardığı keçi yününden kuşağa kaydı. "Bıçakları da keskindir derler, duymadın mı?"

Aleksandra keçe saçlı adamın da elini beline attığını gördü. O sırada çekik gözlü Tatar birden neşeyle ayağa fırlayarak "Herkesin malı kendine," diye uyduruk bir şarkı tutturup oynamaya başladı. Diğer iki adam el çırpıp ona eşlik

ederken keçe sakalı, sırtını Otuz Yaradan Taçam'a verip Aleksandra'ya adamca gülümsedi bir an yanıp sönen sırnaşıklığı girdi. "Kimin Hanı'nın atlarına koşacağız yarın?" dedi keçe saçlı. Öteki de lafı uzatmadı. Elini koşağından çekip bir daha atları kaşımaya koyuldu.

Kız yattığı yerden onu daha iyi görmeye çalıştı. Başındaki börkü çıkarmıştı. Diğerleri gibi Taçam Noyan denilen adam da uzun saçlıydı ama saçları sanki daha temiz gibi görünüyordu. Alevlerin kızıllığından saçının rengini tam olarak kestiremedi Aleksandra. Sarı mıydı? Kızıl mı? Yoksa Vladimir amcası gibi kalleşçe mi saçları? Fakat açılan pelaklarına doğru yay gibi gerilmiş kalın kaşları kapkaraydı işte. Tıpkı ilk gördüğü andaki gibi gözlerinde simgeler çakıyordu. Gözbebeklerinde ateşin akisi dansetmiş için tam rengini kestiremiyordu kız ama cesaretle de siyah olduğunu düşündü. Burnu kartal gagasına benziyordu. Yanaklarını eşe çenesini örten sakalının arasından kalın dudakları görünüyordu. Gövdesi bir yere sığmayacak kadar iriydi. Kırk yaşlarındaydı herhalde. Nereleriyse babası kadardı Aleksandra'nın.

Onu ilk kez, odasının kapısı gecelerken aralandığında görmüştü. Uykuyla uyanıklık arasındaydı. O yüzünü kapıda dev bir kamburu belirdiğinde diş gördüğünü sandı. Ürpertiyle sıkıca sarındı. Dev karşılı yaklaşıp bir ah durup arsızlaştı. Aleksandra iyice korkup gözlerinin arasından kalkı, koyu renk bir sakal gördü. Dev, üstüne doğru eğilirken kız öğrenç kokusu kaşın sakalının yüzünde hissetti. İçinden, "Hayır bu rüya değil." diye geçirirken bağırmaya çalışın ama sesi bulamadı. Aynen adam yıkımı gibi bir hareketle, koca elinin biriyle ağzını kapattı o anda. "Sus yoksa gırtlağını keserim." Adamın sesi yılan tıslamasını andırıyordu.

Üstüne kocaman eşi yüzünü sürmüş siyah sakallı harbar, ona küçük bir çocuk gibi sarılıp mendiverlere yönelirken o değmeyince. Aleksandra adamın çelik pençelerinden kurtulmak için çırpındı, küçük elleriyle yüzünü, gözünü yumruklaldı. Gücünün yettiği kadar bağırdı. "Anne, baba, imdaaat! Yetişin!"

Ama hiçbiri yetişemedi.

Aleksandra son bir umutla baykuşa. "Babaaa! Kurtar beni!"

Barbar, kızı susturamayacağını anlayınca sırtından indirip sırtına attığı bir sıkıntı attı. O yılan nefesinin sıcaklığıyla duydu Aleksandra. "Kes sesini! Yoksa gebertirim."

Yüzüne ateş düştüğünü sandı Aleksandra. Bir eli farkında olmadan yediği sokağın ortasıyla sırtayan yanağına gitmişti. sırtlattı devrildi tahta döşemeye. Soluğa kesilen Aleksandra'nın küçük bedeni acıyla bükülüverdi. Adam yıldırım gibi üzerine atılıp ağzına koca bir paçavra tıktı. Bütün direnme çabalarına rağmen ellerini, ayaklarını bağladı bir deri parçasıyla. Aleksandra bağlandığı adamın sırtında bir kor gibi yanıp sönen gözlerini görünce daha büyük bir dehşete kapıldı. Bu barbar, İblis'in ta kendisi olmalıydı. Kutsal Peder Nikola'nın kızıydı o. İblis masalları dinlemişti geceleri sıcak battaniyelerin. Papaz Nikola'nın her pazar, kasabanın küçük kilisesini doldurarak, "Korkun. Hey kötülük ve her günah ortalarda," dediği İblis bu barbardı herhalde.

Adam sırtında Aleksandra'yla mendiverlerden pahalı kürkler satılan dükkanların önünden geçerken kızın kıpırdanmalarını durdurucu bir tokat attı. İşte o anda ilk defa ölümden korktu Aleksandra. Dağların koşup geldiğini, oğlunun çığlıklarla önüne çıkan kan sarılı elini

de eğri kılıçlar parlayan gölgeler, düşe kalka kurtulmaya çalışan kadınları sürüklüyor, atlarını saldıkları yere ulaşmaya çalışıyordu.

Fırtınadan korunmak için iki bükülüm olan adam koşturmaya başlayınca arkasında zıplayıp duran Aleksandra inledi. "Yüce Meryem Anamız." Annesi de var mıydı o kadınların arasında acaba? Bütün gücüyle "Anne!" diye bağırdı ama ağzındaki paçavra boğdu bu çaresizlik çığlığını. Sadece fırtınanın kulakları sağır eden uğultusu hakimdi geceye. Aleksandra ve kılıçlı adamların sürüklediğini görünceye çalıştığı altı-yedi kadın, rüzgarla savrulan kar bulutunun içinde hayaletler gibi belli belirsiz görünüyordu. Başlarındaki dantelli besler düştüğü için sarı saçları karanlığın içinde birer imdat feryadı gibi uçuşuyordu. Kimi kurtulup kaçmaya çalışıyor, peşindeki barbarın darbesiyle tekrar yuvarlanıyordu. Kadınlar yılmıyor, bu kez karda sürünerek uzaklaşmayı deniyorlardı. Babası neredeydi acaba? Kasabanın yiğit gençleriyle bir duvarın arkasından onları kurtarmak için fırlayacağı uygun anı bekliyordu mutlaka. Kilisede babasına yardım eden Sibgat'yev de yoktu ortalıkta. "Sakın?" diye korkunç bir şüpheye kapıldı. Babasının öldürülmüş olması ihtimali soğuktan daha çok titretti Aleksandra'yı. Hemen kovdu bu düşünceyi kafasından.

Onu kaçıran barbar koşturu koşturu atını bağladığı çalılığa geldi. Nefes nefeseydi. Ağzından kızgın buharlar saçıyordu. Kızı kız atın terkisine yüzükoyun atıverdi. Hayvan sırtına sıçradı. Üstüne konan ağırlığın ne olduğunu anlamak istemiş gibi başını çevirip baktı. Aleksandra, hayvanın iri, kara, sürmeli gözlerindeki bilinmez ifadeyi okudu. Acaba at da mı farkediyordu onun çaresizliğini? Kırat. "Biliyorum ama ağlama, sakın korkma." der gibi kişnedi. Bir ayağıyla karı eşeledi, başını öfkeyle sallayınca, ıslak, gür yelesi Aleksandra'nın saçlarına karıştı.

Barbar, çevik bir hareketle eyerin üstüne saçıyınca hayvan arka ayaklarının üzerinde şaha kalktı. Ön ayaklarıyla fırtınayı dövdü. Kız, kayıp düşeceğini ve bu canavarın elinden kurtulacağını sandı ama olmadı. Dev onu sanki demir bir çengelle tutuyordu.

Aleksandra'nın gözyaşları donmaya başlamıştı. Kirpiklerinde kristalleşen buzların örttüğü ince tül perdenin ardından seyretti her şeyi. Kara adamlar, karlarla içinde sürüklediği beyaz örtülüğü haykırtılarla boğuşuyordu. Havada kılıçlar parlıyordu bazen. Her seferinde bir hayalet, kollarını iki yana açarak karın içine yığıldı. Haykırdılarsa bile fırtınadan başka duyan olmadı. Kimse koşmadı yardımlarına. Kalan üç hayalet de Aleksandra gibi, at terkilerine asılmış çökmüştü.

"Sürün! Gidiyoruz!"

Sesi fırtınanın uğultusunu bile bastırmıştı. Kalın deri çizmeler hayvanların karınlarına sert topuk darbeleri indirdi. Atlar önce, yerdeki karı uzuyarak sonra kalktı ve dörtnala karanlığa doğru atıldılar.

Aleksandra, yerde hareketsiz yatan beyaz hayaletleri gördü. Annesi yoktu aralarında. Ama yüreğinde hiçbir sevinç, kıpırtısı olmadı. Anna'yı, Tatyana'yı, evlendiği bir yıl bile olmayan Natalya'yı sanki içlerinde... Bir de Dunyaşka'yı. Daha o gün, ocak başında oynadıkları sevgili arkadaşı Dunya yaşamıyordu artık. Gözyaşları, barbarın eyerin altına serdiği çulu ıslatıyordu. "Sizi unutmayacağım." diye inledi Aleksandra. "Ant olsun. Hiçbir şeyi unutmayacağım."

Başını çevirip giderek görüşü kaybolan evinin soluğunu derek son çığlığı bıraktı. "Anneee." diye haykırdı içinden. "Anne... babaaa! Unutmayın." Sesi çıkmıyordu ama çığlığı

ni beyninin, kalbinin her hücresi duyuyordu Aleksandra'nın.

"Beni unutmayın! Unutmayın! Ben unutmayacağım!"

Aleksandra, yorgunluk, üzüntü ve korkudan bitkindi. Hareketsizlikten her yeri ağrıyordu. Üşüyordu. Dalıp dalıp gidiyor, uykuya yenilmemek için büyük çaba harcıyordu. "Uyumamalıyım, uyumamalıyım," diye beynine emirler gönderiyordu durmadan fakat başkalarına emir yağdırmak kadar kolay olmuyordu. Barbarın üç arkadaşı uyuyunca ateşin başından kalkıp yanına sokulduğunu farketmedi. Adamın kendisine bakmağını bile hayal meyal gördü. Yavaşça ağzındaki paçavrayı çıkarırken, koca avcuyla ağzını kapattı adam. Parmağını dudaklarına götürüp 'sus' işareti yaptı. "Bağırmayacağına söz verirsen elimi çekerim."

Kız gözlerini yumarak 'söz' demek istedi.

Adam, bakışlarını Aleksandra'nın gözlerinden ayırmadan yavaş yavaş elini ağzından çekti. Kız saatler sonra ilk defa geniş, büyük soluklar aldı. "Bağırırsan seni öldürürler," diye fısıldadı adam.

Aleksandra, başını iki yana sallayarak bağırmayacağını belli etti.

Taçarm Noyan, ateşin başında yatan üç adama baktı. Üçü de gökgürültüsüne rahmet okutacak horultularla uyuyordu.

Adam kıza döndü tekrar. Elini ayaklarına doğru uzatınca Aleksandra dehşetle irkildi. Tekrar göz göze geldiler. Adamın gözlerindeki o vahşi ışıltı kaybolmuştu. Yoksa ona mı öyle geliyordu? Barbar el ve ayaklarındaki bağları çözdü. Aleksandra uyuşan bacaklarını oynatmaya çalıştı. Korkunç bir karıncalanma duygusuyla kanın tekrar bacaklarına akışını hissetti.

"Oyunaya çalış." Tok ses hiç de ürkütücü gelmedi kıza. "Kaçmayı aklına bile getirme," dedi uyuyan adamları göstererek. "Mağaradan çıksan bile üç adım atmadan aç kurt sürüsüne yem olursun ya da donarsın."

Aleksandra da, "Kaçmam," diye söz verdi fısıldayarak. Adamın suratında bir gülümseme dolaşır gibi oldu.

"Uyu o zaman. Sabaha dinç olmalısın."

Çözdüğü deri parçalarını sanki bağlıymış gibi el ve ayaklarına dolaştı, yine parmağıyla 'sus' işareti yapacak geldiği gibi sessizce ateşin başına süzüldü. Her şeyin kontrol altında olduğuna emin olunca, sırtını atının eyerine dayadı ve başı omzuna düştü. Üç adamın oluşturduğu koroya onun da horultusu karıştı.

Gözkapaklarına binen ağırlık, son görüntüleri de yavaş yavaş silerken tek hatırladığı düşünce, "Nereye?" oldu Aleksandra'nın. Bu cehennemden kaçıp kurtulmayı denese bile nereye gidecekti? Nerede olduğunu bilmiyordu. Dışarıda hala ortalığı kasıp kavurmakta olan fırtınada at sırtında salalecce yol almışlardı. Ne ay vardı gökyüzünde, ne de yıldızlar. Gecenin karanlığı yön duygusunu da yok etmişti zaten. Sessizce içini çekti küçük kız. Bu, onun ana kokusundan uzak geçirdiği ilk geceydi.

Yemyeşil kırlarda, renk renk kelebeklerle köşe kapmaca oynuyordu rüyasında. Birden Dunyaşka'yı gördü. İkisi de saçlarını rüzgarın okşamasına bırakmışlardı. Aleksandra, "Sen ölmemişsin," diye bağırdı sevinçle. "Ölmek mi?" Dunya'nın kahkahası bir pınar gibi çağıldadı. "İnsanlar unutulunca ölürmüş," dedi sevgili arkadaşı. "Sen beni unutmazsan, ölmem." Kız çiçeklerinin üstünde altın rengi kanatlarını çırpan bir kelebeğin peşinden koştular el ele

Annesinin sesi geliyordu uzaktan. O çok sevdiği şarkıyı söylüyordu...

Volga'nın kızları, Volga'nın kızları
Yüce dağlar gibi dik olur başları
Elde emek, biçerler altın başakları
Pek güzel olur dağyalarla dansları.

Dunyaşka da söylüyordu şarkıyı. "*Hey Volga'nın kızları, hey hey,*" diye el çırparak. Kilisenin önündeki havuzun başında toplanmıştı insanlar. Sibiginiyew'in balalayka sesinden çıkan oynak melodiyle gençler dans ediyordu. Kızlar bir elleri bellerinde, diğeriyle havada salladıkları tefenin zillerini şıngırdatırken, bıyıkları yeni yeni terleyen oğlanlar etraflarında dönerek çizmeleriyle topuğu döğüyordu. Aleksandra ile Dunya da oynuyorlardı. Sesler uzaklaşmaya, renkler solmaya başladı. İşte o sırada annesini gördü kilisenin kapısında. Yanında babası da vardı. İkisi de ellerini ona doğru uzatmışlardı.

"Aleksandra Anastasia Lisowska; gel buraya kızım."

Aleksandra onlara doğru koşmak istedi ama başaramadı. Simsiyah bir adam çıktı karşısına. Gözleri çıra gibi yanıyordu. Kolları bir boğa yılanı gibi dolanıp sardı tüm bedenini. Pis kokulu nefesi midesini bulandırdı. Salyalar akan ağzı yüzüne yaklaştı. Islak, telaşlı, kaba, ağaç kabuğu gibi nasırlı elleri eteğini yukarı doğru çekti...

Beden dehşet içinde uyandı Aleksandra. Üzerine atlanan çekik gözlü, sansar suratlı adamın ağır gövdesinin altından kurtulmaya çalıştı. Adam bağırmasını önlemek için bir yandan kızın ağzını kapatıyor, bir yandan, "Direnen yavru ceylanlara hayranım ben. Göreceksin, senin de hoşuna gidecek," diye hastalıklı bir sesle fısıldayıp duruyordu. Aleksandra ağzını kapatan eli olanca gücüyle ısırdı. Barbar, can acısıyla dizlerinin üzerinde doğrulurken, "Küçük orospu," diye bağırdı.

O anda ortalık altüst oldu. Ilk fırlayan Aleksandra'nın, "Kurtar beni," diye yardımına çağırdığı kendi barbarı oldu. Orta evinden koparıp alan vahşiye sığınmaktan başka çaresi yoktu ki. Sönmüş ateşin başında uyuyan keçe saçlı, çirkin adamla yanındaki fırladı. Aynı anda atlarda, onların az ötesinde bir kayanın üzerine yatmış yarı baygın haldeki üç kadın uyandı. Mağaranın içi naralar, çığlıklar ve ürken atların hişmemeleriyle doluştu.

Aleksandra'nın ayaklarını çözen adam, kızın çığlığıyla bir zenberek gibi fırladı ve öğreniş herifi sarıldan kalıp kalidarmasıyla mağaranın duvarına vurması bir oldu. "Söyledim sana," diye gürledi. "O daha çocuk. Küçük bir çocuk."

Adam yuvarlandığı yerden öfkeyle kalktı. "Bizim onda onun kadar kızlar çocuk doğurur bey" Herifin elinde şimdi, kocaman eğri bir pala parıldıyordu.

Keçe saçlı barbarla arkadaşı da kılıçlarını çekip Taranın yanında saf tuttu. Taçanı Noyan kılıcını sıyırıp Aleksandra'nın önüne siper oldu. "Öteki kadınların yanına," diye bağırdı kıza. Bu emri bernen yerine getirdi Aleksandra ve korkudan isterik çığlıklarla ağlayan üç kadının yanına koştu. Dört vücut kenetlendi.

Akşamki tartışmada adeyin Berkol olduğunu öğrendiği keçe saçlı, kılıcıyla havada daireler çizerek bağırdı. "Talanda ayrı gayrı çıkarmak törede var mı?"

Anlaşma anlaşmadığı için adeta kudurmuş olan sansar suratlı da kılıcı önde lafa karıştı. "Talanda her şey paylaşılır. Karaçi geyik eti de körpe ceylan eti de. Töre böyle der."

O ana kadar hiç sesi çıkmayan kel kafalı herif, demir dikenli topuzunu indirip patlatacağı bir kafa bulduğu için mutlu mutlu sırıtarak Taçam'a koluyordu. Almanağın birinde töreyi çiğneyen kim yaşamış ki, senin pis canın kalsın?' değil o da.

Keçe saçlı Berkul'la arkadaşı iki yandan yaşamına veren Taçam Noyan'ın arkasına dolanmayı, Aleksandra'ya ulaşmayı denedi ama Kazak süvarinin kurt başlı uzun kılıcı her seferinde yolunu kesti. Sanasar surat, öteküler gibi aptal değildi. Kurnazdı, sinsiydi. Kavgaya tutuşurlarsa, adamın can almadan can vermeyeceğini biliyordu. Alacağı canın kim olacağı belli olmazdı. Yüksekten atıp göz korkutmaya çalıştı. "Diyoruz ki uğursuz herif, o ceylanı tek başına sana yedirmeyiz. Etinde hakkımız vardır. Ya gel razı ol ceylanı beraber yiyelim ya bize bırak, sen de yoluna git. Yoksa hem canını, hem hakkımızı alırız. Töre böyle emreder."

"Çocuğa el sürülmez," diye gürledi Taçam Noyan. Tok sesi mağaranın duvarlarında yankılandı. "Benim dinim de töremde böyle der."

Bir anda çift su verilmiş çelikler cayırtılı kıvılcımlar saçarak birbirine çarptı. Naralar, tehditler birbirine karıştı. Aleksandra kendisini kaçıran adamın bu dövüşten galip çıkması için dua ediyordu şimdi. Barışın kurtuluşu olacaktı çünkü.

"Savulun lan kancıklar," diye gürledi Taçam. "Cengiz Han oğlu Cuci Han'ın yiğidi Toka Temur'un atlıları olduğunuzu bakmanı çalarım lüleci. Atanız, kurunuz ve Temür beyinize bu yaptıklarınız görse vallahi kızmaz, onlar alırdı pis canlarını."

Savaş sırası Tatar'ın, "Gubertin gayn ya hami," diye bağırarak yaptığı hamle yarım kaldı. Kazak, bir ayağının üzerinde topaç gibi dönerken, kılıcı herifin karnını deşivermişti. Adamın eğri kılıcı düştü. Eliyle şaşkınlıkla karnına giri Avcuna dökülmeye başlayan bağırsaklarına dehşetle bakarken cansız yere yıkıldı.

Kazak süvari, "Canını şeytanlar alsın," diye gürültüyle üzerine saldıran ikinci adamı da korkunç bir dirsek darbesiyle saldışı bıraktı. Gırtlağına yediği dirsekle sıvılıksız kalan adam ayaklarının dibine düştü.

Artık Berkul'la kuratın süvarisi teke tek kalmıştı. Kılıçlar sekiz şakıdadı. Tekrar kıvılcımlar uçuştu havada. Ve tekrar tehditler, küfürler savruldu, naralar atıldı. Keçe saçlının kılıcı Taçam'ın omzuna soyunca Aleksandra ve üç kadın korkuyla bağrıştılar. Süvari birden yıldırım gibi eğildi ve kılıcını düşmanın karnına sokup çıkardı. Berkul, "Canın cehenneme," diye geri çekildi. Dermansız kolu, kılıcı daha fazla tutamadı.

Savaş bitmişti. Taçam hemen ateşin yanından eyerini kaptığı gibi Aleksandra'nın yanına koştu. "Hadi!" diye bağırdı. "Gidiyoruz." Kurdu eyerleyip kızı kaldırdığı gibi atın üstüne oturuverdi. Hayvanı gemiden çekerek ilerledi. Arkada ne yapacaklarını şaşırmış üç esir kadına baktı omzunun üzerinden. "Durmayın artık, kaçın. Etrafı çapulcu dolu. Şanssanız kurtulursunuz."

Aleksandra'yı bindirdiği atın çekerek mağarının girişinde görünen karın aydınlığına doğru yürüdü.

IV

Gecesi korkunç fırtına dinmiş, diz boyu kar kalmışı geride. Soğuk bıçak gibi kesmeye devam ediyordu. Çamların dallarına oturan kar, havadaki ufak bir dalgalanmayla ya da umursuzca yiyecek arayan sığırcık kuşlarının birkın kanat çırpınışlarıyla altlarından geçen üç garip yolcunun üzerine döküldüyordu. Dizlerine kadar yükselen karda güçlükle ilerleyen kıratın salıverdiği kızgın soluklar, ağzının çevresinde oluşan buzları eritiyor, meydana gelen nem ikinci bir buhar tıkanmasına kadar tekrar donuyordu soğukta.

Aleksandra uyanmıştı. Kollarını vücuduna dolayıp elinden geldiğince küçük gövdesini ısıtmaya çalıştı, ama bunun bir işe yaramadığını anlamakta gecikmedi. Atın sırtında iyice büzülerek ısınmayı denedi bu kez de. Nafileydi çabaları. Ağaçlardan dökülen karlar yüzünden üzerindeki elbise ıslak olanmıştı. Ta iz titriyordu.

Baba çıka yardıyen adam, atın sağrısındaki torbadan koca bir post çıkarıp uzattı.

"Al sarın."

Duymamış gibi yaptı Aleksandra. Kendisine saldıran üç adamı öldürdü diye, onu affedecek değildi ya. Bu fırtınadan kaçınılmasaydı, şimdi evinde, sıcacık yatağında, kızaklık ateşinde kızarılan ekmek kokularıyla uyanıyor olacaktı o.

Adam bir taraftan yürürken bir taraftan da direğiyle kızın bacağını dürttü.

"Al sarın."

Aleksandra, alsam mı acaba diye geçirdi içinden. Beyni 'al' diyor, incinen, acılar içindeki ruhu, bütün bu felaketlere sebep olan adamdan gelecek yardımı reddediyordu. Ama çok üşüyordu. Üşüklik ölesiye uykusu vardı. Uyumak istiyordu; hemen, orada, mışıl mışıl. Hem uyursa, belki yine evini görürdü rüyasında. Annesini, babasını, Dunya'yı, beyaz boyalı köşeye ait çan kulesinin tepesindeki altın horozu. Ama uykunun tehlikelerle dolu olduğunu bir gece önce bütün dehşetiyle yaşamıştı Aleksandra. "Uyuma!" Bu kelimeyi mırıldanmış mıydı, yoksa böyle dediğini mi sanıyordu? Atın üzerinde uykuyla uyanıklık arasında sallanırken, göz kapaklarını açık tutmak için kendini zorladı.

Dev barbar, kızın yine orah olmadığını görünce ayağını bir kere daha dürttü. Ancak hareket bu sefer öncekilerden daha sert olmuştu.

"Al sarın."

"İstemem."

"Donuyorsun."

"Hiç de bile değil. Ben alışkınım."

Çocuk ruhunda filizlenen dik başlılığı ilk kez kendini göstermeye başlamıştı.

Gözucuyla bakmadan, kaçış içinde dedemeye çalışan barbarı sezdi. Bozkırdan cesaretini taşan aşçıoğlu sakalı donmuştu. Gür kaşları, hatta sırpıkları bile buzdan bembeyazdı. Suratında bir siyah gözleri kalmıştı beyaza batmıyorlar.

Birden, kar neredeyse beline kadar geldiği halde adamın niye atına binmediğini merak etti Aleksandra. Öyle ya, cüce gece onu bağlayıp hayvanın terkisine atmış, kendisi de eyerin üstünde, bağırıp durmuştu fırtınanın içinde yıldırım gibi koşan atını yönlendirmek için. Yine aynı şeyi yapabilirdi. Şimdi neden binmiyordu ki ata?

Barbar bu sefer hayvanı durdurup elindeki postu Aleksandra'ya doğru kaldırdı. Sesi daha sert çıkıyordu şimdi.

"Şunu benden al ve sarın. Yoksa seni dizime yatırır bir güzel döverim."

Artık dayak korkusundan mı, yoksa soğuğa daha fazla dayanacak gücü kalmadığından mı, Aleksandra istemeyerek de olsa, eğilip adamın uzattığı postu aldı.

"Öööf, iğrenç kokuyor."

"Alışırsın. Koku, donmaktan iyidir."

Kız, postu tiksinerek küçük bedenine dolamaya çalışırken, adamın elinde uzunca bir urgan gördü bu kez.

"Beni yine bağlayacak mısın?"

"Hayır. Seni kendini bağlayacaksın."

Urganı kıza uzattı. Buz kesmiş suratına yaraşmaz bir çocuk ifadesi yerleşmişti adamın.

"Postun üzerinden iyice bağla da açılmasın. Bak benim iki gün. Anladın mı?"

Bu valiyi adam kendini ne sanıyordu, elbette anlamıştı. Urganı bir güzel beline dolayıp bağladı. Bedenine yavaş yavaş bir sıcaklık yayılmaya başlamıştı bile.

Bir kez küçük kurt parçaları çıkarılıp torbasından adam ağ durdurdu.

"Kapadın mı?"

"Ne yapacaksın?"

Barbar bir parça kürkü, kızın parmak uçları artık donmaya yüz tutmuş sağ ayağını güzelce sardı. Diğer tarafa dolaşa ve aynı şeyi sol ayağına da yaptı.

"Şimdi ayaklarını da sarın."

Donmuş ellerinin çaresine de Aleksandra baktı. Parmak uçlarını ağzına götürüp sıcak soluğuyla ısıtmaya çalıştı. Postun içine, koynuna soktu ellerini.

Adam kızın rahatladığını görünce kızın çekiştirerek sıkıştırdığı yola koyuldu.

"Neden beni bağlamıyorsun?"

"Gerek yok."

"Ama dün gece bağladın."

"Dün seni kaçırıyordum..."

"Bugün ne yapıyorsun?"

"Yoldaşlık."

"Beni beni dövdün, hem bağladın."

"Bağıp çağırmasaydın, kurulmaya kalkmasaydın yapmazdım."

"Ya yine kaçarsam?"

Adam aşağıdan kıza baktı. Şaşırmıştı.

"Kaçmak mı? Nereye?"

Ağzından burnundan kızgın soluklar saldı kurt bedeni durdu. Soğuk havayı ciğerlerine çekerek huysuzlandı. Adam da dikkat kesilmişti. Bir adım öne çıkmasıyla havayı dolan oku, sol omzuna saplanması bir oldu. O adımı atmamış olsaydı ok ya ciğerlerini parçalayacak, ya kalbini de-

tip geçecekti belki. Ağzından acı dolu bir feryat yükseldi. Aleksandra adamın omuz başına saplanan kocaman oku görünce dehşete kapıldı. Ne yapacaktı? "Baba, oğul ve kutsal ruh adına," diye istavroz çıkardı telaşla. "Yüce Meryem Ananız, sen beni koru."

Adam da telaşlıydı. "Çabuk aşağı atla!" Aleksandra korkuyla atın sırtından kaydı. Adam ona siper olmaya çalışırken ikinci ok vızıldayarak üstlerinden geçti ve koca bir çınarın gövdesine saplandı. Kızın dizginlerinden çekerek kısrak içine yatırdı adam bu kez. Biri cenk görmüş hayvan sanki tehlikeyi farketmişti. Hiç zorluk çıkarmadan bırakıverdi kendini kızın üstüne. Kazak, kızı atın arkasına çekip başını bastırdı. Kurt başlı kılıcını çekip narayı patlattı. "Canın cehenneme! Yiğit olan, kanlar gibi ağaç diplerine siner mi? Çıksana meydana şeytan oğlu."

Ağaçların arasından iğrenç bir kahkaha yükseldi. Aleksandra hemen tanıdı iğrenç sesi.

"Keçe saçlı barbar!"

Evet oydu. Taçam Noyan'ın katırını deşip öldü diye mağarada bıraktığı Berkul.

"Kanlık kediler gibi dokuz canlı olduğunu bileydim kelleni koparırdım oracıkta Berkul Can."

Bir kahkaha daha koptu. Bu seferki daha yakından gelmişti. Adam, "Başka oku yok," diye fısıldadı Aleksandra'ya.

"Nereden biliyorsun?"

"Olsaydı, çoktan vücudumda birkaç delik daha açardı."

Aleksandra'yı rahatlatmak istemişti ama tehlikenin gecikmesinden büyük olduğunun farkındaydı pekala. Sürekli kan kaybediyor ve güçten düşüyordu. Her an bayılabilirdi. Herif, ortaya çıkmadan, onun kendinden geçmesini bekliyordu belki de. Ne olacaksa biran önce olmalıydı. Taçam bayılmadan.

Ama korkuluğuna uğramadı. Berkul gizlendiği yerden sinirlerek çıktı. Oku kalmamıştı tahmin ettiği gibi. Sırtındaki boş sadağı ve yayı çıkarıp attı, uzun eğri kılıcını çekti. Taçam Sinan'ın karnında açtığı yarayı mavi bir kumaşla sarmıştı. Kan içindeki kumaşı tanıdı Taçam. Sabaha karşı "Kaçın," dediği kadınlardan birinin elbisesiydi bu. Kimin karnıydı acaba şimdi bulaşan? Keçe saçlının mı, zavallı kadının mı?

"Yarın ceylanı sana bırakacak değildim ya," diye bağırdı Berkul. "Benim tavuklar pek kan çekti."

Sırtını bir ağaca dayadı keçe saçlı. Dallar sallanınca bir kar yağmuru başladı üstüne. O da gençtir diye düşündü Taçam. Bununla beraber yeni bir dalaşı göze alamazdı. Yaralarına ağırken buralara kadar geldiğine göre yanında başkaları da olabilirdi. Belki de ağaçların arasında gizleniyordu adamları. Hatta o iki oku fırlatan da onlardı belki de. Onu ok yağmuruna tutmak için Berkul'un işaret vermesini bekliyor olabilirlerdi bal gibi.

İki adam birbirini tartarak bir süre daha bakıştı. Taçam en ufak bir çıtırtıyı duymaya, en küçük kıpırtıyı görmeye çabalıyordu. Sonunda konuşan yine keçe saçlı oldu.

"Sen kanları salıp talanı bozmaya kalkmasaydın belki de kan tavukları aptal bir esiriciye satabilirdim. Ama ölüye kim para verir?"

Herif bir kahkaha daha attı. Ama acıdan yüzü buruşuverdi hemen. Elini kaldırıp Aleksandra'yı gösterdi. "Artık bu yavru ceylanı alırsam şart oldu. Ver kızı bana."

Taçam, adamın sesinin giderek düştüğünü farketti. Berkul bu kez Aleksandra'ya seslendi.

"Geri buraya, pılç."

Kızın arkasında gidersen Aleksandra bile adamın gece alevler saçan gözlerindeki kıvılcımın söndürülmekte olduğunu

görebiliyordu. Berkul birden gürültülü bir öksürük nöbeti ne tutuldu. Bütün vücudu sarsılıyor, yüzü acıyla gerilmişti. Yaslandığı çam, yaşlı gövdesini rahatsız eden bu zavallı sağanağın dallarındaki karları serperek cezalandırdı. Berkul üstüne yağan karlara bakıp. Çocuksu bir gülümseme belirip kayboldu suratında. Taçam'ın bıraktığı kadınlardan ikisini okluyla durdurmuş, üçüncüsünü de alacağını aldıktan sonra cehenneme yollamıştı. Yarasına rağmen intikam hevesiyle buralara gelip onları yakalamayı başarmıştı ama buraya kadardı işte. Ölüm elini uzatmıştı artık dağların, ovaların keçe saçlı atlısına. Kaçış yoktu.

Berkul'un kıpırdayacak hali olmadığını gören Taçam şansını denemeye karar verdi. Eğer herifin yanında birileri varsa, nasıl olsa kurtulamayacaklardı. Adamlar onu öldürecek, kızı da alıp gideceklerdi. Ama keçe saçlı yalnızsa... Dönüp Aleksandra'ya baktı. Kızın atın arkasında güvende olduğunu gördü. Küçücük gövdesi in hayvanın arkasında adeta kaybolmuştu. Tekrar Berkul'a dönüp "Seni soysuz," diye bağırdı birden. İleri atıldı. Ona Kaf Dağı kadar uzak gözüken mesafeyi hızla aşarak adamın yanına gelmeyi başardı. Adam hareketsizdi. Yardımına koşan da yoktu.

"Bre kılıç artığı," dedi Taçam. "Almacedu yasası ne der bilmez misin?"

Ayaklan Berkul'u daha fazla taşıyamadı. Önce elindeki kılıcı düştü karın içine. Ardından talan yoldaşının önüne diz çöker gibi yığıldı. "Bilirim," diye mırıldandı. "Aman dileyene, silahsıza kılıç çalma."

"Başka?"

"Irza kıyma."

Aleksandra adamın sesi fısıltıya dönüştüğü için duymakta zorlanınca, atın arkasından çıkıp Taçam Noyan'ın yanına koştu. Ne tuhaftır bu barbarlar. Savaşırken de konuşuyorlardı, ölürken de. Tehlikenin geçtiğini anlayan kızıl da bir silüetiyle doğruldu.

"Sen ne yaptın?" Taçam da ayakta güçlükle duruyordu artık. Başı dönmeye başlamıştı. Omzundan akan sıcak kan, karı eritip kızıl bir çukur oyuyordu durmadan.

Berkul, "Aman dileyene, silahsıza kılıç çaldım," diye inledi.

Kızın süvarisi de iki dizinin üstüne yıkıldı. Alnı ter içindeydi. Ceyt'leyiz yanıyordu donduracu soğuğa rağmen.

"Başka?"

"Irza kıydım."

"Almacedu'nun yasasını çiğnedin mi?"

"Çiğnedim."

Ölü gözlerle karşısındaki adama bakan Berkul. Omzundaki ok yeni görüyormuş gibi hayret vardı bakışlarında. Sevinç dolaşı yüzünde. "Sen de peşinden geliyorsun Kazak kurdu," diye zorla güçlükle. "Cehenneme giderken yoldaşını yalnız bırakmıyorsun. Sen de gebertiyorsun."

Aleksandra bunu duyunca sarsıldı. Sevinçle korku arasında gidip geldi duyguları. İki adamın ölmesi onun kurtuluşu demekti. Taçam denize barlar ölürse ne yapacaktı? Nereye gidecekti? Kırat geldi aklına. At onu bir yerlere götürdüğü mutlaka. İçi umutla doldu birden. Daha güçlü hissetti kendini.

Yarası sol omzunda olmasına rağmen acı bütün vücuduna yayılmıştı Taçam'ın. Kılıç artık kaldıramayacağı kadar ağır geliyordu. Değil kılıç sallamak, kıpırdatamıyordu bile kolunu. Yine de boşkırın töresini, adaletini uygulamaya kararlıydı. Parmakları açıldı ve kanı bağlı kılıç düştü. Sağlam eliyle keçe saçlının yakasına yapıştı. "Yasa çiğne-

yenler hakkında atam Cengiz Han'ın buyruğuna da bilmisin Berkul Can?"

Adam gözlerini açmaya çalışıp ama başaramadı. "Bi... bi... tim diye kekeledi fısıltıyla. "Büyük... Ölümdür."

Taçam yakasını bıraktı, eli yavaşça beline sardığı kuşağa gitti. Aleksandra gece odasında gırtlağına dayanan eğri hançeri yeniden görünce korkuyla titredi.

Uzun bir sessizlik oldu. Soluktan anlaşılıyordu Berkul'un. Çingene kabyclarını ateşe can vermek için kullandıkları körük gibi durmadan inip kalkıyordu göğsü. Başı önüne düşmüştü onun da. Son enerji kırıntılarını harcayarak kaldırabildiği kadar kaldırdı başını. Gözlerine belli belirsiz açı. Ve ne kızının süvarisinin, ne de Aleksandra'nın beklediği bir cevapkikle, elini Taçam'ın yaralı sol omzuna koydu. "Büyük buyruktur," diye fısıldadı. "Yerine getirilmeli."

Aleksandra yine büyük bir şaşkınlıkla bu kez Taçam Noyan'ın yaralı koluna ağır ağır kaldırmasını ve elini Berkul'un omzuna atmasını izledi. Çektiği acıyı yüzündeki her hattan okumak mümkündü. Aleksandra sanki acısına ortak olmak istiyormuş gibi, farkında olmadan dişlerini sıktığını hissetti.

Birbirine sarılmış gibi duruyorlardı iki adam şimdi. Soluktan kamyon. Kırat sanki olacak uğursuzluğu anlamış gibi dizginlerini sürükleyerek yavaşça gelip sahibini koklad, adamı itmeye çalıştı. Sahibini bu kanlı dövüşten uzaklaştırmak istiyordu hayvan. Başını çevirince, bıkışları Aleksandra'ya odaklandı. Bu kez kızın yanına yürüdü. Sanki acı bu sahneyi görmemesinin dermek ister gibiydi. Ne olacağını anlamıştı Aleksandra da. Ama bakışlarını iki barbardan ayıramıyordu bir türlü. Ne olacaksa görmek istiyordu. Hayvan başvuralandı, başını aşağı yukarı salladı. Bir adım attı, dö-

ğüp baktığında kızın yeniden kıpırdanmadığını görünce, geri döndü.

Dakikalar sanki yıllarca sürmüştü. Sessizliği Taçam Noyan bozdu bu kez.

"Hakimin Berkul Can... Cengiz Han... buyruğu boş konmaz."

İki adam sarmaşdolaş halde bir iki saniye daha birbirlerine baktı. Aleksandra bir kere daha şaşırdı. Yüzünde huzurlu bir mutluluk vardı Berkul'un. Ve birden her şeyi gördü. Kıratın süvarisinin dermanı tükenen vücudu, keçe saçının üzerine yığıldı. Aynı anda o uğursuz eğri hançer, adamın ağırlığıyla sapına kadar altlakinin karnına saplandı. Gözleri kocaman açıldı Berkul'un. Büyük bir soluk salıverdi ağzından. "Allah," diye son bir kelime. Ve kırların içine devrildi iki adam. Birkaç ağız dallarındaki karları serpti yine üzerlerine. Ürken aç iki kuş fırladı dalların arasından. Ardından sessizlik oldu. Ölüm kadar koyu, ölüm kadar kesin ve keskin bir sessizlik.

Aleksandra korkmadı, bağırmadı. Yüreği taş kesmişti. Daha dokuz kış görmeyen Aleksandra, dün geceden beri sayısını bilemediği kadar çok ölüme tanık olmuştu. Taçam'ın keçe saçlısı yargılaması gözünün önüne çakılıp kaldı. "Ben de," diye mırıldandı kız. "Bana yapılanların hesabını soracağım."

Berkul'un üstünde hareketsiz yatan dev barbara baktı. Öldü mü diye bir soru dolaştı beyninde. Ölmemişse bile omzundaki koca okun açtığı yarayla bu soğukta çok yaşamazdı zaten. Yaşasa bile kurtlar bırakmazdı yakasını. Ama Aleksandra Anastasia Lisowska yaşayacaktı. Hesap sormak için yaşamalıydı.

Kızatın dizginlerini tuttu, küçük elleriyle alnını okşadı atın. Hayvan, sahibinin yanından ayrılmak istemiyordu. "Se-

nin adını artık Umut olsun," dedi Aleksandra. "Umuda o kadar çok ihtiyacım var ki..." Sesi tatlı bir melodi gibiydi. Yumuşacık ve sıcak.

Hayvan bir yerde böyle boyunca yatan Taçam Noyan'a bir alnını okşayan küçük kıza baktı. Atın gözlerindeki hüznü okuyabiliyordu Aleksandra. "Biliyorum," diye fısıldadı kulağına atın. "Sahibinden ayrılacağın için çok üzgünsün; biliyorum. Göründüğü kadar fena bir insan değildi. Bak; benim ayaklarıma neler sardı!"

At pek oralı olmadı ama Aleksandra, üşüyorsun diye Taçam'ın az önce küçücük ayaklarına kat kat sardığı körklere baktı. Vahşi doğada hayat ne kadar hızlı yaşanıyordu. Henüz sekiz yaşındaydı ama bir gecede bin yıl yaşamış gibi geliyordu ona. Dev atı da öyle işte. Birkaç dakika önce bütün heybetiyle kükrüyordu, oysa şimdi ya ölmüştü, ya eşiğindeydi. Yüreği burkuldu kızın. Kendisini kaçırıp hayatını altüst eden bir barbarın ölümüne üzülüyor muydu? Hadi canım, diye geçirdi içinden. Ölürse ölsün.

Uzun uzun uğraştıysa da Umut'un üstüne çıkıp eyere konulmayı başardı Aleksandra.

"Haydi götür beni buradan. Evimin yolunu bir sen biliyorsun."

Hayvan önce veda eder gibi eski sahibine baktı ve karın içinde isteksiz adımlarla ilerlemeye başladı.

İşte o anda hiç beklemediği bir şey oldu Aleksandra'nın. Bir ses duydu.

"Gitme!"

Atın sırtında dönüp arkasına baktı.

Taçam Noyan boylu boyunca uzandığı yerden elini uzatmıştı ona doğru. Ağaçlardan dökülen karlar üstünü bir yorgan gibi örtmeye başlamıştı bile.

"Beni bırakma."

Ses fısıltı gibiydi ama bütün benliğiyle duymuştu Aleksandra. Bir çığlıktı bu.

"Beni bırakma çocuk."

V

Bahar, 1518

Aleksandra perdenin arkasından, gelin gibi giyinmiş ağaçlara bakıp. Bahar, tüm güzelliğiyle Kırım sarayının bahçelerini kucaklamıştı. Kelebekler uçuşuyordu her tarafta. Çocukluğundaki baharlar gibi. Yine öyle alı yeşilli bir renk cümbüşüyle kanat çırpıyorlardı. Tek fark Aleksandra'nın artık onları perçemede, bir tülün arkasında izliyor olmasıydı. Ne kadar isterdi yine çağlıklar atarak peşlerinden koşmayı. Oysa şimdi onları gördü mü bir yandan yüreği heyecanla çarpıyor, bir yandan içine bir hüzün çöreklenıyordu. Dört kış geçmişti o kazanlık gecenin üzerinden. Kırım Sarayı'na verilmesinin üzerinden de iki yıl. Ve artık on iki yaşındaydı Aleksandra.

Bir süre daha sert kıştan kurtulmanın sevinciyle dalları süsleyen beyaz ve eflatun çiçekleri seyretti. Güzellikleriyle mağrurdular. Hafif bir rüzgarla nazlı nazlı sallanıyorlardı. Erguvanlarını ayrı bir büyüsü vardı sanki. Başka alemlere götürüyorlardı Aleksandra'yı. Bazen bir sihir, bir haşmet, bir güç haykırışı, bazen bir kadın kahkahası gibi sere serpe saçılırdı erguvanlar. Oysa eskiden sarıçiçekleri severdi o. Ama iki yıl önce, Bahçesaray'a geldikleri o sıcak yaz gününde beyaz duvarlarını üstünü saran erguvanları, begonvilleri, boru çiçeklerini görünce tutulıvermişti bu rengin ihtişamına. Dünya daha bir güzel görünüyordu onlarla. Daha duygusal, daha dik başlı, daha şefkatli. Şarkı söylemek gelirdi içinden hep erguvanlar açınca.

Aleksandra o günlerde bu tutkusunu efendisi Kırım Hanı Mehmet Giray'ın annesi Güldane Sultan'a anlattı.

"Hanımın izin verirse erguvan rengi bir gülbente işine oyası yapmak istiyorum."

"Oya yapmayı biliyor musun?"

"Annem öğretmişti."

"Gülbentin ille de erguvan rengi mi olması gerekiyor?"

"Çok seviyorum erguvan rengini."

Yaşlı kadın kızın mavili yeşilli gözlerine dikkatle baktı. Bu güleryüzlü küçük Rus kızını seviyordu. Hemen erguvan rengi bir bürümcük buldurdu. Bürümcüğü kıza verirken onu uzun uzun süzdü ve "Erguvan, kudretin, şanın, imparatorların, imparatoriçelerin rengidir güzelim," dedi. "Dilerim hayatın, erguvanlar içinde geçer."

O günden itibaren erguvan, Aleksandra'nın rengi oldu.

Onu saraya ilk getirdiklerinde henüz on bahar görmüş kızın yaşadığı felaketleri, çektiği acıları ele veren gözlerindeki keder Güldane Sultan'ı daha ilk günden sarıvermişti. Bütün esir küçükları peşinde olduğu halde talanda onu kaldıran adam, kızı bir türlü satmıyordu. Merak etmişti kadın

Öyle ya bir adam kaçırdığı kızı, iyi para verildiği halde niye satmaz, niye alıcak isteyenlerin kolunu, kanadını kırardı? İkisini izlemiş, kendini de bir gün gizlice takip etmişti. Kızı kaynayivermişti kıza ilk bakışta. Adamı sarayda getirmiş, bu sarayı artığı çapulcunun, kaçırdığı kızı bir babi gibi sevip koll adığını ve onu esirlerin elinde görmektense özgürlüğüne tercih edeceğini anlamıştı hemen.

"Ben onu esir alıcak istemiyorum ki Noyan yiğit."

"Aleksandra dağların, ormanların, ırmakların bir havasına alışır. Buralarda kendini esir gibi hisseder Sultan Anam."

"Onu daha ne kadar konuşabileceksin ham köşelerinde hiç düşündün mü? Kız büyüyecek."

Çok düşünmüştü hem de. O gün Sultan Ana ile Taçam Noyan'ın uzun uzun konuştu. Ertesi gün Noyan, kızı, Sultan'ın gönderdiği adamlara teslim etti.

Aleksandra, bağırdı, çağırdı. "Beni satma, beni satma," diye adamı lanetler yağdırdı. Tıpkı ilk gece yaptığı gibi, dev adamı küçük yumruklarıyla dövdü. Saraydan gelen muhafızlara direndi. Bıkaçını tırnak darbeleriyle safdışı bırakmayı bile becerdi ama sonunda yenildi.

Araba sarıya doğru hareket ederken kız, Taçam Noyan'ın sesini duydu.

"Babın açık olsun kızım."

"Sana da laner olsun!"

"Bunu senin için yaptım."

"Beni bırakma... Ben seni bırakmadım. Sen de beni bırakma."

Araba uzaklaşırken Taçam öylece kalakaldı. Bacak kadar bir kızın cezbettiği birbirine karışını hayretler içinde seyreden yaşlı bir Tatar. "Ne o yiğidim ağlıyor musun?" diye sordu.

"Var git işine bre gevezek. Erkek kanı ağlar mı? Görmez misin, toz toprak gözüme doldu."

Ama ağlıyordu işte. Nasıl tutmaz yüreğine kızgın sular gökalıyordu. Taçam Noyan arabayı gözden kaybedana kadar arkasından bakmış ve seni bir daha görmeyeceğim kızım, diye mırıldanmıştı kolunun tersiyle gözlerindeki nemi silerken.

Sarıya geldiğinde Aleksandra'nın da gözleri ağlamaktan topak topaktı. Arabaya bindirilmesi gibi, inmesi de bir meydan savaşına yol açtı. Bıkaçı muhafız ve Sultan Ana'nın üç hizmetçisi yenmişlerdi.

Günlerce korkuyla bir kenarda sessizce oturdu. Kapısını açmaya kalkanların başına ne geldiğiyse artık. Hizmetindeki kadınlar geceleri Aleksandra'nın, "Ne olur Yüce Meryem Ana'cığım

"Neden?"

"Büyük ayıptır da ondan. Hanımlar söylemeden kafanı bile kaldırma."

"O neden?"

"Adap böyledir."

"Adap ne demek?"

"Saygı, terbiye, görgü, kural."

Fakat Güldane Sultan, onu ilk kez huzuruna kabul eti. Şimdi Aleksandra onadına tam tersini yaptı. Güzel yüzlü, çelik gözlü yaşlı kadına dik dik bakıp,

"Beni niye aldın?"

"Tena mı yaptım?"

Kadının su gibi berrak, pürüzsüz, yumuşacık sesi Aleksandra'yı şaşırttı.

"Burayı sevmedim."

Yaşlı kadın, kendisine korkusuzca dik dik bakan on yaşındaki küçük kıza, "Neden?" diye sordu şefkatle.

"Beni dövdüler. Saçlarımı yoldular."

Aleksandra doğru söylediğini göstermek için, omuzlarından beline dökülen dalgalı gür, kızıl saçlarını göstermeye çalıştı. Güldane Sultan bu şikayeti duyunca sert bir hareketle başını çevirip hizmetkar kadınlara baktı. İçlerinden biri yere kapanıp kadının eteğini öptü.

"Yıkanmak istemedi Sultan Anamız," diye mırıldandı. "Güzellikle hamama götüremedik. Allah göstermeye bir..."

Güldane Sultan, bir el hareketiyle önünde korku içinde titreyen kadını susturdu. Azar işitme sırası şimdi bende diye düşündü Aleksandra. Fakat öyle olmadı. Kadının sesi yine yumuşacık,

"Ne yapalar sana bakayım?"

"Elerime vurdular. Kafama vurdular. Tarağı kafama bırakdılar. Kaynar sular dökdüler tepemden."

Aleksandra'nın gözlerinin dolduğunu gören kadın, "Yakma," diye fısıldadı. "Gel, şöyle yanıma otur."

Duyakçıların intikamını aldığını düşünen Aleksandra, hizmetçilerin şaşkın bakışları arasında sert adımlarla gitti. Süren Hanım'ın ayaklarının yanına bir güzel kurulduğu sedire. Yaşına göre uzun boylu sayılırdı ama sedir yüksek olduğu için ayakları havada sallandı kaldı.

"Yıkanmayı sevmiyor musun?"

Aleksandra hiç düşünmeden cevap verdi: "Çok severim."

"Öyleyse neden hamama gitmek istemedin?"

"Başkalarının yanında yıkanmam ben. Bana bakılar."

Kadın başını çevirip eliyle yüzünü gizleyerek güldüğünü belli etmemeye çalıştı. Sultan Ana'nın hiddetinin geçtiğini ve yüzünün güldüğünü gören hizmetçiler de rahatladı. "Tamam," dedi Güldane Sultan. "Madem ki yıkanmayı çok seviyorsun; bundan böyle yalnız olacaksın. Kimse sana bakmayacak. Oldu mu?"

Aleksandra başını öne eğerek onayladı. Güldane Sultan'a, "Hala seni neden buraya getirttiğini öğrenmek istiyor musun küçük kız?"

Başını yine eğerek *istiyorum* demeye getirdi Aleksandra.

"Benim de senin gibi bir kızım vardı. Yaşasaydı belki de sana benzeyecekti. Allah onu bizden daha çok sevdi, cennetine aldı. Daha beş yaşında bile değildi. Bir kızım da çok uzaklarda kaldı. Ayşe Osmanoğlu'nun diyarında. Padişah Sultan Selim'e kadın oldu oldu." Bir yudumlamanın ardından devam etti yaşlı kadın konuşmaya. "Bence güzel ve küçük kızların yeri iğrenç han odaları, meyhane köşeleri, sarhoşların, çapulcuların cirit attığı yerler değil, ana kucağı olmalı. Gerçi öz annenin yerini tutamayız ama yine de bir koruyan olmalı."

Kadın bunları söylerken ipek gibi saçlarını okşamak istiyince Aleksandra korkuyla başını çekip uzaklaştı. "Akıllım beni kötür," diye kestirip attı sertçe.

Güldane Sultan kızın gözlerindeki dehşet ve acıyı o zaman okudu. Daha ön bulur görmemiş bu yavrucak ne acılar, ne korkular çekti kimbilir diye düşündü. "Biliyorum," dedi yumuşacık bir sesle. "Duydum ki yiğit Noyan'ın kırkısından esir tüccarları pazarda senin yanına bile yaklaşmamış. Ancak ben isteyince razı oldu."

"Beni satı o."

"Satmak mı?"

"Beni esirlere değil, sana satı."

Sultan Ana başını salladı. "Yanılıyorsun," dedi önce ve kızın gözlerinin içine bakıp, "Taçanı Noyan senin için beyden tek akçe bile almadı Aleksandra. O seni sahiden kurtardı."

Aleksandra ne diyeceğini şaşırdı bu sözleşe.

"Taçanı Noyan'dan nefret etmemelisin. Aksine sevmelisin kızım. Öyle değil mi?"

Sevmek mi? Bak bu hiç aklına gelmemişti. Kendisini evinden koparıp alan bir barbarı sevebilir miydi? Mümkün müydü bu? Hayır, asla, diye çığlıklar attı içinden. Neden düşmanlık duymuyordu onu? Sevgi dedikleri bu muydu yoksa? Düşman olmamak mı?

Güldane Sultan sorusunu tekrarladı. "Cevap versene yavrum."

Aleksandra farkında olmadan 'evet' anlamında başını salladı.

Sultan Ana yine korkabileceğini hesaba katarak elini bu sefer saçlara uzatıp kızın saçlarını okşadı. Kadın elinin temasını unutmuştu Aleksandra. Anası saçlarını okşamayalı dört yılı geçmişti nerdeyse. Hatun Sultan'ın elini uzaklaştırmak yerine koyu beyninde saçlarını hiç bırakmasın istedi. Kadın bu sefer işaret parmağıyla Aleksandra'nın çenesini kaldırıp başını kendisine doğru çevirdi. Gözlerine uzun uzun baktı. Derin mavi yeşil gözler hâlâ hüzünlüydü. Bu ufacık çocuğun ağlamamak için dudaklarını ısırmaya başlamıştı. Bu ufacık çocuğun ağlamamak için dudaklarını ısırmak duygularına karşı verdiği mücadeleye hayran kaldı. Onu boğuna basma isteğine güç engel oldu. Aleksandra da yaşlı kadının gözlerindeki şefkati okumuştu aynı anda.

"Sanırım ikiniz de birbiriniz özlemişsinizdir," dedi Güldane Sultan hizmetkarlara dönerek. "Haber edelim de Yiğit Noyan kızının ziyarete gelsin. Hem hasret giderirler hem de kızının güvende olduğunu görerek yüreği rahat eder."

Kız mı? Bu sözü bir bumu gibi saplandı Aleksandra'nın beynine. "O benim babam değil," diye mırıldandı cılız bir sesle. "Beni çaldı o. Babam çok uzaklarda kaldı."

Aleksandra'nın taş gibi yüreğinde bir şeyler kıpırdadı o gün. Yıllardır hissetmediği bir çarpıntı. Bir titreme. Kadın, "İstemiyorsan çağırmazlar yavrum," deyince hemen atılıp "Gelsin," dedi yaşlı kadının buruşuk ellerine sarılarak.

"Tamam, anlaştık o zaman. Yiğit Noyan'ı çağıracağız. Ama bir şartım var. Yiğit Noyan'la yaşadığınız maceraları bir de bir anlatacaksın. Tamam mı?"

Ah, bu nasılsa yürek, nasıl da yumuşayıvermişti. "Tamam," diye başını salladı Aleksandra.

"Söz mü?"

"Söz. İyi ama Ayşe'ye ne oldu?"

O anda hiçbir şeye bu kadar şaşırmadı Güldane Sultan. Kızın dikkatine hayran kaldı. O kadar laf geçmişti Ayşe'nin adını anmanın üstünden, ama unutmamış demek ki. Gözleriyle ona bakarak cevap bekliyordu üstelik. Kadın bir an

daldı. Düşünceleri çok ötelere, Karadeniz'in öte yakasına gitti geldi ve "Uzun hikaye," diye mırıldandı.

"Olsun. Dinlerim. Uzun hikayeleri severim ben."

"Ama üzücü."

Kız, dudaklarını büzdü. "*Ben alışkınım üzücü şeylere.*"

Aleksandra'nın ısrarı kadar, "Ben alışkınım üzücü şeylere," sözü de yaşlı kadını sarsmıştı. Gülümsemeye çalıştı. "Fakat bu beni üzen bir hikaye Aleksandra. Benim üzülmemi istemezsin; değil mi yavrum?"

Kız istemem anlamında başını salladı. Güldane Sultan, "Ben de sana söz veriyorum," dedi yavaşça. "Bir gün Ayşe'nin öyküsünü anlatırım sana. Söz. Tamam mı?"

Cevap yine bir baş işareti oldu.

Güldane Sultan, Aleksandra'yı hemen o gün hizmetçilerin bölümünden aldırıp saraya, kendi dairesine getirtti. Ona bir oda tahsis edildi. Küçük kızla ilgilenmesi için de bir Tatar hizmetkar verildi. Aslında o da çocuk sayılırdı daha. Henüz on yaşında olan Aleksandra'dan sadece yedi yaş büyüktü Merzuka. Çirkin sayılmaz, güzel de denemezdi. Fakat on parmağında on marifet vardı kızın. Güldane Sultan, Kırım Hanı Mehmet Giray'ın güzel karısı Ay Bala Hatun ve Merzuka, o günden itibaren küçük yaşta büyük acılar ve korkular yaşamış Rus kızından bir saray hanımefendisi yaratmaya koyuldular. Kız, öğretilenleri adeta yuttu, her şeyi çabucak belledi.

Artık sık sık onu ziyarete geliyordu Taçam Noyan. Karşılıklı oturup havadan sudan konuşuyorlardı saatlerce. Adamın ilk geldiği gün, "Niye beni bıraktın?" diye sordu Aleksandra sert bir sesle. Taçam sustu. Gözlerine takılıp kaldı kızın. "Şey..." dedi, "Büyüyorsun."

Aylar geçtikçe o her fırsatta ve önüne gelen herkese saldırmaya hazır kız, yerini, kendini güvende hisseden, koridorlarda terliklerini şıplata şıplata huzur içinde yürüyen, yaşadığını soru yağmuruna tutan, hatta Kırım Hanı Mehmet Giray'ı bile sorguya çeken sevimli kız çocuğuna bıraktı.

Saray bir pınarın çağıldamasını andıran şen kahkahalarla doldu bir gün. Getirildiğinden beri onca ilgi ve şefkate rağmen bir türlü yüzünü güldüremedikleri Aleksandra, bahçede şalvarını, cepkenini savura savura, çiçekten çiçeğe konan kelebeklerin peşinde koşuyordu. "Dur, deli kız, dur," diye ona yetişmeye çalışan Merzuka da nefes nefeseydi. Aleksandra'nın duvarlarda yankılanan kahkahaları öylesine güzeldi ki, kelebekler bile kaçışmıyor, rengarenk minik kanatlarını çırparak küçük kızın saçlarında oynaşıyorlardı. Pencereden uzun uzun kızın mutluluğunu, sevincini seyreden Güldane Sultan'ın göz pınarları doldu. "Bak han oğlumun gözünün bebeği, torunlarımın anası, has gelinim Ay Balam," dedi. "Ben göremem ama sen göreceksin. Kızım Ayşe'ye nasip değilmiş ama bu kızım bir gün taht, taç sahibi olacak. Göçüp giderken onu sana emanet edeceğim. Kızıma sahip olasın."

Aleksandra gelininin kolundan çıkıp ellerini uzatarak kendisine doğru süzülen yaşlı kadına işte o gün, gerçek bir minnet duygusu ve sevgiyle koştu ilk kez. Saraya geldiği günden beri Kırımlı kadınların yürüyüşüne hayran olduğunu farketti o anda. Etekleri yerlere kadar uzandığı için ayakları görünmüyor; parmak uçlarına basarak küçük adımlarla yürüdüklerinden kayıyormuş gibi görünüyorlardı. Aleksandra da artık etekleri yerleri süpüren etekler giyiyordu. Ama sayısız defa denediği halde kayar gibi yürümeyi becerememişti. Annesinin yaptığı gibi eteğini iki eliyle dizlerinin üzerinden tutarak bir iki parmak yukarı çekmeden yürüyemiyordu bir türlü.

"Aleksandra benim güzel kızım, kaç gündür görünmedin."

Kucaklaştılar. Aleksandra kadının gül ve yasemin kokusunu içine çekerken, yıllardır unuttuğu duyguları yeniden canlandı ve ana kucağının tatlı sıcaklığına bırakıverdi kendini.

Güldane Sultan, verdiği sözü tutmasını istemekte gecikmedi Aleksandra'dan. Yine o muhteşem sedirinde oturuyordu kadın. Dışarıda ayaz vardı. Kar ha yağdı ha yağacak gibiydi. Hizmetkarların sık sık odun attıkları ocaktan yayılan sıcaklığa rağmen geniş oda yeterince ısınamıyordu. Ay Bala Hanım, kaynanasının dizlerine kocaman bir posteki örttü. Aleksandra da, sedirin önündeki büyük şiltenin üzerinde oturuyordu. Kadın, "Hadi bakalım Aleksandra," dedi sessizliği bozarak. "Taçam Noyan'la başından geçen maceraları bir bir anlat yavrum."

Anlattı her şeyi Aleksandra. Kaçırılmasını, o fırtınalı geceyi, barbarların elinden kurtulmaya çalışan kadınların nasıl öldürüldüğünü, mağaraya sığınmalarını. Güldane Sultan'la gelini uzun geceler boyu heyecandan kocaman açılmış gözlerle soluksuz dinlediler onu.

Nasıl geçmişti zaman. Tam iki kış geride kalmıştı Taçam Noyan'ın, "Beni bırakma çocuk," diye arkasından seslenmesinin üzerinden. O günkü gibi titredi Aleksandra. Bırakıp gidecekti neredeyse. Kendisini kaçırıp hayatını altüst eden barbarın atına atlamış, "Yürü," demişti hayvana, "götür beni buralardan." Ve o üç kelimelik sessiz feryadı duymasa ya da dönüp geriye bakmasa, yürüyüp gidecekti. Ama nereye? O belli değildi işte. 'Umut' onu nereye götürürse oraya gidecekti. Belki hayata, belki ölüme. Oysa o sesi duyduktan sonra çekip gitmek mümkün müydü? Demek ki ölmemişti, yaşıyordu. Onu orada öylece bırakıp giderse, kendisini dağa kaldıran barbardan bir farkı kalmayacağını söylüyordu küçücük kalbi. Hem o dönmek istemese bile, "Umut" buna izin vermeyecekti. Hayvan sahibinin sesini duyar duymaz, dönmüştü bile.

Atın sırtından kayıp keçe saçlı barbarın cesedinin üstünde yüzükoyun yatan Taçam'ın yanına gitti o gece Aleksandra. Adam kolunu, hayatı yakalamak istermiş gibi uzatmış, koca parmakları kara saplanmıştı. Büyük bir gayretle, başını çevirdi. Yüzü gözü, kara kaşları ve kirpikleri kar içindeydi. Aleksandra'nın kürk sardığı minik ayaklarını görünce acıyla burkulan yüzünde bir tebessüm dolaştı adamın. "Döneceğini biliyordum," diye fısıldadı.

"Ne yapmamı istiyorsun?"

"Beni bırakma!"

"Bırakmam."

"Götür beni buradan."

Çaresizlikle etrafına bakındı Aleksandra ve adamın yanına diz çöktü. "Ama ben küçüğüm. Sen kocamansın. Seni kaldıramam ki."

Adamın yüzünde yine bir tebessüm dolaştı.

"Ne yapacağını söylerim. Sana yardım da ederim."

Kelimeler zorlukla çıkmıştı ağzından. Her hecede yüzü acıyla geriliyordu. "Beni Fırtına'ya bindirmelisin."

Demek ki adamın atının adı Fırtına'ydı. "Onun adı artık Umut," dedi Aleksandra.

Taçam Noyan sırıttı. "Tamam, öyle olsun. Beni Umut'a bindirmelisin. Bildiğim bir mağara daha var yakında. Oraya gideriz."

Karın üstünde kanlı bir iz bırakarak ilerdeki ağaca kadar sürüklenmesini, can acısından haykırırken sırtını kalın kabuk-

lu, sert gövdeye sürte sürte ayağa kalkışını seyretti. Umut'un dizginlerini sürüyerek yanına gelip sahibini sırtına almak için bir ayağını kıvırmasına, dev adamın attığı bir iki titrek adımla birlikte acıdan bağırmamak için dudaklarını kanatırcasına ısırarak eyere tırmanmasına dehşet içinde bakakaldı.

Atın sırtında nefeslendi ve "Kılıcımı al," dedi adam yavaşça. Öyle ağırdı ki, kız kurt başlı kılıcı ancak iki eliyle kaldırabildi yerden.

"Şimdi sen bineceksin." Birkaç başarısız denemenin ardından, Aleksandra da atın sırtına çıkıp Taçam'ın önüne oturmayı becerdi en sonunda. Dev adam, "Hadi Fırtına," diye mırıldandı. Kız başını çevirip dik dik bakınca hatasını anlayıp "Hadi Umut," diye düzeltti. "Götür bizi."

Hayvan ağır ağır ilerlerken, adam saçlarını koklayıp içini çekiyormuş gibi geldi Aleksandra'ya. Çığlık atmaya yeltenerek hızla dönüp bakınca, gözlerinden akan yaşları gördü. Barbar ağlıyordu, hem de hüngür hüngür ağlıyordu. Acıdan mı acaba, diye düşündü. Yoksa gözyaşlarının başka bir sebebi mi vardı, bilemedi.

Güldane Sultan, "Seni kaçırdıkları gece, mağarada olanları anlatmadın kızım?" diye sordu birden. Aleksandra utandı, konuşmak istemedi.

"Ne; ne oldu?"

Aleksandra önüne baktı, önlüğünün nakışları üzerinde parmağıyla çizgiler çizdi.

Sultan Ana, "Neden sustun kızım?" diye üsteledi. "Anlatsana. Sözünü tutmalısın."

"Anlatmak istemiyorum."

"Daha kötü şeyler mi yaptılar sana mağarada?"

Yaşlı kadın yan gözle gelinine baktı. Bu kadar küçük bir kızın başına daha kötü ne gelmiş olabilir ki diye geçirdi içinden, Ay Hanım, kaynanasının imalı bakışına sorgu dolu gözlerle karşılık verirken. Birden kadının bakışlarındaki üstü kapalı şüpheyi anladı, içi titredi. Olamaz, diye düşündü. Bu kadarcık bir çocuğa... Hayır, imkansızdı bu. Tamam çapulcuların hayatı dağlarda geçiyordu. Savaşlardan talanlara sürüklenip duruyorlardı. Hayatlarında sevgi yoktu, kadın yoktu. Ama yasa vardı. Talanda mal helal; ırz, namus haramdı. Üstelik Aleksandra daha el kadar bir çocuktu. Kızın öne eğdiği başını şefkatle okşadı. "Anlat yavrum. Bak artık güvendesin. Korkma. her şeyi öğrenelim ki, hak eden hak ettiği cezayı bulsun."

Aleksandra başını dikiverdi birden.

"Hak edenler, hak ettikleri cezaya çarptırıldı."

Gözlerinde iki kadının da çözemediği ama onları korkutan bir kıvılcım vardı şimdi.

"Nasıl, yoksa sen?"

Kız başını iki yana salladı ve o gece mağarada yaşananları hiçbir şey atlamadan anlattı. Keçe saçlı adamın üstüne çullanışını anlatırken kelimeler zorlukla dökülüyordu dudaklarından. Yanakları al al olmuştu. "Eteğimi sıyırıp buramı elledi," dediğinde, kaynana-gelin, utanç, heyecan ve korkudan, "Aman Allahım!" diye küçük birer çığlık attılar. "Aman Allahım, yoksa?"

Ancak Taçam Noyan'ın yetiştiğini, adamı kızın üstünden kaldırıp attığını duyunca yüreklerine su serpilir gibi oldu. Hayat onların yaşadığından çok farklıydı işte. Gerçi Güldane Sultan esaret acısını tatmıştı. Osmanlı Padişahı Beyazıt, kocası Mengli Giray, söz verdiği halde asker göndermedi diye onları Kırım Hanlığı'ndan alıp rehine olarak İstanbul'a götürdüğünde kan kusmuş ama kızılcık şerbeti içtim demişti. Tamam; emirlerine bir konak, hizmetkarlar,

uşaklar tahsis edilmişti ama esaret esaretti işte. Osmanlı'nın elinde rehin olmasalar o bakışlarını hiç beğenmediği Selim'e verir miydi Ayşe'yi. "Ah, Ayşem..." diye, içini çekti yine özlemle. Kimbilir bu yavrucak da nelere tanık olmuştu şimdiye kadar? Bundan sonra başına gelecekler de cabasıydı.

Taçam Noyan'ın Aleksandra'yı tecavüzden kurtardığını duyunca gelininin kendini tutamayıp el çırparak bağırmasıyla düşüncelerinden sıyrıldı Sultan Ana. Kızın ellerini avuçlarının arasına aldı.

"Mutlaka çok korkmuşsundur."

"Hı, hı. Korktum."

"Allah'ın büyüklüğüne bakın. Bu talihsiz yavruyu yuvasından koparan adam, gün geliyor bir baba gibi onu koruyor. Anlat bir tanem? Sonra neler oldu?"

Aleksandra çakmak çakmak baktı iki kadına. "Üç adamı da öldürdü. Daha doğrusu ikisi ölmüş, biri ölmemiş daha. İşte o da bizi buldu."

İki kadın yine bir merak ve heyecan nöbetiyle birbirlerine sokuldu. Hizmetkarlar da hem odanın yeterince sıcak olmamasından, hem de Aleksandra'nın anlattıklarından ürperek büzülmüşlerdi oturdukları yerde.

Aleksandra birden eliyle havada hızlı bir çizgi çekti. "Vızt diye bir ok geldi adamın omzuna saplandı," dedi bir çırpıda.

"Sonra ne oldu yavrum? Sonra?"

Dikkati yine dağılmıştı Aleksandra'nın. Çocuk aklı onu bir an bulunduğu ortamdan kopardı. İşaret parmağıyla ipek divan örtüsünün kıvrımlarında çizgiler çizdi, yollar açtı. Ay Bala Hatun, "Sonra, sonra," diye sabırsızlıkla mırıldandı.

Omuzlarını silkti Aleksandra.

Kızın parmağıyla kendince bir oyun tutturduğunu anlayan Sultan Ana, yavaşça Aleksandra'nın elini tutup okşadı.

"Sonra ne oldu kızım?"

Aleksandra yine omuz silkti. "Taçam Noyan onu öldürdü."

"Omzunda kocaman bir ok varken nasıl yapabildi bunu?"

Gelin ve kaynana ürperdi. Küçücük bir kız ölüm ve öldürme sözcüklerini nasıl hiç umursamadan kullanıyordu? İki kadın dehşet içinde birbirlerine bakarlarken, Aleksandra oturduğu şilteden kalktı. Belinden kılıç çeker gibi bir hareketle dizlerinin üstüne çöktü ve Taçam Noyan'ın kılıcını keçe saçlıya saplamasını canlandırdı beceriksiz hareketlerle.

Gözlerinin önünde oynanan bu oyuna gülmek mi, üzülmek mi gerektiğini çıkaramadı kadınlar. Ölüm böyle bir şeydi işte. Her an ölümle iç içe yaşayınca bir çocuk bile kanıksıyordu. Bir oyun olup çıkıyordu ölüm eninde sonunda. Güldane Sultan farkında bile olmadan, "Sonunda ölmüştür inşallah imansız," diye mırıldandı dehşet içinde.

Gelin Sultan, "Ya öteki. Yiğit Noyan? Ona ne oldu? O da yaralıydı ya," diye atıldı.

Hala dizlerinin üzerinde duran Aleksandra, tıpkı o gün Taçam Noyan'ın karların içine devrilmesi gibi kendini yüzükoyun yere bıraktı ve hareketsiz kaldı.

Kadınlar, bir an soluk bile almadan yerde yatan kızı seyretti. Uzun bir bekleyişin ardından yaşlı kadın, adama ölümü yakıştıramadığı için olacak, "Bayıldı o da," diye fısıldadı. Kısa bir an cevap gelmedi Aleksandra'dan. Yattığı yerden yavaşça başını çevirip divanın üstünde korku ve heyecandan adeta birbirlerine sarılmış gibi oturan iki kadına baktı. "Bayıldı."

Ardından Güldane Sultan'la Ay Bala Hanım'ın hiç beklemediği bir şey yaparak yerden şimşek gibi fırlayıp neşeyle bağırdı. "Size gölge oyunu yapayım mı?"

"Gölge oyunu mu?"

"Ev-vet. Gölge oyunu. Kuşlar, kelebekler, kurtlar, başka canavarlar. Papaz Vasili'yi de yaparım... Annem öğretti."

Sanki az önce o vahşet anlarını tekrar yaşayan kendisi değilmiş gibi mutluluk ve sevinçle dolmuştu bakışları. "Hadi, hadi, ne olur," diye zıplıyor, dans eder gibi hareketler yapıyordu.

Yaşlı kadın ve gelini, onun bu çocuksu coşkusuyla daldıkları dehşet aleminden kendilerini kurtardılar. Saraylarındaydılar. Aç değil, açık değildiler. Ne eşkıya, ne tecavüze uğrama korkusu vardı içlerinde. Kader bazılarına ne kadar gülüyor, bazılarına ise ne kadar acımasız davranıyordu. Kimileri gülüp oynarken kimileri de büyük acılara katlanıyordu. Acılar, kederler çok, mutluluklar ne kadar azdı bu dünyada. Zaten mutlu olanlar da o kadar azdı ki. Nasıl bir düzendi bu? Ay Bala Hatun beş vakit namazında bir Müslüman'dı. Ama "Bu yavruya bu acıları niye yaşattın Allahım?" diye geçirdi içinden. Neydi günahı? Cehennemi dünyada yaşadığına göre, yarın makamı cennet olsun bari diye duygularını bastırmaya çalıştı. Ölümün kıyısında dolaşmış, kanlı kavgaların ortasında kalmış, gözü dönmüş bir vahşinin tacizine uğramış ve yaşından çok ceset görmüştü kız. Gelin, Aleksandra'nın çocuksu neşesine katılmaya karar verdi.

"Ama ben gölge oyunu diye bir şey hiç duymadım Aleksandra."

"Çok güzeldir. Bana annem öğretti."

Neşeye Sultan Ana da katıldı ağrıyan belini doğrultmaya çalışarak.

"Nerede yapacaksın bakalım bu gölge oyununu?"

"Burada."

"Burada mı?"

"Elbet. Ama önce şu mumları yerleştireyim."

Dediğini uyguladı. Mumları kendi bildiği bir düzene göre masanın üzerine dizdi. Kadınların meraklı bakışları altında bir şeyleri kontrol etti.

"Şimdi gözlerinizi yumun ve ben demeden açmayın. Yoksa oyun bozulur."

Gelin güldü. Kaynanasının, "Ah tatlı çocuk," diye yapmacık bir şikayet döküldü dudaklarından. Ama ikisi de Aleksandra'nın isteğini yerine getirdi.

Kız avuçlarına ve parmaklarına bir şekil vererek mumların önünde tuttu, duvarda beliren gölgeye baktı. "Açın şimdi," diye bağırdı heyecanla. "Bak, kelebek."

Kadınlar, kızın parmak ve avuçlarıyla şekillendirdiği kelebeğin duvarda kanat çırpmasını hayretle seyretti.

"Kurt."

Şimdi duvarda aç bir kurt, ağzını açıyor, kulaklarını oynatıyordu.

"Bu da Peder Vasili," diye kikirdedi Aleksandra. Kocaman külahı ve göğsüne kadar inen uzun sakalıyla bir papazın gölgesi dolaşıyordu şimdi duvarda. Saray o gece Aleksandra'nın neşe dolu kahkahalarıyla çınladı. Sultan Ana'yla Ay Bala Hatun'un kısa, utangaç, hayret dolu nidaları eşlik etti kızın kahkahalarına.

VI

"İnanamıyorum!" diye çığlık attı Güldane Sultan bir gece. Aleksandra, Taçam Noyan'ın kızdan omzundaki oku çıkarmasını istediğini söyleyince hayret ve şaşkınlık arasında gidip gelmişti. Nasıl olabilirdi böyle bir şey? Küçücük bir çocuk böyle zor ve kanlı işi yapamazdı ki.

Aleksandra minik avucuna sıkıştırıp bir o parmağına, bir bu parmağına doladığı erguvan rengi ipek kumaşın kenarlarına, iki kadından öğrendiği kadarıyla çeşit çeşit ibrişimlerle çiçek nakışları işliyordu o sırada. Nakış, Bahçesaray'da öğrendiği işlerden sadece biriydi. Tatarca da konuşmaya başlamıştı yavaş yavaş. Saraylı bir kadın nasıl oturur, nasıl konuşur, onu öğreniyordu bir taraftan. Ayrıca ud ve kanun dersleri de alıyordu tombul, göbekli bir kadından. Kadın ne zaman elinde uduyla çıkıp gelse, gülmemek için zor tutardı Aleksandra kendini. Acaba hangisinin göbeği büyük; kadının mı, udun mu, diye düşünürdü hep. Nurben Kalfa bıraksa, Aleksandra udu eline alınca hemen o güzelim Volga türkülerini çıkarmaya uğraşacak, ya da kanunu çimdikleye çimdikleye, kasabadaki gençlerin balalaykayla çaldıkları aşk namelerinden birini tutturacaktı. Ama kadın, makam, usul öğrenmelisin güzelim, diye tutturuyordu. Nasıl olsa akşamlar onundu. Müzik dersleri başladıktan birkaç ay sonra Aleksandra'nın odasından hemen her gece acemi ama içli melodiler duyulmaya başladı. O herkesi büyüleyen güzel sesiyle Ural türküleri söylüyordu Aleksandra...

Katya anaya kızını bulamadık dedi avcılar
Volga'nın suları artık öksüz akacaklar.
Söyleyin bana karlı buzlu, yüce dağlar
Dünya'sız dünyada çiçekler nasıl açacaklar?

O gece Güldane Sultan, "Bunu senden nasıl ister?" diye söylendi. Sesinde öfke, hayret, korku, hatta cezalandırma arzusunun izleri hissediliyordu.

Soru saçmaydı ve verecek cevabı da yoktu Aleksandra'nın. "Başka çaresi yoktu ki," diyemedi. "Yapamasaydım ölecekti," demeyi düşündü vazgeçti. Soru kadar saçma olacaktı cevabı da. Omuzlarını silkmekle yetindi.

Gelin Hatun'un odasını fener ve mumlardan çok, kocaman iki kütüğün çıtır çıtır yandığı ocaktaki alevlerin yalazları aydınlatıyordu. Ay Bala Hatun da nakış işliyordu ama onunki gergefteydi. Usta parmaklarıyla iğneyi kumaşa batırıyor, ipliği sonuna kadar çekip aynı işi bir de tersten yapıyordu her defasında. Gözlerini işinden ayırmadı. "Omzundaki oku çıkarmanı istedi senden; öyle mi?"

"Öyle."

"Sen de yapamadın."

"Yaptım."

"Ne? Kuvvetin yetmez ki oku etin içinden çekip çıkarmaya."

"Çıkardım."

Kızın sesi sertti. "O da yardım etti," diye mırıldandı.

Kadınların yüzü dehşet içinde gerilmişti yine.

"Bana, *bak, oku ikimiz de tutacağız, yavaş yavaş çek, sakın elini sağa sola oynatma, olduğu gibi, ağır ağır çıkar,* dedi. Oku oynatırsam ucu içerde kırılırmış. *Bir kere kırıldı mı, artık derman olmaz,* diye sıkı sıkı tembih etti."

Aleksandra o anı tekrar yaşarken titriyordu.

Sultan Ana dalgın dalgın baktı kıza.

"İyi de çocuğum. Hiç oku kanırtıp ucunu kırmak geçmedi mi içinden?"

Aleksandra hiç düşünmeden verdi cevabını. "Geçti."

Gelin yine gözlerini gergeften ayırmadan lafa karıştı. "Niye yapmadın öyleyse?"

"İkimiz de ölürdük o zaman."

Sığındıkları mağaraya kadar gelen kurt ulumalarını dehşetle hatırladı.

"Dışarıda soğuk, kar ve kurtlar vardı. Belki ayılar da. Koca koca, aç ayılar."

"Şuncağız kızsın. Gücün nasıl yetti?"

Güç mü? Sahi, nasıl çekmişti oku saplandığı etin içinden?

Taçam Noyan'ın acıdan ter fışkıran yüzü geldi gözünün önüne. "Ayağını göğsüme basıp kuvvet al," diye haykıran sesi yankılandı kulaklarında. Okun yassı, sivri ucunun eti, kasları, sinirleri yırta yırta, kemiği sıyıra sıyıra kayarken çıkardığı korkunç sesi de duydu yeniden. "Yetti işte," diye söylendi iğneyi elinden kayıp duran saf ipek bürümcüğe hırsla saplarken. "Yavaşça çektim. Çok ağır. Hiç bağırmadı o. Çok acıdığını biliyordum ama."

Bu sefer adamın dişlerini dudaklarına geçirmesini, onun canını yaktığı için gizliden gizliye yüreğinde duyduğu sevinci hatırladı. Nasıl olabiliyordu bu? Ölümle yüz yüze olan birine yardım etmeye çalışırken onun canını yaktığına nasıl sevinebilmişti? Aynı kalpte birbiriyle çelişen iki duygu bir arada nasıl barınabiliyordu?

Daha önemli bir soru daha vardı o sırada kafasının içinde dolaşıp duran. Bir insan sadece bir buçuk günde nasıl bu kadar vahşileşebilirdi? Kaçırılmasının üzerinden daha iki gün bile geçmemişti.

Adam acıdan kendinden geçince "Yüce Meryem ikimize de yardım et," diye dua etmişti içinden Aleksandra istavroz çıkararak. "İsa babamız, bana da bu dinsize de yardım et. Cezalandırma onu beni kaçırdığı için. Ölmesin. Hiç değilse şimdi; ne olur. Benim için yaşat onu Tanrım."

"Ok çıkınca ne oldu?"

O korkunç anı tekrar yaşadığı sırada gelen bu aptalca soru yine koyu kahve gözlerini kocaman kocaman açan Ay Bala Hatun'dan gelmişti. Kadın gergefi bir kenara bırakmış kıza bakıyordu.

Omuz silkti. "Hiç. Yaradan kapkara kan fışkırdı."

Adam, ok etini yırta yırta çıkınca "Allah," diye fısıldamıştı. Fakat bu fısıltı çığlık gibi gelmişti Aleksandra'ya. "O kara kan durmadan akıyordu. Hiç durmuyordu. Şey... bana şey dedi..."

"Ne?"

Kaynanası Ay Hanım'ın sorusuna bu sefer sinirlendi. "Ne diyecek kızım? Allah senden razı olsun demiştir herhalde."

Aleksandra, dilini damağında şaklatıp "I-ıh," diye bir olumsuzluk sesi çıkardı başını sallayarak. "Hançeri ateşte iyice kızdırıp yarasına bastırmamı istedi."

Ay Bala, "Bu kadarı fazla artık," diye isyan etti. "Şunca ğız kızı ne sanıyor bu adam? Bu iş işkenceye dönmüş. Sen nasıl yaparsın öyle korkunç bir şeyi? Kendi yarasını kendisi dağlasa ya."

Kestirip attı Aleksandra. "Yapamazdı."

Çünkü durmadan kendinden geçiyordu Taçam Noyan. Bu zincirleme bayılma krizleri sırasında Aleksandra'nın öldü diye ödü kopuyor, "Aç gözünü," diye ağlıyordu durmadan. "Ölme, ölme; şimdi olmaz Yüce Meryem, ne olur yardım et ona."

Yaşlı kadının, "Ne yaptın yavrum?" sorusuyla yaşadığı ana tekrar döndü kız.

"Tanrı'ya yalvardım."

"Allah küçük bir kızın yakarmasını mutlaka duyar yavrum. Seni ve yiğit Noyan'ı ettiğin dualar kurtarmış demek ki."

Aleksandra o anı tekrar yaşıyor gibiydi. Gözyaşları ipek kumaşı ıslattı. Nemli kirpiklerinin arasından iki kadına baktı. "Hançeri ateşin içinden aldım. Kor haline gelmişti bıçak. Korkudan her tarafım titriyordu. Dönüp ona baktım. Gözleri cam kadar donuktu. Beni gördüğünü biliyordum ama. Yarasından hala kan akıyordu. Yüzü bembeyazdı. Ona yaklaştım. Önünde diz çöktüm. Gözlerini bana dikmişti. Dudakları kıpırdadı. Bir şeyler söyledi ama duymadım. Kulağımı dudaklarına yaklaştırıp fısıltısını dinledim. O zaman duydum dediğini."

"Ne diyormuş?"

Aleksandra, cevap vermeden yutkundu.

"Affet beni. Af... fet... be... ni... Evet böyle diyordu; kesik kesik."

"Sen ne dedin?"

"Hiçbir şey."

Ne diyecekti ki? Yukarı kaldırdığı hançerin demiri hala kor gibi ışıldıyordu. Taçam'ın yüzünde bir tebessüm dolaşır gibi gelmişti Aleksandra'ya o anda.

"Çok canın yanacak yine, diye mırıldandım."

Bu çocukça, saçma sözde, adamın, *öyleyse bırak, yapma* demesini arzu eden beyhude bir umut gizliydi aslında.

"Sakın ölme, dayan, diye fısıldadım kulağına."

Ölümün eşiğinde dolaşan bir adama onu affettiğini başka nasıl söyleyebileceğini bilmiyordu ki Aleksandra. Ama anlamıştı galiba. Yüzüne cılız bir tebessüm yerleşmişti adamın, o kızgın hançeri korka korka yarasına yaklaştırırken.

Aleksandra bilmiyordu ama acılar içinde kıvranan adamın yarı şuursuz aklına, kızın odasına daldığı uğursuz gece çöreklenmişti o an. Dehşet içinde uyanan kızı görünce bir an donup kaldığını hatırladı. Arkasını dönüp çıkmak geçmişti içinden. Onu almadan. Ama ne değişecekti ki? O bıraksa, ötekiler kaçıracaktı kızı. Acımasız, gözü dönmüş, nasırlaşan yüreklerinde insanca tek duygu kalmamış adamlar. Belki de Aleksandra'nın karşısına onu Allah çıkarmıştı. Bir kurtarıcı olarak... Kimbilir?

Birden, insanın içini kıyan bir ses yükseldi. Dağlanan etten yayılan iğrenç kokuyu yeniden duydu Aleksandra. Hücrelerine sinmişti o korkunç koku. Taçam Noyan'ın feryadı yankılandı kulağında o günkü gibi. "Anam!" diye bir çığlık. "Anam!"

Adam kızın incecik bileğini can havliyle yakalamış, ona acıyarak iyice dağlanmadan hançeri çekmemesi için yarası-

na bastırmıştı. Son enerji kırıntısı da orada tükendi. Aleksandra'nın bileğini sıkan parmaklar gevşedi ve kolu yana düştü. Boynu kopacakmış gibi sarktı. Kömür gibi yanan etin üzerinden kızgın bıçağı çekerken ağlıyordu Aleksandra. Korkudan, iğrenmekten, hata yapma endişesinden. Ama hepsinden çok bir insana bu kadar acı vermiş olmaktan ağlamıştı galiba. Adamın acısını bütün yüreğinde hissetmişti. Kızgın demirle sanki kendi eti dağlanmış gibi içinde duymuştu acıyı.

Anlattıklarının etkisiyle soluksuz kalan iki kadına, önlüğünü sargı bezi olarak kullandığını söyledi. Adamın omzundaki yarayı nasıl sardığını, korku ve endişeyle başucunda saatlerce beklediğini anlattı. "Derken uyumuşum," dedi yavaşça. "Koluma dokunan bir şeyle sıçradım."

Taçam Noyan mecalsiz gözlerle ona bakıyordu. Birden gözlerinde utanç ve sevgi yüklü bir gülümseme dolaşmıştı. Koca suratı mı aydınlanmıştı adamın, yoksa çok kan kaybettiği için yüzü mü solmuştu bir türlü bilememişti kız. Adam minnet yüklü bakışlarla ona gülümsüyordu. Yine o kısa cümle dökülmüştü kavruk dudaklarından.

"Affet kızım. Be... ni. Bağış... la. Af... fet. Af... fet."

VII

Aleksandra'nın çocukluktan genç kızlığa adım attığı dönemdi. Göğüsleri büyümeye başladı önce. Utandı, sıkıldı. Onları saklamaya bile çalıştı ama olmadı. O da vazgeçti.

Bacaklarının arasında ilk kanı gördüğünde deliye döndü. Müthiş bir korkuyla Merzuka'ya koştu. "Ölüyorum ben," diye hıçkırmaya başladı. "Koş hekim bul. Sultan Ana'ya haber ver."

Sandığının aksine Merzuka hiç telaşlanmamıştı.

"Dur deli kız. Ne oldu anlat hele."

Aleksandra anlatınca Tatar kızın zaten çizgiyi andıran gözleri gülmekten iyice kısıldı.

"Hay Allah iyiliğini versin," diye bağırıp Aleksandra'nın boynuna sarıldı. "Ölme filan yok. Kadın oluyorsun artık."

Haberi ilk Ay Bala Hatun aldı Merzuka'dan. O da kaynanasına koştu. "Aleksandra adet görmüş."

İyice ihtiyarlayan Güldane Sultan, kocasının armağanı fildişi tarakla artık tel tel kalan kır saçlarını tarıyordu. Yüzünde önce bir mutluluk ifadesi, ardından da bir bulutun gölgesi dolaştı.

"Şimdi işimiz daha da zorlaşıyor ay gelinim," dedi titrek bir sesle. Gelininin iki elini kuru avuçlarının arasına aldı. "Ben bugün varsam, yarın yokum. Dünyadaki misafirliğim bitiyor. Bilesin ki ahirette bile gözüm üzerindedir. Her geçen gün serpilip güzelleşiyor kız. Onu esirge. Oğlum olacak kocandan bile koru. Allah'ın bana emaneti artık senin boynuna borçtur Ay Bala. Göreyim seni."

Kadın uzun uzun kaynanasının seksen kış görmüş gözlerine baktı. "Kadın Anam," diye mırıldandı yavaşça sonunda. "Bir bildiğin, bir gördüğün mü var ki, Aleksandra'yı kocamdan korumamı istersin?"

"Mehmet Giray Han'ın babası helal süt emmişti gelinim. Ben de öyle. Oğluma da, Osmanlı Han'ı Selim'e cariye giden kızım Ayşe'ye de helal süt verdim. Kocan avrat olarak senden, düşman olarak da Altınordu'nun gölgesinden kurtulduğunu sanan Moskof Prensi İvan'dan başkasını görmez."

Bu sözler rahatlatmıştı gelinini. "Ama Aleksandra başka," diye devam etti yaşlı kadın.

"Kızın çok büyük acılar yaşadığını ikimiz de biliyoruz. Benim gibi kocamış bir kadının gördüğü tüm felaketlerden fazlasına şahit olmuş şu yaşta. Yaşadıkları iradesini çelikleştirmiş, kalbini soğutmuş yavrucuğun. Şimdi üç yıldır burada. Rahat, huzurlu. Mağaralarda, inlerde gizlendiği, kapısı omuzlanıp açılan han odalarında çektiği korkulardan sonra burada güven içinde. Aç kalma korkusu da yok. Kendini onun yerine koy. Şimdi sahip olduklarını kaybedip o günlere dönmek ister misin?"

Ay Bala, istemem gibilerden salladı başını.

"O da istemez. Bunları kaybetmemek için her şeyi yapar, her şeyi göze alır."

Yaşlı kadın durdu. Gelininin gözlerinde beliren endişeyi tartı.

"Aleksandra'yı herkesten korumalısın Ay Hanım. Kendinden bile."

Güldane Sultan ertesi gün Taçam Noyan'ı çağırttı haberi vermek için. Adam, Sultan Ana sayesinde talan akıncılarından alınmış, saray ahırında görevlendirilmişti. Aleksandra'nın Umut, onun Fırtına dediği atı da yiğit Noyan da memnundu yeni hayatlarından. Bir kere artık yaşamak için savaşmaya mecbur değillerdi. Hem ikisi de çok sevdikleri Aleksandra'ya yakındı. Taçam kızı sık sık görüyor, pek konuşmasalar da birbirlerinin iyi olduğunu bilmekten mutlu oluyorlardı. Aleksandra artık Tatar kızları kadar iyi at biniyor, Umut'un üzerine bir kuruldu mu, ikisi de saçlarını savura savura uçuyorlardı çayırlarda. Tek fark; birinin saçlarının kızıl, ötekinin beyaz olmasıydı.

Taçam Noyan'la aralarında hiç konuşulmamış, adı konmamış gizli bir anlaşma vardı sanki. Taçam da Aleksandra da geçmişten sözetmiyorlardı hiç. Ne Aleksandra'nın kaçırıldığı geceden, ne mağarada olanlardan, ne kızın oku çıkarıp yarasını dağlayarak adamın hayatını kurtarmasından.

Oysa her karşılaştıklarında birlikte geçirdikleri iki zorlu yılın her gününü, her dakikasını hatırlıyordu ikisi de.

Taçam Noyan'ın ayağa kalkabilmesi bir hafta, on günü bulmuştu. Bu süre içinde sadece atın heybesindeki kavurmayla açlıklarını gidermeye çalıştılar. Taçam ilk günler, ki-

zın ağzına verdiği birkaç et parçasını hiç bitmeyecekmiş gibi uzun uzun çiğniyordu. Aleksandra'ya da aynı şeyi tavsiye ediyordu.

"Çok çiğne. Açlık hissini bastırır."

Aleksandra bu kayış kadar sert eti yemek istemedi önce. Mecbur kalınca binbir güçlükle yutmaya çalıştı. Suları yoktu. O da Taçam'ın öğrettiğini yaptı. Bir kapta erittiği karın suyunu içtiler kana kana.

Bir sabah uyandığında, Taçam'la Uğur'u göremeyince Aleksandra paniğe kapıldı. Adam onu ölüme mi terketmişti? Yapabilir miydi böyle bir şeyi? Niye yapmasın ki diye geçirmişti içinden. Dinsiz bir barbar her şeyi yapardı. Keşke oku yaranın içinde kırıverseydi.

Ama korktuğu gibi olmamıştı. Taçam kocaman bir tavşanla döndü mağaraya. Kendilerine ziyafet çektiler. Yemeğini parmaklarını yalaya yalaya yiyen Aleksandra ilk defa o gün kahkaha attı. Ne zamandır gülmediğini hatırlamıyordu bile. Yıllar mı geçmişti son kahkahasının üzerinden yoksa? Adamın ona baktığını görünce sordu.

"Ne var? Ne bakıyorsun öyle?"

"Gülüşüne. Gülmek sana çok yakışıyor. Dilerim hep gülersin."

Aleksandra gayet iyi hatırlıyordu. Ertesi gün mağaradan çıkıp yola koyuldular. Hava soğuk ama güneşliydi. Akşama doğru bir hana geldiler. Doğruca Taçam'ın tuttuğu odaya çıkmışlardı. Hancı göbekli ve kel kafalıydı. Gözlerinde dolaşan kötülüğü Aleksandra bile farketti. O gece hiçbir şey olmadı. Yatak pisti ama Aleksandra'ya öyle rahat geldi ki, başını kir ve yağdan ne renk olduğu anlaşılamayan yastığa koyar koymaz derin bir uykuya daldı. Sabah aşağı indiler. Hancının tembel karısının getirdiği taş kadar sert ekmek ve

peynirle karınlarını doyurdular. Bir tas manda sütünü paylaştılar.

Çok geçmeden hancı gelip Taçam'ın yanına oturdu. Yapış yapış gözleri durmadan kıpırdıyor, bakışları kızın üzerinden ayrılmıyordu.

"Yiğidim nereden buldun bu sümüklü kızı?"

Cevap bir homurtudan ibaretti.

"Kızma yiğidim. Sana yük olmuştur mutlaka. İstersen bana sat. Sen var rahatça yoluna git."

"Satılık değil."

"Tam üç akçe veririm ama."

"Satılık değil."

"Senin için sıkı pazarlık yapar diyenler haklıymış." Karısına döndü ve "Ne dersin kadın? Beş akçe vereyim mi bu sıska kıza?" diye sordu.

Hancının çirkin karısı dudak büktü. "Bana ne? Paran çok aklın yoksa senin bileceğin iş. Pazarda satacak enayi bulamazsan karışmam."

Adam kuşağına sakladığı kesesine davrandı. İpini çözüp parmaklarını içine daldırdı.

"Canım talana çıkan yiğidin yanında çoluğun-çocuğun işi ne? Bu yiğide bir yardımım olsun. Bakarsın bu iyiliğime karşılık talanda kaldıracağı kıymetli bir malı getirip bana verir bir gün."

Arsız arsız güldü hancı. Yarısı dökülmüş dişlerinin arasından kocaman, salyalı bir dil görünüp kayboldu. "Hiç karım olmayacak ama al bakalım."

Tek tek sayarak beş akçe koymuştu masanın üstüne adam. Elinin tersiyle Taçam Noyan'ın önüne ittirmeye çalıştı ama başaramadı. Çünkü Taçam'ın pençesi yıldırım gibi adamın kılı bileğini kaptı. Paralarla birlikte geri iterken homurdandı. "Satılık değil dedim sana."

Adam korku içinde geri çekilirken, elini Taçam'ın pençesinden kurtarmak için kıvrandı. Son bir umutla "On olsun," diye inledi ama karşısındakinin gözlerinde çakan şimşekleri görünce vazgeçti. "Tamam," diye söylendi. "Ne yapalım: satmazsan satma. On akçem de bana kalır."

Hancının hain hain onları süzerek Taçam Noyan'ın pençesinden zor kurtardığı bileğini ovuşturduğunu gördü Aleksandra.

Fırtına handan hemen ayrılmalarına izin vermemişti. Akşam bastırıncaya kadar odalarından çıkmadılar.

Akşam aşağıda ocak başında bir şeyler yediler. Salon uğursuz suratlı bir yığın adamla dolmuştu. Her milletten adam vardı masalarda. Aleksandra, hain, göbekli, kel kafalı hancının bir sütunun arkasında kendisi gibi iğrenç suratlı bir adamla hararetli hararetli konuştuğunu gördü gözucuyla. İğrenç karısı da masalara testi testi şarap taşıyor, sarhoş kahkahaları birbiri ardına patlıyordu. Kadın cilveyle masalara sokuluyor, aylarca kadın yüzü göremeyen adamlar, bu her yerinden et fışkıran koca memeli, pis, bodur kadına sulanıyor, hatta kocaman kalçalarına şaplak atıp baldırlarını okşuyordu. Kadının bu sarkıntılıklara tepkisi çatlak bir kahkaha oluyordu sadece. O gece kimbilir bu vahşi adamlardan kaçının altına yatacak, paraları da kocasının avcuna sayacaktı.

Taçam Noyan iğrenç şehvet gösterilerini daha fazla seyretmesini istemedi Aleksandra'nın. Odalarına çıkarken, masalarda demlenen adamların bakışlarının onları izlediğini ikisi de farketmişti. Kız uyumaya çalışırken, Tacam'ın topal ayaklı sandalyeyi kapının yanına çekip oturduğunu gördü. Demek ki o da şüphelenmişti, aşağıdaki uğursuz heriflerin bir şeyler yapacağından.

Rüzgarın pencerelerdeki tahta kapaklar arasında çaldığı ıslığı dinleye dinleye uyuyalı ne kadar olmuştu, bilmiyordu Aleksandra. "Uyan ve hiç kıpırdama," diye fısıldamasıyla uyandı Taçan Noyan'ın. İşaret parmağını dudaklarına götürmüş, 'sus' işareti yapıyordu bir yandan da.

Koridorda birileri vardı. Ölüm kapıya dayanmıştı yine. Belli belirsiz sesleri Aleksandra da duydu; gelenler ses çıkarmamak için ayaklarının ucuna basıyor ama elbiselerinin hışırtısını engelleyemiyorlardı. Taçam Noyan tekrar kapının arkasına gitti sessizce. Karanlığın içinde önce kartal başlı kılıcın soğuk pırıltısı yandı söndü. Sonra yakından tanıdığı hançerin parıltısını gördü kirpiklerinin arasından Aleksandra.

Kapı içeri doğru yavaş yavaş açılırken Aleksandra'nın kalbinde davullar gümbürdüyordu sanki. Kafalarına kukuleta geçirmiş dev gibi iki gölge belirdi arkalarından sızan belli belirsiz titrek mum alevinin ışığında. Noyan kapının arkasında kalmıştı. İki gölge sinsice ilerlerken Aleksandra gözlerini iyice yumdu. Kalbindeki davullara şimdi borazanlar, trampetler de eklenmişti. Niye kapının arkasında saklanıyordu bu barbar? Çıkıp herifleri tepeleseydi ya. Adamın amacını tam o anda anladı. Aleksandra yemdi. Onu yem olarak kullanıp bu iki uğursuz ziyaretçiye ölüm tuzağı kurmuştu Taçam Noyan.

Adamlar ayakuçlarına basarak ona doğru yaklaşırken ellerinde kocaman bir örtü olduğunu farketti Aleksandra. Üzerine doğru eğilen adamlar örtüyü Aleksandra'nın başına geçirmek üzereyken kapıyı hırsla çarpan Taçam, müthiş bir narayla yerinden fırladı. "Bre uğru dölleri!"

Duvarların neden sallandığını anlayamadı kız. Çarpmanın şiddetinden menteşeleri sökülen kapının çıkardığı gümbürtü-

den mi, yoksa Taçam'ın gökgürültüsünü andıran narasından mı bilemedi. Kurt başlı, sağdaki adamın kafatasını parçalarken, hançer öbürünün sırtını boydan boya yardı. Adamlar bir kan fıskiyesiyle yıkılırken Aleksandra sökülen kapının ordaüçüncü bir gölge gördü. "Arkanda," diye bağırdı olanca gücüyle. Taçam Noyan, tıpkı o ilk gece mağarada yaptığı gibi sağ topuğunun üzerinde yıldırım gibi döndü. Yana uzattığı kılıçla arkasından sokulan adamın karnını doğradı. Her şey göz açıp kapayana kadar bitmişti. Üç cesedi orada bırakıp kolundan çekerek kaldırdı Aleksandra'yı. Kızın yüzü-gözü adamlardan fışkıran kanla boyanmıştı. Taçam dibindeki kırık testiden avcuna su döküp kızın yüzünü yıkadı. Kanlı hançeri belindeki kuşağın altına sokuşturdu, bir eliyle kılıcı, öbürüyle Aleksandra'yı tutarak koridora fırladı. O kadar hızlı yürüyordu ki, ancak koşarak yetişebiliyordu Aleksandra.

Adam merdiven başındaki kapının önünde durdu. Aleksandra hızlı hızlı solumaktan, göğsü bir körük gibi inip kalkan devin gözlerinde yine o ilk gece yakaladığı vahşi panltıyı gördü. Taçam bir omuz darbesiyle kapıyı söküp attı. Leş gibi bir koku çarptı yüzlerine. Adam kızı kenara çekip içeri daldı. Odanın ortasındaki pis yatakta hancı korkudan kocaman açılmış gözlerle oturuyor, tombul, iğrenç karısı da yanıbaşında duran hançeri kapmaya çalışıyordu. Taçam bir tokatta dağ gibi kadını odanın öteki ucuna fırlattı. Kılıcını da adamın gırtlağına dayadı.

"Bana on akçe borcun var domuz soyu."

Hancının yüzünün kireç gibi bembeyaz olduğunu kapının oradan bile farkedebiliyordu Aleksandra.

"Ni... ni... ye? Kı... zı ba... ba... na..."

"Sus domuz," diye kükredi Taçam, kılıcını biraz bastırırken. "Bu kan bedeli. Senin üstüme saldığın üç şeytan dölü yüzünden bak kızımın üstü başı ne hale geldi?"

Adamın yüzü acıyla gerildi. Kurt başlının gırtlağına dayandığı yerde beliren küçük kızıllık giderek büyümeye başlamıştı. Hancı elini yastığın altına sokmaya uğraşırken, Taçam uzanıp pis keseyi aldı. Aleksandra'yı çağırdı. On akçeyi avcuna saydı ve keseyi adamın suratına fırlattı.

"Şimdi geriye bir can borcun kaldı ödlek domuz," dedi. "Onu da artık, bir dahakine alırım."

Gün ağarmaya başlarken Sarok'un Kara Han'ından ayrıldılar. Uğur yelelerini savura savura güneye uçuyordu.

VIII

Kırım Sarayı'nda Aleksandra'nın yalnız gecelerinde kulaklarında durmadan yankılanıp duran söz bu oldu..
"Kızım."

Onu kaçıran dinsiz valişi -yoksa hayatını kurtardığını adam mı demeliydi- gittikleri her yerde Aleksandra'yı esir tüccarlarına kaptırmamak için dalaşa giren bu ölüm makinesi, ona niye 'kızım' diyordu?

Güldane Sultan, bir gece yine Aleksandra'nın öyküsünü dinlerken, "Yavrum," dedi saçlarını okşayarak. "Senin gibi kızıl saçlı, akça pakça, mavi-yeşil gözlü, güzel bir kızın, kömür kaşlı, kömür gözlü, kapkara bir dağının kızı olacağına kim inanır?"

Aleksandra, küçük ellerini açıp parmaklarını oynatarak "Bilmem ki," diye cevap vermişti bu soruya.

Kimse inanmamıştı. Gittikleri her köyde, kasabada, hatta mutlaka başları derde girdi. Taçam Noyan her seferinde kurt başlığı belinden ayırıverdi. Nerede olursa olsun hiç tükmedi. Hatta bir kasabanın orta yerinde bile.

Aslında bu kasabayı beğenmişti Aleksandra. Dışarı doğru çıkmıkları olan iki katlı evler, dar, kargacık-burgacık sokaklara karşılıklı dizilmişlerdi. Evlerin arasında bir yerden göğe doğru sivri bir kule yükseliyordu.

"Nedir bu?"

"Minare."

"Minare mi? Minare ne işe yarar?"

"Müslümanları ibadete çağırmaya."

"Nasıl çağırıyorlar?"

"Bırak minareye çıkıyor. Şu çıkıntıyı görüyor musun? İşte oradan halka seslenir."

Aleksandra o kadar yükseğe çıkmak tehlikeli değil mi, diye düşünürken Taçam Noyan elini sıkı sıkı tutmuş, tedirgin gözlerle dört yanını kolaçan ederek yürüyordu.

Kasabanın meydanı tam bir ana baba günüydü. Güneşten ve yağmurdan korunmak için tenteler gerilmiş tezgahlarda renk renk kumaşlar, ona gizemli gelen bir takım renkli tozlar, bakır kap kacaklar, bonculuklar, koliçlar, bıçaklar, kalkanlar, akla gelen gelmeyen her şey sıra sıra serilmişti ortalığa. Her kafadan bir ses çıkıyor, herkes en iyi kumaşı, en iyi baharatı, en iyi bilmem neyi kendisinin satmağını bekliyordu.

Aleksandra birden donup kaldı. Meydanın bir köşesinde kafasında kocaman sarığı olan bir adam, ağzına alev alev yanan çubuklar sokuyor, ateşi yutuyor, korkunç ateşi püskürtüyordu. Etrafını kuşatanlar, bu gösteriyi hayretle izliyor, bazıları, adamın yere serdiği pis bir kumaşın üstüne para atıyordu.

"Ağzı yanmaz mı?"

Taçam Noyan, güldü. "Ben denedim; yandı."

"Denedin mi?"

Adam, "hı-hı," diye başını salladı. "Daha çocukların Alev daha ağzına girmeden dudaklarını kavurdu. Fakat onun yanmıyor işte. Bir sırrı var ama kimseye söylemiyor."

Aleksandra, dev adamın alev yutmaya çalışırken dudaklarını yakışını gözünün önüne getirmeye çalışmış, kısa ka gülmüştü.

Bir süre durup kalabalığın arasından alev yutan adamı seyrettiler. Adam ateşli çubukları bırakıp kocaman uzun bir kılıç aldı. Kılıcı havaya kaldırdı. "Şimdi bu gördüğünüz kılıcı yutacağım," diye bağırdı.

Kalabalıktan heyecanlı homurtular yükseldi. Yok artık, diye düşündü Aleksandra da. Hiç koca kılıç yutulur mu? Kendini tutamadı.

"Yutamazsın."

Alev yutan dönüp kalabalığın içinde, bu cüz'i sesin sahibini aradı. Önlerindeki birkaç kişi de dönüp onlara baktı. Alev yutan şimdi yanıbaşındaydı. "Bana inanmıyor musun ufaklık?"

Aleksandra hiç tereddüt etmedi. "İnanmıyorum. Yutamazsın işte."

Kalabalık onları kuşatmıştı. Birkaç adam kızın imalarına kafa sallayarak destek verdi. Bazıları da birbirini dürterek gülüştü.

"Neden yutamazmışım?"

"Kılıç dilini, boğazını keser de ondan."

Ateş yutan, "O vakit," dedi. "Şu elini tutan dev, şunun üç-beş metrelik atını da yutar mıyım, yutamaz mıyım göstereyim sana."

Aleksandra başını kaldırıp Taçam Noyan'a baktı. Adamın gözlerinde neşeli pırıltılar dolaşıyordu ilk defa. Kızın elini bırakmadan, kuşağından çıkardığı iki meteliği adamın önündeki beze attı.

Alev yutan, "İki metelik koca kılıç yutulur mu?" diye kahkaha güldü bu kez. "Adam fil gibi ama cebi sıçan kadar. Yok mu şunaya üç beş metelik daha atacak bir yiğit? İşte hem gelsin ki, bu suska kıza kılıç nasıl yutulur göstereyim."

Kalabalıktan yükselen kahkahalar arasında, beze birkaç para daha düştü.

Adam kılıcı, özel bir takım numaralar çekiyormuş gibi dikkatlice sivri yerinden tutarak havaya kaldırdı, tam ağzının hizasında durdu. Aleksandra önce umursamaz gözlerle bakıyordu. Nasıl olsa yapamayacaktı alev yutan. Kılıç yavaş yavaş adamın ağzına girmeye başlayınca, hayretten gözleri kocaman açıldı. İnkarsız bir şeydi bu. Eyvah, şimdi kan akacak diye boşuna bekledi. Kılıç neredeyse sapına kadar alev yutanın ağzına girmişti. Alkışlar arasında yine ağır ağır çıkarıp Aleksandra'yı selamladı.

"İnandın mı şimdi kızıl kafa?"

Kılıç yutan yanlarından ayrıldığı halde etraflarını saran kalabalık dağılmadı. Bir yığın adamın arasında kalmışlardı. Taçam Noyan, Aleksandra'yı çekerek hızla uzaklaşmaya çalıştı ama geç kalmıştı. İri yarı bir adam yollarını kesti.

"Dur hele yiğidim, acelen ne? Konuşalım."

"Ben seni tanımam, sen beni tanımazsın. Konuşacak bir şey yok."

Taçam adamı göğsünden itirip yol açmak istedi. Beriki Kazak süvarinin kolunu tutarak durdu. Arkasında üç kötü suratlı adam daha vardı.

"Bence var. Bu kız neyin olur, de hele bir yol."

"Kızım."

Adam, "Bak hele," diye güldü onunun üstünden soldaşındakilere bakarak. "Siyah kafalı adamın, kızıl saçlı kız."

Arkadaki adamlar çirkin seslerle güldü. Aleksandra sıkıdi elini daha sıkı tutan Taçam Noyan'ın adalelerinin gerildiğini hissetti. Yollarını kesen tekrar dönüp gözlerini Taçam'a dikti. "Boyu posu kadar, yalancı da büyük bu yiğidin." Gözlerini Taçam Noyan'dan ayırmadan, arkasındakilere, "Yalancılara ne yaparız biz?" diye sordu.

"Dilini keser, elini veririz."

Adam "Yok canım," diye gülerek itiraz etti. "Bu kocı yalancı anlaşılı birine benziyor. Konuşa konuşa anlaşırız bence." Öne doğru bir adım attı ve "Yasayı duydun," dedi "Dilini seviyorsan kızı bırak, çek git."

İğrenç adamı, Taçam Noyan'ın arkasına saldırmasını sonuçlanan korku dolu gözlerle dinleyen Aleksandra'yı yakalamak için kolunu uzattı. İşte o anda zemberek boşandı. Koca yumruğunu yıldırım gibi adamın kafasına indirivermişti. Kazak süvari. Henif kafasına kaya düşmüş gibi olduğu yere yıkıldı. Aynı anda kurt başlıyı soyunan Taçam, kılıç, bıçak ne varsa çekip üzerine gelen öteki üç adama saldırdı.

"Savulun bre siz dilsizlerin piçleri!"

Kavga kısa sürdü. Adamlardan bir kanlar içinde yere serildi ve hareketsiz kaldı. "Yalancının dilini keseriz," diyen uğursuz, "Yandım anam," feryadıyla kolunu tutarak kaçmaya başladı. Dilini kurtarmanın başka yolu kalmamıştı onun için. Sonuncusu da, Taçam'ın yumruğunu yiyince yere serilen adamın yanına çöküp aman dilledi.

Hep böyle oluyordu işte. Yanında küçük bir kızla dolaşan dev adam etrafının bütün dikkatini üzerine çekiyordu. Ne yapıp edip bu kötepe kızı dağların elinden almaya çalışıyorlardı. Her seferinde de Taçam'ın kılıcına çarpıyordu kalanı. Arkalarında o kadar ceset bırakmışlardı ki, meçhur kalmadıkça, köylerden, kasabalardan uzak durmak zorunda kalıyordu. Onların yeri dağlar, ormanlarda. Çünkü bazı insanlar, aç kurtlardan ve ayılardan daha tehlikeliydi.

Aleksandra, gittiğim her yerde ölüm görüyorum, diye düşündü. Daha da beteri artık ölümü ve öldürmeyi kanıksamış olmasıydı. Ne bir korku vardı içinde, ne de ölene acıması duygusu. Hatta bir keresinde Taçam'ın "Al, kendini koruyun," diye verdiği küçük hançeri çekivermişti bir dalaştanın. Hançeri saplatığı adama ne olduğunu görememişti bile. Hem ne önemi vardı? O yaşıyordu. Önemli olan buydu. Yaşamak. Acımak değil. Önemli olan güçlü ve cesur olmaktı. Zayıflık ve korkaklık değil.

Bir gün durup dururken Aleksandra, "Beni niye bırakmıyorsun?" diye sordu. "Köyüme, anama götürsene beni. Sen de kurtul, ben de kurtulayım. Meryem Ana seni kutsa."

Taçam Noyan uzun uzun hakî kızın gözlerine bir şey demeden. Aleksandra bir daha. "Beni bırak!" lafını ağzına almadı. Aralarına birdenbire bir şey girivermişti. Nicedir unutmuşlardı bunun av, etekinin avcı olduğunu. "Beni bırak!" lafı o farkın ortaklıkları, unutmuş gibi yapıldan gerçek çıkivermişti karşılarına. Artık eskisinden daha az konuşuyorlardı.

Bahar çiçekleri açarken atım uzun uzun hazırladı Taçam. Hatta nallarını bile değiştirdi. Aleksandra'yı Uğur'un üstüne güzelce yerleştirip hayvanın sağrısını topuklarıyla dürttü. Dört gece, dört gün geçti. Karanlık ormanlardan, sarp yamaçlı dorukklarında hala kar yağdıgın kırlarda ürkütü tepelerden sürdüler atı. Günü güzel çağıldayan ırmaklardan geçtiler. Beşinci gün, güneş tam tepelerine doğru yükselir-

kın kalır, ağaçlar tanıdık görmeye başladı Aleksandra'ya. Kelebekleri gördü birden. Benekrenk kanatlarını çırpıştırarak çiçekten çiçeğe konuyorlardı.

İçinden fışkıran sevinçle bir çığlık attı kız. Mutluluk ve minnetle dönüp arkasında oturan adamın yanağına koca man bir öpücük kondurdu. Demek evine gidebiliyordu artık onu. Heyecanla atın sırtından aşağı kayıverdi ve çığlıklar atarak kelebeklerin peşine düştü. "Kelebekler güzel kelebekler," diye uydurak bir şarkı da tutturmuştu keyfinden kendinden. Sonra birden durdu. Bir şeyin yanlış gittiğini hissetti. Neydi eksik olan, içine bir hançer gibi saplanan yanlış? Elbette, anladı neyin farklı olduğunu Aleksandra.

Kelebekler! Etkisini kaybetmişti. Büyünün üstünde gözlerini kanatlarını çırpıştırıp, hadi gel yakala bizi der gibi dans ediyorlardı neşeyle. Atın pınarı kaçıyordu herşey. Hiç kuş cıvıltısı duymadığını farketti. Kuşlar da kaçmışlar oralardan.

Hüzünle etrafa bakındı. Boy vermeye başlamış buğday arpa başakları da yoktu ortalıkta. Bu sene kimse ekin yapmamış mıydı? Diz çöküp toprağı avuçladı. Kara, sert ve kuruydu. İşlenmediği belliydi. Dizlerinden hayat fışkıracak tek bir tohumu da görünmüyordu. Ölmüştü toprak. Ölmüştü!

Aleksandra başını kaldırıp atın sırtında dimdik duran Taçem Noyon'a baktı. Heybetli görüntüsünün altında çökmüş gibiydi. Ağlıyordu adam. Eğilip kolunu uzattı, kızı elinden tuttuğu gibi Uğur'un ortuna çekiverdi. Hiçbir sorusuna cevap vermedi. Atı da keyifsizdi. Başını yere doğru uzatmış, toprağı koklayarak bir hayat izi arıyordu.

Öylece bir tepeyi aştılar ve Aleksandra, önünde beliren tabloların dehşeti karşısında çığlık bile atamadı. Köyü yermiş, yıkılmıştı. Daha doğrusu birileri yakmış yıkmıştı gözle-

rin köyü. Beyaz boyalı kilisenin yerinde karanlık bir hayalet gibi iki bin yanmış kalas duruyordu şimdi. Küçük çan onalı yoktu. Kilisenin hemen yanındaki evinden, onun doğduğu evden, kara, isli tahtalar yükseliyordu göğe doğru. Bu uğursuz tabloya isyanla kalkan kollar gibiydi her bir Uğur yıkıntılarının arasında sessizce ilerledi.

Aleksandra, yuvasının başına gelen felaketin şahidi olmak için gün ışığına kalmış sağlam bir duvar gördü. Pencerenin hala annesinin işlediği perde sallanıyordu hafif hafif esen rüzgarla. Saçakları, püsküllleri yanmış, annesinin bir zamanlar kilit sularda ağarttığı ak kumaş inten kararmış, çok işlemeleri solup gitmişti.

Adam, Aleksandra'nın annesine yardım etti. İki yıl önce yeni kahkahalar yükselen evinin yıkıntıları arasında aileesinden bir iz aradı kız. Bir tahta kaşık, kırık tabaklar, yanmış masa ve sandalyelerden başka bir şey kalmamıştı. Bütün sahurlan da alıp götürmüşlerdi demek ki eşkıyalar. Kilisenin küçük, sarı, tunç haçı da yoktu ortalıkta.

Birden yanmış kalas yığınlarının arasında tanıdık bir şey gördü. Uğraştı, dalındı ve gördüğü şeyi çıkardı. Yarısı kırılmış küçük bir ikona. Boyaları iyice kararmış olsa da Meryem Ana Aleksandra'ya gülümsüyordu. Kucağındaki bebek İsa'nın sadece yüzü ve başının üstünde uçan altın kanatlı meleğin yarısı kalmıştı. İkonayı alıp Taçem Noyon'a göstermiş Aleksandra.

"Köyümden ve evimden kalan tek şey," diye fısıldadı.

Gözyaşları Meryem Ana'nın sağ yüzünü sildi. Önce elleriyle, ardından da eteğinin ucuyla silip temizledi. Sonra kucağına yerleştirdi.

Adamın uzattığı eli tutmak atın sırtındaki yerine geçerken, sessiz gözyaşları çığlık çığlığa ağlamaya dönüştü. Taç-

kı o uğursuz futinalı gecede yaptığı gibi haykırarak küçük elleriyle Taçam'ın göğsünü yumrukladı dakikalarca. Adam hiç direnmedi, yumruk yağmuruna engel olmaya kalkmadı. Aleksandra, az önce yumruklarla dövdüğü adamın kocaman göğsüne kapanıp hıçkıra hıçkıra, doya doya ağlarken, ürkek ellerle saçlarını okşadı. "Kızım, güzel kızım," diye hıçkırdığını duydu dev Kazak süvarinin.

Akşam güneşi, ormanlarla kaplı dağları kızıl-mor bir renk cümbüşüyle yıkarken, artık hayalen andıran, Aleksandra'nın köyünden ayrıldılar.

Uğur'un sırtına yerleştirdikleri küçük bir torbada onun çeyizi vardı şimdi; yarısı yanmış işli bir perde, iki tahta kaşık. Annesinin tabaklarından artakalan kırık bir parça ve yarısı kopmuş Meryem Ana.

IX

Merzuka odasına daldığında sevinçten uçuyordu. "Kalk bakalım küçük hanım," dedi telaşla kız. "Hazırlan, gidiyoruz."

"Gidiyor muyuz, nereye?"

"Pazaryerine."

Aleksandra şaşkınlıktan yataktan çıkmayı bile unutmuştu.

"Pazaryerine mi?"

Merzuka sabırsızlıkla üzerindeki yorganı kaldırıp attı ve bir kahkahayla.

"Pazaryerine ya. Yiğit Noyan da bizimle gelecekmiş, sorunların yüzünden geç kalmazsak! Ay Bala Hatun ve yığınla muhafız seni bekleyecek değil; haberin olsun."

Çok geçmeden pazaryerine varmışlardı bile. Ay Bala Hatun birkaç muhafız ve hizmetkârları tarafından kuşatılmış

Merzuka da Aleksandra'nın elinden tutuyordu sıkı sıkı. Hemen yanlarında da, heybetli gövdesi ve korkunç hakşlarıyla kalabalığı yarıp geçen Taçam Noyan yürüyordu.

Hava ışıl ışıldı. Pazaryeri, Taçım Noyan'la kılıç yutan adamı seyretmeleri, o küçücük dağ kasabasının yüzyıllardır çok daha büyük, zengin kalabalık ve renkliydi. Her köşeden çalgı sesleri ve bağrış çağrış yükseliyordu.

"Çin'den ipeklerim, Hint'ten atlaslarım var!"

"Osmanlı işi peşkirlerimi görmeden geçmeyin!"

"Bakarlarım hem sağlam, hem gösterişli!"

"Hint'ten Çin'den kalaycılarını geldi."

Bir çadırın önünde, Aleksandra'nın o güne kadar böylesine büyüğünü görmediği memelerini sallayan bir kadın, dolgun etlerini kıvırtarak dans ediyordu. Anlaşılan Merzuka da gördüklerine inanamamıştı. Ağzı bir karış açık, kadının göğüslerinden gözünü alamıyordu kız. Aleksandra gözucuyla Taçam Noyan'ı süzdü. Dağların, steplerin korkusuz atlı kızlara belli etmemeye çalışıyordu ama kadının iri memelerine bakarak hayallere daldığını anlamamak için kör olmak lazımdı. İki kız birbirini dürtüp güldüştü.

Gülüşerek başka bir çadırın önüne koştular. Noyan da sitemeye benzeyen bir memeci kadının önünde daldığı sıcak hayallerden sıyrılıp peşlerinden seyirtti.

Yan çıplak bir adam, "Canavarları görün," diye onalığı ayağa kaldırıyordu burada.

Çadırın önüne gerilen büyük bezde hayvan resimleri vardı. Biri kör hayvanın yanından fışkıran korkunç iki dişle kalabalığı ürküten bir yaban domuzu resmiydi. Ama öteki neydi öyle? Aleksandra hiç böyle hayvan görmemişti. Bir tanesi çok ama çok büyüktü. Kocaman kulakları vardı. Ya hortumu ne demeli? Yerlere kadar uzanmıştı. Bu acayip hayvanın iki yanında boynuz gibi uzun, kıvrık, sivri, parlak iki diş vardı. Öteki dev bir kediydi herhalde. Boynunu gür bir yele kaplamıştı. Bir de müthiş büyük bir kestaneleşe

Taçam Noyan iki kızın büyülenmiş gibi resimlere bakıştığını görünce adamın avcuna birkaç akçelik sıkıştırıp onları çadıra soktu. Aleksandra hiç bu kadar ilginç bir koku olacağını sanmıyordu yeryüzünde. Burunlarını kapatarak içeriye ilerlerken iri bir şeyler inler gibi homurtuma uzaklarda. Aslan da aç gözlerle kızlara bakıp ağzını açabildiği kadar açtı. Aleksandra bahçeyi andıran öndeki iki sivri dişi gördüğünde Merzuka'ya sokularak adamlarının daha da sıkıştığını fısıldı kipirtısız yatıyordu boylu boyunca. Ölü müydü yoksa? Tanrım ne korkunç, ne kadar iriydi. Uzun kocaman ağzının iki yanından bir sürü diş fırlamıştı dışarı.

İğrenç ama onları hayretler içinde bırakan çadırdan dışarı fırladılar. Üçü de temiz havayı ciğerlerine çekti doya doya.

Eğri az ilerde maymun oynatan adamı görmeseydi, "Canavarların kokusu üzerinize sinmiş midir acaba?" diye birbirlerini koklayıp duracaklardı daha. Taçam Noyan, maymun oynatan adamın etrafını saran kalabalığı itiverek kızlara yer açtı. Kendisi de kollarını göğsünde çarpuz bağlayıp yanlarına dikildi. Adamın kale duvarını andıran gövdesinin arkasında kaldıkları için artık hiçbir şey göremeyen birkaç kişi, "Hey, çekilsene!" diye bağırdı. Ama Taçam'ın yıldırımlar saçan gözleri üzerlerine çevrilince kaderlerine razı olup seslerini kestiler.

Ne maskara şeydi şu maymun. Sahibinin iki yüksek direk arasına gerdiği ipin üzerinde atlıyor, zıplıyor, sallanıyordu. Patronuna bir metelik veren seyircilerin cesaretlerine hayretleniyordu. Bir çocuğun şapkasını kapıp kaçınca kahkahalar koptu. Maymun ancak bir metelik daha ödeninee atı

vendi ipin üstündeki şapkayı çocuğun önüne. Son numarası, patronunun seyircilerden topladığı para torbasını çalmasıydı. Maymun önde, "Paralarını!" diye haykıran sahibi arkada, küçük çadırın içinde kaybolunca bir alkışlar yükseldi kalabalıktan.

En çok gülen ve en çok alkışlayan Aleksandra'ydı herhalde. Yerinde duramıyor, neşeyle sıçrıyordu oradan oraya. Mutluluktan ve güneşin sıcağından al al olmuştu yanakları. Gözleri neşeyle cıvıldıyordu. Birden Taçam Noyan'ın kendisini süzdüğünü farketti. Adam karanlık yüzünü aydınlatan şöhretli bir tebessümle seyrediyordu onun neşesini. Yalnız gözleri nemlenmiş miydi, yoksa Aleksandra'ya mı öyle gelmişti?

Ay Bala Harun'un top top kumaşları indirtip baktığı bir sokağa saptılar. Sokağın ilerisindeki küçük alandan müzik sesi geliyordu. Aleksandra oraya koşturdu. Merzuka da peşinden. Taçam'ın "Durun!" dediğini duymamışlardı bile. Tentesinden kırmızılı mavili, yeşilli sarılı tüller sarkan yüksekçe bir alanın önüne bir erkek kalabalığı yığılmıştı. Beli kılıçlı savaşçılar, gençler, göbekli ihtiyarlar. Çirkin suratlı hizmetçiler ve simsiyah adamlar. Aleksandra hayatında ilk defa siyah derili insan görüyordu. Gözlerinin akından başka beyaz yoktu vücutlarında. Bir de dişleri. Aman Tanrım, ne kadar kocamanlı dudakları.

Adamlar yükseltinin önünü bir duvar gibi örtmüştü. Aleksandra neredeyse hiçbir şey göremiyordu. İnsan başları arasından sadece dazlak kafasını görebildiği birisinin müziği bastıran sesini duyabildi.

"Gelin, gelin! Böyle güzelini görmediniz."

Tam o sırada, adamın elleyle gösterdiği yere bir kız çıktı. Kalabalıktan iniltili, şehvetli bir mırıltı yükseldi.

"Şu saçlara, şu gözlere, şu gerdana, şu göğüslere, incecik bele, yuvarlak kalçalara, uzun bacaklara bakın."

Adamlar da bakıyordu.

Kız, kollarını havaya kaldırıp müziğin ritmine uyarak dans etmeye başladı. İsteksiz ve mutsuz bir raksı bu. Ondan ziyade aç, vahşi göz üzerindeydi. "Elli akçe," diye bağırdı dazlak kafalı. "Yok mu artıran?"

Aleksandra birden her şeyi anladı. Aman Tanrım diye haykırdı içinden. Esir pazarı burası! İnsan satıyorlar. Merzuka'yı sürükleyerek adamların arasından ite kaka öne doğru ilerlemeye çalıştı.

Dazlak adam, "Hacli bakalım; açın keselerin ağzını. Bu Acem güzeli, en az yüz akçe eder."

"Elli beş," diye bir ses yükseldi. Biri "Altmış," diye bağırdı.

"Satıyorum!" diye haykırdı dazlak kafalı, yağ tulumu, iğrenç herif. "Altmış akçeye şu asil beye satıyorum, yok mu yenisi veren?"

Yoktu. Esirci, "Asil beyim," dediği şeytan suratlı adamın önüne geldi. Adam sahneye bir kese fırlattı. Paraları ağzından salyalar saçarak sayan iğrenç adam, yarı çıplak kızı, ayağıya, şehvetli gözlerle kendisini seyreden karanlık çehreli adamın üstüne atıverdi.

Şeytan suratlı, satın aldığı kızla oradan uzaklaşırken sahneye bu sefer ayaklarından birbirine zincirlenmiş sekiz kız çıkarıldı ite kaka.

Kızların bazıları Aleksandra'dan bile küçüktü. Taçam Noyan'ın onu evinden kaçırdığı zamanki kadar küçük. Üstlerinde doğru dürüst bir elbise bile yoktu. Daha büyükçe olan kızların kirli pasli etekleri boydan boya yırtıktı. Aç gözlerle onları süzen erkek müşterilerin gözleri, kumaşın ara-

sından belirip kaybolan bacaklardaydı. Sanki buraya çıkarılmadan önce hoyrat bir el, nafile bir çabayla saçlarına şöyle bir şekil vermeye çalışmıştı. Kirden ve bakımsızlıktan diken gibi duran saçları darmadağınıktı hepsinin. Ve hepsi söz birliği etmiş gibi önlerine bakıyorlardı. Utanıyorlar mıydı? Evet utanıyorlardı. Bu çok belliydi. İyi ama neden? Bu aç gözlü hoyrat kalabalıktan mı? Belki de kendilerinden utanıyordu kızlar. İnsan kılığından çıkmış hallerinden utanıyorlardı herhalde. Ama asıl utanması gereken, onlara yiyecek gibi bakan bu sarhoş, yılışık kalabalık değil miydi?

Aleksandra gözyaşı sağanağının başlamak üzere olduğunu farketti. Dudaklarını ısırdı. En baştaki kız, kızıl saçlıydı. "Tıpkı benim gibi," diye düşündü içinden. Tanrım o geceki halime ne kadar benziyor!

Yağ tulumu iğrenç adam, "Hadi bakalım," diye bağırdı kızlara bir hizada dizildikten sonra. "Çabuk karar verin. Ha gitti ha gidiyor bu mallar! Bir daha bulamazsınız. Her biri bir saraydan bu güzellerin."

Kalabalığın içinden başka bir iğrenç adamın sesi yükseldi. "Atma esirci. Ne sarayı? Hepsi bitli bunların be! Sen kan değil; bit satıyorsun."

Kalabalık böğüre böğüre güldü bu laflara.

Esir kızlarsa daha da utanmış gibi baktılar önlerine incecik boyunlarını bükerek. Yağ tulumu, "Sen saraydan, güzel kızları ne anlarsın beygir tüccarı. Sen git eşeklere, katırlara bak," diye cevap verdi bu satışmaya. Kızları seyreden kalabalık buna da pek güldü.

Esirci "Hadi," diye gürledi yeniden. "Yok mu artıran? Olgu!"

Olga mı? Rus! *Memleketim*, diye bir feryat yükseldi içinden Aleksandra'nın. Nefes nefese gelen Noyan'ın, "Hadi, gidelim buradan," dediğini bile duymadı. Memleketlisi bir kızı, iki arşın kumaş gibi satıyordu bu herif.

En baştaki kızıl saçlı, haşak benizli küçük kız, zincirini sürüyerek başı önde bir adım öne çıktı. Esir tüccarı çenesinden çekiştirerek başını kaldırmaya çalıştı. Olga bu sert hareketle gücü yettiğince direndi.

"Rus kraliçesi bu, ibiş. Şu gözlere bak. Şu endama bak. Daha sekizinde el değmemiş bir gonca. Hadi eller kesilsin. Başka yerde iki yüz isterim ama sizi sevdim. Haydi, Olga, yüz akçe. Yok mu artıran?"

Kalabalıktan biri "Yüz bir!" diye haykırdı. Bir başkası "Yüz beş!" dedi. Daha gerilerden biri "Yüz on beş!" diye bağırdı.

İşte o sırada hiç kimsenin, Aleksandra'nın bile beklemediği bir şey oldu. "Sen!" diye bağırdı olanca gücüyle Aleksandra. Öne doğru uzattığı parmağı yağ tulumu esirciyi hedef almıştı. Bütün başların ona doğru çevrildiğini hissetti.

"Küçük bir kızı satmaya utanmıyor musun?"

Taçanı Noyan, Aleksandra'yı çekip kalabalığın içinden çıkarmaya çalışırken esirci bir kahkaha patlattı. İşaret parmağını kıvırıp gel gel derecesine oynatarak bağırdı:

"Bak sen. Aramızda bir gonca daha varmış. Güzelim, çık şuraya seni de satayım. Bunların hepsinden fazla para edersin."

Aleksandra, beline sarılan Noyan'ın güçlü kollarından kurtulmak için çırpınırken, "Tanrı belanı versin," diye bağırdı ama esircinin lafına gülen kalabalığın kahkaha tufanı yanında sesi cılız kaldı. Aleksandra, Olga'nın kendisine baktığını gördü. Gözlerinde minnet, utanç ve çaresizlik vardı küçük kızın. Kahroldu Aleksandra.

Esir Pazarı'nın nasıl bir yer olduğunu tahmin edebiliyordu. Kafasında çeşitli resimler çizmişti korku dolu gecelerin

de. Ama bu hayal değil gerçekti. Ve gerçekle yüz yüze gelmek korkunçtu. Beynine hançer kadar keskin ve acıtıcı bir düşünce saplandı: Demek, beni de böyle sataciadacak!

Taçam Noyan olmasaydı...

Belki de bu pazarda, bu iğrenç yağ tulumu bağıracaktı onu satmak için. Aleksandra Rus. Daha dokuz yaşında bir gonca. Yok mu gonca koklamak isteyen? Haydi, artırın, artırın!

Ve kimbilir hangi şeytan sanatının kollarına atacaktı onu?

Taçam babası olmasaydı.

Farkında değildi ama gözlerinden yaşlar boşanıyordu. Onu bu felakete sürükleyen adamın kıyısından çekip kurtardığı kaderi kendi gözleriyle görmüştü Aleksandra.

Adamın eline sarıldı. *Teşekkür ederim*, diye mırıldandı. *Teşekkür ederim.*

Onun işlediği büyük günahı unutup bir gün boynuna böyle minnetle sarılabileceğe aklının gelmemişti hiç. Kazak sürgünü Aleksandra'nın ellerini öptü sevgiyle. Kızın elleri, adamın Nice savaşın yüreğini taşlaştırdığı dev adamı, vicdanını yıkar gibiydi gözyaşlarıyla.

"Gel," dedi burnunu çekerek Aleksandra'yı o kalabalıktan uzaklaştırırken. "Bak şurada hokkabazlar var."

Onun kızı hiç ağlamamalıydı.

Hokkabazların maskaralıklarını seyrederken pek güleemedi iki kız. Aleksandra sıkı sıkı sarılmıştı Merzuka'ya. İkisi de yaşadıkları dehşetin etkisiyle titriyordu hala. Elinin tersiyle gözlerini sildi durdu Aleksandra.

Ne sahnedeki iki hokkabazın hareketi kimi geçiren kıvrakmalarına dayadı, ne de yerlerde yuvarlanmaları, sırtak diye hızlarının ensesine tokadı patlatmaları güldürebildi onu. Ölüp gitti mi Kafasının içinde durmadan bu soru kıvrandı.

Aleksandra kalabalığın içinde birinin ısrarla kendisine baktığını işte o sırada farketti. İki lacivert göz hiç gizleme gereği duymadan Aleksandra'ya bakıyordu. Kız gözlerini kaçırdı. Dikkatini sahnede birbirini paralayan hokkabazlara vermeye çalışsa da nafile. Aklı o uçsuz bucaksız gökyüzü kadar engin ilo gözde kalmıştı. Kimdi o genç adam acaba? Niye ona bakıyordu?

Kafasındaki tüylü şapkaya ve giyimine bakarsan buralı değil, belli etme Aleksandra, ona baktığını anlamasın sakın," diye geçirdi içinden.

Beynin den gelen emri dinlememeye karar verdi. Anlarsa ne olacaktı ki!

Başını hiç oynatmadı ama gözlerini kaydırabildiği kadar o yöne kaydırmaya çalıştı. Olmadı. Tüylü şapka bir türlü görüş alanına girmedi. Yoksa gitmiş miydi? Gözlerini tekrar şaşlattı, yine göremedi. Evet, mutlaka gitmişti. "Aman," diye homurdandı içinden. "Bana ne? Giderse gitsin."

Merzuka dirseğiyle dürttü birden. "Hişt, gördün mü?"

"Neyi," diye sordu.

"Şuradaki adamı," diye fısıldadı kız.

Aleksandra, "Kimseyi görmedim," diye yalan söyledi.

"Deminden beri durmadan sana bakıyor."

Kalbinde tuhaf bir çarpıntı hissetti Aleksandra. Sanki koca man bir kelebek kanat çırpıyordu yüreciğinde.

"Dakikalardır gözlerini senden ayıramıyor."

Kalbindeki kelebek yine kanatlarını çırptı. "Sahi mi? Nasıl biri?" diye fısıldadı bu kez. Bir yandan da arkasında duran Taçam Noyan'ın konuştuklarını duymaması ve tüylü şapkayı görmemesi için dualar ediyordu içinden.

"Çok genç... sonra..." Birden kızdı Merzuka. "Canım ne ye bana sorup duruyorsun? Kendin baksana!"

Aleksandra. "Şşşşt," diye yavaşça dürterek "bakamam. O zaman baktığını anlar," diye fısıldadı.

"İyi ya. Anlasın. Bir an bile başını çevirmiyor."

Taçam çoktan farketmişti genç bir yabancının gözünü Aleksandra'dan alamadığını. Kızların fısıldaşmalarından, onların da hayranlık dolu bu bakışın farkında olduklarını sezdi ama ses çıkarmadı. Küçük bir kalp çarpıntısının Aleksandra'ya ne zaran olabilirdi ki? Birden, *aman Allahım*, diye telaşlandı. *Kızım büyüyor.*

Kızlar bir süre konuşmadı. Bu boşlukta Aleksandra çok eğleniyormuş gibi hokkabazların yaptığı maskaralıklara kahkahalar attı. Gözünü sahneden ayırmadan, "Hala bakıyor mu?" dedi yavaşça Merzuka'ya.

"Hem de nasıl. Canım sen de baksan ne olur sanki?"

Doğru söylüyordu. Bir bakıştan ne olabilirdi ki?

Aleksandra başını yavaşça çevirdi ve tüylü şapkayı gördü. Kalbinde artık binlerce kelebek durmadan pırpır ediyordu. Yakışıklı mıydı? Bilmem, dedi kendi kendine. Yakışıklıydı galiba. Adamların çirkinlikte yarıştığı bir toplumda yaşadığı için 'yakışıklı'nın ne olduğunu da bilmiyordu aslında doğru dürüst. Aleksandra'nın da ona baktığını anlayınca gülümsedi adam.

Aman Tanrım! Taçam Noyan görecek! Aleksandra da farkında olmadan gülümsedi. Tüylü şapkalı genç, kızın tebessümündeki ışıltıyla büyülenmiş gibi oldu. Hiç bu kadar güzel gülümseme görmemişti o güne kadar. Aleksandra'ya belli belirsiz bir selam verdi.

Sefarı Taçam Noyan anında yakaladı Aleksandra'nın da karışık verdiğini gördü. Nefesi kesilir gibi oldu. Demek ki ilgi tek taraflı değildi.

Aleksandra ne yapacağını bilemedi. Tekrar hokkabazlara bakmaya başladı. Taçam arkadan, "Gitsek mi artık?" diye sorunca, "Ne olur, biraz daha kalalım," diye atıldı. "Biraz daha."

Kız kalbindeki çarpıntıyı susturmaya çalışarak yine ona doğru baktı. Tüylü şapkalı genç, başıyla bir hareket yaptı. Aleksandra heyecanla Merzuka'yı dürttü.

"Gördün mü?"

"Gördüm."

"Ne yapıyor o öyle?"

"Ona takip etmen için işaret veriyor galiba."

"Dünyada yapamam. Çıldırmış olmalı."

"Çıldırdığı muhakkak. Ama onu çıldırtan sensin."

Tüylü şapka o işareti tekrar yaptı ve hokkabazların çadırının sağında, çeşit çeşit tatlıların satıldığı uzun tezgaha doğru ilerlemeye başladı. Bir yandan da kıza bakarak kendisini takip etmesini istediğini belli etti.

Aleksandra'nın kalbindeki kelebekler kaçıp gitmişti herhalde. Çünkü artık yüreciğinde davullar çalıyordu gümbür gümbür. İmkansız, diye söylendi içinden. Böyle bir şey yapamam.

Birden Merzuka, "Şu tatlıcıya gidelim mi?" diye soruverdi Taçam Noyan'a. İşte kalbi o anda duracaktı Aleksandra'nın. Dev adam, başını eğip Tatar kızının gözlerinin içine bakın. Müthiş, uzun, kahreden, öldüren bir sessizlik oldu ve bu sessizliğin ardından adam, "Olmaz," dedi. Tam Aleksandra "İşte, her şey bitti," diye düşünürken, "Tatlı sevmem. Siz gidin. Ben de gelirim," diye homurdandı.

Mucize! Evet, mucizeden başka bir şey değildi bu. İki kız hemen tatlı tezgahına doğru yürümeye hazırlanırken Kazak süvari çelik pençesiyle, kolunu yakalayıverdi Merzuka'nın.

"Kızıma dikkat et!"

Merzuka adamın gözlerindeki parıltıdan bu görüşmeyi onayladığını anladı.

Tüylü şapka onları bekliyordu. İki kız tezgahın öbür tarafına geçti telaşla. Onları gören, masanın üzerindeki tatlılardan başka bir şeyle ilgilenmediklerine yemin edebilirdi. Fakat gözlerini üzerlerinden ayırmayan Taçam, hiçbirinin tatlı düşünmediğini biliyordu.

Genç adam, hayranlık dolu bakışlarını kızdan ayırmadan şapkasını çıkardı. Aleksandra, başını tatlılardan kaldırıp utangaç bir tebessümle baktı. Çok gençti. Belki ondan üç-dört yaş büyük; o kadar. Şapkasını çıkarınca isyankar sarı saçları alnına dökülüverdi. Kalın kaşları gerilmiş bir yay gibi duruyordu. Lacivert gözleri ışıl ışıldı. İnce, kalkık burnu vardı. Tebessüm ettiği için dudakları iki uzun çizgi gibi duruyordu. Çenesine doğru henüz kıllaşmamış tüy demeti halinde ince sarı bir sakal uzanıyordu.

Tanrım, diye düşündü Aleksandra, çok yakışıklı.

Aynı anda gencin sesi duyuldu. "Ne kadar güzelsiniz küçük hanım."

Tanrım Tanrım Tanrım! diye üç sessiz çığlık daha attı Aleksandra. Rusça konuşuyordu adam. Yavaşça, "Rus musunuz?" diye mırıldandı.

"Sayılır. Daha çok Lehistan sınırına yakınım."

Bu kadarı fazlaydı artık. Karşısındaki adam onun topraklarından geliyordu. "Ben de," dedi sevinçle.

"Sahi mi? Nereden?"

"Rutenya. Ya siz?"

Aleksandra başı önde konuşuyor, bir yandan da tatlı seçiyormuş gibi tabakları karıştırıyordu.

"Ben daha kuzeyden. Kovel'in oralardan."

Merzuka bir adım kenara çekilerek güya başbaşa bırakmıştı ikisini.

Genç adam kızın gözlerine daldı yine ve uykudan uyanır gibi, "Beni bağışlayın," dedi saygıyla. "Güzelliğinize dalıp kendimi takdim etmeyi unuttum. Ben Frederick... Frederick Lubanski."

Aleksandra bu sıcacık gözlere baktı içten bir tebessümle. "Aleksandra," dedi yavaşça, "Aleksandra Anastasia Lisowska."

Bunları nasıl söyleyebilmişti. Daha doğrusu söylemiş miydi? Yoksa söylediğini mi sanıyordu? Ah bu kalbim, diye düşündü. Heyecandan nefes nefeseydi. Güzel atı Umut, dağları, bayırları aşıyor ama yine de onun gibi böyle soluk solağa kalmıyordu. Kelimeleri arka arkaya getirirken tıkanıp kalacağından korktu.

Frederick de ondan farklı değildi. Buralarda iş yapan Lehistanlı bir tacirin oğlu olduğunu anlattı birkaç kelimeyle. O arada heyecandan titreyen ellerle kıza ve Merzuka'ya birer tabak su muhallebisi uzattı kibarca. Tabağın içindeki renk renk boya serpilmiş tatlıyı kalbine benzetti Aleksandra. Benim kalbim de böyle titriyor, pır pır ediyor şu anda diye geçirdi içinden.

Aleksandra da bir şeyler mırıldandı. Orada ne aradığını, buralara nasıl geldiğini söyleyemedi. Ne diyecekti ki? Beni kaçırdılar. Şimdi de bir tür esirim işte mi? Sahi neydi o? Kırım sarayında neydi Aleksandra? Esir mi? Az ötede o iğrenç esircinin sattığı Olga'dan farkı neydi? Farkı az önce gözlerinle gördün. Nankörlük etme. Haline şükretmelisin, diye azarladı kendini hemen. Esirci şimdi onu satıyor ve yakışıklı Frederick, şehvetten çarpılmış suratlarla onu seyreden vahşi adamların arasında ona bakıyor olabilirdi. Bakar mıydı acaba?

Sadece Güldane Sultan'ın mayetinde olduğunu fısıldayabildi. Sonra da "Artık gitmeliyim," dedi isteksizce.

Frederick birden telaşlandı. Cebinden çıkarttığı bir şeyi Aleksandra'ya uzattı.

"Nedir bu?"

"Bir ayna."

Kız üzerinde minicik kırmızı benekler olan küçük, kısa saplı aynaya bakarken, Frederick, "Bu aynayı kabul ederek beni onurlandırır mısınız?" diye sordu.

"Niçin bana vermek istiyorsunuz?"

"Güzelliğinizi seyrederken beni ve bu anı hatırlamanız için."

Aleksandra'nın yüzünde yine genç adamı büyüleyen o tebessüm belirdi. Aynayı bileğine takılı minicik torbanın içine attı. "Sizi hatırlayacağım," diye fısıldadı. Yüzüne yine ateş hücum etmişti. "Gitmem lazım. Beni bekleyenler var."

"Sizi tekrar görebilir miyim?"

"Bilmiyorum."

"Her hafta pazar yerinde sizi arayacağım. Ümit ve heyecanla."

"Bırakacaklarını sanmam."

"Ben yine de burada olacağım Aleksandra Anastasia."

Masayı dolaşıp bizla kızın yanına geldi. Masanın üzerine serpilmiş çiçeklerden birini alıp ona uzattı... Ve Aleksandra'nın dudaklarına anlık bir öpücük konduruverdi. Arkadan tüylü şapkasını başına geçirerek kalabalığın arasında kayboldu.

Kimse pazar yerindeki iki olaydan bir daha bahsetmedi. Ne esir pazarında satılan Olga'dan, ne tüylü şapkalı genç Frederick'in bir saniyeden kısa anlık unutulmaz öpücüğünden. Fakat ikisi de Aleksandra'nın belleğine asla silinmeyecekine kazındı. Taçam Noyan kaçamak öpücükten sözedesek Aleksandra'yı utandırmadı. Sadece dudaklarına bir an konuveren sıcak, ıslak temasın kızın üzerinde yarattığı etkiyi anlamaya çalıştı. Aleksandra'nın yüzünde o güne kadar hiç görmediği bir ifade belirmişti. Mutlu ama olgun. Sanki birden büyüyüvermişti kız.

Aleksandra o gece çeyiz torbasını çıkardı. Frederick'in aynasına uzun uzun baktı. Kırmızı benekli aynayı nişan yüzüğü olarak kabul etti hayalinde. Genç adamın çiçeğiyle birlikte aynayı da itinayla çeyiz torbasına koydu.

Frederick Lubanski sözünü tuttu. O günden itibaren her hafta aynı gün pazar yerine uğradı. Saatlerce bekledi. Ama kız gelmedi. Çünkü Aleksandra'nın kader defterindeki randevuda başkasının ismi vardı.

X

Aleksandra, kocaman yelkenlerini Karadeniz'in rüzgarıyla doldurmuş bir kadırgayla İstanbul'a doğru giderken 'çeyiz torbası' yanındaydı. Ay Bala Harun'un verdiği hediyelerle, Güldane Sultan'ın ölmeden ona bıraktığı birkaç elbisenin konduğu sandığın başköşesindeydi çeyizi.

Sultan Ana, onu yanına oturtup "Çocukluk bitti artık Aleksandra. Genç kızlığa adım attın bugün," diye kadınlık üzerine ilk bilgileri verdikten kısa bir süre sonra öldü. Merzuka bir gün yaşlı gözlerle, "Gel," dedi Aleksandra'ya. Anlamıştı. Nice zamandır korkuyla bekliyordu zaten. Çok hastaydı yaşlı kadın. Odaya girince, döşekte yatan kadının yüzünde ölümün soğukluğunun çoktan oturmuş olduğunu gördü.

"Ben geldim Sultan Ana."

Kadının solgun yüzünde zayıf da olsa bir parıltı dolaştı.

Başucunda dua okunuyordu. Kur'an okunduğunu duyduğu ilk günden beri bu sesi duyunca içindeki duygu telleri kıpraşırdı hep. Hatta bir gece çeyiz torbasından kırık ikonayı çıkarmış, mumun titrek ışığında, "Yüce Meryem Anamız, bağışla beni. Başka bir dinin beni etkilemesine izin verdim. İsa Babamız beni affet," diye dua etmişti. Ama böyleydi işte. Sözlerin ne ifade ettiğini anlamasa bile Kur'an dinlerken duygulanıyordu. Belki de öteki kadınları Kur'an dinlerken çoğu kez ağlaşmalarından oluyordu bu. Demek ki duygulanacak bir şey diye mi düşünüyordu, kimbilir. Çözemiyordu.

Güldane Sultan mecalsiz kolunu hafifçe oynatınca Aleksandra artık üzerinde deri ve damarlardan başka bir şey kalmayan narin eli tuttu. Dudaklarına götürüp öptü. Hayatını kurtaran ve itiraf etmese de gizliden gizliye annesinin yerine koyduğu kadına minnetle baktı yaşlı gözlerle.

"Aleksandra," diye fısıldadı kadın, "yaklaş kızım."

Kulağını kadının dudaklarına iyice yaklaşırdı o da.

"Vakit tamam kızım. Hesap günü geldi. Benim için dua et ki Allah beni cennetine kabul etsin."

"Ama ben sizden değilim; biliyorsun."

"Allahın nazarında siz-biz yoktur, Hepimiz ondanız."

Yaşlı kadının soluğu kulağına bile gelmiyordu Aleksandra'nın.

"Torbadan Meryem Ana'yı çıkar. Ona benim için yalvar. Senin Meryem Anan bana tanıklık etsin ki, seni kızım bellediğim."

Biliyormuş diye geçirdi içinden Aleksandra. Güldane Sultan, geceleri ikonanın önünde diz çöküp ağladığını biliyormuş.

Kadının elini tekrar öptü.

"Seni Ay Bala Hatun'a emanet ediyorum," diye fısıldı hasrette kıvranmaya çalışan Sultan Ana. Dudaklarında artık hiç bir can belirtisi kalmamıştı. "Gitmeden son bir sözüm var sana Aleksandra... Sözüme kulak ver. Kulağına küpe et. Sana öğrettiklerimi hayatın boyunca unutma. O bilgiler sana lazım olacak."

Kadın sustu. Hırıltılı bir kaç soluk alıp verdi.

"Korkma... Geç... geçmişin karanlıkta ama geleceğin parlak. Yıldızım yüksek Aleksandra. Sakın dönüp arkana bakma. Istediğini ver... melen için bekleme. Tut, koparır al ve bırak... bırakma. Yolunu görüyorum... Ak bir güvercinsin sen, kanatı kapacaksın... Bu alınyazın senin. Sakın yazgını silmelerine izin verme."

Güldane Sultan'ın sesi giderek soluyordu. Aleksandra, Ay Bala ve odada bulunan bütün kadınlar ağlıyordu. Kadının eli birden inanılmaz bir güçle gerildi. Başını yastıktan kaldırmak için çabaladı. "Gelin kadınım," diye bir hırıltı çıktı ağzından. "Ay kızım nerdesin?"

"Buradayım kadın Anam."

"Elini ver han oğlumun helali. Torunlarının anası. Kızım'ın. Altınordu'nun ay ecesi..."

Ay Hatun hemen kaynanasının eline uzandı. Güldane Sultan gelinıyle Aleksandra'nın ellerini buluşturdu. Üç el birbirine kenetlendi.

"Ay yüzlüm, ay kalpsiz. Kocanın devleti, oğlunun tahtının sahi, torunlarının tahtı ve Allah'ın seksenimden sonra bana armağan etiği bu goncanın kaderi artık sana emanet."

Gelin, yaşlı gözlerle Aleksandra'ya baktı. "Emanetin olsun başımın üstüne Kadın Anam."

Ay Bala Hatun hıçkırıklarla boğulan bir sesle devam etti. "Han kocanın devletinin, Altınordu'nun ve Kırım'ın Han kocanın şanını, oğullarının hakkını açık etmek boynuna borç, bedeli canın olsun. Kızın bil ki artık gelininin kardeşidir. Abla hiç kardeş kaderini yere kor mu?

Sultan Ana, kemikli parmaklarıyla Aleksandra ve gelinin ellerini sıktı.

"Allah yardımcıdır gelin kızım. Göreyim seni. Kızını taçsız koymayasın. Öz kızını Ayşe Osmanlı Hanı Selim'e iki kuz evlat verdi ama tacını taşıyamadı. Tacını, Selim'e oğlan veren bir başka güzele kaptırdı. Şimdi bu kızının başına öyle bir taç koy ki Ay gelinim, ışıltısı sadece Cengiz Han soyuna Tokay Timur'un yadigarı Altınordu'yu değil, tüm cihanı aydınlatsın. Kudreti karşısında Moskof prensleri boyun eğsin. Selim Han oğlu Süleyman'ın anası Hafsa Sultan'a de ki, 'Ortağın Ayşe'nin anası en küçük kızını sana gönderdi. Ak güvercinlerin kanatı yakalamasına yardım etsin."

Sultan Ana o gece, "Çok özledim," dediği kocası Mengli Giray Han'ın yanına göçtü. Aleksandra bütün gece ağladı. Buluşular mı acaba diye geçirdi içinden. Annesiyle babasını da görmüş müydü acaba? Sonra böyle düşündüğü için yüreğine bir kor düştü. Annesiyle babası belki de ölmemişler, bir yerlerde hayata tutunmuşlardı, kimbilir. Yaşıyorlarsa Aleksandra'yı düşünüyorlar mıydı acaba?

Aleksandra ilk defa o günlerde gördü bir kadının ne kadar güçlü olabileceğini. İnanamıyorum diye geçiriyordu içinden. Görünüşte Kırım'ı Han idare ediyor, buyrukları anında yerine getiriliyordu. Ama Mehmet Giray'ı da Ay Bala Hatun çekip çeviriyordu. Son sözü daima o söylüyordu.

Birden Sultan Ana'nın "Kulağına küpe," dediği öğütlerden birini hatırladı. "Erkek dediğinin, ne kadar güçlü olursa olsun, ardında bir kadın gerek. Ana onu nasıl idare ede-

ceğini bilecek bir kadın." Nasıl idare edecekti erkeği? Gülbahar Sultan, bu sırrı Aleksandra'ya öğretmeden göçüp gitmişti.

Yaşlı kadının ölümünün üzerinden iki koca yıl daha geçti. Aleksandra doğalı on beş kış ve on beş yaz geride kalmıştı artık. İyice serpilmiş, güzelleşmiş, saçlarının rengi iyice kızıla çalmıştı. Güzelliği ve gözlerinin büyüsü Kırım beyleri, yiğitleri arasında nam saldı. Azak beyi, Bahçesaray'a kadar geldi. Mehmet Giray Han'a resmen olmasa da "talibim" demeye getirdi. Han meseleyi o gece Ay Bala'ya açtı. Kadın hiç tereddüt etmedi.

"Olmaz."

"Neden?"

"Sultan Ana'nın vasiyetidir. Onu savaş beylerine yem etmem. Başına öyle bir taç konduracağım ki, ışıltısı Kırım'a da yetsin, aleme de. Kadın Anam'ın vasiyeti budur."

"Neredeymiş bakalım o taç?"

"Çok yakınında. Karadeniz'in karşı kıyısında."

Mehmet Giray duyduklarına inanamadı.

"Osmanoğlu mu dersin?"

"Osmanoğlu ya. Süleyman tahta geçeli çok olmadı. Hemen sefere çıkıp Belgrad Kalesini fethetti. Kırım Hanı'nın şimdi, üvey anası Kırımlı olan kardaşı Sultan Süleyman'a zafer hediyeleri sunması münasip değil midir?"

"Münasiptir. Zaten emir verdim, hazırlık yapılıyor."

"O zaman hediyelerin arasına Aleksandra'yı da koy."

"Ne?" Han hayretle karısına baktı. Gözlerindeki ifade öfkeye dönüştü.

"Bu mudur Kadın Anam'ın emanetine sadakatin Ay Hanım? Kızı Osmanlı'ya cariye vermemi mi istiyorsun? Babam cennet mekan Mengli Giray, ablam Ayşe'yi daha şehzadeyken Sultan Selim'e verdi de ne oldu, bilmez misin? İki evlat doğurması bile yetmedi Selim'e. Tuttu Hafza Sultan'ı aldı üstüne. Harem dediğin yer bir zindan. O zindana esir mi edeceksin kızı? Osmanlı'nın anlaşmaya sadık kalalım diye bir oğlumuzu İstanbul'da rehin tutması yetmedi mi?"

Kadın kocasının gözlerine baktı. "Hayır," dedi. "Anamın niyasıdır. Ak güvercin kartalı yakalayacak. Aleksandra haremde esir değil, Osmanlı'ya başkadın olacak. Başına ablaların takasmağı Osmanoğlu'nun tacını konduracak. Bakarsın Osmanoğlu da gün gelir, sadakatimizden emin olur oğlumuzu salıverir."

Mehmet Giray inanmayan gözlerle baktı karısına ve uzun uzun düşündü.

"Osmanlı oğlumu salmaz. Kız da o haremde kaybolur, kurur gider. Ya Süleyman'ı görmeye fırsat bile bulamadan yaşlanır, ya da ihtiyar bir vezire verip hayatını karartırlar. Başına başka işler gelmezse elbet. Hiç cariyeden Osmanlı'ya başkadın olur mu?"

"Olacak. Bu onun alnında yazılı."

"Boşa heveslenirsin hatun. Süleyman'ın, boylu poslu Çerkez Güzeli bir kadını varmış. Ondan başkasına göz komazmış."

"Ne olmuş, bizim kızımız da Rus güzeli. Ayşe de güzeldi ama Selim'e Hafza Sultan sahip oldu. Üstelik Aleksandra açmamış bir gonca. Ve zeki, tatlı dilli, hırslı, aklına koyduğunu yapan, tuttuğunu koparan bir kız."

"Ama Çerkez kızı daha padişahı olmadan Süleyman'a şehzade vermiş. Senin anlayacağın Süleyman'ın başında beş arsası, bin gözdesi iki kadın var. Osmanoğlu savaşlardan ve bu iki kadından fırsat bulup haremde cariye mi kovalayacak sanırsın?"

"Sen helalinin dediğini yap Mehmet Han; pişman olmazsın. Hem ananın vasiyeti yere konmaz, hem kıza *babalık* yapmış olursun."

Ay Bala Hatun, babalık derken sesine gizemli bir anlam yüklemeye çalışmıştı. Durdu ve kocasının bakışlarında bir şey aramaya devam etti. "Sen de artık Aleksandra'nın geçeceği yollarda nöbete durmaktan kurtulursun böylece."

Moskova prensliğinin korkulu rüyası, Lehistan krallığının iyi geçinmek uğruna çapulcularının talanlarına göz yummak zorunda kaldığı, Kazak ellerindeki öteki hanların, beylerin, Cengiz Han torunu yiğit Tokay Temur'un yadigarıdır diye başını hep dik tutmaya çalıştığı Altınordu'nun yeni sahibi Mehmet Han kulaklarına ateş düştü sandı. Demek ki gönlünün Rus kızına kaydığını biliyordu Ay Bala. Dikleşse olmaz, çocuklarının anasını başka illere sürüp burada gönlünü kızı yaşındaki Rus güzeliyle hoş etse, hanlığına yakışmazdı. Önce suçlu görünüşü vermemeye çalışarak hani düşünüyormuş gibi önüne baktı, ardından da gözlerini kaldırıp şunca yıldır aynı yastığa baş koyduğu helaline kadının gözlerinde, her an isyan etmeye hazır bağışlamayı gördü. Utandı.

"Burada intisan ne olacak?" diye sordu karısı usulca. "Sen tadına baktıktan sonra at kokan bir savaş beyine vereceksin. Bırak kız, Sultan Anam'a malum olan kaderinin çizdiği yolu çıksın. Kartalı yakalamaya çalışın. Sen de cariye hanı değil, oğullarının, kızlarının babası, benim erkeğim, Kırım Hanı olarak kal."

Adam, Ay Bala'nın gözlerindeki bulutlanmayı farketti ve göz pınarlarında biriktiğini daha önce iki defa görmüştü Mehmet Giray. İlk anasının öldüğü gün, bir de kaynanası onun kollarında ruhunu teslim ederken. Başını salladı. Titrek bir sesle. "Helâlim beni bugüne kadar hiç yanılmadı. Hanlar hanı babaman kansı, anaların anası, *Ay gelinimi dinle oğul, başına hayır gelir*, derdi. Hep haklı çıktı. Bu kez de dediği münasiptir. Bırakalım, herkes kendi kader yolunda yürüsün."

Osmanlı'ya cariye gideceğini öğrenince Aleksandra haykırığı açtı. "Ne Osman bilirim, ne oğlunu isterim. Benim yuvam burasıdır. Sultan Ana; anam, Ay gelin; ablamdır. Sultan Anamın Han oğluna bir can fazla mı geldi ki, beni yuvamdan koparmak ister?" diye yeri göğü inletti günlerce. Aleksandra'nın çığlıklarıyla ortalık ayağa kalktı. "Ne hata ettim de gelin ablam beni gözden çıkardı," diye ağladı. Merzuka'nın onu yatıştırma çabaları, Tatar kızın yüzünün ırmak içinde kalmasından başka bir şeye yaramadı. Hareket günü yaklaşsa ama isyanı dinmedi Aleksandra'nın. "Beni yaşlı bir sultanın koynuna sokacaklar Sultan Anam. Yattığın yerden kalk da bak," diye yaygarayı basınca sabır taşı çatladı Merzuka'nın.

"Ne iltiyan aptal kız. Osmanoğlu Süleyman daha otuz kış görmemiş bir civan. Avrupa sarayları en güzel kızlarını ona gönderiyor ki, gönlünü çalsınlar. Sen de elinin tersiyle itmeye kalkıyorsun bu şansı. Hadi hadi, kes zırlamayı da hazırlan."

Merzuka'nın bağırıp çağırması değil de, "Otuz kış görmemiş civan," demesi Aleksandra'nın aklına takıldı. Güldane Sultan'ın "kulak küpesi yap" dediği sözünü hatırladı bir köşede burnunu silerek ağlarken. *"Tutuğunu koyar. Göz koyduğunu al. Aldığını bırakma."* Acaba, Osmanoğlu, göz koymaya, tutup koparmaya değer miydi? Ya Merzuka haklıysa? Önüne çıkan şansı tepiyorsa? Ya son aylarda ikide bir yoluna çıkan Kırım Hanı, bu isyanına kızar da ona yol ve-

Muhteşem Yüzyıl'ın Muhteşem Yüzyılı'nın Muhteşem Yüzyılı'ndaki

XI

Kış, 1521

Sonbahar bir kabus gibi gelip geçti. Aleksandra'nın üzerinden. Saraya gelir gelmez, kadın sesli siyah adamlar, onu ve Merzuka'yı mermer sütunlarla desteklenmiş asma katlardan oluşan kocaman bir yere bıraktıktan sonra çekip gittiler. Gün ortası olmasına rağmen içerisi oldukça loştu. Kaynağını göremediği yerlerden ortadaki taşlığa tozlu sütunlar halinde günışığı süzülüyordu. Işığa alışınca, katların genç ve güzel kadınlarla dolu olduğunu farketti. Sırmalı terliklerini süniyerek birkaç kız geçti önünden. Dönüp bakmadılar bile Aleksandra'yla Merzuka'ya. Derken bir başkası geldi. Yanında kocaman dudaklı, kapkara bir kadın vardı. O ne kadar güzel ve inceyse, yanındaki de o kadar çirkin ve tombuldu doğrusu. Kız şalvarının üzerine giydiği uzun yeleğini sürüdatarak Aleksandra'nın önünden geçerken, başındaki tuhaf başlıktan sarkan al ipek tülle yüzünü gizlemeye çalıştı. Ama çabası boşunaydı, çünkü gözlerinin ağlamaktan kan çanağına döndüğünü çoktan görmüştü ikisi de.

Merzuka'yla bir sütun dibine çöküp beklediler. Çeyiz Torbası'nı elinden bırakmamıştı Aleksandra. Ay Bala Hatun'un verdiği hediyeleri elleriyle yerleştirdiği sandığın nerede olduğunu bilmiyordu. Bu yabancı diyarda sahip olduğu tek şey bunlardı işte. Kırık dökük birkaç anı, birkaç elbise, bir-iki top kumaş.

Şaşkın şaşkın bakınıyordu ikisi de. Harem dedikleri bu muydu? Katlar arasında bir merdiven göremedi. Çok tuhafına gitti. Diğer katlara inip çıkamıyor muydu bu kızlar? Eğer öyleyse haremin, zindandan farkı neydi?

Ortadaki taşlığa yürüyüp yukarı baktı. Her kat, taşlıktaki gibi ortadaki boşluğa bakan bölmelerle çevriliydi. Ağlaşıp huysuzlaşan çocuk sesleri ve kadın bağrışmalarından oluşan bir uğultu doldurmuştu boşluğu. Aleksandra sesleri dinledi, bir şey çıkaramadı. Bilmediği farklı dillerde konuşuluyordu. Ortadaki boşluk yüzünden sesler yankılanıyor daha da anlaşılmaz hale geliyordu üstelik.

Birisinin gelip kendileriyle ilgilenmesini beklediler. Ama boşuna bir bekleyiş oldu bu. Ne kadar zaman geçmişti? Bir saat mi, beş saat mi? Bildiği tek şey taşlığa bölmelerden yansıyan tozlu güneş ışığı demetlerinin açı değiştirdiğiydi. Ilk geldiklerinde soldaki odalardan yansıyordu tozlu sütunlar, şimdi sağdan. Galiba toz sütunlarının rengi altın sarısından kızıla dönüşmeye başlamıştı. Akşam mı oluyordu yoksa? Aleksandra öfkenin içinde giderek kaburmasını bekledi. Bölmelerin birinin önünde mangalın sıcak külüne cezve süren güzel kıza doğru yürüdü.

"Bizimle kimse ilgilenmeyecek mi?"

Kız başını kaldırıp hayretle baktı. Hatta endişe sakliydi gözlerinde. Hani, kız biraz çirkin olsa, aptal diyebilirdi bu bakışa Aleksandra. Kızın konuştuğu dili anlamadığını farketti. Parmağını göğsüne dayayarak "Benim adım Aleksandra," dedi sahada. "Aleksandra... A-lek-sand-ra. Oradaki de Merzuka... Mer-zu-ka."

Kız, uzun saplı cezveyi küle gömerken, gözlerinde bir ışık yanıp söndü. Aleksandra gibi işaret parmağıyla göğsünü dürttü. "Io Sophia... Sop-hi-a."

İçeriden, konuşmaları duyan başka bir kız daha çıktı. Kömür saçlarını beyaz bir tül örtüyordu. Aleksandra, benden güzel mi bu kızlar diye geçirdi içinden. Haremdekilerin hepsi bu kadar güzelse işi zordu doğrusu. İki kız anlamadığı bir şeyler mırıldandı aralarında.

"Saatlerdir bekliyoruz. Açız, susadık, yorgunuz. Bize bakacak kimse yok mu?"

Aleksandra'nın sesi iyice yükselmişti. İçinde fokurdayan öfke dalgasını engelleyemedi. Mangal başında fısıldaşan kızların, parmaklarını dudaklarına götürerek sus uyarısı yapması da umrunda değildi artık.

"Benim Adım Aleksandra," diye bağırdı. "Aleksandra Anastasia Lisowska. Kimin'dan geliyorum."

Taşlığa bakan katlardan yükselen uğultu kesilivermişti. Aleksandra'nın sesi yankılanarak bütün katlara, hücrelere ulaşmıştı. Bir iki saniyelik sessizliğin ardından güzel kadın başları uzandı katlardan. Fakat kumaş hışırtılarından başka ses duyulmuyordu.

Yanına koşturup gelen Merzuka'nın çabaları da sonuçsuz kaldı. Aleksandra başını yukarı doğru kaldırıp kendisine merakla bakan kadınlara seslendi. "Kimin Hanı Mehmet Giray'ın annesi Gülüdane Sultan'ın kızı ve de gelini Ay Bala Hatun'un kızkardeşini böyle mi karşılar Osmanoğlu!"

Taşlıktan yukarı doğru uzanan katları kadın mırıltıları sardı. Aleksandra, beni anlamıyorlar ki, ne bağırıp duruyorum diye söylendi kendi kendine. "Konuştuğum dili anlayan yok mu?"

Boşluğa uzanan merakli kadın başları ortaya çıktıkları gibi aniden kayboldu.

"Var!"

Kükremeyi andıran ses o kadar şiddetliydi ki, Aleksandra'yla Merzuka'nın yürekleri ağızlarına geldi.

"Harem'in huzur ve sessizliğini bozmaya cesaret eden edepsiz, hak buraya."

Az önceki kükremenin yanında, bu sefer sanki fısıltıyla verilmişti emir. Aleksandra görmüyordu ama haremin katlarını dolduran kadınların, kendilerini göstermeden olan biteni seyrettiğini biliyordu. Mangalda ihlamur kaynatan iki kız da kaybolmuştu. Ama onlar da oralarda bir yerlerdeydi mutlaka. Bundan adı gibi emindi Aleksandra.

İki kız yavaş yavaş döndü sese doğru.

Adam, girişteki kapının orada, taşlığın alacakaranlığı içinde dikiliyordu. Aleksandra ürkek bir iki adım attı bu dev gibi karaltıya doğru. Az önce gürleyen adamın siyah denizi, üstüne geçirdiği koyu renkli cepken ve şalvarın içinde kaybolmuştu sanki. Başındaki tuhaf beyaz başlık olmasa belki de hiç görünmeyecekti. Adamın yalnız olduğunu sanırken, yanıbaşında daha küçük bir karaltı olduğunu farketti. Bu da öbürü gibi kapkaranlıydı. Sadece akı görünen gözlerinde merak okunan siyah bir çocuk. Ne kadar kocaman dudakları var diye düşündü Aleksandra. Demek ki siyahlar hep böyle oluyordu.

"*Kimsin sen?*"

Dev adamın fısıltılı sesi kamçı gibi şaklamıştı.

"Aleksandra Anastasia Lisowska."

"Kimsin sen?"

Duymadı herhalde diye düşündü Aleksandra.

"Aleksandra Anastasia Lisowska. Bu da Me..."

Adam yine kamçı gibi şaklayan bir fısıltıyla kesti sözünü. "Kimsin sen?"

Oyun mu oynuyordu? Aleksandra'nın yüzünde bir tebessüm dolaştı. Adamın bakışlarındaki manayı okumaya çalıştı. Hiçbir duygu yoktu bu gözlerde. Genç zenci çocuğun gözlerinde bir endişe bulutu vardı sadece. Sanki Aleksandra'ya bir şey söylemeye çalışıyordu bakışları.

Aleksandra Kırım'da usul, adap terbiye falan öğrenmişti. Nasıl oturulup kalkılacağını, bilyüklerle nasıl konuşulacağını biliyordu ama bir hizmetkar nasıl oluyordu da Güldane Ana'nın kızı bellediği Aleksandra'ya böyle saygısızca davranabiliyordu.

"Söyledim, duymadın mı?"

"Duymadım. Kimsin sen?"

Aleksandra artık kendini tutamadı. "Aleksandra Anastasia..." diye suratına doğru bağırırken hiç ummadığı bir şey oldu. Adamın eli *şimşek* gibi havaya kalktı ve incecik bir değnek Aleksandra'nın kolunda şakladı. Kız acıyla çığlık atarken adam tısladı.

"Sen cariyesin."

Aleksandra bir eliyle adeta kor gibi yanan kolunu tutarken, *Şimşek Kul* tekrar kalktı ve indi. Bu sefer kor ateşi omzuna düşmüştü.

"Kimsin sen?"

Gözünden yaşlar fışkıran kızın ağzından sadece "A-lek..." diye iki hece dökülebildi. Yeniden şakladı değnek.

"*Cariyesin sen. Duydun mu beni, Moskof cariye!*"

Ancak beşinci değnekten sonra başını sallayarak duyduğunu belli etti Aleksandra. Merzuka ayaklarının dibine çökmüş ağlıyordu. O can acısından, Merzuka da korkudan kontrolü halinde, ağlaşmaya başladılar. Aleksandra, ıslak kirpiklerinin arasından haremin taş avlusuna uzanan ürkek, meraklı kadın başlarını gördü. Onun dayak yemesini seyrediyordu hepsi. Utanç, daha da artırmıştı acısını. Bakışlarını adama çevirdi. Gözyaşı selinin ardından bu suratın her ayrıntısını kafasına kazımaya çalışıyordu. *Bu suratı unutma Aleksandra*, diye söylendi içinden. *Hiç unutma; unutma.*

Adam aklından geçenleri okumuştu sanki. "Bana bir şey mi söyledin sen?" Kız, "hayır," anlamında başını salladı hemen.

"*Sen Moskof cariyesin*, tamam mı? Aslında daha cariye bile sayılmazsın. Temizleneceksin, eğitileceksin. Değişeceksin. Bu şirret Moskof gidecek yerine sarayın cariye gelecek. Valide Sultan, efendimizin hareminde kalmanı uygun görürse kalacaksın, yoksa gideceksin."

Durdu, kızın çenesini tutup başını kaldırdı. Belki kız nereye gideceğini merak eder diye sözünün sonunu getirdi.

"Şansın varsa vezir, bey konağına kapılanırsın, yoksa Allah yardımcın olsun."

Gözyaşı yağmurundan ıslanan mavi-yeşil gözlerin içine baktı dik dik.

"Ha, bir şey daha. Burada bağırıp çağırarak konuşulmaz. Sarayın sessizliği kutsaldır. Bozulmaz. Bu huzuru, sessizliği bozacağına git kendine denize at daha iyi. Tamam mı Moskof Cariye?"

Aleksandra ölmek istiyordu. Hayır, hayır! Bu adamın gırtlağını kesmekti asıl istediği. Birden Taçam Noyan'ın

yokluğunu ta içinde hissetti. Neredeydi onun kıratlı yiğidi? Ah şimdi burada olsa. Umut'un sırtına attığı gibi alıp kaçırsaydı onu yine dağlara.

"Tamam mı?" diye tekrarladı adam. Sesinde artık öğrendiği o tehdit vardı. Değnek ha şaklardı ha şaklayacaktı demek ki.

Başını salladı Aleksandra. "Tamam."

"Gelelim ikinci derse."

Kızın çenesini sarsarak bıraktı. "Sorulmadan adını söylemeyeceksin. Sana hitap edilmiş olsa bile. aksi söylenene kadar kafanı kaldırıp da Padişah Efendimiz, Valide Sultan veya Haseki Hatun'a bakmayacaksın."

Neredeyim ben diye düşündü Aleksandra. Ne hata etmişti de Ay Bala Hatun bu zindana atmıştı onu? Yoksa burası cehennem miydi? Bu meymenetsiz surat da zebaniydi mutlaka. Sağ çıkamam buradan ben diye bir umutsuzluk cümlesi uçtu beyninin bir köşesinde.

"Söyleneni yapacaksın, söylenmeyeni yapmayacaksın. Dik kafalı olmayacaksın. Sana aksi denilene karlar kendi çamaşırını, kendi bulaşığını kendin yıkayacaksın. Başkasının çamaşırını, bulaşığını verirlerse de ağız burun kıvırmak yok. Onları da yıkayacaksın..."

Adam sayıp dökü yor. Aleksandra'ya sesi artık çok uzaklardan geliyordu. Duyuyor ama anlamiyordu söylenenleri. Anlamak da istemiyordu zaten. Ayağının dibinde sızlanıp duran Merzuka'yı dürttü. Tatar kızı başını kaldırıp gözyaşların yanaklarında kirli izler bırakan Aleksandra'ya baktı.

"Anladın mı beni?" Adamın onu sarsmasıyla toparlandı. Belli ki, soruyu birkaç kez sormuş ama duymamıştı. Hemen kafasını öne arkaya salladı. Kara Surat'ın yanındaki kara çocuğun gözlerinde bu sefer bambaşka bir duygu dolaşıyordu. Şifresini çözemedi Aleksandra bu bakışın. Acıma mı? Pek öyle değil gibiydi. Yoksa "Üzülme," der gibi miydi? Neyse neydi işte. *Şimşek Kol* gibi hain hain bakmıyordu çocuk hiç değilse.

Kara Surat tam dönüp gitmek üzereyken Merzuka'nın elinde tuttuğu torbayı gördü. Aleksandra'nın çeyiz torbasıydı.

"Nedir bu? Buraya böyle pis şeyler sokulmaz. Ver bakayım onu bana."

Adam torbayı kızın elinden almak istedi.

Aleksandra, torbayı kurtarmaya çalışan Merzuka'yı itirip adamın karşısına dikildi.

"*Dokunma onal*"

Olup bitteni seyreden kadınlardan korku dolu bir hayret nidası yükseldi. Kara Surat şaşırdı, kolu uzanmış halde öylece donup kaldı.

"Ne dedin sen?"

Dönüp kıza bakan gözlerinde bu sefer öfke kadar, hayret vardı.

"Ne dedin sen bakayım?"

"Dokunma dedim. Benim o."

Aleksandra *Şimşek Kol'un* havaya kalkmasına ve değneğin, vücudunun bir yerlerini yakarak şaklamasına hazırlıklıydı. Gözleri karşılaştı. Aleksandra, içinde cehennem alevleri parlayan bu gözlere korkusuzca, uzun, üstelik dik dik baktı bir süre. Değneğin şaklamasını bekleyerek gözlerini yumdu.

Ama öyle olmadı. Adam karşısında dimdik duran kıza bir süre süzdü ve yavaş yavaş doğruldu.

"İyi, öyle olsun bakalım. Fakat bir daha ortalıkta görmeyeceğim."

Aleksandra, şaşırarak gözlerini açtı. Adam ve yanındaki çocuk kapıya yönelmişlerdi. Kara Surat dönüp kıza baktı.

"Bugünlük bu kadar yeter. Bu meseleyi tekrar konuşuruz seninle. Şimdi yapacağın başka işler olacak."

Tekrar dönüp koca adımlarla kapıya ilerlerken, kızdan hiç beklemediği bir soru geldi.

"*Sen kimsin?*"

Kızın sesi, tıpkı az önce kendisi bu soruyu sorarken olduğu gibi şaklamıştı taşlıkta. Asma katlardan korkmuş kadın mırıltıları kulağına kadar geldi Aleksandra'nın.

Adam olduğu yerde çakıldı. Yanındaki siyah suratlı genç de dönmüş, "Niye yaptın bunu şimdi?" der gibi bakıyordu Aleksandra'ya. Kara dev bu sefer dönüp bakmadı, ama sorunun cevabını verdi.

"Çuhadar Ağa derler bana Moskof Cariye. Sor sana anlatsınlar kim olduğumu."

Bir adım attı adam ve omzunun üzerinden şöyle bir baktı.

"Zaten yakında birbirimizi çok iyi tanıyacağız."

Aleksandra yla Merzuka'yı, haremin taşlı avlusunda sayısını kestiremediği kadar kadının alaycı, acımaklı olduğu kadar kaskanç bakışlarının arasında bırakıp gitti.

"Bekle beni Süleyman. Tacını tahtını paylaşmaya geliyorum" diye yola çıkan Aleksandra'nın Sultan Süleyman'ın haremine girişi böyle oldu.

Kanlı, yıkıcı, alçaltıcı ve can yakıcı.

Aleksandra, bir türlü yerden kalkmayan Merzuka'nın yanına çöktü yavaşça. Kader yoldaşının saçlarını okşadı. Az önce orasına burasına inen değneklerin acısı yüreğine oturan kız o değildi sanki. Doğrulup kaçışan iki kızın ihlamur pişirmeye çalıştığı mangala doğru yürüdü dimdik. Çuhadar Ağa'nın sesini duyunca kızlar korkudan cezveyi bırakarak içeri kaçtığı için ihlamur taşmıştı. Odun kömürünün üstüne dökülen tomurcuklu yapraklardan, insanın içini ısıtan, hayran bir koku yayılmıştı taşlığa. Ihlamur kokusu bir anda, hemen ora az önce zindan hissini veren ürkütücü havasını alıp götürmüştü. Ne zaman ıhlamur koksa evi gelirdi Aleksandra'nın aklına. Artık onun evi burasıydı işte. Bayını kalmıp taşlığın dört yanını kuşatan katlara göz gezdirdi. Bölmelerde lambalar, kandiller, mumlar yanmaya başlamıştı. Bekaç kadın başı hızla içeri kaçtı. Aleksandra ve Merzuka mangalın yanına çöktüler. Çeyiz torbasını kucağına çekti Aleksandra. "*Moskof cariye*," diye söylendi hınçla. "*Bu evin sahibi olacak Moskof cariye*."

XII

Tam bir bozgun yaşıyordu aslında. Adının Sümbül olduğunu öğrendiği Çuhadar Ağa'dan yediği değneklerin acısı içine çökmüştü. Adam çekip gittikten sonra iki zenci kadın peydahlandı. Boylu poslu, sağlıklı kadınlardı ikisi de. Keyfi yerinde olsa Aleksandra, astragan kürkü gibi kıvırcık kapkara saçlarının üzerine geçirdikleri sivri külahları görünce katıla katıla gülerdi ama hiç havasında değildi şimdi. Yeşil bir gömlek üzerine beyaz yelek, alta da sarı, bol bir şalvar giymişlerdi. Ayaklarında da deri terlikler vardı.

Aleksandra, haremin, bu iki kadın gibi zenci kalfalarla dolu olduğunu, kalfaların, cariyelere yardım etmek, hepsinden önemlisi kadınları gözetlemek, gördükleri, duydukları her bilgiyi Çuhadar Sümbül Ağa'ya iletmekle görevli olduklarını bilmiyordu daha.

Daha genç gibi görünen, "Kalk," der gibilerden dürttü Aleksandra'yı. Mutlaka öyle de demişti ama konuştuğu dili anlamamıştı ikisi de.

"Ne var?" diye homurdandı Aleksandra. "Karnımız aç, nerede yatacağız?"

Zenci kadınlar da onun söylediğini anlamıyordu. Kırım'da Tatarca öğrenmek için uğraşması boşa gitmişti. *Şimşek Kol* Rusçayı nerede öğrenmişti acaba? Gerçi adamın Rusçası berbattı ama hiç değilse anlaşabiliyordu.

Kızların kıpırdamadığını gören ikinci zenci Aleksandra'yı kolundan çekiştirdi. Canı yanan kız silkinerek sert bir hareketle kolunu çekip ayağa kalktı.

Birinci zenci, kendini işaret ederek "Setare:," dedi ve yanındakine uzattı parmağını. "Gülbeyaz."

Aleksandra konuştukları dili anlasaydı, bu kuzguni siyah kadınla Gül ve beyaz sözcüklerinin yan yana geldiğini duyunca kahkahayı koyuverirdi.

"Se... ta... Gul... be... az," diye heceleme çalıştı. Kadın "Setaret... Gülbeyaz," diye düzeltti gülümseyerek. Her neyse, oydu işte. O da "Aleksandra," dedi. Tatar kızını gösterdi. "Merzuka."

Kadın Merzuka'yı bir çırpıda öğrendi ama Aleksandra demeye bir türlü varmadı dili.

Minicik de olsa bir muhabbet kapısı aralanmıştı. Harem'in taşlığını yine o uğultu sardı. Aynı anda, hep bir ağızdan konuşan, meraklı kadın sesleriydi bunlar.

Aleksandra, elini ağzına götürerek yemek işareti yapmaya çalıştı. Parmağını karnında dolaştırdı. "Açlıktan ölüyoruz."

Adının Gül bilmem ne olduğunu öğrendikleri kadın, iki elini başına götürmüş bir çöle yünü yumak yapar gibi konuk

hareketlerle daireler çiziyordu. Karşısındakilerin tuhaf tuhaf baktığını görünce hareketi tekrarladı daha da uzatarak. "Hamam, hamam!"

Ne diyordu bu koca dudaklı. "Ha ne?"

Kadın başını tekrar avuçlarının arasına alıp ovuştururken tekrarladı.

"Önce hamam, sonra yemek."

Kadının sabrı taştı. İki kızı ittirerek yürütmeye çalıştı. Ufak bir direnme görünce daha sert itirerek belli etti kararlılığını. Yürüyeceklerdi çaresiz. Nereye götüreceklerse, oraya.

Uzun, loş bir koridorun ardından her tarafı mermer kaplı yüksek tavanlı bir yere girince anlayiverdi "*Hamam*"ın ne anlama geldiğini. Yıkanacaklardı.

Mermer bir setin üzerinde bembeyaz, kalın havlı havlular ve üzerinde renkli yollar bulunan ince kumaşlar duruyordu. Yerde de yüksek ökçeli, tahta ayaklıklar vardı.

Setaret, "Havlu" dedi, beyaz kaba tüylü dokumayı göstererek. "Peştamal, bu da takunya." Kızların tahta ayaklığa aptal aptal baktıklarını görünce, terliklerini çıkarıp bir çift takunyayı ayağına geçirdi. Aleksandra da Merzuka da hayretle seyrettiler onu. Bu kadar yüksek bir şeyin üzerinde nasıl yürünürdü? Kadın onların kafalarından geçeni anlamış gibi, şalvarının paçalarını yukarı doğru çekiştirerek takunyalarını tıkırdata tıkırdata mermerlerin üzerinde gezinmeye başladı. Aleksandra, dünyada yürüyemem bunların üzerinde diye geçirdi içinden. Ne tuhaf bir şeydi bu böyle. Setaret, tıkkadı tıkkadı yürürken bir yandan kikirdiyor, bir yandan da öbür kadına laf yetiştiriyordu. Komik bir şey söylemiş olmalıydı ki, Gul hünnem ne de güldü. Kalın, kocaman dudaklarının arasından görünen bembeyaz dişlerini saklamak ister gibi bir eliyle ağzını örttü.

Aleksandra'nın önüne gelip durdu. Üstündekileri işaret etti. "Soyun."

"Ne?"

Kadın üzerindeki yeleği çıkartarak ne yapmasını istediğini anlattı kolayca.

"Soyun!"

Devamı tam bir karmaşaydı. Aleksandra önce, başkalarının önünde soyunmayacağını, yıkanmasını istiyorlarsa, onları kendi hallerine bırakıp gitmelerini. Merzuka'yla beraber sırayla yıkanacaklarını filan söylemeye çalıştı ama hiçbir faydası olmadı.

İki Acemi'nin her şeye itiraz etmesi zenci kadınları kızdırmaya başlamıştı. Gul bilmem ne uzanıp Aleksandra'nın üzerindekini çıkarmak isteyince kızılca kıyamet koptu. Ortalık bir anda karıştı. Kadınların bağrışmaları arasından açılan kapıdan iki koyu suratlı kadın daha girdi. Dört güçlü zenciye karşı iki kızın mücadelesi sert ama faydasız oldu. Çok geçmeden, Aleksandra ve Merzuka, analarından doğdukları gibi kaldılar mermerlerin üzerinde. Boğuşmaktan halsiz düşen zenci kadınlar Merzuka'yla pek ilgilenmediler ama Aleksandra'nın bir fildişi kadar narin ve beyaz vücuduna büyülenerek şaşkınlık bakakaldılar. Dolunay ışığı varmış gibi aydınlanmış ortalık. Setaret Kalfa gözlerini devirerek "Ma-şallah, ma-şallah... Tu, tu, tu" diye söylendi ağzından tükürükler saçarak.

Yüzüne adeta ateş düşen Aleksandra elleriyle örtünmeye çalıştı. Ama iki el yetmiyordu işte. Kadınların bakışları karşısında utancı daha da büyümüştü. "Lanet olsun size," diye bağırdı gözlerini yumarak arkasına dönerken. "Kara cadılar, kara cadılar, ne olacak!"

İnce, serin bir kumaşın ateş gibi yanan vücudunda dolaştığını farketti. Gul bilmem ne o renkli, ince kumaşla yü-

cudanın örtmüştü Aleksandra'nın. Koca elleri bir türlü ayrılmak bilmiyordu kızın, yeni tomurcuklanmış körpe göğüslerinin üstünden. Koyu bakışları neredeyse kendinden geçmişti. Aleksandra, kadının kaba, sert elinin temasının yarattığı tiksintiyle geri çekildi.

Kadın bu sefer diz çöküp kızın küçücük ayaklarını tuttu. Birini incecik bileğinden kaldırarak takunyayı itinayla, yaptığı işi uzatarak, hatta bacaklarından daha da yukarılara doğru uzanarak ayağına geçirdi. Aynı işlemi öbür ayağı için de yaptı. Aleksandra yüksek topuklu tahtaların üzerinde birdenbire uzayıvermişti.

Diz çöktüğü yerden başını kaldırıp Aleksandra'ya baktı kadın. Ne tuhaf bakıyordu öyle? Gözlerinde hüzün mü vardı, başka bir şey mi? Sanki yalvarırcasına bakışlardı bunlar. Daha az önce bağırıp çağıran kadın şimdi niye ayaklarını, bacaklarını okşuyordu? Yorgunluğunu farketmiş olmalı diye düşündü Aleksandra. Ama kadının nasırlı ellerinin sürtünmesinden porselen kadar şeffaf derisi acımaya başlamıştı artık.

Peştamala sarınan Merzuka sonunda bu münasebetsizliğe müdahale etti takunyaların üzerinde sallantılı bir iki adım atarak. Çok iyi bilirdi bu tür kadın bakışlarını o.

"Rahat bırak onu! Çekil!"

Gülbeyaz Kalfa, sanki uykudan uyanıyor gibi oldu. Başka bir diyara gitmiş de dönmüş gibiydi. Şaşkın şaşkın baktı Merzuka'ya. Koca siyah gözlerinde daha çok öfke vardı gibi. Ve kıskançlık.

Setaret Kalfa gidip odanın öbür tarafında sırtında kocaman tahta topuz sallanan kapıyı açtı. Soğukluğu buhar bürüdü içeriden.

Aleksandra, tahta ayaklıklarının üzerinde yavaş yavaş yürüdü kapıya doğru. Bacakları titriyordu. Takunyalar ikide bir ayağından çıkacak gibi oluyor, durup tekrar yerleştirmek gerekiyordu. Mermer üzerinde tahtayla yürümek ne apaçık bir şeydi. Ne garip adetleri vardı bu Osmanoğlu'nun?

İki kız birbirlerine tutunarak ve Gülbeyaz Kalfa'nın gönüllü yardımıyla hamamın kapısına kadar geldiler. Sıcağın alevi yüzlerine vurdu birden. Ortadaki yüksek kubbeli tavanın altında, kocaman mermer bir yükselti vardı. Setaret Kalfa gidip mermerin üzerine uzandı. Burası bu işe yarar demek istiyordu herhalde. Aleksandra da sıcacık taşın üstüne oturup kubbeye baktı. Yüksek kubbenin bazı yerlerinde yuvarlak renkli camlar vardı. Karşıdaki mermer kurnanın üzerinde de nereye açıldığını bilmediği bir pencere gördü. Pencerenin renkli camlarının arkasında bir fener vardı galiba. Girdikleri kapının üzerindeki kocaman fenerin içinde de iki büyük mum yanıyordu. Gülbeyaz, az önce elleri titreyerek Aleksandra'yı soyduğu hamamın soğukluğuna koşup iki fener daha getirdi. Hamamı saran alacakaranlık şimdi biraz olsun aydınlanmıştı. Setaret Kalfa, Aleksandra'nın kurna başına gitmesine yardımcı oldu. Fenerlerin ışığında pırıl pırıl parlayan musluğu açıp oyma mermer kurnaya sıcak su doldurdu. Kalaylı bir tasa doldurduğu suyu kızın başından aşağı döküverdi.

Yıkanma faslı Gülbeyaz'ın müdahalesiyle devam etti. Aleksandra ne kadar kendi başına yıkanabileceğini anlatmaya çalışsa da fayda etmedi. Güçlü kuvvetli kadın üzerindeki yeleği ve gömleği çıkarıp atıverdi. Aleksandra bir insan başından daha büyük olan bir çift kara memeyi görünce neye uğradığını şaşırdı. Başını çevirdi utanarak. Gülbe-

yaz kızın içinden geçenleri biliyordu pekala. Ne büyük mücadeleydi bunlar böyle. Başları da ceviz kadar vardı herhalde. Kadının seni elleri, incitmemeye çalışır gibi yavaş yavaş Aleksandra'yı sabunlarken, usta bir hareketle koltuk altından tutturulmuş peştemalin bir ucunu kazayla ıslatmış gibi aşağı çekiverdi.

Aleksandra arka arkaya yaşadığı şokların etkisi ve başından aşağı dökülen kaynar suların bilincinde yarattığı gevşemeyle farkına varmamıştı ama henüz bir nirengi bilgisi gibi, seni göğsü olanca güzelliğiyle ortadaydı artık. Gel bitmeyenin hakişlarının yine az önceki gibi kayıp gittiğini görünce farketti peştemalin açıldığını. Kadın tapınır gibi bakıyordu bu küçük, beyaz, sert ve biçimli memelere. İki küçük kartapunun üzerine biner pembe çilek oturulmuştu sanki. Topuzlu iğne başından farksız meme uçları, utangaçlığın ve su temasının etkisiyle sessiz bir başkaldırı halindeydiler. Kadın hakişlarıyla okşuyor, elleri omuzlarından ağır ağır göğsüne doğru kayıyordu. Aleksandra benden toparlandı, peştamalı çekiştirerek iyice sarındı. Islak kumaş bacaklarının arasına yapışmış, mahrem güzelliklerinde muhtiş gizemler saklayan minik üçgeni gözler önüne sermişti. Kadını etrafı, takunyaları bırakıp attığı gibi kapıya doğru yürüdü. Setaret, Gülbeyaz Kalfa'ya öfkeli bir şeyler söylerken ağır tahta kapıyı gürültüyle açıp kendini soğukluğa attı Aleksandra.

Haremde Acemi'lerin yattığı yere yerleşmeleri de olaylı oldu. Yedi-sekiz kadının yattığı odada merdiven alt gibi bir yere serilmiş iki şilte gösterdi Setaret. Kızın bağrış çağrış yaptığı hırsızlar ve dırdırmeler, koluna atılan muhtiş bir çimdiğin ardından koğuştaki kadınların koparduğu yaygarayla sonuçlandı. Anlamadığı dilden tepkiler yükselmiş, yataklardan ciyak ciyak. Hatta en baştaki yataktan değil, ortalara sarı saçlı bir kız terliğini fırlatmıştı Aleksandra'ya. O da hiç altta kalmadı. Terliği tuttuğu gibi sahibine atıverdi. Şefaret olmasaydı, belki de haremdeki ilk gece müthiş bir dalaşa sahne olacaktı. Onun yerine, kimsenin elinden alamadığı çeyiz torbasına sıkı sıkı sarılıp başucundaki penceresiye başını dayayarak ince ince ağladı. Parmaklıklı tahtalara gönlü olduğu için doğru dürüst görülmüyordu ama dışında özgürlük olduğunu biliyordu Aleksandra. Dağları ve ırmakları da oralarda bir yerlerdeydi işte. Uzaklarda, çok uzaklarda.

Hıçkırıkları da öfkeli homurtulara sebep oldu. Çaresiz, yorgun ve öfkeliydi. Yorgan başına çekip hıçkırıklara boğuldu. Uzun uzun, içini çeke çeke ağladı. Burası saray değildi. Düpedüz zindandı. "Kim kurtaracak beni bu zindandan?" diye düşündü gözyaşları yastığını ıslatırken. Taçam Noyan yoksa ki, kurt başlıyı çekip sarayı patlatır mı ortalık altüst olsun.

"*Neredesin Noyan babam!* Gel, bak kızın ne haldedir!"

Kafasının içine düşen bu soru Aleksandra'nın beynini ateş gibi yaktı. "Nelez söylüyorum ben?" Kalbi burkuldu. Noyan baba mı? Hayatını altüst eden o dinsiz barbara artık *baba* mı diyecek?

Başka kimsesi yoktu ki şu koca dünyada? Ne ana, ne baba, ne kuy, ne yuva, ne bir ocak kalmışın benim diyebileceği. Başka hiç kimse onun için, Taçam Noyan gibi ölüme kafa tutmamış. Beni de kaç defa? O beynini yakan soru tekrar düştü aklına. *Neredesin Noyan babam!*

Başındaki o koca börkün altından taşkeren kömür rengi saçlarını savurarak çalarda konduğu Uğur'un üzerinde Osmanoğlu'nun sarayını korkudan titretecek kadar şiddetle kükremesini bekledi. "Yetiştim kızım!" Boş bir umut oldu

günü biliyordu. Sessiz çığlığına cevap veren olmadı. Kadın mırıltıları, mırıl mırıl dedikodu yapan birkaç kızın fısıldaşmalarından başka ses yoktu haremde. Zaman zaman yükselen çocuk ağlamalarıyla bahçeden gelen, "Saat yarım. Saat bir... Asayiş sakin," diye tekmil veren nöbetçilerin ayak seslerini saymazsa

Tacına, tahtına ortak olma hayaliyle geldiği Osmanlı sarayında düpedüz esirdi. Dövülmüş, itilmiş, kakılmış, soyulmuş, pazarda satılan esirler gibi seyredilmiş, orası burası muayenelenmiş, hakarete uğramıştı. Bir esire başka ne yapılırdı ki? Esaretin bedeli hamamdan çıkınca giydirdikleri süslü püslü elbiseler, terlikler miydi? İstemem eksik olsun, diye söylendi Aleksandra. Taçum Noyan'ın dikip ayağına giydirdiği çarıklara razıydı o.

"Bu böyle gitmez," diye homurdandı. Ertesi gün ilk iş olarak Süleyman'ın karşısına çıkıp her şeyi anlatmaya karar verdi. "Buraya esir muamelesi görmeye gelmedim ben. *Sen Süleyman'san, ben de Rutenyalı Aleksandra'yım.* Senin babanın ilk karısının anası Sultan Anamın emanetiyim. Emanete bu muamele reva mıdır?"

İçinde öyle bir öfke, öyle bir hınç kabarıyordu ki, hiç uyuyamayacağını sandı. Ama uyku bu Ölümün yarısı. Kim direnebilmiş ki gücüne Aleksandra dirensin?

Simsiyah kanatlı kocaman bir kartal uçtu rüyasında.

XIII

Aleksandra, Sultan Süleyman'ı ne ertesi gün görebildi, ne de sonraki günlerde. Padişah'ın evinde, onunla aynı çatı altında yaşıyor ama bırak görmeyi, sesini bile duyamıyordu.

O yüzden kafasında kurduğu "Sen Sultan Süleyman'san, ben de Rutenyalı Aleksandra'yım," cümlesini seslendirme fırsatı bulamadı. Süleyman'ı görmediği gibi, adını çok duyduğu padişah anası Hafsa Sultan'la aşkına, saltanatına göz koyduğu Gülbahar Haseki'den de ses seda çıkmamıştı once gündüz. Hoş çıksa ne olacaktı sanki; hayat fırtına gibi geçiyordu.

Bir kere hamam sahnesi her sabah yaşanıyordu. Simsiyah suratlı kadınların önünde soyunuyor, yıkanıyor. "Bu kadın beni elliyor," diye şikayet ettiği için Harem Ağası Sümbül'den üç değnek daha yediğinden, Gül bilmem ne denen zencinin

pençeyi andıran nasırlı elleriyle en mahrem yerlerine dokunmasına, kaba parmaklarıyla henüz kendisinin bile keşfetmediği kaygan karanlıklarda dolaşmasına karşı koyamıyordu.

Hamamdan sonra derslere geliyordu sıra.

Padişahın huzurunda nasıl durulur, nasıl oturulur, nasıl konuşulur, nasıl yemek yenirden tut da yürümesine kadar her şey yeniden öğretiliyordu. En çok dil dersine önem veriyordu Aleksandra. Nasıl olsa bir gün Süleyman'ın karşısına çıkacaktı. Ne diyecekse kendi diliyle söylemeliydi ona.

Haremde geçen günleri bir öncekinden farklı kılan tek şey, padişahın gözüne girmek uğruna, kıyasıya bir rekabetin yaşandığı kızlar arasında hiç eksik olmayan kavgalardı. Durmadan bağrışıp çağrışıyordu kızlar. Her kafadan farklı dilde sesler çıktığı için kimin ne dediği anlaşılmıyordu elbette. Kimin ne dediğinin önemi de yoktu zaten. Çünkü kimse kimseyi dinlemiyordu. İlk birkaç gün bu gürültü, patırtı Aleksandra'yı çok rahatsız etmişti. Kavganın neden çıktığını anlamıyordu çoğu zaman. Bağıra bağıra söylenenleri de. Derken aldırmaz oldu. Hatta kızlar bağrışırken o yatağına büzülüp uyuyabildi.

Doğrusunu söylemek gerekirse, Aleksandra geldiği günden beri tartışma, bağrışma artmıştı haremde. Kavgaların çoğunun başkahyanın da oydu. Asla teslim olmuyor, söz dinlemiyor, ufacık bir fırsat öteki kızlara saldırmasına yetiyordu. Sümbül Ağa'nın ilk akşamki uyarısının aksine, her şeye itiraz ediyordu bir kere. Ama her gün birkaç Türkçe kelime ekliyordu tartışma dağarcığına. Mesela, "*Çikin şey,*" diyordu. Çikin'in 'çirkin' olduğunu anlayan anlıyordu. Bir şeye itiraz edince böğrüne dirsek veya yumruk atan hazine siyah cadılarına da, "*Kirlisin sensin eller,*" demeyi öğrenmişti.

Her kavgada, tartışmada kendi yüzü gözü de tırmık içinde kaldı ama *Şimşek Kol* Sümbül Ağa göbeğini hoplatarak hoplata yetişene kadar tozu dumana katıyor, kızları perişan ediyordu Aleksandra. *Şimşek Kol*'un sırtına indirdiği değneklerle ses çıkarmadan katlanmaya da geliyordu sıra.

Asıl kızılca kıyamet, kızlardan birini çeyiz torbasını karıştırırken yakalayınca koptu. Kız torbanın içindeki kırık dökük şeyleri yere dökmüş "Bak bak!" diye etrafa göstererek alay ediyordu. Dört-beş siyah cadı, kızı Aleksandra'nın elinden alamadı. İşte falakayla tanışması o gün oldu. Çıplak ayaklarının tabanına inen her kahredici darbeden ardından gözlerinden yaşlar fışkırmasına rağmen, ağzından tek bir çığlık, tek bir yalvarma sözcüğü çıkmadı. Çeyiz torbasına sıkı sıkı sarıldı. Sadece ellerini açtı ve sordu. "*Ne yaptı bere*? Ne yaptı?"

Üç gün ayaklarının üstüne basamadı Aleksandra. Emekleyerek dolaşmak da ağrına gidiyordu. Merzuka'nın omzuna tutunup dayanılmaz acılar içinde seke seke yürüyordu mecbur kalınca. Ama asla o dört ayak vaziyetini kabullenemedi. Tabanlarına merhemler sürerken Merzuka ağladı. Setaret Kalfa ağladı. Ama onu ağlarken gören olmadı. "*Gorjek onlar,*" dedi, başka bir şey demedi.

Aleksandra'nın Türkçe'yi bu kadar çabuk kavraması, en çok Sümbül Ağa'yı hayrete düşürmüştü. Kız hareme ondan aylarca önce gelen Acemi'leri geçmişti çoktan. Ağa, Valide Sultan'a, "Moskof kızı Acemi Koğuşu'ndan çıkmaya hazır," dese mahcup olmazdı hani. Fakat, dur bele, burnu sürtsün daha, diye düşünüyordu adam. Sümbül'ün kim olduğunu anlasın. Hayatının, geleceğinin benim bir çift lafına bağlı olduğunu öğrensin. O yüzden Valide Sultan bir gün, "Cennet mekan kocam Selim Han'ın ilk helali Ay-

şe'nin sarayından bir kız gelmişti. Anasının gelini göndermişti hani. Nerede o? Nasıl gidiyor?" diye Aleksandra hakkında bilgi istediğinde Sümbül Ağa hiç gözünü kırpmadan yalan söyledi.

"Daha hamı sultanım. Hünkar dairesi için hazır değil."

Yaşlı kadının gözlerinin içine bakarak lafını tartacağını bildiği için de eklemişti hemen. "Nasıl söyleyeyim, zor bir kız. Dili uzun. Kavgacı. Kızları birbirine katıyor. Hiç yumuşak başlı değil. Ama merak etmeyin. Sümbül kulunuz ne sert taşları yumuşattı. Bunu da hazır hale getirecektir."

Hafza Sultan memnun oldu bu sözlere. "Göreyim seni Sümbül; elini çabuk tut. Kızı görmek isterim. Ay Bala Hanım, *validem bana emanet etti, ben de sana emanet edeyim*, diye haber salmış. Emaneti sahipsiz komayalım, günahtır."

Çuhadar Ağa, padişahın annesinin önünde saygıyla eğilirken, Moskof'a dayağı kessem iyi olacak galiba, diye geçirdi içinden. Hem kız hal gibi yetenekliydi. Sanki sarayda doğmuş büyümüş gibi nazlı nazlı salınıyordu ortalıkta. Göreni büyüleyen bir endama sahipti. Bir türlü ezilemeyen bir gururu vardı. Gözlerinden yayılan ışık, törpülenemeyen gururlu duruşuyla birleşince bir afet oluyordu. Müzikte ilahi ne yoktu. Kız, udu eline alıp mızrabı tellere çaldı mı nameler, taş avludan katlara doğru yükseliyor, haremin en çığırtkan güzelleri bile sesini soluğunu kesiyordu.

Hareme girme imtiyazına sahip iki üç erkekten biri olan müzik öğretmeni Kemali Efendi'ydi. Adam hayranlık Aleksandra'ya. Gerçi haremdeki kızlar, bu hayranlıkta Aleksandra'nın mavi-yeşil gözlerinin payı var diye fısıltıyla fısıldaşmalara başlamışlardı ama hiçbiri ben ondan daha güzel çalarım diyemiyordu. Hiçbirinin parmakları kanunun tellerin-

de onun ki kadar ustaca ve hızlı gezinemiyordu. Sanki öğrenmeye yeni başlamamış da yıllardır bu sazı çalıyor gibiydi Aleksandra. Mızrabı udun teline de kimse onun gibi duygu yüklemiyordu işte.

Ama ille de ses diye ürperdi Sümbül Ağa. Bu kadar güzel kadın sesi duymadan dese yalan olmazdı. Akşam olup hareme gecenin sessizliği düştü mü, dünyanın dört bir tarafından gelmiş, her biri ay gibi parlayan güzel kızlara bir hüzün bulutu sarıverirdi. Büyük hayallerin, ihtirasların ve büyük düş kırıklıklarının kol gezdiği haremde yatsı ezanından birlikte herkes kendi dünyasına çekilince Acemler taşlığından Aleksandra'nın içli, yanık sesi yükselirdi inceden inceden. Sümbül'ün nasırlı yüreğine bile bir kor düşerdi Aleksandra'nın şarkılarını dinlerken. O namelerin etkisiyle alır başını eskilere gider, hasret düğümlenirdi boğazına. Gözlerinin buğulanacağını anlayınca hemen silkinir, *deli Moskof*, diye söylenirdi. "Deli Moskof." O yüzden de üç yıldır yanında olan Habeşi yamak Cafer'i geceleri gizli gizli büyülenmiş gibi Aleksandra'nın şarkılarını dinlerken görünce ses etmemişti. Kızla fısıldaştıklarını duyduğunda bile. Oğlan ağlıyor muydu ne? Varsın ağlasındı. Hadımlığına Sümbül Ağa ağlayamıyorsa, varsın Cafer ağlasındı. Ağlamak insanın ruhunu yıkardı. Oysa Sümbül'ün ruhu yıkanmayalı o kadar çok olmuştu ki. En son ne zaman ağladığını bile hatırlamıyordu şimdi. Sahi en son ne zaman ağlamıştım ben diye düşündü. Esirlerin eline düştüğü o uğursuz gecede mi, yoksa bacaklarının arasına o lanet kerpeten sokulup hayaları burulduğunda mı? Bilemedi Sümbül.

XIV

Günleri karıştırmıştı Aleksandra artık. Hareme gelişinin kaçıncı günüydü? On mu, on beş mi? Belki de yirmi gün olmuştu; kimbilir. O kadar birbirinin aynı geçiyordu ki günler. Neredeyse iki ay geçtiğinin farkında bile değildi. Ne dünün bugünden farkı vardı, ne de yarın farklı olacaktı.

Setaret Kalfa'yla Merzuka'nın gözetiminde gül bahçesine çıktığında hava bıçak gibi kesti. Çıplak ağaçların arasından denizi gördü. Hava kapalı olduğu için deniz de griye boyanmıştı sanki. Derede beyaz bir kule yükseliyordu denizin ortasında. İçinde insanlarla kırmızı, mavi, yeşil boyalı sandallar geçiyordu uzaktan. Sol tarafta da kocaman karınlarını şişirmiş ahşap yelkenliler vardı, bir tepenin üstünde sivri kubbeli yuvarlak bir kule göze çarpıyordu.

Hiç umrunda değildi soğuk. Hatta memleketini hatırlattığı için seviyordu bile. Tomurcuklanmak için hassetle bekleyen gülfidanlarının arasında yürümeye başladı. Ne renk açacaklardı acaba: beyaz mı, kırmızı mı? Onlar goncalarını verdi mi kendisini oyalamak için sorduğu bu aptalca soruya da gerek kalmayacaktı. Ne yapacaktı o zaman, kaç gül verecekler diye mi düşünecekti bu sefer de?

O çok sevdiği erguvan ağaçları var mıydı bahçede acaba? Yoksa mutlaka söylemeliyim diye düşündü Aleksandra.

Kime?

Sahi, kime söyleyecekti? Şimşek kollu Sümbül Ağa'ya mı? Yoksa o utanmaz, siyahi cadıya mı? Türkçesi ilerledikçe gizli gizli kadının adını "Gülbeyaz, Gülbeyaz..." diye kendi kendine fısıldamıştı ama yüzüne, Gul bilmem ne demeye devam ediyordu inadına. Ama hiç oralı olmuyordu kadın.

Düşüncelerini tekrar erguvan çiçeklerine odakladı Aleksandra. Ne diyecekti? "Ağam, ağam Sümbül Ağam. Ben çok severim. Nerede benim Erguvan çiçeklerim? Sultan Süleyman'a söylesen birkaç ağaç bulabilir mi?"

Böyle bir sorunun cevabı sırtında patlayacak kaç değnek olurdu acaba?

"Hişt, kız."

Bir kadın sesi. Rusça. Hem de harem bahçesinde. Hemen sesin geldiği tarafa döndü.

"Bana mı seslendiniz?"

Güzeldi. Hem de çok güzel. Başakları kıskandıracak kadar sarıydı saçları. Pek çok Rus kızının yaptığı gibi uzun saçlarını örmüş, başının üstüne bir taç gibi dolamıştı. Başını da kenarı kürklü bir kapüşonla örtmüştü. Masmavi gözleri vardı. Bahar gökleri kadar mavi. Pürüzsüz, gergin yanakları soğuktan al al olmuştu.

"Evet sana. Sen şu yeni Rus kızı değil misin?"

"Oyun: evet, oyun ben."

Sevinçten aptalca konuştuğunu biliyordu. "Hiç beklemiyordum burada başka bir Rus olacağını da heyecanlandım birden."

Sarışın kız, oturduğu hahçe koltuğundaki tombul yastıkların üzerinde kıpırdandı.

"Adın ne senin?"

"Aleksandra ... Aleksandra Anastasia Lisovska."

"Ukran mısın?"

"Hı hı. Rutenya'dan."

"Benim adım da Ekaterina Ivanova. Daha uzaktan: Moskova yakınlarından."

Aleksandra'nın yüreği göğsünden pır pır uçacaktı neredeyse. Artık yalnız sayılmazdı burada. Bir soydaşı vardı haremde.

Yasak mı, değil mi hiç düşünmeden Ekaterina'nın yanına oturdu. Merzuka'yla Setaret Kalfa az ötede ellerini kollarını sallayarak anlaşmaya çalışıyorlardı. Boşuna bir çabaydı bu ama ikisi de pes etmediğine göre önemli bir konu olmalıydı mutlaka.

Bir çırpıda başına gelenleri anlatmak istiyordu Aleksandra. Dilini kana kana konuşmak istiyordu. Kendi kanından bu kızın göğsüne başını koyarak ağlamak geçti içinden. Onu öpmek, koklamak. Yılların ardından kendi soyundan biriyle ilk karşılaşmasıydı bu. Acemiler'in cariye katlarına cariyelerin de Acemi Koğuşu'na geçmeleri yasaktı ya, konuşmalarına da izin verilmiyordu belki ama umrunda değildi. *Şimşek Kol*'dan on, yirmi, yüz; hayır bin değnek yemeye bile değer diye düşündü.

Tam hikayesini anlatmaya başlayacaktı ki, Ekaterina, "Ne zaman geldin buraya?" diye sordu.

"Bilmem. On gün galiba. Yoksa on beş mi? İki ay mı? Bilemiyorum. Sen?"

"Üç..."

Aleksandra, "Ne?" diye minik bir çığlıkla sözünü kesti kızın. "Sen benden de yenisin burada ha?" Sesinden düş kırıklığı belli oluyordu.

"Hayır güzelim: üç, gün değil, *üç yıl*."

Ağzı açık kaldı Aleksandra'nın. Üç yıl mı? Aman Tanrım: üç yıl! "Üç koca kış, üç koca yaz, üç koca gü-"

"Kaç yaşındasın Aleksandra?" Bu sefer söz kesen sarışın kız olmuştu.

"On beşinci kışım bu."

Ekaterina gülümsedi. "Beni buraya getirdiklerinde senden bir yaş küçükmüşüm."

Demek ki on yedi yaşındaydı. Ondan sadece iki yıl büyüktü ama onu daha yaşlı sanmıştı Aleksandra. Öyle gösteriyordu çünkü. Daha büyük, daha olgun, daha pişmiş, daha tecrübeli. Başını kaldırıp kızın masmavi gözlerine baktı sevecenlikle. "Nasıl geldin buraya?"

Ekaterina, "Çok kolay," diye alaycı bir gülüşle cevap verdi. "Babam tüccardır. Moskova'dan Kiev'e mal götürüyordu. Ben de yanındaydım. Tatarlar kervanımıza baskın verdi."

Devamı belliydi hikayenin. Tatarlar Azak kalesinin oralarda bir yerde Ekaterina'yı Cenevizli bir kaptana satmış, ondan da bir esir tüccarı satın almıştı kızı. Önce bir bey konağına, oradan da hediye olarak sunulduğu Osmanoğlu'nun sarayına çıkmıştı yolu. "Ya sen," diye sordu Ekaterina da aynı hikayeyi dinleyeceğini bile bile.

Başlarına gelenler üç aşağı beş yukarı aynı olsa da Aleksandra ondan daha avantajlı durumda olduğuna karar verdi. Bir kere o satılmamıştı. Koskoca Kırım Hanı'nın annesi-

nin emanetiydi o Osmanoğlu'na. Birazcık övünmek hakkıydı bu durumda.

"Beni Kırım Hanı, Sultan Süleyman'a hediye etti. Onu göreceğim."

Ağzının hayretten açık kalma sırası Ekaterina'ya gelmişti. Şaşkın şaşkın Aleksandra'nın gözlerine baktı. Hayır, bu gözlerde en ufak bir riya yoktu. Ay inanıyor bu kız söylediklerine diye geçirdi içinden.

"Demek Sultan Süleyman'ı göreceksin," diye fısıldadı.

"Evet. Ama bir türlü fırsat olmadı."

"Onu nasıl göreceğini biliyor musun?"

Aleksandra bilmediğini ifade eden bir baş hareketi yaptı.

Ekaterina, "Bak, güzelim..." diye mırıldandı ona daha da sokularak.

"Haremde kural şudur. Sen Sultan'ı değil, Hünkar seni görecek. Padişahın seni görmesini sağlayacaksın. Koca Osmanoğlu'nun kapısını çalıp 'seni görmeye geldim' denir mi hiç? Hem burada onun hediyesiyim bunun bilincin nesiyim diye böbürlenme. Buradakilerin hepsi hediye."

Aleksandra'nın bakışları bulutlanmıştı. "Sultan Süleyman'ın beni görmesini nasıl sağlayacağım?"

"Sümbül Ağa ile iyi geçineceksin. Burada iyi geçinmenin iki yolu vardır. Ya para yedireceksin ya da..."

Sarışın cariye susunca Aleksandra heyecanla atıldı. "Ya da?"

"Onlarla oynaşacaksın."

"Merzuka dedi ki, onlar artık erkek sayılmazmış..."

"Sayılmaz ama aşk oyunlarına bayılır bazıları. 'Güzele el atmak sevaptır' derler." Kız sustu, yakınlarında onları duyacak biri var mı diye etrafı kolaçan etti ve neredeyse duyulamayacak bir sesle, "Haremdeki kızların çoğu, daha Hünkar yüzü görmeden bunların elinden geçer. Hadım ağalar iyiledir de halayıklar düzgün sanma. O kara kanlar da bayır oynaşmaya kızlarla."

Aleksandra altüst oldu bu sözlerle. Böyle bir şeye asla izin veremezdi. Parası da olmadığına göre ne olacaktı? Sultan Süleyman'ı göremeyecek miydi? Sultan Ana'nın rüyalarına giren bahtının yolu burada bitiyor muydu? Ekaterina kızın aklından geçenleri bir bir okuyordu. Saraya ilk geldiği aylarda o da bu saf kız gibi hayalleriyle ahlak arasında büyük bir ikilem yaşamamış mıydı?

"Sen ne yaptın?"

Ekaterina bu soruyla düşüncelerinden sıyrıldı. Oturduğu yerden kalktı, kendisini süzen güzel gözlere baktı derin derin.

"Padişahımın koynuna girme lütfuna nasıl erişti sanıyorsun?"

Kan bir anda beynine hücum etti Aleksandra'nın. "Sen..." diye kekeledi. "Sen Osmanoğlu'nun yatağına girdin mi?"

Ekaterina'nın yüzü karmakarışıktı. Gurur, utanç, öfke, düş kırıldığı, aynlık acısı gibi insanca ne kadar duygu varsa hepsi gidip geliyordu bakışlarında. "Evet," diye fısıldadı başını öne eğerek. "Bir gece. Hepsi o kadar."

Bir cariyenin yapabileceği başka ne vardı ki? O yatağa girmek ve efendisini çılgına çevirmek, mudu etmek, gurlandırmak, iradesine boyun eğmek, ne buyurursa yapmak. Ona bir oğul, hiç değilse bir kız peydahlamak için orada değil miydi hepsi? Ekaterina bunları becerememişti demek ki.

"Bir daha çağırmadı beni."

Sesi artık güç duyuluyordu.

Aleksandra diyecek söz bulamadı. Üzülmüş müydü? Evet, içi burkulmuştu. Ama sevinmişti de. Hünkar onu beğenmediğine göre, onun şansı vardı hala. Bu iki zıt duygu arasında kalmaktan utandı. Oturduğu yerden ellerini uzatıp teselli etmek ister gibi kızın küçük, soğuk ellerini avuçlarının arasına aldı.

Hünkar'la münasebetiyle birlikte Ekaterina hemen terfi etmişti. Ertesi sabah Acemi Koğuşu'ndan çıkarıldı. Artık haremde küçük bir odası vardı. Birbirinden güzel elbiseler giyiyordu. Harçlık bile bağlanmıştı. Haremden burnunu bile çıkaramıyordu ama olsun. Halaylıklan gönderip kendine istediği şeyleri aldırmasına izin veriliyordu. Gerektiğinde harem ağalarının avcuna sıkıştıracak parası da oluyordu böylece. İkinci bir daveti haftalarca beklemişti. Hünkar onu unutmuştu belli ki. Padişaha kendisini hatırlatması için Sümbül Ağa'ya rüşvet bile verdi ama nafile. Ağa ha bugün, ha yarın diye Ekaterina'yı oyaladı. Birkaç kere rüşveti tazelediği halde yine sonuç alamayınca kız çaresiz para musluğunu kapattı.

"Beni bir daha istemedi," dedi başını yerden kaldırmadan. Aleksandra'nın yüzüne bakmaya utanmıştı.

Neden utanıyordu acaba? Aleksandra bunu anlayamamıştı. Süleyman'ın koynuna girdiği için mi, bir daha davet edilecek kadar beğenilmediği için mi utanıyordu? Harem'deki bütün kızların beklediği, istediği, her gece gizli gizli dua ettiği, hayalini kurduğu Osmanoğlu'nun yatağına girmek değil miydi? Ekaterina yatmıştı onunla işte. O halde, padişahla yattığı için utanıyor olamazdı. Bunu istemiş, arzulamıştı çünkü. Ben de bunun için buradayım. Onun yatağına girmek istiyorum, diye geçirdi içinden. Ekaterina beğenilmediği için utanıyorsa, diyecek bir şey yoktu. Ben hiç utanmayacağım, diye geçirdi içinden Aleksandra. "Onunla yatacağım ve beni hep isteyecek." Fakat beğenilmek, arzulanmak için ne yapmalıydı? Dünyayı titreten adamı nasıl memnun edebilirdi? Bırak Osmanoğlu'nu, alelade bir erkeğe zevk vermek ne demekti? Yatakta nasıl davranmalıydı? Kulaktan dolma bir takım bilgiler dışında sevişmek dediklerı şey hakkında en ufak bir bilgisi yoktu. Canı sıkıldı. Acaba o da mı beceremeyecekti bu işi?

Bir süre daha sustular. Sonra en önemli soru geldi Aleksandra'nın aklına. Öyle ya, Sultan onu istemediğine göre ne olacaktı? "Ne yapacaksın?" diye fısıldadı soruyu.

Kız acı acı güldü.

"Efendimizin beni hatırlaması konusunda umudum kalmadı. Bunu beklemiyorum. Bir ağayla, beyle veya ne bileyim Enderun'dan yeni çıkan bir devşirmeyle evlendirilerek haremden çıkarılmamı bekleyeceğim."

Aleksandra o geceyi de uykusuz geçirdi bir sürü endişeyle. Kendi başına uygulayamayacağı kararlar aldı. Bir kere Süleyman'ı görmeliydi veya kendini göstermeliydi. Ondan sonası çorap söktüğü gibi gelirdi belki. Bahtının yolunu açmalıydı önce. Yatakta da elinden geleni yapardı herhalde. Sultan Ana'nın öğüdü geldi aklına. *"Tutmağunu kopar Aleksandra. Göz koyduğunu al. Aldığını bırakma."*

O da öyle yapacaktı. Bahtının yolunu açmak için oynaşmaya hatta okşanmaya bile izin verecekti. O iğrenç harem ağasına, hatta gerekirse Gülbeyaz denen o cadıya.

XIV

Aleksandra ile Ekaterina, birkaç defa buluştular. Sarışın Rus Cariye bir gün, "Biliyor musun?" diye başladı lafa. "*Senin ismini değiştirmemiz lazım.*"

"İsmimi mi? Neden?"

"Aleksandra, Anastasia Lisowska... Çok zor. Aleksandra'yı bile Türkler doğru dürüst söyleyemez."

Şaşırmıştı Aleksandra. Ne diyeceğini bilemeden kıza bakmaya devam etti.

"Sana şöyle basit, kolay söylenebilen bir isim lazım."

"Ne mesela?"

"Mesela, mesela... hah, buldum, *Ruslana*, evet, adın Ruslana olsun."

"Ruslana mı?"

"Hıı. Ruslana. Hem kolay söyleniyor, hem sana çok uygun."

Aleksandra, "Ruslana... Ruslana..." diye söylenip durdu. "Sence şart mı ismimi değiştirmem."

"Bence evet güzelim. Hünkar adını kolayca söyleyebilmeli. Hiç aklından çıkmamalı adın. Aleksandra; ayol dili dönmez adamın."

"Ruslana... Ruslana..."

"Evet, fena mı; Rus kızı değil misin sen?"

Aslında Aleksandra da sevmişti bu ismi. Kulağına hoş gelmişti doğrusu.

"Nasıl değiştireceğim ismimi. Ben artık Ruslana'yım deyince olup bitiyor mu?"

"Sümbül domuzuna söyleyeceksin. Seni Aleksandra diye çağırdı mı duymayacaksın. Ruslana dedi mi cevap verecek-sin."

"Desene kolu daha çok şimşek gibi kalkıp değneğini sırtına indirecek."

"O herif şeytan. Beter bir şeytan. Onunla iyi geçin güzelim. İsterse yolunu açar, isterse kaldırıp atar seni saraydan. Kimsenin ruhu duymaz."

Aleksandra, Ruslana olmaya karar verdi. İlk fırsatta Sümbül Ağa'nın önüne dikildi.

"Ben adımı değiştiriyorum."

"Ne yapıyorsun?"

"Artık Aleksandra değil Ruslana'yım."

"Nesin, nesin?"

Adamın kara suratından ne düşündüğü anlaşılmıyordu. Fakat değnekli sağ kolu oynamaya başlamıştı. Şimşek ha çaktı, ha çakacaktı demek ki. Kız inatla heceledi.

"Rus-la-na, Rus-la-na."

Sümbül Ağa, "Ruslana," diye mırıldandı. Suratında bir gülümseme dolaştı gibi oldu. "İyi," dedi. "Değneği sırtına vururken Aleksandra, demek zor oluyordu."

Ve yürüyüp gitti.

İkinci adresi Merzuka oldu. "Artık bana Aleksandra değil, Ruslana diyeceksin," sözünü duyan Tatar kızı şaşıp kaldı. Onu diğerleri izledi.

"Ben adım Ruslana. Aleksandra değil, Ruslana. Tamam mı? Rus kızı .. Rus-la-na.. "

Setaret Kalfa ve Gül bilmem ne şaşırdılar ama soru sormadılar. Sadece yüzüne uzun uzun baktılar bir süre. Setaret'in kızın yeni ismini denemek için, koca siyah ağzını yaya yaya, "Rus-laa-naaa!" demesi herkesi kahkalara boğdu.

Tahmin ettiği gibi oldu. "Aleksandra," diye çağırıldığında cevap vermediği için Sümbül Ağa'dan birkaç değnek yedi ama inadı kırılmadı. Sonunda Harem Ağası da, yamağı Cafer de Ruslana demeye başladılar ona.

Aleksandra birkaç gün içinde unutulup gitti. Acemi koğuşundaki yatağında yorganı başına kadar çekip "Ruslana, Ruslana," diye tekrarlayıp durdu geceler boyunca. Bir şey kopmuştu içinden. Ölmek gibi bir şey. Aleksandra'yı öldürdüm ben, diye mırıldandı. Onun bedeninde yeni bir hayat boy verecekti şimdi Osmanoğlu'nun sarayında.

Aleksandra'yı da, Anastasia'yı da, Lisowska'yı da silip attı. Gerçi birkaç defa, kendisine "Ruslana" diye seslenildiğinde boş boş bakmıştı ama çabuk toparlandı. Aleksandra'nın hayatı, Ukrayna'nın bir dağ kasabasında başladı ve on beş kış sonra işte burada, İstanbul'da Süleyman'ın sarayında sona erdi, diye söylendi bir gece Acemi Koğuşu'nun karanlığında. İsmiyle beraber geçmişini de silip atıyordu. Köyünü, evini, ailesini, annesinin sesini, küçük kilisenin çan sesini, her şeyi siliyordu beynimden. Geçmişin karanlıkları, kötülerin, kötülükleri, acıları, gözyaşları Aleksandra'yla birlikte yok olup gidecekti.

Artık o büyük hayalleri, büyük hedefleri olan Ruslana'ydı.

Gözlerindeki buğuyu elinin tersiyle sildi. Bir hıçkırık düğümlendi boğazında.

Ekaterina, Ruslana'nın ilk aşk öğretmeni oldu. O soruyor, Ekaterina cevap veriyordu.

"Süleyman neden hoşlanıyor en çok Ekaterina?"

"Neden olacak güzelim. Hepsinin hoşlandığından. Kuşu yuvasına koymaktan."

"Kuş mu, ne kuşu?"

Ekaterina öyle bir bakmıştı ki, Ruslana çok kötü, aptalca bir şey sorduğunu düşündü önce ama arkadaşının gözlerinde uçuşan muzip ve müstehcen bakışı yakalayınca anladı kuşun ne demek olduğunu.

"Ay... şey... Affedersin... Ne aptalım değil mi?"

İkisi de kıkır kıkır güldü başbaşa verip. Gerçi Ruslana o güne kadar o kuşu hiç görmemişti ama olsun. Oydu işte Merzuka'nın, "Tek gözlü yiğit," dediği şeydi kuş. "Şöyle bir tutamdan biraz fazla boyu var," diye de eklemişti kız.

Bir iki defa yutkundu. "Ekaterina..." diye başladı ama lafın gerisini getiremedi. Kızın yüzüne bakmaya bile utanıyordu.

"Söyle güzelim."

"Şey diyecektim... Nasıl söyle... sem? Zor oluyor mu? İlki diyorum, zor mu?"

Ekaterina "Eh, sayılır," diye mırıldandı. Hatırlanıyordu ki ilk seferi. Heyecan ve korkudan başı dönüyordu. Olanı biteni bir bulutun arkasından seyrediyormuş gibi bakmıştı her şeye. Ne deniliyorsa yapmış, bacağını aç diye emir verildiğinde de açmıştı. Sonrası aklında kalmamıştı. Şoförünü yitir-

mıştı sanki. Keşke kontrolünü kaybetmeseydim diye düşünüyordu her zaman. O zaman belki padişaha mesi edebilirdim. Keşke kendimi salıvermeseydim. Acıdan mı, yoksa korkudan mı sinlerin arasına gömülmüştü her şey? Sahi acımış mıydı? "Acımıştır herhalde," diye geçiştirmişti haremdeki kadınlar. "nasıl oldu, nasıl oldu?" diye sorduklarında. Öyle ya, on dört yaşında bir kızın dk gecesi acıtıcı ve zahmetli olmalıydı herhalde. Daha önceki kızlar da öyle demiyor muydu zaten?

Arkasından cevabını en iyi bildiği soru geldi. Çünkü onu farketmişti. Hem de büyük bir dehşetle.

"Şey... çok... çok kanıyor mu?"

Utançtan kıpkırmızı olan Ruslana yanaklarının alev alev yandığını hissetti.

"Dua et de kanasın," dedi Ekaterina... "Kanasın ki, Hünkar senin o güne kadar el sürülmemiş olduğunu anlayıp gururlansın. Kanasın ki, Sümbül Ağa sabah çarşafı alıp Valide Sultan'a oğlunun marifetini göstersin, müjdeyi versin."

"Müjde mi?"

"Müjde şekerim. Hünkar başardı, kız temiz çıktı müjdesi. Padişaha çocuk verebilirse bu kızdan Haseki olur müjdesi."

"Haseki mi, o ne demek?"

"Ay sen de hiçbir şey bilmiyorsun. Haseki, Sultan'ın gözde kadını."

"Ya kanamazsa?"

"Kanar, kanamalı."

"Ama ya olmazsa?"

"O zaman çocuk da doğursan faydasız şekerim. Çocuğu alır, seni de birine yamayıp saraydan atarlar. Hünkar gözdesi olmak için yarayı konuyacaksın güzelim."

Kafası iyice karıştı Ruslana'nın. Yuva korunacaksa, hanım ağalarıyla nasıl oynaşacaktı? Ekaterina, geceler boyu onun sırrını da fasıldadı Ruslana'nın kulağına.

Bir kere bu kesinlikle gizli kalmalıydı. Gerçi herkes, hadım da olsa hazı harem mensuplarının ve zenci halayıklarının, özellikle Hünkar'ın koynuna girdikten sonra bir daha asla sorulmadığı için aşk susuzluğu çeken cariyelere, mastürbe ettiği parmaklar ve salyaları akan dillerle derman olmaya çalıştığını bilirdi ama kimse seslendirmeye cüret edemezdi bu gerçeği. Böyle bir sır ölümcüldü. Bu suçu işleyenlerin başına ne geleceği hiç belli olmazdı. "Sarayda en tehlikeli şey konuşmaktır zaten," dedi bir gün Ekaterina. Çünkü her yer casus kaynıyor, herkes birbirini gammazlıyor. Çeneni tutacaksın güzelim. Burada insanlar mecbur kalmadıkça konuşmaz. Dertlerini işaretle anlatmaya çalışır."

Ağzı açık kalmıştı Ruslana'nın. Demek bir şey sordu mu, kızların cevap yerine ellerini kollarını sallamaları, kaşlarını gözlerini anlatmaları bu yüzdendi.

Ekaterina'nın aşk dersleri Ruslana'nın başını döndürmüştü. Taraf yeterli olmayınca derslerini uygulamalı olarak veriyordu bazen Rus kızı. Önce çok utandı. Sıyrılmaya çalıştı kızın kollarından. Fakat işe Ekaterina'nın elleri, parmakları, dudakları karışınca direnmesi zayıfladı. Kızın boynunda dolaşan dudaklarıyla çıldıracağını sandı. Göğüsleri hoyratça avuçlandığında yıldızlar uçuştu gözlerinin önünde. Hele Ekaterina'nın usta parmakları en gizli yerlere uzanıp esrarengiz bir arayışa çıkınğında sobiksiz kaldı Ruslana. Vücudu birden şiddetli kasılmalarla sarsılmaya başladı. Kız aradığı yeri bulup parmak hareketlerini hızlandırdığında, beynisinden memeye uçlarına, oradan kasıklarına inen bir zevk dalgasıyla ge-

len haykırma arzusunu eliyle ağzını kapatarak bastırmaya çalıştı. Bir daha patladı. Bir daha! Ne Ekaterina'nın parmakları duruyordu, ne de onun boğuk haykırışları. Bacakları titreyerek döndü yatağına. İçinden ilik bir şeyler aktığını farketti. Dehşete kapıldı. Acaba kanamış mıydı? Ama alt tarafı bir kadın parmağı, kanatmayı nasıl başarabilirdi? İç donunu indirdiğinde, şeffaf yapışkan bir şeyin varlığıyla ilk kez tanışmasına rağmen, yine de rahatladı ve o gece yemin etti. Bu son. Utanç verici bir şey. Bir daha Ekaterina'ya asla izin vermeyeceğim. Ama içinden bir ses durmadan, hadi canım sen de diyordu. Ancak direnmesi Ekaterina'nın ihtirasının zapt edilmez hale gelmesiyle sonuçlanmaktan başka bir işe yaramadı. Bir şehvet fırtınasının sonunda, "Bu yaptığımız doğru değil," diye fısıldadı Ruslana. "Aptal olma," diye sessiz bir kahkaha attı kız. "Haremde bu işler böyle güzelim. Bu kadar kadın erkeksiz ne yapıyor sanıyorsun?"

"Ama çok ayıp. Utanç verici."

"Zevk almıyor musun?"

Ruslana bu soruya cevap vermek istemediği için ama diyerek lafı değiştirmeye çalıştıysa da Ekaterina ısrar etti. "Zevk almıyor musun?"

Gene cevap çıkmayınca, kızın bir memesini avuçlayıp ucunu hoyratça sıktı. "Hiç saklama güzelim. Zevkten gebe-riyorsun. Gelse diye yolumu gözlüyorsun."

Bir an susup kızın peşpeşe yaşadığı zevk fırtınasından süzülmüş güzel gözlerine baktı.

"Sen de beni *gebertiyorsun.*"

Aydınlanıverdi Ruslana'nın yüzü. "Ben de zevk verebiliyor muyum?" diye utana sıkıla fısıldadı Ekaterina'ya.

"Hem de nasıl. Koynuna girebilirsen bu cilveyle Hünkar'ı da mest edersin."

"Sahi mi?"

"Sahi. Ama dikkat et. Padişahın koynunda çığlık atma. Sakın yapma bunu. Bir de beni ısırdığın gibi adamı ısırma sakın."

Ekaterina bunları söylerken, Ruslana'nın dişlerinin boynunda yarattığı mor lekeyi okşadı dalgın dalgın.

Şehvetin insanı böyle esir alması Ruslana'yı çok şaşırtıı. Demek ki su bir kere yatağından çıkmaya görsün... Güldür güldür çağıyan bir şelaleye dönüşüveriyordu. Hünkar'ı da yatakta mutlu edebilecek miydi acaba? Hayali bile kalbinin gümbür gümbür atmasına sebep oldu. Yalnız ve uzun gecelerde bu konu üzerinde kafa patlatmaya başladı Ruslana.

Ve her şey birdenbire oldu. Göz açıp kapayana kadar. Nasıl olduğunu kendisi bile doğru dürüst anlamadı.

Sümbül Ağa'nın güçlü kolları kement gibi dolanıverdi bir gün beline. Adam onu merdiven altındaki gizli bir bölmeye çekti. Koca elleri artık iyice irileşen memelerini avuçladı. "Olmaz." diye direndi Ruslana, tıpkı Ekaterina'nın öğrendiği gibi. Bu direniş adamın daha da azgınlaşmasıyla sonuçlandı. Kalın dudaklarıyla boynunu sömürmeye başladı. Nefes nefese. "Hiç nazlanma Moskof. Ben olmazsam, burada çürür gidersin. Hünkar'ın yüzünü bile göremezsin," diye söyleniyordu.

"Rüşvet olarak aşk mı istersin Sümbül Ağa?"

Adam dudaklarını öpmeye çalışırken, bir şeyler homurdandı ama Ruslana aldırmadı. "İstediğini yaparsam, Süleyman'ın beni görmesini sağlar mısın? Beni anlatır mısın ona?"

Ruslana elleriyle adamın ağzını kapatmaya çalışıyordu ama küçük bedeni adamın gücü karşısında direncini yitirmeye başlamıştı.

"Hünkar'a öyle bir anlat ki, beni görmek için yanıp tutuşsun."

Sümbül Ağa artık boğulacak gibi soluk alıyordu. "Tamam," diye hırladı. Ruslana istenen rüşveti vermeye hazırdı ama yine de "Olmaz," diye cilvelendi güya adamın pençelerinden kurtulmaya çalışarak. "Söz ver. Yemin et. Andolsun de."

Sümbül yanıp tutuşuyordu. Ruslana'nın süt beyazı tombul göğüslerinden biri içliğinin yakasından fırlayınca deliye döndü. Kapkara elleriyle avuçlarken, "Yemin ederim. Andolsun. Gel hadi."

Ruslana tüm kontrolün eline geçtiğinin farkındaydı artık. Demek ki bir erkeği ele geçirmek bu kadar kolaydı. "Neye andolsun? Söylemeden gelmem."

"Seni hünkarımıza öyle bir anlatacağım ki, gözü senden başkasını görmeyecek. Andolsun."

"O kadarcık mı?"

"Yanından tezi yok. Valide Sultan'a çıkaracağım seni."

"Andolsun mu?"

"Andolsun."

Ruslana, birden Ekaterina'nın nazı fazla uzatma dediğini hatırladı. Adama sokuldu. Sert memelerini adamın kıllı göğüslerine dayadı. Zevk alıyormuş gibi inledi -yoksa alıyor muydu? Bir hadımla sevişirken ne yapılacaksa hepsini yaptı Ekaterina'dan öğrendiği gibi.

Her şey bittiğinde Ruslana, yuvasını korumuş olarak doğrulurken "Ant olsun," diye geçirdi içinden. "Bir daha asla böyle bir şey olmayacak."

Ölü bir kuşun kimseye faydası olmadığını anlamıştı Aleksandra. Ve ilk defa o gün Setaret Kalfa'ya "Beni hamama götür," dedi kendiliğinden. İğreniyordu yaptıklarından. Kendini kirlenmiş hissediyordu. Osmanoğlu'nun koynuna girince de böyle mi olacaktı yoksa?

Ruslana tam, "Bahtının yolu açıldı," derken, hiç beklemediği bir felaket çıktı karşısına. Siyah saçlı, siyah gözlü, kıvrak belli, dalyan gibi bir Rum kızı. Despina da Ruslana gibi Acemi Koğuşu'ndaydı. Söylediklerine göre, ondan birkaç ay önce gelmişti saraya. Yaşı on üç diyorlardı ama dünyada inanmıyordu. Bir kere vücudu Ruslana'dan daha gelişmişti. Göğüsleri şimdiden gömleğine kafa tutarcasına, yakasından dışarı fırlayacakmış gibi duruyordu. Kalçaları desen öyle. Merzuka'ya, "Bana sorarsan on sekiz kışı geçirmiş bu," dediğinde itiraz etmişti Tatar yoldaşı.

"Yok yok. Kız küçük. Sıcak iklimlerde kızların vücutları çabuk gelişirmiş. Bunu da, Girit diye sıcak bir ada varmış, oradan kaçırmış korsanlar."

Despina'nın yaşı konusunda rivayet böyle muhtelifti ama kız güzel mi güzeldi. Zaten haremde Ruslana'nın "çirkin" diyebileceği kız yoktu ki. Bazılarına ağız burun kıvırmıyor değildi ama bu, kızın çirkinliğinden değil, daha çok kendi kıskançlığından kaynaklanıyordu. Despina rüya gibi süzülüyordu yürürken. Zeytin siyahı gözleri baş döndürecek kadar güzeldi ama Rum kızı bunun farkında değildi galiba. Bakmasını bilmiyordu. Öyle pat diye bakıyordu insana işte. Bir hülya, bir cilve, bir arzu izi yoktu bu gözlerde. Sadece güzeldi, o kadar. Haremde "*Truvalı Helen*"e çıkmıştı adı. Yetenekli kızdı. Türkçeyi bir hayli ilerletmişti. Tuhaf, göbekli, uzun saplı, buziki dediği bir saz tıngırdatıyor, güzel Yunan şarkıları söylüyordu. Şarkılar güzeldi ama ses için aynı şeyi söylemek mümkün değildi. Melodilerin kıvraklığı adına katlanacakları herhalde Hünkar, bir gün bu Despina'yı

dairesine alıp da şarkı söyletirse. Ama Osmanoğlu için böyle bir tehlike yoktu Ruslana'ya göre. Çünkü Sultan Süleyman onu seçecekti. Bir kere bu seçimi yaptı mı, gözünün kimseyi görmemesini sağlamak da Ruslana'ya kalmıştı. Ve o bunu başaracaktı. Ne yapacak, edecek Süleyman'ı *büyüleyecekti*.

Acemi koğuşundaki gizliden gizliye, derinden derine süren Rus-Yunan rekabeti, en olmayacak günde, Ruslana bir güzel hazırlanıp Valide Hafza Sultan'ın dairesine götürülmek üzereyken patladı. Harem görevlileri, Acemi Koğuşu'ndaki kızların Valide Sultan'a çıkacak diye iç çekerek göz süzerek hasetle baktığı Ruslana'yla Despina'yı saç saça, başbaşa kavga ederken gördü birden. Ne olmuştu? Kimse bilmiyordu. Setaret Kalfa'yla Gülbeyaz'ın iri vücudları ve pençe gibi ellen bile birbirini tokatlayan, saçlarını yolan, tırmalayan, yerlerde yuvarlanan kızları ayırmaya yetmedi. Ruslana Rusça, Despina Rumca bağrışıyor, araya Türkçe hakaretler de karışıyordu. İkisinin tehdidi de aynıydı. "Öldüreceğim seni. Gebertece'ğim!" Dediklerini hemen oracıkta gerçekleştirecekmiş gibi hınçla saldırıyordu iki kız birbirine.

Setaret'le Gülbeyaz'ın gayretleri yetersiz kalınca, birkaç zenci halayık daha koştu ama onlar da sonuç alamadı. Despina, "Moskof Kahpesi!" diye bağırınca kavga iyice çığırından çıktı. Ruslana, Rum kızını bir saçraysta altına alıp boğazına sarıldı. "Soluğun yetersе, bir daha söyle," diye bağırıyor, kızın gırtlağını sıkıyordu.

Sümbül Ağa'nın, artık yabancısı olmadığı kızları Ruslana'yı tutuğu gibi kaldırmasaydı, Despina'nın soluğu gerçekten yetmeyecekti herhalde. Boynunda Ruslana'nın beş parmağının izi kalmıştı. Mosmor çürüyeceği şimdiden belliydi. Tırnaklarının saplandığı bir iki yerde kanlı noktacıklar vardı. Harem Ağası, "Bırak herifi, şu yabani Rum'un canını sıracıktı alıvereyim," diye çırpınan Ruslana'yı güçlükle zaptetti. Despina ise soluksuz kalan ciğerlerine hava doldurmaya çalışıyordu hırıltılar arasında yerde kıvranarak.

"Ne oldu?" diye gürledi Sümbül, kucağındaki Ruslana'yı yumağı genç Cafer'e teslim ederken.

Kimseden ses çıkmadı. Ruslana bir elini körlük gibi inip kalkan göğsüne bastırmıştı. Sümbül, tövbe estağfurullah diye söylendi içinden. Kızın ak, taş gibi sert, iri göğüsleri geliyor aklına. "Ne oldu?" diye gürledi tekrar, meneleri kafasından silmeye çalışarak.

Ruslana'dan ses çıkmadı. *Şimşek Kol* neredeyse havalanır şimdi diye düşündü ama değnek umrunda değildi. Tek korkusu bu kavga yüzünden Valide Sultan'ın onu görmekten vazgeçmesiydi. Gözlerini yumup değneğin inmesini bekledi ama olmadı. Gözlerini açtığında Sümbül Ağa ayağıyla hala yerde kıvranan Rum kızını dürtüyordu.

"Sen söyle. Ne oldu?"

Ama Despina konuşacak durumda değildi ki.

Setaret Kalfa'dan da, öteki kızlardan da bilgi alamadı Ağa. Setaret, "Görmedim. Birdenbire oldu," diye mırıldandı o kadar.

Hışımla Ruslana'nın karşısına dikildi Harem Ağası. "Seninle sonra konuşacağım," diye bağırdı. Yüzüne gözüne sıçradı adamın tükürtükleri. "Götürün şunu gözüm görmesin."

Cafer'le Setaret kapıya doğru çekiştirirken, değneğin sılgını duydu Ruslana. Omzunun üstünden arkasına baktığında, Sümbül Ağa'nın değnekli cezayı Despina'ya kestiğini gördü. Kız; Ruslana çığlıklarını duymasın diye hırsından bağırmıyordu bile. Ancak kapı arkasından kapanırken işini,

Rum kızının feryadını. "Kiminle uğraştığını anlamıştır artık," diye homurdandı Ruslana. Yüzünde memnun bir ifade belirdiğini saklamaya gerek bile görmedi.

Setaret Kalfa'yla Merzuka ve Gül bilmem ne, arı gibi çalıştılar. Oradan oraya koşuşturdular. Tekrar hamama soktular Ruslana'yı. Bir güzel yıkayıp saçına başına şekil vermeye çalıştılar. Kahkül kestiler. Zülüflerini ince fırketelerle sarıp minik lüleler düşürdüler. Genç Cafer'in nefes nefese getirdiği yeni elbiseleri prova ettiler. Önce yanar döner, dökümlü bir kumaştan dikilmiş kırmızı şalvarı, üstüne de ayak bileklerine kadar uzanan beyaz içliği giydirdiler. Onun üstüne de sırmalarla, püsküllerle süslenmiş kırmızı kadife üç eteği. Ruslana ucu kıvrık deri tabanlı terliklerden nefret ediyordu. Yürüyemiyordu bunlarla bir türlü. Daha iki adım atmadan çıkıveriyordu ayağından. Ama başka çaresi yoktu. Üstündeki kadifeyle bir örnek yapılmış terliğe ayağını iyice soktu.

Merzuka kızı süzerken yüzünü buruşturdu.

"Ne?"

Ruslana yine bir şeyler ters gidecek diye korkuyordu.

"Eli kırılır inşallah. Yüzünde tırnak izleri var pis kancık."

Ruslana, aynayı kaptı. Bir türlü yatışmayan öfkesinden mi, yoksa sıcak su yüzünden mi pek bilmiyordu ama yüzü hala kapkırmızıydı. Gözlerinde kıvılcımlar çakıyordu. Biri yanağında, biri de şakağında iki tırnak sıyrığını görünce her şey bitti, diye geçirdi içinden. Bu suratla nasıl çıkacaktı Valide Sultan'ın karşısına? Asla olmazdı. "Gitmiyorum," diye çırpındı ümitsizce. Öyle ya, müstakbel kaynanası onu böyle yara bere içinde görürse ne derdi? "Gitmiyorum, gitmiyorum, gitmiyorum," diye sedirden döverken, Setaret Kalfa, "Sus deli kız," diye atıldı. "Ben çaresine bakarım. Hiç belli olmaz."

Kadın dediğini yapmıştı. Biraz pudra tozu, biraz allık, ne olduğunu bilmediği bir şeyleri daha karıştırıp yüzüne sürmüş ve tırnak izlerini bir güzel yok etmişti. Omuzlarına savurduğu dalgalı saçlarının üstüne de küçük ipek bir takke yerleştirdi. Takkenin üstüne dört tarafı rengarenk oyalarla süslü yumuşacık bir tül attı. Saçındaki lüleleri şakağındaki tırnak izini örtmesi için çekiştirdi. Yaptığı tabloyu seyretmek isteyen bir ressam gibi geri çekilip eserine baktı. "İşte oldu. İzlerden eser yok."

Ruslana olup olmadığını kontrol etmeye vakit bulamadan kapı açıldı ve Sümbül Ağa, "Haydi, haydi; çabuk olun. Hünkarımızın anası bir sümüklü kızı bütün gün bekleyecek değil ya," diye homurdanarak koca gövdesiyle içeri süzüldü. Ve dondu kaldı. Vay canına! O çatık kaşlı, yırtıcı bir kaplanı andıran vahşi kız bu muydu? Bakışları karşılaştığında Sümbül Ağa hala vay canına, vay canına diye söyleniyordu içinden. Sadece onu soluksuz bırakmakla kalmazdı bu kız. Hünkar bir görse nefessiz kalırdı alimallah. Tanıyordu onu. Bir kadında neler aradığını, nelerden hoşlandığını, nelerin onu çektiğini biliyordu. Bilmeliydi. Onun işiydi bu. Bu kız Süleyman'ın nefesini ya keserse diye bir endişe fışkırdı beyninde. O zaman onun da kaderi değişirdi. Kız padişahın gözüne girdikten sonra merdiven altını aratacak olursa, kellesi gider, sırlarını kendine saklarsa, Sümbül'ün zaten dolu olan keselerine, şişman başka keseler eklenirdi muhakkak. Önünde sadece iki seçenek vardı. Ya Hünkar'ın Moskof Acemi'yi görmesini engelleyecek ya da tam aksine en kısa zamanda Ruslana'yı padişaha sunmanın yolunu bulacaktı. Tecrübeli harem ağası o anda verdi kararını.

Sümbül Ağa bir adım önde, kuşlana terliklerinin kayıp düşmemesi ya da ayağından fırlayıp gitmemesi için elinden

gelirken dikkatle, sağ gerisinde, Merzuka, Setaret, Gül bilmem ne ve adını bilmediği siyahlı, beyazlı öbür halayıklar peşlerinde Hafza Sultan'ın dairesine doğru uzun koridorlarda hızlı adımlarla yürüyorlardı. Sümbül Ağa birden, Rusça, "Ne oldu?" diye sordu yavaşça.

Ruslana duraksamadan fısıldadı: "Bana, 'sizi merdiven altında gördüm' dedi."

Harem Ağası kara derili olduğuna şükretti o anda. Yoksa yüzüne kan bastığını herkes görürdü mutlaka. Başından aşağı kaynar sular döküldü. Ruslana kızı boğmaya kalkmış, o da döverek kızın kıskançlığını, hıncını, öfkesini iyice bilemişti. Hay Allah diye söylendi kendi kendine. Niye yapmıştı bunu sanki? Ne vardı, şehvetine yenilip Moskof'u merdiven altına çekecek? Ama şimdi ne halt ettim ben diye dövünmenin sırası değildi. Ruslana'nın yarım bıraktığı işi mutlaka o tamamlamalıydı.

"Ne olacak şimdi?" Ruslana'nın sesi endişe yüklüydü. Her şey çökebilir, bütün hayaller yıkılabilirdi.

Sümbül Ağa koridorun sonundaki gül ağacından yapılmış zarif kapıyı açarken, "Konuşmayacak," diye usladı.

Ruslana korku dolu ihtimal hesaplarını kafasından silmeye çalışarak açılan kapıdan içeri girdi. Şimdi bütün dikkatini yaşlı kadını etkilemeye odaklamalıydı. Hayatı, geleceği, rüyaları her şeyi, her şeyi buna bağlıydı. "Kaynanası" beğenmeliydi onu.

O gece, duvar diplerine sinerek kıyıya gelen iki karanlık gölge, denize koşarak bir şey attı. Çuval bir süre köpüren dalgaların üzerinde hoplayıp çıktı ve akıntıyla kıpırdaşarak uzaklaşırken sulara gömüldü. Artık konuşamayacaktı Despina.

XVI

İki kanatlı oyma kapının önündeki hizmetçiler Sümbül Ağa'yı görünce telaşlandı. Kızlardan biri kapıyı hafifçe aralayarak içeri süzüldü kaşla göz arasında.

Ruslana öyle heyecanlıydı ki kalbinde çalan davulların gürültüsü duyulacak sandı. Kader anı gelip çatmıştı sonunda. Bu kapının arkasında oturan yaşlı kadın onu beğenirse hedefine bir adım daha yaklaşmış olacaktı. Yoksa yine çıkmaz sokaklarda dolaşıp durmak olacaktı kaderi, korkular ve ümitsizlikler içinde.

İçinden mutlaka kendimi ona beğendirmeliyim diye tekrarlayıp dururken birden vücudunu ateş bastığını hissetti. Ya az önceki kavgayı Valide Sultan duymuşsa? Herkesi tırmalayıp duran bu Moskof kedisini oğlunun koynuna sokmam diye tutturursa? Öyle ya, emanetse emanetti. Ruslana'yı sarayın bir köşesine atıver, yedirir, içirir baktırırdı. Da-

ha olmadı, onu birine verir, kapının önüne koyduruverirdi. Emaneti oğluma gelin alacağım, Haseki yapacağım diye bir sözü mü vardı kadının; yoo. Ruslana bu sarayda yıllarca çürüdüğünü ve saçları ağarmış bir cariye eskisi olarak ölüp gittiğini hayal etti. Ölsem daha iyi, diye söylendi.

"Benim yaptıklarımı tekrarla. Sakın söylenmeden Hafza Sultan'ın yüzüne bakma. Konuş denmeden çeneni açma. Sesini yükselteyim deme."

Sümbül Ağa'nın son talimatlarıyla toparlandı Ruslana. Biliyorum diye geçirdi içinden. Kaç gündür cadıların önünde diz çöküp oturuyor, onlarla birlikte, "Söylenmeden Hünkar'ın yüzüne bakmayacağım. Konuş denmeden konuşmayacağım. Emrederse, sesimi yükseltmeden konuşacağım," diye ezberleyip duruyordu, kafasını iki yana sallaya sallaya. Bazı geceler rüyasında bile emir tekrarı yapıp duruyordu. "Söylenmeden Hünkar'ın yüzüne..."

Belki de hiç gerek kalmayacaktı bunlara. Şimdi kapı açılacak ve az önce içeri giren kız başını uzatıp "Sümbül Ağa, Valide Sultanımız der ki, Moskof kızı görecek gözümüz yoktur. Var git, o şimet kızı da görür. Büyük Hanım'ın dediği budur," diye kesinip atıverecekti.

"Aman başını yerden kaldırma. Aman konuşma. Aman emir olsa bile gözünün içine bakma. Aman huzura girdiğin sırada, kapıdaki eşikten geçerken iyice eğilmeyi unutma."

Lanet olsun! *Amanlar listesi* o kadar uzundu ki. Hangisi akılında kaldı bu yasakların? Birini unutuverse ne olacaktı? Celladın mı verecekti Sultan onu. "Bu kız gözümün içine baktı," diye. Ne aptalca şeydi bu?

Nerede kalmıştı bu kız? Neden çıkmıyordu içeriden? Ne olacaksa olsundu artık. Dayanamıyordu bu heyecana. Kalbindeki davullar beynine çıkmış, kulağının dibinde gümbürdüyordu. O korkunç ihtimal tekrar içini kemirmeye başladı. Hafza Sultan kavgayı duymuş olabilir miydi gerçekten? Elbette duymuştur diye cevap verdi beyninde sonuya. Koskoca padişah anası duymazsa kim duyacaktı? Harem'deki siyah cadılar çoktan yetiştirmiştir diye son kararını verdi. Kavganın sebebini de öğrenmiş olabilir miydi? Despina. "Onları merdiven altında sarmaşdolaş gördüm, hem vallah, hem billah!" diyerek Sümbül Ağa'yla oynaştığını söylemişse "Öldüm o zaman, öldüm."

"Toparlan," diye homurdandı yanıbaşında dikilen Merzuka. "Gören ölü evine gidiyorsun sanacak. Yüzün gözün kireç gibi oldu!"

Ruslana hemen iki yanağına minik cimdikler attı. Oldu mu der gibilerden Merzuka'ya bakınca Tatar kızı homurdanmakla yetindi sadece.

Tam sıradaki yeni korkuların kıpırdanı beynini kemirmeye başlarken iki kanatlı koca kapı açıldı. Sümbül Ağa, dünyadaki tüm dağların, ovaların sahibiymiş gibi azametle ilerlerken omzunun üzerinden Ruslana'ya, "Yürü," diye fısıldadı. Adam kollarını önünde çaprazlama getirip sağ elini sol omzuna, sol elini de sağ omzuna koyarak bir an durdu kapıdaki yüksek eşiğin önünde. Heybetini eşikte bırakıp eğilerek içeri doğru bir adım attı.

Eşiğin önünde titriyordu Ruslana. Sümbül Ağa gibi kollarını çaprazlama çabası sonuç vermedi. Beceremedi bir türlü. O da iki avucunu karnının üstünde birleştirip geçti eşiğin üstünden. Bir iki adım ilerledi. Eğilmiş miydi? Kahretsin, unuttum mu yoksa diye düşündü? Nerede bu kadın? Başımı kaldırıp bakamıyorum ki? Yanlış tarafa mı yürüyorum yoksa? Arkasındaki kapının, açıldığı gibi sessizce kapandığını hissetti. Diğerleri dışarıda kalmıştı demek ki. Sümbül Ağa ne cehen-

neme kayboldu? Yanında mı acaba? Sağında mı, solunda mı? Lanet olsun. Başını kaldırıp bakmak istiyorum artık.

Gözlerini yere dikmiş vaziyette ne kadar kaldığını bilmiyordu. Derken tam karşısından, başını kaldırmadığı için sadece güneşliğinin geldiğini hissettiği pencerenin ordan bir kadın sesi, "Sümbül," dedi. Ses yüksek değildi ama buyurgandı. İnce değil fakat kadınsıydı.

"Acemi taşlığında bir şey mi oldu bugün?"

Eyvah! Her şey bitti! Kadın biliyor! Yandım! Bütün bu sözcükler birbiri ardına patladı beyninde. Ruslana o panik içinde Sümbül Ağa'nın ne dediğini duymadı bile. Fakat Valide Sultan'ın aldığı cevabı yeterli bulmadığı belliydi.

"Haremin, Padişahımız efendimizin evi olduğunu, bu evin huzurlu sessizliği kimsenin bozamayacağını bilmez misin Ağa? Bu ne gürültüdür? Bu ne edepsizliktir?"

"Bilirim Sultanım."

"Bilirsin de ne demeye bu edepsizliğe mani olmazsın?"

"Lakin Acemi Koğuşu'nun idaresinin fevkalade zor olduğunu Sultan Anamız benden iyi bilir."

"Sen ne dersin Sümbül? Acemi'ye söz geçiremeyen bir ağaya mı emanettir oğlumuzun hanesi?"

Kadının sesi daha da sertleşmişti. İşler sarpa sarıyor diye korkuyla titredi Ruslana. "Rüya başlamadan bitiyor."

"Hünkarım'a değil bir Sümbül, bin tanesi feda olsun. Ancak demem o ki; kural tanımaz bir densizin şiirtleğini engelleyemedik bir türlü. Bağrışları sizin gibi efendimizin kulağına kadar gidip hiddetlenmesine sebep olmuşsa boynum kildan incedir."

Ruslana, adamın söylediklerinin yarısını anlamamıştı. Fakat Sümbül Ağa'nın sesindeki sükunet ve güvenle rahatladı.

"Kimdir bu kural, kaide bilmez densiz? Haremde ne işi var böylelerinin?"

Alarm çanları tekrar çalmaya başladı Ruslana'nın beyninde. Yok, bu kadın işin peşini bırakmayacak, her şeyi ortaya çıkaracaktı belli ki.

"Bir Acemi, sultanım."

"Onu anladım Sümbül, şu edepsizi himaye etmeye kalkma sakın. Kimdir?"

Sümbül Ağa duraksadı. Adamın artık yapacağı bir şey kalmamıştı. "İşte karşınızda," diyecekti şimdi çaresiz.

Yoksa Ruslana, ondan önce davranıp başını cesaretle kaldırarak "Benim, benim," diye haykırmalı mıydı? "Taçam Noyan'la dağları, ovaları aşan ben, dinsiz vahşilere kafa tutan ben, bir Rum kızından mı korkacağım?" Böyle korkudan, ezilip büzülmeye, yürek depremiyle titreyip durmaya son vermeliyim diye geçirdi içinden. Tam bu çılgın kararı uygulamak için ağzını açmaya hazırlanırken Sümbül Ağa, "Giritli bir Rum kızı Sultanım," diye mırıldandı yavaşça. "Despina derler."

Ruslana ağzını sıkı sıkı kapamasa o anda sevinçten çığlık atabilirdi. Sümbül onu ele vermeyecek miydi yoksa?

"Ne zamandır haremde bu Despina?"

"Bir yıla yakındır."

"Bir yıla yakındır da Hünkar evinde bağırılıp çağırılmayacağını öğrenmemiş mi densiz?"

Sessizlik. Sümbül Ağa da onun gibi yere bakıyordu herhalde şu anda.

Hafza Sultan'ın yeni sorusuyla dünya Ruslana'nın başına yıkılıverdi. "Kiminle kavga etti edepsiz Acemi?"

Yine aynı sözcükler patladı Ruslana'nın beyninde. "Eyvah! Her şey bitti! Yandım! Kadın biliyor!"

Sümbül Ağa'nın artık çaresi kalmamıştı. Asıl kavgayı Ruslana'nın çıkardığını, yetişmese kızı az daha boğacağını söyleyecekti mecbur-en. Ruslana, başı önde, kalbinde davullar gümbürderken gözlerini yumdu yeniden.

"Kimle etmedi ki Hasekim? Herkese saldırdı. Zannım o ki bu kız deli. Yapmadığını, demediğini komadı."

Oh! Hurraaa! Yine kurtulmuştu. Sümbül, merdiven altı aşkını ele vermemekte kararlıydı. Ruslana, tabii, diye söylendi içinden "Foyamız meydana çıkarsa onun da kellesi gidecek."

"Ne istiyormuş bu Despina?"

"Ne istemiyor ki Sultanım? Ne yemek beğenir, ne yatak. Hünkar Dairesi'ne çıkan kızlara sataşır. Oraya buraya emirler yağdırır..." Adam bir solukluk sustu. "İzin olursa, diyecektim ki..." Ağa lafın gerisini getirmedi.

"Söylesene Sümbül Ağa, ne susarsın? Rahmetli kocam Yavuz Sultan Selim ve oğlum Sultan Süleyman Han'ın haremindeki huzur ve selamet için ne yapmak gerekti?"

Ruslana tecrübeli harem ağasının taktiğini anladı. Sümbül Ağa, kelime kelime Valide Sultan'ı ne dese kabul edeceği noktaya getirmişti. Başarı kaldırabilmiş olsaydı Sümbül Ağa'nın gözlerinde çakan zafer kıvılcımlarını görebilecekti. Bu oyunu beğendi Ruslana. Mutlaka kendisi de bu taktiğe başvurmalıydı gerektiğinde.

"Diyeceğim şudur. Bu Rum kızı padişahımız efendimizin himaye ve iltifatına layık değildir."

"Ne demektir bu?"

"Sultanımın izni olursa azatlığını verdim. Varsın babunu dışarıda arasın."

Sessizlik...

Ruslana yerdeki halıları seyretmekten bakmıştı. Kadının cevabını beklerken zamanın durduğunu hissetti. Valide Sul-

han'ın cevabı gecikince son bir hamle daha yapmak zorunda kaldı Sümbül Ağa.

"Korkum o ki, Allah esirgesin bu kız bir gün efendimizin hayatına kast ile..."

Harem Ağası sözünün sonu getirmedi. Hafza Sultan, "tü tü tü," diye sesler çıkardı korkuyla.

"Ağzından yel alsın! Kulağının işitmediği ne yel işitsin, ne yer. Haremde bir divanenin işi ne? İzin verdim. Usulünce icabına bakarsın."

Zafer! Zafer! Zafer! Ruslana içinden çığlıklar atarken Sümbül Ağa'nın yüzünde tek bir duygu kıpırtısı bile olmadı. Niye olsun ki? İcabına bakmıştı zaten. Saraydan uzaklaştırmak için irade çıktığına göre, kimse araştırmayacaktı artık kızı. Biri sorsa bile cevabı hazırdı Sümbül Ağa'nın nasıl olsa. "Kimi soracaksınız Sultanım, şu deli Rum kızını mı? Kimbilir nerede? Umarım talih yüzüne gülmüştür."

Ama Sümbül'ün kafasından geçenleri bilmiyordu Ruslana. O sadece Despina saraydan kovulacak sandığı için seviniyordu. Dışarıda ne konuşursa konuşsundu artık Rum kızı. Haremden kovulmuş birine kim inanırdı ki.

"Ben Hünkar'ın anasıyım. Yaklaş kızım."

Ruslana'ya kadının sesi bu kez bir mutluluk şarkısının nameleri gibi geldi.

"Bir edepsiz yüzünden seni unuttum. Bu meseleyi hallettiğimize göre artık sohbet edebiliriz."

Ruslana kımıldamaya cesaret edemedi bir an. Daha yüzünü bile görmediği bu kadın şimdi ondan mutluluğa doğru bir adım atmasını istiyordu. Hedefine ulaşmasına bir adımcık mı kalmıştı? Yok canım, daha neler! Kadın onu beğense bile bu Sultan Süleyman'ın huzurunda sorulacağı sınavdan da geçeceği anlamına gelmezdi ki.

Bir söğüt dalı kadar ince ve kırılgan kızın kopardamadığını gören Hafza Sultan, "Yaklaşsana yavrum," dedi sevecenlikle.

Ruslana Kırım'da öğrendiği gibi süzülerek zarafetle ilerledi.

"Demek Ayşe Hanım'ın anasının, Kırım Hanı'nın eşi Ay geline emanet ettiği Aleksandra sensin?"

Ruslana hiç ses etmeden başının ufak bir hareketiyle itiraz etti. Şimdi nasıl koskoca Hünkarın annesine, "Benim adım artık Ruslana," diyecekti ki?

İmdadına yine Sümbül Ağa yetişti. "Kulumuz kendisine artık Ruslana denilmesini istiyor Hasekim. Aleksandra zor geliyor saray ahalisine diye düşünmüş."

"Demek Ruslana demenizi istiyorsun?"

Ruslana yine sessizce başını salladı. Bu sefer "Evet," anlamındaydı başının hareketi.

"Eh ne yapalım, öyle olsun. Hem geldiğin yere de uygun. Pek münasip düşünmüşsün. Ha Rus kızı, ha Ruslana..."

Sessizlik.

Bu suskunluğun ne anlama geldiğini çok iyi biliyordu Ruslana. Padişahın anası, saçının telinden ayağına kadar süzüyordu onu. Belki de Gülbahar Hasekî ile, oğlunun başına taçettiği kadınla mukayese ediyordu o anda. Büyük sınavdan bir önceki imtihana çıkmıştı Valide Sultan'ın göz kantarında.

Ne kadar narin diye geçirdi içinden Hafza Sultan. Gülbahar kadar uzun boylu değildi ama inceliği kıza müthiş bir cazibe katıyordu. Üstelik çok genç. Gülbahar'dan çok daha genç. Bir kır çiçeği kadar taze.

"Başını kaldırsana yavrum."

O an gelmişti işte. Sonunda aşkına ve tahtına talip olduğu Osmanlı padişahının annesiyle gözleri buluşacaktı. O ilk

bakışın çok önemli olduğunu iliklerine kadar hissediyordu. Önce saygıyla eğildi, ağırdan alarak. Çünkü sıkı sıkı tembih etmişti bunu Seraret Kalfa.

"Aman güzelim. Sultan Anamız senden bir şey istedi mi hemen yapma. Önce eğilip selam ver."

"Neden?"

"Eğilmek, emrin başım üstüne demektir de ondan. Önce eğilir, sonra yaparsın."

"Madem böyle, hemen yapsam ya."

"Olmaz. Saraylı kadının terbiyesi böyle çizilmiştir."

Ruslana, "yanlış çizilmiş öyleyse," diye geçirdi içinden ama saraylı kadın terbiyesinin *icabı* neyse, Valide Sultan'ın önünde onu yaptı. Öne doğru hafifçe eğildi. O ana kadar gözlerini ipek halıdan ayıramadığı için görmediği ama aydınlığını yaşadığı ışık kaynağına doğru kaldırdı başını. Bakışları ilk kez karşılaştı. Işıktan gözleri kamaştı Ruslana'nın. Yaşlı kadın, yeşilli, beyazlı çiçeklerle bezenmiş duvarda bir sedef kakma gibi duran büyük pencerenin önüne yerleştirilmiş muhteşem divanda azametle oturmuyordu. Güneş arkadan vurduğu için gölgede kalan yüzünü göremedi bir an ve minik bir çığlık attı. Hafza Sultan'ın emrine amade bekleyen nedime ve hizmetkarların kos'kadan yürekleri ağzına geldi bu hiç beklemedikleri çığlıktan. Ruslana bir eliyle ağzını kapatıp şaşkınlığının yeni bir terbiyesizliğe yol açmasını önlemeye çalışı hemen.

"Ne oldu kızım?"

Ruslana cevap vermedi. Ne diyeceğim şimdi?

Bu soruya cevap aradığı farkında olmadan Valide Sultan'a doğru bir iki adım daha yaklaşmıştı. Birkaç nedime kıskırarak baktı. Kız yürümüyor adeta bulutlarını üzerinde uçuyordu. Hafza Sultan'ın da gönül tellerini titretti bu süzü-

liş. Ona genç kızlığını hatırlattı. Ah, diye geçirdi içinden, sen bir de beni görseydin böyle süzülürken. Kırımlı Ayşe Hanım'ın üzerine Selim Han'a cariye geldiği günleri hatırladı birden. Ayşe Hatun, Selim'e oğlan evlat verememişti. Sıcağına gelen Hafza'ya gönül koymamış, aksine yol, yordam öğretmişti. Bir de Kırımlı kadınlar gibi süzülerek yürümeyi. Cariyelikten Haseki'liğe, oradan Valide Sultanlığa yükselmişti ama böyle süzülmeyi unutmuştu. Hey gidi hey, dedi Hafza Sultan. Kaç yıl olmuştu böyle yürümeyeli. Oyuz mu, kırk mı? Becerebilir miydi acaba, ayak parmaklarının ucunda kaymayı hala? Kim öğretmişti bu kıza? Güldane Sultan mı, Ay Hanım mı?

Ruslana küçük eli ağzında eğilip yaşlı kadına daha yakından baktı. Valide Sultan'ın dizi dibinde oturan birkaç saraylı kadın, duvar diplerine dizilmiş hizmetçiler hayretler içinde muriddardı. Böyle bir şey nasıl olurdu? Hiç Hünkar anasına bu kadar yaklaşılır, kadının yüzüne böyle dik dik bakılır mıydı? Kadınlardan biri, böyle saygısızlık görülmüş işitilmiş şey değil diye geçirdi içinden. Bir başkası "Bu kızlara hiç mi terbiye vermezsin?" der gibi Sümbül Ağa'yı baktı.

"Söylesene yavrum. Seni bu kadar şaşırtan nedir?"

Yaşlı kadın da Ruslana'yı süzüyordu aynı dikkatle. Ne kadar güzeldi. Ne kadar gençti. Gür kızıl saçları dalga dalga omuzlarına dökülüyordu. Başındaki oyalı beyaz örtü masum güzelliğine ayrı bir sihir katmıştı sanki. Kadın, aman Allahım diye geçirdi içinden. Ne vardı bu kızın gözlerinde? Bazen bir derya gibi mavi-yeşil, bazen gece kadar karanlık odanın alacalı aydınlığında. Gözleri mi büyülüyordu insanı, bakışları mı? Ya bu, sert bir inadeyi yansıtan burnun altındaki dolgun, etli, bir erkeğin aklını başından alacak şehvet ve arzu fışkıran dudaklara ne denmeliydi? Kuğu gibi bir boyun, incecik vücuduyla orantılı dar omuzlar, içliğine isyan etmiş gibi başkaldıran yaşına göre iri göğüsler. İncecik bir bel ve davetkar, yuvarlak kalçalar. Belki öyle çok güzel değil, ama bambaşka bir büyüsü var diye geçirdi içinden.

Kızı yeteri kadar incelediğine kanaat getiren kadın, sorusuna hala cevap alamadığını farketti. Başını kaldırıp tekrar kızın gözlerine bakınca inanamadı. Siz de görüyor musunuz der gibi etrafındakilere döndü. Evet hepsi görüyordu aynı şeyi. Moskof Acemi, ince ince, için için, sessiz sessiz ağlıyordu. Al sana görülmemiş, işitilmemiş bir şey daha diye birbirini süzdü hizmetkarlar. Valide Sultan, hanımlar, hizmetçiler Ruslana'nın yaşlarla üzüm buğusunu andıran gözlerinden dökülen inci tanelerine takılıp kaldı bir süre. İlk toparlanan Hafza Sultan oldu. "Ne oldu kızım; niye ağlarsın? Korkma söyle."

"Güldane Anama çok benziyorsun."

Hünkar anasına hitap tarzı kaba olsa da; bir melodiyi andıran sesinde acı, hasret, şaşkınlık, sevinç, ne aransan vardı. Kumasının anasının ismini işitince titreyen Valide Sultan bu sefer niyanın, hilenin, küçücük bir ipucunu aradı; bulamadı. Demek ki bu kadar çok sevmişti kadını.

"İnsan insana benzer derler ya kızım. Boşuna dememişler belli ki."

Mengli Giray Han'ın İstanbul'daki sürgün günlerinde bir iki defa gördüğü Güldane Sultan'ın yüzünü hatırlamaya çalıştı. Sadece güzel, çekik gözleri belirdi hayalinde. "Gül gibi solup gitti Güldane Sultan desene yavrum."

Küçük bir başkımkla başını sallayarak cevap verdi bu sorusuna Ruslana.

"Sen şimdi kanından, canından olmayan bir kadına mı ağlarsın böyle?"

"Hı hı."

"Sana analık yapsa da yabancı bir ihtiyarın ardından göz yaşı döküyorsun, öyle mi güzel kızım?"

Yine sadece "Hı, hı," diye bir ses çıktı Ruslana'nın ağzından hıçkırıklara karışarak.

Yaşlı kadın, yüzüne yine uzun uzun baktı. Bu yaşlarla ıslanan gözlerde, yalan, riya aradı tekrar. Yoktu. Kız yürekten ağlıyordu; sırf ona analık eden kadını hatırladığı için dökülüyordu bu yaşlar.

"Gözyaşların sana yücelik katıyor yavrum," dedi yavaşça.

Sümbül Ağa ve nedimeler o güne kadar sarayın bir numaralı kadınından hiç böyle sözler duymamışlardı. Hele sesinin titrediğine, gözlerinin yaşardığına hiç ama hiç tanık olmamışlardı. Padişah anasının gözünde yaş görmek kul kısmına iyi gelmez herhalde, diye önlerine baktılar, kadın derin derin içini çekerken.

Ruslana'nın duygusallığı kendi anasını hatırlatmıştı Hafza Sultan'a. Doyamadığı anasını. "Gel, yaklaş," dedi. "Sen ana bellediğin bir kadının ardından ağlarsın. Biz nicedir öz anamızı bile hatırlamadık. Yaklaş da güzel gözlerine şöyle yakından bakalım. Belki içinde kendi anacığınızdan bir iz görürüz de unutkanlığımıza, vefasızlığımıza yanarız."

Kadın, Ruslana'nın yine gözucuyla Sümbül Ağa'ya baktığını görünce Harem Ağası'na döndü.

"Sen hala burada mısın Sümbül? Oğlumun hanesini başımıza yıkmaya kalkan bir densiz ortalıkta dolanırken, burada dikilip yaşlı bir kadının ahını vahını mı dinlersin?"

Sümbül Ağa neye uğradığını şaşırdı. Telaşla toparlanırken Hafza Sultan, "Var git Sümbül," dedi, "yapman gereken neyse yap. Bizi de burada Güldanesi anamızın *kıymetli* emaneti*yle* bırak."

Sümbül Ağa telaşla geri geri kapıya doğru çekilirken, kadın, "Kızımızın huzurumuza bu kadar geç çıkarılmasının sebebini de anlatırsın artık bize," diye seslenmeyi de ihmal etmedi. Sesinde öfkeden çok, mutluluktan kaynaklanan muğlak bir ifade vardı. Hatta elindeki küçük mendille yanaklarını silen Ruslana'nın yüzündeki hüzün ifadesi bile dağılır gibi oldu.

Sümbül Ağa da mutluydu. Eşikte üç kere eğilerek Valide Sultan'ı selamlayıp çıkarken, "Turnayı gözünden vurdun oğlum Sümbül," diye geçirdi içinden. "Bu Moskof kızı yakında Hünkar'ın da aklını başından alır. Vay Mahidevran Gülbahar Haseki'nin başına gelene!"

XVII

Hafza Sultan'ın, Kırım'dan gelen bir Moskof kızını huzuruna alıp iltifat ettiği halkın, Gülbahar Haseki'ye tez ulaştı. Sultan Süleyman'ın Manisa'da Sancakbeyi olduğu günlerden beri aynı yastığa baş koyduğu Gülbahar Haseki, mubiceçim kaftanının eteklerini sürüyerek geçip divana oturdu. Hizmetkarlar koşuşturup arkasına yastıklar koydu, eteklerini düzeltip rahat etmesini sağladı. Bir kız da gül kokulu su verdi.

"Kız çok mu güzelmiş?"

Valide Sultan'ın dairesinden çıkıp nefes nefese sarayın iki numaralı kadınına haberi yetiştiren hizmetçi, bu soruya ne diyeceğini bilemedi. "Güzel," dese bir türlü; "değil," diye yalana başvursa, nasıl olsa ensede sonunda foyası ortaya çıkacağı için başka bir türlüydü çünkü.

Saray terbiyesiyle yetişen kadın, riyakarlığa talimliydi ne de olsa. Haseki'nin önünde yerlere kadar eğilirken, "Aman sultanım; sizden güzeli var mı ki, bir Moskof kızı hasekimden üstün çıksın?" diye cevap verdi.

Gülbahar güzeldi. Hatta güzelden de güzeldi. Adı boyuna Mahidevran'a çıkmamıştı. Kafkas dağlarının, karlı buzlu sularını, kekik kokan ovalarını hür havasıyla beslenen bir soyun kanı dolaşıyordu damarlarında. Çerkez kızıydı, boylu posluydu. Salıverdi mi beline kadar inen siyah saçlarında en ufak bir ışık yansımasıyla yıldızlar yanıp sönerdi. Süleyman Han bu yüzden ona çoğu zaman "Yıldızım," demeyi tercih ediyordu ya. Gerçekten de Gülbahar'la yıldızı parlamıştı Sultan Süleyman'ın. Aslan gibi bir oğul vermişti ona Gülbahar. Pederi Selim Han'ın ani ölümüyle genç yaşta Osmanlı tahtına oturmak nasip olmuştu.

Siyah bir üzüm tanesi kadar iri ve karaydı Gülbahar'ın gözleri. Uçları kalemle çekilmiş gibiydi. Bu gözlerde hem sevdanın içli titreyişlerini hem yavrusunu korumaya kararlı dişi bir geyiğin o narin fakat kararlı saldırganlığını görürdü Süleyman. Sarayı birbirinden güzel kızlarla dolu bir cihan hükümdarının üstüne gül koklamadığı kadın olmanın gururlu duruşuna da hayrandı.

"Yalan söyleme. Moskof güzelmiş diyorlar. Validemizi de güzelliğiyle, tatlı diliyle büyülemiş. Bir kız hem güzel, hem tatlı dilliyse tehlikelidir."

Hizmetçiler çok da akıllı, diye geçirdi içinden. Bir çiğ tanesi kadar da taze ve duru üstelik.

Gülbahar Haseki'nin cevap beklediğini biliyordu kız. Eğilip bükülerek "Aman hasekim," diye mızmızlandı. "Güzel olsa ne ola? Benim hasekim bir güneş, bu kız ben diyeyim çıra, siz deyin mum alevi. Yanmasıyla sönmesi bir olur. Üstelik bestelli daha çocuk."

"Sen ne dersin kız? Hiç on beş yaşında kız çocuk olur mu? Şehzade Mustafa Han'a gebe kaldığımda ben on dördündeydim daha."

O kış gününü hatırladı Gülbahar Haseki. Selim Han'ın oğlu Şehzade Süleyman'a sunulduğu geceyi. Ne tahtı vardı akıllarında, ne saltanat. Savaş meydanlarını kasıp kavuran, Şah İsmail'e Memluklu'ya, Tomambay'a cihanı dar eden Selim'i onca düşmanı değil de, sırtındaki bir çıbanın yeneceğini, Süleyman'ın, bir ucu Kafkas dağlarına, bir ucu Macar ovalarına dayanan imparatorluğun başına daha yirmi beşine bile basmadan geçeceğini kim, nereden bilecekti ki?

Çocuklar gibi şendiler o günlerde. Hafza Sultan da, kocasının bitmek bilmeyen seferlerini fırsat bilip oğlunun yanında, Manisa'da kalmıştı. Seviyordu Gülbahar'ı. Oğlunu mutlu gördükçe daha da artıyordu bu sevgisi. Hele bir çocuk beklediğini öğrenince Gülbahar'ı koyacak yer bulamadı artık. Gerçi Süleyman Kefe'de* Sancak Beyliği yaparken daha on yedi yaşında ilk kez Tatar kızı Fülaye Hatun'un koynunda erkekliği ve şehveti tatmış, Mahmut adı verilen bir oğlu da olmuştu ama genç sancak beyinin kendisi çocuktu daha. Nedense onun da, Hafza Sultan'ın da kanı kaynamamıştı cariyeyle oğluna.

Ama şimdi işler başkaydı. Genç şehzade artık yirmi yaşında kartal gibi bir erkekti ve üstelik aşıktı. Tatar kızı Fülaye gözden düşmüş, Süleyman'a bir oğul verip kaybolup gitmişti. Şimdi varsa Gülbahar'dı, yoksa Gülbahar. Bu yüzden Sancak Beyliği görevlerini bile ihmal ediyordu bazen Gülbahar'ın koynundan çıkmamak için. Günlerce dairesine

* *Kefe*: Kırım'da eski bir şehir. Osmanlı Devleti'nin Kırım'daki Sancak-beyliği'nin merkezi.

kapanmağı oluyor, kapıkulları, köşehaşlarında, alçak sesle cılgıt geçiyordu bu durumla.

"Şehzademizi gören var mı?"

"Haberin yok mu, Şehzade Çerkez seferinde."

Gülbahar'ın hizmetkarları fıskos yapıp duruyordu gülüşerek.

"Duydun mu, Gülbahar Hanım gebeymiş."

"Bir mi ola çok mu acaba?"

"Kız ne demek o?"

"Canım haksana, kadın Şehzademizin koynundan çıkmıyor. Bakarsın, ikiz, üçüz filan doğurur."

Fısıltılı bir gülüşme kasırgası esiyordu her köşe bucakta. Bu laflar Hafza Sultan'ın kulağına kadar gitmekte gecikmedi. Ve Sultan Ana, hiç mi hiç gülmedi.

"Bre densizler, bu ne edepsizliktir. Ekmeğini yediğiniz kapıya. Beylerbeyi'ne dil uzatmaktan utanmaz mısınız? Koparayım mı dillerinizi?"

Delişete kapılan hizmetçiler, korku içinde yerlere kapandı. Ağlaşmalar, bağışlanmak için yalvarmalar arasında Hafza Sultan, nikahsız da olsa *gelin* belledi Gülbahar'ı alaya alan hizmetkarlara sopa cezası vermekle yetindi. Hatta kızılcık sopasını elini alıp birkaç değnek de kendisi indirdi can acısıyla bağrışan kızlara ki, ibret olsun.

"Bu seferlik sopa. Bir daha böyle densizlik duyarsam, dilinizi ensenizden çektiririm, bilmiş olun. Dilsiz kalın ki, bir daha oraya buraya uzanmaya."

Bir anda kesilen dedikodular Süleyman'ın da Gülbahar'ın da umrunda değildi aslında. Aşka doyan, şehvetten yorgun düşen Çerkez kızı, yeşilin her tonunun kucaklaştığı ormanlara bakan bir pencerenin önünde oturup karnında kıpırdamaya başlayan bebeğine giyecek bir şeyler işlerdi.

Şehzade ne hareket rüzgarlarıyla Manisa dağlarının yalçın kayalarını eşkıl çalarak dövüşünü, yeşillere bezenmiş tepelerde dalgalanıp duran ağaç denizini seyrederdi dalgın dalgın. Gülbahar'ın koyu kahve gözlerini, siyah saçlarını öven şiirler yazardı kalemi eline alıp.

Beylerbeyi Konağı'nın akşamları, bir başka büyülü olurdu. Süleyman ve Gülbahar, gürül gürül yanan bir ocağın karşısında diz dize otururdu bu kış gecelerinde. Şehzade, kesme kristal bardaktaki şaraptan bir yudum alır, "O kiraz dudaklardan bir meze yok mu," diye sorardı. Gülbahar utanarak nazlansa da, güçlü dudakların bazen yumuşacık, şefkat dolu, bazen hoyrat ve susuz öpüşlerine teslim ederdi kendini. Geniş adamın güçlü hamlelerinyle zevkten inler, "Şehzadem," diye fısıldardı hazla. Bu ateşli fısıltıyla arzulan karbaşlanan erkeğin vücudundaki gerginler buhar olacaklarını şehzadenin beline bir kement gibi dolar, zirveye onunla birlikte ulaşırdı Gülbahar. Yorgun ve terli bedenleri tatmin olmanın o dayanılmaz yorgunluğu içinde ipek çarşafların üzerinde hâlsiz uzanırken Süleyman, "Mahdevranım benim," diye o gün yazdığı şiiri okurdu Gülbahar'ın kulağına.

Bu'eye bir can nedir, ben can verirdim can ile
Yarim ağız bir buse ikram etse yarim bana

Gülbahar, on dört yaşında bir genç kız hayattan daha ne isteyebilir diye düşünürdü sık sık. "Mutluluktan ölmek budur herhalde. Erkeğim genç, yakışıklı, onun kahramanı bir padişahın kucağında. Şehzadem nasıp olur kılıç kuşanır, tahta çıkarsa, bebeğim Şehzade, ben de padişah anası olacağım."

Aslında o zamanlar saltanat unvanında hâlâ değildi Gülbahar'ın. Süleyman cenin olsun yeterdi.

Hafsa Sultan esnemeden bu beraberlikten. Süleyman'ın gözü Çerkez kızından başka bir şey görmüyordu. Bütün gece Çerkez kızından başka bir şey görmüyordu. Bütün gece Çerkez kızından başka bir şey görmüyordu. Bütün gece

ga dalga yankalandı koridorlarda. Haberciler telaşla koşuştu. "Müjdeler olsun şehzadem, müjdeler olsun. Oğlan babası oldun."

Şehre salınan tellallar sokak sokak bağırdı. Duyanlar, duymayanlara haber etsin. Tüm diyarların sultanı padişahımız Yavuz Sultan Selim Han Allah'ın izniyle ikinci kez dede oldu. Duyduk duymadık demeyin. Şehzademiz Süleyman Han'ın bir oğlu daha oldu. Şehzade'nin adı Mustafa'dır. Mustafa Han'ın ömrü uzun, bahtı açık, şanı yüce olsunnn!"

Bir başka köşede, bu başka tellal veriyordu müjdeyi. "Mustafa Han'ın ömrü uzunnun, bahtı açık, şanı yüce olaaa! Yüce Mevlam Mustafa Han'ımızı koruyaaaa. Peygamberimiz Muhammed Mustafa'nın şefaatı üstüne olsaaa!"

Gülbahar da Süleyman'ın devlet işlerinden uzak tutmak için elinden geleni yapmıştı Hafza Sultan'ın telkinleriyle.

İstanbul'dan dörtnala haberci geldiğini duydukları günü hatırladı Gülbahar Haseki. İki kadının yüreği ağzına gelmişti. Kötü bir haber mi getirmişti acaba yoksa?

"Padişahım çok yaşa." Adamlar, Süleyman'ın eteklerine kapanınca kaderin kendilerine yeni bir yol çizdiğini anladılar. Hafza Sultan, ölen erkeği için sessizce ağladı. Oğluna sağ salim tahta çıkmak nasip olduğu için şükretti. Gülbahar ise ne diyeceğini, ne yapacağını bilemedi. Habercilerin "Hemen yola çıkmak gerek," öğüdü verdiği Süleyman, oğlunu kucaklayıp koklad ve ona dönüp,

"Şehzade kadınıydın, şimdi bak Padişah hasekisi oldun. Osmanlı'da anamdan sonra ikinci kadınsın artık. Oğlun şehzade Mustafa Han da veliahtımızdır. Süleyman belli ki Filaye'den doğan ilk oğlu Mahmut'u silmişti defterden. Bunun sebebini bilmiyordu. Kimse de sormamıştı zaten.

Kır atına atlayıp yola çıkmadan Süleyman'ın gözlerine uzun uzun bakışını unutamıyordu Gülbahar. Bir de, "Tahtı

den eme. Her zaman benim Maluldevranımsın, bunu böyle bilesin Gülbahar," deyişini.

Süleyman'ın İstanbul'a doğru atını dörtnala sürmeden öpüğü yanağını okşadı farkında olmadan.

O günden bugüne sanki yüz yıllar geçmişti. Tahta çıktığı günden beri sevdası bölünmüştü Süleyman'ın. Gülbahar onu devletle, hiç mi hiç kaç tane vezir, bin bir tane paşa, bey ve ağayla paylaşmak zorunda kaldı ama olsun. Haremdeki birkaç kızla yaşadığı gecelik aşkları saymazsa, her seferinde ona döndü Süleyman. Hünkar'dan davet geldi mi mutluluktu koşuyordu o da erkeğinin kollarına. Genç Padişah yine yanaklarını öpüp kokluyor, "Gül yanaklım, gül kokulum" diye kokusunu içine çekiyordu.

Yok, dedi içinden, "Moskof kızı istediği kadar güzel, istediği kadar genç olsun, Süleyman gülünü bir kenara koyup çalı dikeni koklamaz."

Öyleyse neydi bu içindeki sıkıntı? Hünkarın bana ihtiramda bir eksilme olmadığına göre içimi kemiren bu sinsi korku neden, diye söylendi. Ya o kabuslara ne mana vermek lazımdı? Moskof Kızı'nın Hafza Sultan'ı boyuteldiğini duyduğu günden beri kaç gecedir aynı rüyayı görüyordu. Kapkara bir gölge yağlı urganıyla odasına giriyor, Mustafa'sını kucağından koparıp alıyordu. Kokusundan kimseye tefsir etmiyordu rüyasını. Hafza Sultan'ın vaktiyle Süleyman için yaşadığı korkuyu şimdi ben çekiyorum, dedi kendi kendine Gülbahar. Kimin hayatı tehlikede? Benim mi, Mustafanın mı?

"Yoksa düşüme giren gölge, Ruslana denen bu Moskof cıyanı mı?"

Rüyalara tefsir arayan sadece Gülbahar değildi o günlerde. Hafza Sultan da, Gülbahar Sultan'ın gördüğü rüyaya bir

ga dalga yankalandı koridorlarda. Haberciler telaşla koşuştu. "Müjdeler olsun şehzadem, müjdeler olsun. Oğlan babası oldun."

Şehre salınan tellallar sokak sokak bağırdı. Duyanlar, duymayanlara haber etsin. Tüm diyarların sultanı padişahımız Yavuz Sultan Selim Han Allah'ın izniyle ikinci kez dede oldu. Duyduk duymadık demeyin. Şehzademiz Süleyman Han'ın bir oğlu daha oldu. Şehzade'nin adı Mustafa'dır. Mustafa Han'ın ömrü uzun, bahtı açık, şanı yüce olsunnn!"

Bir başka köşede, bu başka tellal veriyordu müjdeyi. "Mustafa Han'ın ömrü uzunnun, bahtı açık, şanı yüce olaaa! Yüce Mevlam Mustafa Han'ımızı koruyaaaa. Peygamberimiz Muhammed Mustafa'nın şefaatı üstüne olsaaa!"

Gülbahar da Süleyman'ın devlet işlerinden uzak tutmak için elinden geleni yapmıştı Hafza Sultan'ın telkinleriyle.

İstanbul'dan dörtnala haberci geldiğini duydukları günü hatırladı Gülbahar Haseki. İki kadının yüreği ağzına gelmişti. Kötü bir haber mi getirmişti acaba yoksa?

"Padişahım çok yaşa." Adamlar, Süleyman'ın eteklerine kapanınca kaderin kendilerine yeni bir yol çizdiğini anladılar. Hafza Sultan, ölen erkeği için sessizce ağladı. Oğluna sağ salim tahta çıkmak nasip olduğu için şükretti. Gülbahar ise ne diyeceğini, ne yapacağını bilemedi. Habercilerin "Hemen yola çıkmak gerek," öğüdü verdiği Süleyman, oğlunu kucaklayıp koklad ve ona dönüp,

"Şehzade kadınıydın, şimdi bak Padişah hasekisi oldun. Osmanlı'da anamdan sonra ikinci kadınsın artık. Oğlun şehzade Mustafa Han da veliahtımızdır. Süleyman belli ki Filaye'den doğan ilk oğlu Mahmut'u silmişti defterden. Bunun sebebini bilmiyordu. Kimse de sormamıştı zaten.

Kır atına atlayıp yola çıkmadan Süleyman'ın gözlerine uzun uzun bakışını unutamıyordu Gülbahar. Bir de, "Tahtı

den eme. Her zaman benim Maluldevranımsın, bunu böyle bilesin Gülbahar," deyişini.

Süleyman'ın İstanbul'a doğru atını dörtnala sürmeden öpüğü yanağını okşadı farkında olmadan.

O günden bugüne sanki yüz yıllar geçmişti. Tahta çıktığı günden beri sevdası bölünmüştü Süleyman'ın. Gülbahar onu devletle, hiç mi hiç kaç tane vezir, bin bir tane paşa, bey ve ağayla paylaşmak zorunda kaldı ama olsun. Haremdeki birkaç kızla yaşadığı gecelik aşkları saymazsa, her seferinde ona döndü Süleyman. Hünkar'dan davet geldi mi mutluluktu koşuyordu o da erkeğinin kollarına. Genç Padişah yine yanaklarını öpüp kokluyor, "Gül yanaklım, gül kokulum" diye kokusunu içine çekiyordu.

Yok, dedi içinden, "Moskof kızı istediği kadar güzel, istediği kadar genç olsun, Süleyman gülünü bir kenara koyup çalı dikeni koklamaz."

Öyleyse neydi bu içindeki sıkıntı? Hünkarın bana ihtiramda bir eksilme olmadığına göre içimi kemiren bu sinsi korku neden, diye söylendi. Ya o kabuslara ne mana vermek lazımdı? Moskof Kızı'nın Hafza Sultan'ı boyuteldiğini duyduğu günden beri kaç gecedir aynı rüyayı görüyordu. Kapkara bir gölge yağlı urganıyla odasına giriyor, Mustafa'sını kucağından koparıp alıyordu. Kokusundan kimseye tefsir etmiyordu rüyasını. Hafza Sultan'ın vaktiyle Süleyman için yaşadığı korkuyu şimdi ben çekiyorum, dedi kendi kendine Gülbahar. Kimin hayatı tehlikede? Benim mi, Mustafanın mı?

"Yoksa düşüme giren gölge, Ruslana denen bu Moskof cıyanı mı?"

Rüyalara tefsir arayan sadece Gülbahar değildi o günlerde. Hafza Sultan da, Gülbahar Sultan'ın gördüğü rüyaya bir

Hocanın sözlerini başını sallayarak dinleyen Hafza Sultan, duanın bitmesini bekledi sabırsızlıkla. "Korkum ondandır," dedi. "Tefsire bel bağlayıp ona göre hareket etmek ne kadar doğrudur? Yanlış bir tefsirle günaha girer, bir felakete yol açarsam? Ya aksi? Rüyayla gelen emre kulak tıkamak da günah değil midir? O zaman nice olur?"

Yavuz Selim'in de Şeyhülislamlığı'nı yapan bilge Ali Cemali Efendi, kadının hala düşünü tartıştığını anlayınca iyice meraklandı. Bu nasıl bir rüyaydı ki, koskoca Valide Sultan'ın yüreğine korku salıyordu? Rüyayı dinleyip yormak belki de bir sırrı öğrenmesine sebep olacaktı. *Tez zamanda yatmalı, icap ederse remil atmalı*, diye geçirdi içinden ve cevap bekleyen kadına döndü. "Kul kısmı, sultanım, düş görmekten uzak durabilir mi ki, manasını çözmeye çalışmaktan kaçınabilsin? Nice rüya vardır, hayra vesiledir. Bilir misiniz ki, Sultan Alparslan'ı, Malazgirt Ovası'nda Bizanslı Diyojenes kefesinin karşısına, düşüne giren aksakallı ermişin *batıya yürü, doğunun güneşini batıya taşı* sözü çıkarmıştır."

Zembilli, bir an susup, hemen önünde, sedef kakmalı sehpanın üzerinde duran sürahideki, içine gül yaprakları serpilmiş sudan bardağına doldurup bir iki yudum içti. "Bununla beraber," diye devam etti sözüne. "Atamız Yıldırım Beyazıt da, kendi gördüğü değil de, kadınının anlattığı rüyayı dikkate alsaydı, belki de hayatına mağlubiyet utancı ve esaret içinde son vermek durumunda kalmayacaktı. Hem peygamber efendimiz de gördüğü rüyaları eshabına anlatır, düşünü yorar, ders çıkarırdı."

Ali Cemali Hoca, bir yudum daha su içip "Demem o ki sultanım, rüyadan da, tefsirinden de korkmayacaksınız. Allah, kullarına akıl ihsan etmiş ki yanlış yapmaya. Ha, yanlış yaparsanız, bu da Allah'ın takdiridir."

Bardağını yavaşça sehpanın üzerine koyarken sordu. "Rüyanız nedir?"

Hafza Sultan, dizlerinin üzerinde dikilip Güldane Sultan'ın düşünü kendisi görmüş gibi anlatmaya başladı tane tane.

"Bir kartal gördüm. Kocaman, kül rengi bir kartal."

"Kartal devlettir. Güçtür, kudrettir. Hayırlara vesile olur inşallah. Uçuyor muydu kartal?"

"Uçuyordu. Durmamacasına. Yüksek kayalardan daha yükseklerde, karlı doruklarını üzerinde, yıldızların arasında dolaşıyordu."

Şeyhülislam'ın yüzü sevinçle aydınlandı. "Müjdeler olsun öyleyse. Hünkarımızın anasına Meviam malum kıldı. Efendimize yeni fetihler nasip olacak. Devletinin başı yıldızlara, güneşe değecek. Kartal bir yere kondu mu?"

"Konmadı."

Kadının tereddüt ettiğini görünce iyice artı meraka Şeyhülislam'ın. "Sonra, Sultanım."

"Birden... Sarayın denize bakan surlarının üzerinde dolaşan bir kız belirdi."

"Kız mı?"

"Evet, çok güzel bir kız."

"Sonra?"

"Kartal kızın başında uçmaya başladı."

"Belli, kısmettir sultanım."

"Kısmet mi? Kime? Kartala mı, kıza mı?"

"Hele bir anlatın Sultan Anam."

"Kız birden uzandı, kartalı tuttu."

"Üzerinde uçan kartalı yakaladı, öyle mi?"

"Evet. Kartal kanatlarını açıp onu sarmaladı ve uçup gitti."

Şeyhülislam Zembilli Ali Cemali Efendi'nin ağzı açık kalmıştı. Bu rüyada böyle bir son beklemiyordu doğrusu. Ne demekti bu? Kız ne anlama geliyordu? Kartalı yakalaması neye işaret ediyordu?

Hocanın derin düşüncelere daldığını gören Hafza Sultan da aynı soruyu sordu. "Nedir bu düşün anlamı? Hayra mı alamettir, şerre mi?"

Bir süre hiç ses çıkmadı Zembilli'den. Dudakları yine kapalı kapıydı. Gözlerini yummuştu. Ak kirpikleri sanki bir başka alemde olup bitenleri görmekten korkuya, heyecana kapılmış gibi titreşip duruyordu. Aksakalına batmaya hazırlanan güneşin kızıllığı vurmuş, cübbesi sanki altın suyuna batırılmıştı.

Hafza Sultan, bir süre daha Ali Cemali Efendi'nin daldığı alemden dönmesini bekledi saygıyla ve dayanamayıp "Hoca Efendi..." diye mırıldandı, belli belirsiz. Zembilli'nin titreşen kirpikleri açıldı. Yaşlılıktan çelik grisine dönmüş gözleriyle, söyleyeceklerini endişe ve umur kazışına hislerle bekleyen kadına baktı uzun uzun. Sözünü bir duyan olacak mı diye etrafını kolaçan etmeyi de ihmal etmedi. "Sultanım," diye fısıldadı, "Efendimize yeni fetihler müyesser olacak, lakin..."

Adam tereddütle susunca Hafza endişeyle "Başına bir şey mi gelecek, Hoca Efendi. Söylesene."

Zembilli Ali Cemali Efendi, 'evet' anlamında, bilgece salladı başını. Saygı ve terbiyenin elverdiği ölçüde Hafza'yı yaklaşıp kulağına düşünün yorumunu fısıldayıverdi. "Efendimize yeni fetihler nasip olacak ama demem odur ki, bir kızın sevdası da onu fethedecek."

Hafza Sultan, Şeyhülislam çekilip gittikten sonra derin düşüncelere daldı bütün gece. Bu ne demekti? "Allahım," diye mırıldandı kendi kendine. "Ayşe Hatun'un anasının rüyası ilahi bir işaretse eğer, önümde iki yol var demektir. Hangisine gideyim? Bırakayım kız kartalı tutsun mu? Yoksa kartalı sevda esaretinden kurtarmak mı gerek? Yol göster bana. Ne yapmalıyım?"

Ruslana'yı sevdiği aşikardı. Yüreğinin sözü buydu. *Kızın masum tavırlarına mı kapıldım?* Bu soru, Ruslana huzurundan ayrıldığı andan beri kurcalıyordu kafasını.

Hiç de değil, dedi içinden. *Yaşlanmış olabilirim ama masumiyetle ihtirası ayıran ince çizgiyi görebilecek kadar keskin bala gözlerim.*

Kızın masumiyetinin demir gibi bir iradeyi ve sınır tanımaz bir ihtirası örttüğünü de daha ilk bakışta anlamıştı. *Tıpkı benim gibi*, diye geçirdi içinden. O da az mı uğraşmıştı, bir oğlan doğurup Selim'i Ayşe'nin elinden almak için? Üstelik Ruslana bunu saklamaya gerek görmeyecek kadar da yüreklydi. Yoksa, "Bir düğün var mı kızım?" diye sorduğunda, Hünkarın anasına hiç gözünü kırpmadan, "Tek arzum efendimizin sağlık ve huzuru, mutluluğu ve başarısıdır. Hizmetkarı olursam, ne mutlu bana," der miydi hiç? Kim öğretmişti bu kocaman lafları doğru dürüst Türkçe konuşamayan kıza? Sümbül mü? "Ne şeytandır o," diye homurdanarak başını salladı Hafza Sultan.

Yoksa gözleri mi etkilemişti onu? O esrarlı, maviden yeşile çalan, denizler kadar derin ve iri gözleri mi?

İşte bu soruya hayır cevabı vermek zordu. Hayatta gördüğüm en güzel göz olmayabilir diye geçirdi içinden. Ama insanı bir anda çarpan, saran, elini kolunu bağlayan, esir alan gözleri vardı Ruslana'nın. Bakışları bir kadını bu kadar etkileyebiliyorsa, kimbilir Süleyman'ı ne hale getirir diye düşünürken, yüzünde garip bir tebessüm oluştuğunu far-

kemedi Hafza Sultan. Oğlunu kimse ondan iyi tanıyamazdı. Süleyman gördüğü anda bu Moskof kızına vurulacak diye kıs kıs güldü.

Bu düşüncesinden hemen utandı. Ona "Valide!," diyen Gülbahar'a ihanet mi ediyordu? Evet, resmen öyle yapıyordu. Tutmuş Gülbahar'a ortak getirmeye çalışıyordu. Bu nasıl olurdu? Gülbahar da onun kaderini mi yaşasındı?

Hafza Sultan, Rusiana'nın gözlerini, önünde çekinerek de olsa güldüğü zaman yüzünde beliren ışıltıyı, yanaklarındaki gamzeleri, ak pak gerdanını hatırlayınca utancından hemen caydı.

Bal gibi olur, diye geçirdi içinden. "Padişah olduğundan beri Süleyman Hanım büyük baskı altında. Daha saltanatının yılı dolmadan Ordu'nun başına geçip Belgrad'ı fetheti. Hüdavendigar Murat Han'ın kanının intikamını aldı. Kimbilir aklında daha nereleri var? Bakışları bile değişti."

Artık o eski mutlu parıltıyı görmüyordu oğlunun gözlerinde. O bakışı iyi bilirim ben, diye söylendi yaşlı kadın. Kocası Yavuz Selim de böyle kartal gibi bakardı insana. Boşuna "Savaş meydanlarının kartalı" demmemişti ya Selim'e. Şimdi de oğlu öyle bakıyordu işte. Tıpkı kartal gibi. Ama mutsuz bir kartal.

Saltanat denilen şey böyleydi işte. Bedeli ağırdı. Başını yıldızlara değdiriyor ama mutluluğunu alıp götürüyordu insanın.

Babası bir gün, "Bak Hafza demişti ona. "Devlet dediğin, senin dediğini değil, kendi istediğini yaptırır. Sen istersen başına tüm hanların, hakanların, kralların, beylerin tacını tak, asıl hükümdar odur."

Osmanlı'nın adını Hafza yapıverdiği Hafize, babasının gözlerinin hiç böyle elemle baktığını görmemişti o güne kadar. Nedenini bilmiyordu ama zor günler geçirdiklerinin farkındaydı elbette. Öyle olmasa niye odasına kapanıp için için ağlasındı anacağı? Saray'dan haberci geldi dendiğinde niye hep bir elini göğsüne bastırsındı kadıncağız? Niye solunda babasının yüzü son günlerde?

Babası susmuş ve gözlerine uzun uzun bakmıştı kızının. "Şimdi Devlet'in senin hizmetine ihtiyacı var."

"Küçük bir kızın devlete hizmeti ne ola ki? De bana yapayım."

"Seni Şehzade Selim'in haremine gönderiyorum. Ona oğullar verirsen bahtın yüzüne güler."

O da öyle yapmıştı. Herkesin önünde ittirdiği Yavuz Selim'in kadını oldu. Kırımlı Ayşe'nin Selim'e veremediği oğlu o verdi Sultan Selim'e. Babasının dediği gibi baht yüzüne güldü. Padişah kadını oldu, oğlunun da padişahlığını gördü.

Şimdi de mutsuzluğuna şahit oluyordu işte Süleyman'ın. Devlet, hayatını alıvermişti elinden oğlunun. Gencecikti ama evlat acısı görmüştü. Şehzade Mahmut'un iki ay önce ölmesi hiç unmadığı kadar sarsmıştı oğlunu. Tahta çıktığından beri Devlet için yaşar olmuştu. Haremle ilgilenmiyordu bile. Gülbahar'ı da doğru dürüst görmüyordu. Yalnız Sadrazam Piri Paşa, vezirler, ağalar ve askerler vardı hayatında. Ve bir de o Şahincibaşı denilen Hırvat dönmesi İbrahim. Nefret ediyordu oğlunu durmadan yeni savaşlara kışkırtan bu heriften. Kimse ona söylemiyordu ama o bunca yıllık görmüş geçirmişliğiyle biliyordu her şeyi. Daha Belgrad fethinin yorgunluğunu üzerinden atmadan yeni bir sefere hazırlanıyordu padişah. Bundan adı gibi emindi. Her gün saatlerce İbrahim'le görüşüyor, Sadrazam, vezirler ve Yeniçeri Ağası'yla toplanıyordu. Askeri, donanmayı teftişe gidiyordu durmadan.

Bu kadar ağır yükün altında küçük mutluluklar hakkı değil miydi Süleyman'ın? Gülbahar iyiydi, güzeldi, torunu-nun anasıydı ama artık oğlunun kalbinde yeni heyecanlar, mutluluklar tutuşturamıyordu. Ruslana tazeydi, çocuksuydu, civil civildi.

Sabahın ilk ışıkları kafeslerden içeri sızılürken Hafza Sultan kararını vermiş olarak doğruldu yatağında. Süleyman'a Ruslana'yı anlatacaktı. Onu görmesini sağlayacaktı. Gerisi Allah'ın [illegible] diyordu. Kız ya kartalı yakalayacak, ya kartal başını alıp karlı dağlara uçacaktı. "Ah benim gül danesi kader ortağım Ayşe'nin gül danesi anası," diye söylendi Hafza Sultan. "Madem öyledir, madem kızının erkeğini, geleceğini, tacını, tahtını elinden almasına rağmen bu Hafza'yı iyi bilirsin. Benim de anam olasın. Emanetim başım, gözüm üstüne olsun."

XVIII

Dışarıda bir cayırtıdır koptu. Davullar, vuruyor, zurnalar tiz perdeden yeri göğü oynatıyor, çıngırdaklar bir tempodur tutturmuş gidiyordu. Bütün cariyeler sahanlıktan odalarına koşmuş, kafesli pencerelerin ardından olup bitecni seyre dalmışlardı. Aslında her cuma aynı sahne tekrarlanıyordu. Titizlikle uyulması gereken bir törendi bu Cuma Selamlığı Uğurlaması.

"Koş güzelim, koş," dedi Merzuka. "Gel bak."

Ruslana sahanlıkta dolanmayı bırakıp içeri koştu. Kafese yaklaşınca onu gördü. İçinden bir çığlık yükseldi. "Tanrım, İsa babamız, Yüce Meryem; işte o... O! Babasının çağırdığı adam. Babanı ve tahtını paylaşmaya talip olduğum Sultan Süleyman!"

Genç Padişah başındaki koca sarığı, inanılmaz gösterişli sumur kürklü kaftanıyla ne kadar heybetliydi

Merzuka. "Çok yakışıklı," diye fısıldadı usulca.

"Hiç de değil. Bir kere burnu eğri. Üstelik kocaman."

Öyle olmadığını Ruslana da biliyordu ama onu yakışıklı bulduğunu itiraf etmeye utanmıştı nedense. Ne kadar heybetliydi. Başındaki kocaman incilerle, güneş vurdukça alev alev yanan yakutlar ve zümrütlerle çakan elmaslarla bezenmiş kavuğunun hemen altında çatılmış koyu kaşları ve yüzünü kaplayan koyu sakalı, karşısında duran herkese korku ve saygı telkin ediyordu kesinlikle.

Fakat gözlerinin rengi bir tuhaf, diye düşündü Ruslana. Kara bir elâ mı desem, yoksa kır parçası mı? Ve o iki kor parçası, Frederick'le karşılaşmasından bu yana ilk kez kalbini yakıyordu Ruslana'nın. Çıkıntılı burnu, sert iki çizgi gibi uzanan dudaklarının üstüne bir gaga gibi sarkıyordu ama bu onun görüntüsüne korkutucu bir kudret katıyordu.

Bir adama bu kadar yakışan bir kıyafet görmemişti hayatında. Rengarenk işlemeli kaftanının yakasında eteğine kadar inen siyah benekli ak samur kürk uzanıyordu. Kaftanın içine keçe yelek giymiş, beline de kırmızı ipek kuşak dolamıştı. Kuşağın arasına sokulmuş parlantalarla kaplı servet değerindeki hançerin topuzlu başı göz alıyordu. Mehterin davulu, kösü gümbürdedikçe bağrışan saray ahalisini mağrur bir ifadeyle seyrediyordu, sağa sola dönerek.

Kendini beğenmişin teki, diye geçirdi içinden Ruslana ve birden panik kapladı içini. Bu kadar yakışıklı ve kudretli bir adam daha dilini bile doğru dürüst konuşamayan köylü kızını ne yapsın? Bu düşünce beynine ateş gibi düştü Ruslana'nın. Üstelik Moskofsun, dedi içinden bir ses. Önünden geçerken burun kıvırıp laf atan bir cariyenin dediği gibi, 'gavurdu' üstelik. Hemen o gün öğrenmişti, Türklerin Müslüman olmayanlara 'gavur' dediğini.

Ruslana içindeki sese teslim olmamaya karar verdi.

"Ama güzelsin."

"Hah, ne olmuş güzelsen. Onun etrafında nice güzeller var. Sen güzel görmemişsin."

"Ama ben akıllıyım."

İçindeki ses kahkaha attı beyin kıvrımlarının arasında. *"Dünyanın önünde titrediği bir adama senin aklın ne lazım?"*

Ruslana içindeki kavgayı belki daha sürdürecekti ama Sultan Süleyman'ın bir heykel gibi durduğu taş yükseltinin önüne, ak yelesi, binicisi gibi heybetli ve mağrur bir kısrak getirildi. Avluyu dolduran kalabalık bir anda hep bir ağızdan, "Yaşın uzun ola, uğurun bol ola. Allah efendimize uzun ömürler ihsan eyleye. Devletinle çok yaşa," diye bağırışarak alkış tuttu.

Kıratı görünce Ruslana'nın burnu sızladı. Taçam Noyan'ın ona dağlar, ırmaklar aşıran, haydutların, esirlerin elinden söküp alan atı geldi aklına. Neredeydi şimdi acaba Umut? Taçam Noyan'la yine Ural'ların hür havasını mı soluyordu? Dnyeper'in, Volga'nın soğuk sularından mı içiyordu yine? Ukran ovalarının, Leh bayırlarının mis kokulu çayırlarında mı dolaşıyordu? Adını "Umut," diye değiştirdiğine pişman oldu ilk defa. "Fırtına" ona daha çok yakışıyordu aslında. Gücüne güç, heybetine heybet katıyordu hayvanın. Keşke Noyan babam razı olmasaydı, diye geçirdi içinden. Binek taşından, büyük bir vakarla atının sonuna yerleşen Sultan Süleyman'ı seyredesken, bir yandan da ak yelelerini savura savura "Fırtına" uçuyordu gözlerinin önünde.

O sırada odaya giren Setaret Kalfa da kafesli penceseye sokuldu. Genç Padişaha şöyle bir bakıp "Ma-şallah, Ma-şallah," dedi. "Rabbim kem gözlerden esirgeye; tü, tü, tü."

"Padişahımız nereye gidiyor hacım. Savaşa mı?"

"Ah benim cahil güzelim. Ne savaşı? Hünkar, Belgrad fethinden daha yeni döndü."

Kızın, padişahın savaşa gitmediğini duyunca rahatladığını farkeden kadın, için için gülerken, "Bugün günlerden ne?" diye sordu.

Sahi neydi? Günleri, haftaları, ayları unutmuştu Ruslana. "Ne?"

"Cuma güzelim, cuma."

"Eee, ne olmuş?"

"Cuma günü erkekler öğle namazını camide hep birlikte kılar. Hünkarımız da şimdi camiye gidiyor."

Sultan Süleyman ustalıkla bindiği atın üzerinde kurulurken, birkaç seyis koştu, samur kürklü kaftanının eteğini atın sırtına yaydı. Bir başkası sultanın ayağını üzengilere yerleştirmesine yardım etti. Hayvan taşıdığı binicinin önemini farkediyordu sanki. Başını ve kulaklarını dikmiş, seyisler iki yandan gemini sıkı sıkı tutmasına rağmen yerinde duramıyor, ince bilekli ayaklarıyla taşları dövüyordu durmadan.

Ruslana, padişahın yanında vakarla duran atlıya baktı. Adam sağ omzuna kocaman değerli bir kılıç dayamıştı. Kılıcın kını üzerine işlenmiş pırlantalar, zümrütler, yakutlar ışıl ışıl parlıyordu güneşin altında.

"Kim bu?" diye sordu merakla.

"Silahtar Ağa," dedi Setaret Kalfa. "Efendimizin fetihlerde kullandığı kılıcını taşıyor."

"Kendi taşıyamıyor mu kılıcını?"

Kadın şaştı kaldı bu soruya. "Usul böyle. Aman, ne bileyim ben."

Süleyman'ın kıratı ve üzerindeki binicisi heybetle ilerlerken avludan yine, "Padişahım çok yaşa," nidaları yükseldi göğe. Tamam, diye mırıldandı Ruslana, Süleyman tam önünden geçerken istavroz çıkararak. "Çok yakışıklı. Muhteşem."

Bu aslında onu ilk görüşü değildi.

Ilki, Hafsa Sultan'la görüşmesinden üç gün sonraydı. Zaten o iki günün nasıl geçtiğini hatırlamıyordu bile. Sultan Süleyman hizmetkarlarıyla birlikte Cariye Sofası'ndan geçip gitti. O kadar ani olmuştu ki, Ruslana "Hünkar geliyor," fısıltılarını duyup da kendisine tahsis edilen bölmenin önüne koşana kadar padişah önünden geçmişti bile. Sadece adamın samur kürklü yakasını görebilmişti Ruslana.

Valide Sultan'ın yanından ayrıldıktan sonra apar topar taşınışlardı onu Acemi Koğuşu'ndan. Artık üst katta, Acemilikten cariyeliğe terfi etmiş kızların arasındaydı. Ona iki odalı bir bölme vermişlerdi. Biri, Sümbül Ağa'dan sayısız değnek yediği Acemi Taşlığı'na bakan trabzanlı sahanlığa açılıyordu. Dipteki oda daha büyüktü ve iç avluya bakan kafesli iki büyük penceresi vardı Ruslana'yı sevinçten havalara uçuran. Kafes arkasından da olsa güneşi görebilecekti. Bulutların yarışını da izleyebilecekti belki de.

Daha o akşam bir sürü kadın odasına dolmuş, renk renk, çeşit çeşit kumaşlar sermişlerdi önüne. Ama hiç kumaş filan görecek hali yoktu Ruslana'nın. Harem ağaları Merzuka'nın yukarı çıkmasına izin vermemişlerdi. Ruslana da kıyametleri kopardı. Kapıları yumruklad, sahanlığa çıkıp bağırdı çağırdı. Sonunda Sümbül Ağa, sırtındaki tığların terlerini pıs-kürterek karşısına dikildi.

"Yine ne var? Ne bağırıyorsun?"

Adam, yavaşça, "Despina'nın başına gelen ders olmadı mı hala. Burada öyle çığlık çığlığa bağırılmaz."

Sümbül çok öfkeliydi ama bu kez değnek yoktu elinde. Öfkesini kontrol altında tutmak için olağanüstü bir çaba harcadığı her halinden belli oluyordu zaten. *Aman Sümbül,* diyordu kendi kendine, *öfkene hakim ol. Hafza Sultan'ın 'kızım' dediğini unutup Moskof'un boynunu koparmaya kalkma. Ha, bu kelle sana daha lazım.*

Sümbül'deki farkı hissetmekte geciktmedi Ruslana. Bu farkın sebebi, merdiven altında verdiği aşk nişveti olamazdı sadece. Sümbül, Hafza Sultan'ın kıza gösterdiği yakınlığı gördüğüyle görmüş, kulaklarıyla duymuştu.

Ruslana ayağını yere vurup bağırdı. "Benim refakatçim nerede Sümbül Ağa?"

Harem Ağası'nın başına kızgın yağlar döküldü. Yeni dibine girse daha iyiydi. Bacak kadar bir kız, haremin orta yerinde ona böyle tepeden bakıp ona adıyla hitap etsindi ha? Öfkesinin kontrolünü yenmesine ramak kalmıştı. Değneği yoksa yoktu, yumruğu gözünün üstüne patlattı mı olur biterdi. Patlatacağı yumruk zaten sıkılmış bekliyordu. Adamın yumruğunu indirmek üzere olduğunu anlayan Ruslana öyle bir baktı ki, Sümbül'ün aklı başına geliverdi. "Ne yapıyorsun Sümbül," diye azarladı kendini. Fakat bütün cariyeler duymuştu mutlaka. Durumu kurtarması lazımdı. O da sesini yükseltmeye karar verdi.

"Bre edepsiz, Harem'in huzurunu bozmanın cezasının nice ağır olduğunu bilmez misin? Sus, bağırma öyle."

O sanki "bağır," demişti. Ruslana yine terliğinin topuğuyla yeri dövdü. "Refakatçimi istiyorum Ağa. Hemen, şimdi. Hiç hizmetkarsız cariye olur mu?"

"Sana yarın yeni hizmetkarlar verilecek."

Üçüncü topuk darbesi daha sertti. "Başkasını istemem. Benim refakatçim Merzuka'dır. O bana Hafza anamın kader ortağı Ayşe Hatun'un validesi Güldane Sultan'ın armağanıdır. Hemen Merzuka gönderilsin."

Şimdi, öyle bir üslupla sıralamıştı ki, hem kulak kesilen cariyeler arasında, hem de Sümbül Ağa'nın üzerinde etkisi büyük oldu. Adamın bocaladığını gören Ruslana, Harem Ağası'na sokulup "Ne olur Sümbül," diye kedi gibi mırıldandı usulca. "Çok şey mi istiyorum?"

Ağa bir kere daha iyi ki derim kara diye şükretti. Yoksa yüzünü ateş basmığını tüm harem halkı anlayacaktı. Damarlarındaki kanı tutuşturdu bu şehvet kokan mırıltı. Bu kız neredeyse hadıma bile ayağa kaldıracaktı sıcacık cüvelemiyle. Manayla baktı Ruslana'ya. Dudakları kıpırdadı bir şeyler söylemek için. Ama bir şey çıkmadı ağzından. Ne diyecekti ki? Moskof kızı artık çok uzaktı ona. Yeni bir merdiven altı macerasını ancak rüyalarında görebilirdi bundan böyle. Koskoca padişahın anasının himayesine aldığı bir kızla mınık mınık oynayacak değildi ya. Dersini yüzerler, etini sur dibinde kedilere, itlere yedirirlerdi. Boynunu büktü. Sahanlıkta bekleşen cariyelerden aldı hıncını o da. "Ne dükilir bakarsınız bel Çekilin, çekilin, haydi, haydi, bas."

Ve dönüp gitti. Merzuka bir saat sonra Ruslana'nın bölmesindeydi. İki can yoldaşı sarılıp koklaştılar. Tatar kızı o gece Ruslana'nın yatağının -artık yer yatağında yatmıyordu- ayakucunda yere kıvrılıp uyudu. Ertesi sabah da Setaret Kalfa çıktı geldi bir sürü terzi kadınla. Ve bütün gün, üzerine yeni elbiseler dikmek için orasını burasını ölçen kadınların arasında geçti. Akşam gün kararırken, yatağının üstünde, birbirinden güzel üç elbisesi vardı artık Ruslana'nın.

Bir ara Sümbül Ağa'nın yamağı Cafer'i görür gibi oldu Ruslana. Tekrar baktığında yoktu çocuk. Onu mu gözlüyordu yoksa? Acemi Taşlığı'nda geçirdiği ilk gece söylediği şar-

kıyı gizlice dinlerken Cafer'in ağladığını hatırladı birden. Şarkı Ruslana'nın haşkırıklarıyla yarım kalınca, "Ağlama Aleksandra," diye fısıldamıştı, "Ben seni korurum." Ruslana, o telaşın içinde Cafer'i kazanmaya karar verdi ve onu ilk gördüğünde ışıltılı bir tebessümle çocuğu ödüllendirerek kararını hayata geçirme yolunda ilk adımı attı.

XIX

O gün inanılmaz şeyler oldu. Sümbül Ağa, güzel elbiseler giydirilip süslenen Ruslana'yı bir üst kata çıkardı. Sahanlık, mangalların çevresine dizilmiş tombul yer minderlerine kurulup sohbet eden kadınlarla doluydu. Bazılarının yanında büyük şişeler vardı. Şişeye bağlı bir kamışın ucunu dudaklarının arasına alıp dumanlar çıkarıyorlardı. Ruslana ilk defa görüyordu böyle bir şeyi. Tam o da bir kenara oturmak üzereyken, bir koşuşturma oldu. Harem'in bu panik havası yüreğini ağzına getiriyordu hep. Önden bir iki hadım, "Açılın, kaçılın," diye ayaktaki kızları itiriken birbirinden güzel nedimeler arasında, onlardan bin kat güzel bir kadını belirdi sahanlığın ucunda.

Çok güzeldi. Servi boyluydu. Kuzgunu siyah saçları beline uzanıyordu. Uzun üzüm boğulu gözlerini gür ve ok gibi uzun kirpikler çevreliyordu. Elmacık kemikleri, aslında alı-

lak olan çehresine müthiş bir çekicilik katmıştı. Dudakları ince ama biçimliydi. Yanağındaki bir tutam allık sayılmazsa yüzünde en ufak bir boya yoktu. Yalın, duru bir güzellikti bu. Kendine güvenen, kudretinin farkında bir güzellik. Ağır başlı, mağrur bir güzellik. Sanki tavanda bir şey varmış da onu görmeye çalışıyormuş gibi önüne bakmadan yürüyordu sert adımlarla.

Saharlıktaki bütün kızlar o geçerken eğiliyorlardı önünde. Kadın kafasını çevirip bakmıyordu bile.

Ruslana onu incelemeye öyle dalmıştı ki, Setaret Kafa'nın dürtmesine rağmen eğilmekte gecikti. Hatasını anladığında da çok geçti artık. Tam Ruslana'nın önünden geçerken bir nedimesi kulağına bir şeyler fısıldayınca kadın bir an için başını çevirip onun bulunduğu tarafa, hayır, hayır doğruca ona baktı.

Ruslana, yoksa yanılıyor muyum, diye düşündü. Hiç de değil, yanılmıyorum. Bana baktı, diye mırıldandı farkında olmadan. Kısa bir bakışın ama kadın gördüğü her şeyi kaydetmişti hafızasına. Öylesine yoğun bir bakıştı. İçinde merak, öfke, kıskançlık, ne ararsan vardı işte.

Bu bir anlık bakışın ardından kadın ve nedimeleri geldikleri gibi, adeta asker adımlarıyla saltanlığın öbür ucuna doğru yürüdü. Yalnız bir ara, başını yine tavana çeviren servi boylu kadın, sanki duracakmış gibi bir tereddüt geçirdi. Hatta o duraksadığı için az daha arkasındaki kız kendisine çarpacaktı. Ve sonunda vazgeçti, yine başını tavana dikip uzaklaştı.

Cariye Sofası'nın üzerinden bir ağırlık kalkmış gibi geldi Ruslana'ya. Sofa yine eski haline dönerken, hala iki büklüm duran Sümbül Ağa'ya, "Kim bu?" dedi.

Koca adam bir yerine iğne batırılmış gibi sıçradı. Parmağını hızla dudağına götürüp "Şişşt," diye bir ses çıkardı koridora. "Hünkarımızın gözdesi. Şehzade Mustafa Han'ın validesi."

Vay, vay, vay! Mahidevran Gülbahar Haseki buydu demek! Süleyman'ı elinden çekip almaya ahdettiği kadın.

Yine karanlık düşüncelere sürüklendi. "Işım zor," diye beyninde uçuşan iki kelimenin peşine takılarak. Kadın güzel dedi içinden, hem de çok güzel. Boylu posluydu. Üzerindeki onca elbise, hatta içine giydiği kasnak korse bile vücudunun güzelliğini gizleyemiyor. Gülbahar böylesine uzun boyluysa, Süleyman ne kadardır kimbilir? Ben yanında çocuk gibi mi kalacağım yoksa?

Karanlık düşünceler ahanvermişti yine Ruslana'nın üstüne. Ne kadar gergin bir cildi vardı kadının. Ya gözleri? Ne kadar koyu, ne kadar soğuk onlar öyle? Bir saniye mi sürdü bakışmamız, beş saniye mi? İliklerime kadar buz kesttim bakışlarıyla. Süleyman'a da böyle mi bakıyor acaba? O zaman bir şansım var demektir. Adam ne yapsın buz gözlü kadını? Yok canım, ona öyle bakmıyordur. Aslında karanlığın esrarlı derinliği var o gözlerde. Benimki de laf işte. Hünkara bir evlat verdiğine göre erkeğini ateşlemesini biliyor belli ki. Üstelik benim yaşımın iki katı yaşta olmasına rağmen hala diri ve sağlıklı.

Ne bulacağını sanıyordun, diye düşündü toparlanarak. *Kör, topal, şaşı, iğriyar bir kadın mı? Koskoca Sultan Süleyman'ın gözdesi elbette güzel olacak.*

Kuruntu bunaldığı bir anda, "Ruslana!" diye seslendi biri. Beride, dört beş kadının sümelendiği bir mangal başından el sallayan Ekaterina'yı gördü. Koz beraber koşturup geldi.

"Dersini iyi öğrenmişsin bu gözlerini."

Gülüştüp sarıldılar. Ekaterina onu elinden tutup Sümbül Ağa'dan uzaklaştırdı ve onlardan kenarına yerleştirilmiş bir

mangalın yanına oturttu. Maşayla külleri karıştırıp ateşi canlandırmaya çalıştı bir süre. Kömürün sıcaklığından Ruslana'nın yüzü kızarıvermişti.

"Gördün mü onu?"

"Kimi?"

"Hünkarı."

"Hayır, göremedim daha."

"Nasıl bu kadar çabuk cariye oldun? Sümbül mü becerdi ha?"

Ekaterina anlamlı anlamlı göz kırptı Ruslana'ya. İkisi de sinirken, kız, "Şaka yapıyorum canım. Bütün hareme Hafza Sultan'ı fethettiğini konuşuyor. Kadın 'kızım' diyor başka bir şey demiyormuş."

"Beni sevdi." Bir an durdu Ruslana. "... Ben de onu sevdim," diye ekledi. "Güldane anama çok benzi..."

Ekaterina eliyle Ruslana'nın ağzını kapatıp sözünü kesti. "Bırak kızım bu lafları. Padişah anası severse işin iştir. Ama padişah kadını nefret etti mi oklarına hedef olmanı'an meselesidir; haberin olsun."

"Ben ona bir şey yapmadım ki!"

Ekaterina güldü. "Daha ne yapacaksın güzelim," derken. "Hünkarın annesini ele geçirdin. Bu Gülbahar için ciddi bir tehlike. Görmedin mi, kadın nasıl fırtına gibi geçti?"

"Gördüm."

"Sırf seni görmek için geldi buraya, onu da anladın mı? Kadın kızını hisseder kızar. Mahidevran seni rakip olarak görmeye başladı bir kere. Hafza Sultan haremden bir kızı ilk defa böyle bir yakınlık gösteriyor. Gülbahar, kadının oğluna mutlaka senden bahsedeceğini biliyor. Hatta Hünkar'dan seni görmesini isteyeceğini de. Padişah seni görüp de beğenirse Gülbahar ne olacak?

"Sultan, bunca yıl Gülbahar'dan başka kızla yatmamış mı?"

Ruslana bir an susup arkadaşının gözlerine baktı. Kızın ellerini avuçlarının arasına alıp "Yanlış anlama; seninle de yatar. Seni beğendiği için. Beni görüp beğenirse Gülbahar için nasıl bir tehlike olacak ki? Bugün beğenir, sabah beğenmez. Sen söyledin bana bunu."

Ekaterina bozulur gibi oldu ama çabuk toparlandı. "Evet ama," dedi sessizce, "Gülbahar, Hünkarın koynuna girmeye aday hiçbir kızı görmek için cariyelerin arasında teftiş çıkmadı bugüne kadar. Kadın seni gördü, tehlikeyi anladı. Ben derim ki ayağını denk al. Gözünü aç, Çerkez tuzağına düşme."

Haremde yine koşuşmalar vardı. Önde birkaç Arap hadım, ellerini, kollarını sallayarak "Açılın, savulun. Valide Sultan'a yol açın," diye koşuşturulurken, Hafza Sultan, nedimelerinin arasında bütün görkemiyle yürüyordu. Sümbül Ağa hemen koşup yerlere kadar eğildi. Hafza Sultan, çevresini kuşatan hizmetkarlarla ilerdeki bir mangalın başında durup önünde saygıyla eğilen cariyelerle birkaç kelime konuştu. Ruslana, o kalabalığın içinde yaşlı kadının gözucuyla kendisini aradığını farketti birden. Bakışları karşılaştı. O büyük bir dikkatle eğilirken, Ekaterina, "Kaynanan geliyor güzelim," diye kikirdedi yavaşça.

"Kızınız bugün nasıl bakalım?"

Eğilmiş vaziyette durduğu için kadının ayağındaki terlikleri görebiliyordu sadece. Kahretsin, diye homurdandı içinden Ruslana. Eğilip durmaktan bıktım. Eğilmekten nefret ediyorum.

Ama başka çaresi yoktu şimdilik. İnsanlar onun önünde eğilene kadar o eğilecekti. Katlanmak zorundaydı buna.

Ruslana doğrulmadan, "Validenizin sağlığına duacıyım," dedi. Sesi yine bir melodi gibi okşamıştı Hafza Sultan'ın kulağını. Yavaşça uzanıp kızı dirseğinden tuttu, doğrulmasını istediğini belirten bir hareket yaparken, "Güzel yüzünü bu yaşlı kadından esirgemesene kızım," diye konuştu. Sana baktıkça her bahar çiğdem açan kırlarda koşturduğum çocukluğum geliyor aklıma."

Hemen başını kaldırıp doğruldu Ruslana. Gözleri kadının sevgi taşan gözleriyle karşılaştı. İçinden mi öyle geldi, yoksa birisi daha önce ona öğretmiş miydi farkında değildi pek. Birden kadının elini dudaklarına götürüp öptü. Artık kurumaya yüz tutmuş bu eli yanağıyla okşadı. Gözleri yine buğulanıverdi.

O ana kadar zaten hayretler içinde olan cariyeleri daha da şaşırtan bir şey oldu birdenbire. Hafza Sultan elini uzatıp Ruslana'nın gözpınarında biriktirdiği tek damla yaşı alıverdi mendiliyle. Çevrelerini kuşatan kırk elli cariye, bir ağızdan "Ooo," diye bir nida salıverdi, kıskançlık ve hasetle. Olacak şey değildi bu. Kızlar olup biteni daha iyi görebilmek için birbirlerini itmeye başladı.

"Gül kızım," dedi yaşlı kadın. Yüzünde çocuksu muzip bir tebessüm vardı. "Sana gülmek yakışıyor." Ruslana'nın yüzünde çiçekler açtığını görünce de rahatladığını belli etti. "Hah, şöyle. Bil ki kızım, Güldane anan, artık benim de anamdır. Anam seni ne kadar mutlu görmek istediyse benim de dileğim odur."

Herkes şok içindeydi. Sümbül Ağa'nın gözleri fıldır fıldır dönüyordu. Bu Moskof kızı büyücüydü mutlaka. Kırk yıldır haremdeydi, ne böyle bir şey görmüş, ne de işitmişti.

Ekaterina'nın da ağzı açık kalmıştı. İyi ki Ruslana'yla arkadaş olmuşsun diye düşünüyordu o anda. Kızın başına

devlet kuşu konmuştu. Arkadaşı için de bir şeyler yapardı hemfikir.

Hafza Sultan, nedimelerine, "Hele şöyle oturalım," dedi. Hemen mangal başında yer açıldı. Ruslana altına ipek yastıklar koydu. Kadın kızı elinden tutarak dizinin dibine oturttu. "Sümbül," dedi gözlerini Ruslana'dan ayırmadan. Harem Ağası cariye duvanlarını alıp kakarak açtı, Valide Sultan'ın önünde yerlere kapandı.

"Haremazde, kızımla üç-beş kelime konuşamayacak mıyız Sümbül? Bu ne izdihamdır. Hava almak lazım, hava."

Ağanın, cariye ve hizmetkar güruhunu geriye doğru itirip dağıttı. Kızlar, konuşulanları duyabileceklerini umdukları yakın minderlerde yer kapmak için koşuşarak dağıldılar.

Hafza Sultan, Ruslana'nın elini okşarken tane tane konuşmaya başladı.

"Dün gece şarkınla bizi mest ettin kızım. Sadece ben sanma. Bütün harem suspus oldu. Kundaktaki bebeler bile şarkını dinledi. Hünkar da bu kadar güzel bir sese kulağını kapatamamış."

Ruslana oracıkta düşüp bayılacaktı neredeyse. Süleyman onu duymuş muydu? Ne yapmıştı? Ne demişti? Kim bu şarkıyı söyleyen diye sormuş muydu?

"Allah sana ne kadar güzel bir ses vermiş yavrum. Ama sadece ses güzelliği değil ki. Çok duyarak söylüyorsun. Şarkıyı sadece sen yaşamıyorsun. Dinleyene de yaşatıyorsun. Dilini anlamayan bile susup seni dinledi dün gece."

Geç bunları, geç bunları, diye isyan etti içinden Ruslana. Duymak istediğim bunlar değil. Süleyman ne dedi? Gülbahar da dinledi mi acaba? Onun tepkisi ne oldu? Gülbahar bugün cariye koğuşlarına bu yüzden mi gelmişti yoksa? Şar

kıyı söyleyeni görmek için mi? Sırf bunun için olabilir mi Tanrım?

Valide Haseki kızın zihninde uçuşan sorulardan habersiz, "Ne şarkıydı o?" diye sordu.

"Volga köylülerinin türküsüdür Sultan Anam."

"Ne kadar hasret yüklü sözler. Hasreti iyi bilirim ben. İnsanı nasıl içim için yakıp kavurduğunu. Senin şarkın beni alıp yıllar öncesine götürdü."

Hafza Sultan hasreti iyi bilirdi ama o koca elli, koca ayaklı, dev gibi Volga köylülerinin özlemini nereden bilecekti? Kıyıya arka arkaya dizilir, omuzlarından aşırdıkları kalın halatları çeke çeke yürütürlerdi nehirdeki gemileri. Kıyıdan savaşırlardı Volga'nın azgın akan sularıyla. Köpüren, girdaplar yapan, başını kayalara vura vura patlayan güçlü dalgalar gemilere yol vermez, haşak saçlı, mavi gözlü adamlar ölesiye güç harcarlardı gemileri halatlarla çekebilmek için. Kimbilir nerelerden koşup gelirlerdi bu işi yapmaya? Gemiler ne yüklü bilmezlerdi ama yürekleri hasret yüklü olurdu hep. Hasret denen şey de söyletirdi adamı. Onlar da türküler söylerdi işin ağırlığını şahlanan özlem duygularıyla hafifletmek için.

Sultan Ana kızın gece onu ağlatan şarkısını mırıldanmaya başladı fısıltıyla.

Çekin bir, çekin iki, çekin, çekin...

Ruslana da ışık saçan gülümsemesiyle ona eşlik etti.

Verin el ele, omuz omuza, çekin
Az kaldı Volga'ya yetmezliğe, çekin
Volga bizi eve götürecek, çekin
Çekin bir, çekin iki, çekin, çekin...

Bir an susup birbirlerine baktılar. Sonra Ruslana devam etti.

Koşar, kudur, istersen kulu ayağa
Durmam, hükmün karşısında Volga
Kara hasret bile bak yenemedi bizi
Sana mı boyun eğeriz Volga?

Ruslana'nın bir yükselen, bir fısıltıya dönen, bazen bir keman gibi çağıldayan, bazen bir kanunun oynak nağmelerine dönüşen sesi yavaş yavaş söndü. Ruslana ve herkes sessizliğe gömüldü. Ekaterina'nın gözlerini sildiğini gördü Sümbül Ağa. Öteki cariyeler şarkının sözlerinden biz şey anlamamıştı ama melodisi ve Ruslana'nın yanık sesi esir almıştı hepsini.

Kadının gittiği alemden dönmesini bekledi. "Biliyor musun?" dedi yine o çocuksu, muzip sevinçle yaşlı kadın. "Hünkar bu sabah dedi ki..."

Bundan ötesine yüreğim dayanmayacak, diye titredi Ruslana. Ne demişti Tanrım! Ne demişti, ne demişti?

"Dedi ki: 'gece çok güzel bir ses duyduk Valide. Mutlaka bütün harem duymuştur. Ne güzel sesti o öyle. Kim söyler bilir misin?' Aynen böyle dedi işte."

Hafza Sultan sustu. Gözlerindeki o çocuksu sevinç yerini, görmüş geçirmiş bir kadının tecrübeli bakışlarına bıraktı. Ruslana'nın gözlerinin arkasını okumak ister gibi bakıyordu. Ne düşünüyordu kız acaba? Ruslana bir süre bu bakışları cesaretle karşıladı. İçinde kabaran sevinç duygusunu belli etmemek için olağanüstü bir çaba harcadı. Hünkar şarkıyı kimin söylediğini sorduğuna göre, Hafza Sultan da mutlaka söylemişti. Ne yapmalıyım acaba diye söylendi içinden. Kadının boynuna mı sarılmalıyım, yoksa fırlayıp

kıyı söyleyeni görmek için mi? Sırf bunun için olabilir mi Tanrım?

Valide Haseki kızın zihninde uçuşan sorulardan habersiz, "Ne şarkıydı o?" diye sordu.

"Volga köylülerinin türküsüdür Sultan Anam."

"Ne kadar hasret yüklü sözler. Hasreti iyi bilirim ben. İnsanı nasıl içim için yakıp kavurduğunu. Senin şarkın beni alıp yıllar öncesine götürdü."

Hafza Sultan hasreti iyi bilirdi ama o koca elli, koca ayaklı, dev gibi Volga köylülerinin özlemini nereden bilecekti? Kıyıya arka arkaya dizilir, omuzlarından aşırdıkları kalın halatları çeke çeke yürütürlerdi nehirdeki gemileri. Kıyıdan savaşırlardı Volga'nın azgın akan sularıyla. Köpüren, girdaplar yapan, başını kayalara vura vura patlayan güçlü dalgalar gemilere yol vermez, haşak saçlı, mavi gözlü adamlar ölesiye güç harcarlardı gemileri halatlarla çekebilmek için. Kimbilir nerelerden koşup gelirlerdi bu işi yapmaya? Gemiler ne yüklü bilmezlerdi ama yürekleri hasret yüklü olurdu hep. Hasret denen şey de söyletirdi adamı. Onlar da türküler söylerdi işin ağırlığını şahlanan özlem duygularıyla hafifletmek için.

Sultan Ana kızın gece onu ağlatan şarkısını mırıldanmaya başladı fısıltıyla.

Çekin bir, çekin iki, çekin, çekin...

Ruslana da ışık saçan gülümsemesiyle ona eşlik etti.

Verin el ele, omuz omuza, çekin
Az kaldı Volga'ya yetmezliğe, çekin
Volga bizi eve götürecek, çekin
Çekin bir, çekin iki, çekin, çekin...

Bir an susup birbirlerine baktılar. Sonra Ruslana devam etti.

Koşar, kudur, istersen kulu ayağa
Durmam, hükmün karşısında Volga
Kara hasret bile bak yenemedi bizi
Sana mı boyun eğeriz Volga?

Ruslana'nın bir yükselen, bir fısıltıya dönen, bazen bir keman gibi çağıldayan, bazen bir kanunun oynak nağmelerine dönüşen sesi yavaş yavaş söndü. Ruslana ve herkes sessizliğe gömüldü. Ekaterina'nın gözlerini sildiğini gördü Sümbül Ağa. Öteki cariyeler şarkının sözlerinden biz şey anlamamıştı ama melodisi ve Ruslana'nın yanık sesi esir almıştı hepsini.

Kadının gittiği alemden dönmesini bekledi. "Biliyor musun?" dedi yine o çocuksu, muzip sevinçle yaşlı kadın. "Hünkar bu sabah dedi ki..."

Bundan ötesine yüreğim dayanmayacak, diye titredi Ruslana. Ne demişti Tanrım! Ne demişti, ne demişti?

"Dedi ki: 'gece çok güzel bir ses duyduk Valide. Mutlaka bütün harem duymuştur. Ne güzel sesti o öyle. Kim söyler bilir misin?' Aynen böyle dedi işte."

Hafza Sultan sustu. Gözlerindeki o çocuksu sevinç yerini, görmüş geçirmiş bir kadının tecrübeli bakışlarına bıraktı. Ruslana'nın gözlerinin arkasını okumak ister gibi bakıyordu. Ne düşünüyordu kız acaba? Ruslana bir süre bu bakışları cesaretle karşıladı. İçinde kabaran sevinç duygusunu belli etmemek için olağanüstü bir çaba harcadı. Hünkar şarkıyı kimin söylediğini sorduğuna göre, Hafza Sultan da mutlaka söylemişti. Ne yapmalıyım acaba diye söylendi içinden. Kadının boynuna mı sarılmalıyım, yoksa fırlayıp

kıyı söyleyeni görmek için mi? Sırf bunun için olabilir mi Tanrım?

Valide Haseki kızın zihninde uçuşan sorulardan habersiz, "Ne şarkıydı o?" diye sordu.

"Volga köylülerinin türküsüdür Sultan Anam."

"Ne kadar hasret yüklü sözler. Hasreti iyi bilirim ben. İnsanı nasıl içim için yakıp kavurduğunu. Senin şarkın beni alıp yıllar öncesine götürdü."

Hafza Sultan hasreti iyi bilirdi ama o koca elli, koca ayaklı, dev gibi Volga köylülerinin özlemini nereden bilecekti? Kıyıya arka arkaya dizilir, omuzlarından aşırdıkları kalın halatları çeke çeke yürütürlerdi nehirdeki gemileri. Kıyıdan savaşırlardı Volga'nın azgın akan sularıyla. Köpüren, girdaplar yapan, başını kayalara vura vura patlayan güçlü dalgalar gemilere yol vermez, haşak saçlı, mavi gözlü adamlar ölesiye güç harcarlardı gemileri halatlarla çekebilmek için. Kimbilir nerelerden koşup gelirlerdi bu işi yapmaya? Gemiler ne yüklü bilmezlerdi ama yürekleri hasret yüklü olurdu hep. Hasret denen şey de söyletirdi adamı. Onlar da türküler söylerdi işin ağırlığını şahlanan özlem duygularıyla hafifletmek için.

Sultan Ana kızın gece onu ağlatan şarkısını mırıldanmaya başladı fısıltıyla.

Çekin bir, çekin iki, çekin, çekin...

Ruslana da ışık saçan gülümsemesiyle ona eşlik etti.

Verin el ele, omuz omuza, çekin
Az kaldı Volga'ya yetmezliğe, çekin
Volga bizi eve götürecek, çekin
Çekin bir, çekin iki, çekin, çekin...

Bir an susup birbirlerine baktılar. Sonra Ruslana devam etti.

Koşar, kudur, istersen kulu ayağa
Durmam, hükmün karşısında Volga
Kara hasret bile bak yenemedi bizi
Sana mı boyun eğeriz Volga?

Ruslana'nın bir yükselen, bir fısıltıya dönen, bazen bir keman gibi çağıldayan, bazen bir kanunun oynak nağmelerine dönüşen sesi yavaş yavaş söndü. Ruslana ve herkes sessizliğe gömüldü. Ekaterina'nın gözlerini sildiğini gördü Sümbül Ağa. Öteki cariyeler şarkının sözlerinden biz şey anlamamıştı ama melodisi ve Ruslana'nın yanık sesi esir almıştı hepsini.

Kadının gittiği alemden dönmesini bekledi. "Biliyor musun?" dedi yine o çocuksu, muzip sevinçle yaşlı kadın. "Hünkar bu sabah dedi ki..."

Bundan ötesine yüreğim dayanmayacak, diye titredi Ruslana. Ne demişti Tanrım! Ne demişti, ne demişti?

"Dedi ki: 'gece çok güzel bir ses duyduk Valide. Mutlaka bütün harem duymuştur. Ne güzel sesti o öyle. Kim söyler bilir misin?' Aynen böyle dedi işte."

Hafza Sultan sustu. Gözlerindeki o çocuksu sevinç yerini, görmüş geçirmiş bir kadının tecrübeli bakışlarına bıraktı. Ruslana'nın gözlerinin arkasını okumak ister gibi bakıyordu. Ne düşünüyordu kız acaba? Ruslana bir süre bu bakışları cesaretle karşıladı. İçinde kabaran sevinç duygusunu belli etmemek için olağanüstü bir çaba harcadı. Hünkar şarkıyı kimin söylediğini sorduğuna göre, Hafza Sultan da mutlaka söylemişti. Ne yapmalıyım acaba diye söylendi içinden. Kadının boynuna mı sarılmalıyım, yoksa fırlayıp

"Anlamadım."

"Demem o ki, Rum kızı kiminle kavga etmiş?"

"Beni sorguya mı çekersin Gülbahar? Hükümdüre itirazın mı var?"

Gülbahar hemen geri çekildi ama kurcalama taktiğinden taviz vermemekte kararlıydı. "Olur mu hiç öyle şey. Demem o değil Sultan Anam. Ortada bir kavga varsa, ikinci bin de olmalı. Kiminle kavga etmiş acaba bu edepsiz?"

Karşısında sanki altında diken varmış gibi oturan kadının gözlerine baktı Hafza. Endişe açıkça belli oluyordu Gülbahar'ın gözlerinde. Aynen Harem Ağası Sümbül'e sorduğunda aldığı cevapla kestirip attı. "Kimsiyle kavga etmemiş ki Gülbahar, kiminle etmemiş ki. Herkese saldırmış."

"Yeni biri varmış. Moskof kızı diyorlar, onunla kavga etmiş diye duymuştum ben de..."

Hafza Sultan bir an sarsıldı. Sümbül Ağa bunu saklamıştı demek ki. Ama hiç bozuntuya vermedi.

"Yanlış duymuşsun."

"Moskof kız da pek şirretmiş diyorlar."

"Gülbahar Haseki, harem dedikodularına inanır mı oldu artık?"

Gülbahar, bunak katı, diye geçirdi içinden. Bak kızı nasıl koruyor. Toz kondurmuyor üstüne.

"Hamama bile zorla götürüyorlarmış Moskof'u. Habaşıklar yaka silkiyor. Kimbilir ne pis şeydir? Gavurlar pek yıkanmaz zaten."

Hafza Sultan artık dayanamadı. "Sen Ruslana'yı görmedin mi Gülbahar kızım?"

Kadın ne diyeceğini bilemedi ama sessizlik kısa sürdü.

"Bugün cariye koğuşuna uğramışsın. Kız da oradaydı. Önünden geçmişsin. Farketmiş olman gerekir."

Kadın resmen, "Farketmemen mümkün değil," demeye getirip övüyordu Moskof kızını işte. Gülbahar bozuldu ama belli etmemeye çalıştı omuz silkerek. "Bilmem; hiç dikkatimi çekmedi."

Hafza Sultan, "Nasıl olur, şu anda haremin en genç ve en güzel kızı o. Mutlaka görmüşsündür."

"Saraya nasıl geldi acaba? Hiç haberim olmadı? Korsan ganimeti mi, esircilerden mi alındı? Böylelerinde hastalık filan oluyor biliyorsun Kadın Anam. Allah esirgeye..."

"Gülbahar!" Yaşlı kadının o yumuşacık sesi, hiç beklemediği kadar yüksek ve sert çıkmıştı. "Ruslana bize emanettir. Benim de ana bellediğim Güldane Sultan ölmeden önce gelini Ay Bala Hanım'a emanet etmiş. O da bana. Senin anlayacağın ana yadigarı sayarız öksüzü."

Artık söyleyecek bir şey kalmamıştı. Şimdi anlaşıldı diye düşündü Gülbahar. Kızı dairesine alıp saatlerce konuşmaların, Hünkar anası olduğunu unutup hizmetçilerin içinde bir cariye parçasıyla ana-kız gibi sohbet etmelerin sebebi buymuş demek ki.

Ayağa kalktı, hafifçe eğilerek Hafza Sultan'ı selamlayıp çıkmaya hazırlanırken, kızı mutlaka oğlunun koynuna sokarak, buna kararlı, diye geçirdi içinden. Yüreğine ateş düşer gibi oldu.

Gülbahar odasında sinir krizleri geçirirken, Ruslana da ipek mendili Hafza Sultan'a zamanında yetiştirmek için çırpınıyordu. Telaştan iğneyi defalarca parmağına batırdı. Can acısıyla her seferinde küçük çığlıklar atıp parmak ucunu emdikten sonra devam etti işine yeniden. Yatsı namazından az önce erguvan mendil, Hafza Sultan'a ulaştırıldı. Namazın ardından herkes dairesine çekilip saray, kandillerin titrek ışıklarıyla nöbetçilerin mırıltılarına terkedildiğinde haremin

koridorlarında yine Ruslana'nın içli sesi yankılandı dalga dalga. Oğlunun o gece de yalnız olduğunu bilen Hafza Sultan, Ruslana'nın sesinin uçuştuğu koridorlardan geçerek Hünkar Dairesi'ne geldi.

"Duyuyor musun?"

Kaftanını çıkartmış, içliğiyle pencerenin önündeki divana uzanmış olan Sultan Süleyman, şaşırmış olmakla beraber hemen toparlandı. Annesinin başucundaki altın, fildişi kaplamalı sehpanın üstünde duran şarap kadehini görmemesini diledi. Kadın çoktan görmüştü ama hiç ses etmedi. Bu, Süleyman'ın Manisa'da içmeye başladığı günden beri, ana-oğul arasında süregelen kanıksanmış bir gelenekti. Süleyman az da olsa şarap içtiğini, Ege adalarından getirilen Rum rakılarını sevdiğini saklar, annesi de oğlunun bazı akşam keyif yaptığını bilir ama bilmezden gelirdi. O gece de öyle oldu. Padişah, uzanıp anasının elini öptü, alnına koydu. Kadın da oğlunun sırtını sıvazladı.

"Duyuyorsun değil mi?"

"Duymamak mümkün mü valide?"

"Daha önce hiç bu kadar güzel ses işitmiş miydin?"

"Bu gece sanki daha da güzel."

"Efendimiz sesini çok beğendi dedim bugün. Görecektin sevincini. Mutluluktan daha güzel söylüyor bu gece belli ki."

"Sesi kadar güzel mi bari?"

"Ben karar veremedim doğrusu Hünkar oğlum. Sesi mi daha güzel, kendi mi? Karar Han'ın versin dedim."

Sultan Süleyman'ın gür kara kaşlarından biri yay gibi kıvrılıverdi. Yüzünde çapkın bir tebessüm dolaşırken eliyle sakalını sıvazladı. Hafza Sultan'ı, şarap kadehini göremeyeceği bir noktaya oturttu ve bir süre daha Ruslana'nın sesini

dinediler ana-oğul. Hafza Sultan kaftanıyla içliğinin arasına almış yerleştirdiği mendili çıkardı, iki elinin üstünde oğluna doğru uzattı.

"Hem bak sana ne gönderdi!"

Bir süre annesinin avuçlarında tuttuğu erguvan rengi ipek kumaşa ve üstündeki allı, morlu, yeşilli, kırmızılı çiçek işlemelerine baktı Süleyman. Başını kaldırıp anasını süzdü uzun uzun. Kadının aklından geçenleri okumaya çalıştı.

O sırada daha içli yeni bir şarkıya başladı Ruslana.

Kim sever yalnızlığı, kim sever
Dağlar mı, ırmaklar mı bilmem
Ben bu kara geceleri beklerim
Yıldızlar unuttursun yalnızlığımı.

Süleyman uzanıp annesinin elindeki mendili aldı, farkına varmadan burnuna götürüp kokladı. Mendilin katlarını açınca kucağına mendille aynı renkte kurumuş yapraklar döküldü.

"Erguvan," dedi kadın.

"Efendim?"

"Erguvan yaprakları. Ruslana bu çiçeği çok seviyormuş. Kurutup saklamış."

"Adı Ruslana mı?"

XXI

Ruslana büyük bir telaşın içine uyandı. Setaret Kalfa onu uyandırmak için pencerenin kapaklarını açıyor, odaya dolan günışığının içinde Merzuka bir oraya, bir buraya koşturuyordu.

"Neler oluyor burada?"

Gözünü kamaştıran ışıktan korunmak için elini siper yaptı Ruslana.

"Hemen kalkıyorsun hanım."

Setaret Kalfa'nın sesi de telaşlıydı.

"Niye? Daha erken."

Birden dışarıdaki sesleri farketti. Bütün harem ayağa kalkmıştı sanki. Kadınlar bağrışa çağrışa konuşuyor, bir patırtıdır gidiyordu. Ruslana'ya cevap veren Merzuka oldu.

"Padişah geliyor."

"Ne?" Bu çığlık ağzından çıktı mı; farkına bile varmadı Ruslana. Ama içindeki çığlık susmak bilmiyordu. Padişah mı geliyor? O mu geliyor? Aman Tanrım! Aman Tanrım!

Tatar kızı, "Hemen kalkıyorsun ve hazırlanmaya başlıyorsun. Yoksa Hünkarın seni böyle saç-baş bir yerde mi görmesini istersin?" diye verdiği gözdağı olmasaydı Ruslana geçirdiği şokun etkisiyle belki de hala aman Tanrım diye söylenmeye devam edecekti.

Çok geçmeden, önce Cafer ardından da göbeğini hoplata hoplata, suratından akan terlerle Sümbül Ağa çıkagelidi. Odaya girer girmez "Hadi, hadi, hadi, ne duruyorsunuz?" diye el çırptı. Ruslana'nın giyinmiş olduğunu görmek bile telaşını yatıştırmaya yetmedi Harem Ağası'nın. Bu sefer, el çırparak sahanlığa fırladı. Şimdi sesi dışarıdan geliyordu. "Bu ne tembellik? Sizin benim canıma kastınız mı var? Nerdeyse efendimiz şeref verecek, daha kimse hazır değil." Oysa hazırdı herkes. En başta da Ruslana. Tüm kızlar gibi o da en güzel elbisesini giymişti. Ekaterina'yla Merzuka'ya yakıştı mı, oldu mu, güzel miyim diye sorup duruyordu durmadan. Her seferinde olumlu cevap aldığı halde içi rahat etmiyordu bir türlü. Acaba sarı kaftanı mı giyseydim? Yoksa siyah daha mı açardı beni. Saçlarım daha belirgin olmaz mıydı o zaman? Bu erguvan tutkusu beni sınırlıyor canım. Başka renk mi yok? Her şey de illa ki erguvan olmaz ki. Hem bakalım Hünkar beğeniyor mu bu rengi? Ya nefret ediyorsa?

Artık yapacak bir şey yoktu. Kader anı gelip çatmıştı. Ne olacaksa olacaktı. Yüce Meryem, diye geçirdi içinden. Bir mucize yarat. Bana yardım et. Osmanoğlu'nun beni beğenmesini sağla. Beni onun tahtına ve tacına ortak et.

Ruslana, artık sahanlığı dolduran uğultuyu duymuyordu bile. Koşuşturan kızlar, harem görevlileri sanki havada uçuyorlarmış gibi görünüyordu gözüne. Ekaterina'nın söylediklerini duymuyordu. Bu heyecana kalbim dayanmayacak, diye korkarken, sahanlığın öbür ucunda bir ses gürledi. Ne dendiğini anlamadı ama o korkunç uğultunun birdenbire dindiğini farketti hemen. Bütün kızlar, bütün görevliler başlarını eğmişlerdi. O da telaşla öyle yaparken, gözucuyla sesin geldiği tarafa doğru bakmayı da ihmal etmedi.

Aman Tanrım diye bir çığlık yükseldi içinden yine. O, o! İşte o! Başında o koca kavuk yoktu şimdi. Kaftan da giymemişti Sultan Süleyman. Hint ipeğinden al renkli bol bir gömlek giymiş, belini bir avcı kemeriyle sıkmıştı. Ayağında beyaz ipek bir şalvar vardı. Bu kez paçalarını çizmesinin içine sokmamıştı. Ucu kıvrık ceylan derisi çizme, gömleğiyle aynı renkti. Niye kavuğu yok, niye kaftan giymemiş gibi sorular uçuştu Ruslana'nın kafasının içinde. Aptal, aptal, diye söylendi. Aptal, aptal; burası adamın evi. Bunlar da ev kıyafeti. O kadar ağır şeyleri evinde giymesine ne gerek var ki?

Başındaki kavuk yüzünden saçını göremediği için kel mi acaba diye düşündüğünü hatırladı birden. Hiç de kel değildi işte. Siyah, dalgalı saçları vardı padişahın. Sakalı uzaktan bakınca daha seyrekmiş gibi görünmüştü gözüne. Oysa siyah gür bir sakalı vardı Süleyman'ın. Yakışıklı mı? Ruslana bu soruyu o kadar çok sormuştu ki kendine. Artık cevabı kolayca verebiliyordu. Evet, yakışıklı, hem de çok. Üstelik heybetli. Dev gibi.

Aslında Sultan Süleyman'ın öyle dev gibi bir hali olmadığını o da biliyordu ama gözüne öyle görünsün istiyordu. O ne kadar muhteşemse Ruslana da o kadar muhteşem ve onun kadar da ölümsüz olacaktı ileride. İnanması güçtü belki ama kalbinin sesi, cılız bir mırıltıyla da olsa böyle diyordu ona.

Ruslana'nın mağrur, heybetli, muhteşem filan diye bir dizi sıfatla tarttığı Süleyman düşünceli görünüyordu. Sağ elinin işaret parmağını bir kavis halinde ağzının ve bıyıklarının üstünde tutmuştu nedense. Görülmesini istemediği bir şey mi var acaba diye meraklandı Ruslana. Daha fazlasını görmesine imkan yoktu ki. Neredeyse iki kat eğilmiş, gözucuyla bakmaktan şaşı olmuştu.

Artık ayak seslerini duyabiliyordu. Sultan Süleyman hemen kendisine doğru seğirten Harem Ağası Sümbül Ağa ve diğer görevlilerle birlikte sahanlığı geçiyordu boydan boya. Hiç duraksamamıştı o ana kadar. Hiçbir kızın önünde durmamıştı. Gözlerini yine şaşılatarak sağına doğru bakabildiği kadar baktı. Evet, işte geliyordu ona doğru. Ceylan derisi kıvrık uçlu kırmızı çizmeler görünmüştü sofayı örten Acem halılarının üzerinde. Kırmızı çizmeler yaklaşıyordu... Yaklaşıyordu... Yaklaşıyordu. Onun her adımında da kalbi yeniden fırlayacakmış gibi atıyordu Ruslana'nın.

Ama hiç beklemediği bir şey oldu. Kırmızı ceylan derisi çizmeler onun önünde duraksamadan yoluna devam etti. Tanrım, durmadı! Durup bakmadı bile! Bitti, her şey bitti!

Ruslana yıkılmıştı. Bu kez ümitsizce sola doğru kaydı gözleri eğilmiş haldeyken. Ceylan derisi kırmızı çizmeler uzaklaşıyordu işte. Gidiyordu. Umutları da onunla birlikte yok oluyordu. Yoksa Osmanoğlu'nun garip adetlerinden biri miydi bu? Tanışmaları böyle mi olacaktı? Ruslana onun çizmelerini, Hünkar da önünde iki kat eğilmiş kızın sırtını mı görecekti topu topu?

Gözlerinde yağmur bulutlarının toplanmaya başladığını farketti. Ağlama diye bağırdı kendine. Yıkıldığını kimseye belli etme. Kendine bile. Tamam mı? Kendine bile.

Kırmızı çizmeler ve yanındaki diğer ayaklar, şaşırtarak baktığı gözünün görüş açısından çıkmak üzereydi. Birden durdu kırmızı çizmeler. Çevresindeki ayaklar da. Ne oluyordu? Niye durmuştu padişah? Ardından ayakların açıları değişti ve yürüyüş tekrar başladı. Ancak bu kez geri dönüyordu kırmızı çizmeler. Tanrım, diye dua etti Ruslana içinden, İsa babamız, Meryem anamız, ne olur, görsün beni. Bulduğum ilk kiliseye bir mum dikeceğim. Hayır, iki mum, hayır, hayır, bir kucak mum.

Sivri burunlu kırmızı çizmeler geldi, geldi... ve bu sefer tam önünde durdu. *Yaşasın*, diye sevinç çığlıkları attı Ruslana bu kez içinden. Çizmelerin sivri uçları ona dönüktü şimdi. Demek ki başını kaldırsa Süleyman'la göz göze gelecekti. Ama kaldıramıyordu ki. Onun soluğunu duyabiliyor fakat çizmesinin ucuyla şalvarından başka bir şey göremiyordu. Kahretsin diye söylendi. Onu görebilmek için emrini beklemem mi lazım? Nasıl duracaktı? Kalbinin gümbürtüsünü mutlaka duyacaktı Hünkar. Bu kadar heyecandan konuşamayacaktı bile belki onunla. Belki de kalbim duracak. Bu kadar heyecana küçücük bir kalp dayanır mı?

Niye kaldır başını demiyordu ki bu adam? Geçen zaman bir iki saniye değil, sanki bir iki yüzyıl gibi geldi Ruslana'ya. Dayanamayacaktı.

Ne olursa olsun diye söylendi. Adet, emir, kural dinleyecek halim kalmadı. Doğrulup Süleyman'ın gözlerinin içine bakacaktı. Hiç korkmadan bakacaktı, hiç korkmadan.

"Geceleri o güzel şarkıları söyleyen sen misin?"

Ruslana çıldıracaktı. Kalın ama sıcacık bir sesti. Üstelik kendi diliyle konuşuyordu. Evet, bozuktu gerçi, bazı kelimeleri yanlış kullanmıştı ama ne dediğini anlatabilmişti işte. Kimin sesiydi bu? Hünkar'ın mı, yoksa başka birinin mi? Bir kere daha nefret etti iki bokluğun eğilmekten. Durumunu bozmadan, yavaşça mırıldandı.

"Soruyu kim soruyor?"

Süleyman'ın çevresindekiler bu densizliği padişahın nasıl cezalandıracağını düşünürken Ruslana'ya bir ömür gibi uzun gelen sessizlik oldu yeniden.

"Ben padişahım, ya sen kimsin?"

Artık duramazdı. Emir falan bekleyemezdi. An o anda. Ağır ağır doğruldu.

Bir kaşı, biri yeşil mi, mavi mi Süleyman'ın bir türlü karar veremediği bir çift göz ile karşılaştı. Ruslana çatık kaşlı adamın gözlerinde bir duygu aradı. Süleyman kızın gözlerine dalıp, ikisi de bir an hiçbir şey diyemedi. Süleyman'ın koyu elâ gözleri, kızın gözlerinden kendini güçlükle kurtarıp sarıyla kızıl arası saçlarına doğru kayarken Ruslana görkemli bir edayla, "Aleksandra," dedi. "*Aleksandra Anastasia Lisowska*'yım ben."

Kız, ilk defa o zaman Sultan Süleyman'ın da heyecanlı olduğunu farketti. Gölgeli bakışları, Ruslana'nın saçlarından

tekrar derin, mavi-yeşil gözleriyle buluştu. *Allahım*, diye geçirdi içinden genç Padişah, *bu kadar güzel göz olur mu? Bir derya sanki.* İçinde meşaleler yanan, mücevherler parıldayan, yıldızların aksi düşen, mehtabın şavkıyla tutuşan bir derya.

"Ama... Sana Ruslana diyorlar... Öyle duyduk."

Sesi yine kalın, yine sıcaktı ama bu kez kelimeleri zorlanarak söylemişti. Gözlerini kızın gözlerinden alamıyordu bir türlü. Kız da ona öylece bakıyordu. Hiç korkmadan, dimdik, kafa tutar gibi hatta. Birden al al olmuş yanaklarında bir gülümseme belirdi kızın ve dudaklarının yanında iki küçük gamze oluşuverdi.

"Ben öyle istedim efendimiz," dedi, bir anlık tereddüdün ardından. "Hem Moskof kızı demelerinden daha iyi." Artık gülümseme bütün yüzünü aydınlatıyordu Ruslana'nın. "Biliyor musunuz, ben de sevdim bu ismi."

Sultan Süleyman annesine hak verdi. Hiç bu kadar güzel bir gülümsemeye görmemişti o güne kadar. İnsanın içini aydınlatıyor, ısıtıyor, sıkıntısını alıp götürüyordu. Hiç kimse bu gülümsemeyi cevapsız bırakamazdı. Derdi, tasası da olsa, Rodos Şövalyeleri tepesini de attırsa, tüketen düşüncelerini alıp götürürdü bu tebessüm adamın. Kendini toparlayan Süleyman, "Öyle mi," diye sordu. "Neden?"

"Bana memleketimi, köyümü, anamı, babamı hatırlatıyor da ondan Hürrem."

Ruslana cevap veriyordu ama içinden sevinç çığlıkları atıyordu durmadan. *Beğendi, beni beğendi, beğendi, beğendi. Yaşasın!*

Herkesin önünde titrediği, kalbini başına bakmaya bile korktuğu Sultan Süleyman'ın yüzünde de bir tebessüm oluşmuştu. "Eee, ne yapacağız şimdi? Biz sana ne diyeceğiz? Aleksandra mı, Ruslana mı?"

Ev-vet! Dualarının kabul olmuştu. Adamın kendisinden, "Biz," diye söz etmesi kemiğine gitse de aldırmadı. Sultan Süleyman onu görmüş, üstelik beğenmişti. O, onla arkadaş gibi konuşuyordu işte: Ruslana Padişaha odaklandığı için çevredeki harem güzellerinin, cariye kızların şaşkın ama hasetle dolu bakışlarını farketmiyordu henüz. Etse de umursamayacaktı nasıl olsa. Bir dağ köyünden kaçınıldığı gece başlayıp bilinmezliğe doğru dörtnala giden acılarla dolu hayatının, karanlıkların yırtarak aydınlığa çıkacağını hissedebiliyordu artık. Hayatının şafağı sökülüyordu nihayet. Gün ağarıyordu. İster Anastasia Aleksandra Lisowska olsun, ister Ruslana. Oydu işte. Süleyman'ın onu deli gibi sevmesini istiyordu. Oydu işte. Süleyman'ın onu deli gibi sevmesini istiyordu. Ben de onu seveceğim diye geçirdi içinden. Ona Gülbahar'ı unutturacağım. Ona oğullar vereceğim.

Gözleri hala birbirlerinin gözlerindeydi. Yine Süleyman'ın aklını başından alan gülümseme belirdi Ruslana'nın yüzünde. "Kulunuzun adının ne önemi var ki? Hünkarım nasıl dilerse, hangisini beğenirse öyle olsun."

Ruslana sustu. Gözleri buluştu. Kızın yutkunduğunu gördü Padişah. "Bir şey mi söyleyecektin? Çekinme söyle."

"Dilimi konuşmanız beni şaşırttı."

"Kırım'da, Kefe'de Sancakbeyliği yaptı üç yıl biz. Çok Kırımlı bilir Rusça. Valideniz de konuşur."

Kız gülmemek için kendini zorladı. Padişahın Rusçası felaketti. Gülmemek için hemen atıldı. "Rahmetli Sultan Anam da Rusça konuşurdu benimle."

"Senin dil konuşabilecek kimse yok burda. Biraz Sümbül Ağa, biraz. Çok konuşma konuşma unutuyor insan."

Ruslana artık kendini tutamayıp kahkaha.

"Ne oldu? Yanlış bir şey mi söyledi?"

Kız hiç korkuya kapılmadan, padişahın gözlerine yine ışıldar saçan bir gülümsemeyle baktı cevap verirken. "Se-

nin dil konuşabilecek kimse yok bize. Çok konuşma konuşma unutuyor insan dediniz ya, bazı kelimeler yanlış oldu."

"Öyle mi? Doğrusu nedir?"

"Burada senin dilini konuşabileceğim kimse yok. Sık konuşulmayınca insan unutuyor demek daha uygun olurdu."

Padişah, ağır ağır kızın söylediklerini tekrar ederken, bazı kelimelerde ona eşlik etti Ruslana da.

Sultan Süleyman keyiflendiğini saklamadı. "Seninle... Rusça konuşmak... olmayacak fe..."

Ruslana hemen, "Seninle Rusça konuşmak fena olmayacak," diye düzeltti. Padişah da düzgün cümleyi tekrarladı. "Nasıl; oluyor galiba ha?"

Gülmeden duramayan Ruslana, "Şey," dedi, "fena sayılmaz."

Süleyman'ın yüzü birden ciddileşti. "En son Belgrad seferinde, birkaç defa konuştuk senin dilinde. Sırpların diline benziyor Rusça. Ama o zamandan beri hiç konuşmadı biz. Şimdi ilk."

Padişah bir an sokuldu. Yüzü asılmıştı. "Ama senin Türkçen, benim Rusçamdan da felaket."

Ruslana, Süleyman'ın içindeki çocuksu tarafı işte o anda keşfetti. Topraklarının nerede başlayıp nerede bittiğini kimsenin doğru dürüst bilmediği bir ülkenin hükümdarının içinde şen, yeni şeyler öğrenmeye heveslı, bazen şakacı, bazen tehlikeli olabilecek kadar tahammülsüz bir çocuk yatıyordu demek ki. Laf toparlaması gerektiğini farketti hemen.

"Haklısınız. Bence siz çok başarılısınız. Benim dilimi konuşabiliyorsunuz. Ama ben ne zamandır buradayım, hala dilinizi öğrenemedim."

Süleyman'ın yüzündeki bulut dağılıverdi. Ruslana bir şey daha öğrendi. Padişah gururunun okşanmasından hoşlanı-

yordu. Bunu unutma Ruslana diye yazdı kafasının bir yerine. Onu sık sık övmeyi asla unutma.

"O zaman şöyle yapalım. Sen bize Rusça öğret, biz de sana öğretiz Türkçe."

Ruslana bu kez kikirdamamayı başardı. Yüzündeki ışıltıyla genç adama baktı. Bakışlarında her şey vardı. Kabul, teslim olma, sevgi, korku, kafa tutma, gurur... Ve şehvet. Padişah şehvet mi, diye geçirdi içinden. Gerçekten şehvet izi var mı bu gözlerde? Yoksa bana mı öyle geliyor? Öyle ya, şu anda kızın hafif nemli, dolgun dudaklarını öpmek geçiyordu aklından. Kendi arzularının yansıtılmasını mı görüyorum yoksa bu gözlerde.

Sultan Süleyman birden artık söyleyecek laf kalmadığını farketti. Söyleyecek sözü çoktu, hatta şu anda oturup bir beyit bile yazabilirdi ama sırası değildi. Dedikodu, dalga dalga yayılacaktı şimdi. Padişahın bir Rus kızına bu kadar ilgi göstermesi münasip midir diye divanda bile fasıllar dolaşacaktı. Gülbahar'dan bir sitem daha gelecekti muhakkak. Dün gönderdiği nameye cevap vermemesine de çok içerlemişti herhalde. Ne yapayım diye homurdandı içinden, sefer hazırlığı yatak, döşek düşünecek hal mi bırakıyor adamda? Hadi canım, diye azarladı kendini. Öyleyse bu içinde başlayan yangın ne? Neden gözlerimi bu kızın gözlerinden ayırmak gelmiyor içimden? Ya o tebessüm? Ruslana güldüğü zaman, yüzünde sanki güneş doğuyor, güller açılıyor.

Bir an durdu, ne oldu bana, dedi kendi kendine, büyülendim mi? Koskoca cihan hükümdarı, on beş yaşında bir Rus kızına esir mi oldu?

"Şimdi gitmeliyim," dedi zorlukla ve Ruslana'yı yürek çırpıntılarıyla orada bırakıp yürümeye başladı. Daha iki üç adım atmamıştı ki, döndü.

"Geceleri güzel sesinden bizi mahrum etme. Dün gece söylediğin şarkı çok güzeldi. Önceki geceki de. Nasıldı o..? Hah, şu 'çekin ha'..."

Süleyman uzaklaşırken, Ruslana yerlere kadar eğildi. İlk defa eğilmekten şikayet etmedi.

XXII

"**Kahretsin, kahretsin,** kahretsin!"

Ruslana her kızıp köpürdüğünde yaptığı gibi yine topuklarıyla yeri dövüyordu. Aradan iki gün geçtiği halde çıt çıkmıyordu. Sultan Süleyman kaybolmuştu. Hafza Sultan da dairesinden çıkmıyordu.

Padişahın iltifatına mahzar olduktan sonra haremdeki tüm gözler Ruslana'ya çevrilmişti. Bakışların kıskançlık dolu olduğunu söylemeye hiç gerek yoktu.

Hafza Sultan'dan ardından Sultan Süleyman'ın da kendisiyle konuşup iltifat etmesi, çevresinde bir saygı ve korku duvarı da yaratmıştı. Bayılıyordu buna Ruslana. Sahanlıkta önünden gelip geçen kızların, sanki o orada değilmiş gibi burunları bir karış havada, hiç ona bakmadan dolaşıkları günler geride kalmıştı. Şimdi de onunla ilgilenme yarışı başlamıştı. Ne zaman sahanlığa çıksa, çevresi bir anda doluyor-

du. Arap hizmetçiler önünde, arkasında koşuşturuyor. Bir şey isteyecek mi diye gözünün içine bakıyordu.

Sümbül Ağa'nın yamağı Cafer de artık geceleri hiç çekinmeden çıkıp geliyor, sofada, Ruslana'nın bölmesinin önündeki bir mindere kıvrılıp yatıyordu sadece.

Ruslana, Sultan Süleyman'la konuştuğu günün akşamını iple çekmişti. Yatsı ezanı okunup haremde el ayak çekilince onun istediği şarkıları söyledi. Sesi, kafeslerden, koridorlardan, kapılardan, duvarlardan geçip Süleyman'a ulaşsın diye daha yüksek perdeden mi söylüyordu, yoksa Cafer'e mi öyle gelmişti? Daha güzel, daha yanık okuyordu. Hasret, aşk, nefret, öfke, yalvarma, gurur ne ararsan vardı bu bülbül şakımasında. Bu sesteki büyüyü bir türlü çözemiyordu Cafer. Haremdeki pek çok kız gecelen şarkı söylerdi. Gerçi Ruslana'nın sesi bir kez duyulduktan sonra hepsi kesilmişti artık güzel birçok ses duymuştu o gelene kadar. Ancak hiçbiri Ruslana gibi insanı alıp götürmüyordu. Cafer, fenerlerin ışığında büyüyen, uzayan gölgelere dalıp gitti. Derken gölgeler kayboldu, Sudan'ın artık çok uzaklarda kalan uçsuz bucaksız kızıl toprakları belirdi gözünün önünde. Kum denizinin ortasında hurma ağaçlarının gölgesinde koşuşturan bir çocuk gördü. Kimdi bu, kendisi mi? Koca eliyle gözlerindeki yaşları silmeye çalıştı ve oracıkta, o çocuğu düşünerek uyuyuvendi Cafer. Küçük çocuk rüyasında koşup durdu sabaha kadar.

Ruslana'nın sesi padişahın dairesine kadar ulaşmıştı. Bütün gün Rodos seferi hazırlıkları konusunda vezirleriyle konuşan Sultan Süleyman'ın aklından Rodos Şövalyeleri'nin siyah taşlı kalesinin sayalı kayboluvendi. İlk şehzadesi Mahmud'un Manisa'da öldüğü haberinin ardında yazdığı elemi yenmeye çalıştı. Daha dokuz yaşındaydı. Kefe'de Sancak beyi iken doğan şehzadesi. Tamam; o zaman kendisi de çocuktu, yüreği sanmamıştı oğlana ama el kadar bir çocuğun ölümü sarsıyordu insanı elbette. Bereket şehzade Mustafa aslan gibiydi. Kadehini ocakta gürül gürül yanan ateşe doğru tutan padişah. Kızın bir yükselen, bir alçalan, bazen ağıtsız inleyen, çırpınan, bazen insanı okşayıveren, bazen neşeyle ayaklanan sesini dinlerken, kadehin içinde raks eden lal rengi alevden kanatları seyretti dalgın dalgın.

Allahın ne kadar güzel bu Moskof kızının sesi diye düşündü. Neydi adı? Aleksandra... Devamını hatırlayamadı. Artık zaten kendisine artık Ruslana denmesini istemişti. Öyle değil mi? Hayalindeki Rodos Kalesi'nin yerini birdenbire Ruslana'nın yüzü aldı. Ne kadar güzel gülüyordu. Işık saçıyordu sanki güldü mü. Ya ağzının yanındaki gamzeler? Ne kadar yakışıyordu ona. Ruslana'nın mavi mi, lacivert mi, yeşil mi olduğuna karar vermediği gözleri geldi aklına. Sahi ne renkti kızın gözleri? Ne kadar derin, ne kadar anlamlıydı bakışları.

Öylece daldı. Gözlerini ocaktaki ateşe doğru tuttuğu şarap kadehinde oynaşan kızıl ışık demetlerinden alamıyordu. Ruslana'nın şarkıları hep özlem ve şikayet yüklüydü. Niye şikayet etmesin ki diye düşündü Sultan Süleyman. Kızı evinden koparıp almıştı birileri işte. Kimbilir neler yaşamıştı? Ne acılar çekmişti?

Padişah uzandığı yerde rahatsız rahatsız kıpırdandı. İlk defa haremdeki kızların önceki hayatlarını düşündüğünü farketti. Çok şaşırdı. Evet, cariyelerin de bir zamanlar aileleri vardı. Saraya hediye diye sunuluyorlardı, ama ya öncesi? Çoğuna sorulmamışsı, çekilip koparılmışlardı işte. Korsan gemileri, esir tüccarları... Tamam, bazı soylu aileler kızlarını kendi rızalarıyla hediye ediyor, böylece sultanın himaye-

sine gitmek istiyorlardı ama kaçı böyleydi ki? Uzağa gitmeye ne hacet diye söylendi kendi kendine. Validesi öyleydi mesela. Gülbahar Haseki de. Ailelerinin rızasıyla sarayla olmuşlardı. Ama ya öteki?

Bu düşünce huzursuzluğunu daha da artırdı. Uzandığı yerden kalktı. Ocağın önüne geldi. Alevlerin sıcağı ipek geceliğin içindeki vücudunu kucaklayıverdi. Şarabından bir yudum alıp Ruslana'nın sesine kulak verdi. Acaba burada olduğuna memnun muydu kız? Niye olmasın, koskoca imparatorluğun hükmünü, cihanı titreten Sultan Süleyman'ın hareminde olmayı kim istemez ki? Mutlaka o da memnundu burada olmaktan. Ama öyleyse niye bu kadar içliydi şarkıları? Hangi duygu yükü onu böyle eziyor, nameler dudaklarından hıçkırırcasına dökülüyordu? Neden şarkılar hep uzak diyarları anlatıyordu? Hasret diye mırıldandı genç padişah ocağın önündeki Hint diyarından gelen kaplan postunun üzerine uzanırken. Kız özlüyordu mutlaka geride bıraktıklarını.

Dünyanın düzeni böyle diye avuttu kendini. Ruslana bugün burada olmasa kimbilir nerelerde savrulup gidecekti? Hem bu kadar mutsuzsa kolayı var diye geçirdi içinden. Kendisine sorarım. Gitmek istiyorsa yollarım. Gitsin yurduna, ailesine kavuşsun. Öyle mutlu olacaksa. Bunu aklının bir yerine yazdı Süleyman.

Padişah Ruslana'nın sesiyle hayaller aleminde gezinirken Gülbahar Haseki dairesinde mutsuz ve öfkeliydi. Gazabından her hizmetçi nasibini aldı. Kızların, Ruslana'nın sesini daha iyi duyabilmek için kapıyı aralıklarını duyunca köpürmüştü. "Bre densizler," diye bağırdı. "Ne açarsınız kapıyı? Nerede görülmüş Haseki Sultan kapısının ardını kadar açık bırakıldığı? Han mı burası?"

Birkaç hizmetkar birden fırladı kapıyı kapatmaya. Ama Haseki'nin öfkesi dinecek gibi değildi. "Hanginiz açtı? Bir izin almak yok mu? Burada hanım kim? Ben miyim, siz misiniz?"

Hışımla kalkıp odanın içinde öfkeli adımlarla dolaşmaya başladı. Kızlardan sorusuna bir cevap çıkmayınca hiddeti daha da kabardı.

"Demek hepiniz suçlusunuz, öyle mi? Siz bilirsiniz. Sonuçuna yiyin de anlayın bakalım Sultan Süleyman Han'ın gözdesi Gülbahar Hasseki'ye terbiyesizlik etmek ne demek olur."

Bir an soluklanıp "Değnek" diye bağırdı. Kızlardan biri koşturup içeriden kızılcık sopasını getirdi. İlk darbeyi de o yedi. Kızılcık dalı havada ıslık çalarak kızın omzuna indi. Hizmetkar acıyla inlerken, değnek bir iki defa daha şaklaktı ve her seferinde bir başka kızın feryadı eşlik etti. "Sizi gidi haddini bilmezler sizi!"

Gülbahar'ın haykırışları da çoktan koridorları taşmıştı. Ruslana'nın güzel sesinin yanında Gülbahar'ın öfkeden çatal çatal yükselen çığlıkları tam bir tezat oluşturdu. Güzellik ve çirkinlik. Beyaz ve siyah. Sevgi ve nefret. Ama Gülbahar Haseki öfke ve kıskançlığın kendisini çırkınleştirdiğinin, gözden düşürdüğünün, düşmanlar kazandırdığının farkında değildi. Süleyman o kadar kızla birlikte olmuştu ama ilk defa böylesine bir kıskançlık nöbetine tutuluyordu Gülbahar. Oysa efendisi daha kızı koynuna bile almamıştı.

Herkes biliyordu Gülbahar'ın neden bu kadar öfkeli olduğunu. Padişahın üç defa mektup yollaması, birine bile cevap alınmayışı. Hürrem üç gündür, bir sarta olsun dairesine inmemişti. Hafsa Sultan da elini ayağını çekmiş. "Üşümüşüm," diye bahçe salıncağına o kadar. Üstüne bir de bu Moskof

kızı meselesi çıkmıştı şimdi. Valide Sultan'dan ardından Sultan Süleyman'ın da cariye koğuşlarına gitmesi Gülbahar'ı kudurtmuştu. Nasıl olur, nasıl olur, diye içi içini yiyordu. Koskoca padişah, oğlum şehzade Mustafa Han'ın bebası ayağına kadar gidip bir cariye görsün, onunla herkesin içinde sohbet etsin. Ne sohbeti, bir de iltifatlarda bulunsun. Yok sesi güzelmiş de, yok bu güzel sesten haremi mahrum etmeseymiş de. Nesi güzelmiş bu sesin? Onun kadarken bizim de sesimiz güzeldi.

Bu dediğine kendi de inanmıyordu. Güzel ud çalardı ama sesi çekilir gibi değildi işte. Doğru dürüst şarkı bile söylememişti zaten hayatta. İlk defa o gece denedi, olmadı. Utandı, kesti. *Kıskançlık ve endişe çılgına çevirdi beni, utanılacak şeyler yapıyorum,* diye mırıldandı kendi kendine. Ama ne yapabilirdi? Bir şeyler oluyordu işte. Hissediyordu bunu. Çok kötü bir şeyler oluyordu. Geceleri berbat düşler görüyordu Gülbahar. Korku içinde uyanıyor ama ne garip bir ki sabah olunca hatırlamıyordu bile.

Kendini tanımakta bile güçlük çekiyordu. Hiç böyle bir kadın değildi o. Sevecendi, alçak gönüllüydü, hizmetkarlarına bir kerecik bile bağırdığı duyulmamıştı son haftalara kadar. Ama bu Moskof kızının gelişi her şeyi altüst etmişti. Artık geleceği göremiyordu. Garipti ama öyleydi. Süleyman'ı da tanıyamaz olmuştu. Tamam, devlet işleriyle kafası çok meşguldü ama insan on gündür, hasekisini bir defacık olsun görmek istemez miydi hiç?

Ya Valide Sultan'a ne demeli? Üç beş gündür doğru dürüst karşılaşmamışlardı ama her gördüğünde bakışlarını kaçırmıştı kadın ondan. Sanki suçlu gibi. Suçluydu gerçi. *Moskof kızını oğlunun koynuna sokmaya çalışmaktan suçluydu.* Süleyman'ın Gülbahar'ının üstüne gül koklaması için uğraşmaktan suçluydu. Torunun anasını gözden düşürme sevdasına tutulmaktan suçluydu.

Bu sese dayanamıyordu. Bu kızın sesini duymak istemiyordu. *Şeytanın sesi.* Evet, bu mutlaka şeytanın sesiydi. Onun mutluluğunu ve geleceğini çalmaya gelen şeytanın sesi. Gülbahar yatağına kapanıp hüngür hüngür ağladı. Başını bağıra bağıra ağladı. Kana kana ağladı. Çaresizliğine yandı.

Ruslana'nın öfke fırtınası üçüncü gün iyice şiddetlendi. Her gece sırıtalarıyla Süleyman'a sesini duyurmuş, sabaha geliri diye beklemiş ama ne gelen olmuştu ne giden. Artık bir şeyler yapması gerekiyordu. *Sonra,* diye düşündü. *Menşât'ı öldüler, işledik verdik, ertesi gün Hünkar çıkıp geldi. İyi güzel. İltifatlar etti. Eee, sonra?* Sonrası yoktu işte. "Terkedildim," diye söylendi. Yoksa padişah onu beğenmemiş miydi? "Bu köylü kızını yatağıma sokmaya nasıl kalkarsın ana?" diye Hafza Sultan'a sitem mi etmişti acaba? İyi, tamam, beğenmezse, beğenmesin, o zaman o iltifatlara ne oluyordu? İçine bir acı düşüverdi Ruslana'nın. "Yoksa acıdı mı bana?" diye bir soru kıvrıldı aklının bir köşesinde. İşte buna dayanamazdı. "Bana Sümbül Ağa'yı bulun," diye bağırdı Setare Kalfa'yla Merzuka'ya. Tatar kızı, Ruslana'nın endişeler içinde bunaldığının farkındaydı. Onu yatıştırmayı denedi ama hiç beklemediği bir cevap aldı.

"Aklını kendine sakla. Burada benim sayemde olduğunu unutma ve hemen dediğimi yap. Bana Sümbül'ü bul, getir. Hemen!"

Can yoldaşı bildiği Ruslana'nın üzerine yürüyerek söylediği bu sözler Merzuka'yı can evinden yaktı ama ses etmedi. Gözlerine dolan yaşları göstermemek için arkasını dönüp Sümbül Ağa'yı bulmaya koştu.

Harem Ağası, normal hallerde bu çağrıyı yapan bir canyeyi ayağının altına alıp bir güzel değnek ziyafeti çekerdi ama Moskof Kızı'yla yaşadığı merdiven altı kaçamağına Valide Sultan ve Hünkarın kıza gösterdiği ilgi eklenince eli kolu bağlanmıştı. İçeri girdiğinde hava iyice kararmıştı. Ruslana, karanlık gölgelerle dolu odada öfkeyle volta atıp duruyordu. Harem Ağası'nı karşısında görünce, ona parladı. "Ne oluyor Sümbül Ağa?"

Kızın ne demek istediğini çoktan anlamıştı adam ama bilmezden gelmeyi tercih etti. "Ne demek; ne oluyor?"

"Biri yolumu kesmeye çalışıyor."

"Hangi yolu?"

"Ne Hafza Anamı görebiliyorum, ne Hünkarımı."

"Onları görmen, onların istemelerine bağlı."

"Ben de onu diyorum ya işte. Bir ndak mı sokuluyor araya? Dedikodu yaparak Hafza Sultanı ve efendimizi benden soğutmaya kalkan mı var?"

Sümbül, kızın bunu ancak kendisinin yapabileceğinden şüphelendiğini anladı. "Seni çekiştirdiğimi mi düşünüyorsun?"

"Senden başka kim yapabilir?" Ruslana'nın sesi ıslık gibi çıkmıştı hiddetinden.

"Ben böyle bir şey yapmam."

"Hah! Nereden belli?"

"Yapamayacağımı biliyorsun."

Ruslana adamın gözlerinin içine baktı. Sümbül Ağa merdiven altının haturasından bile korkuyordu. Bu sözüyle, ben böyle bir şey yapamam, sen de konuşursun demeye getiriyordu.

Harem Ağası'na sokuldu iyice karanlığa bürünen odada. "Sakın benden korktuğunu söyleme," diye sordu. "Benim yapamayacağım da sen biliyorsun. İkimizin de geleceği çenemizi tutmamıza bağlı."

"Ne yapmamı istiyorsun?"

Sümbül Ağa'nın sesi de, kız neredeyse ona değecek kadar yakın olduğu halde duyamayacağı kadar zayıf çıkmıştı. Çünkü adam bunca yılın tecrübesiyle biliyordu ki, haremde hiçbir şey gizli kalmazdı. Her şey görülür, her şey duyulurdu.

"Yapman gereken, Hünkar'ın beni davet etmesini sağla."

Adam, "Ama bunu nasıl yapabilirim? Koskoca padişaha bir Harem Ağası, ne yapması gerektiğini nasıl söyler?" diye çaresizlikle inlerken kız daha da sokuldu. Sümbül sırtını dayadığı duvarla, Ruslana'nın soluk aldıkça inip kalkan göğsü arasında sıkışıp kalmıştı.

Karanlıkta akları daha da koca man parlayan gözlerine bakan Ruslana, "Onu," dedi yavaşça, "sen bileceksin!" Birden hışımla adamı, arkasını döndü ve öfkeyle yeri dövüyormuş gibi yaparak kaşla göz arasında, topuğuyla adamın ayağını bastı. "Hem de hemen," diye bağırdı ardından.

Acıdan gözünden yaş gelen Sümbül, feryadını bastırmak için kocaman elleriyle ağzını kapamaya çalıştı.

Ruslana, yediği değneklerin intikamını almanın sarhoşluğuyla sabahlığa doğru ilerledi. Çok iyi yaptım diye homurdandı kendi kendine. Kimbilir kaç gece, yediğim dayakların acısını nasıl çıkaracağım diye planlar kurmuş ve işte en sonunda olmuştu. Koca adam can acısıyla bir süre daha kıvrandı. Kıza doğru ilerlerken toparlıyor, acıyla burkuluyordu yüzü. Tam Ruslana'nın önünden geçerken, "Time Moskof kızı," diye tısladı. "Seni koynuma almazsa, kızılcık şerbeti diye kanını içerim senin."

Bir uçurumun kenarında olduğunun farkındaydı Ruslana da. Bu tehdit karşısında göstereceği en ufak bir yılgınlık her şeyin sonu olacaktı. Kılı bile kıpırdamamış gibi sırıttı. "Ama bir de alırsa..." Cümlenin sonunu getirme... : Kara Sultan'ın gözlerinin içine bir kere daha baktı. Acı ve öfke vardı bu gözlerde. "Ama bir de alırsa," diye tekrarladı, "Sümbül Ağa'nın gökteki yıldızlar kadar akçesi olur."

XXIII

Sümbül, kızın sivri topuğunun deldiği ayağına merhemler sürdü sargılar sardı. Acıdan uyuyamadığı bütün geceyi, Ruslana'nın elinden yakasını nasıl kurtaracağını düşünerek geçirdi. Şu sırada ondan kurtulmaya çalışmak tehlikeli sonuçlar doğurabilirdi. Rum kızı Despina'nın birdenbire ortadan kaybolmasının haremde yarattığı dedikodu daha dinmemişti. Şimdi ikinci bir olayı göze alamazdı. Hem de Valide Sultan'la Hünkar'ın himayesindeki bir kızın başına bir kötü gelmesi Despina'nın işine benzemezdi. En iyisi istediğini yapmaktı ama nasıl? Hafza Sultan'a gidip "Oğluna söyle, alsın şu kızı koynuna," diyecek hali yoktu ya. Veya padişaha koşup el etek öperek "Al şu kızı koynuna Hünkarım!" mı diyecekti? Ne sanıyordu bu baş belası Moskof?

Hürrem ancak gün ışımaya başlarken kararını vermişti. Öyle bir plan yapmıştı ki, hem Ruslana'nın varlığını hatırla-

tacak, hem de delinen ayağının intikamını alarak ona, dizginler hala benim elimde diyecekti. Kızın ikide bir şantajla kellesini tehlikeye sokacak işler istemesini önlemenin başka yolu yoktu. Kellesini severdi Sümbül. Yıllarca yapmadığı dalkavukluk, alçaklık kalmamıştı onu korumak için. Kaç soluğun kesilmesine sebep olduğunu saymıyordu bile. Rum kızı Despina'nın cesedini kimbilir hangi balıklar didikleyip duruyordu şu anda. Ama Ruslana ders almamıştı bundan anlaşılan. Valide Sultan'la Padişah'ın iltifatlarıyla şımarmış, zivanadan çıkmıştı kız. Artık değnekle susturamaz, oda hapsiyle, aç bırakmayla sindiremezdi onu. Ortadan kaybolması Sümbül'ü tehlikeye atardı. Birdenbire ölüverse, zehir ile ararlardı mutlaka... "Kahretsin," diye homurdandı gözkapakları kurşun gibi ağırlaşırken. Ne vardı merdiven altında uçkur çözecek? Sanki bir halt edecekmiş gibi. Üç beş mızıkılama, yalayıp yalanmayla erkek mi olmuştu? O üç beş dakikalık kaçamak olmasa, Moskof kızının incecik boynunu koparıverirdi ama olmuştu bir kere. Şimdi hem onu, padişahın gözdesi olmasını sağlayarak yerini sağlamlaştırması gerekiyordu, hem de beni yakarsan sen de yanarsın fikrini kızın kafasına sokmak.

Uyanır uyanmaz, topallaya topallaya Valide Hafza Sultan'ın dairesinin yoluna tutu Sümbül Ağa.

Hafza Sultan, adamı ayağı sargılar içinde topallaya topallaya önünde eğilmeye çalışırken görünce meraklandı. "Ne bu hal Sümbül?"

"Bir kaza oldu Sultanım."

"Nasıl bir kaza bu?

"Önemli değil Sultanım. Valideyn, kuluyla ilgilenerek cigerini delen acıyı unuttumuş oldu zaten."

"Söyle Sümbül. Ne oldu, ne kazası?"

"Şey... Sultanım... Ruslana... kızımız..."

Kadın iyice meraklandı. Ruslana'nın adını duyunca sesi daha da sertleşti.

"Ne olmuş Ruslana'ya? Başına bir şey mi geldi yoksa."

"Allah esirgeye Sultanım. Validemin, Hünkarımın iltifatına mazhar olan kızımızın başına bir hal geleceğine Sümbül'ün kafası kopsun. Kız sıhhat ve afiyettedir."

"Eee, ne oldu öyleyse?"

"Son günlerde... Nasıl söylesem?..."

Yaşlı kadının merakını iyice artırmak için elinden geldiği kadar lafı uzatıyordu.

"Son günlerde ne?.. Söylesene adam!"

Sümbül Ağa bir solukta cevap verdi. "Asabidir sultanım."

"Nasıl asabi?"

"Ne bileyim... Asabi işte... Ötemen patlayiveriyor. Öfkesi öyle bir kılıç kadar keskin ve sivri maşallah!"

Sümbül, sinsi sinsi araştıran gözlerle kadını süzerek tepkisini ölçmeye çalıştı ama bir ipucu yakalayamadı. "Maşallah!" diye tekrarladı gözlerini kadınınkilerden ayırmadan. "Bir ülkelendi mi de o güzel, tatlı dilli kız gidiyor, yerine kuzey diyarlarının savaşçı kadınları geliyor sanki... Demek istemem o ki sultanım, öyle zaptedilmez oluyor."

Ve kadının gözlerinde aradığı parıltıyı görüverdi Sümbül Ağa. Kızı savaşçı kadınlara benzetince Hafza Sultan'ın gözlerinde bir an yanıp sönen ışığı yakaladı. Evet, diye geçirdi içinden. İhtiyar bunak, kızın böyle olmasını istiyor.

Doğrusu da öyleydi. Hafza Sultan o anda, Süleyman'ın yanına Gülbahar'ın yerine Ruslana'yı katmak istemesinin sebebini bir şey, diye geçirdi içinden. Gülbahar pek bir hanım hanımcıktı. Kendini, bağırdığı, bir şeye itiraz ettiği işitilmiş şey

değildi. Yumuşak başlıydı. Ama Moskof kızının hamurundaki sert iradeyi hemen farketmişti Hafza Sultan. Kız bir gül dalı kadar narin ama bir kılıç kadar keskindi. Direnmesini biliyordu. Tuttuğunu koparırdı. İhtirasını yatak örtülerinin altına hapsetmezdi. Dişiydi ama ondan öte akıllıydı. Güzeldi fakat aklını güzelliğinin önünde tutmayı bilecek gibi görünüyordu. Oğluma da böylesi lazım işte, diye düşündü. Tuttu mu koparsın, iradesiyle ona destek olsun. Süleyman'ın yalnızlığına yürek versin. Daralan ruhunu, dünyasını ferahlatsın.

"Ruslana'nın öfkesiyle senin şu halinin ne ilgisi var Sümbül." Kadın parmağıyla Harem Ağası'nın ayağını gösterdi.

"Yine birden parladı... bana... Bağırırken de topuğuyla ayağıma... bastı."

"Bilerek ayağını mı ezdi?"

"Ben kaza olduğunu düşünüyorum sultanım. Evet, öfkeliydi ama dönüp çıkarken, ayağı öyle denk geldi herhalde."

Hafza Sultan anlamıştı. Kaza falan değildi bu. Kız ayağındaki ağır tahta topukla adamın ayağına kasten basmıştı belli ki.

"Neden öfkeliymiş, sebebini biliyor musun?"

"Ben de onu öğrenmeye çalışıyordum. Üzgün ve dalgın gördüm kızımızı da..."

"Üzgün mü? Ne zamandan beri?"

"Validemizin iltifatı sebebiyle mutluluktan uçuyordu, yüzünde çiçekler açıyordu... Ama..."

"Ama ne? Söyle Sümbül. Ama ne?"

"Efendimizle karşılaşmasının ardından değişiverdi. Bir köşeye çekilip dalgın dalgın düşünmeye başladı... Hatta hizmetindeki kız söyledi, yemeden, içmeden kesilmiş."

Sümbül Ağa kelimeleri öyle dikkatle seçerek, öyle anlamlar yükleyerek söyledi ki, kim olsa kızın padişaha sevdalandığını anlardı. Hafza Sultan da öyle bir anlam çıkardı ve yüreği kanatlandı. Demek ki bu iş gönül rızasıyla olacaktı. Kız sevmişti oğlunu, bu belliydi. İki-üç günde özlemişti onu işte. Huysuzluğu, öfkesi ondandı. O arada zavallı Sümbül'ün ayağını da topuğuyla delivermişti. Kız, Süleyman'ın kalbinde soğuyan külleri ısıtabilecek miydi acaba? Ben oğlumu tanırım, dedi kadın içinden. Bir kıvılcım yeter, onu aşk ateşine düşürmeye. Yeter ki o kıvılcımı çakan biri olsun.

Ama şimdi Sümbül Ağa'nın ayağıyla ilgilenmek lazımdı. "Çağır bakalım Sümbül Ağa," dedi. "Kızımızı çağır da hiddetinin sebebi neymiş bir anlayalım."

Harem Ağası, yalancıktan önemli değil sultanım, hiddet boyunmayın falan laflan etti ama topallamayı unutup huzurdan koşar gibi çekildi. Olmuştu işte. Hem Ruslana'nın azarlanmasını sağlayacak, hem de Hafza Sultan'ın karşısına çıkma arzusuna yerine getirmiş olacaktı.

Ruslana, huzura girince Hafza Sultan'ın önünde eğildi. Yaşlı kadın bir kere daha kızın endamına ve güzelliğine hayran kaldı. Fakat şimdi sert görünmesi gerekiyordu.

"Son günlerde pek hiddetli olmuşsun kızım. Efendimizin evinde bağrış çağrış istemediğimizi bilmez misin?"

Cevap vermedi. Bin defa tembih edilenin aksini yaptı, cüretkârlaşmadan doğrulup kadının gözlerine sevgiyle bakmakla yetindi. Hafza Sultan, kızın gözlerinden alamalı bakışlarını Toparlanmaya çalışarak "Üstelik," dedi sert bir vurguyla, "üzerinizde çok fazla emeği olan Sümbül Ağa'nın ayağını yaralamışsın. Yazık, günah. Ayıp değil mi?"

Valide Sultan'ın sorusu yine cevapsız kaldı. Kadın, artık emindi. Bu gözler karşısında etkilenmemek mümkün değil-

di. Süleyman'ı büyüleyecek bu bakışlar diye geçiriyordu içinden bir yandan da.

"Bu kadar öfkelenmeni gerektiren ne oldu? Biri bir şey mi yaptı? Bir şey mi duydun?"

Ruslana bu sefer sadece başını hafifçe sallayarak olumsuz bir işaret yaptı. Saçlarına örttüğü işlemeli örtü hafifçe dalgalandı. Kızıl saçlarından bir demet de ona eşlik etti bu hareketiyle.

Hafza Sultan, sert olmasına sert konuşmaya çalışmışsa da ama ölçüyü de kaçırıp kızı incitmek istemiyordu. "Söylesene kızım; ne oldu sana?" Sesinde şimdi bir ana şefkati vardı kadının.

Ruslana gözlerini yine ondan ayırmadan "Söyleyecek bir şey yok Sultan Anam," diye mırıldandı sadece.

"Ama bilesin ki, Sümbül Ağa'ya yaptığın hareket beni çok şaşırttı. Üzüldüm. Sümbül, haremin direğidir. Kızlarımızdan ona saygı ve itaat bekleriz."

Kızın başı yine sallandı. Kızıl saç demetiyle üstüne örttüğü işlemeli beyaz tül yine birlikte hafifçe dalgalandı. Ruslana bu sefer, tamam, başüstüne der gibi sallanıştı başını. "Üzgünüm... anacağım," diye mırıldandı yavaşça.

Konuşmanın bundan ötesinde Harem Ağası'nın bulunmasına gerek yoktu. Kadının bir baş hareketiyle Sümbül Ağa topallayarak huzurdan çekildi. Hafza Sultan da sesine sert bir ton vermeye uğraşmaktan vazgeçti.

"Üzgün musun kızım?"

"Hı hı... Üzgün ve mutsuz..."

"Memleketini, aileni mi özledin?"

Ruslana başını bu kez iki yana sallayınca, beyaz tül saçlarından omuzlarına doğru kayıverdi. Kızıl saçları bu sefer özgürce uçuştu. "Benim ailem artık sizsiniz," deyiverdi ve bakışlarını ilk defa kaçırdı. Hafza Sultan'ın gözlerinden. "Memleketim, evim burası..."

İki koca gün daha geçti Hafza Sultan'la yaptığı konuşmanın üzerinden. Hünkar yine ortalıkta yoktu, ama Ruslana bu kez umut yüklüydü. Yaşlı kadının tam kapıdan çıkmak üzereyken arkasından, "Sevda, sabır gerektirir kızım. Sabretmek de hep kadınlara düşer," dediği aklından hiç çıkmadı bu iki koca gün boyunca. Koskoca padişahın anası daha ne diyecekti ki? Seni oğlumun koynuna sokacağım merak etme mi? Sümbül'e gelince, hala topallamaya devam ediyordu ama kıza düşmanca bakmaktan vazgeçmişti artık. Moskof kızı, Hünkar'ın gözdesi oluncaya kadar haremde esas patronun kim olduğunu anlamıştı herhalde artık.

Sahanlıkta koşuşma ve "Hünkar geliyor, Hünkar geliyor." sesleri yükseldiğinde Ruslana odasındaydı. Aman Tanrım, diye söylenerek kalktı. İki yandan tutarak çekiştirdiği tafta eteğini hışırdatarak sahanlığa fırladığında az daha padişahla çarpışacaktı. Hemen olduğu yerde eğildi. Süleyman da onu görünce durup döndü.

"Sizi rahatsız mı ettik yoksa?"

"Hünkarımı görmek bize mutluluk verir ancak."

Bu sözler padişahı okşadı. Ne güzeldi bu kızın sesi. Konuşurken bile.

"Bir şey mi var yeri?"

Ruslana gülümsedi. "Yerde bir şey mi var?" diye mırıldandı, sadece Süleyman'ın duyabileceği bir sesle.

Padişah da güldü.

"Tamam, öğrendik. Yerde bir şey mi var?"

"Efendim? Anlamadım."

"Hep yere bakıyorsun da?"

Yavaş yavaş başını kaldırdı. Aceleden saçlarını örmeyi unutmuştu. Gözleri buluştu. Süleyman gözlerini kızın gözlerinden kurtarınca bu kez kızılla sarı arası bukleli saçlara takıldı bakışları. Batan güneşin kızıl hüzmeleri gibi saçılıyordu omuzlarının üzerinden beline doğru. Ve yeniden kenetlendi gözleri.

"Hünkarının önünde her kul eğilmeli; öyle değil mi?"

"Hünkar da konuştuğu kişinin gözlerini görmeli. Hele bu kadar güzelse; öyle değil mi?

Yüzüne ateş düştü sandı. Yanaklarına bir çift alev topu oturmuştu sanki.

"Efendimiz kuluna iltifat buyurdu," derken o ışıltılı tebessüm yayılmıştı yüzüne.

Sultan Süleyman, "Biliyor musun?" dedi birden. "Sana bir isim düşündük."

"Hünkarım beni mi düşündü?"

"Evet. Ve güneşe çok yakışacak bir isim bulduk."

"Güneş mi dediniz?"

"Öyle dedik. Gülünce güneşe benziyorsun."

Mutluluktan oracıkta düşüp bayılabilirdi. Güneş ha?.. O... güneş?

"Ve dedik ki; bizim güneşimizin öyle bir ismi olsun ki, güneşe yakışsın."

"Padişahımın uygun gördüğü her şey kuluna yakışır."

"Artık, Aleksandra, Ruslana yok tamam mı? Bundan böyle senin adın Hürrem olacak."

"Hürrem mi efendimiz?"

"Evet, Hürrem."

Sultan Süleyman kuşağından çıkardığı erguvan rengi bir şeyi telaşla omzuna hızla koyuverdi kızın. Aman Tanrım, aman Tanrım, diye çağıldar atı içinden yeni ismiyle Hürrem. Benim mendilim. İşleyip Hünkara gönderdiğim mendil.

Padişah kızın beyninde yankılanan sevinç ve mutluluk çığlıklarından habersiz, saniyeden bile küçük bir an baktı alev alev yanan gözlerle. Kız bu bakışlardaki ihtirası ve mahcubiyeti anında okudu. Kendi gözlerinde de aynı bakışların ışıldadığını biliyordu çünkü.

Padişah yine aniden döndü ve hızlı adımlarla, adeta koşar gibi, yok yok, kaçar gibi hızla yürüyüp gitti.

Kaskatı kalmış bakışların arasında yapayalnız kaldı Hürrem yürek çırpıntılarıyla.

Defalarca "Hürrem, Hürrem," diye söylendi. "Bundan böyle senin adın Hürrem olsun."

Tanrım, ne kadar aptalım, diye homurdandı. Hürrem'in anlamını sormayı bile akıl edememiş padişaha.

Padişah kaybolunca sahanlığı dolduran kızların haset dolu fısıltıları arasında omzundaki mendili alırken, yüreği deli gibi çarpıyordu hala. Benim işleyip ona gönderdiğim mendil bu, diye bir feryat yükseldi içinden. Beğenmedi mi yoksa? Tanrım beğenmedi mi?

Setaret Kalfa'nın ise keyfine diyecek yoktu. Hanımı Hünkar gözdesi oluyordu artık. Sevinçten etekleri zil çalıyordu hizmetkarın. Mutluluktan iki yana yaydığı kocaman ağzı. "Gözün aydın güzelim," diye şakıdı el çırparak. "Efendimiz sana mendil verdi."

Az önceki iltifatlarla sarhoş olan ama Süleyman'ın mendili cebine koyduğu gibi kaçarcasına yanından uzaklaşmasıyla şaşkına dönen Ruslana, gerçeği bir de onun ağzından duymak için sevincin sebebini anlamazdan gelidi.

"Kalfa ne var bunda sevinecek? Beğenmedi herhalde. Kötü mü olmuş söylese."

Setaret daha fazla dinlemeden kızın sözünü kesti, elinden mendili alarak. "Ayol beğenmiş, beğenmiş, hem de çok

beğenmiş. Ama seni mendilden çok beğenmiş. O kadar beğenmiş ki güzelim, akşam seni yatağına çağırıyor efendimiz."

"Ne?"

"Seni bu gece bekliyor güzelim. Adet böyledir. Padişah halvetine kimi isterse ona mendil yollar. Senin merhlini efendimiz kendi getirdi üstelik."

Evet, doğru anlamışım diye sevinç çığlıkları attı bir kere daha içinden. Ayakları yerden kesilmiş gibiydi. Yine de içine bir şüphe düştü. Doğru mu duymuştu?

"Doğru mu dersin kalfa?"

Siyah gözlerini çapkın çapkın süzen Setaret iyice sokulup "Hadi. Hadi," diye kıkırdadı. "Anlamamış numarası yapma güzelim. Mendil sende. Bu gece padişah vuslatına ereceksin."

Kızı öylece bırakıp elindeki mendili sallaya sallaya, cariyelerin, hizmetkarlar uğultu halinde dedikodu yaptığı sofaya koştu. "Huuu, duyduk duymadık demeyin. Duymayan duysun, görmeyen görsün. Haset eden çatır çatır çatlasın. Efendimiz mendilini hanımına verdi. *Bundan böyle senin adın Ruslana olsun, Hürrem,* dedi. Haberiniz olsun. Yanlış yapmayın sakın. Ruslana gitti, Hürrem geldi ayol Hürrem!"

Setaret sahanlığın öbür ucuna doğru mendili sallayarak koştururken hala sesi yankılanıyordu Harem'in kubbesinde.

"Bu gece vuslat var kızlar, vuslaaaat! Hürrem Hanım'ın vuslatı..."

Setaret Kalfa'nın, "Duymayan duysun, görmeyen görsün," diye harem halkını çatlatmak için verdiği haber Gülbahar'ın dairesine tez ulaştı. Tepkisi de hizmetkarlarının beklediği gibi oldu. Damarlarında Kafkas Dağları'nın sert rüzgarlarıyla beslenmiş, buz ve kor karışımı bir kan dolaşan Çerkez güzeli fırtına gibi esti. Herkes bir köşeye kaçıştı ama bazı hizmetkarlar Haseki'nin hışmına uğramaktan kurtulamadı. O öfkeyle Hafza Sultan'ın dairesine gitti ama Valide Sultan'ın kimseyle görüşemeyecek kadar rahatsız olduğu cevabıyla karşılaştı yine. "Torununun anasının, oğlunun güzdesinin geldiğini haber verin tez elden," diye sesini yükseltti ama netice değişmedi. İçerden, "Yarın bekleriz," cevabıyla döndü hizmetkar. Eteklerini savurarak dairesine dönerken, dumuz, diye söylendi içinden. Yarın çok geç olacağını biliyor.

Dairesine döner dönmez, "Bana Şeyhülislam Efendiyi çağırın bemen," diye buyurdu. Fakat bundan da bir sonuç alamadı. Zembilli Ali Cemali Hoca, Gülbahar Haseki'nin üstü kapalı sorusuna, sözünü esirgemeden cevap verdi.

"Haremde padişahımızın iltifatına kimin ereceğini tespit ve tayin tamamen efendimize aittir. Kullarının bunu tartışması caiz değildir. Hem Büyük atamız Ertuğrul Gazi oğlu Osman Bey'den beri, bu böyledir kızım. Şeriatça da mani bir hal yoktur."

Adamı bir an susup karşısında gözlerinden alevler saçarak oturan kadına baktı. Kelimeleri tane tane sıralıdı fısıltıyla. "Aksi mümkün olsaydı, maazallah Şehzade Mustafa Han'ın validesi olduğuna bakılmaksızın, Haseki'nin haremdeki varlığı da tehlikeye girerdi."

Diyecek bir şey kalmış mıydı? Vay başıma gelenler, diye içlendi Gülbahar. Adam açık açık kendi konumunu hatırlatmıştı ona. Tamam, Süleyman'a aslan gibi bir oğul vermiş, bu sayede Hafza Sultan'dan sonra gelen ikinci kadın konumuna yükselmişti saraydı; ama işte o kadar. Padişahın hayatında kendisinden başka kadın olmamasını iste-

meye hakkı yoktu. Hayatı bile tehlikeye girerdi veliahd anası olmasına rağmen. Hem üzerinde nikah mı vardı ki, hak, hukuk, şeriat isteyebilsin. Töre böyle gelmiş, böyle gidecekti. O bir gözdeydi; Hünkar'ın da canı yeni bir gözde çekmişti; o kadar. Padişah anası oluncaya kadar böyleydi bu.

Ama dur bakalım, diye söylendi kendi kendine. Belki de boşuna telaşlanıyordu. Padişah Rus'u koynuna alıp muradına erecek, ardından da kapının önüne koyacaktı herhalde. Herhalde değil, mutlaka öyle olacaktı. Süleyman, Gülbahar'ının üstüne gözde koymaz, diye içini çekti.

Böyle olmasını çok istiyordu ama kadınca bir seziyle böyle olmayacağını da hissediyordu işte. Sultan Süleyman o Rus kızında ne bulmuşsa -öyle alımı şalımı bir şey de değildi- bulmuş, beğenmişti. Fakat bu, şehvet tutkusundan farklı bir şeydi. Sadece şehvet olsa korkmazdı. Bu farklıydı; hissediyordu. Farklı olmasa koskoca padişah neden kızın ayağına kadar gidip de mendil versin? Görülmüş şey miydi bu? Sümbül Ağa ne güne duruyordu? Verirdi mendili, çağırırdı kızı yatağına, olur biterdi. Ama öyle yapmamıştı. Onu beğendiğini tüm hareme göstermişti. Ağaların, paşaların, vezirlerin diline laf vermekten çekinmemişti hiç. Kızı iftiralara boğması yetmiyormuş gibi bir de isim vermişti ona. Sarayda bir Hürrem lafıdır gidiyordu.

Kırgın bir sesle ayağının dibine oturmuş, sırtlarında az önce yedikleri değneklerin acısıyla oya işleyen hizmetkarlarına baktı Gülbahar. "Ne demiş Hünkar?" diye sordu. "Ne diyecekmişsiniz elin Moskof gavuruna?"

"Hürrem," dedi biri. Gülbahar hariç odada kim varsa, kızın sesindeki, yediği dayağın acısının yarattığı kini farketmişti. İntikam alır gibiydi verdiği cevap.

Gülbahar dalıp gitti. Sultan Süleyman'ın hasekisine ve Şehzade Mustafa Han'ın anasına yakışsa uluya uluya ağlayacaktı ama yapmadı. Yapamadı. "Rus kızı Gülbahar Hasekiyi ağlattı," dedirtmeyecekti kimseye. Hürrem ha? Vay gelsin başına, diye düşündü yeniden. İçin için ağlıyor, gözyaşlarını kimsenin kalbine gömüyordu artık.

XXIV

Akşam ezanı okunurken hala hazır değildi. Ne zaman akşam oluvermişti? Bütün gün koşuşmacayla, göz açıp kapayıncaya kadar geçmişti. Hamamdar Ağa'nın kadınları saatlerce ovmuşlardı vücudunu keçe keselerle. Hiçbir yerinde tek bir tüy bile bırakmamışlardı. Bebek gibi olmuştu bütün teni. Yukarıdan baktıkça o bile tanıyamıyordu kendi bedenini. Ne kadar da yanmıştı canı. Üstelik bir de derisinin hassas olduğu bölgelere neredeyse kan oturmuştu. Gözünden yaşlar gelmiş, haykırmamak, bu yaptığınız işkence denemek için kendini zor tutmuştu ama sesini çıkarmamaya kararlıydı. O yüzden hiçbir şeye itiraz etmedi. "Bakmayın bana," diye kimseye bağırıp çağırmadı. Orasını burasını eleyen halayıkları tırnalamadı bile. O kadar ki, hamamda şimdi kıyamet kopacak diye dışarıda korkuyla bekleyen Sümbül Ağa, bu sessizliğe bir anlam veremediğinden hamama koştu. Halayık kalabalığı arasında kurna başında oturan Moskof kızının billur gibi vücudunun bir an görünüp sonuğunu kesmesi bile şaşkınlığını gidermeye yetmedi. O yırtıcı ilgisi kedisi gitmiş, yerine munis bir kız gelmişti. Hizmetçilerle şakalaşıyor, hamamın kubbesinde yankılanan çıngırdaklı kahkahalar atıyor, "pek de güzel olur gelin alayı, hadi bakalım kızlar çekin halayı," diye türkü söyleyen kızlara eşlik etmeye çalışıyordu.

Keyfinden ve daldığı düşüncelerden Sümbül Ağa'nın araladığı koca tahta kapının arkasında bir an görünüp kaybolan suratının farkına bile varmadı Ruslana. Sadece güzel gözükmeye odaklanmıştı. Çok güzel olmalıydı, hem de çok güzel. Bunun için derisini yüzmeleri gerekiyorsa varsın yüzsünlerdi. Sultan Süleyman bekliyordu onu bu gece. Bu gece kadın olacaktı. Üstelik de Osmanlı Padişahı bahsedecekti ona kadınlığını. Başını döndürmeliyim, diye düşündü, büyülemeliyim. Bir gecelik aşk olmamalıyım. İçimden gelen bütün duygularımla ona karşılık vermeliyim. İyi de aşk hünen nedir bilmiyorum ki. Of Tanrım bana yardım et. Padişahımın gözüne beni bir melek kadar saf, ama bir dansöz kadar da oynak göster.

Kokulu sularla defalarca yıkanırken, yüzlerce, hayır binlerce defa hep aynı şeyi tekrarlayıp durdu içinden. Benim adım Hürrem. Ben Hürrem'im.

İyi de Hürrem ne demekti? Kime sorduysa cevap alamamıştı bir türlü.

Sümbül Ağa odasına girdiğinde giyinmesi yeni bitmişti. Çin ipeğinden beyaz bir içlik giydirmişlerdi üstüne. İçinde başka bir şey yoktu. Çıplaklığından utandığı için mi heyecanları mı kestiremiyordu ama alev alev yanıyordu yüzü. Buna karşılık has ipeğin soğuk temasıyla ürperiyordu çıp-

lak bedeni. Sanki binlerce iğne batırılıyordu bütün bedenine. Meme başları da bu serin temasla serleşip ince kumaşın altından kendilerini belli etmişlerdi bile. İçliğin önünde boynundan, göbeğine kadar tenini açıkta bırakan derin bir yarık uzanıyordu. En ufak bir hareketle karşısındaki adamın aklını başından alıverecekmiş gibi duran dini göğüsleri, kendilerini bu açıklıktan dışarı atıverirse olur-az mayda! Fildişi taraklarla uzun uzun taranmaktan iyice kabarıp dalgalanan kızıl saçlarını omuzlarından aşağı bırakıvermişlerdi.

Yörük işi bir harbalı beğenmişin içliğini üstüne giymek için. Erguvan rengine çalan kadife kumaşın üstüne sırma ipliklerle koca dallar, çiçekler işlenmişti. Trabzon işi telkari kemer, zaten inecek olsa belini koparıverecekmiş gibi sıkmıştı iyice. "Dünyada nefes alamam bu kemerle," diye homurdandı ama kan ter içinde onu hazırlamaya çalışan hizmetkar ordusundan aldıran olmadı. "Hünkarını önünde hazırsızlıktan öldürsem görürsünüz," tehdidi de bir işe yaramadı. Kemere katlanmaya karar verdi çaresiz.

Setaret Kalfayla Merzuka, terziden, kumaşçıdan ve ortalığı velveleye veren hizmetkarları kenara itmiş kızı dikkatli gözüyle süzdüler.

"Tü-tü-tü," diye tükürükler saçın her zamanki gibi beğenisini ifade etmek için Setaret. "Ma-a-şal-lah, Ma-a-şal-lah," demeyi de ihmal etmedi.

Merzuka'nın gördüğü manzara karşısındaki tepkisi uzunca bir sessizlik oldu. "Çok güzelsin Aleksandra," diye fısıldamayı akıl edebildi büyülenmiş gibi. Kızın gözlerindeki öfke kıvılcımını görünce telaşla hatasını düzeltmeye çalıştı. "Aman Ruslara diyecektim işte..."

Bir öfke kıvılcımı daha parlayınca kafasını salladı Tatar kızı. "Hürrem diyecektim değil mi?" Bir an sustu. "Ne yapa-

yaz? Senin adın da her gün değişiyor. Şaşırdım artık hangisini aklıda tutacağımı."

Kız eteklerini savurarak döndü. "Sen Hürrem'i unutursa," dedi. "Osmanoğlu da unutmayacak Hürrem'i, dünya da. Göreceksin."

Arkasından dualar okuyan kalabalığı geride bırakarak durmadan, "Elinizi çabuk tutun!", "Haydi, haydi!", "Daha fazla gecikirseniz Hünkar hepimizin kellesini vurduracak!" diye telaşlanan Sümbül Ağa'nın beklediği sahanlığa yürüdü ihtişamla.

Dualar okuyan hizmetkarlarına, kafalarını bölmelerinden çıkarıp gözlemeye gerek bile görmedikleri haset dolu bakışlarla kendisini süzen cariyelere bakmadan Sümbül'ün peşi sıra yürüdü. "Nereye böyle Moskof kızı," diye laf atmalarına bile aldırmadı cariyelerin. Yürek çarpıntılarını bastırmak için durmadan aynı cümleyi tekrarlıyordu içinden:

"Nereye olacak Osmanoğlu ile vuslata gidiyor Hürrem."

Bu uzun koridorlar bitmeyecekti. Attığı her adıma kalbinin gümbürtüsü eşlik ediyordu. Sonunda Harem Ağası, korkunç bakışlı, yalınkılıç, zırhlı askerlerin beklediği bir kapının önünde durdu. Nöbetçilerin dudaklarının iki yanından çenelerine doğru sarkan, kömür rengi, kalın bıyıkları Hürrem'e Taçam Noyan'ı hatırlattı bir an. Gerçi onunkiler bu kadar siyah değildi, uzaktan bakınca üzerlerine kır yağmış gibi duruyordu ama yine de bundan kadar gürbüz işte. Gözlerinden ateşler fışkıran bir zenci ağır kapıyı yavaş yavaş açarken, "Nerelerde acaba Taçam babam?" diye geçirdi Hürrem içinden. Hayatını nasıl altüst etmiş, kararmış ve yerini başına nasıl kurmuştu! İçi cız etti. Gözlerinin fışkırmaya başladığını hissedince, korkuyla koparıverdi

"Bak, sakın ağlama," demişti, onu hazırlayan kadınlardan biri. "Ağlarsan var ya; kaşına, kirpiklerine sürdüğümüz rastık sulanır simsiyah akar. Suratın da aha işte öyle meşe kömürüne döner. Efendimiz de seni kapının önüne koyar."

Kapı aralanırken Hürrem, gözyaşlarını kovmak için kocaman kocaman açtı gözlerini. İki tarafında dev kandillerin yandığı bir koridor daha uzanıyordu şimdi önlerinde. Ta ilerde görülen başka bir kapıya doğru sessizce ilerlediler Sümbül Ağa'yla. Hürrem, tembih edildiği gibi hep önüne bakarken, gözucuyla, muntazam aralıklarla, kandillerin aydınlatamadığı gölgelere çekilmiş muhafızları gördü. Karanlığın içinde gözleri kor gibi parlıyordu adamların.

Hürrem karşıdaki kapının, Süleyman'a ulaşma yolunda önündeki son engel olması için dualar ederken, nerden çıktığını anlayamadığı yaşlı bir kadın belirdi önlerinde. Onu ilk defa görüyordu. Sümbül Ağa saygıyla eğilip selam verdiğine göre önemli biriydi. Kadın, sanki Hürrem orada değilmiş gibi davranıyordu ama saçının ucundan ayaklarına kadar vücudunun her noktasında yaşlı kadının onu inceleyen, tartan bakışlarını hissetti. Sümbül, yavaşça "Daye Hatun," diye fısıldadı. "Hünkarımızın dadısı. Padişahımızı o yetiştirdi, büyüttü. Hala onun hizmetinde. Efendimiz onu validesi gibi..."

Hürrem işareti çoktan almıştı. Sümbül Ağa'nın lafını bitirmesini beklemeden yaşlı kadının önünde hürmetle eğildi. Yüzünde o her zamanki dayanılmaz güzel, sevgi yüklü gülümsemesi vardı. Daye Hatun, kızın selamına hafif bir baş hareketiyle karşılık verdi. Söylendiği kadar vardı. Bu kadar içten, bu kadar güzel bir tebessüm hiç görmemişti daha önce. Süleyman'ı bu kadar etkilemesine şaşmamalıydı. Ne kadar güzel, derin, anlamlı gözleri vardı. Sanki kızı uzun zamandır tanıyormuş gibi bir duyguya kapıldığını farkedip şaşırdı Daye Hatun. Kanı kaynamıştı Moskof cariyeye. Gözlerini Hürrem'in gözlerinden ayırmadan Harem Ağası'na bir şeyler söyledi. Sesi fısıltı gibiydi ama Hürrem asıl hitap ettiği kişinin Kara Sümbül değil de, kendisi olduğunu anladı. Fısıltıyla, "Ne diyor?" diye sordu.

"Odaya girince hemen yere çöküp Hünkarı selamlayacaksın. Kalkmanı söylerse, doğrulup doğru divana gideceksin ve ayakucundan yorganı öpüp başına koyacaksın."

"Ne?"

"Yorganı öpüp başına koyacaksın."

"Niye?"

Niye olduğunu Sümbül Ağa da bilmiyordu ama adet böyleydi işte. "Sen denileni yap" dedi yavaşça.

Daye Hatun, anlamadığı bir dilden konuşulmasından hiç hoşlanmazdı ama nedense, bu fiskos hoşuna gitti. Yine Sümbül'e bakarak Hürrem'e seslendi.

"Efendimiz girmene izin verip yanından ayrılınca hemen çıkmayacaksın. Gelip yatağı hozacaklar, çarşafı ve seni alacaklar."

"Çarşafı mı?"

"Evet, çarşafı. Soru sorma ve denileni yap."

Hürrem, dizini hafifçe kırarak Daye Hatun'a saygısını bir kere daha gösterdi ve yüzüne en içten gülümsemesini oturtarak "Hiç merak etmeyin," dedi. "Hürrem, sizi mahcup etmez."

Yaşlı kadın kızın elini omuzundan farkettiği hayretle. Hiç böyle bir şey yapmamıştı o güne kadar. Bu kapıdan içeri kaç kız sokmuşsa kimbilir, fakat hiçbirine kendini bu kadar yakın hissetmemişti doğrusu. Kadının bir hareketiyle ortaya çıkan muhafız kapıyı açarken Daye Hatun arkasını döndü.

ve uzaklaşmaya başladı. Sümbül Ağa onun peşinden iki küçük adım attı ve dönüp Hürrem'e baktı. "Benden buraya kadar Aleksandra. Bundan böyle yalnızsın."

Yüksek eşikten geçen Hürrem, kapı arkasından sessizce kapanırken kendisine tembih edilenin tam tersini yapıp. Yere kapanıp Süleyman'ın ayağa kalkması için emir vermesini bekleyeceğine, orada öylece dikildi.

İçerisi karşıdaki külahlı ocakta çıtırdayarak yanan odunların çıkardığı nitrek ışıkla sarıya boyanmıştı adeta. Kocaman aynalı bir konsolun önünde de kandiller yanıyordu. Alevin ve kandillerin ışıkları karşıdaki sarılı, kırmızılı, mavili, beyazlı camlara ve duvarları örten çinilere vurmuştu. Ateşin kehribar sarısı yalazlarıyla yeşil çinileri bazen kızıl, bazen kayın ağacı rengine dönüşüveriyordu. İlerde kocaman bir yatak, beride pencerenin önünde büyük, geniş bir divan, üzerinde kağıtlar, haritalar yığılmış bir masa ve birkaç sandalye vardı. Divanın önündeki sehpada ışıltılar saçan bir sürahi, birkaç şişe ve nadide kış meyveleriyle dolu büyük bir kase duruyordu.

Bundan ibaretti bütün eşya. Dünyayı titreten Sultan Süleyman'ın dairesi burası mıydı? Altınlar, yakutlar, zümrütler, pırlantalar neredeydi? Kudreti dillere destan hükümdarın yaşadığı yer bu kadar sade olabilir miydi acaba?

Hürrem birden yatağın gölgede kalan başucunun yanında kocaman sarıklı bir gölgenin kıpırdamadan durduğunu farketti. "Meryem anamız," diye mırıldandı telaşla. İşte o, o! Hafifçe eğildi hemen. Eşikten içeri adımını atar atmaz önünde yere kapanmadığım için kızdı mı acaba, diye düşünmeyordu bir yandan da. Hiç ses çıkarmadığına göre mutlaka kızmıştır. Şimdi beni kapının önüne koyacak. Niye konuşmuyor? Affet beni diye ayaklarına kapansam mı acaba? Konuş hadi. Bir şeyler söyle. Kız, bağır. Ama susma! Konuş sana lanet olsun!

Her şey birliğine göre artık böyle iki kat duranın bir anlama kalmamıştı. Hürrem, "Acaba Hünkarım beni affedecek mi?" diye mırıldanarak doğruldu. Koca sarıklı, heybetli gölge yerinden bile kıpırdamamıştı. Hürrem, sesine en tatlı ifadeyi yüklemeye çalışarak devam etti. "Ben küçük bir köylü kızım. Bir hükümdarın odasını ilk defa görüyorum. Kabalığımı, şaşkınlığıma verin. Beni bağışlayın."

İşte tam o sırada beklemediği bir şey oldu. Koca kavuklu, heybetli gölge sessizliğini korurken, aynalı konsolun yanındaki sedef kakmalı paravanın arkasından, "Hayalindeki hükümdar dairesine benziyor mu bari?" diyerek Sultan Süleyman çıktı.

Neye uğradığını şaşırdı. Bir yandan, "Siz, siz!" derken diğer yandan da, sığındığı karanlığın ardında onu korkutmaya devam eden koca sarıklı, heybetli gölgeye bakıyordu. "Ben, sizi, şey...onu..." Bir türlü cümlenin sonunu getiremedi.

Süleyman gücenik ellerini kuruladığı peşkiri bir kenara bıraktı. "Yoksa sarığımı ve kaftanımı koyduklan şu korkuluğa bana mı benzettin?"

Kendini toparlamaya çalışan Hürrem, "Evet, şey, hayır," gibi telaşlı kelimelerle kırdığı potu düzeltmeye çalışırken, genç padişahın önünde hala eğilmediğini hatırladı. Kendisinin de anlamadığı bir şeyler mırıldanarak eğilirken, Süleyman'ın kahkahası yükseldi.

"Gördün mü bak, korkacak bir şey yok. Hünkar dediğin bir kavukla, bir kaftan. Rağbet onlara. Pek o kadar önemli değil içindeki."

Hürrem, öyle eğilmiş vaziyette nefes nefese itiraz etti. "Hiç olur mu öyle şey? Kavuk ve kaftan ne ki? Birkaç mesre kumaş, birkaç tel sırma ve taş. Ona kıymetini veren içindekidir bana sorarsanız."

"Öyle midir?"

"Efendim kıymazsa düşüncem odur. Kaftan ve kavuğun kıymeti yoktur."

Süleyman, ocaktaki ateşin kızıllığıyla tutuşan saçlarına bakan önünde eğilmiş öylece duran Hürrem'in. Kızın vücudundan yükselen kokuyu içine çekti. Ateşin ışığı arkadan vurduğu için, üzerindeki incecik içliğin altından kızın vücut hatları belli oluyordu.

"Ne malum? Başını kaldırıp bana bakmadan bu söylediğine dünyada inanmam. Başını kaldır, gözlerini göreyim ki, doğru mu söylüyorsun anlayabileyim. Dilin riyası vardır ama gözler yalan söylemez."

Yüce İsa haklısınız diye bir sevinç çığlığı yükseldi içinde. Kızmamışın işte. Süleyman ona kızmamıştı. Hemen başını kaldırdı. Bir an karşısında kendisi gibi üç gömleğiyle duran genç adama baktı. Ne kadar farklıydı kavuksuz, kaftansız haliyle. Öyle dev gibi değildi. Zayıf bile denebilirdi. Kavuksuz daha yakışıklıydı üstelik. Çünkü gür, karakaşları ve yıldırımlar saçan gözleri olduğu gibi ortaya çıkıyordu böyle.

Genç padişah da, doğrulunca içliğinin içinde vücudunun nefis silueti iyice belirginleşen Hürrem'i süzüyordu. Gömleğinin derin yakasından görünen göğsü hızla inip kalkıyordu kızın. Gömlek yakasından bir görünüp bir kaybolan iri, sert memelerinden bakışlarını güçlükle uzaklaştırarak gözlerine yoğunlaştı Süleyman. Deryaların her tonunun dalgalandığı bu gözlerin derinliğine kendini kaptırmak üzereyken Hürrem, birden divana doğru koşturdu.

"Hürrem ne oldu? Ne yapıyorsun?"

Cevap yerine divanın ayakucunda diz çöküp Daye Hatun'un öğrettiği gibi yaptı. Atlas yorganı üç defa öpüp üç defa başına koydu.

Padişah yanına geldi ve elini uzatarak Hürrem'i kaldırdı. "Daye Ana demek sana da öğreti. Atalarımızdan beri böyle gelmiş, böyle de gider işte. Kadın kısmı erkeğin yorganını öpmezse, o yatakta bereket olmazmış."

Süleyman elini bırakmadan pencerenin önündeki divana doğru götürürken Hürrem'in yüreğinde güvercinler kanat çırpıyordu yine. Ne demişti Süleyman öyle? Yatağın bereketi mi? Yoksa ona mı öyle gelmişti? Bu yatakta ondan çocuk peydahlayacağını mı ima ediyordu padişah? Mutluluktan bayılacağını sandı. Şu anda olmaması gereken iki şey varsa, biri bayılmak, ikincisi ağlamaktı oysa.

"Hünkarım buna inanmıyor mu?"

"Takdir Allah'ındır. O ne isterse o olur. Bak, bize ihsan etiği Şehzade Mahmut'u tez aldı elimizden. Ne benim kudretim, ne hekimbaşının bilgisi yetmedi kurtarmaya. Onun için kuluna dûl verecekse verir, vermezse vermez. Demem o ki, kaderin yatak yorgan öpmekle ilgisi yoktur."

"Şehzadenizin ölümüne çok üzüldüm ben de. Tanrı efendimize uzun ömürler versin. Hem bir oğlunuz daha var neyse ki."

"Allah bağışlarsa Şehzade Mustafam her gün büyüyüp serpiliyor. Allah nazardan esirgesin. Ömrünü uzun etsin."

"Dilerim her şey Hünkarımın gönlünce olur."

Hürrem dilini tutmaya çalışıyordu ama başaramayacağı her halinden belliydi. Aslında soracağı sorunun cevabını kendisi de biliyordu da, yine de sormadan edemeyecekti. Onun bir tereddüt geçirdiğini anlamakta gecikmedi padişah.

"Güleryüz bize bir şey mi diyecek?"

"Sultanım cahilliğimi mazur görsün. Netice de bir köylü kızıdır huzuruna yüz süren. Tanrım geçinden versin, sözden sonra... Nasıl desem, Şehzade?"

Bir türlü diyemedi diyeceğini ama Süleyman anladı. Kızın hali, çekingenliği, sorusundaki saflık hoşuna gitmişti. Farkında olmadan güldü.

"Merak ettiğin benden sonra Osmanlı'nın başına kim geçecek sorusuysa cevabı belliadır. Veliahtımız Şehzade Mustafa Han elbet. Ama daha altı yaşında."

Bir an sustu, kızın meraklı gözlerine baktı. Yüzünde mücip bir ifade belirdi. "Hem ne o, Hürrem Hanım, bizden bu kadar çabuk mu bıktı ki yerimize tahta varis arar?"

Süleyman bunları söylerken, Şehzade Mahmut'un ölümünden bu yana ilk kez bu kadar neşe dolu olduğunu farketti. Yüzündeki güleç ifade olmasa Hürrem'in de ödü açılacaktı, münasebetsizliğin Sultan Süleyman'ı öfkelendirmiş olması korkusundan. Ama adam gözlerinin içine bakarak gülümsüyordu. Yine de Hürrem'in bakışlarındaki ürkek ifadeyi görmekte gecikmedi genç padişah.

"Rahat ol. Korkma. Bak, demin söyledim sana. Padişah orada duruyor." Süleyman gülerek, kızın az önce "Hünkarım," diye önünde saygıyla eğildiği kavukla, kaftanı gösteriyordu.

Hürrem yine bir şeyler mırıldanınca dönüp baktı.

"Bir sorun daha mı var?"

Nefesini tutup "Var," dedi Hürrem.

"Sor öyleyse."

"Adını neden değiştirdin?"

"Ruslarla veya öteki neydi o... aaa şey..."

"Aleksandra." diye araya girdi Hürrem. "Aleksandra Anastasia Lisowska." Sesinde kırgınlık, hatta öfke vardı.

"Evet işte o. Sana yakışmıyordu ki."

"Hürrem ne demek? Bilmiyorum ki ben."

"Neden o zaman sormadın?"

Kız utanarak başını önüne eğdi. "Şey," diye mırıldandı yavaşça. "Utandım. Sizi görünce o kadar heyecanlandım ki aklımdan uçup gidiverdi işte."

Sultan Süleyman, kızın gözlerine baktı. Çocukça bir saflıkla verdiği bu cevap hoşuna gitmişti." O kadar güzelsin ki... Gözlerin o kadar güzel ki... Ve o kadar güzel bir gülüşün var ki, tebessüm ettin mi sanki güneş doğuyor. Öyle bir isim olsun ki diye düşündüm. Bütün bu güzellikleri anlatsın. Kimsede olmasın. Güneş bile kıskansın."

Mutluluktan bayılacaktı neredeyse. Doğru mu duyuyorum Yüce Meryem Anam, diye geçirdi içinden. Bütün bunları Süleyman bana mı söylüyor? Bir durdu, gözlerini yerden padişaha doğru çevirerek "Efendimiz kulunu şımartıyor ama hala Hürrem'in anlamını söylemedi," diye gülümsedi.

"İşte bu tebessüm," diye sevindi Sultan Süleyman. "Aklımı başımdan alan tebessüm bu. Hürrem işte bunu anlatıyor. Güzel, güleryüzlü, güzel gözlü demek Hürrem. Ya ayrı ayrı her biri, ya hepsi birden."

Padişah bakışlarını mutluluktan neredeyse kanat açıp uçmak üzere olan kızdan güçlükle ayırıp sehpaya eğildi. Işık vurdukça üzerinde milyarlarca yıldız ışıldayan kristal bardağa ince boyunlu bir şişeden kırmızı bir sıvı koydu. Bardağı kaldırıp ateşe tuttu. Hürrem, alevin aksinde, kristal ışıltılarıyla kızmızının kucaklaşmasını seyretti. "Rodos," dedi Süleyman, bardağı Hürrem'e uzatarak. "Dünyanın en güzel şarabı derler Rodos üzümünden yapılan şaraba."

Hürrem telaşla yerinden fırladı. Koskoca padişah ona hizmet ediyor, kendisi de divana kurulmuş, hülyalı bakışlarla adamı seyrediyordu. Olacak şey miydi bu?

Kızın telaşını gören Süleyman, "Ne o şarapkan korkuyor musun yoksa benim güzel gözlüm, güleryüzlüm," diye sordu.

Kız birden dikiliverdi. "Ben hiçbir şeyden korkmam."

"Sahi mi? Benden de mi?"

"Sizden niye korkayım ki? Benim terbiyesizliklerime bile kızmadınız."

"Öyleyse bu telaşa ne demeli?"

Hürrem, utangaç, mahcup kaçamak bakışlarla Süleyman'a baktı. "Ben burada böyle otururken, efendim bana bardak doldurur. Hünkarım müsaade etse de kendisine kulu hizmet etse."

Sultan Süleyman, aldığı cevaptan çok memnun oldu. Divana kurulduğu bir bacağını dizinden büküp ötekini altına aldı. Hürrem, başka bir bardağa şarap doldururken, padişahın gözlerinin üzerinde olduğunu hissediyordu. Heyecandan şarabı dökmemek için büyük çaba harcıyor ama ellerini titremesine engel olamıyordu bir türlü. Sonunda başardı ve divana yaklaşıp eğilerek şarap bardağını Süleyman'a sundu. Genç adam bir kere daha önünde eğilen kızın yakasından neredeyse fırlamaya hazırlanan memelerine bakmaktan kendini alamadı bir an. Hürrem bu bakışı yakaladı, yanaklarına bir alev dalgası geldi oturdu. Süleyman ele sarçamak bakışının yakalanmasından utanıp kızardı. Gülerek aldı kadehi kızın küçücük elinden.

"Sen içmiyor musun?"

"Daha önce hiç içmedim."

"Denemek istemez misin?"

"Efendim yoksa Hürrem kulunun sarhoş olmasını mı arzu ediyor?"

Padişah kızın imasını anlamazdan gelmeyi tercih etti.

"Sadece tatmanı istedim. Dedim ya, Rodos şarabı. Çok nadide, çok güzel. Dünyanın en güzel şarabı."

"Güzel olmasa ne gam? Padişahımın elleriyle doldurduğu bardakta zehir olsa içer Hürrem."

Bardağı ağzına götürdü. Tedirgin, küçük bir yudum aldı. Kırmızı sıvının damağında kekremsi bir tat bırakarak boğazından akışını ve damarlarına yaydığı sıcaklığı hissetti.

Gözlerini Hürrem'den ayırmadan şarabından bir yudum aldı Süleyman da.

"Nasıl, beğendin mi?"

"İçime ateş düştü sandım," derken yükselen öksürme arzusuna daha fazla karşı koyamadı. Utanarak üst üste öksürdü.

Süleyman keyifle gülümsedi. "İşte şarabın sırrı da bu ateşte. Hem yakar, hem öksürtür."

Hürrem başının neden dönmeye başladığını çözmeye çalıştı. Tamam, hayatında ilk kez ağzına şarap koymuştu ama minicik bir yudumla sarhoş olmazdı ya insan. Yoksa olur muydu? Baş dönmesinin sebebi heyecan, mutluluk, sevinç, endişe, korku, şehvet olabilir miydi? Neden kuruyordu dudakları sanki?

Süleyman kaseden kocaman kırmızı bir elma alıp Hürrem'e uzattı. Kız, almak için uzanınca padişah elini çekti ve elmayı, kor gibi yanan kırmızı, dolgun dudaklarına götürdü. Hürrem'in, Elma dudaklarına değer değmez vücudunda müthiş bir deprem oldu. Elmadan dudaklarına yayılan serinlik her hücresini ürpertti. Ateşler içinde yanıyordu Hürrem. Çekinerek küçük bir ısırık attı elmaya. Gözleri buluştu yeniden. Öylece bakıldılar birbirlerine. Süleyman, insanı hemen esir alan bu güzel gözler karşısında beyninde uçuşup duran kelimelerden kafiye düzüp beyit çıkarmaya çalışıyor. Hürrem erkeği olacak adamın koyulan gözlerinde sevgi işaretleri arıyordu. Sahi ne zaman olacaktı o iş? İlk ha-

reket kimden gelecekti acaba? Yoksa Padişah onun hareketle geçmesini mi bekliyordu? Adet öyle miydi? Ya öyle değilse? Ekaterina bundan hiç sözetmemişti işte. Kahretsin, kahretsin, kahretsin. Yabancılık yeterince zor değilmiş gibi bir de bu işlerin acemiliği ne kadar kötüydü. İnsanı sohuksuz, çaresiz bırakıyordu ve çaresiz kalmayı hiç sevmezdi o. Barbarların üzerine saldırdığı gece bile bu kadar çaresiz hissetmemişti kendini.

Şaraptan bir yudum daha aldı. Bu seferki daha iriydi. Gözlerini Süleyman'dan ayırmadan bir yudum daha...

"Dur bakalım; o kadar acele etme."

"Niye; efendim sarhoş olmamı istemiyor muydu?"

Padişah bir kahkaha daha patlattı.

"Hayır istemiyor. Çünkü güleryüzünün bülbülleri kırkandıran o güzel sesini dinlemek istiyor."

"Ama çalgım yok," diye mırıldandı Hürrem.

Süleyman hemen doğruldu. Az önce arkasından çıkıp Hürrem'i şaşırttığı sedef kakmalı paravanın gerisine kayboldu. Birkaç saniye içinde tekrar göründüğünde elinde bir balalayka vardı.

Padişah huzurunda olduğunu unutup çocuklar gibi bir sevinç çığlığı atarak yerinden fırladı Hürrem. Ellerini çırpıyor, sevinçten zıplamamak için kendini zor tutuyordu. "Tanrım, bu ne güzel şey."

"Beğendiğine sevindim. Artık senin."

Hürrem, padişahın uzattığı sazı, yavaşça, uzun saplının kırılmasından korkarmış gibi itinayla aldı.

"Te... teşekkür e.. ederim Hün...karım!" diye kekeledi.

Ve kendini tutamadı. Sarılıverdi balalaykaya. Yurdunu kucaklamış gibi oldu. Sepeleri, bozkırları, karlı dağları, gürül gürül akan ırmakları. Yüzüne, kokusuna hasret kaldığı ve artık bir daha göremeyeceği anacığını kucaklamıştı sanki. Burnu sızladı. Göz pınarları ha boşandı, ha boşanacaktı.

Süleyman da kızın mutluluğu karşısında duygulanmış ve aklından geçenleri okumuştu. Onu hemen bu duygu selinin önünden koparıp alması lazımdı.

"Eh artık Hürrem'in bir çalgısı da olduğuna göre, şarkısını dinleyebiliriz."

İçten gelen bir minnetle adamın önünde yere kapanmak istedi ama Süleyman engel oldu. Kızın minik gövdesini göğsüne bastırdı.

"Seni niye beğendik sanırsın Hürrem Hanım? Sadece güleryüzün, güzelliğin ve şu bakmalara doyamadığım gözlerin için mi?"

Kız cevap vermeden önce iyice sokuldu, başını Süleyman'ın göğsüne gömdü. Genç padişah, saçlarından yükselen kokuyu ciğerlerine çekti.

"Seni beğenmemizin bunlar kadar önemli bir başka sebebi daha var. Mağrur ve dik başlı olduğun için."

"Ama buraya geldiğim günden beri hiç dik durmuyor ki başım. İlk karşılaşmamızda yüzünüzden çok çizmenizi gördüm eğilmekten."

Padişah bu sitem karşısında gülsün mü, üzülsün mü bilemedi önce. "Karlı dağların yalçın dorukları gibisin. Dağların dorukları eğilip bükülmez," dedi yavaşça. İşaret parmağıyla kızın çenesini hafifçe kaldırıp gözlerinin içine baktı. "Başbaşa olduğumuz zamanlar... Hadi bakalım Hürrem Hanım... Çal, söyle... Bütün saray seni dinlesin."

"Efendim nasıl bir şarkı istiyor?"

"Şey... Önce söyle, sevda yüklü bir şarkı olsun."

Çok geçmeden Hürrem'in sesi, dalga dalga yayılmaya başladı saraya. Pencereler açıldı, kapılar aralandı onu duy-

mak için. Gülbahar'ın pencereleri ise sıkı sıkı kapalı kaldı. Elinden gelse kalın duvarlar örecekti Gülbahar bu sesi duymamak için. Kulaklarını yakıyordu bu ses. Elleriyle kulaklarını kapatsa bile fayda etmiyordu artık. Beynine kazınmıştı erkeğini, oğlunun babasını elinden koparıp alan kahrolası Moskof cariyenin sesi. Hiç susmuyordu.

Volga'nın kızları, Volga'nın kızları
Yüce dağlar gibi boy dik olur başları
Elde ırmak, biçerler altın başakları
Pek güzel olur dalgalarla dansları.

Hürrem uzun uzun söyledi. Süleyman şarap kadehinin kızıllığında dinledi onu ve yavaşça doğruldu. Odayı aydınlatan fenerleri söndürdü. Şimdi sadece hoş kokular yayarak çatırtılarla yanan külahlı ocağın kızıllığı aydınlatıyordu ortalığı. Hürrem'e sokuldu, balalaykayı elinden alıp bir kenara koydu, ardından Hürrem'i kaldırdı.

"Teşekkür ederim güleryüzüm... Seni hatıralarına götürüp acı verdim biliyorum ama sesinde huzur buluyorum."

Hürrem'in bir şey demesine fırsat bırakmadı. Kızı kollarının arasına aldı... İkisinin de solukları hızlandı. Dudaklarını birleştirdi. Uzun, ateşli bir öpücükle solukları kesildi. Sonra bir daha, bir daha. Dillerin ve dişlerin eşliğinde, tatlı ısırıklarla öpüştüler... Kızın acemiliğiyle karışılanan ve Süleyman'ın ustalığıyla kabaran şehvet dalgası önünde durulamayacak hale gelince padişah, cariyesini kucağına alıp yatağa yürüdü. "Efendim, efendim," diye inleyen kızın dudaklarını dudaklarıyla örttü.

XXV

Hürrem bulutların üzerinde uçuyordu. Bir gecede her şey değişir miydi? Değişiyordu demek ki. Sanki önünde bir kapı açılmış ve bambaşka bir dünyaya girmişti o kapıdan.

Vücudu hala o öpüşlerin, okşayışların etkisiyle hızla titriyordu. Süleyman'ın altında ezilen bedeninin şehvetle kıvranışı aklından çıkmıyordu bir türlü. Yüce Meryem anamız, diye titredi. Günahımı bağışla. Süleyman, İsa babamıza iman etmiyor ama itiraf ediyorum işte. Ben küçük bir kızım; onun kollarında çok zevk aldım. Eridim, yandım, bittim.

Gerçekten de öyle olmuştu. Süleyman'ın sert dudakları boynuna indiğinde tenine ateş düştüğünü sanmıştı Hürrem. Padişahın sert sakalları ve bıyığı içini ürpertirken, alevden daha sıcak nefesi boynunda gezintiye çıkmıştı. Dili ve du-

dakları, boynuyla omuz başları arasında geziniyor, ara sıra kulak memesini kadife gibi dudaklarının arasına alıyordu. Aman Tanrım, aman Tanrım! Aman Tanrım! Çıldıracağım. Ekaterina'nın, "Tutma kendini," dediğini hatırladı. "Bırak ağzından ne çıkarsa çıksın. Konuş, inle, mırıldan, yalvar ama sakın susma. Erkekler gündüz susan, gece konuşan kadını sever."

İstese bile susamıyordu ki Hürrem. Önce, bir süre, "Efendimiz, efendimiz," diye inledi. Hayvanca bir dürtüyle yaşadığı zevki, ince işlenmiş bir sanat eseri gibi dışa vurması gerektiğini söylüyordu kadınsı önsezileri. Minik çığlıklar, küçük kahkahalar döküldü dudaklarından. Ve kendini bu önsezilerin seline bırakıverdi Hürrem. Adamın öpüşlerine, kucaklamalarına o da karşılık verdi. Dili kah genç adamın ağzının içinde diliyle buluştu, kah kulağında, boynunda dolaştı. Erkeğinin minik dış darbeleriyle dudaklarına kan hücum ettiğini farketti. Bu onu daha da ateşledi. Padişah, iri elleriyle sert memelerini avuçlayınca inlitileri çığlıklara dönüştü yeniden. Vücudu güçlü kasılmalarla yay gibi gerildi, genç adama sıkıca sarıldı. Padişahın dudakları memelerinin başları arasında dolaşınca yay birden boşandı. Hürrem çığlıklar içinde pınarlar gibi çağıldamaya başladı. Hiç durmadan "Efendim, efendim!" diye inliyordu. Zevk girdabının içinde yuvarlanırken, ikinci bir dalga vücudunu esir aldı. Başını kasıklarına kadar indiren Süleyman'ın kor gibi yanan dudakları şimdi onu delirtiyor, nurin bedeni bir güvercin kanadı gibi çırpınıyordu.

Kafasındaki her şeyi o anda silip atmıştı Hürrem. Artık ne olursa olsundu. Ne üstündeki adam dünyayı titreten bir hükümdar, ne de o çaresiz bir esir, bugün var yarın yok bir aşk kölesiydi. Süleyman bir erkek, Hürrem de dişiydi. İşte

o kadar. Bir erkekle bir dişi arasında ne olacaksa; olmalıydı. Kuralları, kadının yeri yoktu yatakta. Kuralları değil, içindeki sese kulak verecekti o. Şehvet nereye götürürse, oraya gidecekti. Yasakları yasaklamıştı o anda kendisine.

Birden elini erkeğin kasıklarına attı. Ağzından çıkan hırıltıya Süleyman'ın inlitisi karıştı. Ne kadar sertti. Avcunun içinde nabız gibi atıyordu. Ekaterina'nın sesi yankılandı o şehvet fırtınasının içinde. "Kork," demişti kız. "Aletini gördün mü, korkmalısın. Küçük olsa da, büyük olsa da. Bayılırlar, mallarının büyük sanılmasına."

Hürrem, "Çok büyük," dedi. Bunu Ekaterina'nın öğüdüne uysun diye mi, yoksa gerçekten öyle olduğu için mi söylemişti; bilmiyordu. Avcunu yavaşça hareket ettirince Süleyman'ın zevkten çıldırdığını farketti. Bir daha yaptı, bir daha... Genç padişahın göğsü körük gibi inip kalkmaya başlamıştı. Hürrem, birden karardı. Güvercini uçurma sırası şimdi ona gelmişti. O da aynı şeyleri yapmaya karar verdi. Adamın kasıklarına doğru eğildi. Önce dilinin ucuyla dokundu. Sonra üzerinde dolaşmaya başladı dili. Ardından ateş gibi yanan dudaklarıyla öptü gözünün önünde yükselen sertliği.

Şimdi padişah iki eliyle kızın başını tutmuş üstüne bastırıyordu. O sıcak, kalın sertliğin baskısıyla dudakları usulca aralarında kızın. Kendisinden isteneni anlamıştı. Adamın inlitisine Hürrem'in çıkardığı ses karıştı ve sanki bir volkan patladı birden. Süleyman'ın vücudu güçlü kasılmalarla sarsıldı. İnlitileri çığlığa dönüşürken, "Devam et, devam et," diyen soluğu duvarlara çarptı padişahın. Aynı anda Hürrem de girdaba kapılmış, bacaklarının arasında dolaşan iri parmaklar onu yeniden zevkin zirvesine tırmandırmıştı.

Fırtına diner gibi oldu bir an. İki vücut yan yana soluklandı. Süleyman doğrulup yarabbinden bir yudum aldı. Bir

yudum da Hürrem'e içirdi. Yavaşça kızın üstüne döktüğü şarabı diri, mis kokulu memelerinin arasından içti. Göbeğine dolan şarabı diliyle kuruladı. Kasıklarına doğru süzülen kan kırmızı damlaları yine diliyle takip edip hazineyle buluştu. Hürrem çığlık çığlığa erkeğine karşılık verdi. Başını elleriyle tutarak oraya hapsetti. "Hiç bırakma," diye yalvardı. "Süleymanım," diye inledi, hıçkırdı. Tam, doruğa çıkarken, adam birden bırakıverdi. Hürrem şehvetten çıldırmış halde kıvranırken, Süleyman, kızın bacaklarının arasına girdi. İşte o an gelmişti. "Acıyın bana efendim," diye inledi Hürrem. "Acıyın bana."

Yalvarışında öyle bir davet vardı ki, Süleyman bunun "Hadi, durma, devam et, al beni. Acıma bana," anlamına geldiğini farketti. O da öyle yaptı. Kamçılanan arzularıyla kızın gözlerine bir kere daha baktı, "Korkma," diye fısıldarken. Kalçalarını avuçlayarak kendine doğru çekti. Yüklenirken, Hürrem'in dudaklarından dökülen çığlığı dinledi. Bir an bekledi. Kız, bütün kaslarıyla sarmaladığı Süleyman'ın kalın sertliğinin içinde nabız gibi attığını hissetti. Süleyman daha derinlere de indi. Hürrem de ona bakıyordu. Yarattığı etkiyi görmek istiyordu bakışlarında. Ona zevk vermiş miydi acaba? Başarmış mıydı? Fakat üzerinde gidip gelen adam gözlerini kapatmıştı. "Evet," diye inledi Hürrem. "Efendim benim. Süleymanım. Erkeğim."

Süleyman'ın gözleri aralandı. Hürrem, adamın az önce simsekler çakan ela gözlerinin zevkle süzülmüş olduğunu farketti. Kendisi ne haldeydi acaba?

Ama durmak yoktu. Fırtına devam etmeliydi.

Duyduğu o ilk acı yavaş yavaş azalırken, bacaklarını padişahın beline dolayıverdi. Güçlü kollarıyla adamı kendisine iyice çekti.

Süleyman artık her hamlede daha derine iniyor ve onu hissediyordu. Adam birden homurdanarak boynuna kapandı ve çığlığı andıran büyük bir solukla zirveye ulaştı. Ama tükenmesine rağmen durmadı. Kızı kalçalarından kendine doğru çekerek hareketlerine devam etti.

Demek ki boşalmış diye düşündü Hürrem, yıldızların arasında gezintiye çıktığını sanarak. Şehvet boşalmış. Ne Ekaterina'nın okşayışları, ne Sümbül Ağa'nın pörsük dokunuşları bu fırtınayı yaratmıştı bedeninde. Kasıklarından beynine, meme uçlarından kalbine akan zevki her hücresiyle damla damla içiyordu. Adamın dudaklarını buldu dudaklarıyla. Zevk yarışında Süleyman'a yetişti öpüşürlerken.

O ilk seferden sonrasını hatırlamıyordu bile. Hürrem, bütün gece Süleyman'ın kolları arasındaydı. Hayır, hayır, bulutların arasında. Yıldızların koynunda. O zevk fırtınası gece boyunca kaç kez esmişti acaba? Sayamamıştı ki. Gün ağarırken, hala sevişiyorlardı. Genç padişah bu körpe, ateşli vücuda doyamıyor, Hürrem de acemiliğini bastıran cüreti ve şehvetiyle onu çığına çevirmiyordu.

Padişah son bir zevk dalgasıyla yanına yığıldı. Hürrem de bitkindi. Aşk yorgunluğundan ipek örtüyü güçlükle çekebildi terli vücutlarının üstüne. Uykuya teslim olmadan eliyle kasıklarını yokladı. Bacaklarının arasındaki ıslaklığın ne olduğunu biliyordu. Kan. Aleksandra Anastasia Lisowska olarak hayata merhaba diyen küçük köylü kız, Sultan Süleyman'ın koynunda kadınlığa adım atmıştı Hürrem olarak. Hürrem artık kadındı. Sultan Süleyman'ın kadını. İçinde onun hayat suyu vardı.

Bütün gece göz pınarlarında tuttuğu yağmuru bırakıverdi Hürrem. Yanında yüzükoyun uyuyan adamın saçlarını okşayarak sessizce ağladı. Neden ağladığını bilmiyordu. Se-

vinçten mi ağlıyordu? Korkudan mı? Dininden olmayan bir adamla yattığı için duyduğu azaptan mı; bilmiyordu. Biliyordu işte. Tek bildiği padişah kadını olduğuydu. İyi ama ya kaderi Ekaterina'ya benzerse[3] Süleyman bu bir gecelik şehvet furtunasının ardından onu hazemin bir köşesinde unutursa?

Hayır, buna izin vermeyeceğim, diye mırıldandı Hürrem. "Beni unutmasına izin vermeyeceğim."

Hürrem zevkin doruklarında dolaşmaktan yorulan vücudunu uykunun sıcaklığına bırakırken Sultan Süleyman da uykuyla uyanıklık arasında gidip geliyordu. Bazen dalıyor, bazen parmakları saçlarında dolaşan Hürrem'in varlığıyla mutlu olduğunu farkediyordu. Bu duygu şaşırttı genç padişahı. Yatağına giren hiçbir kızdan bu kadar zevk aldığını hatırlamıyordu. İlk olmasına rağmen, cesaretiyle Süleyman'ı şaşkına çevirmişti. Neler yapmıştı öyle? Ne hissetmişse, belli etmişti. Ne istiyorsa, söylemişti. Sesi, fısıltısı, inlitileri, mırıltıları, çığlıkları aklını başından almıştı.

Genç adam birden hiç istemediği halde sürekli olarak Gülbahar'la Hürrem'i mukayese ettiğini farketti. Bu duyguyu yadırgadı. Başka hiçbir canlıyı kıyaslamamıştı oğlunun anasıyla. Ne demekti bu şimdi? Bir şey daha vardı Sultan Süleyman'ı şaşırtan. Daha öncekilerde bir eziklik hissetmişti içinde hep. Oğlunun anasından başka biriyle yattığı için. Ama şimdi böyle bir suçluluk duymuyordu. Tuhaftı.

Gör, "Kalk, kalk, kalk bakalım. Hemen kalkıyorsun ve Sümbül Ağa'yla doğru dairene gidiyorsun," diyen bir sesle başladı. Hürrem, gözlerini açınca Daye Hatun'un yumuşak ama sorgulayan bakışlarıyla karşılaştı. Döndü yanına baktı. Süleyman yoktu. Birkaç hizmetkar kız da ortalığı topluyordu.

Daye Hatun üzerindeki atlas yorganı uzanırken, Hürrem, telaşla içliğini bulmaya çalıştı. Utanmıştı. Kadının çıplaklığını görmesini istemiyordu. Oysa telaşı boşunaydı. Çünkü hizmetkarlardan biri, daha yorgan kalkmadan onu bir bürümcüğe sarıvermişti.

Açlıktan midesi kazınan Hürrem, kaseden bir elma alıp külahlı ocağı doğru yürürken Daye Hatun'un talimatları yükseldi. "Çabuk şu yorganı kaldırın. Çarşafı topla yıp ergu-van rengi bir bohçaya koyun ki, Valide Sultan, Hürrem kadından geldiğini anlasın."

Kadın, imalı bir bakışla Hürrem'i süzdü. Bu cümlede, "Çarşafı gördüm. Kız sağlam çıktı. Moskof kızı, Hünkarın koynunda Moskof kadını oldu," ya varana kadar her anlam yüklüydü. "Sen de kadınım elini çabuk tut," dedi Hürrem'e. "Bugün işin çok. Önce hamama gideceksin. Sonra taşınacaksın."

Kadın kan lekelerinin çarşafın üstüne gelecek şekilde dürülerek bohçaya yerleştirilmesine nezaret ederken, "Ha, henüz duymuş olma kadının," diye mırıldandı, "Efendimizin ihsanı olarak sana artık bir harçlık verilecek."

"Harçlık mı?"

"Evet, usuldendir."

Hürrem, hızla Daye Hatun'un yanına sokulup kulağına, "usulden mi," diye fısıldadı. "Padişahın koynuna giren her kıza harçlık mı verilir?"

Yaşlı kadın kıpkırmızı oldu. Başını hızla çekip "Fesuphanallah," diye konuındandı. "Böyle densiz konuşmaları cahilliğine veriyorum Hürrem kadın. Padişahımız kime isterse ona ihsanda bulunur."

Muzip bir bakış oturdu yüzüne. "Hem ben sana bir şey söyleyeyim mi? Bu odaya her gelene efendimiz ihsanda bulunacak olsa hazine tam takır kalır."

Daye Hatun öksüröklü bir gülme krizine tutuldu ama Hürrem beğenmemişti bu işi. Demek ki o kadar çok kadın kız gelip geçiyordu bu yataktan. O da onlardan biriydi işte. Dişlerini sıkarak "Ama son olacak," diye homurdandı.

"Efendim kadınım, ne dedin? Duyamadım."

Hürrem yaşlı kadına sokuldu, "Son olacak, dedim. Kadın Anam. Son olacak. Başkası girmeyecek bu eşikten içeri artık."

Ve dönüp yürüdü kapıya doğru.

Sümbül Ağa onu bekliyordu. Adamın suratında iki sıra dağ gibi yükselen koca dudakları iğrenç bir sırıtmayla kulaklarına kadar yayılmıştı. Yamağı Cafer de yanında duruyordu mahcup bir edayla.

"Eşyaların taşındı bile," dedi Sümbül. Sesine itinalı bir ima yükleyerek devam etti. "Koridorun bir ucunda Gülbahar Hatun'un, diğerinde senin dairen olacak. Beğenecek misin yeni evini bakalım?"

Hürrem beğendi. Biri büyük. İç içe tam dört odaydı daireci. Daha aydınlıktı. Cumbalı pencerelerinden biri gül bahçesine, biri denize bakıyordu. Denizin ortasında duvaklı bir gelin gibi duran beyaz kule bile görünüyordu. Merzuka ve Setaret kalfa onu sevinç gözyaşlarıyla kucakladılar. Kapının yanında iki kız daha duruyordu. Biri siyah, biri beyaz. Siyahın adı Kamer, beyazın ki Emine. Bir de Cafer vardı. Çocuk, Hürrem Hanım'ın emrine verilmişti artık. Gözlerinin akıyla kalın dudaklarının arasındaki inci gibi beyaz dişleri, suratına tezat oluşturan bir aydınlıkla ışıldıyordu Cafer'in. Hürrem'e baktıkça.

Hamam faslı neşeli geçti. Adet üzere Gülbahar Haseki'nin de o sabah hamamda olması gerekiyordu ama gelmedi Haseki Sultan gelin hamamına. Ortada gelin filan yoktu ama Hünkarın koynunda kadınlığa eren cariyelerin ertesi sabah hamamda paklanmasına bu isim verilmişti nedense. Hamama gitmesi, sembolik olarak bu beraberliği onayladığı anlamına gelecekti Gülbahar'ın. Kellesini koparsalar böyle bir şey yapmayacaktı. O Moskof gavurunun kahkahalarını dinleyecek hali yoktu.

Gülbahar'ın yokluğuna rağmen uçuyordu Hürrem neşeden. Haseki'nin gelmemesi umrunda olmamıştı doğrusu. Hatta memnundu bile. Bu kadar güzel bir gecenin sabahında o kadının tepeden bakışlarına dayanabileceğini sanmıyordu. Gülbahar'ın tepkisi iyiye işaretti. Demek ki korkuyordu onu kadın. Kendine rakip görmüştü Hürrem'i besbelli. *İşte tuhaflı*, diye geçirdi içinden Hürrem, *dün geceden sonra ben onu rakip görmüyorum artık.*

Hürrem'in Merzuka, Setaret kalfa, Kamer ve Emine'den oluşan küçük ailesini, hamamın kapısında Cafer karşıladı. Setaret kalfa, öbür cariyeleri çatlatmak için bağırarak ortalığı ayağa kaldırdı. Sesi hamamın kubbesinde çınlayacak yankılandı. "Hanımlar huuu, açılın! Hürrem kadınım gelin hamamına gidiyor, yol verün,"... "Göbek taşında Hürrem kadınıma yer açın aytıl, akşama yine halvet var halvet."

Mutluluktan başı dönen Hürrem bir yandan aşk yorgunluğunu üzerinden atıp yeni bir şehvet fırtınasına tutulacak gücü toplamak için çalışıyor, bir yandan da öteki cariyelerin kıskançlık dolu bakışlarından kendini koruması için Meryem Ana'ya yakarıyordu. Bir kurnanın başında yalnız başına su dökünen Ekaterina'yı gördü. Kızın gözleri de onun üzerindeydi. Arkadaşının bakışlarında da aynı kıskançlık ifadesini yakalayınca şaşırdı. Hürrem neşeyle el salladığı halde karşılık bile vermedi kız. Sadece öyle bakıyordu Hürrem'e. Padişahın koynuna girmek önemliydi ama ga-

rantisi yoktu. Kendisi de Süleyman'la yatmış ve unutulmuştu. Şimdi, kimbilir hangi suratsız ihtiyara yamanarak saraydan uzaklaştırılacağı günü bekliyordu. Hürrem'in başına da aynı şeyin gelmeyeceği ne malumdu? Fakat padişah ona daire tahsis etmişti. Hem de Gülbahar Haseki'nin dairesinin burnunun dibinde. Demek ki, bu bacak kadar köylü kızından öğrendiği üç beş numarayla Sultan Süleyman'ı fethetmişti. Belliydi bu.

Bunun belli olduğu, Sümbül Ağa'nın, "Efendimiz bu akşam Hürrem hanımı bekliyor," haberiyle resmiyet kazandı. Hürrem, rüya gibi süslenmişti. Üzerindeki giysilerde hakim renk vine ergıvandı ama sarılar, allar, yeşiller, maviler, pembelerle bir çiçek bahçesini andırıyordu bu kez. Saçları iki yandan örgülü muhteşem bir topuzla başının üstünde toplanmıştı. İsteyen aşka doymuşluğun izlerini de görürdü gözlerinde, şehvete açlığın da. Bütün gece Süleyman'ın öpüşleri, ısırıklarıyla şişen dudaklarına renk vermek için gün boyu kendi de dişlemişti dudaklarını. Erkeğinin aşk ısırıklarının izleriyle doluydu omuz başları, memeleri, kasıkları ama onları gösterme şansı yoktu. Fakat boynundaki nişan lekeyi gururla taşıyordu.

Süleyman ikinci akşam onu kocaman kalaylı bir bakır sininin üzerine hazırlanmış muhteşem bir sofranın başında beklemeyi tercih etmişti. Eşiği aşıp tam içeri girdiğinde usulünce eğilmek üzereyken vazgeçti. Padişahın, "Seni güzel olduğun kadar mağrur ve dik başlı olduğun için beğendik." dediğini hatırladı. "Karlı dağların yalçın dorukları gibisin. Dağların dorukları eğilip bükülmez." Hürrem de öyle yaptı, eğilip bükülmedi erkeğini görünce.

Sultan Süleyman yerinden doğrulup Hürrem'i elinden tutarak karşıladı. Sanki bir gece önce şehvetle tutuşan vücutların ateşini söndüren onlar değilmiş, bin yıldır birbirlerine hasretmiş gibi tutkuyla kucaklaştılar. Hürrem, tam bir teslimiyetle, kendini genç padişahın güçlü kollarını terketti. "Sultanım," derken dudakları buluştu. Uzun, solukları kesilene kadar süren bir öpüşmenin ardından Süleyman, "Eğer devam edersek, sarının bu gece aç kalacağız," dedi.

"Efendimin aşkı bana yeter."

"Yoksa Hürrem, benim adımı biliyor mu?"

Hürrem, padişahın gözlerine baktı dikkatle. "Biliyorum."

"Söylesene öyleyse. Bak, kavukla, kaftan yine orada. Burada padişah, efendi yok. Sen ve ben. Sadece ikimiz varız. Senin adın Hürrem, benim?."

"Süleyman."

Sultan Süleyman, gülmekten az daha elindeki şarabı üstüne dökecekti. "Hay ömrün boi olsun e mi? Ne, ne?"

"Süleyman."

Hürrem padişahın ismini tam söyleyemediğini biliyordu ama ne yapabilirdi? İsmini söyle diye ısrar eden bir hükümdara, dilim dönmüyor mu diyecekti? Utanarak önüne bakarken padişah, kahkahalarına kısa bir ara verip "Süleyman, Süleyman," diye onu taklit etti. "Dün gece de duyar gibi oldum ama zevkten öyle bir haldeydim ki, yanlış işitmiş herhalde diye düşündüm." Padişahın sözlerini yeni bir gülme nöbeti izledi.

"Ben sizin yanlışlarınıza gülmüyorum ama," diye dikkendi benden Hürrem. "Üüü, o kadar çok yanlış yapıyorsunuz ki."

"Sahi mi? Çok mu yanlışım var?"

Hürrem dudaklarını büzdü. "Var, var işte."

"Mesela?"

"Mesela... Seviyor ben, diyorsun."

"Seviyorum ben... Evet. Nesi yanlış bunun?"

"Seviyorum değil, se-vi-yo-rum..."

"Se-vi-yo-rum. Sevi-yorum ha?"

Padişahın suratı asılır gibi olunca Hürrem işi latifeye bağlamaya karar verdi. "Sultan Süleyman, benim erkek. Sultan Süleyman benim erkek," diye cıvıldadı. Genç adam yeniden bir neşe seline kapıldı.

"Süleyman, Hürrem seviyor."

Dudaklar yeniden buluştu.

Gece geç saatlere kadar padişahın dairesinin kapısından şen kahkahalar yansıdı dışarıya. Süleyman şarabını Hürrem'in elinden içti. Hürrem de en nadide yemekleri erkeğinin elinden tattı. Rodos şarabını yudumlarken keyifle gülümsedi.

Hafza Sultan'ın iki gecedir, "Gidin bakın bakalım, orada neler oluyor?" diye Hünkar kanına saldığı hizmetkarlar, Valide Sultan'a, padişahın Şehzade Mahmut'un ölüm haberini aldığı günden beri ilk kez neşe içinde olduğu haberini getirdi. Yaşlı kadının ak yüzü daha da aydınlandı. İşte buydu. Oğlu için istediği, beklediği tazelenme buydu. Tazelenmek her insanın ömrüne ömür katan büyük güçtü. Hele, bir cihan hükümdarı için cedulara bedeldi ona göre.

Çok geçmeden Hürrem'in şarkıları yansıdı koridorlara, hatta bazı şarkılara padişahın kalın sesiyle acemice eşlik etmeye çalıştığı duyuldu. Kandiller, fenerler bir bir söndü, el ayak çekildi. Sessizlik büyük Osmanlı hükümdarının dairesine kadar uzandı. İçeriden sadece aşk hallerinden duyulabiliyordu.

"Süleyman'ı seviyorum ben."

"Hürrem'im Süleyman'ı göklerde uçuruyor."

"Süleyman benim, yalnız benim. Öyle değil mi?"

Padişah, mutluluk ve neşe içinde 'öyle' anlamında başını sallayarak cevap verdi bu soruya.

Hürrem o gece de, ertesi gece de, daha ertesi gece de, tam dört gece üst üste, erkeğinin kollarında dinlendirdi aşk yorgunu bedenini. Arada uyandıkça Süleyman'ın yanında olup olmadığını kontrol etti. Eli adamın bedenine temas edince, evet, diye geçirdi içinden. "O benim... Sadece benim."

Ama beşinci gece öyle olmadığını anlayıverdi.

Sultan Süleyman, beşinci gece onu çağırmadı. Altıncı gece de. Yedinci gece de... Hürrem, "Bitti," diye ağladı dairesinde. "Beni de Ekaterina gibi kaldırıp atıverdi işte bu köşeye."

Aşktan başı öylesine dönmüştü ki, sarayın koridorlarına bile yansıyan telaşın, hazırlığın farkında değildi Hürrem.

Sultan Süleyman Sadrazamı Pırı Paşa ve diğer vezirlerle divanda sürekli toplantılar yapıyordu. Vaktinin büyük kısmını Manisa'dan beri can dostu olan Şahinci başı İbrahim'le konuşarak haritalar üzerinde çalışarak geçiriyordu. Padişahın Haliç'e indiği söylentisi dolaşırken Hünkar donanmayı teftiş etmiş. Geceleri kadırgalara çıkıyor, levendlerle konuşuyormuş," fısıltılarını duyacak halde değildi ki o.

Oysa İstanbul kaynıyordu. Venedik Cumhuriyeti'nin elçisi Marco Kemo, "Burada bir şeyler oluyor," diye rapor etmişti hükümetine. "Galiba genç Süleyman yeni bir sefere hazırlanıyor. Hıristiyan alemini Belgrad felaketinden sonra korkunun yeni bir Türk kuşgası bekliyor."

Fakat nereye gidecekti bu ordu? Haliç, kadırga, çektirme, kalyon, çeşit çeşit, boy boy tekne kaynıyordu.

Marco Ketto şefine saldığı casuslardan bilgi alamadı. İstanbul hâlâ huzur içindeydi ama kimse ağzını açmıyordu. Sonunda iş başa düştü diye düşündü. Galata'daki elçilik sarayından çıktı. Arabasının penceresinden Haliç'i bir dilek ormanına çeviren Osmanlı donanmasının irili ufaklı gemilerini seyretti. Halkın arasına karışıp kulak kabartı. İşte Padişah'ın bir Rus kızına gönlünü kaptırdığı dedikodusunu da bu sırada duydu Marco Ketto. Onun öğrenmek istediği Süleyman'ın aşk geceleri değildi ki! Nereye gidecekti bu gemiler? Bir deniz devletinin elçisi olarak bunu mutlaka öğrenmeliydi.

Venedik elçisini meraktan çıldırtan bu hazırlık, Hürrem'in umrunda bile değildi. Ağlamaktan gözleri şişmişti. Merzuka ve diğer hizmetkarlar teselli etmek için İstanbul'daki hazırlığı anlatsalar da, burnunu çekerek omuzlarını silkiyordu Hürrem. "Bana ne," diyordu, "Ben Süleyman'ı isterim..."

Ne yapmalıydı da kendini hırpalamalıydı? Zehirli bir böcek gibi beyninin içinde kıvrılıp büküldüyordu bu soru.

Bir akşam ezanı vakti, sorusunun cevabını buldu Hürrem. Yavaşça doğruldu. Salonun ortasındaki mangalın önünden geçerken başı dönmüş de düşmüş gibi yapıp. Yere yuvarlanırken mangalı devirmeyi de ihmal etmedi. Kor halindeki kömürler, halıyı, kilimi kavururken, içinden, "Meryem Anam koru beni," diye dua ediyordu. "Birisi içeri girsin, birisi içeri girsin."

Kavrulan kilim çabucak alev aldı. Ateş bir yılan gibi kıvrılarak ipek sedir örtüsünü tutuşturdu. Kendi kundağında yanıp gidecekti Hürrem. Yangın perdeye sıçradı. Giderek yükselen alevler, onun güya bayılmış gibi yattığı yere doğru gelirken, dışarı sızan dumanı Cafer'in dikkatini çekti. İlk onun feryadı yükseldi haremde. "Yangın!"

Ardından Sefaret Kalfa'nın çığlığı koptu.

"Yanıyoruz kızlar. Cankurtaran yok mu? Hürrem Hanım yanıyor."

Kapı açıklarında alevler Hürrem'in eteğini kucaklamak üzereydi. Cafer hemen koşturdu. Hürrem yeni ayılıyormuş gibi gözlerini açtı. Alevleri ilk defa farkediyormuş gibi dehşet içinde bir çığlık attı. Cafer korku ve minnetle boynuna sarılan hanımını ateşlerin arasından çekip çıkardı.

Harem ahalisi odayı saran ateşi söndürmek için çırpınırken, Hürrem Hanım sular serpilerek ferahlatılmaya çalışıldı.

İlk sözü, "Bırakaydınız," oldu, "bırakaydınız da aşk acısıyla yanan bu can, alevlerin sırtına binip bu dünyadan geçip gitseydi."

XXVI

Haremde dedikodu almış yürümüştü. Her kafadan bir ses çıkıyordu. Kimi "Kız kendini yakıyormuş," diyordu -ki kısmen doğruydu bu. Kimi de "Yok canım, kaza. Eteği mangala takılmış," itirazıyla -ki bu da tamamen yalandı- olayı hafife alıyordu. Yangını Gülbahar Haseki'nin çıkardığını fısıldayanlar bile vardı. Neyse ki yangınlardan çok çeken Osmanlı sarayı, ucuz atlatmıştı bu kez. Çabuk söndürüldü. Etrafa sıçraması önlendi. Kimseye de bir şey olmadı. Sadece hareme ağır bir is kokusu sinmişti. Kışın tüm soğuğuna rağmen kapılar pencereler koku çıksın diye ardına kadar açık tutuldu bir süre.

Ama Hürrem'in yangını devam ediyordu. Haremi ayağa kaldıran olaya rağmen onuncu gün de ses seda çıkmadı padişahtan. Sümbül Ağa ara sıra görünüyor, Hünkarın Sarayburnu'ndaki köşkte Şahsincibaşı İbrahim Ağa'yla kaldığını söylüyordu. Kimdi bu İbrahim Ağa? Ne özelliği vardı ki, Hürrem, bütün aşkıyla, şehvetiyle onu beklerken, Süleyman vaktini bu uğursuz adamla harcıyordu? "Demek ki, bizim şurada yanıp kavrulmamız bile efendimize Hürrem kulunu hatırlatmayacak," diye kendini yiyip bitiriyordu durmadan.

Gelip geçerken, cariyeler önünden arkasından laf atmaya başlamışlardı bile. Hürrem'i çıldırtmak için, uzaktan uzağa birbirlerine sesleniyorlardı.

"Kaç gün oldu kız?"

Öteki karşıdan cevap veriyordu.

"Beş gün mü desem on gün mü?"

"Yıl de güzelim, yıl."

"He valla, her gece yıl gibi gelir bana."

"Geceleri nasıl ısınıyor kız? Ocağına odun atan yok ya?"

Benki hemen yetiştiriyordu cevabı. "Aşkının ateşi bana yeter kız. Hararetimden yangınlar çıkıyor baksana..."

Bu sözlerin ardından kahkahalar ve Setaret Kalfa'nın öfke dolu sesi yükseliyordu. "Hoşt! Hadi işinize, hadi işinize!" Ardından Cafer devreye giriyordu. Sesi kadın gibi inceciktiama iri gövdesi ve ona fazlasıyla yakışan korkunç bakışlarıyla, hanımıyla eğlenen cariyeleri çil yavrusu gibi dağıtıyordu çocuk.

Gelin hamamında onu hasetle süzen Ekaterina'nın bakışları bile değişmişti şimdi. Kız Hürrem'i gördükçe "Sen de benim gibi terkedildin işte," dercesine gülümsüyor, "Üzülme yakışır. Bakarsın arar. Bekle bakalım," diye güya teselli ediyordu.

Süleyman'ın günlerdir Hürrem'i arayıp sormaması Gülbahar Haseki'nin dairesinde sevinç yaratmıştı. Onun kadar,

onun öfkesinden ve kızlık sopasından kurtulan hizmetkarlar da sevinç içindeydi. Eski hanımları geri dönmüştü. Gülbahar, sabah erkenden kalkıyor, hizmetkarlarının kendisini giydirip süslemesini bekliyor ve yanına üç beş kadını alıp gül bahçesine iniyordu. Eskisi gibi gülüyor, konuşuyor, hatta hizmetkarlarına hediyeler veriyordu. İştahı bile yerine gelmişti.

Tam beklediği, istediği gibi olmuştu her şey. Süleyman Moskof gülünü koklamış ve kopup atıvermişti işte. Gerçi onu da hala arayıp sormamıştı ama olsun. Sefer hazırlığında olduğu gün gibi ortadaydı padişahın. Savaş kapıdayken padişah kaynının askerini, paşalarını bırakıp kadın koynuna koştuğu nerede görülmüştü?

On birinci gün, "Sultan Anamız nasıldır bakmaya geldik," diye Hafsa Sultan'ı ziyaret etti Gülbahar. Yaşlı kadın Gülbahar'ın ziyaretinin arkasında hangi duyguların yattığını biliyordu ama ses etmedi. Biricik torununun anasını sevgiyle, güleryüzle karşıladı. Hatta Gülbahar'ın bakışlarındaki o 'seni gidi ihtiyar cadı. Gördün mü bak, oğlun senin Moskof gavurunu boşup atıverdi' ifadesini görmezden, "Naslsın hakdan, Kadın Anam, şimdi mutlu musun?" deyişindeki kinayeyi de duymazdan geldi.

İki kadın diz dize oturup bir yandan nakış işleyip bir yandan askere yine sefer yolu göründüğünden sözettiler. Valide Sultan boş bulunup "Oğlumuzun yüzüne hasret kaldık," deyince, Gülbahar fırsatı kaçırmadı, "Kim hasret kalmadı ki Kadın Anam?" diye taşı gediğine koyuverdi.

Yaşlı kadın önce, *aldırma Hafsa*, diye geçirdi içinden. Sonra kıskançlığın esiri olan Gülbahar'a haddini bildirmek gerektiğine karar verdi. Torununun anasının gözlerine bakıp sesini uzun, "Hasret zordur, Gülbahar," dedi. "Bunu en iyi sen bilirsin. Baksana aylar oldu, erkeğinin yüzünü görmeyeli."

Haseki Sultan, göğsüne bıçak saplanmış gibi sarsıldı. Yaşlı cıyar diye düşündü. Günü gelecek geberip gidecek sin. Ben yine burada olacağım. Mustafam tahta çıkınca, aylardır kapısı açılmayan Gülbahar, Valide Sultan olacak.

Valide Sultan'ın dairesinden içinde kasırgalar eserek çıkan Gülbahar, Fitnina ilk darbeyi, dışarıda kendisini bekleyen Gülbahar, fitnina ilk darbeyi, dışarıda kendisini bekleyerken, dedikodu yapan hizmetkarlarını vurdu. Haseki, topuklarıyla yerleri döverek sert adımlarla hızla önlerinden geçerken, "Alık alık durmayın," diye bağırdı. Hışımla dairesine girdiğinde kızlardan birini divanda yatarken yakalayınca kızlık sopasını kaptı. Ağlaşan hizmetkarlara bağırdı, çağırdı. Ne olmuştu? Güzel hanımları neden yine bir öfke krizine kaptırmıştı?

Gülbahar zor sakinleşti. İhtiyar cadı, Süleyman'ın artık onu görmek istemediğini yüzüne vurmuştu ama olsun. Gerçek gün gibi ortadaydı. Şimdilik bu teselliyle yetinmeyi bilmeliydi. Hünkar Moskof gavurunu da silkeleyip atmıştı ya, ona yetardı. Nasıl olsa, sonunda oğlunun, biricik şehzadesinin anasına, ona dönecekti.

Ama işler Gübahar'ın beklediği gibi gelişmedi. Sultan Süleyman, son aşk gecesinin üstünden on dört uzun günün ardından Hürrem'i davet etti. Hürrem haberi alınca hiç de öyle herkesin beklediği gibi sevinçten havalara uçmadı. Hizmetkarlarının onu akşama hazırlamasını sessizce izledi. Kamer'in tararken saçlarını yolup canını yakmasının bile farkına varmadı. Derin düşüncelere dalmıştı Hürrem. Kimse beni hırpalayıp bir kenara atamaz, diyordu günlerdir kendi kendine.

"Ben Ekaterina değilim. Kimse beni bir kenara itemez, kimse. İsterse padişah olsun."

Hep bu cümleyi tekrarlamıştı kafasının içinde uykusuz geçen gecelerinde. Çevresinde olup bitenleri görmüyor, konuşulanları duymuyordu. Yemeden, içmeden kesilmişti. Canı yataktan çıkmak istemiyordu. Merzuka, padişahın hediye ettiği balalaykayı eline tutuşturup "Hadi çal, söyle." dediğinde bile boş boş bakıyordu can yoldaşının gözlerine. Ne çalacaktı, ne söyleyecekti? Kime çalacaktı, kim dinleyecekti şarkılarını ki?

Merzuka'nın, Setaret'in, hatta Sümbül Ağa'nın ısrarlarına rağmen, bir kere bile olsun, "Beni çağır. Seni özledim," diye yalvaran bir haber salmadı padişaha. Niye yalvarsındı ki? Onun başı karlı dağlar kadar dikti. Süleyman, "Seni onun için beğendim," dememiş miydi? Ne olmuştu şimdi? Bir türlü cevabını bulamıyordu. Ne yapmıştı da Hünkar birdenbire uzaklaşmıştı ondan? Hem de hiçbir açıklama yapmadan, hiçbir şey demeden. Yoksa Rusça konuşmasıyla alay etmesine mi kızmıştı? Ama hiç de kızmışa benzemiyordu ki. Hatta kahkahanın birini bırakıp ötekini atmıştı. Hem "Hürrem beni uçuruyor," diyen o değil miydi? Öyleyse neden şimdi onu uçutan Hürrem'i terketmişti? Onu bütün hareme rezil etmeye hakkı var mıydı?

Ne yapalım, diye geçiriyordu içinden, düşünceler akşam karanlığında iyice üstüne abanınca. O Sultan Süleyman'sa, Hürrem de dağların, steplerin, ırmakların kızıydı.

Kırılmıştı, çok kırılmıştı. Ansızın bu koca sarayda bir hiç olduğu dank etmişti kafasına. Çocukluk hülyası burada bitmişti işte. Bu sarayın hanımı olacak, Rus kırlarının köylü kızı Aleksandra Anastasia Lisowska, Osmanlı tahtına veliahd doğuracaktı. Gün gelecek, Süleyman'ın tahtına onun kanını taşıyan oğlu geçecek, o da Valide Sultan olacaktı. Köyü de, dağları da unutulup gitmişti onu ama dünya unutmayacaktı Hürrem adını.

Tam bütün bu hayaller yok olup gitti derken şimdi niye çağırıyordu onu yanına tekrar? Zevkini alıp yeniden terketmek için mi? Ara sıra akla gelen ve unutulan aşk oyuncağı mı olacaktı Türk hükümdarının? Taçam bahsi duysa ne olurdu? Onu rüzgarlardan bile sakınan koca kurt, kızını diye bağrına bastığı Aleksandra'nın şimdi Osmanoğlu'nun sarayında aşk oyuncağı olduğunu duysa ne derdi, ne yapardı? "Git, padişah karısı ol bakalım," diyen adamın yüzüne nasıl bakardı artık. Bu düşüncesine güldü kendi kendine. Sanki bir daha nerede göreceğim Taçam babasının yüzünü diye homurdandı.

Evet, aşk güzel şeydi. Sevişmeye doyamamıştı. Padişahın kadını olmak aklını başından almıştı ama o kadar. O sevmek kadar sevilmek, üstelik tek olmak istiyordu. Oksanio bırakılan oyuncak değil. Hayır, o aşk oyuncağı olmayacaktı. Kimsenin. Süleyman'ın bile. Bunu ona söyleyecekti. Bunu nasıl yapacaktı, bilmiyordu ama yapacaktı.

Padişahın dairesine giderken, ilk defa yüreğinin heyecandan gümbürdemediğini farketti. Daye Hatun'un önünden kibirle geçti. Koca, ağır kapı açıldığında eşikten de yine öyle kibirle girdi Sultan Süleyman'ın huzuruna.

Hünkar masanın başındaydı. Kavuğunu ve kaftanını daha çıkarmamıştı üzerinden. Demek ki yeni gelmişti o da. Kapının açıldığını duyunca başını haritalardan, kağıtlardan kaldırıp Hürrem'e baktı. Kızı görünce düşünceli bakışları aydınlandı ve ona doğru ilerledi.

"Günlerdir ışığına hasret kalan gözümüzü, yüreğimizi aydınlatan Hürrem Hanım. Sefa geldin."

Hürrem yavaşça elini kaldırıp onu durdurdu. "Bir köleniz, efendisinden istekte bulunmaya hakkı yoktur biliyorum ama bu kulunun Hünkarı bir diyeceği var."

Padişah şaşırdı. Yüzünde önce bir tebessüm dolaştı. Bir merak gelip oturdu bakışlarına. Kimsenin, hele biz kadının kendisine karşı böyle bir üslupla konuşmasına şahit olmamıştı. Kocamıştır diye pek aldırış etmiyordu ama Sadrazam Piri Paşa bile bir fikrine itiraz edecek olsa, "*Takdir ve ferman devletlu padişahım efendimizindir amma mü'sâadet şahaneye mazhar olursak bir diyeceğim vardır,*" diye saygıda kusur etmezdi. Şimdi bu güzel, küçük kız, hiç alışkın olmadığı bir sesle ona hesap sormaya hazırlanıyor gibiydi. İşte onu çeken de Hürrem'in bu kural tanımaz, sınır bilmez gururu ve dik başlılığı, açık sözlülüğü değil miydi? El etek öpmüyor, belini bükmüyor, ne diyecekse söylüyordu. Bir İbrahim vardı hayatında sözünü esirgemeyen, şimdi de bu Rus güzeli. Riyasız yüze, söze susamıştı padişah.

"De bakalım diyeceğini Hürrem Hanım. Umarım, diyeceklerin, o güzel gözlerini hüzünle soldurun kederin sebebini açık eder. Açık eder de, bize de gülen yüzümüzü yine güldürme fırsatı verir."

"Efendimiz önce şu kavukla kaftanı çıkarsın; ilk diyeceğim budur."

Padişah'ın şaşkınlığı daha da arttı.

"Kavukla kaftanı mı? Çıkartmamı mı istiyorsun?"

"Evet," dedi Hürrem. "Padişah dediğin bir kavukla kaftandır, diyen Suleyman değil miydi? Ben de diyeceğimi padişaha değil, erkeğim Suleyman'a demek isterim."

Hünkar, Hürrem'in bütün çabasına rağmen kapıldığı öfkeden yine Süleyman diyemediğine az daha gülecekti ama kendini güç tuttu. Kız ciddiydi ve Süleyman demesi onu müthiş tahrik ediyordu aslında. İstediğini yaptı, kavuğu ve kaftanı kendi elleriyle çıkarıp korkuluğa yerleştirdi ve Hürrem'e döndü.

"Süleyman dinlemeye hazır."

Kız, padişahın işi şakaya vurma çabasını duymazdan geldi. Hayatının kumarını oynuyordu. Ya kazanacak, ya kaybedecekti. İkisinin ortası yoktu atacağı zarın.

"Diyeceğim şudur ki... Bugün on dördüncü gündür."

"Neyin on dördüncü günü?"

"Beni bırakıp gidişinizin."

"Özledin mi beni?"

Süleyman sesine yine şirin bir ton vermeye çalışmıştı ama Hürrem hiç oralı değildi.

"Benim sizi özlemenin efendimiz için ne önemi var? Aranıp sorulmadım. Haremin alayına terkedildim. Demek ki adam bile beğenmeyip değiştirdiği bu kulunu hiç özlememiş Hünkarım."

"Sen de beni arayıp sormadın ama."

"Bir cariyenin hadi midi bu?"

Sultan Süleyman, Hürrem'e sokuldu. Kızın yüzünü ellerinin içine aldı, hafifçe eğilip gözlerine baktı. Onu büyüleyen o derin gözlerdeki hüzünü gördü.

"Sen Suleyman'ın Hürrem'i değil misin? Elbet arayıp sorarsın, bir haber salarsın. Belki yine gelemez ama güleryüzünü beni düşünür diye sevinir Suleyman."

Kızın gözlerindeki bulut dağılır gibi oldu. Ama hemen yelkenleri indirmeye de niyeti yoktu Hürrem'in.

"Duyarım ki, Hürrem'le olmaktansa, şahinci mi, güvercinci İbrahim mi öyle biri varmış. Hünkarını vakurlu oturmla geçirirmiş hep."

Padişah artık kendini tutamadı, kahkahayı salıverdi. "Ek sık duymuşsun güleryüzüm, bir de Piri Paşa var."

Kollarını Hürrem'e dolayıp kızı bağrına bastı. "Ah, benim güleryüzüm, bir hükümdarın en büyük aşkı devletidir. Devleti senden bile kıskançtır. Hiç ihmale gelmez. Hemen adamın yakasına yapışa, hesap sorur. Devletin soracağı hesap da seninkine benzemez. Bedeli ağır olur."

Hürrem adamın göğsüne sokulup sessiz kalmayı tercih etti. Diyeceğini demişti ve o kızmamıştı. Aksine onu kucaklamıştı.

"Sanma ki on dört gün aklımızdan çıktığın an oldu. Ama devlet işi önce gelir. Bunu unutma ve sakın bizden aksini isteme. Sadece tek bir şeyi unutma, Suleyman. Hürrem'i seviyor. Gülen yüzünün solmasını, gözlerinin hüzünle bakmasını istemiyor. Diyeceğimiz söz budur. İşte o kadar."

Hürrem, aslında sarayda birinci tekil şahıs yerine sürekli birinci çoğul şahıs kullanılmasını çok komik buluyordu. Ben diyeceğine, biz demekten daha gülünç ne olabilirdi ki? Ama adet böyleydi. Önceleri şaşırmış, gülmüş, hatta bu yüzden sümbül Ağa'dan iki-üç değnek de yemişti ama sonunda alışmaya başlamıştı. Onun için Süleyman'ın sık sık kendinden biz diye sözetmesi komiğine gitmedi.

Başını kaldırıp padişahın gözlerinin içine baktı. Hiç nya yoktu bu gözlerde. Ne düşünüyorsa onu söylüyordu Süleyman. Tıpkı kendisi gibi. Bakışları karıştı. Padişah saçlarını okşarken, Hürrem'in bakışlarındaki bulutlar dağıldı yavaş yavaş.

"Ben de Hürrem'i unuttunuz sandım."

Süleyman kızı omuzlarından tutup kendinden uzaklaştırdı ve yine, kendi sert gözlerini kızın doyumsuz gözlerine dikti.

Al sana Hünkar sözü. Süleyman Hürrem'i hiç unutmayacak."

Gülbahar, hizmetkarlar "Sultan, yine Hürrem'i çağırmış," haberini getirdiğinde inanmamıştı. Ama gece Moskof Cariye'nin şakalarına kahkahalar eşlik edince çılgına döndü. Onsüzlüğü birbirine kattı. Ne kendi uyudu o gece, ne hizmetkarları uyuttu. Kafkasya'nın sert tabiatlı karakteri ortaya çıkmıştı yeniden. Bunu kaldıramam diye söylendi durmadan. Bacak kadar bir Rus kızının oğlunun babasını elimden almasına dayanamam.

Oysa o gün ne güzel başlamıştı. Sabah doğruca küçük şehzadenin dairesine geçmiş, geleceğin padişahının enerjisi ve neşesi, tüm üzüntülerini, endişelerini unutturmuştu Gülbahar'a.

Büyütüyor muyum acaba, diye bir düşünce dolaştı kafasının içinde. Moskof cariyeyi olması gerekenden fazla mı önemsemişti. Neticede, töre, gelenek görenek, her neyse böyleydi. Padişah kısmı haremlinde canı kimi çekerse koynuna alırdı. Kime ne? Şimdiye kadar da böyle oldu diye geçirdi içinden. Ne Rum kızlarına, ne kuzguni derileriyle ateş parçası gibi duran Mısırlı dilberlere ses etmiş. Şimdi ne oluyor da Moskof gavurunu diş biliyorum? Nereden baksan daha çocuk o kız.

Hiç kuşkusu yoktu Gülbahar'ın: "Süleyman beni sevdi." diye mırıldandı. Şimdi Rus kızına Hürrem diye isim koyan Süleyman, vaktiyle ona da "Senin adın Gülbahar olsun," demişti. "Bir Gül kadar güzel, bahar kadar da tazesin."

Gülbahar, ona bir oğlan doğurdum diye düşündü. Mustafa olmasaydı, Şehzade Mahmut'un ölümünün ardından velahütsüz kalacaktı Süleyman. Gülbahar onun "tohumsuz

padişah' olmasını önleyen kadındı. Daha tahta çıkarken kucağında şehzadesi vardı Süleyman'ın.

Bu düşünceler, yüreğindeki yangına su serpen bir parça. Korkacak bir şey yoktu galiba. O, Osmanlı sarayının ikinci kadınıydı. Hafsa Sultan toprağa kavuştu mu birinci kadını olacaktı koca Osmanlı'nın.

İyi ama diye mırıldandı yeniden. Öyleyse neden içim kıpır kıpır. Neden bu sümüklü Moskof kızından korkuyorum?

İlk defa o gün korkunun adını koydu Gülbahar Haseki. "Ya bu Moskof gavuru da Süleyman'dan bir oğlan peydahlarsa ne olacak?"

İşte günlerdir içini kemirip duran korku buydu. Kızın öteki cariyelerden farklı olduğunun bilincindeydi. Neydi farkı bilmiyordu ama farklıydı işte. Hünkarı etkilemişti. Baksana, Süleyman onu şimdiden benim burnumun dibine getirdi, diye düşündü. Kız bir de oğlan doğurursa neler yapardı kimbilir artık?

Geceleri kabuslarla yatağından fırlıyor, düşünü kimselere söyleyemiyordu. Nasıl söylesindi hemen her gece kara, pis bir yağla urgan gördüğünü düşünde? Kimin boynuna dolanacaktı bu uğursuz kement?

İçinde kabaran öfkeyi kontrol edemiyordu artık. Hizmetkarlarından biri, Hürrem'in, "Gülbahar Haseki'den çekinmiyor musun hiç?" diye soran cariyeye verdiği cevabı anlatınca zıvanadan çıktı. Kız, "Niye çekineyim ki?" diye sormaz önce. Sonra bilgiç bilgiç, "Ben genciim, o yaşlı. Aramla beham, bir iki yıl daha geçikse, ben de Haseki'nin oğluyla yatacakmışım. Genç kızın yaşlıların tecrübesinden istifade etmeli. Kendisine hürmetim var. Büyüğümdür ne olsa,' demişti hizmetçinin anlattığına göre.

"Bak sen şu densize, bak sen şu densize," diye bütün gece kıvranıp durdu Gülbahar. "Benim şehzadem daha altı ya yeni bastı. Kazık kadar kanı olmuş bir de gencim çakası yapıyor."

Yılların ardından ilk kez Çerkez diliyle bağırdı, küfürler etti. Sabah gün ışırken kararını verdi. Teslim olmayacaktı. Oğlunun ve kendisinin geleceği için savaşacaktı. Damarlarında İran hükümdarı Kirus'u kılıcıyla cehenneme gönderen Tomris Ece'nin kanı dolaşıyordu onun. Bir Moskof gavurunu mu yenilecekti?

Güneş tepeye yaklaşırken yanına en sadık hizmetkarını alıp koridora çıktı. Gülbahar'ın bakışlarının hiç hayra alamet olmadığını farkeden kız, "Hasekim, hadi Gül Bahçe'ye çıkalım," diye onu oyalamaya çabaladıysa da fayda etmedi. Haseki Sultan hışımla koridorun sonuna doğru yürüdü, Hürrem'in kapısına dayandı. Ne olduğunu anlayamayan zavallı Cafer, Gülbahar Haseki'nin önünde saygıyla eğilerek kapıyı ardına kadar açtı. Hatta bu ziyarete sevinmişti bile çocuk. Demek ki sonunda, hanımının ortaklığını kabul ediyordu Gülbahar.

Ama hiç de öyle olmadı. Gülbahar içeri girer girmez, "Nerede o Moskof çıyanı?" diye bağırarak ortalığı birbirine kattı. Üç odayı rüzgar gibi geçip Hürrem'in odasına daldı. "Seni Moskof gavuru, seni," diye elindeki kızılcık sopasıyla acımasızca dövmeye başladı kızı. Şaşılacak şey. Hürrem hiç karşı koymadı. Bağırmadı bile. Öylece durdu. Sadece yüzünde acıyan bir ifade vardı.

Gülbahar bir türlü hırsını alamıyordu. Değneği indirirken çığlıklar attı. "Seni geberesi, boynu teneşire gelesi," diye bağırdı. Kimse durduramadı Gülbahar'ı. Güçlü, kuvvetli Çerkez güzeli, ayırmaya çalışanları bir koluyla savuruyor, öteki koluyla değneği vurmaya devam ediyordu. Kızılcık sopasının fırlatıp yumruklayıp tokatlamaya başladı Hürrem'i. Saçla-

nından tutup yerlerde sürükledi. Tekmeledi. Kızın bir tutam saçı parmaklarının arasında kaldı. Yüzünü, gözünü ürmalandı.

Hürrem'den tek bir tepki gönmedi. Ne bir hareket, ne bir ses. Sessizce bu müthiş saldırıya katlandı. Sadece baktı Gülbahar'ın yüzüne. Bir de kadının parmakları arasında kalan bir tutam güzelim kızıl saçına. İçinden, Gülbahar, dedi, beni tanıdığın güne lanet edeceksin.

Gülbahar Haseki onu paralanmış, parçalanmış bir halde öylece bırakıp giderken, ayağa kalkmaya çalıştı Hürrem. Ve bayılmış gibi kendini yere bırakıverdi. Öylece yatıp kaldı.

XXVII

Sümbül Ağa dehşet içindeydi. "İki cihan bir araya gelse söyleyemem," diye bağırdı hiddetten titreyen bir sesle. "Olmaz, olamaz!"

Hürrem hiç oralı olmadı. Pencereden denize bakmaya devam etti. En çok bu pencereyi severdi Hürrem. Denize açıldığı ve kimseden içeriyi görmesi mümkün olmadığı için haremin, önünde kafes olmayan ender pencerelerinden biriydi burası.

Birkaç gün önce olsa, değneği sırtına vurur, Gülbahar'ın eksik bıraktığı yerlerini de morartırdı ama şimdi çaresizdi Sümbül. Padişahın koynuna girmiş bir kadını dövmek kimin haddiydi? Adam, bağırıp çağırmasının para etmediğini görünce sesine resmiyet katarak aşağıdan almayı denedi bir de. 'Hürrem Hanım -Padişah'ın odasına ilk geceden sonra tekrar tekrar çağırıldığından beri o da kesinlişti artık ona

Aleksandra demeyi- çıldırdı mı? Hiç koskoca sultana, olmaz' denir mi?"

Kızdan ses çıkmadığını görünce bu sefer etraftaki hizmetkarlara döndü. "Söylesenize siz de. Dilinizi mi yutturuz? Hünkar gel dedi mi, kadın kısmı gelmem diye haber salabilir mi? Olur mu böyle şey?"

Odadakiler çaresizlikle önlerine baktı. Olmazdı. Harem Ağası haklıydı ama Hürrem, olmazları olduruyordu işte. Merzuka ve Setaret başlarını iki yana sallar gibi oldu ama hiçbiri ağzını açmaya cesaret edemedi. Hepsi şaşkındı. Padişah, hanımlarını dairesine davet etmek için Harem Ağası'nı yolluyor, o, "Gitmem!" diye tutturuyordu. Böyle bir şey ne görülmüş, ne duyulmuştu o güne kadar.

Hürrem birden yalvarıp duran adama çevirdi başını. İşte o zaman, Gülbahar'ın tırnaklarıyla kanlı izler açtığı yüzü ortaya çıktı. Yediği yumruk ve tokatlardan mosmor olmuştu bir yanağı.

"Niye olmayacakmış, bal gibi olur."

Oturduğu yerden kalkıp hiddetle Sümbül Ağa'nın üstüne yürüdü. Adamın ağzının pis kokusunu duyacak kadar suratına yaklaşıp "Görüyor musun?" dedi. "Bak şu halime. Yüzüm, gözüm paramparça. Her yanım tırmık, çürük içinde." Birden topuğunu hırsla yere vurdu. "Bu halde onun karşısına çıkılır mı? Ne yaparsan yap kime dersen de. Hürrem Hanım'ın mazereti var. Gelemiyor, de. İşte o kadar."

Sümbül Ağa, kızın çürükler ve tırmıklar içindeki yüzüne bakmaya kıyamadı. Ama yine de ısrarından vazgeçmedi.

"Yapma Hürrem Hanım, etme Hürrem Hanım. Senin yüzünden efendimiz gazaba gelecek. Hadi kendi canını düşünmüyorsun. Bize yazık, günah değil mi?"

Sorusuna cevap alamadı ama hizmetkarlar ona hak verdiklerini belli eden mırıltılar çıkardılar ağızlarından.

"Ben gidip 'Hürrem Hanım gelmiyor. Çok ısrar ettim ama inadı tutmu. Nuh dedi, peygamber demedi: gelmiyor', dedimde efendimiz Kara Ali'yi çağırıp boynumu yağlı kemente vuratmamı isterse ne olacak? Hem vallah, hem billah yapar."

Ne etmiyse, ne kadar dil döküp yalvardıysa olmadı. "Kolundan tutar sürükleye sürükleye götürürüm," tehdidi de fayda etmedi.

"Hele bir dene ağa," diye adamın gözünün içine baka baka homurdandı Hürrem. "Hele bir dene: bak bakalım neler olur."

Sümbül, bu tehdidin ne anlama geldiğini bilecek kadar tecrübeliydi. Ne hâlt etmeye şeytana uydum diye geçirdi içinden belki birinci defa. Bir merdiven altı kaçamağı bak ne işler açtı başıma?

Gerçekten zor durumdaydı Harem Ağası. Kalın boynu, bu deli Moskof kızıyla padişahın iradesi arasında sıkışıp kalmıştı. Aşağı tükürse sakal, yukarı tükürse bıyıktı. Çaresizlik içinde homurdana homurdana Hürrem'in dairesinden çıkıp gitti.

Davet reddeden Hürrem o akşam Sultan Süleyman'ın dairesine gitmedi. Sümbül Ağa'nın yüreği de huzura varıp "gelmiyor," demeye yetmedi. Çareyi, Daye Hatun'un kulağına eğilip sızlanmakta buldu. Padişah kızarsa, dadısının boynunu vurduracak değildi ya.

Süleyman, güzel Hürrem'i beklerken karşısında yetmişlik dadısını görünce şaştı. Yaşlı kadın uygun bir ifadeyle Hürrem Hanım'ın padişahın emrine uyamadığı için üzgün olduğunu, mazereti yüzünden çok arzu etmesine rağmen huzura varamadığını söyledi.

Padişah, "Ne mazereti Daye anam?" diye sordu yavaşça. Kadın çaresizlik içinde susttu. Ne diyebilirdi ki koskoca padişaha? "Gülbahar Haseki, o güzel kızın yüzünü gözünü parçalamış," demir miydi?

Dadısının önüne baktığını gören padişah, asık bir suratla odanın içinde dolaşmaya başladı. Daye Hatun, bunun iyiye işaret olmadığını bilecek kadar iyi tanırdı Süleyman'ı. Sultan önemli bir karar öncesinde bir şeyler düşünürken kafesteki aslan gibi böyle dolanır, hızının artması, giderek öfkelendiğini gösterirdi.

Genç padişah birden bağırdı. "Tekrar haber versinler hemen. Hürrem derhal huzurumuza gelsin. Ne zamandan beri padişah kısmının lafının üstüne laf konur, bir dediği iki edilir dadı?"

İkinci davetin cevabı da olumsuz oldu. Hürrem, kollarına atılmak için yanıp tutuştuğu halde Süleyman'ın dairesine gitmedi. Çığına dönen hükümdar, bir gece önce Hürrem'i koklayarak yattığı koca yatakta, yalnız başına uyudu çaresiz.

Hürrem'in, padişahın iki davetini de geri çevirmesi haremde deprem yarattı. Haber önce Hafza Sultan'a, ardından da Gülbahar Haseki'ye iletildi. Kavgayı duyan Valide Sultan, Hürrem'in tepkisine pek şaşırmadı. Kızın ne kadar gururlu ve dik başlı olduğunu biliyordu. Yediği dayağın üzerine padişahın huzuruna varıp "Senin oğlunun anası bak beni ne hale getirdi," diye çürüklerini gösterecek değildi ya.

Kızın Gülbahar'a karşı koymaması da taktik olabilirdi. Dayağı yemiş, sesini çıkarmamış, dairesine çekilip oturmuştu. Oturan mağduroydu artık o. Adaletiyle tanınan oğlu mağdurlara dayanamazdı. Hele bu dayağın mağduru, köyünden çıkamadığı körpecik bir dilber olursa. Valide Sultan

"Yah, Gülbahar," diye mırıldandı derin derin içini çekerken. "Kıskançlık sana bu hatayı yaptırdı ha? Süleyman'ı kaybetmeyeyim derken, geleceği kaçırdın elinden."

Karşı dairede ise bir başka hava esiyordu. Gülbahar Haseki, kızın padişahın yanına gönnediğini duyunca inanamadı. "Emin misin kadın?" diye sordu hizmetçisine. "Yalanın yanlışın varsa, yersin değneği bilmiş ol."

"Hem de bir değil iki kere. Efendimiz, iki kere haber salmış. İkisinde de olmaz diye burun kıvırmış hasepa."

Bak sen, diye düşündü Gülbahar. Doğrusu böyle bir şey ummuyordu. Tam tersine kızın bire bin katarak kendisini şikayet etmesini bekliyordu padişaha.

Bir yandan da için için sevindi Gülbahar. Süleyman şimdi mutlaka gazaba gelecek ve bu densiz kızı saraydan atacak, belki de İstanbul'dan sürdürecekti. Evet, mutlaka böyle yapar diye mırıldandı içinden Gülbahar bütün gece.

Ama öyle yapmadı Süleyman. Ertesi gün, bu sefer Daye Hatun'u gönderdi. Gülbahar'ın kıza saldırdığını o da duymuştu elbette. "Niye bizi üzer? Şikayetini gelip niye söylemez? Neyse icabı bakarız. Yoksa bizim güleryüzümüzün solmasına razı olacağımızı mı sanır?" diye haber saldı dadısıyla.

Yaşlı kadın şunca yıldır saraydaydı, ilk defa böyle bir şey yaşıyordu. Padişah haremdeki cariyelerden birini yatağına çağırıyor, kız 'gelmem' diyor, Sultan gazaba gelmek ne kelime, tam aksine, rica minnet ediyordu. Kadın dar, gönüğına hasret koridorda yuvarlana yuvarlana yürürken, "Kayınnet gürsi yakındır, sen koru bizi Allahım," diye dualar mırıldandı durmadan.

Hürrem'in yanına gönneden önce, durumu Valide Sultan'a anlatmayı akıl etti. İki yaşlı kadın kafa kafaya verip fı

sıldaşırlar. Hafza Sultan, "Daye, de bana. Ne olacak bu işin sonu?" diye sorunca tecrübeli dadı, "Sultan Anam," dedi "bu iş düpedüz sevdadır. Ona göre bir önlem gerekir."

Valide Sultan'ın solgun gözlerinde bir ışık yanıp söndü. Kendisi gibi padişahın anası da onaylıyordu demek Süleyman'ın bu Rus kızına olan aşkını.

Hürrem'in dairesine girerken içi daha rahatı artık Daye Hatun'un. Kız, yaşlı kadını görünce hemen kalkıp usulünce elini öptü. Oturması için yer gösterdi. Rahat ettirmek için kendi eliyle arkasına yastıklar koydu.

"Vah yavrum," dedi yaşlı kadın Hürrem'in yüzündeki turmuk izleriyle çürükleri görünce.

Uzun uzun padişahın onu göremediği için ne kadar üzgün olduğunu anlattı. Süleyman'ın bir sözüne beş de o katı bir güzel.

Hürrem yüreği sevinçten kanatlanıp uçarken, duygularını belli etmemek için Daye Hatun'a sarıldı.

"Nasıl varayım Hazret-i Sultan Efendinin huzuruna?" dedi yavaşça. "Bu halimle utanırım. Yüzüne bakamam. Böyle çürükler ve turmiklar içinde görüp benden tiksinirse ne yaparım?"

Kızın gözlerinden yaşlar döktüğünü gören kadın içinden, ateş hacayı iyice sarmış, diye geçirerek döndü Sultan Süleyman'ın huzuruna. Haberi umutla bekleyen padişahın yüzü, Hürrem'in cevabıyla asılıverdi.

"Demek bütün bunlara Gülbahar'la Hürrem arasındaki kavga sebep oldu." Öfkesi sesine yansımıştı Süleyman'ın.

"Belli ki öyledir sultanoğlum. Ama bilesin ki bu kavga değildir."

"Ya nedir?"

"Nasıl desem bilmem ki... korkarım..."

"Ne korkması Daye anam? Yan anam saydırsın. Üzerimde emeğin vardır. Ana evladından korkar mı? De bana: kavga değil de nedir Hürrem'le Gülbahar arasındaki?"

Aslında kadının korktuğu filan yoktu ama söyleyeceklerinin padişahın tuddet oklarını Gülbahar'a fırlatacağını bildiği için lafını tartarak söylemeye çalışıyordu.

"Hem gözenlerden dinledim sultanım, hem gözlerimle gördüm. Ortada kavga yok. Gülbahar Haseki, kızı evire çevire dövmüş. Zavallıcığın yüzü gözü turmiklar, çürükler içinde."

"Hürrem karşılık vermemiş mi?"

"Elini bile kaldırmamış. Sorsalara da, 'efendimizin şehzadesinin anasına el kalkar mı?' diyormuş."

Demek ki doğruydu duyduğu. Hürrem, öylece durmuş, Gülbahar'ın onu dövüp parçalamasını seyretmişti sadece. En ufak tepki göstermemişti. Ağzını açıp sözetmemişti. Acıdan bağırıp çağırmamıştı bile.

Daye Hatun sarının artık Sultan Süleyman'ın duymak için sabırsızlandığını bildiği laflara gelmesi gerektiğini farketmişti, ama içindeki hesaplaşma bir türlü bitmiyordu. Çünkü bunları derse Gülbahar'ın ceilladı olacaktı. Oysa padişahın gazabını ateşleyecek bir felakete sebep olmak istemiyordu.

Sultan Süleyman dadısının tereddüt içinde olduğunu anlamakta gecikmedi.

"Söylesene dadı. Hürrem nasıl? Ne der, ne düşünür? Gülbahar'ın şirretliğinin cezasını bize mi keser?"

"Efendimize kavuşmak için yüreğinin nasıl çarpıştığını bu kulaklarımla duydum oğul," diye başladı söze kadın. "Döktüğü hasret gözyaşlarını bu ihtiyar gözlerimle gördüm. Ama gel gör ki sultanım, utanır Hürrem Hanım yara bere içinde

huzuruna varmaya. *Efendimiz beni bu halde görmemeli*, diye geleniyor yanına. Beri yandan..."

Kadın susunca, "Beri yandan ne?" diye sıkıştırdı padişah.

"Beri yandan Gülbahar Haseki de haksız sayılmaz. Netice de onun ki de sevdadır. Sevda dediğin ferman dinlemez. Kadın kısmının içine bir kere kıskanç..."

Daye Hatun "Kıskançlık düşmeye görsün, her şeyi yapar," diye Gülbahar'ın hareketine bir mazeret yaratma çabasına devam edemedi. Süleyman yaşlı dadısını kolundan tutarak kapıya kadar gitmesine yardım etti.

Düşünmeliydi. Aklıyla kalbi arasında gezinmeli, eğriyi, doğruyu tartmalı ve doğru karar vermeliydi. Onun adı Süleyman'dı. Süleyman'ın kanunu, adaleti şaşmamalıydı.

Düşüncesinin tam burasında birden durdu. "Suleyman," dedi kendi kendine gülümseyerek. Suleyman...

Sultan Süleyman, fırtına gibi girdi içeri kaftanının eteklerini savurarak. Umutla padişahın, Moskof gavurunun nazından bıkıp kendisini çağırmasını bekleyen Gülbahar, genç padişahın "Neredesiniz hanımınız," diye bağırdığını duyunca telaşla koştu. Yüreği heyecanla çarptı bir an. Belli ki, oğlunun anasını huzuruna davet etmek yerine kendisi gelmişti erkeği. Görsündü Moskof çıyanı işte.

Fakat bir tuhaflık vardı. Müthiş bir panik yaşanıyordu. Önce nedimelerinin kaçışmasına bir anlam veremedi. Padişah Gülbahar Haseki'nin dairesine ilk defa geliyor değildi ki. Kızları, kendisine çarparak kaçışacak kadar korkutan ne oluyordu içerde? Hızlı adımlarla seslerin geldiği tarafa doğru yöneldi.

Süleyman tam o anda kükredi. "Söylesenize neredesiniz hanımınız? Yaptığı densizliğin utancından huzurumuza çıkmaya mı korkar yoksa?"

Eyvah! Gülbahar'ın kafasından geçen ilk sözcük bu oldu! Eyvah! Oğlunun babası sevdayla değil, öfkeyle dayanmıştı kapısına.

Kapıyı açıp padişahın ortalığı birbirine kattığı geniş salona geçti. Son birkaç hizmetkar da onun açtığı kapıdan kaçıp canını kurtardı. Ve Gülbahar ilk defa bu kadar öfkeli gördü onu. Başında kavuğu yoktu. Saçları hiddetinden dimdik olmuştu. Yüzünde bir kas öfkeden titreşip duruyordu. Burnundan soluduğu için biçimli dudaklarının üstündeki bıyıkları da kanatlanıyordu. Ellerini belinde bağlamış, dönüyordu salonun içinde çıldırmış halde bağırarak. Öfkesinden Gülbahar'ın kapıda dikildiğini bile farketmedi.

"Söyleyin şehzademizin anasına, hemen huzurumuza gelsin."

Ok yaydan çıktı, diye düşündü Gülbahar. Kıskançlığı hiç olmayacak bir noktaya getirmişti işi. Ama kader böyle istemişti demek ki. Artık ne olacaksa olacak, diye geçirdi içinden. Ya sevgimle bu öfke fırtınasını dindiririm, ya da bu rüzgar beni uçuruma sürükler.

Ama asla kendini ezdirmeyecekti. Kararlıydı. Bedeli ne olursa olsun. Ben Şehzade Mustafa'nın anasıyım. Geleceğin padişahının validesi.

Yüzüne sakin bir ifade yerleştirmeye çalışarak "Efendimiz, şehzademizin anasını mı emretti?" diye girdi içeri.

Kadının sesini duyunca Süleyman hışımla arkasına döndü. Çelik gözleri, kızıl kor olup çıkmıştı. Kaybettiğini o anda anladı Gülbahar.

Süleyman'ın top gibi gürleyen sesiyle sarsıldı.

"Şehzademizin anası, ne zamandan beri oğluyla ilgilenecekken canıyla koğuşuna dalıp çaresiz bir kızı meydan dayağına çeker?"

Gülbahar bu soru karşısında sessiz kalmanın daha uygun olacağını düşündü. Diyeceğini desindi bakalım Süleyman'ın.

"Törede, gelenekte, usulde, terbiyede var mıdır böyle şey kadın?"

Padişah burnundan soluyordu. Soluğunun da öfkesi kadar kızgın olduğunu yüzüne çarptığında hissetti Gülbahar.

"Yoksa hasekimiz padişah haremini düzene sokmaya mı kalkıyor?"

Gülbahar, "Verdiğimiz düzen değil, derstir," diye mırıldandı yavaşça.

"Ders mi? Ne dersi?"

"Efendimizin koynuna girince şımarıp ileri geri konuşana hadlini bildirme dersi."

"Sen bir hasekinin koğuşlara dalıp bir cariyenin saçını başını yolmasına, yetmedi, sille, tokat savurup tekmeleyerek dövmesine terbiye mi dersin kadın?"

"Gerektiğinde öyledir diye düşünürüm efendim."

"Bre kadın bu ne sözdür? Ortada yanlış bir şey varsa, düzeltmek, ders vermek haseki kısmına mı kaldı? Haremdeki görevliler ne güne durur? Yoksa haseki bu işlere mi özenir?"

Gülbahar yutkundu, adama sevgi dolu gözlerle bakıp öfkesini yatıştırmayı denedi. Hatta bir küçük gülümseme ile şansını denemeye çalıştı.

"Hünkarım da bilir ki, bazen hiddet, aklın önünde koşar. Bunu siz söylerdiniz bana. Hatırladınız mı; hani bir gün Manisa..."

Gülbahar'ın, Manisa'da yaşadıkları sevda dolu güzel günleri hatırlatma çabası, genç padişahın "Ne hiddeti, ne aklı kadın?" diye bağırmasıyla boşa gitti.

"Sen ne dediğini bilmezsin. Padişahın hareminde hiddet kadın kısmının haddi midir? Hiddetin akılla yarışında, akıl öne çıkmak bize düşer, koynumuza girip bize şehzade veren kadına değil."

Ne ağır sözlerdi bunlar? İçinde küçücük bir sevgi kırıntısı yoktu.

"Kulunuz ne yaptıysa size olan sevgisinden yaptı sultanım. Aena görürüm ki, sizi fena doldurmuşlar."

"Sus bre kadın! Günahtır. Bir de iftiraya başlama. Adınız Dayakçı Haseki'ye çıkmışken, bir de iftiracı demesinler başımızın üstünden arkanızdan."

"Dayakçı Haseki mi, dediniz Hünkarım?"

"Evet, öyle deriz. Ne sandınız? Size elini bile kaldırmayan masum bir kız..." Sultan Süleyman, hiddetinin burasında daha küçük bir mola verip duygularını kontrol etmeye çalıştı fakat daha kararlı bir ifadeyle devam etti. "Bir gece önce koynumuza aldığımız kızı haremin orta yerinde evire çevire, acımadan döven bir hasekiye başka ne demelerini beklerdin?"

"Sevdalı Haseki daha münasip olmaz mıydı?"

"Sebep olduğun ayıbın farkında değil misin sen hâ? Şehzademizin, veliahtımız Mustafa Han'ın anasını saray halkı artık "Dayakçı Haseki," diye belleyecek. Ünü sarayımızın duvarlarını aşıp yeda cihana böyle nam salacak Sultan Süleyman'ın oğlunun anası."

Gülbahar içinde verdiği amansız irade savaşını kaybetmek üzereydi. Gözyaşı selini durdurmak için koca koca açılı gözlerini, "Öyleyse," dedi dik dik bakarak Süleyman'ın kor gibi yanan gözlerine. "Verin boynumu cellâda. Hem efendimizi sevdamızla sürüklediğimiz mahcubiyetten kurtarmış oluruz canımızla, hem de sevgisinden mahrum yaşamaktansa, alır başımızı gideriz bu hayattan. Bilen bilir, ardımızdan sevda şehidi der. Bilmeyen, Dayakçı Haseki'nin sonu diye güler geçer."

Kadının sesinin tonu, sitem dolu kırgın ama ezilmeyen, yakarmayan dik duruşu etkilemişti Süleyman'ı. Gülbahar'ı ilk defa böyle görüyordu. Oğlunun anası, "sevdasına akıl dinletememiş ne yapayım," demeye getiriyordu. "Al öyleyse canımı," diye meydan okuyordu ayaklarına kapanıp af dileyeceği yerde.

Bir an, "Ne olacak?" şimdi diye bocaladı. "Var git işine. Bir daha böyle densizlik etme," diye bağışlasa, "Süleyman'ın adaleti bu mudur?" diyeceklerdi. Kimse bu düşüncesini seslendirmeye cesaret edemese bile. Hürrem dikilecekti karşısına. "Nerede kaldı senin şu meşhur adaletin?" diye. Gülbahar kendi dengini kendi dürmüştü. Aslında şehzade anası olmasa hak ettiği ceza, kadının dileğine uygun hareket etmekti. İyi de yarın, Mustafa büyüdüğünde "Annemi bir cariyeye kurban mı ettin?" derse nasıl bakacaktı yüzüne oğlunun?

Çok güzel günleri de olmuştu Gülbahar'la. Çocuksu sevinçlerle bezenmiş o güzel günler akıp geçiverdi bir anda Süleyman'ın gözünün önünden. Bağ bozumunda el ele tutuşup çıplak ayaklarla üzüm salkımlarının üzerinde dolaşırken ne kadar mutluydular. "Bizim ayaklarımızla ezdiğimiz üzümü şarap diye içiyorlar mı acaba?" diye sormuştu Gülbahar. Süleyman da üzüme bulanmış ayağını öpmüştü kızın.

Yok ona kıyamazdı. Fakat cezasız da bırakamazdı. Koskoca Süleyman bir kıskanç hasekiye yenik düşmemeliydi. Off, diye geçirdi içinden genç padişah; savaşta kılıç sallamaya, kurşun basmaya, yay germeye benzemiyordu adalet kararını doğru tutmak. Ama ne olursa olsun, adalet adaletsizi Yerini bulmalıydı. Dedesinin babası Fatih Mehmet Han çıkardığı yasalarla bu koca ülkeye düzen getirmişti. Babası

Yavuz Selim kılıcıyla sağlamıştı bu düzeni. Süleyman da ferleriyle anlacaktı ama dünya onu *Kanuni* bellemeliydi.

Çünkü fetih mülkse, adalet, mülkün temeliydi.

Sultan Süleyman bir anda bu beyin fırtınasından uyanıldı. Gülbahar adamın gözlerindeki korun sönmeye yüz tuttuğunu farketti. İçinde bir umut uyandı. Sevdası galip mi geliyordu yoksa? Şimdi kucaklaşacaklar mıydı? Kabustan birlikte mi uyanacaklardı?

Padişah yine ellerini arkada, belinin üstünde birleştirip pencereye doğru yürüdü. Dışarıda kuru dalları kar tutmuş ağaçların arasından denize, Boğaziçi'nin beyazla yeşilin buluştuğu karşı tepelerine baktı ve hiç arkasına dönmeden kararını açıkladı.

"Son kararım şudur Gülbahar Hanım. Veliaht Mustafa Han'ın anası, yarından tezi yok Saruhan Sancağı'na gidecektir. Oğlumuzu da yanına alıp Manisa'da, küçük şehzadenin eğitimi, terbiyesi ve bize layık bir evlat olmasıyla ilgilenecektir. Sözümüz budur."

Döndü ve sürgün kararını duyunca sarsılan Gülbahar'a bakmadan, elleri öyle arkasında, sert adımlarla çıkıp gitti.

Ertesi gün arabalar sarayın avlusundan Şehzade Mustafa'yla annesi Gülbahar Hatun'u alıp sürgün yoluna düzüldü. Gülbahar bir gün padişahı anası olarak buraya tekrar döneceği umuduyla sardı yarasını ama bir kere olsun dönüp arkasına bakmadı. Sadece, "*Artık senin için dua etmeyeceğim Süleyman,*" diye mırıldandı, "*ateşle, çınarda yanan, annesine kıatlanır.*"

Padişah, arabalar kayboluncaya kadar seyretti bu hüzünlü sahneyi. Görünüş kurallara, töreye ve adalete uygundu. Şehzadeler, belli bir yaşa gelince, eğitim için saraydan uzakta bir yere gönderilirdi. O da öyle yapmıştı. Bir şehza-

deye en iyi bakacak olan da annesi değil miydi? Gülbahar'a hayatını bağışlamış ama aşkını öldürmüştü.

Adaletin kılıcı böyle can yakıyordu işte. İçinde bir şeyin koptuğunu, yüreğinin acıdığını hissetti Süleyman. Bu yaranın merhemini de biliyordu. Savaş ve Hürrem. İkisi de elini uzatsa tutacak kadar yakındı.

XXVIII

Hürrem, Sultan Süleyman'ın yarasını çabucak iyileştirdi. Daha İstanbul'dan ayrılışının haftasına kalmadan Gülbahar Haseki unutuldu.

Padişah, günlerdir davetlerini geri çeviren güleryüzüne günlerce sonra o akşam kavuştu. Hürrem kapıdan içeri sızıldığında, heyecan ve sabırsızlıkla beklediği odasına gün doğmuş gibi geldi genç adama. Başını örtmemişti Hürrem. Kızıl saçlarını ilk defa böyle görüyordu padişah. İki yandan sıkıca örülmüş başının üstüne kızıl bir taç gibi dolanmıştı. Ne kadar yakışmış diye düşündü. Kanın damarlarında fokurdadığını farketti Süleyman.

Fakat tuhaf. Hürrem son derece durgundu. Başını öne eğmiş, bakmıyordu ona. Dokunsan ağlayacaktı sanki. Süleyman, bu kedere bir anlam yerenedi. Sevinmesi, gülmesi, şen kahkahalarıyla ortalığı ayağa kaldırması, gönlünü

bunaltan sıkıntılardan onu çekip çıkarması gerekmiyor muydu? On yıllık kadınını, biricik şehzadesinin annesini onun uğruna gözden çıkardığının farkında değil miydi?

Padişah ortamı yumuşatmak, Hürrem'in yüzünü güldürmek umuduyla hemen yerinden fırladı. "Şükürler olsun iki güzel yüzünüzü görmek yeniden kısmet oldu."

Hürrem'in yüzünde en ufak bir değişiklik olmadı. Aksine, hüzün bir buğu gerdip tül gibi örtü bakmaya doyamadığı gözlerini.

"Hürmene kusur ettiğimi biliyorum Hazret-i Sultanım. Ama sebebini söylemekten utanıyorum."

"Söylemene gerek yok ki. Ben zaten biliyorum. Ve dersiz, sana yaptığı edepsizliğin cezasını gördü."

İlk defa başını kaldırıp Süleyman'ın gözlerine baktı Hürrem ve gözlerini yine yere doğru çevirdi. "Ama o sizin oğlunuzun anası," diye fısıldayıverdi.

"İyi ya. Şehzade Mustafa Han'ın validesi olduğu için cezası bu kadarla kaldı zaten. Yoksa layığı başkaydı bu suçun. Hem..."

Kız yine duyulur, duyulmaz bir sesle, "Ne suçu Hünkarım? Canından can koparıp size yiğit bir oğlan veren kadın; her ne yaptıysa suç olur mu hiç?" diye fısıldadı.

Süleyman şaşırdı. Yanlış anladım herhalde diye düşündü bir an. Hürrem, onu dövem, dövmek ne kelime parçalayan Gülbahar'ı mı savunuyordu şimdi karşısında?

"Sana el kaldırdı, seni dövdü," diye itiraz etti hemen.

"Kendince sebepleri vardı."

"Ne sebebi? Hiçbir sebep Hünkar koynuna girmiş kadına el kaldırmaya hakkı kılmaz. Sana kalkmış el, bize kalkmış sayılır."

Hürrem, bu kadar ciddi bir konuşmanın içinde şu "bize" lafına yine takılıp kahkahayı koyuverecekti ama kendini tuttu. Rolünü sonuna kadar iyi oynamalıydı.

"Sizi kaybetme tehlikesiyle karşı karşıya olsaydım, ben daha farklı davranırdım."

Süleyman, fırtınalı bir denize benzetiyordu Hürrem'i. Bir bakıyorsun kahrıyor, bir bakıyorsun sakinleşiveriyordu. Az önce Gülbahar'ı savunurken, şimdi ondan başka türlü davranacağına söylüyordu. "Seni nasıl davranırdın bakalım?"

Kız yine gözlerini yerden kaldırdı, Sultan Süleyman'ın kudretli gözlerinin ta içine baktı. Genç adamı bu gözlerin güzelliğiyle titrerken, "Ben... sizi elimden almaya kalkan kadını dövmezdim," diye fısıldadı. "Öldürürdüm." Padişahın gözlerinde parlayan gurur kıvılcımlarına aldırmadan pençe gibi gerdiği beş parmağını, bir hayale doğru uzatıp "Elimi o şeytanın göğsüne sokar, kalbini yerinden söküp atardım," deyiverdi.

Süleyman kızın sesi ve bakışlarına yüklediği anlamla irkildi ama okşanan erkeklik gururuyla çabuk toparlandı. Hürrem'i kollarının arasına alıp yüzünü, gözlerini uzun uzun öptü. Hürrem, bir ara bu ateşli saldırıdan kendini kurtarıp "Dernem o ki sultanım, Gülbahar Haseki'nin öfkesi pek hafif sayılır. Hem ben sizi onun elinden almaya niyetlenmedim ki."

Nasıl olabilirdi? İşte buna daha çok şaşırmıştı genç padişah. Tam şaşkınlığını soruya dökmeye hazırlanırken Hürrem, "Ben gölgede, bir kenarda kalmaya razıydım. Yeter ki Hünkarımın kokusuna, tenine, sesine yakın olayım. Efendim gel dedi mi, uçup kollarına atılayım. Bu yetmedi bana..."

Sultan Süleyman Hürrem'i tekrar yakalad. Yine kaçmaması için daha sıkı kucaklamıştı bu kez. Kız adamın öpü-

cüklerinden kurtulmak için çelik bir çember gibi beline dolanan kolların arasında çırpınırken ezberlediği tiradına devam etti: "Onun için Hünkârım, Gülbahar Haseki'ye böyle bir ceza vereceğinizi bilsem, huzuruna varır, yalvarırdım. Başını karlı dağların dik doruklarına benzeten siz değil miydiniz? 'Dağların dorukları eğilmez, sen de başını eğme,' buyruğunuzu bile unuturdum. Haseki'mi boğuşlamanız için başını değil eğmek, yerlere, eteklerinize sürerdim. Efendim nasıl adımı beğenmeyip değiştirdiğinde aldırmadıysam, şehzademizin anası bir Moskof gavuruna üç-beş tokat atmışsa; ne gam der çıkardım. Sultanımın sevgisini yaralanan onuruma ilaç diye sürerdim."

Bozuk Türkçesine rağmen Hürrem'in birbiri ardına getirip bazı harfleri, sesleri yutarak söylediği laflarla sarhoş gibi olmuştu padişah. Yaşı küçük lakin gönlü büyük bellediği kızın sevgi, şehvet, takdir gibi karışık duygularla öpüp koklamaya başladı yeniden.

Hürrem, *bu kadar yeter*, diye düşündü. Süleyman'ın onu Gülbahar'dan yavaş yavaş soğuttuğunu, dayağı yediği halde, kadına el bile kaldırmamasını, padişahın davetlerini geri çevirmesini, sırf gazabını Gülbahar'ın üstüne yağdırmasını sağlamak için yaptığını anlamasını istemiyordu. *Yalnız kadının saraydan kovulmasına üzülme rolünü tadında bırakmalıyım artık. Padişah, madem öyledir, çağırsın gelsin, derse ne yaparım*, diye düşündü Hürrem.

Ve birden kolu, kanadı kırılmış bir güvercin gibi kendini bırakıverdi Süleyman'ın kollarına. Kalbi heyecandan yerinden fırlayacak gibiydi. Günlerce süren bu zorlu rol onu tüketmişti. Son sahneye verdiği dramatik havaya kendi bile inanmıştı. Kadının kovulduğunu duyduğunda içinde sevinç dansları günbürdediğini, ziller, borazanlar çaldığını bilmese, Gülbahar'ın sürgününe üzüldüğüne kendi de inanacaktı neredeyse.

Arzuları türeyen etli dudaklarını Süleyman'a teslim etti. Dudakları özlemle, sevgiyle kenetlendi bu kez. Hürrem, "Süleymanım, Hazret-i Sultanım," diye inleyince genç adam sevinçten coştu.

"Süleyman dedin, Süleyman dedin."

Şiibeye diyecekti. Dayağın acısı ve utancıyla kapandığı odada öfkeyle çıldırmaktan nasıl kurtulduğunu sanıyorlardı? İşte böyle. Belki bin defa, on bin defa; hayır, hayır mutlaka milyonlarca defa Süleyman demeye çalışmıştı Süleyman yerine. Mezuka'yla yine milyonlarca defa talim etmişti "Hazret-i Sultanım," demeyi. Ve başarmıştı işte. Süleyman'a artık hep böyle hitap edecekti. Hazret-i Sultanım.

Padişah da, "Hürrem'im!" diye kucakladı onu yeniden. Dudakları bir kere daha kenetlendi ihtirasla.

Hünkar yavaşça kızdan uzaklaştığında aradan dakikalar geçmişti. Elini koşağına götürdü. Biz şeyler arandı. Şimdi elinde kocaman bir yakutu çevreleyen elmaslarla, zümrütlerle süslü yüzük ışıldıyordu.

Kızın küçücük elini avuçlarının arasına aldı, narin parmağına yüzüğü takarken, Hürrem külahlı ocaktan yansıyan ateşin yalazlarıyla parmağında kıvılcımlar saçmaya başlayan yüzüğe bakmaya temezzül bile etmedi. O erkeğin gözlerine öpücükler konduırmakla meşguldü o sırada sadece.

Süleyman, "Bilyor musun," dedi. "bugün ne yaptım?"

Hürrem'in kor gibi yanan dudakları boynunda, dili kulaklarında dolaşırken, "Madem ki Sultan Süleyman güneşine Hürrem dematir," diye devam etti arzudan iyice kısılan bir sesle. "Öyleyse artık herkes onu böyle bellemeli. Bu-

günden itibaren divanda, haremde, Osmanlı memleketinin her yerinde, kalbimin güneşine Hürrem denilmesini resmen emretti."Biz de Sen artık can yoldaşım, gönül ortağımsın. Saadetimi de, dertlerimi de, sıkıntılarımı da paylaşacaksın. İçimde hep hissettiğim ama adını koyamadığım özlem meğer sensinmişsin Hürrem."

Padişahın kollarından öpücük yağmuru altında kırmızı Hürrem, Kırım'da öğrendiği gibi ayak parmaklarının ucunda adeta uçar gibi kaydı. Gidip ipek ve atlas örtülerle kaplı geniş divanın üzerine sere serpe uzandı. Beyaz bürümcük içliğin altından hatları belli olan yuvarlak kalçaları, yırtmaçtan seyrimiş, iç çamaşırlarıyla, külahlı ocaktaki ateşin kızıllığında, fildişinden yontulmuş bir heykeli andırıyordu o anda. Göğsü arzudan körük gibi inip kalkıyordu. Kırmızı, ıslak dudakları hafif aralanmış, erkeğini bekler gibiydi.

O gün yaşananları unutmuştu Süleyman. Saray'dan sürdüğü Gülbahar bir yaylının içinde, tozlu topraklı yollarda sarsıla sarsıla şehzadesiyle Manisa sürgününe doğru giderken, o hayatında yepyeni bir sayfa açıyordu. Kendini daha genç, daha güçlü hissediyordu padişah. Ve daha kudretli. Yumruğunu kaldırıp düşmanın tepesine indirmeye hazırdı artık. Ne Rodos şövalyelerinin yıkılmaz bellenen kalesi, ne Macar ovaları, ne Temaşvar, Budin, Zigetvar ve Viyana'nın borçları durdurabilecekti onu.

İçinde fırınalar, tayfunlar esiyordu Sultan Süleyman'ın. Gözünün önünde muazzam ordular yürüyordu. Zafer alayları düzülüyordu. Büyük dedemize Fatih, babamız Selim Han'a Yavuz denmişse, biz de Avrupa serdan belleyecek tüm dünya diye haykırdı içinden coşkuyla.

Hürrem uzandığı divandan Süleyman'ın gözlerinde yakaladığı yanıp tutuşan ateşi, ocaktaki alevlerin yansıması sandı önce. Ama bu ateş farklıydı. Daha önce hiç görmediği bir ateşti, ihtirasın ateşiydi bu. "Muhteşem bir ikili olacağız," diye geçirdi Hürrem de içinden. İkimiz bir olup dünyayı sallayacağız.

Süleyman eline kadehini alıp ocağın başına gitti. Kristal kadehi ateşe tutup oynaşan alevleri, bir süre bu lezzetli perdenin ardından seyretti. Tekrar Hürrem'e döndüğünde elinde bir kağıt tutuyordu. "Hürrem Hanım onsuz geçen karanlık gecelerimizde aklımıza bile gelmediğini sanmasın. Yanıbaşımızda olduğun halde, güzel yüzünü göstermekten kaçındığın karanlık gecelerde biz de hayalinle aydınlandık. Duygularımızı mısralara döktük."

"Sevgilim, güzeller şahı sultanım," diye Hürrem için yazdığı şiiri yüksek sesle okumaya başladı.

Sesi kah alçalıp fısıltıya dönüşüyor, kah birdenbire bir özlem feryadı olup çağıldamaya başlıyordu. Kadeh tutan elini havaya doğru uzatıp Hürrem'in gözlerinin içine baktı. "Hayatım, Kevser şarabım, hatunum..."

Birdenbire susta padişah. Bakışları bir süre öyle havada asılı kaldı. Daldığı alemden sıyrılınca, "Şimdilik iki beyit yazabildim. Bu sana adayacağım ilk gazelim olacak. Beğendin mi" diye sordu.

Hürrem beğenmişti. Hiçbir şey anlamamıştı ama hayılmıştı. Şiirin Süleyman'ın parmağına taktığı yakut yüzükten daha değerli olduğunu hissedebiliyordu. Adamın sesi, duygularının yüzüne yansıyan ifadesi, anlamlarını henüz çözemese de kelimelerin, vezin ve kafiyeyle yüklü musikisi onu büyülemişti. Ve bu şiir onun için yazılmıştı. Cihan hükümdarından Moskof kızı Aleksandra Anastasia Lisowska'ya, ya da Ruslana'ya. Şimdilerde Hürrem'e... Yarın da her ne olacaksa ona...

"Hazret-i Sultanım," diye cilveyle sokuldu erkeğine. Her bir öpücük bin teşekkür gibi geldi Süleyman'a.

Hürrem, bir kumar oynamış ve kazanmıştı. Kazanmak için tehlikeyi göze almak gerektiğini öğrenmişti artık. Bir şey daha vardı öğrendiği. Kaderi, karşısındaki adamın iki dudağı arasındaydı. Ağzından çıkan bir kelimeyle insanı yıldızlara götürüyor, bir kelimeyle silip atıyordu hayatından. Hürrem'in silinip atılmaya hiç niyeti yok, diye geçirdi içinden elindeki şarap kadehinin ardından kendisini ihtirasla seyreden genç adamı süzerken. O, yıldızların arasında yaşamak için doğmuştu. Böyle de olacaktı. Buna inanıyordu artık. Tıpkı, Sultan Süleyman'ın ona aşık olduğuna inandığı gibi. *Ben bu kudretli adamı seviyor muyum*, dedi içinden. Elbette. O ihtişamı seviyordu çünkü; bunu yeni yeni anlamaya başlamıştı. Bir de kudrete aşıktı. Süleyman'da ikisi de vardı.

Uzandığı yerden içliğinin omuzlarını kaydırdı. İnce kumaş beline doğru döküldü. Çıplak kollarını Süleyman'a doğru uzattı. Genç padişah şarabından bir yudum daha alıp bu kollara atıldı. Hürrem, padişahın gözlerinde yanıp tutuşan ateşi gördü. Yüreğinin bir güvercin kanadı gibi çırpınışını duydu. Şehvetle adama sarılırken, *sen cihanı yönet ey Osmanoğlu, ben sana hükümdar olayım*, diye geçirdi içinden. *Cihan senin ekl-rine kapansın, sen de Rutenyalı bu böyalı kızın*

XXIX

Ertesi sabah Cafer eskileri zil çalarak çıktı saraydan. Siyahi oğlan, dediği gibi karanlık olan bahtının artık açılmaya başladığından emindi. İçi içine sığmıyordu. Hürrem yükseldikçe ikbal kapıları ona da açılacaktı. "Kimmiler!" dedi keyifle Kapalı Çarşı'ya uzanan yokuşu tırmanırken. "Bakarsın bir gün Sümbül Ağa'nın yerine Harem ağası olmuşsun Cafer."

Hürrem Haseki başkaydı. Onu ilk gördüğünde anlamıştı bunu. Gözlerine tutulmuştu. Gözlerindeki ışığa Öbür kızlara hiç benzemiyordu. Deli doluydu ama şeytana pabucunu ters giydirivermişti işte. Padişahı büyülemiş olmalıydı ki Sultan'ın gözü hiçbir şey görmemişti. Ne şehzadenin arasıdır demiş, ne yalvarıp yakarma dinlemiş. Gülbahar'ı sürüvermişti uzaklara. Kimin aklına gelirdi, hareme ilk geldiği gün Sümbül Ağa'nın Acemiler Koğuşu'nun avlusunda dövdüğü kızın, gün gelip Hürrem Haseki olacağı?

Haseki ilk harçlığını alır almaz Cafer'e cömert bir bahşiş verdi ve "Bak Cafer," dedi, "Koş, çarşıya git. Şöyle benim sevdiğim renkten kumaşlar varsa al gel." Haremden çıkması yasaktı Hümeşah'ın. Usul böyleydi. Gerçi Cafer'in de yanında Merzuka veya Emine olsa iyi olurdu ama yalnız kalmayı tercih etti oğlan. Kendi başına yürümek kölelik zincirinden kurtulmak gibi geliyordu ona. Bu yüzden araba bile istemedi. "Bir koşu gider, gelirim. Çarşı dediğin ne ki? Avuç içi kadar bir yer," diye düşündü kendi kendine.

Cafer Hümayun Kapısı'ndan çıkıp alhalinin arasına karıştı. Dikilitaş'ın bulunduğu At Meydanı'na uzanan yokuşu ağır ağır tırmandı. Hava açıktı ama kış güneşi ısıtmıyordu insanın kemiklerini. Kırgın güneşlerin yurdundan koparılıp İstanbul'a atılıveren Cafer üşüyordu üşümesine ama içindeki heyecan ve mutluluk ısıtıyordu onu şimdilik. Birden çocukluğu geldi aklına. Gözlerini kırpıştırarak baktığı güneşi arkasına aldı. Gölgesi şimdi tam önüne düşmüştü. Cafer kendi gölgesini çiğnememeye çalışarak garip yalpalamalarla yürüdü.

Mutluluğu bir an gölgelenir gibi oldu. Ülkesinin ucu bucağı olmayan güneşli kırlarında Niyama ile oynarlardı bu oyunu. Niyama... Geniş alınlı, iri siyah gözlü, ince boyunlu, ceylanlar kadar güzel Niyama. Sanki yanıbaşında yürüyordu şimdi Cafer'in. Sesini duyar gibi oldu kızın. "Yandın, yandın, yandın. Gölgeni çiğnedin işte."

Bu sesle farkında olmadan anıden dönüp arkasına bakan Cafer, dev gibi yaşlı bir adamdan başka kimseyi göremedi. Ne garip adamdı bu böyle. Başındaki kürk kalpağın altından taşan saçları yürüdükçe omuzlarında dalgalanıyordu. Kalın simsiyah kaşları, kocaman simsiyah gözleri vardı. Hani kırlaşmış gür sakalı yanaklarında küçük bir yeri açık bırakmasa adamın kendisi gibi kapkara bir şey olduğuna yemin bile edebilirdi. Her halinden buralardan olmadığı anlaşılıyordu adamın. Vücuduna kocaman bir post sarmış, beli ni kalın bir kuşakla sıkmıştı. Ne posttuydu acaba? "Ne postuysa postu: sana ne!" diye aksilendi kendi kendine Cafer. "Adam sıcacık tutuyordur ya sen ona bak."

Döndü ve oyununa devam etti. Niyama ile şen kahkahalar atarak oynarken söyledikleri tekerlemeyi de hatırlamıştı "Bir adım sağa, bir adım sola / Basma sakın gölgene, yanıp ağlama." Oyun böyle sürüp gider ve Niyama kazanırdı hep. Çünkü Cafer bir ara yanlış adım atar ve gölgesine basıverirdi. Bayılırdı kızın. "Yandın, yandın gölgene bastın işte," diye neşe içinde çevresinde zıplayarak dans etmesine.

Yokuş hafif bir meyille sola doğru kıvrılırken Cafer, ihtiyar devin hala arkasında olduğunu farketti. O da çarşıya gidiyordu herhalde.

Ama çok geçmeden öyle olmadığını anladı. Omzunun üstünden yavaşça arkasını kontrol etti. Adam peşindeydi yine. "Beni mi izliyor bu yoksa?" diye mırıldandı ama bu düşüncesine güldü. İhtiyar bir adam onu niye izlesindi? Birden ürperdi Cafer. Hasaz, uğursuz falan mıydı adam acaba? Telaşla elini kuşağına daldırıp Hümeşah'ın verdiği akça kesesinin yerinde olup olmadığını kontrol etti. Kesenin yerinde olduğunu anlayınca rahatladı ama elini artık kuşağından çekmedi. Adamın kötü bir niyeti varsa korkutabilirdi bu hareketi. Kuşağında bıçak var zannederdi belki.

İlerdeki meydanlığa doğru adımlarını sıklaştırdı. İhtiyar da hızlandı. Artık kuşkusu kalmamıştı, adam onun peşindeydi. Cafer birden sağa dönüp bir sokağa daldı ve pişman oldu bu yaptığına. Çünkü kimsecikler yoktu ortalıkta. Fakat

artık çok geçti. Geri dönse adamla burun buruna gelecekti mutlaka. Koşar adımlarla yürüdü ve bir evin köşesinden başka bir sokağa dönerken sırtını duvara verip sırıldı.

Ayak seslerini dinledi. Gittikçe yaklaşıyordu. Ama birden sesler kesilivermişti. "Ne oldu?" diye homurdandı Cafer. "Uçtu mu bu adam?" Sırtını duvara iyice yapıştırıp nefesini tutarak bekledi.

Birden hiç beklemediği bir şey oldu. Duvarın öbür tarafından kalın bir ses, "Korkma..." dedi yavaşça.

"Hırlı mısın, hırsız mı?"

"Sana korkma dedim."

İhtiyar adamın sesindeki güç, kimi olsa korkutacak cinstendi. Buna rağmen aşağıdan almadı. "Niye beni takip ediyorsun? Hırsızsan, bilmiş ol ki param yok ama kocaman bir bıçağım var. Haberin olsun."

Duvarın öbür köşesinden bir el uzandı. "Bak," dedi ses. "Ellerim boş. Sana zarar verecek değilim. Ne param istiyorum, ne canını."

Cafer bir an bu pençeyi andıran koca ele baktı. "Öyleyse derdin ne ihtiyar? Ne istiyorsun benden?" diye sordu.

"Seninle konuşmak."

"Konuşmak mı?"

"Evet. Sadece konuşmak. Cevap istediğim bir sorum var."

Adamın pençeyi andıran eli hala orada öylece duruyordu. Cafer rahatlamıştı. Fakat tedbiri bırakmadı yine de.

"Sor o zaman."

"Böyle birbirimizi görmeden mi konuşacağız? Bu şaklabanlığa bir son vermek gerekir artık, değil mi?"

Cevap beklemeden Cafer'in sırtını yapıştırarak durduğu duvarın öbür tarafından önüne çıkıverdi ihtiyar.

Cafer de iri yarıydı ama bu adamın yanında çocuk gibi kaldığını hissetti. Hayatında hiç bu kadar geniş omuzlar görmemişti.

"Saray'dan mısın?"

Siyahi oğlan, hayır anlamında başını salladı.

"Yalan söyleme. Saray kapısından çıktığını gördüm. Oradan beri peşindeyim."

"Ne olmuş?" diye aksilendi Cafer. "O kapı herkese açıktır. Sarayda işi olan herkes girer çıkar."

İhtiyar devin yüzünde belli belirsiz bir gülümseme dolaştı. "Ancak," dedi çocuğun gözlerinin içine bakarak "hayat mesuliyeti kapanmış kara oğlanlar değil. De bakalım; haremde misin?"

Cafer bu sefer başını evet anlamında salladı öne doğru.

"Harem'deki kızların hepsini bilir misin?"

"De ki bilirim. Ne olmuş?"

"Sana birini soracağım. Ama bu sefer de yalan söylersen..."

Cafer nasıl olduğunu, nereden çıktığını bile görmeden adam yıldırım gibi bir hareketle belindeki kuşağın içinden eğri hançerini çekip oğlanın gırtlağına dayayıverdi. "Ben biz şey demem de, bu hançere söz geçiremem. Yalanı anladı n. ..ut tutabilirsen. Hemen gırtlağı kesiveriyor. Huyu böyle."

Gözleri dehşetten kocaman açılan Cafer'in vücudundan bir anda soğuk bir ter boşandı. Adamın şakası olmadığı belliydi. İşaret parmağını gırtlağına dayanan hançerin sivri ucuna yavaşça dokundurup bıçağı kendinden uzaklaştırmaya çalışırken, "Kimi" diye hııldadı güçlükle.

"Aleksandra..."

"Ne?"

"Aleksandra diye bir Rus kızı. Gördün mü onu?"

Cafer gözlerini şaşılatarak burnunun ucuyla gırtlağı arasında dolaşan iki taraflı keskin çeliğe baktı ürpertiyle. "Gördüm!"

İhtiyar bıçağı çekti. Eğri hançer, yine Cafer'in takip edemediği müthiş bir hızla adamın belindeki kırmızı kuşağın içinde kayboldu. "Sahi mi? Hali nicedir? İyi midir?"

Aslında bu soruya verilmesi gereken cevap "Sana ne be adam. Ne üstüne vazife?" olmalıydı ama eğri hançerle yeniden karşılaşmak istemiyordu Cafer. Hem iyice meraklanmıştı, kimdi bu adam? Aleksandra'yı nereden tanıyordu? Onun için tane tane konuştu. "Aleksandra çok iyi. Sıhhati yerinde."

"Bak yalan söylüyorsan karışmam. Hem sen nereden biliyorsun bakalım Aleksandra'yı?"

Cafer elinde olmadan güldü. "Kimse onu benden iyi bilemez," derli böbürlenerek.

"Nedenmiş o?"

"Aleksandra, benim hanımım da oradan."

İhtiyar birden sevinçle oğlanı kucaklayıverdi. Güçlü kollarıyla onu sıkıp ayaklarını yerden kesti. "Bre kara, yiğit gönlüme huzur verdin. Allah seni de sıkıntıdan uzak tutsun."

Cafer adamın bu beklenmedik sevgi gösterisinin kemiklerini sızlatan çemberinden kendini güçlükle kurtardı. "Hem bilmiş ol. Artık hanımımın adı Aleksandra değil. Adı Hürrem oldu."

"Ne oldu? Hür-rem mi? Ne demekmiş o öyle?"

"O kadarını bilmem. Hanımına bu ismi bizzat efendimiz Sultan Süleyman Han verdi."

İhtiyarın ağzı açık kalmıştı bir kere daha. Cafer yaratığı etkiden gururlanarak devam etti. "Madem bu kadar sevindin sana bir şey daha diyeyim. Hürrem Hanımım artık Hünkarımızın biricik gözdesi. Padişah onu yere göğe koyamıyor. Ağzından Hürrem Haseki'den başka laf çıkmıyor."

İhtiyar dev birden olduğu yere çöktü. Başını koca ellerinin arasına almış, hüngür hüngür ağlıyordu. Sevinç yaşları mıydı bunlar, üzüntü mü? Canım elbet sevinçten ağlıyor, diye geçirdi içinden Cafer. Padişah gözdesi olana ağlanır mı hiç?

O da ihtiyarın yanına çöktü. "Şimdi sen de bakalım şu Cafer'e," dedi. "Kimsin, necisin? Hem buraya böyle pusuğa bakıp korktum sanma. Hürrem Hanıma zarar vermeye kalkacak olanın ciğerini sökerim. Hanımımı nereden biliyorsun? Hasım, akraba filan mısın yoksa? Ama Rus'a benzer sirat yok ki sende kocaman yiğit."

İhtiyar dev, göz pınarlarından yanaklarına, oradan da akarla karlanmış sakalına akan gözyaşlarını koca elinin tersiyle sildi. Cafer'in yüzüne uzun uzun baktı. Çöktüğü gibi aniden doğruldu. "Dediğin gibi de yap oğul. Hanımına iyi bak. Onu koru. Aleksandra'ya..."

"Hürrem ihtiyar, Hürrem. Padişah hemanıdır bilmiş ol."

"Tamam, tamam, Hürrem Hanımı koru. Ona düşman bellediğin kim varsa sök ciğerini işte."

İhtiyar bir an soluklandı. "Karasın maasın ama belli ki iyi çocuksun."

"Ben çocuk değilim. Hazır sohbete tat katmışken bozuşmayalım."

İhtiyar gevrek biz kahkaha attı. Oğlanın tehdidini ciddiye aldığı filan yoktu ama aşağıdan aldı yine de.

"Sen benim lafıma bakma artık işte. Elbette çocuk değilsin. Çocuk olsan Aleksand... aman Hürrem Hanım'a saygısızlık eder miyim?"

"Etmez misin?"

"Etmem elbet. Onu korumalısın Kara Oğlan."

"Ya duymazsan, ya lafıma kulak vermezsin. Dedim ya sana. O artık Haseki... Hürrem Haseki'yi koruyacak bir yığın asker var."

"Asker kısmı adamı emirle korur... Seven yiğit, gönülden. Senin şu kurşun gözlerine baktım da, Hürrem derken içi aşıklar gözlerinin. Seversin hanımı değil mi?"

Cafer'in yüzü gülümsedi. "Sevmem mi," diye fısıldadı. "Koca haremde beni adam yerine koyan bir o var. Benimle konuşur dertleşir. Hani o ak pak. Ben böyle marsık gibi olmasam, nasıl desem kanındaş gibi işte."

Dert lafı ihtiyar devin bakışlarını bulutlandırmıştı birden.

"Ne dedin yiğidim: dert mi? Hanımının başı dertte mi?"

"Dur hele hemen ateş alma koca baham. Sözün gelişi. Haseki kısmının derdi mi olurmuş? Ama hareme geldiği günlerde çok acı çekti. Çok..."

Cafer lafının arkasını getiremedi. İhtiyar, "De hele." Diye ısrar etti. "Çok?"

"Çok dayak yedi."

Bir kükreme sesiyle yüreği ağzına geldi Cafer'in.

"Hödük! Ağzından çıkanı kulağın işitsin. Dayak mı?"

Bu korkunç ses, bu ihtiyar adamdan mı çıkmıştı? Gözlerinden ateşler saçıyordu yine dev. "Dayak mı? Aleksandra'yı dövdüler mi Osmanoğlu'nun sarayında?"

"He ya," diye mırıldandı oğlan. Hem de değnekle. Günlerce. Ama gök deresidi hanımın. Boyun eğmedi."

"Çal kızdır o; hiç boyun eğer mi? Hem sen de bakayım kızdır Aleksandra ya el kaldıran dırmız?"

"Hürrem Ağası Sümbül Ağa derler. Benim gibi bir kara badem. Koca göbeklinin teki."

Cafer, ihtiyarın suratındaki ifadeyi görünce dehşetle ürperdi. Korkusundan Gülbahar Haseki ondan da beter dövdü diyemedi artık.

"Kaç defa değneği elinden alıp kafasına geçirecek oldum..."

Adam, "Sakın," dedi. "derim yüzerler yoksa. Sen bana lazımsın. O işleri bana bırak."

Bir an dürüst oğlanın gözlerinin içine baktı uzun.

"Hem sevap hem para kazanmak istez misin yiğidim?"

Oğlan kuşkuyla baktı ihtiyara. "Kim istemez ki?" diye mırıldandı yavaşça.

"Kötü bir şey isteyecek değilim. Her cuma, seninle şu köşedeki fırının önünde buluşalım. Bana hanımından haber getir. Her seferinde iki akçe..." dedi ve dönüp gitmeye niyetlendi. Cafer, "İyi de ihtiyar," diye bağırdı arkasından. "Hürrem Haseki'ye senden bahsederken kim diyeyim?"

Adam hışımla döndü ve pençeyi andıran eliyle Cafer'i yakasından yakalayıverdi. "Salın ağzını açma. Ne Aleksandra'ya, ne kimseye benden tek kelime bahset. Eğer sözümü dinlemezsen yiğidim, değil saraya gizlenmek, dünyanın öbür ucuna kaçsan seni bulur, o uzun dilini keser, ellere atarım."

Yakaladığı gibi ani bir hareketle yakasını sıkıştırıp bıraktı. Ağır ağır yürümeye başladı.

Cafer'in de inadı inattı. "Kimsin sen be adam!"

İhtiyar dev omzunun üstünden Cafer'e baktı. Yüzünde şimdi tuhaf bir gülümseme vardı. İnsanın içini ürperten bir

gülümseme. "Ben," dedi, "Hürrem Haseki'ye köstebek yapanların ve yapmaya kalkacakların Azrail'iyim."

Cafer adamın arkasından bakakaldı. "Vay başına gelenler Sümbül Ağam," diye mırıldandı yavaşça. "Azrail'in yolu-na çıkması yakındır."

XXX

Hürrem ertesi sabah, Hafza Sultan'ın huzuruna çıktı. Valide Sultan, kızın geleceğini duyunca özel olarak hazırlandı. En ağır, en kıymetli kıyafetini giydirmelerini istedi hizmetkarlarından. Başına da incilerle süslenmiş kocaman bir başlık geçirdi. En sonunda ihtişamla pencerenin önündeki mahfeleyeni divana kuruldu. Biri beyaz, biri zenci iki kız da eteklerinin dibine çöktü. Böylece dekor tamamlanmıştı.

Aslında geceyi uykusuz geçirmişti yaşlı kadın. Kafası karışıktı.

Gülbahar'ın sürülüşüyle birlikte akşam ezanının ardından kanatlıların koi gezdiği, torununun anasının dairesine girmişti. Daha o sabaha kadar Mustafa'nın evlilikleriyle dolu olan dairenin sessizliği içine dolmuştu. Her şey olduğu gibi duruyordu ama duvarlar, perdeler, divanlar ruhunu kaybetmişti bir kere. Bir süre yalnız boşuna oturdu o sessiz karanlığın

içinde. Mustafanın haremi birbirine katan bağrışmalarından, koşuşmalarından eser kalmayınca, öksüzlük her yere sinmiş diye dertlendi. Gülbahar unutulmuştu bile birkaç saat içinde. O şimdi sadece bir dedikodu malzemesiydi haremde. Birkaç güne kalmaz başka konu çıkardı kızlara çekiştirecek nasıl olsa. Ve Gülbahar da, Mustafa da hiç yaşanmamış gibi olacaktı buralarda. Sanki şu perdelen o açmamış, şu divana uzanmamış, Mustafa şurada canı çerçeveyi kurmamış gibi. Yaşlı kadın ürperdi. Ne çabuk unutuyordu insanoğlu.

Bu düşünceyle irkildi Hafza Sultan. "Hata mı yaptım yoksa?" diye bir soru saplandı beynine birden. "Yok canım, hiç de değil," diye mırıldandı. İçerisi o kadar sessizdi ki, fısıltısı bir çığlık gibi yankılandı hala Gülbahar Haseki'nin kokusunu taşıyan duvarlarda.

Oğlunun Gülbahar'dan soğumasında hiç rolü olmamıştı. Bir günden bir güne Süleyman'ı Çerkez güzelinden uzaklaştırmaya kalkmamıştı. "Ya Aleksandra!" diye söylendi bu sefer ve kızdı. Bir türlü alışamamıştı şu kıza Hürrem demeye. Aleksandra bellemiş, derken Ruslana olmuştu. Ama Süleyman'ın Hürrem'iydi artık Rus kızı. Buna herkes gibi o da alıştırmalıydı ağzını.

Tamam, oğlunu Gülbahar'dan soğutmaya kalkmamıştı ama Hürrem'i Süleyman'a öven de oydu. Sesinin büyüsünü, şarkılarını dinlemesi için hallandıra hallandıra anlatan da Hürrem'in yolunu kendisi açmıştı. Nereden bilecekti ki Süleyman'ın bu kıza bu kadar tutkuyla sevdalanacağını, diye söylendi.

İşler sarpa sarmaya başlayınca, bak Hünkar oğlum, diyemez miydi? Gülbahar, senin Şehzade'nin, benim torunumun annesidir. Onu ihmal eden kul hoş görmez, Allah da affetmez. Biliyorum ki onun da...

Ama böyle bir şey dememişti işte. Deseydi, belki de her şey çok farklı olurdu. Gülbahar şu köşede kurulup ince parmaklarıyla gergefini işler, Hürrem Hanım, padişahın yeni gözdesi olarak haremdeki dairesinde keyif sürerdi.

Bir çift lafıyla dünya tersine dönmez, zaman geri çevrilmezdi ama Süleyman'ı vicdanıyla hesaplaşmaya zorlardı hiç değilse. O hesaplaşmada da kazanan şehvet değil, vicdan olurdu. Hürrem değil, Gülbahar.

Öyleyse niye sessiz kaldın Hafza diye homurdandı yaşlı kadın. Hiç inkar etmeye kalkma. Gülbahar'ın sürgününde Hürrem'in yükselişinde başrol senin.

İyi de sessiz kalmasaydı ne olacaktı? Oğlunun dairesinden yine mutluluk kahkahaları taşacak mıydı nice kederle, ümmetine, günaha tanıklık eden bu koridorlara? Gencecik yaşta omuzladığı cihan yüküyle omuzları şimdiden düşmeye başlayan Süleyman yine birdenbire böyle dinçleşecek, dikleşecek, başını sanki bulutlara değecekmiş gibi böyle kaldırabilecek miydi?

Şimdi Hürrem'in, Sultan Süleyman'ın yeni hasekisinin gelmesini beklerken hala vicdan muhasebesi yapıyordu Hafza Sultan. Gözleri dalıp gitmişti. Bazen Kanuni'nin baharda sarı katetmağı çiçeklerle bezenen kırlarını görür gibi oluyordu. Bazen de torunu Mustafa'yı. Gülbahar'ın kollarında. Ağlıyor muydu şehzade ne?

"Hürrem Haseki geldi Kadın Anam," sesiyle dalıdığı düşüncelerden uzaklaştı Hafza Sultan.

Demek artık resmen Haseki olmuştu Hürrem.

Kız, Kanuni'de Ay Bala Hatun'dan öğrendiği gibi eğilip usulünce selam verdi. Eşiğin orada öylece kaldı ve Valide Sultan'ın izni olmadan da başını kaldırmadı. "Gel bakalım, kızım," emriyle hızı yine önde derledi, kadının önünde diz

çökup eteğini öptü ve kapıdamadan kaldı. Hafza Sultan'ın sesi buz gibi miydi, ona mı öyle gelmişti yoksa? Süleyman'ın bugüne kadar ona sevgiyle yaklaşan anası, bir gecede buzlu bir dağ mı olmuştu?

"Duydum ki, oğlumuz, yeni adınızı resmen ilan etmiş her yana. Artık sizden Haseki diye sözedildiğini de az önce işittik. Şimdi mutlu musun bari kızım?"

Evet, kesin öyleydi. Kadın buz kesmişti. Sesinde o sevgiden, sıcaklıktan eser kalmamıştı. Hürrem, Hafza Sultan'ın eteğine tekrar kapandı. Hayır, anlamında başını iki yana sallarken omuzları sarsılmaya başlamıştı.

"Mutlu değil misin kızım? Neden? Bence olmalısın. Bak oğlumuzun biricik gözdesi oldun. Kaç kol. Hünkarın çok değerli iltifatlarına erişme şansı bulmuş iki? Bence Allah'ın sevgili kuluymuşsun..." Kadın bir an susta, önünde kapanmış, sarılan omuzlara baktı. "Kader böyledir işte," dedi. "Kimini sarı günlere salar, kimine de yüzü ya kulum der."

Cevap olarak Hürrem'in hıçkırıkları duyuldu odada. Valide Sultan, ihtişamlı oturuşunu hiç bozmadan etrafına bakındı. Hizmetkarlarını da bu sahneyi görmeleri için uzaklaştırmamıştı. Sultan Süleyman'ın yeni gözdesi Valide Sultan'ın ayağına kapanmış gözyaşı dökmüyordu işte. Harem'deki kadınların kimde olduğuna tanıklık ediyordu onlar da.

"Ağlıyor musun kızım?"

Bir hıçkırığın ardından Hürrem'in cılız sesi duyulduğu kapandığı yerden. "Evet, Kadın Anam."

"Niye? Bugün sevinç günün olması gerekmez mi?"

"Böyle olacağını hiç bilemedim Sultan Anam."

"Neyi bilemedin kızım? Hem başını kaldırsana."

Hürrem dizlerinin üstünde ağır ağır doğruldu. Kadın, kızın gözyaşı yağmuruyla ıslanan gözlerindeki derin acıyı görünce sarsıldı. Doğrusu bir anlam veremedi.

"Neyi bilemedin Hürrem Haseki? Neden ağlıyorsun?"

"...böylece olacağını, bilseydim..." diye mırıldandı Hürrem ve bir an susta. Hafza Sultan, haremde hangi kadının güçlü olduğunu ilan etmek adına yaptığı gösterinin yeterli olduğuna kanaat getirdi. Bu kadar tanıklık yeterdi artık. Elerini çırpıp hizmetkarların çıkmasını istedi.

Tıpkı Hürrem gibi, Hafza Sultan'ın eteğinin dibinde oturan iki hizmetkar telaşla toparlanıp çıktıktan sonra, kız yerini bir gözyaşı sağanağı arasında, "Bilseydim," diye devam etti. "yüzümüzü göstermekten utanıp el içine çıkamamış olmazdım Hünkarımızı bu kadar öfkelendireceğini, böyle bir karara iteceğini bilseydim..." tekrar hıçkırıkları boğuldu.

Yaşlı kadın kızın dudaklarını mırıldanması acısına ve derdini anlatmakta karşılaştığı zorluğa bağladı. Oysa padişah gibi kendinden bahsederken birinci tekil şahıs yerine birinci çoğul şahıs kullanıp biz dediğinden, gülmemek için ısırıyordu Hürrem dudaklarını.

Sakinleşince içini çeke çeke, "Gülbahar Haseki ile şehzademizin buradan uzaklaşmasına izin vermedim Kadın Anam," diye bitirdi cümlesini.

Valide Sultan şaşırmıştı. "İzin vermez miydin kızım? Nasıl?"

"Hünkarıma yalvarır, sevda yarama tuz basar, suçlu Haseki'm değil, Hürrem kulundur der..." Bir iç geçirme ve bir hıçkırığın ardından, "gerekirse canıma kıyardım," dedi Hürrem.

"Suçlu mu? Sen suçlu değilsin ki. Gülbahar Haseki'nin yaptığı iş bağışlanır gibi değil."

Hürrem artık konuşmayı istediği noktaya gelmişti. Kadının sesindeki buzlar erimeye başlamıştı galiba. "Bağışla bem Sultanım ama sevda bu. Ne yapılmaz ki? Gülbahar

Haseki de demek ki. Hünkarımıza sevdalıymış ki, efendimizin öfkesini bile göze almış."

Bu sözlerin ardından ilk defa kadının tüm görkemiyle oturduğu yere doğru baktı. Gözleri onun bakışlarıyla buluştu. Gözyaşı duvarının arkasından Hafza Sultan'ın bakışlarındaki kibir ifadesinin silinmeye başladığını gördü.

"Dün gece beni yanına çağıran Hazret-i Sultan efendimize de aynen bunları söyledim. Efendimiz nasıl adımı beğenmeyip değiştirdiğinde aldırmadıysam, şehzadenizin arası bu Moskof gavuruna üç-beş tokat atmışsa; ne garip der çıkardım. Sultanımın sevgisini, yaralıların onarıma ilaç diye sürerdim."

"Gerçekten böyle mi düşünüyorsun Hürrem?"

Bunu söylerken sesi yumuşamıştı. Hürrem, Valide Sultan'ın çelik kadar soğuk, solgun gözlerinin kendi gözlerini taradığını biliyordu.

"Evet," diye hıçkırdı yeniden. "Ne diyeyim, efendimizin iltifatlarıyla onurlandığım bir gecenin sabahında koşup size geldim. Kırım'daki kadın anamdan bu yana ana bildiğim, sevgisine, şefkatine, akıma sığındığım sen, Hafza anam değil misin? Mutluluk şarkıları söylemem gerekirken acı gözyaşları döküyorsam, anama akıl danışmak içindir. Ben küçük bir kızım. Yabancıyım. Yol bilmem, yordam bilmem. De bana, ne yapayım, ne edeyim de Gülbahar Haseki'yi yuvasına, Hünkarımın şehzadesine, kadın anamın torununa kavuşturayım?"

Bu sözlerin ardından yeni bir gözyaşı yağmurunun tufanı Hürrem kadının etraflarına kapandı.

Valide Sultan bir süre daha önünde sarılan genç cariyelara baktı. İçi rahatlamıştı. Doğruyu yapmışım, diye geçirdi içinden. Bu gözyaşları yüce bir yüreğin acısını yansıtıyor.

Böyle bir gönül taşıyan da ister Moskof olsun, ister Acem, her şeye layıktır. Hünkar oğlunun da böyle yüce gönüllü bir kadın gerekir elbet. Yok, eğer sahteyse bu gözyaşları, o zaman da işlediğim günahı affetmesi için Allah'a yalvarmaktan başka çarem yok.

"Kalk kızım," dedi yavaşça yaşlı kadın.

İşte o anda Hürrem hayat tecrübesine bir yenisini eklemiş oldu. Demek ki, iyi niyet yapan bir kadının önünde durmak mümkün değildi. O ne isterse yapar, ne dilerse yaptırır artık.

"Ağlama Hürrem Haseki, ağlama. Gel şöyle yanıma otur."

Haseki sözcüğünü duyunca yüreği coşkuyla doldu. Sevinçten çıldırabilirdi belki de. Ona 'Haseki' diye hitap etmekle Sultan Süleyman'ın anası da kabul etmiş oluyordu, oğlunun yeni gözdesi olduğunu. Yoksa bu ihtiyar kadın, şuracıkta boğazlanacak dahi olsa haseki demezdi.

Hürrem sevincini gizledi ve burnunu çekerek doğruldu ağır ağır. Zafer şarılısının gözlerine yansımaması için dualar ediyordu. Çekine çekine Hafza Sultan'ın yanına ilişti. Ellerine sarılıp öptü, başına koydu "Bana bir akıl ver..." derken.

Hafza Sultan bir süre daha kızın içini okumak ister gibi gözlerinin derinliklerine baktı ve ağır ağır konuştu. "Alınyazısını yazan ne sensin, ne benim. Ne de bütün kudretine rağmen Hünkar oğlum. Bir emriyle can bile alır ama aslında onun değil, Yüce Allah'ındır. Hepinizi, yeri, göğü, yıldızları yaratan Allah'tır."

Kızın dağılan saçlarını okşadı. Yanaklarından yol yol akan yaş izlerini sildi. Çenesinden tutup başını hafifçe kaldırdı, gözlerinin içine baktı.

"Allah ne derse o olur. Her birimizin alnına kaderlerimizi yazan da odur. Bizler birer zavallı aracıyız sadece. Ne

yapsak, ne etsek, alnımıza yazılanı değiştiremeyiz, silemeyiz. Demek ki senin alnına böyle, Gülbahar'ın alnına da böyle yazılmıştır."

Hürrem, teselli bulmuş gibi içini çekti. Kadın, kızın soluğunun bile titrediğini farketti. Hayır, bu kadarı rol olamazdı. İnanıyordu Hürrem'e. Kırım'da Ayşe'nin anası Güldane Hatun da inanmıştı, Ay Bala Hanım da, cihanı yöneten, nice vezirin, paşanın hilesini, hurdasını bulup çıkaran Hünkar oğlu da. Bu kız yüreğiyle konuşuyordu. Gözlerinin içindeki hüzün gerçekti.

"Hem Gülbahar, bir gün yine dönecek," dedi Hafza Sultan. "Ne de olsa veliaht şehzadenin anasıdır. Bir gün Padişah anası olarak alır bu kapıdan içeri girecektir."

Hürrem valdenin söylediklerini pek dinlemedi. Kafasının içinde hep aynı cümleyi tekrarlayıp durdu. *"Yarın, bir gün padişah anası olarak, alır bu kapıdan içeri girecektir."*

Neden, diye sordu kendi kendine Hürrem. Cevabı da kendi verdi içinden. Neden olacak? Süleyman'a oğul verdi de ondan.

Yaşlı kadının elini öpüp başına koydu. Yanından ayrılıp koridora çıktı. Hizmetkarların arasında dalgalanır gibi yürürken, güzel gözlerindeki tuhaf panikyi kimse farketmedi.

Madem öyle Kadın anam, diye geçirdi içinden, *ya Hürrem de Süleyman'a bir oğul verirse de şöyle bakalım nice olur.* Gün olur, devran döner. Osmanlı tahtına Hürrem'in oğlu çıkar.

Hürrem Haseki, günlerce zafer sevincini içinde tutmayı başardı. Bir kere gülüp kahkaha atmadı. Sultan Süleyman'ın kölesinde ateşli aşk geceleri yaşadı ama mutluluğuna belli etmemeyi başardı. Haremde kimse yeni hasekinin ardından, "Gülbahar'ın sürülmesine bayram etti," diyemedi. Aksine herkes, "Haksızlık etmişiz kıza. Helal süt emmiş hanımefendi demek ki. Eee Sultan Süleyman'a da böyle soylu bir Haseki yaraşır," deyip durdu günlerce. Bayramını kalbinin en gizli köşelerinde kutladı Hürrem.

Hizmetkarlarına bile yasakladı fazla neşeli olmayı. Kahkaha atmak kesinlikle yasaktı. "Haremde kimi görürseniz benim üzüntüden kahrolduğumu, yemeden içmeden kesildiğimi söyleyin," diye tembih etmişti. Onlar da bu görevi severek yerine getirdi. Özellikle Setaret Kalfa, gözlerini devirerek "Ayol hanımlar," dedi. "Allah esirgesin, Hürrem Haseki kime bir hal olacak diye korkarım. Ben böyle iyi bir insan görmedim. Sanki bir melek. Hürrem Haseki melek olmasa, yüzünü güzünü parçalayan kadının sürülmesine bu kadar üzülür müydü? Böyle giderse hanımın yatakları düşecek kızlaaar," diye dizlerini döve döve konuştukça, yeni Haseki'nin gönlünün yüceliği, sarayın duvarlarını aştı. İstanbul evlerinde kadınlar bunu konuştu. Adeta tapar gibi sevdikleri küçük şehzadenin İstanbul'dan uzaklaştırılmasından Hürrem'i sorumlu tutan, orada burada, "Bir Moskof'a şehzademizi yedirmeyiz," diye homurdanan Yeniçeriler bile ağız değiştirdi. "Biz yanlış bellemişiz. Bak, Haseki şehzademiz için Sultanımıza yalvarınmış," diye Hürrem'i göklere çıkardılar.

Daha geniş bir daireye taşınması istendiğinde kabul etmedi Hürrem. "Bize şimdi saltanat, şatafat mı gerekir? Gülbahar Hasekimiz ile şehzade oğlumuzun hali nicedir siz bana onu söyleyin. Sağlıkları sıhhatleri iyi midir? Salamen varmışlar mıdır?" diye itiraz etti.

Birkaç gün sonra Gülbahar'ın hala ipsiz duran dairesine taşınacağı söylendiğinde kıyameten kopardı. Yine tokatlarıyla yerleri dövdü. Ayağının bir parmağı Hürrem'in

böyle bir tapuş darbesiyle ezilen Harem Ağası Sümbül'ün ödü koptu. Koca adam bir adım geri sıçradı korkudan.

Uzun bir süre Hürrem'in şarkıları da duyulmadı haremde. Bir gün ziyaretine gelen Hafsa Sultan, "Gözel sesine hasret kaldık kızım," diye saçlarını okşayınca gözleri buğulanıverdi Hürrem'in. Başını eğdi. "İçimizden bir şey koptu gitti Kadın Anam. Çalıp söyleyecek halimiz mi kaldı?" diye dertlendi kadına.

Sultan Süleyman da bir gece, "Sevgili güleryüzlüm, Nar tanem, nicedir güleryüzün solgun. Ne dilersin; bir tebessümüne mülk mü feda edelim? Hanidir hanemizde bülbül sesi duyulmaz. Bırak artık kederi. Şarkınızı söyle de gam ve kasavetten gönüllerimiz kurtulsun," dediğinde benzer bir cevap aldı.

Genç adama, "Benden bunu nasıl istersin?" der gibi şaşırarak baktı ve "Hazret-i Sultanımın emri başım üste," dedi. "Ancak, sürgün yarası bu kadar tazeyken çalıp söylemek bu kuluna yakışmaz. Israr ederseniz, hem çalar, hem söylerim. Hatta efendim dilerse kalkar oynarım. Ama bilesiniz ki içim yangın yeri gibidir..."

Bir an sustu, adamın gözlerine baktı. "Biliyorum ki Hazret-i Sultanım bana bu ayıbı, bu suçu işletmez. Bırakın Hürrem kulunuz, istemeden sebep olduğu bu ayrılığın acısıyla yüreğini dağlasın. Kendi cezasını kendi versin."

Bu sözlerin ödülü, genç padişahın yerinden kalkıp Hürrem'i öpücüklere boğarak teselli etmesi oldu. Ne doğru bir seçim yapmışım, diye düşündü.

Hürrem ise başını padişahın güçlü omzuna koydu. Süleyman'ın saçlarından yükselen nefis kokuyu hazla içine çekerken, "Ah efendim, ah!" diye iç geçirdi derin derin. "Çektirdim, kederim öyle büyük ki."

XXXI

Koca kış nasıl geçivermişti? Mutluluktan uçan Hürrem Haseki, maraduna erip Sultan Süleyman'ın tek gözdesi olursam zaman durur herhalde, diye beklememişti elbette ama bu kadar hızlı akıp gideceğini de sanmamıştı doğrusu.

Hürrem'in, Gülbahar'ın hatırasına saygı boykotu iki ay sürdü. Bir gün sessizce kadının dairesine taşındı. Hürrem çok ısrar etmiş olsa da bu durumu kabullenmek zorunda kalmıştı.

sını kabul etmemişti. O yıkanırken hamama sadece Merzuka ve Setaret Kalfa'nın girmesine izin vardı. Kurnanın başına kurulur, sıcak soğuk sular dökünür, Setaret'in getirdiği çeşit çeşit yiyeceklerin, soğutulmuş şerbetlerin tadına bakardı.

Güzelce yıkanmanın ardından sıra tüylerin alınmasına gelirdi ki, en çok bundan nefret ediyordu işte. Türklerin en zor alışacağı adetiydi bu. Yoksa Süleyman'ın mı demeliydi? Kadın dediğin tüysüz olmalıymış! Öyleyse Tanrı niye vermiş ki bunları?

Bütün bu işler bittikten sonra sıra derslerdeydi. Hocaların biri gidiyor, öteki geliyordu. En azından Türkçesine eskisi kadar gülmüyordu Süleyman artık. Belki de alışmıştı. Daha çok Türkçe konuşmaya başlamışlardı. Fakat yazıyla hiç dertleydi. Bu kargacık burgacık yazı, kabusu olup çıkmıştı Hürrem'in. Bazı akşamlar Hünkarın eline hokkayı diviti alıp Hürrem'e yazı öğretmeye çalışması onu perişan ediyordu. Sanki tüm dikkatini derse vermiş gibi yapmak, buna rağmen becerememek deli ediyordu onu. Oysa Hürrem'in, Sultan Süleyman'ın aşk hocalığına ihtiyacı vardı.

Müzik dersinde rakipsizdi. Artık mükemmel kanun çalıyordu. Fakat çaldığı birkaç eser Hürrem'e hiçbir şey ifade etmiyordu. Ne gamlı, ne ağır şarkılardı onlar öyle. Kanun çok güzel bir sazdı. Hürrem haydiydi kanun çalmaya. Parmakları tellerin üzerinde kuşlar gibi uçuyor, kendince çaldığı şeyler, musiki öğretmeninin, "Hünkarımız bu semaiye bayılır," diye öğretmeye çalıştığı eserlerden daha güzel oluyordu ona göre. Oynak, kıpır, kıpır, hepsinden önemlisi hayat dolu.

Derslerin dışında unutmadığı iki şey daha vardı Hür-

Hiç aksatmadan her gün Cariyeler Koğuşu'na uğruyordu. Haremdeki kızlarla oturuyor, sohbet ediyordu bir süre. Bu hareketi çok yadırgamıştı önce. Öyle ya; koskoca Sultan Süleyman'ın biricik gözdesinin cariye koğuşunda ne işi vardı? Laf almaya, ne fitne kaynıyor diye haklamaya mı geliyordu? Fakat Hürrem, bir iki kızın sorunlarının çözümüne yardımcı olunca dağılıverdi kuşkular. Düne kadar kıskançlıkla önünden utkasından çekiştiren kızlar bile, "Hürrem Haseki çok başka çıktı canım. Gülbahar'a hiç benzemez," demeye başladı. Aslında Hürrem'in amacı çevresinde bir sempati kuşağı yaratmak kadar, harem'e yeni gelen kızları kolaçan etmek, aralarında Süleyman'ın gözüne çarpacak kadar güzel var mı tespit etmekti. Muhtemel bir rakip varsa, onun çaresine bakmanın da bir yolu bulunurdu mutlaka.

Hürrem Haseki'nin her gün hiç aksatmadan uğradığı ikinci adres, Hafza Sultan'ın dairesiydi. Elini öpüp başına koyuyor, bal hatır soruyordu. "Bir isteğin var mı Sultan Anam?"

Kadının cevabı da hep aynıydı. "Hünkar oğlumuzun ve devletinin huzuru. Saltanatının, sağlık ve mutluluğunun devamı."

Kadın da biliyordu Süleyman'ın Hürrem'in kollarında mutlu olduğunu.

Eh, Hürrem de yapıyordu doğrusu bu işi. Sultan Süleyman'ı mutluluktan kanatlandırıyordu. Genç Padişah bir gece, Hürrem'in öpüp kokladığı elinden şarabını içerken, "Biliyor musun Hürrem?" diye sordu. Haseki, Hünkarın aklını başından alan gözlerinin olanca büyüsüyle, dinliyorum der gibi baktı.

"Piri Mehmet Paşa Divan'da bugün öyle bir laf etti ki, kızayım mı, güleyim mi bilemedim."

"Sadrazam da olsa. Hünkarımı kıskanmak kimin haddine? Her ne demişse şakadır herhalde."

Aslında merak etmişti ama 'ne dedi, ne dedi' diyerek kendini açık etmek onun tarzı değildi. Padişah nasıl olsa söyleyecekti. Demediklerini söyletmeyi de yavaş yavaş becerıyordu Hürrem artık.

"Ben de öyle düşündüm zaten. Piri Paşa yaşlıdır, dili gevşemiştir lakin kurt denizcidir. Gözünden bir şey kaçmaz."

Hürrem bir yudum daha şarap sundu padişaha. Süleyman meze yerine kızın iç çıçıklayan pembe beyaz çıplak omuzlarını öptü. "Divan'da bir meseleyi konuşurken yapılan hazırlığı pek beğenip takdirlerini vezirlere, paşalara, ağalara söyledik. Piri Paşa bunun üzerine bir adım öne çıkıp..."

Padişah, Paşa'nın söylediklerini hatırlamaya çalışarak bir an sustu ve hemen ardından devam etti. "*Padişahımıza ve Osmanlı Devletine hizmette kusur etmemeye çalışan bizler ne şanslı insanlarmışız ki, efendimizin karşısına Hürrem Haseki'miz çıkardı. Her ikimin de yüzü güler. Bizler de böylece azarlanmaktan kurtulmuş oluruz...* İşte aynen böyle dedi kora kurt."

"Ben bu şakadan sizi mutlu ettiğim anlamını mı çıkarmalıyım Hazret-i Sultanım?"

Süleyman Hürrem'i kollarına alıp sorusunu ateşli bir öpücükle cevaplandırdı.

"Elbette öyle. Mutluluğunu görmeyen mi kaldı? Sarayın her köşesinde senden konuşulur, övgüler dizilir. Güzelliğin dilden dile dolaşır. Hani ara sıra şöyle çakır keyif oluyorsak bilesin ki içtiğimiz şaraptan değil, Hürrem'in sevdasından ve verdiği mutluluktandır."

Hürrem bu sözlere dudaklarını uzatarak teşekkür etti. "Yalnız Şahincihaşı senden şikâyetçi Hürrem Haseki: haberin ola."

Yine o adam! Yine o adam! Süleyman'ı kendisinden çok güven ibrahim. İçinde kabaran kıskançlık ve öfkeye rağmen kız bu ismi ilk kez duyuyormuş gibi şaşırdı birden bire.

"Kim dediniz Sultanım?"

"İbrahim Şahincihaşım. Hani şu yeni seneye girerken sizin aderleri bana hatırlatan İbrahim canım."

Aslında o gün Şahincihaşı'nı görse epeyi bilirdi Hürrem.

Süleyman bir gün hiç habersizce eteklerini savurarak dairesine dalmış. "Bugün günlerden ne?" diye sormuştu.

"Perşembe."

"Yok, onu sormuyorum. Senin için bugünün özel bir önemi olmalı."

Kız anlamamıştı. "Benim için özel önemi olan tek gün vardır. O da, Hasret-i Sultanımın aşkına erdiğim gündür."

Ne tatlı dilli şey bu kız diye düşündü padişah bir an. Bir çift tatlı aklını başından alıveriyor. Kızın saçlarını okşadı dalgın dalgın.

"Biz pek bilmeyiz de; İbrahim hatırlattı. Bugün Noel'miş ha?"

Hürrem birden mahzunlaşıverdi.

"Hadi hazırlan bakalım," dedi Sultan Süleyman neşeyle.

"Hazret-i Sultanım ne yapmamı emrediyor?"

"Kiliseye gidiyorsun Hürrem Hanım. Sen Hristiyan değil misin? Noel yortusuna gitmelisin."

Hürrem kulaklarına inanamıyordu. Kilise mi? Göz pınarları çağıldayıverdi bir anda. Kurak kaldeyi boyverdi. Hiz-

merkezlerinin yaşadıkları dehşeti ele veren şaşkın bakışları arasında Süleyman'a sanlarak "Öyle çok... öyle çok oldu ki," diye fısıldadı.

Saati kaç yıl olmuştu kiliseye gitmeyeli? Üç mü, beş mi, yoksa onu geldiği gibi yüz yıl mı? Sultanı teşekkür öpücüklerine boğarken, "Biliyordum ama dilim varmadı söylemeye," dedi.

"Öyle şey olmaz. Hadi bakalım hazırlan, Süleyman'la maza, Hürrem kiliseye."

Hürrem o gün ilk defa gerçek bir minnetle öptü Sultan Süleyman'ın elini. Biz tuhaf oldu.

Aceleyle hazırlandı. Üstüne de kocaman kapüşonlu siyah bir pelerin aldı. Kimsenin onu tanımasını istemiyordu. Gün kararırken bir araba onu Balat'taki Bizans yadigarı kilisenin önüne bıraktı. Bir an ya kaybolursam korkusu çökecekler gibi oldu yüreğine ama kilisenin önündeki kalabalığın arasında Cafer'i gördü önce. Sonra teğdil giyinmiş Çavuşbaşı'yla birkaç muhafızı. Hürrem'in huzur ve güveni için her önlemi aldırmışı demek ki sevgili Hünkarı.

Yılların ardından ilk defa o Noel'de çeyiz torbasından çıkardığı kırık dökük ikonaya değil de. Doğu Roma'dan kalan bir kilisede, renk renk camlarla hezemniş mihrabı süsleyen Çarmıh'taki İsa ve Meryem Ana'ya bakarak dua etti Hürrem.

"Yüce İsa babamız, sevgili Meryem anamız. Bakın ben geldim tanıdınız mı? Aleksandra... Rutenyalı papaz Nikola'nın kızı... İlona anaman Aleksandra'sı..."

Göklerden bir cevap bekler gibi sustu. Yüzünü karanlıklar içinde saklayan kapüşonu kaldırıp bir bakan olsaydı, göklerinden oluk gibi boşanan yaşları görecekti.

Sultan Süleyman'ın kendisini görüp beğenmesi için adı olağanüstü dikti.

"Beni affedin. Sözümü tutamadım. Adadığım gibi bir mücevher dikemiyorum ama Yüce İsa Baba, Sevgili Meryem Anam, size muhtaçtır ki Aleksandra her mutsuz bir değil bin dilek dilediğiyle dikiyor."

"Ave Maria" ilahisinin insanı sarıp sarmalayan duygu yüklü ezgisi kilisenin gökkemli kubbesine doğru yükseliyordu. "Hürrem diyorlar şimdi bana. Moskof kafir cariye diyen de var. Sultan Süleyman'ın Moskof gözdesiyim onlar için. Beni koruyun. Geleceğimi Gülbahar'a benzetmeyin. Sultan Süleyman'ın yatağında bugün var, yarın yok etmeyin. Osmanoğlu'nun kalbinden sevdamı eksik etmeyin."

Beynimin içinde yankılanarak dolaşan kendi sesi bir an susturdu. Dudakları kıpırdıyor muydu acaba? Farkında değildi. Gözyaşı selviyle ıslanan gözler, kucağında küçük İsa'yı tutan Meryem Ana heykeline odaklandı. Meryem Ana'nın huzur dolu yüzü sanki ona gülümsüyor gibi geldi Hürrem'e. Gönül sesi yeniden yükseldi.

"Sevgili Meryem Anam, ben bildiğin o küçük kızım işte. Hani köydeki evinde her gece yatmadan önce senin önünde diz çöküp dua eden küçük kız. Dualarımı hep kabul ettiğin için sana teşekkür ederim. Şimdi bir dileğim daha var Meryem Anam. Kucağımı boş koyma. Bana oğullar ver. Rahimlerini açık et Osmanoğlu'nun tacını, tahtını Moskof Cariye Hürrem'in oğluna nasip et. İsa babamız, Süleyman'ın tahtını köy papazı Nikola'nın kızı Hürrem'in oğlunu çıkar."

Hürrem o gece Saray'a adeta içi yıkanmış, arınmış olarak döndü. Süleyman onu bekliyordu. Ona minnetle sarıldı, okşayışlarıyla çılgına çevirmek için harekete geçti. Ama Hür-

kar ondan usulca uzaklaştı. "Bu gece aşkın değil dualarım olsun Hürrem'im. Sen kendince et duanı. Ben kendimce. Dualarında beni de, Osmanlıyı da, Orduyu da unutma. Askerlerimin zaferleri için dua et."

Hürrem uykuya yenilinceye kadar her şey için dua etti ve düşündü. En çok da Şahincibaşı İbrahim'i. Bu padişahla kendisinden daha çok beraber olan adamın adını yazmıştı zaten zihninin bir yerine. Adam onun kiliseye Noel yorumuna gitmesini sağlayarak Süleyman üzerindeki etkisini göstermişti. Bu ayağını denk al mesajıydı Hürrem'e bir çeşit. Hürrem de mesajı almıştı. Bu iyiye işaret değildi işte. "İsa babam," diye dua etti o gece uykuya dalarken, "Evet biliyorum, bu adam sana gelmemi sağladı ama tehlikeli. Süleyman'ı benim aleyhime çevirmesine izin verme. İbrahim'i padişahın gözünden düşür."

Sultan Süleyman'ı sadece o etkilemeliydi. Sadece Hürrem'i dinlemeli padişah diye söylendi. Sadece beni. Başka kimseyi değil.

XXXII

Bahar, 1522

Sultan Süleyman'la Moskof Cariye Hürrem'in aşkı dillerdeydi artık. Haremde, Divanda, Enderun'da, askerin kışlasında, paşaların, vezirlerin, ağaların konaklarında, kadın hamamlarında, İstanbul'un meyhanelerinde hep bu sevda konuşuluyordu. Kerem ile Aslı, Yusuf ile Züleyha, Ferhat ile Şirin masalı gibiydi aşkları. Genç padişah devlet işlerinden artı kalan vaktini ikiye bölmüştü ilk sevdası arasında. Hürrem ve av.

Süleyman, Şahincibaşı İbrahim'i de yanına alıp ava çıktığında Hürrem çıldırıyordu. Gerçi padişaha bir sürü paşa, vezir, devlet adamı filan da katılıyordu ama Süleyman-İbrahim ikilisinin beraber olması yetiyordu Hürrem'i küplere bindirmeye.

Hürrem, Harem Ağasının ağzını arayıp bazı bilgiler aldı. Adam Hırvat devşirmesiydi. Sümbül Ağa, "Bu Hırvatlar Sırpları hiç sevmezler," demişti laf arasında.

"Bize ne oldu ki Sümbül Ağa? İster sevsin, ister sevmesin."

"Bu bilgi önemli sanmıştım. Yanılmışım demek ki."

"Önemi nereden gelir? De hele de bilelim."

"Sırplar Slav soyundandır Hürrem Haseki."

Kara adam, kara gözlerini dikip Hürrem'in yüzünde bir ifade aradı ama bulamadı. Haseki, işin önemini başından anlamış ancak belli etmemişti. Sümbül Ağa şaşırdı bu ilgisizliğe. "Kavim göçleri esnasında Slavların bir kolu Tuna ve Sava nehirlerini aşıp Adriyatik denizine kadar inmiş ve oralara yerleşmiş. Sırp denenler işte bu boy. Güney Slavı bunlar. Sırplar, senin le akraba Hürrem Hanım."

Hürrem'in yüzünde yine hiçbir kıpırtı olmadı yine.

Sümbül Ağa, kızın ne kadar akıllı ve zeki olduğunu bilmese hala anlamadığını düşünecekti. Harem Ağası da'ha da sokuldu ve "Demem o ki, Sırp'ı sevmeyen Hırvat, Moskof'u da sevmez diye endişelendim de," diye tasladı sinsi bir sesle.

"O ne laçim sözlür Sümbül Ağa? Efendimizin sevgisi bize yeter. Elin Hırvat'ından bize ne? Hem efendimizin arkadaşlarını sorgulamak kimin haddine?"

Hürrem, Sultan Süleyman gibi kendinden bahsederken ben yerine biz demeye başladığını farkedince yüzünde bir gülümseme dolaştı. Bütün mevki makam sahipleriyle söyleşiler böyle konuşuyordu Osmanoğlu'nun sarayında. İşaretleşmeyi bırakıp konuşmaya cesaret ettikleri zaman. Artık o da soylular sınıfına katıldığına göre, kurala uymalıydı.

Sümbül Ağa, kızın yüzünde dolaşan tebessümü rahatlığır ya. İbrahim'i ciddiye almamasına verdi. Oysa yanılıyordu.

Hürrem, Hırvat devşirme İbrahim'i çok ciddiye almış, tetik te beklemeye başlamışı. Doğrusunu söylemek gerekirse, Harem'e geldiği günden beri tetikteydi Hürrem. Sultan Süleyman'la arasına girecek her şeye ve herkese karşı. Sarayın çile deraz gören tek yeri olan Fatih Köşkü'nde Padişah'la sunlarca konuştuğunu öğrendiği ilk günden beri Şahinci'ha şa İbrahim üzerinde yoğunlaştırmıştı dikkatini.

"Başka ne biliyorsun?"

"Bir İtalyan balıkçısı ile Hırvat bir ananın oğlu derler. Parga'lı bir köle. Küçük yaşta devşirilmiş. Asıl adını bilen yok. Her nasılsa çocuğu, efendimizin şehzadeliği döneminde Sancakbeyi olduğu Manisa'ya getirmişler. Orada dul, zengin bir kadına kapılanmış. Kadın da çok yakışıklı olduğu için buna Hazret-i İbrahim'in adını vermiş."

"Kadının hizmetine girmiş."

"Evet öyle. Gel zaman git zaman, kadının evini, bağlarını, bahçelerini bu İbrahim evirip çevirmeye başlamış. Kadının her türlü hizmetini görü..."

Hürrem, "Her türlü hizmetini mi?" diye kesti Harem Ağası'nın sözünü ünalı bir sesle. Hürrem'in gözlerindeki yaramaz çocuk parıltısını görünce adamın suratında bir gülümseme belirdi. Koca dudakları aralandı, beyaz dişleri bir an görünüp kayboldu.

"Eh artık o kadarını bilmiyorum. Çocuk geniş, yakışıklı. Hanım desen dul, yılların susuzluğu var. Ateşle barut yan yana durur mu? Olmuştur bir şeyler herhalde. Ama günahlarına girmem. Bilmiyorum."

Sadece başını sallamakla yetindi Hürrem. Bu bilgi bir gün işime yarar mı diye düşünüyordu o sırada.

"İbrahim pek ünlenmiş Manisa'nın bütün zenginleri, ağaları, kadının kapısını aşındırmış bize ver diye. Ama ka

din salmamış. İbrahim'le ilgili övgüler efendimizin kulağını kadar gitmiş. Bir gün kalkıp çalışığı bağa gitmiş. İbrahim'le tanışmış. Çocuğun zekasını, kurduğu düzeni, çalışkanlığını pek beğenmiş. Hem ikisi akran da. Kanları kaynamış birbirine. Şehzade isteyince kadın nazın kıvın etmiş ama köşkeca veliahtı şehzadeyi kıracak değil ya. Sonunda bağışlamış İbrahim'i. İşte o günden beri İbrahim, efendimizle pek yakın dost. Hani nasıl desem, iki arkadaş gibi yakınlar birbirlerine. Yedikleri içtikleri ayrı gitmez."

Sümbül bir an nefes aldı. "Gün gelip Sultan Selim Han bu dünyadan göçünce, efendimiz Manisa'dan at sırtında apar topar geldi İstanbul'a. Cihan devletinin başı sahipsiz kalmasın diye. Yanında sadece kim vardı bil bakalım."

Bilmeyecek ne vardı. "İbrahim," dedi yavaşça Hürrem.

Ağa başını salladı. "İki atlı. Birinde Sultan Süleyman, öteki nde Şahinci başı İbrahim. Karşılamaya çıkan veziriler, ağalar şaştı kaldıydı."

Sümbül, anlatıklarının kızın üzerindeki etkisini ölçmeye çalıştı. Bir iz bulamayınca, yine kulağına doğru eğildi. "Efendimiz İbrahim'e danışmadan bir işe kalkmaz derler," dedi ve sinsi sinsi etrafına bakındı. Yakında onları işitecek kimse olmadığını görünce, "Aman kimse duymasın. Nemie lazım. Ben söyleyenlerin yalancısıyım," diye fısıldadı.

Bak işte bu önemliydi: "Efendimiz İbrahim'e danışmadan bir işe kalkmaz" diyenler varsa -her kimse onlar- bu yakınlıktan memnun değillerdi demek ki. Hürrem'in gizli müttefikleri vardı Saray'da belli ki. Kimdi onlar acaba? Mutlaka öğrenmeliydi. Ama şimdi bunu Sümbül'e sorup adamı üyice ürkütmemeliyim, diye düşündü.

Hatem Ağası yine etrafı kolaçan etti. "Biliyor musun," dedi, "Şahincibaşı'na veziriler ne der?"

Hürrem, bilmiyorum anlamında başını sallayınca, Sümbül Ağa, siyah gözlerinin akını devirerek cevap verdi.

"Makbul İbrahim, derler. Makbul İbrahim."

Sultan Süleyman'ın: Makbul İbrahim'den başka bir av arkadaşı daha vardı artık, Hürrem.

Bu işi sineyazığından kıl çeker gibi halletmişti doğrusu. Hünkarı av partilerinde İbrahim'le yalnız bırakmamaya karar verdiği günden beri ustaca kumuştu planını. Aynı ustalıkla da uygulad. Teklif nedan değil, padişahtan geldi.

Bir av dönüşü Süleyman'ın kendisini kucaklarken canının sıkkın olduğunu hemen farketmişti Hürrem. "Tanrı esirgeye, Hazret-i Sultanım üzecek bir şey mi oldu?"

"Üç günde tek tavşan avlayamadık."

Hürrem, inanmaz gözlerle padişaha baktı. "Sultanımın avcılıktaki hünerini tüm dünya bilirken, bu söze inanmamızı beklemiyorsunuz herhalde?"

"İnan ki bir tane bile tavşan avlayamadık. Gerçi, bir iki yaban domuzu ve geyikle dondük ama kimsenin bahtına tavşan çıkmadı. Ne dersin bu işe güzeller güzeli?"

"Derim ki, efendimiz şaka yapıyor. Ya da..."

Hürrem'in söyleyeceği sözden sırt anda caydığını farkeden padişah, "Ya da?" diye sözünün arkasını getirmesini istediğini belli etti.

"Ya da... Hünkarım biz hizmetkarını sınıyor..."

Süleyman "Hayır," anlamında başını sallayınca Hürrem asıl söyleyeceği lafı demenin vakti geldiğine karar verdi. "Öyleyse... Kusura bakmasın ama Sultanıma eşlik eden av arkadaşları bir işe yaramıyor."

Padişah çok şaşırdı. "İşe yaramaz mı dedin Hürrem'im?"

"Aynen. Yoksa Hünkarım gibi usta bir avcı üç günde eli boş döner mi."

Sultan, büyük altı bir gülüşle bu sözü pek ciddiye almadığını belli etti. "Hepsi usta avcıdır. Atıklarını yerirler."

"Ama tavşanı bulamazlar."

Kızın yüzündeki yaramaz, çocuksu gülümseme olmasaydı, Süleyman bu söze aldırabilirdi. Bir ara kalkmaya niyetlenen kaşı eski haline döndü. Yarı alaylı, yarı ciddi, "Senin av arkadaşlarını bulamaz da, Hürrem Haseki mi bilir tavşanların yerini?"

Hürrem yine o yaramaz kız gülümsemesiyle cevap verdi hemen. "Elbette."

"Sahi mi? Nasıl yapardın bunu?"

"Tavşanı kandırırdım."

Süleyman neşelendi. "Bak sen. Nasıl becerirdin bu işi?"

"Taçam babam, *bak Aleksandra*, derdi, *küçüktür diye tavşanı hafife alma, canı tehlikedeyse akıl sana külahı ters giydirir, kokunu almışsa, kıyamet koparsan deliğinden çıkmaz, onun için önce kokunu örteceksin ki, sen sokulana kadar tavşan farketmesin*... Böyle derdi işte."

Hürrem, Taçam Noyan'la yaşadıklarını bazı geceler genç padişaha anlatmış, Süleyman'a bu maceralar masal gibi gelmişti. Onun için "Taçam babam," sözünü yadırgamadı.

Kız, Kazak yiğidin tavşan taktiğini sıradan bir şey gibi anlattı. Bir yandan, elindeki nakış işliyor, bir yandan da öyle konuşuyordu işte. Sesinde asla ders verir gibi bir hava yoktu. Süleyman'ın en nefret ettiği şeyin, karşısındakinin bir şeyi ondan iyi bildiğini belli edip bilgiçlik taslaması olduğunu öğrenmişti artık.

Sultan Süleyman ve av arkadaşları, tavşanı deliğinden çıkarmanın bin bir yolunu biliyordu bilmesine ama o üç günde hiçbir oyun, hiçbir hile fayda etmemişti işte. "Senin şu Taçam babanı nasıl örterdi kokusunu?"

"Ateşe bir tutam çalı çırpı atıp yakardık. Dumanı bol olsun diye de yürürken..."

Padişah birden elini Hürrem'in dudaklarına götürüp fısıltı ile kesti. "Dur bir dakika, dur bir dakika. Seni de mi götürdü ava?"

"Yay germeyi de öğrenmişti bana."

"Yok canım. Yay gerip ok da mı attın o güzel, narin elinle?"

Hürrem, bu şüphe, hayret ve alay kokan soruya bozulur gibi oldu ama belli etmedi. Sadece başını salladı.

"Nasıl becerdin bunu?"

Hürrem nasıl becerdiğini anlattı. Bunu yaparken adını söylemekten özen gösterdi. Kendini asla övmedi. Hatta "İlk seferimde bilmiyorum ok elimden nasıl kurulup da uçtu," gibi aslında hiç olmamış komik sahneler yarattı. Netîcede Süleyman'ın gözünde bir avcı değil, bir dağların yamacında oğlağın yaramaz kız imajı yaratmayı başardı.

Süleyman uzun uzun güldü. "Nasıl gerdin yayı, nasıl gerdin; bir daha anlat bakayım," gibi ayrıntılar istedi. Hürrem neşeyle ayağa fırlayıp yayı nasıl gerdiğini gösterirken kın kollarının arasına alıp öptü, okşadı. Padişah birden, "Bizim le sen de ava gelmelisin," deyiverdi o anda.

Bu daveti duymak için can atıyordu ama çok şaşırmış gibi yapmayı başardı. "Ne; ben mi?"

"Elbette. Görelim bakalım şu çalı çırpıyla tavşan avlamak nasıl oluyormuş."

"Ama onca erkeğin..."

"Bal gibi olur. Avda tebdil giyinirsin."

O da öyle yaptı. Erkek giysileri geçirdi üstüne. Yüzünü örttü ve katıldığı ilk av seferinde Hürrem, Sultan Süleyman'ı, da, Şahincibaşı İbrahim'i de, öbür ağaları, beyleri de çok şa-

gitti. At binişindeki ok siyrıntıdaki usaklığı, rüzgar gibi uçan atın boynuna sarılıp yüzünü yelelerinin arasına saklayarak avı kovalayışı, değme binicilere bile hayrete düşürdü. Hele onun akıllıyla çalı çırpı yakıldığı da önlerine dumandan kaçan üç beş tavşan çıkınca padişahın keyfi iyice yerine geldi. Ama Süleyman'ı asıl coşturan, Hürrem'in şimşekle yarışırcasına at sürerken savurduğu okla bir karacayı devirmesi oldu. Ava katılanların hepsinin ağzından önce bir "Oooo," nidası, ardından "Maşallah" sesleri yükseldi.

Genç padişah da sevdiği kadının başarısını alkışla taçlandırırken, "Bak Şahinciğim," diye seslendi İbrahim'e. "Şuncağız çocuk sana rakip oldu."

İbrahim, padişahın 'şuncağız çocuk' dediği aslının Hürrem Haseki olduğunu biliyor -ava katılanların hepsi farkındaydı de ama yüzgöz olmamak için bilmezden geliyordu- "Her zaman dediğim gibi Hünkarım. Seçmekte efendimizin gözüne yoktur. Beni bağışlayın, av arkadaşı tercihinde de bu kadar isabetli karar alacağınızı akıl edemedim."

Bu sözüyle padişahı hoşnut eden İbrahim, bindiği attan sırtında dikkatle konuşmaları dinleyen Hürrem'den tarafa döndü yavaşça. "Hem efendimizin tercihleri bize rakip değil, olsa olsa yoldaş olur. Ne fikirleriniz yanılmış kendisiyle, ne bilginiz."

Bu laftaki kinayeyi, tehdidi, hatta aşağılamayı eksik olmayan bilgisine rağmen Hürrem bile anlamıştı ama Süleyman mutlu, memnun başını salladı. Ya da anlamazdan geldi.

Yüzü örtülü olduğu için İbrahim de Hürrem'in gözlerinden fışkıran kini görmedi. Görseydi, mutlaka yaman bir düşman kazandığını anlar ve ilkelerine kadar titrerdi.

Hadi bakalım Hürrem soyu, diye geçirdi içinden Hürrem atını tersine kaldırırken. Bak bakalım Hürrem'in fikri de, bilgisi de nasıl oluyormuş? Osmanlı, senin hükmünde mi yürüyecek bundan böyle yoksa bu Moskof Cariye'nin sözüyle mi?

O gece Sultan Süleyman bir aşk fırtınası gibi esti. Uzun uzun kızın gözlerine baktı. Ne kadar şanslı olduğunu düşündü. Güzel gülüşünü bir şarap gibi keyifle yudumladı. İçine tesirin kadınım, diye düşündü, sevgi dolu, ateşli ve sadık. Okşamasını da öldürmesini de biliyor. İbrahim haklıydı. Seçmesini iyi biliyordu Süleyman. Son seçiminde Gülbahar'ı değil, Hürrem'i tercih etmekle ne kadar haklı olduğunu o gün bir kez daha görmüştü işte. Kızın ellerini avuçlarının arasına aldı. Ak bir güvercini andıran bu elleriyle, can alan oklar savuracak kadar güçlü olduğuna bir türlü inanamıyordu. Ellerini sevgiyle öptü Hürrem'in. Ve ardından gün ışıyana kadar sürecek bir şehvet fırtınası koptu.

Ama işler Hürrem'in istediği gibi gitmedi. Padişah, hem Marmara denizindeki yemyeşil adalarına, hem de Boğaz'ın çırpınan emsalsiz güzelliklerine bakan Pasalı Köşkü'nde İbrahim'le uzun gece sohbetlerinden bir türlü vazgeçmedi. Hürrem birçok gece çatır çatır yanan ocağın karşısında saatlerce ölkeden kendini yiyip bitirecek Süleyman'ı bekledi. Ama pes etmedi, uykuya teslim olmadı. Ne olursa olsun, padişahın bayalkınlığını çevresindekilere belli etmemek için koşup kollarına atıldı. Ateşli öpücüklere boğdu onu. Bu kez bile, "efendim benden bıktın mı? Artık yalnız mı çok Mahbul İbrahim'le geçiriyor," diye şikayet etmedi. Ne yapıyorsun sen, diye sordu yalnız bir gecesinde Hürrem. Sevda mı, ihtiras mı? Cevap beynının içinde patlayıverdi: İkisidir, kadim! Ancak, ikisi de sevda gibi sahir bir büyüdür işte. "Öyleyse sabredeceğim," diye söylendi. İkisine bu acıya değer.

XXXIII

"Sultanım, Sultanım," bağrışmalarıyla yataktan fırladı yalnız gecelerinin birinde Hürrem. Haremin koridorlarında telaşlı sesler vardı. Bağrışmalara kılıç şakırtıları da karışınca koşuşanların arasında Kapıkullarının da olduğunu anladı. Demek ki çok mühim bir şey olmuştu. Çünkü asker, hareme girdiği görülmüş şey değildi. Ne oluyordu? Yüreği heyecanla çarptı. Onca sesin içinde Çavuşbaşı'nınkini tanıdı.

"Hünkarım, Hünkarım!"

Merzuka ve öteki hizmetkarlar da uyanmıştı. Setaret Kafa lambaları yakmaya çalışırken, öteki kızlar amaçsızca odadan odaya koşarak bağırıyorlardı.

Dışarıdaki hengame giderek artmıştı. Onca erkek sesinin arasında Harem Ağası Sümbül'ün kadınsı yakarışları geliyordu. "Şşşşt. Çıkın. Hemen çıkın. Haremin sessizliğini bozmayın. Hünkarın hiddeti..."

Adamın korku dolu incecik sesi erkek nidaların arasında kaybolup gidiyordu.

Hürrem yataktan çıkarken, "Kesin rüyamayı," diye azarladı kızları. Evine hemen Valide Sultan'ın hediye ettiği saatlik kaftanı giydirdi üstüne.

Davudi bir ses, "Kırım'dan haber var Hünkarım!" diye bağırdı.

Kırım'dan mı?

Hürrem'in kalbinin gümbürtüsü dışarıdaki bütün sesleri bastırır gibi oldu bir an. Kırım'dan mı, diye sorup duruyordu içinden. Kırım'dan haber var ha! Kırım dediğin yer kendi yurdura, kekik kokan kırlarına öyle yakındı ki.

Çavuşbaşı tekrar seslendi. "Kırım Hanı'nın habercisi kabulünü bekler sultanım. *Getirdiğim haber Cihan Hükümdarı'nı uyandırmama değmezse, boynum vurula*, der hoşka şey demez."

Hürrem kulağını kapıya dayamış söylenenleri duymaya anlamaya çalışıyordu. Koskoca Sultan Süleyman'ı gecenin bir vakti yatağından kaldırmayı gerektirecek kadar önemli haber ne olabilirdi?

O sırada Şahinefbaşı İbrahim'in sesini tanıyiverdi Hürrem.

"Susun beş dersiniz!"

Sesler birden kesildi. Adamın sesini duyunca Hürrem'in de ayağı hız kesti. Demek ki kendisi burada yatağında tek başına yatarken o padişahın yanındaydı. "Donuz Hırvat," diye nitelendi. Sultan Süleyman odasında Donuz Hırvat'la yine hamallar üzerinde kafa çatlatıyordu anlaşılan. İbrahim bağırmıyor ama haldır haldır söylediği sözler kamçı gibi şaklıyordu.

"Sizde hiç utanma yok mudur!"

Bu soruya Sümbül Ağa "Ben uyardım ama..." diye başlayan cılız bir sesle cevap vermeye çalışırken İbrahim, Harem Ağası'nın sözünü kesti. "Hünkar kapısına hiç böyle yanar mı? Bu ne rezillik!? Haremin mahremiyetini, sessizliğini, huzurunu bozmanın cezası kelledir bilmez misiniz? Kırım'dan gelen haber padişahımız efendimizin öfkesini yanıtlayacak önemde değilse, vay halinize. Böylece belleyin. Padişahımızın hiddeti hepinizin üzerindedir."

Çavuşbaşı, Hürrem'in duymadığı bir şeyler söyledi. İbrahim bir süre sessiz kaldı ve "Hemen Piri Paşa'ya haber erdirin," dedi. Şimdi onun da sesinde belli belirsiz bir heyecan vardı. "Ferhat Paşa'yı da uyandırın. Ahmet Paşa'yla Piyale Paşa'yı da unutmayın. Efendimiz, Kırım Hanı'nın haberini dinlemek için Arz Odası'na geçecek."

Konuşmalar kesildi. Bir kapı kapandı. İbrahim, padişahın yanına dönmüştü herhalde. Ayak sesleri ve mırıltılar uzaklaştı ve harem gecelerinin o çekilmez sessizliği sardı etrafı.

Sabaha kadar uyku girmedi gözüne Hürrem'in. Kırım'dan Sultan Süleyman'a bu kadar önemli ve sabahı bile bekleyemeyecek kadar acil ne haber gelmiş olabilirdi? "Mehmet Han mı öldü mü yoksa?" diye bir soru saplandı beynine. "Eğer öyleyse benim halim nice olur?" dedi kendi kendine. Süleyman beni buralardan kovarsa Ay Bala Hanım'dan başka kime sığınırım?

Saraya geldiği ilk günden beri içini kemiren korku bir anda su yüzüne çıkıvermişti işte. Ya Süleyman beni kovarsa?

O anı kadar bu endişesini kendinden bile saklamışken şimdi içinden de olsa ilk defa seslendirmiş oluyordu, tekrar tekrar kalma korkusunu. Taçsız bahsi de yoktu ki yanında. onu çekip kurtarsın. Aksın umut atının sırtına, vursun dağların bir havasına.

Yok öyle mırıldandı. *Hani ölmüş olamaz. Çavuşbaşı bazen Kırım Hanı'nın yolladığını söyledi ya. Korkma.* Buna rağmen içindeki şeytan korkunç bir kahkahayla itiraz etti hemen. Öyle bakalım. Sevinmekte acele etme. Adam Mehmet Giray demedi. Mehmet Giray öldü yerine bir başkası Han oldu belki de."

Bu ihtimal Hürrem'i titretmeye yetti. Mehmet Giray'ın ölmesi demek, Ay Bala Hanım'ı da kaybetmesi demekti. "Sadece o kadar mı?" diye sordu kendi kendine. Belki o zaman Hafsa Sultan da terkeder beni. Kadının bir ayağı çukurda zaten. O zaman kimsem kalmayacak bu dünyada. Tanrım yapayalnızım! Yapayalnız! Kimsesiz!

Hürrem belki elçinin getirdiği haberi öğrenirim diye o sabah erkeden tuttu cariyeler koğuşunun yolunu. Ekaterina olsa mutlaka bir şeyler duyardı, diye düşündü. Ama yoktu işte. Kızın haset dolu bakışlarını yakaladığı gün karar vermişti onu saraydan uzaklaştırmaya. Ekaterina çok tehlikeliydi onun için. Konuşursa sonu olurdu Hürrem'in. Padişah Noel gecesi. "Benden ne hediye dilersin?" diye sorunca kızdan kurtulma hırsını bulmuştu Hürrem.

"Hazret-i Sultanımın sıhhat ve selameti bize en büyük hediyedir."

"Yok, Noel'de hediye vermek adetimiz yine İbrahim hatırladı. De bakalım ne dilersin?"

Hürrem de Hazret-i Sultan'ının, çok sevgili arkadaşını sağlığına bırakmasını diledi yine o küçük, yaramaz kız rolüne bürünerek. "Hem bakarsınız hayırlı bir kısmetle evlenmek vardır bahtında. Sevap olur," diye boynunu bükmeyi de ihmal etmedi.

Ekaterina on beş gün geçmeden Kutahya'nın yolunu tuttu, yaşlı bir paşayla nikahlanarak. Kız aslında kocaya değil sürgüne gitmişti. İçin tohafı Ekaterina memurunda bulunan Hürrem'de dört duvar arasında hapis hayatı yaşayacağına, ister istiyar da olsa paşa karısı olduğuna sevinmişti. Duyduğu minneti saraydan ayrılmadan Hürrem'in ellerine kapanarak belli etti.

Cariye Koğuşu, Ekaterina'sız sanki sağır olmuştu. Gecenin patırtıyı kızlar duymamıştı bile. Hürrem eteklerini savura savura heyecanla gittiği Cariye Koğuşu'ndan eli boş döndü. Cafer'i hemen Sümbül Ağa'nın peşine saldı. Hafsa Sultan'a gidip "Gece ne oldu Kadın Anam? Kırım'dan kardeşi Mehmet Giray Han hünkarımıza ne haber salmış?" diye soruşturacak değildi ya.

Cafer'i beklerken heyecan ve sabırsızlıktan ağrılar girdi karnına. Sarayın havasındaki değişikliği hissedebiliyordu. Kafes arkasından baktığında nöbetçilerin sarılıp kucaklaştıklarını gördü. Oysa o güne kadar hiç görmemişti asker arasında böyle bir şeyi. Önce tesadüftür diye önem vermedi. Aynı sahne her nöbet değişikliğinde tekrarlandı. Sanki bir şey kutluyorlardı. Ama ne?

Cafer koştura koştura geldiğinde artık taharrumlunun sırlarında dolaşıyordu. Heyecanla "Öğrendin mi? Çabuk anlat," dedi.

"Öğrendiğim çok bir şey değil. Fakat Saray'da bayram var. Dört bir yana haberciler çıkarılıyor müjdeyi vermek için.

"Ne müjdesi, söyleseene."

"Kırım Hanı Mehmet Giray Han..." Cafer konuşmasını sürdürürken Hürrem, sükûtler olsun diye bir sevinç çığlığı

am içinden. Yaşıyor, yaşıyor. Kaza Oğlan getirdiği haberin yaratacağı depremden habersiz devam etti. "Sultanımıza saygı ve bağlılıklarını sunup Kırımlı yiğitlerin kazandığı zaferi müjdelemiş."

Kesten mi yapıyordu bu kaza suratı? Onun nasıl merak içinde olduğunu anlamamıştı herhalde. Lafı uzattıkça uzatıyordu. Ağanın içine bakıyordu hadım oğlanın. Hürrem artık

"Moskova Prensliği diye bir yer varmış. Kırım Süvarileri ocayı fetheder."

Kulaklarına inanamadı. "Kırım atlıları Moskova'ya mı girmiş?"

Çocuk sanki hanımının sorusunu duymuş gibi devam etti. "Moskova sokaklarında şimdi sarıklı, börklü, yalınkılıç Tatar yiğitleri dolaşıyormuş. Kırım Hanı hünkarımıza, *alınordu'nun ak bayrağını Kremlin'e diktim, yanında da kırmızı Süleyman Han'ın al ve yeşil sancakları da dalgalanır, korkunç İoan denilen genç prensleri canını zor kurtardı*, diye haber sal..."

Hürrem artık dinlemeyordu. Dinlese de duymuyordu zaten. Allak bullak olmuştu kafası. Yurdu istilaya uğramıştı. Tamam, Moskova onun yurdu değildi ama Rutenya tam Moskova Prensliği sınırının bittiği Lehistan topraklarının başladığı bir yerlerdeydi işte. Sadece köyü talan edilmekle kalmamış, tüm yurdu boydan boya işgal edilmişti demek ki. Kaç Aleksandra daha Kazak ve Tatar atlılarının terkilerine atılıp dağlara kaçırılmıştı kimbilir?

Gözyaşlarını saklamak için başını çevirdi. "Ne talihsizim." diye sessizce haykırdı. Köyüm yok, evim yok, kimsem yok, yurdum yok, ya ben nasıl varım Tanrım!

Sessiz isyanı içinde çığ gibi büyürken bir soru takıldı aklına. Ben neyim, dedi kendi kendine? Rus muyum? Ük-

ran mı, Leh miyim, neyim? Hepsi miyim? Ya da hangisiyim ben?

Sahi hangisiydi o? Hangisi olduğunu bile doğru dürüst bilmezken Moskova'nın istilasına niye ağlıyordu? Merzuka'nın yan odada sevinç içinde Emine'nin boynuna sarıldığını gördü. Tatar kızı da Tatar zaferini kutlayacaktı. Yoksa ben de Tatar mı sayılırım diye düşündü bir an. Altı sene Kırım topraklarında, Kırım Sarayında yaşayan o değil miydi? Öyle ya, Altınordu'nun varisi Mehli Giray Han'ın karısı Güldane Sultan'ın manevi kızıydı netsecede Hürrem? Bir an daldı. Bütün soruları ve cevapları kafasında bir anda tartı. Birden başını kaldırdı. Omuzları dikleşti. Elinin tersiyle gözlerini kuruladı. Kafasının içinde çözmüştü kimlik sorununu. Hayır, dedi. Ne Rus'um, ne Ukran. Ne de Leh'im. Osmanlıyım artık ben. Cihan Hükümdarı Sultan Süleyman'ın biricik gözdesi Hürrem Haseki'yim. Böyle biline, böyle yazıla.

Hürrem, Cafer'in hayret yüklü bakışları altında kalktı az önce gözyaşı döktüğü yerden. Hemen hazırlanıp Valide Sultan'a koşmalıyım, dedi. Bak, Moskof Gavuru'na; Moskova'nın istila edildiğini duyunca nasıl da yıkıldı. Hünkarımız hala bu Moskof'u mu alacak koynuna dedirtmemeliyim kimseye.

Sert adımlarla yürürken bir de emir verdi kendine Hürrem.

"Osmanlı'nın zaferlerine sevinmeye alış artık. Osmanlı kraliçesisin sen!"

XXXIV

O kış haberler birbiri ardına geldi. Şehzade Mahmut'un daha hayatının dokuzuncu kışını görmeden ölüp gitmesiyle sürüklendiği kederin izlerinden kurtulamayan Saray, Hürrem Haseki'nin Valide Sultan'a verdiği haberle sevinçlere boğuldu.

"Kadın Anam," dedi Hürrem, utana sıkıla. "Biz de bir *haf* var."

Yaşlı kadın Hürrem'in daha söze başlamadan yaşadığı tereddüdü görünce anlamıştı Haseki'deki "*haf*"ın ne olduğunu ama yine de sordu. "Hayırdır kızım. Hasta mısın yoksa?"

Hürrem gözlerini yere dikip başını kaldırmadı. Yüzü sapsarıydı.

"Söyleseene kızım. Neyin var?"

Başını kaldırmadan, "Üşütük herhalde," diye fısıldadı yavaşça.

"Başka?"

Bir sessizlik oldu ve Hürrem neredeyse duyulmayacak bir sesle kekeledi. "Bir de... şey... ge... ciktim... Ka... dın Anam."

Hafza Sultan ne zamandır bu haberi istiyor ve bir o kadar da korkarak bekliyordu.

"Emin misin? Ne kadar?"

Hürrem emin olduğunu başını öne doğru sallayarak belirtti. "İki aya yakındır Sultan Anam."

Hafza Sultan hemen ellerini çırparak hizmetkarlarını çağırdı. "Hemen ebe kadınlara haber uçurun."

Bir cariyenin hamile olduğu duyulduğunda pek yaşanmayan bir koşuşma başladı Haremde. Ebeleri seferber eden Valide Sultan'da bir kere. Hafza Sultan bir cariye hamile kalınca kızı sadece ziyaret eder, "Allah sağlıkla doğurmanı nasip etsin," diye dua ederdi o kadar. Şimdi kendisi telaşlanıyordu. İkincisi Hürrem, öteki cariyelere benzemiyordu. O sarayının ikinci kadınıydı artık. Padişahın anasından sonra gelen kadın. Sultan Süleyman Hürrem'in üzerine gül koklamamıştı onu yatağına aldığından beri. Padişaha ölen şehzadesinin acısını Gülbahar'la Manisa'ya gönderilene kadar Şehzade Mustafa'nın yaramazlıkları dindirmişti. Şimdi de Hürrem'in sevdası, güleryüzü, doyumsuz derin gözleri ve hünkarını da artık birlikte söyleneye çalıştığı şarkıları.

Ebe kadınlar koşup geldi. Hafza Sultan'ın arkasına yastıklar koydurarak yaurttuğu divanın üstünde Hürrem Haseki'yi evire çevire muayene ettiler. Kulaklarını dayayıp karnının içinden bir ses duymaya çalıştılar. Hürrem'le Hafza Sultan sabırsızlıkla koyacakları teşhisi beklerken bir kenara çekilip kendi aralarında fiskos yaptılar ve muayene yeniden başladı. Hürrem göbeğinin üstüne eğilmiş orasını burasını

dileyen kadınları hafif doğrularak endişeli gözlerle izliyordu. Kimi giden bir şey mi vardı? Nasıl olur diye düşündü bir an. Merzuka teşhisi koydu, bebeğin kıpırdamaya başlamış leyse hanımın demedi mi daha bu sabah? Eee, ne oluyor öyleyse? Niye müjdeyi vermiyor ebe kadınlar bir türlü?

Hürrem hamile olduğunu anlayalı çok olmuştu. Ama emin olmak için kimseye açmamıştı. Tanrım diyordu içinden durmadan. Yüce Meryem ananız, hana bir bebek verdin, şükürler olsun sana.

Ancak kısa sürede mide bulantıları artık saklanamayacak hale geldi. Merzuka şüpheli bakışlarla her hareketini izliyordu. Bir gün "Hanımın aşeriyor galiba?" deyiverdi yekten.

Karnındaki kıpırtıları Hürrem de hissediyordu, kasıklarının onlarda bir yerlerde. Belli belirsiz, bir karıncalanma, bir seyrime gibi sanki. İçimde bir can taşıyorum diye düşündü geceler boyu. Önce korktu. Yepyeni bir duyguydu bu onun için. Ama az mı dua etmişti çocuk sahibi olmak arzusuyla. İşte dualarının karşılığını vermişti Tanrı. Geceleri ellerini karnının üstünde dolaştırıp sevdi bebeğini. Ona alışmaya, sırmaya çalıştı. Süleyman'la birlikte yeni bir hayata can vermişlerdi. Cihan hükümdarı Sultan Süleyman'la. Bundan daha müthiş bir mucize olabilir miydi? Bir şehzade doğuracak ve şehzadesi zamanı gelince padişah olacaktı.

Ebe kadınların tüm muayenesi Hafza Sultan'ın da sabrını taşırdı. "Bre bu ne uzun muayenedir? Neden bir türlü karar veremediniz?"

Ebebaşı doğruldu. Önce boş bakışlarını Hürrem'e çevirdi, öteki ebe'ler hala elleriyle karnını yoklarken Ebebaşı'nın duvar kadar ifadesiz suratı hareketlendi. Bakışları yumuşadı, sevecen bir gülümsemeyle bakın Hürrem'e. Kadın başını Valide Sultan'a çevirdi. "Hünkar oğlun yine baba oluyor

Sultan Anam," dedi. "Hürrem Hanım neredeyse üç aylık hamile. Müjdemi isterim."

Hürrem içinden sevinç çığlıkları atarken Hafza Sultan, oturduğu yerden kalkıp Hürrem'e doğru ilerledi. Sevinmesi mi gerekiyordu, korkması mı? Oğlunun bir çocuğu daha olacağı için sevinmeliydi elbet. Bu kızı da seviyordu üstelik. Daha kendisi çocuk olan Hürrem Hanım birkaç ay içinde ana olacaktı. Torununun anası. Ama ya çocuk oğlan olursa?

Bir tahta iki şehzade tehlike demekti. Hatta ölüm. Bu saray kaç habitsiz şehzadenin acısını görmüştü. Oğullarını öldüren babalar. Babaya isyana kalkan şehzadeler. Yıllarca başına bir felaket gelmesin diye babasının gazabından korumaya çalışmamış mıydı Süleyman'ı. Kocası Selim Han bir gün Süleyman'ı İstanbul'a çağırınca koridordan düşüp bayılmıştı Hafza Sultan. Padişahın sefere çıkarken yerine oğlunu İstanbul'da bırakmak için devletin başına çağıldığını nereden bilecekti? Kimseler bilmezdi Hafza'nın yaşadığı korkuları.

Şimdi işler yeniden karışıyordu işte. Hürrem de oğlan doğurursa Gülbahar'ın oğlu Şehzade Mustafa'ya rakip görülecekti. Evet, baht Mustafa'ya gülmüştü, büyük olan oydu, taht onun hakkıydı; ancak küçük şehzade dinleyecek miydi bakalım bu bahtı? Hadi diyelim vakit saat geldi, Mustafa'ya taht nasip oldu. O zaman da büyük torunu, Hürrem'in şehzadesini yaşatır mıydı bakalım? Böyleydi devranın düzeni. Dehşet vericiydi ama Osmanlı böyle ayakta kalmıştı Fatih Han'dan beri. Devlet sonsuzdu. Devlet için gerektiğinde baba, oğul, kardeş kanı dökmekse hak.

Eyvah, dedi içinden yaşlı kadın gelecekte olabileceklerin dehşetiyle.

Ama şimdi bunları düşünmenin sırası değildi. Bırak Hafza, dedi kendi kendine. Bak, şu öksüz Hürrem kız, senin oğlunun çocuğunu taşıyor. Bırak da mutluluğunu yaşasın garibim. Hem ne belli: bakarsın kız olur.

Hafza Sultan düşüncelerinin yüzünde oluşturduğu endişe bulutlarını dağıtıp tebessüm etmeye çalışarak üzerindeki kaftanın cebinden çıkardığı keseyi Ebebaşı'na attı. Kadın havada kapıp öpüp başına koydu. Baba, bebek ve ana için hayır dualar etti.

Valide Sultan başucuna geldiğinde eğilip Hürrem'in alnını öpmek istedi ama kız atik davranıp doğruldu ve onun eline sarıldı. Gözlerinde mutluluk kelebekleri uçuşuyordu Hürrem Hanım'ın. Gurur ve minnet de. Nemlenmişti pınarları bu mavi-yeşil gözlerin. Mutluluk yaşlarıydı bunlar.

Beline sarılan kızı kucakladı. İçi ürediği Hürrem'in alnını öperken gözlerinin dolduğunu hissetti. Sevinç gözyaşları mı döküyordu yoksa? Ne kadar çok olmuş, diye düşündü bir an Hafza Sultan. Sevinçten ağlamayı bile unutmuşum ben.

"Kutlu olsun Hürrem Hanım," dedi yavaşça. "Göreyim seni; bilhakkat oğluma sağlıklı, hayırlı bir evlat veresin. Dilerim torunumun bahtı, güzel anası gibi açık olur."

Hürrem gerçek bir minnetle sarıldığı kadının ellerini üç defa öpüp üç defa başına koydu. Valide Sultan'ın artık pörsümüş elleri kızın gözyaşlarıyla ıslandı. Hürrem'in saçlarına da kadının yanaklarından süzülen tek bir damla yaş düştü.

"Bahtımı güzel eden sizlersiniz kadın anam," diye fısıldadı. "Yurdundan koparılmış bu gavur kızını alıp evlat edinen Gül anam, gül danesi anam. *Hadi gü bahtım ana*, diye beni buralara salan Ay Bala ablam. Ve gönlümün hükümdarı, bebeğimin babası Hazret-i Sultanımın güzel anası Sultan

Anam. Sizler olmasaydınız eğer, baht nasıl gülerdi şu bahtsız Hürrem'e?"

Kadın Hürrem'in yaş çağıldayan gözlerine sevgiyle baktı bir süre. Mendilinin ucuyla yanaklarını kuruladı. "Bahtı veren de alan da Allah'tır kızım. Alnınıza kaderinizi yazan odur. Bizler ancak vasıtayız. Senin alnına Sultanlar Sultanı Süleyman Han'dan evlat doğurmayı yazmasaydı biz ne yapsak nafile olurdu. Demem o ki Hürrem kızım, sen de bir vasıtasın. Hünkar oğluma bir evlat doğurmakla vazifeli kılmış Allah seni. Hadi bakalım Hürrem Hanım, göreyim seni."

Bir süre daha saçlarını okşadı Hürrem'in ve birden doğruldu. "Ne durursunuz kadınlar? Şimdiden hazırlıklar başlasın," diye buyurdu. Sesindeki sevgi ve şefkat gitmiş, yerine o çelik tradenin metalik tonu oturmuştu.

"Hürrem Hanım, hünkar oğlumuza bir evlat verecek. Tez elden rahatı sağlansın. Eli sıcak sudan soğuk suya sokulmasın. Her gece dairesinde bir ebe nöbet tutsun. Gerekirse hekimbaşı hazır edilsin. Hizmetine yeni halaylıklar verilsin. Yemeline, içmesine dikkat edilsin. Hürrem Hanım'ın ve yola çıkan torunumuzun sağlığı her gün bize haber edilsin."

O mutluluk ve sevgi kucaklaşmasının içinde iki şeyi kaçırmadı Hürrem. İki önemli şeyi. Valide Sultan ondan bahsederken artık 'haseki' demiyordu. 'Hürrem Hanım' sözüyle onu farklı bir yere oturtuyordu. Nasıl bir yerdi bu tarif edemiyordu ama sanki 'haseki'den daha yakın, daha sıcak bir konumdu bu.

İkincisi daha önemliydi. Hafza Sultan bebeğinden hep 'evlat' diye sözetmişti. Mesela "Hürrem Hanım hünkar oğlumuza bir oğlan doğuracak," diyebilirdi pekala anne dememişti işte. Neden? Cevap birden bir tokat gibi indi Hürrem'in beynine.

"Bebeğinin oğlan olmasından korkuyor kadın."

Oğlan doğurursa, Hürrem'in oğlunun Mustafa'ya rakip olacağını biliyordu elbette.

"Kaderin yolunu korkunun kestiği nerede görülmüş kadın nineen," diye geçirdi içinden. Öyle ya, Hafza Sultan ya kızdı oğlunun ninesi olacaktı. "Kader zarını attı bir kere," diye geçirdi içinden. Süleyman'a oğlan doğuracaktı. Osmanoğlu'nun tahtına Moskof Hürrem'in şehzadesi oturacaktı, Gülbahar'inki değil. Ant olsun ki böyle olacaktı.

"Hürrem Hamile, Hürrem Hamile!" Bu söz bir anda saray'ı sarıverdi. Sultan Süleyman'a müjdeyi vermek de ne Hürrem'e nasip oldu, ne Hafza Sultan'a. Genç Padişah, Haliç'teki tersanede yapımı yeni biten bir kadırgayı gezerken Şahincibaşı İbrahim'den aldı haberi.

Bir ara yanına yaklaşan biri İbrahim'in kulağına fısıldadı duyduklarını. Şahincibaşı hiç şaşırmış görünmedi. Kaptan Paşa'yla konuşan sultana sokulup "Hayırlı olsun, Hünkarım," dedi. Tam kadırga yelkenlerinin bu denli büyük olmanın manevra yeteneğini azaltma olasılığı üzerine konuşurlarken edilen bu laf padişahı şaşırtmış. Başını çevirip soran gözlerle arkadaşına baktı.

İbrahim hemen usulünce eğilip padişahın eteğini öptü. "Allah ömrünü uzun, devletini sonsuz etsin. Dölünün bereketi bol, kutlu soyun daha çok olsun."

"Sen neler dersin Şahincibaşı?"

"Sultanım yeniden baba oluyormuş. Hayırlı, uğurlu olsun."

Süleyman'ın içinden, Hürrem'in, diye bir sevinç çığlığı koptu. Kız mı, oğlan mı? Aklına takılıveren sorunun onu şaşırtmış olduğunu farketti birden. Allah erkek evlat mutluluğunu iki kez yaşatmıştı. "Bir kız," dedi içinden, Allah bize bir sul-

tan mı nasip eder bu kez acaba? Hürrem gibi güzel olmaliydi. Onun gibi gözleriyle, bakışıyla, sesiyle insanı büyüleyen, sarhoş eden, gülüşüyle güneşi kıskandıran bir sultan.

Birden kadırganın dört bir yanını sarmış asker kalabalığı dalgalandı. Geminin baş tarafında, sancak ve iskelesinde an gibi çalışan, sancak altı insan el ele verse çevresini sarabileceği kalın belli direklerden yelkenlere uzanan halatlara tırmanıp tekrar aşağı kayıveren pala bıyıklı, çatık kaşlı, kısa donlu leventlerin vaveylası koptu. "Padişahım soyunda çok yaşa. Padişahım bin yaşa."

Sultan Süleyman'ın gözleri dolar gibi oldu. Vezirleriyle, paşalarıyla kucaklaştı. Yanına ulaşıp elini öpen leventlerin sırtını sıvazladı. Sonra herkes işine döndü. Koca koca tunç toplar daha bir gayretle çekildi kadırganın karnına. Omuzlardaki güle sandıklar sanki hafiflemiş gibi daha kolay taşındı.

Derken yağız bir levendin yanık sesi yükseldi kıç taraflardan.

Gül desem canım, gül desem
Alıp güneşi başıma taç etsem.
Bi cihan bir araya gelse ne gam
Ben gülümden vazgeçmem.

Öteki leventler de katıldı şarkıya. Güçlü erkek sesleri Haliç'in nice güngörmüş surlarını dolaştı. Şaşıran martılar çığlık çığlığa eşlik etti şarkıya havada süzülerek.

Kendisi ve Hürrem için söylendiği çok açık olan bu şarkıyı Süleyman da mırıldandı bir süre.

Gül desem canım, gül desem
Alıp güneşi başıma taç etsem.

Süleyman bir şükür namazı kıldıktan sonra hareme döndüğünde vakit akşam olmuştu çoktan. Yakında kucağına alacağı evladın sağlıklı, uzun ömürlü olması ve çıkacağı sefer zaferle sonuçlanması için dua etmişti. Dairesine girdiğinde padişahın geldiğini Hürrem'e haber vermek için telaşla koşuşmaya başlayan hizmetkarları susturdu. Sessizce Hürrem'in odasının kapısını açtı, pencerenin önündeki muhteşem sedirde uyuyordu. Kütahi dev ocakta yanan kömürlerin çıtırtısından başka ses yoktu içerde. Başucundaki fildişi işince kısılmış lambanın belli belirsiz aydınlattığı yüzünde de huzurlu, mutlu bir gülümseme vardı. Uykusunda bile güleryüzlü, diye geçirdi içinden Süleyman.

Artık Hürrem'in ona bir lütuf olduğuna inanmaya başlamıştı. Ne kadar taze, ne kadar güzeldi. Onun yanında gamı, kederi, beynini kemirip duran düşünceleri, savaş planlarını unutuveriyordu. İçi huzur ve sevinçle doluyordu. Bir erkek bir kadından daha ne ister, dedi kendi kendine. Döl mü? Hürrem onu da veriyordu.

Hem Hürrem'le her konuyu konuşabiliyordu. Mesela geçenlerde laf arasında Edirne'de pehlivanların yağlanarak güreştiklerini söyleyince, Hürrem gözlerini kocaman açıp "Nasıl mümkün olabilir!" diye çığlık atmıştı. "Hiç yağlı vücutla güreş tutulur mu? Kayıp gider adamlar."

"İşte ustalık da burada ya güzel gözlüm. Göbek yıldız görene kadar. "

Hürrem kendini tutamadı, kıkır kıkır güldü bu söze. Süleyman da onun bu huyunu seviyordu ya. Kendini tutamamasını. Olduğu gibi olmasını. Hesapsız, kitapsız konuşmasını.

"Göbeği yıldız görmek ne demek? Bunlar gece mi..."

Kız sorusunu bitiremeden Süleyman bir kahkaha tufanına tutuldu. "Hay Allah iyiliğini versin," dedi sakinleşince. "Ne gecesi? Elbet gündüzünde güreşiyorlar."

"Ayleyse gökek nasıl yıldız görüyor?"

"Lafın gelişi. Yeniden gelebilmek için yere gökçek diye derler. Hani sat yerde, gökek bunaya bakıyor ya."

Bu sefer Hürrem tahmindeğu kahkaha koptu. "Gökçek yıldız seyreden çelebiler," deyip bastırdı kahkahayı. Su gibi coşkuluydu kahkahası. Su şıpıtısı gibi berrakça yenmişti insana. Süleyman da, "Seyreden değil, gören gözler," diye kızın yanlışını düzeltmeye gayret ediyordu gülmekten fenaa halde.

Kendilerini toparladıkları bir an Hürrem, "Bizim ordada," diye başladı ve kendi yurdunda nasıl güreş tutulduğunu anlatmaya koyuldu.

"Ne? Sen güreş de mi bilirsin? Deseme Gülbahar uzun anlatmış. Kündeyi attın mı serenden yere şehzademin arkasını."

Ağzından nasıl kaçmıştı bu laf? Pişmanı olmuştu padişah. Şimdi sırası mıydı bu lafın? Patavatsız diye kendini azarladı içinden ama hiç de korkuğu gibi olmadı.

Hürrem, hünkarın dudak yerde Gülbahar'ın adını anmasına bozulmuştu ama belli etmedi. "Yok," dedi. "Kulunuz güreşi ne bilir? Taçam babamla panayıra gitmiştik. Orada seyrettim."

Konunun değiştiğine sevinen Süleyman hemen atıldı. "Şu Taçam dediğin ihtiyarın seni görünmediği yer kalmamış."

Kız, başını salladı ve seyrettiği pehlivanların nasıl güreştiğini anlatmaya koyuldu.

Süleyman. "Dur hele. Burayı anlamadım. Şunu bir göstersene bakayım," dediğçe Hürrem fırlayıp padişaha pehlivanların birbirlerine nasıl çelme taktıklarını, elense attıklarını bizzat gösteriyordu.

Padişahla, gözdesi arasındaki güreş çok geçmeden bir şehvet yarışına döndü. Yenilen, "Pes, pes!" diyen Süleyman oldu. "Aha," dedi Süleyman bitkin halde. "Sırtını yere getirdin. Göbeğini yıldız gördü."

Mışıl mışıl uyuyan Hürrem'i seyrederken o geceyi hatırlayınca gülümsedi Süleyman. Külahlı ocaktaki ateşin ışığında ne kadar büyüleyiciydi. Bakışları farkında olmadan kızın kamura kaydı. Oralarda bir yerlerde onun tohumunu büyütüyordu Hürrem. Canından can yaratıyordu.

Eğildi. Dudakları kızın alnında dolaştı. Hürrem gözlerini açınca kendini tutamadı, uykunun mahmurluğuyla buğulanmış gözlerini öptü.

"Müjdeni aldık Hürrem Hanım."

Hürrem'in kolları 'bin nazla erkeğinin boynuna dolandı. "Hazret-i Sultanıma ben söylemek isterdim. Ama sultanımın sarayında haberler rüzgardan hızlı yayılıyor."

"Ne sarayı?" diye güldü padişah. "Asker kullarımıza bile bizden önce ulaşmış haber. Orduda şenlik var."

"Efendimiz kızdı mı?"

Hürrem'i öpücükle susturdu padişah. "Cana can verene kızılır mı Hürrem'im. Sarayımız bir mucizeye şahit olacak. Güneşten bir güneş doğacak. Bir güneşimiz var diye seviniriz dik, şimdi iki güneşimiz olacak."

Kız, Süleyman'ın elini karnına doğru götürdü. "Bak, kıpırdıyor sanki."

Süleyman hissedemedi bu varlık yok arası titreşimi. Ama Hürrem'i de düş kırıklığına uğratmamak için elini onun pürüzsüz karnına koyarak okşadı uzun uzun.

Hürrem de parmaklarını padişahın saçlarında gezdirirken, "Şehzade mi Ya Sultan'sa. Senin gibi güzel."

"Hayır," diye kestirip attı Hürrem padişahın saçlarını okşamaya devam ederek. "Hürrem, Hazret-i Sultan'ına şehza-

de verecek. Babası gibi yakışıklı olacak. Ve de onun kadar güçlü, kudretli, adil, iyilik ve sevda yüklü.

Saray, Hürrem'in hamileliğiyle öylesine meşguldü ki, Harem Ağası Sümbül'ün birdenbire kaybolması bile bu konunun önüne geçemedi. Bir gün sarayın kapısından çıkmış ve dönmemişti. Ne gören vardı Sümbül Ağa'yı ne de duyan. Aramaya çıkanlar eli boş döndü. Yer yarılmış, içine girmişti sanki Sümbül.

Önce bir şeyler çalıp kaçmış olmasından şüphelenildi. Ancak yatağının içine gizlediği sekiz kese dolusu hazinesi bulununca bu şüphe ortadan kalktı. Parasını bile almamıştı. Demek ki bir gün çıkıp gelecekti mutlaka. Ama dönmedi Sümbül.

Günler geçtikçe unutlar kestidi ve unutuldu gitti. Olaya en çok üzülen Hürrem oldu. Bu nasıl şeydi böyle? İnsanlar bugün vardı, yarın yoktu. Hemen unuluveriyorlardı. Sanki hiç buralarda dolaşmamışlar, şu kapıları açmamışlar gibi. Despina da böyle olmuştu. Kızın unutulup gitmesi için bir gün bile gerekmemişti. Ya Gülbahar? Koskoca Mahidevran Gülbahar Haseki. Padişahın şehzadesinin anası. Kadın daha sürgün yerine varmadan sarayın konusu olmaktan çıkmıştı. Şimdi de Sümbül Ağa. Unutmak bu kadar kolaydı demek ki. Ya unutulmamak? Ne yapmalıydı insanların hafızalarına tutunabilmek, bir yaprak gibi savrulup gitmemek için.

Cafer de Sümbül Ağa'nın kaybına benim gibi üzülmüştür, diye düşündü. Gerçi Cafer'in de sırtında Sümbül'ün değneklerinin acısı duruyordu mutlaka, ama olsun. "Üzülme Cafer," dedi siyahi genç. "Çok dayağını yedik ikimiz de ama senin ağandı ne de olsa. Biz de elimizden tutan birisini kaybettik işte."

Oğlan bir şey demeden önüne bakmaya devam etti. "Sümbül Ağa kaybolmuş," lafını duyduğu ilk anda Taçam Nevşan'ın korkutucu dev görünüşü canlanmıştı gözlerinin önünde. Azrail, hanımına attığı dayakların cezasını mı kesmişti yoksa Sümbül'e? Bunu ona sorsa bile cevap alamayacağını biliyordu. Başını kaldırıp baktı. Cafer'in kösnül karasının üzerindeki ateş Hürrem'i altüst etti. *Hayır, biz üzülmemiş miyiz?* Birden bu soru, diye düşündü. *Ben üzülmeli miyim?* Birden bu soru Hürrem'in hiç aklına gelmeyen korkutucu bir anıyı hatırlamasına yaradı. Evet, bir destek kaybetmişti ama tehlikeli bir amir falan da yok olmuştu. Merdivenaltı kaçamağı aybol hayatından silinip gitmişti böylece. Ekaterina bir şeyler bilmeyordu ama rüşvetini almıştı o da. Hem konuşsa bile kim inanırdı ki?

Günler geçti, karşı kıyıda bir dere ağzında siyah tenli, koca kafalı, dev gibi birinin cesedi bulundu. Bir kılıç, karnına boydan boya yarmıştı.

XXXV

Mehtapsız bir gecede, Galata Limanı'ndan Ceneviz Kulesi'ne tırmanan dik yokuşların birinde, karanlık bir gölge sinsi adımlarla ilerledi. Duvar diplerinin karanlığına sindi. Durup etrafı dinledi. İzlenip izlenmediğini anlamak için arkasına baktı bir süre. Denizden doğru esen sert rüzgarda etekleri uçuşan siyah bir pelerine sarınmıştı. Pelerinin kocaman kapüşonu içinde kaybolmuştu başı. Birkaç adım daha ilerledi ve tekrar durdu. Sırtını duvara verip etrafı dinledi. Bir eli pelerininin içine gizlediği hançeri kavramıştı sımsıkı.

Bir evin penceresinden sızan ölgün ışık, kapüşonun gizlediği yüzünü aydınlatır gibi oldu bir an. İşte o kısacık anda adamı görenlerin kanını donduracak ağırbaşlı parıltı yanıp kayboldu gözlerinde. Kendisini izleyen olup olmadığını anlamak için adeta karanlığı delmek ister gibi gözlerini

geldiği yola dikti. Tek bir kıpırtı yoktu. Ta aşağılarda bir sarhoşun baygın, yılışık bağırtısı duyuluyordu o kadar. Bu saatte ancak bir sarhoş veya can almaya hazır bir eşkıya çıkabilirdi sokağa zaten. Ya da can vermeyi göze alacak kadar önemli işi olan biri. Pelerinli onlardan biriydi işte. Ya da her ikisi!

Bir süre daha soluklanıp tekrar sonu gelmeyecekmiş gibi yükselen yokuşu tırmanmaya devam etti. İki yana sıralanmış yüksek binaların koyu gölgeleri karanlığı bir duvar haline getirmişti. On iki sene önceki depremde büyük bölümü yıkılmasına rağmen Ceneviz Kalesi'nin dimdik ayakta kalan sivri kütlesinin gölgesi bu karanlık tabloya insanın içini ürperten bir dehşet katıyordu.

Yokuşa açılan bir sokağın köşesine sinip tekrar sessizliği dinledi. Gözleri karanlığı taradı. Her şey yolundaydı. Köşeyi dönüp hızla sokağa girdi ve hemen sağdaki taş binanın kapısına vurdu.

İki hızlı, bir yavaş, sonra tekrar iki hızlı vuruş. Kısa bir bekleyiş ve tek bir vuruş daha.

Pelerinli adam karanlığın içinde tedirgin hareketlerle bekledi. Son anda bir sürprizle karşılaşmamak için sürekli iki yanını taradı bakışları. Epey vakit geçince kapının arkasından sesler duydu. Ağır tahta kapıda açılan küçük delikten, içerde hapis kalmaktan sıkılmışçasına bir ışık demeti sızdı dışarıya. Bir göz bu ışıkta karşısındakinin surasına kapüşonundan göründüğü kadar baktı ve hırıltılı bir ses duyuldu.

"Donna Sophia'nın yelpazesini mi getirdiniz?"

Esrarengiz ziyaretçi kapıdaki küçük delikten sokağa fırlayan ışığa doğru uzandı. "Hayır," dedi, "bende Donna Alba'nın maskesi var sadece."

Bir kilidin açılması ve ancak kocaman, uzun bir zincirin çekilmesiyle oluşabilecek şangırtılar yükseldi. Sokağın karanlık sessizliği adeta yırtıldı. Kendisi görünmeyen bir kedi çığlık atarak kaçtı ve nihayet ağır kapı hafifçe aralandı. Pelerinli gölge bu aralıktan hızla içeri süzüldü. Kapıyı açan yuvarlak kel kafalı ve yürürken sol bacağı belirgin şekilde aksayan adamın rehberliğinde küf kokan, basık tavanlı, dar bir koridorda ilerledi. Tahtaları gıcırdayan bir merdivenden iki kat yukarı çıktı.

Kel kafalıyla birlikte büyükçe bir odaya girdi. Biz iki kırık dökük koltuk, sandalye ve masadan başka bir şey yoktu içerde. Bir de karşı duvarı neredeyse boydan boya kaplayan büyük dolaptan başka.

İri yarı kel kafalı adam, patlak gözlerini ziyaretçiye çevirerek elini uzattı. Ziyaretçi hiç beklemeden hala sıkı sıkı tuttuğu uzun hançerini çıkarıp adamın eline koydu. Tek bir mumun aydınlattığı odada çeliğin soğuk parıltısı yanıp söndü.

Adam topallayarak duvarı öten dolaba doğru ilerledi. pelerinli adamın göremediği bir yere dokununca dolabın bir ucu hafifçe öne kaydı. Kel kafalı, ziyaretçinin bu aralıktan geçmesi için kenara çekildi. Çok geçmeden dolap eski haline aldı ve küçük odanın duvarını örttü yine. Kel kafalı topal adamla diğeri arasına bu gizli geçit girmişti artık.

Ziyaretçi kapüşonunu omzuna doğru atınca yüzü ortaya çıktı. Venedik Cumhuriyeti'nin İstanbul elçisi Marco Ketto'dan başkası değildi bu. Etrafına bakınmaya çalışırken yan tarafta bir kapı açıldı ve eteklerini savurarak bir papaz Marco'ya doğru telaşlı adımlarla yürüdü.

"Sinyor Ketto hiç gelmeyeceksiniz sandık."

"İzlenmediğinden emin olmak için yolu uzatmak zorunda kaldım Aziz Peder."

"Kutsal Efendimiz hayatınızdan bile endişe etti bir an."

Ketto bu sitem kafasında içerlemişti. Yine de aşağıdan alacağı "Benim endişem de Kutsal Efendimizin gizli yolculuğunun ortaya çıkmasına sebep olacak bir hata yapmaktı."

"Ah. Anlıyorum. Tabii. Tabii."

Peder ellerini ovuşturarak karşısındaki genç adamı süzdü. Yüzünü çevreleyen ince sakalı, sivri burun ve koyu renk gözleriyle bu adamı bin kişinin arasında görse, "İşte bir Venedikli!" diye bahse girebilirdi. Venediklilere özgü o kuşkulu, sinsi, tehlikeli bakışı saymıyordu bile. "Neyse, geldiniz ya," dedi birden. "Gidelim. Kutsal Efendimizi daha fazla beklemeyelim biri."

Papaz belindeki örgü ip kuşağı savuran sert bir hareketle döndü ve bu harekete hiç uygun düşmeyen yunuşak, hafif kıvrak bir yürüyüşle kapıya doğru ilerledi. Kapıyı açtı ve içeri doğru seslendi. "Marco Ketto. Kutsal Efendimiz."

Marco içeri girince bir an gözleri kamaştı. Kocaman, ışıl ışıl bir salondu bu. Bütün eşyalar yaldızla altın sarısına bürünmüştü. Karşı duvarı İsa'nın havarileriyle son yemeğini yansıtan kocaman bir gobelen örtmüştü. İçerde sayısız mum yanıyordu. Sağ köşede tavandan yere doğru uzanan büyük bir çarmıhta, İsa'nın çelimsiz bedeni sarkıyordu. Onun hemen ayaklarının dibindeki bir konsolun üstünde de Meryem Ana'nın boynu bükük bir heykeli vardı.

Ayakta sırtı kapıya dönük duran uzun boylu adam, başındaki kırmızı takkesi ve yerlere kadar uzanan kırmızı cübbesiyle bu altın sarısına tezat oluşturmuştu.

Adam döndü. Roma'nın Hollandalı Piskoposu Monsenyör Adriaan Floriszoon Boeyens büyümüş demek ki diye düşündü Marco Ketto. Papa X. Leo'nun en büyük yardımcısı.

Kalın siyah kaşları ve yine öyle siyah gözleri vardı. Monsenyör'ün. Elmacık kemikleri çıkık sivri suratına, kemerli bir burun ve incecik dudaklarla çenesinin ucundan düşüvercekmiş gibi duran sivri sakal tamamlıyordu.

Ketto'nun, "*Osmanlı savaş hazırlığında*" raporu Avrupa'yı ayağa kaldırmıştı. X. Leo, bu tehdidi bir fırsata dönüştürebileceğini düşündü. Bu sayede yeni bir Haçlı Seferi başlatılabilirdi. Önce Türkleri durdurur, Anadolu'yu çiğner geçer ve Kudüs'ü kurtarırdı. İsa Hıristiyanlığın kurucusuysa, Adrianus da *kurtarıcısı* olurdu.

Fakat Avrupalı kralların hiçbiri planına destek vermedi. Gerçek niyetini öğrenmeden Süleyman'ın hiddetini kendi üzerlerine çekmekten korkuyordu hepsi. Papa bu yüzden Türklere yakalanması tehlikesine rağmen Adrian Floriszoon Boeyens'i niccar kılığında İstanbul'a göndermek zorunda kaldı. Onun getireceği haber Haçlı Ordusu'nun kurulmasını sağlayacaktı.

Fakat Papa'nın, çok güvendiği yardımcısının gizli niyetlerinden haberi yoktu. Adrian Floriszoon Boeyens, Papa X. Leo'nun *kurtarıcı* olmasına yardım etmeye hiç niyetli değildi. Tam aksine Boeyens, yaşlı papanın artık Hıristiyanlığa hizmet veremeyecek kadar bunadığını, hayaller görmeye başladığını, vehimleriyle kiliseyi tehlikeye atabileceğini ispatlamak için harekete geçmeye hazırlanıyordu. Papalık tacını başına oturtması işten bile değildi. Hem zaten bir haftadır İstanbul'da olmasına rağmen ortada savaş hazırlığı falan da görmemişti. Marco Ketto'yu papalığın İstanbul'daki bu gizli sarayına çağırmasının sebebi buydu işte.

"Sinyor Ketto," dedi yavaşça Kardinal Boeyens. Sesi insanı ürpertecek kadar soğuktu. "Kutsal Efendimiz," diyen eski adamın uzattığı sağ elindeki Papalık armalı kocaman yüzüğü öptü.

"Geciktiniz. Umarım vereceğiniz bilgiler beklememe değecektir. Papa hazretlerinin beni bu tehlikeli yolculuğa memur etmiş olduğunu biliyorsunuz, değil mi?"

"Biliyorum Kutsal Efendimiz."

"Sahi mi?" Sesindeki ifade, bildiğine hiç inanmadığını göstermeye yetmişti elçiye.

"Belgrad'ın düşmesi," diye devam etti Kardinal karşısında ayakta duran Ketto'ya bakarak, "Hıristiyan alemi için tam bir yıkım oldu Sinyor Ketto. Avrupa ikinci bir Atilla darbesine tahammül edemez. Böyle bir felaket Hıristiyanlığın sonu olabilir."

Marco Ketto başını sallayarak saygıyla dinliyordu. Kardinal, yanındaki sehpadan bir elma alıp ısırdı. Elçinin hala ayakta durduğunu o anda farketmiş gibi yaptı. "Ah, suyeayaktasınız? Otursanıza," dedi. Ağzını şapırdatarak elmasını çiğnedi. "Ne diyordum, evet. Bu Türk yürüyüşü mutlaka durdurulmalı. Dün Belgrad'tı, yarın nereyi? Viyana'yı mı, Roma mı, Macar ovaları mı?"

Ketto cevap vermek için ağzını açmaya çalıştı ama Kardinal fırsat bırakmadı. "Savaş çıkacaksa, bu bütün Avrupa'nın savaşı olmalı. Papa X. Leo Hazretleri böyle düşünüyor. Beni anlıyor musunuz Sinyor Ketto, bütün Avrupa'nın. Bütün Hıristiyanlığın savaşı."

Elmasından büyük bir parça daha kopardı. Bir süre onu çiğnemekle uğraştı. Ketto o zaman adamın ağzında kocaman kocaman, iğrenç, siyah oyuklar olduğunu farketti. Dişlerinin çoğu eksik olduğu için çiğnemekte zorlanıyor, dudakları da o yüzden böyle çizgi gibi duruyordu demek ki.

"Süleyman'ı ancak böyle bir güç durdurabilir," diye devam etti. Hazır olmalıyız. Ama hazır olmak için de Sultan'ın

nereye saldıracağını öğrenmeliyiz. Öyle değil mi?" Adam Ketto'nun cevabını beklemeye gerek bile görmedi. "Siz savaş yakın diyorsunuz. Ama o kadar. Ortalık ayağa kalkıyor. Fakat başka bilgi gelmiyor sizden. Papa Hazretleri beni İstanbul'a gerçeği öğrenmem için gönderdi. Yoksa yanlış alarm mı verdiniz Sinyor Ketto?"

Adamın yüzündeki ifadeden böyle olmasını dilediğini anladı Ketto. "Hayır," diye atıldı. "Süleyman savaşa hazırlanıyor. Ve inanıyorum ki savaş çok yakın Kutsal Efendimiz!"

"Nasıl bu kadar emin olabiliyorsunuz Sinyor Ketto?"

"Süleyman tahta çıktığı günden beri donanmasını geliştiriyor. Ordu Belgrad'ta savaşırken bile burada tersaneler arı kovanı gibi çalışıyordu."

"Şu, donanma dediğiniz şeyi gördüm, diye sözünü kesti Kardinal. "Evet bir hayli kalabalık. Ama çoğu güçsüz, küçük tekneler."

"Büyük kadırgalar, kalyonlar da yapılar," diye itiraza yeltenen elçiyi Kardinal bir el hareketiyle susturdu.

"Yine de Venedik Donanması'nın yanında çok zayıf bir güç."

"Ama hareketli," diye ısrar etti.

"Ne dediniz?"

"Çok hareketli tekneler. Bizim dev kadırgalarımıza oranla manevra yetenekleri çok yüksek."

"Ah!" Adam boşvermezse anlamında elini salladı. "Ben savaşları manevralardan çok, yüksek ateş gücünün kazandığına inananlardanım. Hem söyleyin bakalım Sinyor Ketto, savaşın yakın olduğuna inanmanızın sebebi nedir?"

"Donanma Haliç'ten Boğaz'a taştı."

"Şu kayık izisi yelkenliler mi? Bir hayli çok."

Marco Ketto sinirlenmeye başladığını hissetti. Bu aptal adamın dünyadan haberi yoktu. "Gemiler kayboluyor Kutsal Efendimiz!"

"Ne yapıyor?"

"Haliç'ten çıkan gemiler birkaç gün Boğaziçi'nden Karadeniz'e doğru dolaşıp kendilerini unutturuyor. Geceleri zifiri karanlıkta tek ışık yakmadan Marmara'ya yelken basıyor."

"Kimden aldınız bu bilgiyi öğrenebilir miyim?"

"Kendinden Kutsal Efendimiz. Dikkatli bir göz farkedebilir bu hareketliliği."

"Ve sizin gözleriniz de çok dikkatli..."

Kardinalin sesindeki alaya aldırmadı Ketto. "Evet Kutsal Efendimiz, öyledir."

Bu sefer Kardinal adamın sesindeki sertliği duymazdan geldi.

"Nereye gidiyor bu gemiler Sinyor Ketto?"

"Yok oluyorlar!"

Kardinal'in ağzı açık kalmıştı. Bir şey sormak istedi ama Ketto devam etti.

"Hiçbir Venedik ticaret gemisinden, Osmanlı savaş gemilerini Ege'de gördüklerine dair bir rapor almadım. Yok oluyor koca gemiler." Marco Ketto sözünün burasında eliyle garip bir hareket yapıp. "Püf," dedi gemilerin nasıl kaybolduklarını tarif etmek için.

"Buna ne mana veriyorsunuz?"

"Hedef gizliyorlar. Gündüzleri sığ koylara gizlenip gece yol alıyorlar."

"Pek anlamsız bir taktik. Çocuk oyunu gibi. Eninde sonunda ortaya çıkmayacaklar mı bunlar?"

"Evet, ama o zaman da çok geç olacak. Burnumuzun dibine kadar sokulduklarını için hazırlanacak zaman bulamayacağız. Basacaklar bizi."

Adrian Floriszoon Boeyens ilk kez oturduğu yerde rahatsız rahatsız kıpırdandı. Ağzındaki elma lokmasını yutmakta zorlandı. Düşünüyordu. Kalktı ve boynundaki haçı sıvazlayarak odanın içinde volta atmaya başladı.

"Süleyman'ın hedefi konusunda bir bilginiz var mı Sinyor Ketto?"

Elçi de ayağa kalktı. "Maalesef yok. *Şüpheleron var.*"

"Ah, harika!" Kardinalin sesi bıçak gibi keskindi.

"Ben dönünce, -Türk korsanlarına yakalanmadan Roma'ya dönebilirsem- Papa Hazretleri'ne, *Kutsal Efendimiz, Sinyor Ketto'nun Süleyman'ın hedefi hakkında bilgisi yok ama şüpheleri var, Türk sandalları geceleri ortadan kayboluyormuş,* diyeceğim. Papa Hazretleri de Sinyor Ketto'nun şüphesine dayanarak yeni bir Haçlı Seferi için krallara çağrı yapacak. Öyle mi?"

Elçi, "Öyle.." den başka söyleyecek laf bulamadı. Et kafalı herif diye homurdandı içinden sadece.

"Tamam ama bu şüphelerinize bakarsak, Sinyor Ketto Süleyman nereye saldıracak?"

Marco Ketto bir an bile tereddüt etmedi.

"Venedik'e!"

Kardinal Boeyens yumruk yemiş gibi oldu. Bir an bu sözü hazmetmeye çalıştı. "Siz çıldırmış olmalısınız," dedi. Venedik elçisini gözleriyle yiyordu adeta. Venedik Vatikan'ın kapısıydı. Venedik'e çıkan oradan Vatikan'a kolayca akardı. "Süleyman dünyada böyle bir şeye cesaret edemez," diye homurdandı.

"Aynı şeyi Belgrad için de söylüyorduk Monsenyör."

"Bu şüphen neye dayanıyor?"

"İki şeye. Birincisi Süleyman'ın gece gündüz demeden donanmasını güçlendirmesi. Ama daha da önemlisi dün saraya çağrıldığımda önüme konan tepsi."

"Tepsi mi? Ne tepsisi Sinyor Ketto?"

"İçinde *kesik bir kelle* olan tepsi."

Kardinalin eli gayri ihtiyari boynuna gitti ve "Kelle mi?" diye sorabildi titrek bir sesle.

"Evet; kesik bir kelle. Kelle'nin kime ait olduğunu tahmin edebilir misiniz?"

Adamın boş gözlerle hakkını görünce cevabı beklemeden devam etti Elçi. "Mısır'da isyan çıkarması için destek verdiğimiz Canberdi Gazali'nin kellesi Süleyman'ın en yakın adamlarından İbrahim dün tepsiyi önüme koydu ve üzerindeki örtüyü kaldırıverdi. *İşte Osmanlı'ya, ciban bükümleri Süleyman Han'a isyanın sonu,* dedi sadece. Bundan açık mesaj olur mu Kardinal Hazretleri? Gazali'yi Venedik'in desteklediğini bilmeyen var mı? *Gazali'nin cezasını verdik. Şimdi sıra Venedik'te,* diyorlar bize."

Kardinal, Murana camından yapılmış bir sürahiden kadehine şarap doldurdu. Elçi şüphelerinde haklıysa, Avrupalı krallar, Adrianus'un planına destek verir, diye düşündü. Hiç değilse çoğu. "Bu son bilgiyi Venedik'e iletiniz mi?"

Marco Ketto, "İlk öğrenen Kardinal Hazretleri oldu," dedi.

Adrian Floriszoon Boeyens de bu bilgiyi kendine saklamaya karar verdi o anda. Papa'nın elini kuvvetlendirmenin hiç gereği yoktu şimdi. Birden konuyu değiştirdi.

"Siz savaş yakın diyorsunuz ama İstanbul'da herkes Süleyman'ın yeni gözdesinden sözediyor."

"Demek duyduğunuz Kutsal Efendimiz."

Adam önce, "Kilise her şeyi duyar evladım," demeye ruyerlendi ama vazgeçti. "Kız Rusmuş, ha?"

"Orası karışık işte. Türkler, Kırım'ın kuzeyinde yaşayan herkese Rus diyor. Fakat bu kız galiba Rus değil, Ukran."

"Neticede Slav kanı taşıyor. Eee, anlatsana."

"Kız küçük. Daha on beş yaşında. Padişahı ona fena halde vurulmuş. Hatta Osmanlı tahtının varisi Şehzade Mustafa'nın anası Gülbahar Haseki'yi kızla başbaşa kalmak için saraydan sürmüş."

"Yok canım? Nasıl bir şeymiş kız? Çok mu güzel?"

"Öyle olmalı. Adı Aleksandra'ymış. Fakat saraya gelince Rus belledikleri için adına Ruslana demişler. Padişahı kızı o kadar beğenmiş ki, ismini değiştirmiş. Şimdi Hürrem diyorlar ona."

"Hürrem mi? Ne demek o öyle?"

"Güleryüzlü, güzel yüzlü filan anlamına geliyor. Süleyman'ın gözü Hürrem'den başka hiçbir cariyeyi görmüyor artık."

"Huyu suyu nasılmış bu Sinyora Güleryüz'ün? Bilgin var mı?"

Kardinalin alaycı ifadesine aldırmadı Ketto.

"Yamanmış diyorlar. Padişahla ava gider, at biner, ok atarmış. Süleyman'ın gözüne girene kadar haremde ne kadar kadın kız varsa, hepsiyle saçsaça başbaşa kavga etmiş. Gerçi bazıları Gülbahar Haseki'nin de onu dövdüğünü söylüyor ama ben inanmıyorum. Bence Hürrem onu dövmüştür."

Kardinal, küçük bir kahkaha atıp şarabından bir yudum daha aldı. "Bana sorarsanız Sinyor Ketto, Sultan Süleyman kıza Hür... neydi o?"

"Hürrem."

"Neyse, o işte. Bence kıza yanlış isim vermiş. Madem hem güzel, hem yetici, adı Roxelanne olmalı... Gül... Hem de dikenli gül."

Kardinal, Ketto'ya imalı, çapkın bir bakış fırlattı ve kahkahaları duvarlarda yankılandı. Venedik elçisi son bir bilgi verdi Papa'nın başyardımcısına.

"Sarayı dün ziyaretimde Padişah'ın sırdaşı İbrahim, kızın hamile olduğunu fısıldadı kulağıma. Roxelanne hamile Kutsal Efendimiz."

Boeyens, gülmeyi kesti ve elçiye döndü. Hain hain bakıyordu. "Senin dilinin altında bir bakla var galiba Sinyor Ketto."

"Roxelanne'in oğlan doğurduğunu düşünseniz efendim."

"Eee, ne olacak?"

Ketto, adamın aptallığına gülecekti ama kendini tuttu. Kalkıp kardinalin yanına gitti ve "Düşünsenize," dedi. "Osmanlı tahtı için iki şehzade. *Gülbahar'ın oğluyla Roxelanne'nin oğlu karşı karşıya.*"

Kardinal Adrian Floriszoon Boeyens'in yüzündeki hain ifadenin yerini alaycı bir bakış aldı.

"Sinyor Ketto inanamıyorum. Çocuğun biri daha doğmamış, öteki altı yedi yaşında. Siz tutmuş kırk elli yıl sonrası için taht kavgası hesapları yapıyorsunuz."

"Çocuklar çabuk büyür Kutsal Efendimiz. İhtiraslar onlardan da çabuk büyür."

"Yok, azizim, yok. İstanbul'un havası sizi hayalperest yapmış. Ya savaş görüyorsunuz, ya suikastlar, komplolar."

Marco Ketto o gece, geldiği gibi, duvar diplerine gizlenerek döndü evine. Hemen oturup şifreli bir rapor yazdı Venedik'e.

*Kutsal Efendi'yle temas sağlandı. Osmanlı'nın savaş hazırlığında olduğuna pek inanmıyor. Savaş çok yakın olduğu hâlde Monsenyör Adrian Floriszoon Boeyens daha çok Süleyman'ın yeni Rus güdesiyle ilgilendi. Hatta ona Roxelanne diye isim taktı. Bu arada, size daha önce bahsettiğim İbrahim

dün hamile iki muhtem bilgi verdi. Birincisi Canberdi Gazali'nin tepsi içindeki kelleti... Verdiği mesaj çok açık. Sıra sizde diyor. İkincisi de Roxelanne'nin hamile olduğu. Eski kızı yakında Süleyman'a bir çocuk verecek.

Hürrem'in haberi yoktu ama Hıristiyan dünyası o geceden itibaren ondan hep Roxelanne diye sözedecekti artık. Osmanlı'nın Hürrem'i yine kimlik değiştirmiş, Hıristiyan aleminin Roxelanne'i olup çıkmıştı.

Ketto, yazdıklarını kontrol etti. Venedik'te dükalık sarayındaki yetkilinin eline geçtiğinde -kimbilir ne zaman- mektubun kimden geldiğini belli edecek şifreli mührünü bastı kızdırıp kağıda döktüğü kırmızı balmumunun üzerine. *Kılıç ve kalkan.*

XXXVI

Dünya o haziran gecesi sanki Hürrem'in başına yıkıldı. Noel gecesi Süleyman'ın kiliseden dönünce, "Ordunun ve askerlerimin başarısı için de dua et Hürrem..." demesinin sebebi belli olmuştu. Oysa öylesine bir laf sanmıştı Hürrem padişahın sözlerini.

Hamileliğinin beşinci ayıydı ve karnı artık iyice büyümüştü. Hürrem, haremde Süleyman'ın çocuğunu taşıyan karnını göstere göstere gururla dolaşıyordu. Valide Sultan da, Süleyman da Hürrem'in sağlığına büyük önem veriyorlardı. Hekimler, ebe kadınlar, hizmetkarlar etrafında pervaneydi. Canı koş ortasında karpuz bile istemişti. Derhal memleketin dört yanına haberler salınıyor, ta Mısır'dan, aşereh Hürrem Haseki'nin yemesi için karpuz bulunup getiriliyordu.

O kış sevilmenin, şımarmanın tadını çıkardı Hürrem. Cariyeleri kıskandırdı. Sümbül Ağa'nın yerine Harem Ağası

olan Mestan Ağa'ya göz açtırmadı. "Görelim bakalım Mestan Ağa, hizmetinde kusur olacak mı? Kızların talim terbiyesi nasıldır, edepli mi edepsizine nasıl davranırsın göreceğiz," diye üstü kapalı bir tehdit savurunca çiçeği burnunda Harem Ağası, yeni gelen güzeller güzeli üç Rum dilberiyle iki Ermeni kızına hayatı zindan etti.

Gülbahar Haseki Manisa'ya sürülünce kızlerik değneğinden kurtulduk diye sevinen hizmetkarlar da perişandı. Gerçi Hürrem'in elinde değnek yoktu ama sopadan acı dili ve sonu gelmez hırçınlıkları, huysuzlukları ve istekleri, hepsini hayatından bezdirmişti. Hizmetkar kızlar, "Bir doğursa da kurtulsak!" diye ağlaşıyorlardı kapı arkalarında. Doğuracağı çocuğun oğlansa burut, kızsa cadı olacağı dedikodusu Hafza Sultan'ın kulağına kadar gitmişti. Ama kadın bir şey demedi. Çünkü o da Hürrem'in doğumunu sabırsızlıkla bekleyenlerin başındaydı.

Sultan Süleyman ise Hürrem'i yere göğe koyamıyordu. Kızı hediyelere boğdu. Rahat etmesi için ne gerekiyorsa yaptı. Hatta beraber olduğu gecelerde arkasına yastıklar koydu, içmesi için kendi eliyle şerbetler verdi. O güne kadar haremde hiç yapılmayan bir şeyi daha yaptı ve gözdesiyle gül bahçesinde yürüyüşlere çıktı.

İstanbul baharı kavuşmuştu. Gül bahçesi renklenmiş, kuş cıvıltıları sarmıştı her yanı. İlerde deniz ılık bir güneşle yıkanıyor, karşı kıyılarda beyazlı, pembeli çiçeklerle gelin gibi süslenen ağaçlar insanlara umut ve heyecan veriyordu. Gelin görün ki Hürrem mutsuzdu. Karnında büyüyen bebeğe rağmen mutsuzdu.

Yoksa Süleyman artık onu sevmiyor muydu? Bu endişe Hürrem'i yıkıyordu. Şehvet Perhizi yüzünden padişahın başka kızları yatağına alacağı korkusuyla yiyip bitiriyordu kendini.

Bahar güneşinin ısıttığı bahçede Hürrem'in dikurduğu Ermeni ağacının altında yan yana otururlar. Süleyman, Hürrem'in gözlerine bakmaktan alamıyordu kendini. Fakat o gözlerde gördüğü korkuyla irkildi. Padişah, bunu doğum korkusuna verdi. Oysa Hürrem, Süleyman'ı yitirmekten korkuyordu. Çünkü onu kaybetmek, her şeyi ve hayatı kaybetmek olacaktı onun için. "Hazret-i Sultanım? ." diye mırıldandı savaşça.

"Söyle Hürrem'im."

"Güleryüzünüzü artık beğenmiyor musunuz?"

Süleyman kızın yanaklarını okşayarak gülümsedi. "O ne biçim söz öyle Hürrem Hanım."

"Sevginizi, iltifatınızı kaybederse, Hürrem kulunuz yaşayamaz."

"Güleryüzün solmasın diye üstüne titreriz. Görmez misin?"

"Ziyaretime o kadar az geliyorsunuz ki, hasretinizden olur olmaz düşüncelere kapılıyorum."

Doğruydu. Süleyman artık daha seyrek gidebiliyordu geceleri Hürrem'in yanına. Kızın hamileliği ilerledikçe aşk geceleri şehvet perhizine dönüşmüştü. Padişah, Hürrem ve çocuk zarar görür endişeyle kıza sokulmuyordu. Hürrem'in şehveti ve cüveleri genç adamı harekete geçiriyor ama bu zoraki sevişmeden ne Süleyman tad alıyordu, ne Hürrem. Fakat bunun Hürrem'den bakmakla bir ilgisi yoktu. Zira padişahın aşk düşünecek ne hali vardı ne vakti. "Hürrem Hanım," dedi kızın gözlerinin içine sevgiyle bakarak. "Hiç kuşkun olmasın ki, Süleyman senin üstüne gül koklamaz. Sen şimdi, sağlıkla doğurmanı yap, başka bir şey düşünme."

Hürrem adamın bakışlarını yakalayıp tartı. Evet, sevgiden başka bir duygu yoktu bu gözlerde. Mimarlar padişa-

him ellerini öptü. Başını tekrar kaldırdığında gözleri buluştu. Süleyman, sanki aklı başka yerlerde gibi bakıyordu şimdi. Onu hiç böyle dalgın görmemişti Hürrem o güne kadar.

"Ama bilesin ki," diye devam etti genç adam. Sesi son derece düşünceliydi. "Doğum sırasında, biz çok uzaklarda olacağız. Çünkü padişah da olsalar, cihana da hükmetseler, er kişinin aşktan da önce gelen görevleri vardır."

Son cümleye önce hiç takılmadı Hürrem. Yanlış mı duymuştu? "Çok uzaklarda olacağız..." mı demişti Süleyman? Nerede? Neden? Erkeği onu terk mi ediyordu? Bitiyor muydu rüya? Yoksa o da Gülbahar ve oğlu gibi bir yerlere mi gönderiliyordu? "Aşktan da önce gelen görevler..." lafıyla ne demek istemişti padişah?

Hürrem'in bakışlarında şimdi bütün bu sorular vardı. Hiç istemediği halde göz pınarlarına ıslak bir hücum başladı. "Efendimiz," diye inledi.

"Demem o ki Hürrem Hanım: sefere çıkmak üzereyiz artık."

"Sefer mi Hazret-i Sultanım?" Kız bocaladı, doğru kelimeyi bulmaya çalıştı. "Savaş mı demek istiyorsunuz?"

"Evet, Hürremim, savaş. Aylardır hazırlanıyoruz. Güleryüzümün yanına gelemediğim gecelerde neyle uğraşırım sanırsın? Vezirlerle, ağalar, beylerle durmadan çalışır, tartışırız. Hazırlıkları gözden geçiririz. Ama artık her şey tamam; hazırız. Yarın haziranın dördü. Donanma yelken açıyor. Kısmet olursa bir hafta on gün içinde de biz sefere çıkacağız."

Hürrem bir süre duyduklarını anlamaya, düşüncelerini toparlamaya çalıştı. "Hazret-i Sultanım da mı gidiyor savaşa?" diyebildi güçlükle.

"Elbette," dedi Süleyman. "Yeniçeri askerlerimin başıdır."

Kız, hiçbir şeyi değiştirmeyeceğini biliyordu ama yine de panik içinde itiraz etmeye çalıştı. "Ama efendimizin kapısın-

da nice vezir, paşa, ağa ne güne duruyor? Ne gün için vardır bu emir kulları? Savaşa Hazret-i Sultanım gidecekse bu insanlar ne güne durur?"

Süleyman gülümseyerek kızın gözlerinden yanaklarına akanları yaşları sildi, ıslak gözlerini öptü. "Devlet böyledir Hürrem," dedi. "Başta olanın başı ağrır. Sanma ki taç başta kolay durur. Taç hafiftir ama bedeli ağırdır. Altındaki adama can, ona hükmeder. Sen yönettim sanırsın ama o seni yönetir. Taç istiyorsan *bedelini ödeyeceksin*. Kansa kan, cansa can."

Süleyman bir an sustuklandı. Dalgın ve ateşliydi. Gözlerini Hürrem'den ayırmadan devam etti. "Hem kul kısmı başına bir baş arar. Sen en başta yürümezsen, gözü arkada kalır. Gözü arkada olan erin kılıcı kesmez, mızrağı delmez." Süleyman tekrar sustu. Sözlerinin kızın üzerindeki etkisini tartmaya çalışıyordu bakışlarıyla.

Hürrem ise, gözlerinden kıvılcımlar saçan adamı dinlerken dikkat kesilmişti. Osmanoğlu'nun tahtına ortak olmaya talip değil miydi? Öyleyse bu dersi iyi dinlemeliydi. Korkuları, sevdası, umutlarını bir kenara koy Hürrem, diye düşündü içinden. Tahtı ne istiyor, ne bekliyor onu belle. Hem de iyi belle. Madem taç bedel ister, bedeli neyse öde sen de. *Kansa kan, cansa can.*

Süleyman, "Bak Hürrem," diye devam etti. "Kim ki, büyük hükümdar diye bilinir, hepsi ordularının başında olduğu için büyüktür. Biz ki onlardan da büyüğüz. Sözümüz aleme hükmeder. Bir fermanımızla ömrümüz üstünde baş, baş üstünde taç koymayız. Böyle bir hükümdara asker kullan sefere çıkarken, sarayında beşik sallamak yakışır mı?"

Hürrem, gözyaşları arasında başını padişahın göğsüne dayadı. "Yakışmaz Hazret-i Sultanım," dedi yavaşça.

Genç padişah, saçlarını okşayarak "Hem zaferi kazanır da, sağ salim dönersek, ünümüz Gazi Süleyman'a çıkar," dedi dalgın dalgın.

Hürrem, burnunu çekti. "Hazret-i Sultanıma zaten Gazi diyorlar. Hem de Fatih, Belgrad Fatihi."

Süleyman çenesinden tutarak Hürrem'in başını yavaşça kaldırdı. Az önce aynlık acısı okunan gözlerde şimdi o tatlı olduğu çocuksu, muzip pırıltı vardı. "İyi ya," dedi o da. "Şimdi de Rodos Fatihi Gazi Süleyman oluruz biz de."

Rodos mu? Rodos da neresiydi?

O gece uzun uzun anlattı Süleyman Rodos'un neresi olduğunu, kendilerine Saint-Jean diyen şövalyelerin Osmanlı'nın başına ne dertler açtığını.

Bayılıyordu Süleyman, ders verir gibi konuşmaya. "Bular öyle bir kale kurdular ki büyük dedem Fatih Mehmet Han bile üç defa kuşatıp halde alamadı." Birden "Sence neden acaba?" diye sordu Hürrem'i imtihan edercesine. Kız "bilmem" der gibi dudaklarını büktü. Genç padişah önce eğilip bu güzel dudakları öptü ve ardından "Askerin başında kendisi yoktu da ondan," dedi. "Şimdi Süleyman Han geliyor, görelim bakalım şövalye kalesi bize ne kadar dayanacak?"

Ayrılık gecesi gelip çattığında Süleyman önce Hafza Sultan'ı ziyaret etti. El öpüp ana duası aldı. "Hürrem ve torunum sana emanettir valide," dedi.

Hürrem onu hiç böyle görmemişti. Savaş kıyafeti vardı üzerinde. İç gömleğinin üstüne meşinden yapılmış kalın bir yelek geçirmiş, onun üzerinde de hafif, gösterişsiz al bir kaftan giymişti. Belindeki kuşağın arasında o her zamanki ani sanlı hançerin yerinde şimdi gösterişsiz bir asker kama-

ü dünyaydı. Ayaklarında da siyah asker çizmeleri vardı. Bu haliyle onu görenler, bu genç adamın dünyanın o tarihe kadar gördüğü en muazzam ordularını kumandanı olduğuna asla inanmazdı.

"Ayrılık vakti geldi canı Hürremim," dedi kızı kucaklayarak.

Kız "Hazret-i Sultanım," diye coşkuyla sarıldı Süleyman'a. Dudakları kenetlendi. Şehvetten çok sevgi, arkadaşlık dostluk yüklüydü bu öpüşme. Birbirlerinden ayrıldıklarında Süleyman dakikalarca hiçbir şey demeden Hürrem'in derin mavi-yeşil gözlerine baktı. "Göreyim seni Hürrem Hanım," diye fısıldadı kulağına. "Bir serdarın kadınına yakışanı yap."

"Nedir o Hazret-i Sultanım? Emret, kulun yapsın."

"Sakın ola ki ağlama. Serdar kadını ağlarsa, askerlerin arkada bıraktıkları ne yapar?"

"Tamam," dedi Hürrem. "Ağlamam Hazret-i Sultanım. Siz dönene kadar ağlamam. Doğururken bile bu ağızdan tek bir hıçkırık, bu gözlerden tek bir gözyaşı dökülmeyecek. Ardolsun."

"Kendine, anama..." Süleyman eliyle karnını okşayarak "Ona iyi bak," dedi. "İyi doğur, güzel doğur ve gazi baban yakında döner, de... Yok, Hüdavendigar Murat Han atam gibi savaş meydanında düşer kalırsam, şehit, de. Güzel sesinle ninniler söyle. Hani o Volga şarkısını."

Hürrem adını o anda bozmamak için büyük çaba harcadı. Dudaklarını ısırarak ağlama duygusunu bastırmaya çalıştı.

Süleyman kapıya doğru birkaç adım attı ve birden dönüp kıza baktı.

"Fetih gerçekleşirse Hürrem Hanım; bilesin ki güzel *Rodos sana hediyemdir*. Çünkü bir güzele bir güzel gerektir."

Kız koşarak erkeğine sarıldı. Son bir kucaklaşma, son bir öpüşle ayrıldılar. Hürrem sözünü tuttu, ağlamadı. Hiç değilse Süleyman onu geride bırakıp koca kapı kût diye çarpana kadar. Ardından da odasına kapandı. Başını yastıklara gömdü.

Dışarıda birden Mehter'in yeri göğü inleten gümbürtüsü duyuldu. O göremiyordu ama Sultan Süleyman, yelelerini savuran al bir atın üstünde heybetle çıktı saraydan. İki yana dizilen Yeniçerilerin "*Gazan mübarek olsun, ey Süleyman Gazi,*" nidalarına mehteranın zafer şarkıları eşlik etti.

Hürrem başını gömdüğü yastıklardan kaldırdı. Ben serdar kadınıyım, diye söylendi. Kimse ağladığımı görmemeli.

Çıktı, doğruca Hafza Sultan'ın dairesine gitti. Hürrem yaşlı kadının elini öpüp başına koydu. İki kadın hiç konuşmadan kucaklaştı.

Kuşatma haziran sonunda başladı. Sultan Süleyman yirmi sekiz temmuzda Mahmut Reis'in kumanda ettiği *Yeşil Melek* isimli kadırgayla Rodos'a çıktığında, kalenin kalın siyah taş duvarlarında onca topçu ateşine rağmen fetih çatırdaklaştıracak bir gedik bile açılmamıştı daha. Rodos sancakları içindeydi.

Hürrem de sancılar içindeydi. Eylül başında bir gece, "Ölüyorum," dedi kendi kendine. Süleyman'a anılı olmasa dahi gözü doğmak, yeri göğü inletecekti. Ama çektiği bu yük acıyı sessizliğe boğmak için yorganları dişledi. Hayatının, ölümünün başını yastıklara gömerek gizlemeye çalıştı.

Etaz kadınlar telaşlıydı. Ebebaşı'nın, "Vakit yaklaşıyor" dediğini duydu belli belirsiz. Tanrım dedi içinden, görmüyorum, duymuyorum! Bütün görüntüler bir su perdesi arkasındaydı. Sadece kapıdayan gölgeler seçebiliyordu. Kimdi bunlar? Başını hafif yana çevirince başucunda oturan karabiber seçti. Karabi uzandı, alnından bir şey aldı ve o şeyi tekrar alnına koydu. Islak bir bez. Ateşler içinde yanıyorlu demek ki. Karabi ona doğru eğilince tanıdı Hürrem. "Hafza Anam. Gül Anam. Hani oğlunun yolunu gözleyen anam," diye söylendi. Bunları söylemiş miydi sahiden, yoksa aklından mı geçirmişti? Bilemedi. "Dayan kızım," diye bir ses duydu kulağının dibinde. "Daya-na-nı-yorum," diye inledi kesik kesik.

Derken sancısı hafifler gibi oldu. Görüntüler netleşti, sesler belirginleşti. Renkler yerli yerine oturdu. Bakışlarını yukarı doğru kaldırınca Hafza Sultan'ın sevecen yüzünü gördü tepesinde. Ayakucunda baş ebe kadın duruyordu. Yaz günü olmasına rağmen külahlı ocak yakılmış, üstüne de kocaman bir kazan konmuştu. Merzuka ve hizmetkarların dönüyordu odanın içinde.

Solar içindeydi sanki Hürrem. Sancıdan ve sıcaktan sersemlemişti. Ter çarşaflara geçmişti. Sadece ter miydi bu ıslaklığın sebebi? Tanrım diye bir çığlık yükseldi içinden, yoksa kan mı?

"Ölüyor musun güzel anam?" diye fısıldadı güçsüz bir sesle. Hafza Sultan'ın yüzündeki endişeli ifade dağılır gibi oldu. "Ağzından yel alsın Hürrem Kızım! Doğuruyorsun. Seyun geldi."

Hürrem, inanmadı. "Hayır, hayır," dedi. "Ölüyorum ben. Süleymanımı göremeden öleceğim."

Hafza Sultan gülümsedi. "Doğum da ölüm gibidir kızım. Ne zaman geleceğini bir Allah bilir. Dur bakalım, daha ne günler göreceksin."

Ne günler görecekti Hürrem?

O günlerin hayaliyle içi geçti. Bir kız gördü rüyasında. Kırlarda kelebek kovalıyordu. Kimdi bu, kendisi mi? Kız ona doğru koşmaya başladı. Hayır, kız değildi bu. Bir oğlan, oğlan, küçücük bir oğlan! Ne kadar benziyordu ona. Oğlan elini uzattı Hürrem'e... Hürrem de elini uzatmak istedi, fakat bir türlü yapamadı. Tutamadı kendisine uzatılan eli. Oğlan ağlıyordu.

Sancı bir bıçak gibi saplandı kasıklarına. Oğlan kaybolu verdi. Kimdi bu çocuk? Gerçek mi? Acılar içinde olmasına rağmen boş gözlerle etrafına bakındı. Ortalıkta yoktu çocuk. Kaçmıştı. "Oğlan nerede Kadın Anam?" diye soludu. Hafza Sultan şaşırdı. "Hangi oğlan kızım?"

"Az önce buradaydı. Bana elini uzatan oğlan."

Kadınlar birbirlerine bakıştılar. Hürrem'in vücudu müthiş bir acının pençesinde kıvrılıvericken bir ses, "İkın Hürrem Hanım," dedi, "Daha sıkı ıkın. Geliyor."

Hürrem sadece başını iki yana sallayarak acısını belli edebiliyordu. Başebe kadın, "bağır kızım," dedi, "utanma bağır, ağla. Ama ıkın."

Hürrem, "hayır," diye itiraz etti, haykırmamak için dudaklarını ısırırken, "Hazret-i Sultanıma söz verdim. Serdar kadını ağlayıp bağırmaz."

Hafza Ana güldü, "Serdar kadını bağırmaz ama doğurur. Doğuran kadın bağırır. Hünkar oğlumuz ne bilecek? Çocuk mu doğurmuşluğu var? Bağır ve ıkın kızım sen. Bunun başka yolu yok. Bağırmak güç verir. Bağır."

Korkunç ağrı artık kasıklarını iyice doldurmuştu. Sırt üstü yatamıyordu. Her şeyi unutup ayağa fırlamak istiyordu Hürrem. Ayakta durursa dinecekti belki bu ağrı. Çırpınmaya başlayınca, odada ne kadar kadın varsa üstüne hücum etti. Kollarını bacaklarını güçlükle tutabildiler.

Hürrem'in vücudu bu güçlü kolların arasında yay gibi uzayıp yükseldi ve yeniden yatağa düştü. Kaç defa tekrarladı bunu? Üç defa mı, bin defa mı? Artık hiçbir şeyi birbirinden ayıramıyordu. Ve sonunda dayanamadı. Olanca gücüyle haykırdı, "Tanrım, Tanrım kurtar beni!"

Haykırışları soluk soluğa bir sayıklamaya dönüştü. "Yüce Meryem Anamız! Yüce Meryem Anamız!"

Bu çığlıkları sadece Hafza Sultan anlayabildi. Çünkü başka feryat ediyor, yalvarıyordu Hürrem.

Başebe Kadın'ın, "bastırın," komutunu duymadı bile Hürrem. O sadece inanılmaz güçlü ve sık soluklar'la ıkınıyordu. Sadece iki yanındaki dört kadının olanca güçleriyle tamama bastırdıklarını hissedebildi. Aman Tanrım! Ne yapıyorlar bunlar? Beni öldüreceklerdi mi? Başını yana çevirip yalvaran gözlerle Hafza Sultan'a baktı. "Kurtar beni," diyen imdat çağrısı yüklü bu bakış yaşlı kadının içini titretti. Çaresizdi. O ne yapabilirdi ki? Bu Allah'la Hürrem arasındaydı. Ya bir hayatın bu acının sonu ya ölüm. "Dayan kızım," diyebildi sadece, "dayan."

Başebe kadın tekrar emir verdi. "Daha kuvvetli bastırın. Sen de daha sıkı ıkın Hürrem Hanım! Daha sıkı!" Artık Başebe de bağırıyordu.

Kadınlar, güçlü elleriyle karnını çığnıyor, göbeğinden kasıklarına doğru çeke çeke bastırıyorlardı.

Hürrem, yine o oğlanı gördü birden. İşte oradaydı. Elini uzatsa tutabilecek kadar yakınındaydı. Ebe kadınlar kollarını bırakırsa uzatacaktı elini. Çaresizlikle gözlerinden yaşlar fışkırdı. Hayır Hazret-i Sultanım diye geçirdi içinden, ağlamıyorum. Acıdan. Elimde değil. Kendiliğinden akıyor yaşlar. Hem bu oğlanı tanımıyorlar bana.

Birden, "Daha çok ayırın bacaklarını," diye bir ses yükseldi. Hürrem'in gidip gelen bilinci bu emirle bir an sabit-

lendi. Bitiyor muydu artık bu acı. Bitsin, bitsin, bitsin diye bağırdı. Artık bitsin. Oğlanı tutmak istiyordu.

Ses, bu kez, "Başı göründü, başı göründü" diye yankılandı. Bütün kadınlar, "Allahım Hürrem kuluna yardım et," diye dua etti. Duaya Hürrem de katıldı. "Allahım, Hürrem kuluna yardım et. Allahım, Hürrem kuluna yardım, et!" İlk kez Tanrı yerine 'Allahım' dediğini farkederek şaşırdı.

Başebe Kadın'ın, "Hadi kızım, çoğu gitti azı kaldı. Az daha gayret. Daha kuvvetli ıkın," bağırtısı bu düşünceden koparıdı onu. Denileni yapmaya çalıştı sadece. Bilinci koptu. Acıyı hissetmiyordu artık ama orada olduğunu biliyordu. Durmadan kıvranıyordu çünkü. İşte oradaydı yine. Oğlan ona doğru koşuyordu. Yaklaşıyordu. Kollarını iki yana doğru açmıştı. Ah, Hürrem de açabilseydi kollarını ve kucaklayabilseydi oğlanı...

Bir karanlık boşluğa yuvarlanır gibi oldu. Büyük bir sessizliğin hakim olduğu bir boşluk. Zifir karanlık... ardından, ağır ağır, gün ağarır gibi yavaş yavaş ışıdı her yer. Hürrem sanki güneşin içinde yüzüyordu şimdi. Hiçbir his yoktu. Hayır, öyle değildi işte. Acı kaybolmuştu sadece. Ne kadar huzurlu, ne kadar rahat ve ne kadar mutlu. Sanki yeniden doğmuştu. Sanki hayat minicik bir gül goncası gibi yeniden başlıyordu. Çok derinlerden bir ciyaklama duyar gibi oldu. Bir ses, "Oğlan," dedi. Hürrem mecalsiz kalmış gözlerini güçlükle açtı. Koçina tokat vurulan oğlunu gördü. Oğlanın ağzındaki eli tutmuştu demek ki ölümün kıyısında. Oğlan da ağlıyordu. Hürrem de.

XXXVII

Hürrem'in bir oğlan doğurduğu Sultan Süleyman'a müjdelendi. Bütün vezirler, paşalar, ağalar ve Rodos'a Osmanlı sancağını dikmek için şehir üstüne şehir veren yeniçeriler, bu müjdeyle coştu. "Padişahım, şehzadenle, devletine bin yaşa" nidaları yeri göğü inletti.

Kaleyi savunan şövalyeler, bu uğultuyu yeni bir saldırı sanıp geçit vermez burçlara doğru koştu. Ancak gördükleri manzara şaşırtıcıydı. Düşman siperlerinde bayram vardı. Türk askerleri birbirlerine sarılıyor, neşe içinde bağrışıyordu. Dev ateşlerin üstünde koyunlar çevrildi, koca koca kazanlarda zerde-pilav kaynadı. Oğlana, minik şehzadeye dua etsinler diye helva dağıtıldı. Oysa surların beri tarafında tam bir çöküntü havası hakimdi. Yiyecek tükenmişti. Şövalyeler de halk da açtı.

İstanbul'dan müjdeyi getiren ulak, savaş otağında geniş padişaha Hürrem Haseki'nin bir mektubunu da sundu. Sü-

leyman, Sadrazam Piri Mehmet Paşa'nın ve can yoldaşı İbrahim'in şaşkın bakışları arasında mektubu alıp hasrete koklad. Bunca aydır burut kokularıyla bunalan Süleyman, Hürrem'in kağıda sinmiş kokusunu içine çekti. Mektubu, alıp koynuna koydu. İlk defa Savaş Meclisi'nin bir an önce sona ermesi için sabırsızlandı.

El ayak çekilip otağda yalnız kalınca, Hürrem'in içine bir erguvan çiçeği sıkıştırdığı mektubunu açıp okudu. "Hazret-i Sultanım..." Süleyman, sevdiği kadının sesini duyar gibi oldu. "*Yüzümü yere koyup mutluluk sığmağı ayağınızın toprağını öptükten sonra, benim devletimin güneşi ve saadetimin sermayesi olan sultanım; eğer bu ayrılık ateşine yanmış, ciğeri kebap, sinesi harap, gözleri yaş dolu, gecesi gündüzü belirsiz olan, hasret deryasında çaresiz, aşkınızın tutsağı, Ferhat ile Mecnun'dan beter, şeyda kölenizi sorarsanız, ayrılığınızdan dolayı öyle bir durumdayım ki, Allah düşmanının başına bile vermeye.*"

Hürrem'in mektubu kalfalarından birine yazdırdığı belliydi. Süleyman buna sevindi. "Yoksa nasıl okurdum Hürrem'in kargacık burgacık yazısını," diye kendi kendine güldü. Ona yazmayı öğretmeye çalıştığı geceleri hatırladı. Burnu sızladı genç padişahın özlemle.

Yazı başkasınındı ama öyle ifadeler vardı ki Hürrem taşıyordu mektup. Cümle bir başladı mı bitmiyordu. Öğrendiği ne kadar Türkçe kelime varsa hepsini sıralıyordu Hürrem. Padişah okurken zaman zaman duygulandı, zaman zaman güldü. Çok uzaklardan bile onu mutlu etmesini biliyordu Hürrem. En çok da "ciğeri kebap," benzetmesine güldü. Nereden öğreniyordu bu lafları?

Küçük şehzadenin adı ne olacaktı? Süleyman bütün gece düşündü. Ertesi gün yatsı namazının ardından Sadrazam

Piri Mehmet Paşa'ya ve sefere yanında götürdüğü Şeyhülislam Zembilli Ali Cemali Efendi'ye danıştı. İkisi de ağız birliği etmişçesine "Mehmet," dedi. Ali Cemali Efendi, "Er geç Rodos'un fethi kısmet olacaktır. Bu sizin ahnyazınız. Alem sizi Rodos Fatihi diye anacak. Şehzade, Rodos seferi sırasında dünyayı şereflendirdiği için kendisine ancak bir fatihin adı yakışır. O da büyük dedeniz Fatih Han'ın adıdır," diye destek attı.

Sultan Süleyman, "Artık iki oğlum var," diye gururla uyudu.

On beş gün sonra, Hürrem'in minik şehzadesinin kulağına ezan okunurken, hoca üç defa ismini fısıldadı. "Mehmet Han, Mehmet Han, Mehmet Han! Ömrün uzun, bahtın açık olsun. Büyük deden Mehmet Han, deden Yavuz Selim ve baban cihan hükümdarı Süleyman gibi fatih olasın. Aleme nizam, Osmanlı devletine şan getiresin."

Küçük şehzade, bütün gününü alsa da Hürrem derin düşüncelere dalacak vakit buluyordu. Mehmet Han uyuduğu zaman. Artık, Valide Sultan'ın dediği gibi Hürrem Ana'ydı o. Bir türlü inanamıyordu buna. Anne olmuştu. Sultan Süleyman'ın oğlunun anası...

Şehzadeyi kucağına aldığı ilk günün akşamında herkes uyuyunca, çeyiz torbasını gizlediği yerden çıkardı. Kutik kokusu bulup başucundaki komodinin üstüne koydu. Ocaktan yansıyan titrek alev, Meryem Ana'nın hüzünlü yüzünü aydınlatıvermişti. Hürrem'in dudakları dakikalarca kıpırdayıp durdu. Dualarını kabul edip ona Süleyman'dan bir oğlan verdiği için Tanrı'ya şükreti. *Yüce İsa Babamız,* dedi, *Osmanlı tahtını benim kanımdan, benim canımdan gelen küçük şehzademe nasip et.*

İkonayı tekrar çeyiz torbasına koyarken köyünden evinden arta kalan kırık dökük eşyaya daldı gözleri. Bu nasıl bir şeydi? Hayat durmadan mücadele etmeyi mi gerektiriyordu? Taçanı Noyan'ın yanında, hayata tutunmak için mücadele etmişti. Kırım Sarayı'nda öğrenmek, yeni bir hayatı kucaklamak için. Burada Süleyman'ın gözüne girmek, ona kendini beğendirmek için. Ona bir oğlan vermek için. İstediği her şey olmuştu. Yeni bir hayatı kucaklamıştı. Rutenyalı köylü kızı Aleksandra şimdi Süleyman Han'ın gözdesi Hürrem'di. Gülbahar'ı saraydan süzdürmüş, padişaha nur topu gibi bir oğlan vermişti. Tam mücadele bitti diye düşünürken, yeni ve daha zor bir mücadelenin başlamakta olduğunu farketti şaşkınlıkla. Hiç bitmeyecekti bu mücadele. Düne kadar yalnız kendisi için mücadele veriyordu. Yakaladığı hayatı ellerinin arasından kaçırmamak için. Artık oğlu için de mücadele edecekti. Süleyman'ın varisi mutlaka benim oğlum olmalı diye geçirdi içinden. Bunu sağlamaya mecburum.

Çünkü çok çabuk öğrenmişti dehşet yasasını. Tahta çıkan şehzade yaşıyor, çıkamayan ölüyordu. Bu kadarcık işte. "Yaşayan benim oğlum olacak," diye mırıldandı çeyiz torbasını tekrar saklarken. "Gülbahar'ın değil." Ve minik soluklarla uyuyan Şehzade Mehmet'in gül kokusunu içine çekerek rüyalara daldı.

O sırada dört kişi daha geleceği düşünüyordu. Hafsa Sultan, ölümcül bir savaşın ortasındaki Sultan Süleyman, can yoldaşı Pargalı İbrahim ve Gülbahar Haseki.

"Korktuğum başıma geldi," diye geçirdi içinden Sultan Ana. Hürrem'i de, doğurduğu minnacık oğlanı da seviyordu. Kız oğlunu mutlu etmişti. Bunu gözleriyle görüyordu.

Ama ne olacaktı şimdi? Taht bir taneydi, şehzade iki. Taht kimin olacaktı? Hakka, hukuka, töreye kalsa, Süleyman'ın varisi Gülbahar'ın oğlu, büyük torunu Mustafa Han'dı elbette. Ama Hürrem hak, hukuk dinleyecek miydi bakalım? Madem ki Hünkar benimle mutlu ve madem ki Gülbahar sürgündür, öyleyse veliahtlık benim oğlumun hakkı diye tutturursa ne olacaktı?

"Hadi diyelim ki," diye söylendi yaşlı kadın gecenin karanlığında, "Hünkar Mustafa'yı veliaht tayin etti. Mustafa tahta çıktığında Hürrem'i de oğlunu da sağ bırakır mı?

İç sıkılıyordu Hafsa Sultan'ın, bulutların geleceği karanlığını görüyordu. Gelecek yeni felaketlere gebe diye homurdandı durdu bütün gece. Sabahat yine kurban almaya hazırlanıyordu. "Allahım," diye dua etti, "Bana bu acıyı gösterme. Canımı al, evlat, torun acısı gösterme. Bu sarayın duvarlarına başka kan bulaştırma."

Hürrem'in oğlan doğurduğu haberi Manisa Sarayı'nda tam bir panik havası yarattı. Hürrem adını ağzına almayan ve oğlunun babasının yeni gözdesine Moskof Gavuru'ndan öte isim beğenmeyen Gülbahar, tepkisini gizlemeye gerek bile görmedi. Bundan sonrası neydi ki? *Ölüm mü*, dedi kendi kendine. *Varsın gelsin o da. Kılını kıpırdatmam. Yeter ki oğluma el sürülmesin.*

Haberi getirenlere, "Dedesine. Şehzademiz bunaya geldi geleli İstanbul Sarayı bir Moskof cariye ile peydahladığı piçe kalmış," demekten geri durmadı. Süleyman'ın kulağına gideceğini bile bile ardından da ekledi. "Ne yapalım, Osmanoğlu'nun tahtı kala kala bir Moskof peydahlamasına kalacak değil ya. Mustafa Han'ın babası Süleyman'sa, anası da Mahidevran Gülbahar Haseki'dir. Elbet hak yerini bulacak, vakti saati gelince taht Mustafa Han'a nasip olacaktır."

Gülbahar, böylesine kendinden ve gelecekten emin görünüyordu ama geceleri el ayak çekildi mi, korkular hep birlikte çullanıyordu üzerine. Ya Moskof Gavuru, onu saraydan kovdurduğu gibi, Süleyman'ın aklını çeler de, şehzadesine bir zarar verdirirse? Ya padişahın haberi bile olmadan bu işe kalkışırsa?

Gülbahar o günden başlayarak Şehzade Mustafa'yı bir an olsun gözünden ayırmadı. İçtiği sudan, yediği yemeğe kadar her şeyi kontrol etti. Mustafa'nın eğitimini üstlenen hocaları, at binmeyi, ok atmayı öğretmeye başlayan silahtarları bile göz hapsine aldı. Süleyman'a hala güveniyordu ama gelecekten korkuyordu Gülbahar.

Şahincibaşı İbrahim, konuyu "Hünkarım izin verirse, *önemli* bir konuyu dikkate sunmak istiyorum," diye ustaca açtı Sultan Süleyman'a savaş çadırında. "Haddimi aşarsam, boynum kıldan incedir."

Süleyman, Pargalı İbrahim'in açacağı 'önemli konuyu' tahmin ediyordu ama bilmezden geldi.

"Diyeceğini de bakalım İbrahim, boynunun hesabını da elbet yaparsın."

"Diyeceğim şudur ki sultanım ne mutlu, şimdi iki şehzadeniz oldu."

Genç padişah mutlulukla başını salladı. Masanın üzerindeki, Hürrem'in mektup içinde gönderdiği kurumuş ergavan çiçeğine baktı. "Allah ömürlerini uzun ersin."

"Biz kullarının duaları da şehzadelerinin sağlık ve mutluluğu içindir Hünkarım."

Süleyman, bir lafın böyle çekiştirilip uzatılmasına oldum olası sinir olurdu. Kim ne diyecekse diyeceğini açık açık söylemeliydi. Yok söylemekten korkuyorsa, ağzını kapatıp oturmalıydı.

"İbrahim," dedi tok bir sesle. "Bilirsin; seni severiz. Hergüzin içinde ayrı bir yerin vardır. Seni can yoldaşı biliriz. Yeri gelir akıl danışır, fikrini alırız. Senin hakkında başka düşüncelerimiz de var elbet. Ama şu lafı dolandıra dolandıra anlatmandan nefret ederiz. Bir gün boynunun hesabını yapacaksam, bilesin ki bu yüzden olur." Padişah son cümleyi gülerek söylemişti ama yine de durup arkadaşının üzerinde yarattığı etkiyi tazmaya çalıştı. İbrahim sadakatle boynunu bükmüş, öylece dinliyordu. "Lafı geveleme. Ne diyeceksen tez söylesene be adam!"

İbrahim'in de istediği buydu zaten. O da diyeceğini söyleyiverdi. "Şimdi iki şehzade olduğuna göre sultanım, veraset meselesini çözümlemek gerekecek."

"Ere Pargalı, biz öldük mü ki vezirsimiz sana dert oldu?"

Padişahın bu sert çıkışının ciddi mi şaka mı olduğunu anlayamayan İbrahim yerlere kadar eğildi korkuyla. "Benimki sadece bir durum tespiti sultanım," diye mırıldandı. "Elbette son karar sizindir."

Süleyman, "Korkma, korkma," diye güldü. "Sana boşa mı can yoldaş deriz? Süleyman canından öyle kolay vazgeçer mi sanırsın yoksa?" dedi. Arkadaşının yüzüne dik dik baktı. "Biliyorum haklısın. Bir taht, iki şehzade: her zaman sıkıntılı bir durumdur. Ancak şehzadelerimiz daha çok küçük."

İbrahim onaylarcasına başını salladı. "Evet sultanım, öyledir ama..."

"Ama? Ne?"

"Asker kulların şimdiden kimin veliaht şehzade olacağını konuşmaya başladı."

"Askeri kullarım savaşı düşüneceğine bizimi tahtımızın derdine mi düştü?"

"Onların derdi, Osmanlı Devleti'dir."

"Asker kullarının gönlünde kim var? Buna da konuşurlar mı aralarında?"

"Konuşurlar Sultanım. Onların gönlü ilk göz ağrılarındadır."

İbrahim'in dili Mustafa demeye varmamıştı ama isim anmadan, her şeyi söylemiş oluyordu zaten.

"Öyle mi? Sen ne düşünürsün? Uygun olan hangisidir. De bakalım. Ama lafı sündüre sündüre bizi çıldırtma."

"Sultanım beni bağışlasın ama Gülbahar Haseki'nin bir günahı yoktur kanımca. Sizi sevmek kusur mudur? Efendimize ilk oğul veren de odur. Hak, büyük şehzadenindir. Hak da nizam da böyledir."

Padişah hiç tepki vermeden arkadaşını dinledi. Gözlerini Hırvat devşirmenin gözlerinden ayıramıyordu. Ne tok sözlü şu Pargalı Frenk diye geçirdi içinden. Onu da böyle adamlar gerekiyordu işte. Genç, enerjik ve doğru sözlü.

"Bitti mi diyeceğin İbrahim?" diye sordu. Adam ellerini göbeğinde kavuşturarak başını eğdi.

"Öyleyse şimdi aç kulağını ve bizi iyi dinleye İbrahim Ağa. Sen de, asker kullarım da dem etmeyin. Mülk bizim, hak bizim. Veliahtımızı tayin ederken kimsenin ağzına bakmayız. Vakti gelince o işi de yaparız. Ancak daha erken. Büyük şehzademiz yedisine basmadı. Mehmetim ise daha bir aylık olmadı. Minicik bebeğin geleceğini takdir, onları bize veren Yüce Allah'ındır. Vakti gelince biz de Allah'ın takdirine sığınır, kararımızı veririz. Şimdi bırakalım da ikisi de çocukluğunu yaşasın."

Süleyman, görüşmenin bittiğini belirten bir el hareketi yaptı. Şahincilbaşı, geri geri çıkarak huzurdan ayrılırken padişah birden aklına gelen bir şeyle "İbrahim Ağa," diye seslendi.

İbrahim başını yerden kaldırıp Süleyman'ın gözlerine baktı.

Padişah kelimeleri seçe seçe, "Karındaşım," dedi "Hürrem Haseki'nin ne kusurunu gördün sen?"

İbrahim donup kaldı.

Süleyman cevap istemediğini belirten bir hareket yaptı. O hızla çıktı odadan İbrahim. İlk defa bu kadar sert ve doğrudan bir sitemle karşı karşıya kaldığı için bir ürperti hisseder gibi oldu. Eli gayrı ihtiyari boynuna gitti. "İşler karışıyor," diye söylendi kendi kendine. "Çok karışıyor."

XXXVIII

İhtiyar **Roma şehri çok karagün görmüştü** ama o Noel günü bir başkaydı. Julius Sezar'ın Senato'da dost bildiklerinin hançerleriyle öldürüldüğü gün bile böyle değildi. Bir Attila'nın Roma kapılarına dayandığı gün böylesine korkulu bir bekleyiş vardı herhalde, diye geçirdi içinden Giovanni di Lorenzo de Medici. Dizlerinin üstünde saatlerdir dua ettiği sunağın önünden güçlükle doğrulurken büyük çan çalmaya başladı. Vakit gelmişti. İçindeki dayanılmaz sıkıntıya rağmen görevini yapmalıydı. Papa X. Leo'ydu çünkü o. Leo Decimus, Hıristiyan aleminin kutsal babası. Hazret-i İsa'nın ve Aziz Pietro'nun varisi. Soğuğa ve hiç ara vermeden yağan yağmura rağmen Saint Pietro kilisesiyle meydanı dolduran kalabalık takdis edilmek için onu bekliyordu.

Büyük taraç çanın tokmağı sanki kafasına indi. Çanın her bir titreşimini iliklerine kadar hissetti o anda.

Sadece büyük haçın iki yanındaki mumların aydınlattığı penceresiz dua odasından, ağır ve sarsak adımlarla yanda-ki yüksek tavanlı, görkemli salona geçti. Cennetle cehennem kadar birbirine zıtı iki mekân. Dua odası karanlık ve örümcek, salon ise aydınlık ve sanki bir felaketin eşiğinde değilmiş gibi umut yüklüydü. Giovanni di Lorenzo de Medici, oysa tam tersi diye düşündü. Onun cenneti dua odasıydı. Bu aydınlık salon ise cehennemi. Dua ederken bu dünyadan ve Hıristiyan aleminin karşı karşıya olduğu kadersizlikten uzaklaşıyordu. İmanı olmasa, birçokları gibi kurtuluşun mümkün olmadığını söyleyecekti ama o sadık bir Hıristiyandı. Tanrı'nın Kudüs'ün kutsal bekçilerini yalnız bırakmayacağına güveniyordu.

Ağır, yaldızlı kapıyı açtığında iki yanda bekleyen nöbetçiler ucu sivri, baltalı, uzun mızraklarını sen bir hareketle omuzlarına doğru çekerek saygı durdu. Aralarında Roma Paskoposu Monsenyör Adrian Floriszoon Boeyens'in de bulunduğu altı Kardinal hemen ayağa kalktı. Hepsi kırmızı cübbelerini giymişlerdi ve hepsinin suratı duvar gibiydi.

X. Leo, kardinallerinin önünden geçerken belirli bir kişiye hitap etmeden, "Rodos'tan haber var mı?" diye sordu ortaya. Cevabı biliyordu ama yine de sormuştu. Büyük çanın ding-donglan sayılmazsa cevap uzun bir sessizlikti.

Dua odasından girdiği kapının tam karşısındaki iki kanatlı yaldız varaklı kapının önünde Papalık Muhafızlarının komutanı ve bir rahip bekliyordu. X. Leo genç rahibin önünde durdu. Rahip, uzun, eflatun iç cübbesinin beline beyaz ipek bir kuşak takti Papa'nın. Yerlere kadar uzanan beyaz bir palto giydirdi arkasına. Üzerinde papalık sembol-

lerinin kıymetli renkli iplikleriyle işlendiği simalı beyaz ipek yakalığı başından geçirip omuzlarına itmayla oturttu. Pahtanın içinde kalan ve boynundan göbeğine kadar uzanan bir zincirin ucunda sallanan altın haçı yakalığın üstüne çıkardı.

Rahip bu işlemin doğru ve düzgün yapılıp yapılmadığını bir adım geri çekilerek kontrol etti. Onay bakışlarla. Her şeyin uygun olduğuna karar verince, hemen yanındaki muhteşem masanın üzerinde duran uzun, sivri papalık tacını alıp başına kondurdu Leo Decimus'un. Muhafız Komutanı da uzun papalık asasını verdi. Giovanni di Lorenzo de Medici, belini doğrultabildiği kadar doğrultarak muhafızların kanatlarını iki yana doğru açtığı kapıya yürüdü.

Saint-Pietro Katedrali'nin merdivenlerinde kurulan platforma çıktığında alanı dolduran kalabalık dalgalandı. Papa sağ elini kaldırarak kalabalığa doğru haç çıkardı. En ön sıradakiler bile etkiği duayı duyamıyordu ama Kutsal Efendi'yi karşılarında görmek onlara yetiyordu. Cennete giden yolun yarısıydı bu.

De Medici'nin gözleri kapalıydı dua ederken. Sesini sendisi bile güçlükle duyuyordu. Soğuk, sert bir rüzgar Roma'nın yedi tepesini dolaşıp ona kadar ulaştı. Ürperdi. Arkadan bir ışık parladı. Karanlığın içinde patlayan bir ateşti bu. Gözleri kapalı olduğu halde görmüştü ateşi Papa. Ve gide rek büyüyordu yangın. Başının döndüğünü hissetti. Vücudu sarsıldı. Düşmemek için bir yerlere tutunmaya çalıştı.

Gözünü üzerinden ayırmayan Kardinal Boeyens durumu farketti ve hemen kolundan tutup destek verdi.

Giovanni di Lorenzo de Medici, boş gözlerle Hollandalı Kardinal'e baktı. "Rodos düştü," diye mırıldandı. "Rodos düştü. Gördüm."

Kaderin cilvesiydi işte. Tam o sırada Rodos'ta kilise çanlarına ezan sesleri karışmıştı. Adanın Hristiyan ahalisi kanlı bir savaşı tam Noel günü bitirdiği için Tanrı'ya şükretmek üzere kiliselere akın ediyordu. Türkler o Noel günü, açıları geçeklerden sessizce şehre aktı. Hiçbir taşkınlık, yağma yapmadı. Her şey Sultan Süleyman'ın söz verdiği gibi oldu. Çanlar Noel'i kutlarken güzel sesli müezzinler altı ay zapt etmek için yirmi bin şehit verdikleri Rodos Kalesi'nin burçlarında yanık yanık akşam ezanını okudu. Halk Osmanlı ordusuna kurtarıcı olarak, çiçekler atarak karşıladı.

Papa Leo Decimus, Rodos'un fethiyle yıkıldı. Kardinaller her ne kadar, "Henüz bir haber almadık. Belki de Kutsal Efendimize görünen ateş kutsal şövalyelerin Süleyman'ın askerlerini yakmasıdır," diye teselli etmeye çalışsalar da, ihtiyar Papa gerçeği biliyordu. "Hayır," dedi. "Ben gördüm. Tanrı bana gösterdi. Rodos düştü."

O gece ölüm döşeğinin yanında, o anın gelmesini sabırsızlıkla bekleyen Adrian Florisszoon Boeyens vardı. Papa bir ara gözlerini açtı Boeyens diye asıl adıyla seslendi yavaşça Hollandalı Roma Piskoposu'nu. "Büyüyor muydun?"

Kardinal boğuldu, korktu. "Neyi Kutsal Efendimiz?" Adamın sesi ölüm kadar soğuktu. Artık güçlükle konuşabilen Papa, "Süleyman'ın savaşa hazırlandığını?" diye soludu.

Boeyens, öteki kardinallerin bu konuşmayı duymasından çekinerek etrafı süzdü. "Bilmiyordum efendimiz."

"Bu kadar büyük bir ordu ve bu kadar büyük bir donanma hazırlanıyordu ve sen görmedin, öyle mi?"

Kardinal bir şey söylemeye niyetlenirken ölümün kıyısında dolaşan yaşlı Papa'nın mecalsiz kolu yorganın altından çıktı ve inanılmaz bir kuvvetle Boeyens'in elini yakaladı. "Bugün," dedi güçlükle, "İki yüz on üç yıllık Haçlı Seferlerinden geriye kalan bir Hristiyan devleti yıkıldı." Papa,

birden aforoz etmiş Alman rahibi hatırladı. "Martin Luther bile kutsal emanete senin kadar ihanet etmedi." Yeniden doğrulmaya çalışın ama gücü yetmedi. Gözleri cam gibi parlıyordu adamın şimdi. Kardinal korkuyla geri çekilirken, onu kolundan çekerek olduğu yere mıhladı. "Bana İstanbul'dan, Sultan Süleyman'ın Rus cariyesi Roxelanne'ın padişahı parmağında oynattığından ve ondan hamile olduğundan başka bilgiler getirmiş olsaydın, Osmanlı şu anda zafer kazanmış haçlı ordusunun önünden kaçıyor olacaktı. Ben de Roma'yı Tanrı'nın Kırbacı Attila'dan kurtaran 2. Leo'dan bin yıl sonra Hıristiyanlığı kurtaran ikinci Papa olurdum."

Papa X. Leo'nun son sözleri oldu bunlar. Başı yana kaydı, gözleri kapandı, soluğu tükendi ve öldü. Fakat halk, "Suçluyu yakaladım. " der gibi Roma piskoposu Adrian Floriszoon Boeyens'in kolunu bırakmamıştı.

Fakat bu tabiî ve yanlış anlaşıldı. Rodos'un son kurtarıcısı olan Papa'nın yerine Hollandalı Boeyens'in gelmesini istediği sanıldı. Adrian Floriszoon Boeyens, on beş gün içinde VI. Hadrianus adını aldı. Hıristiyan aleminin İtalyan olmayan ilk papası olarak taç giydi. İstanbul'dan dönüşte anlata anlata bitiremediği "Sultan Süleyman'ın Rus Cariyesi Roxelanne," masalı tarihin akışını değiştirmişti.

Fetih haberinin İstanbul'a ulaşması on gün sürdü. Tellallar çıkarılıp zafer ahaliye de müjdelendi. En gür sesli müezzinler minarelerde bütün gün Sultan Süleyman'ın yeni zaferini duyurdu. Halk sokaklara döküldü. Nice savaşın izlerini taşıyan ihtiyar gaziler sevinç gözyaşları döktü. Gençler sarmaş dolaş kucaklaştı.

Koca İstanbul'da sadece bir adam, zafer haberiyle yıkıldı. Marco Kemo'ydu bu.

Süleyman'ın Roxelanne'ın koynunda savaşları, fetihleri unutacağını sanıyordu. Onu uyuşturmak yerine kamçılamıştı Hürrem. Ve sırada kimbilir daha neler vardı.

Marco Kemo derin endişeler içinde kıvranırken gözünün önünden zafer alayları geçiyordu. Saray çevresi, "Padişahım bin yaşa." nidalarıyla inledi. Camilerde zafer için Allah'a şükredildi, şehitler için mevlitler okutuldu. Hafza Sultan'ın emriyle Saray mutfağı hanıl hanıl çalıştırıldı. Kazan kazan pilavlar, çorbalar kaynatıldı, tepsi tepsi börekler, baklavalar açıldı, ayranlar, şerbetler kanıldı. Saray'ın etrafı bir anda dev bir aşevine döndü. Yenildi, içildi. Zafer şarkıları söylendi.

Her köşede Sultan Süleyman ve yiğitlerinin kahramanlık destanları anlatıldı. Hele bir tanesi vardı ki zaferi coşkuyla kutlayanların en başında gelen Hürrem Haseki'ye büyük gurur veriyordu. Anlatın, diyordu durmadan, Hünkarımın yiğitliğini anlatın. Şehzademiz Mehmet Han da dinlesin.

"Rodos kalesi bir türlü düşmeyince efendimiz hiddete gelmiş. Vezirleri, paşaları toplayıp, 'Bre ağalar bu ne iştir. Yaz geldi geçti Rodos durur. Asker kullarım yirmi bin can verdi şu duvarın dibinde. Kaç düşman canı aldılar belli değil. Ya siz ne dersiniz?' diye kükremiş."

Lafın burasında Hürrem hemen atılır. "Ağalar ne yapmış ki bu söz üzerine? Yerin dibine girmemişler mi?" diye sorardı.

"Hepsi başını eğip önüne bakmış. Hatta Makbul Frenk İbrahim dahi susup durmuş."

İbrahim'in adını ne zaman duysa öfkeden tüyleri diken diken olan Hürrem, birden orada olmayı ister, o sahneyi görmek için neler vermezdim, diye düşünürdü sözün tam bu noktasında. Makbul'ü Süleyman'ın önünde pancar gibi kıpkırmızı suratla göremediğine yanar dururdu.

"Şeyhülislam Zembilli Ali Cemali Efendi, fetih için dua ederiz, demesin mi? Padişahımız iyice kızmış, vah, diye yumruğunu masaya indirmiş. Fatih Mehmet Han'ın torunlarının işi duaya mı kaldı? Bizim bu halimiz Yavuz Selim Han'ın kemiklerini sızlatmaz mı? Yarın mahşerde pederimizin önüne ne yüzle çıkarız? Bize reva gördüğünüz hizmet bu mudur? Dua etmek mi?" diye yeri göğü inletmiş. İşte o sırada Piri Mehmet Paşa, elden başka ne gelir, diye mırıldanınca kıyamet kopmuş. Süleyman Han öfkeyle, elimizden ne gelir size biz gösterelim, diye yerinden fırlamış, kılıcını kaptığı gibi otağdan dışarı çıkmış..."

Anlatıcı, destana dönüşen öyküyü anlatırken öyle ballandırardı ki dinleyenlerin de kendisinin de soluğu kesilirdi. Herkesin gözleri kocaman açılır, Hürrem kimbilir kaç defa dinlediği halde heyecandan kalbi sıkışarak "Eee, sonra?" diye sormaktan kendini alamazdı.

"Sonrası akıllara hayret," diye devam ederdi anlatıcı. "Cihan ne böylesini görmüş, ne işitmiştir. Efendimiz, atına atlayıp tek başına Rodos Kalesine sürmüş. Topçuların açtığı gedikten yıldırım gibi geçmiş. Düşmanın şaşkın bakışları altında Rodos'un dar sokaklarında atının nallarıyla taşlarda kıvılcımlar saçarak şövalyelerin sarayına kadar gelmiş. Etrafı zırhlı, mızraklı şövalyelerle çevriliymiş ama aldırmamış. Bu öyle bir heybetmiş ki düşman bile hayran olmuş. Benim adam Süleyman, diye gürlemiş. Atanı da babanı da iyi bilirsiniz. Şövalyelerin de ağzı açık kalmış. Koskoca Osmanlı Padişahı tek başına buraya kadar gelsin ha! Efendimiz yine gökgürültüsü gibi haykırmış. İşte ben buradayım, Rodos'u teslim almaya geldim. Ya bu kalenin kumandanı nerededir? Gerisi malum. Nazlı Rodos'u cihan padişahı Süleyman Han'a teslim olur."

Bu hikayeyi dinlerken Hürrem'in eli farkında olmadan boğazına giderdi hep. Süleyman'ın "Rodos sana hediyedir Hürrem Hanım," diyen sesini duyar gibi olurdu. Olur elbet, dedi içinden. Hazret-i Sultanımın Hürrem'e hediyesidir. Boynuma gerdanlıktır artık Rodos. Şehzade Mehmetimin yüzgörümlüğüdür.

Genç Padişahın İstanbul'a dönüşü muhteşem oldu. Hürrem, bütün kuralları alt üst etti. Hafza Sultan'ın da izniyle Cafer'e bir araba hazırlatmasını emretti. Şehzade Mehmet'i bağrına bastığı gibi Süleyman'ı karşılamaya çıktı. Araba önce bir mavnayla karşı kıyıya geçirildi. Üsküdar sahilinde koşulan dört atla tepelere doğru çıktı.

Süleyman'la Hürrem'in karşılaşması, Rodos destanı gibi günlerce anlatıldı İstanbul'da. Padişah alnı açık yüzünü görmediği ama bir an bile hayalini gözünden silemediği Hürrem'in küçük şehzadeyle kendisini karşılamaya çıktığını öğrenince çok mutlu oldu. Yüreği minnetle çarptı. Atından zıp tıklayıp oğlunun ve sevgili güleryüzünün beklediği arabaya bindi.

Süleyman'ın yüzünde koyu bir sakal vardı artık. Başındaki ak kavuğu ortasındaki yakut sorguç arabanın alaca aydınlığında bile yanıp sönüyor, gözleri mutlulukla ışıldıyordu. Sadece o kadar mı? Aşk vardı bu gözlerde, gurur vardı. Ne arasan vardı işte. Tanrım, diye düşündü. Bu benim erkeğim. Şehzademin babası. Ne kadar heybetli. Onu bize bağışladığın için sana şükrediyorum Tanrım. Ve ardından da Hafza Sultan'dan öğrendiği gibi "Gazan Mübarek olsun," diyerek Süleyman'ın elini öptü. Gözleri buğulanırken, "Andımı tutum Hazret-i Sultanım," diye fısıldadı. "Yokluğunuzda ağlamadım." Kucağındaki bebeği padişaha uzattı. "Kulunuz

size bir oğlan doğurdu." Yaşlar yanaklarından aşağı süzülmeye başlamıştı bile. "Ben efendime, şehzadem babasına kavuştuk ya, artık ağlayabilirim," dedi.

Süleyman önce eliyle yanağındaki inci tanesini sildi. "Şehzadenle çok yaşa Hürrem Ana," diye fısıldadı. Ve bebeği yavaşça kucağına aldı. Yüzündeki örtü kaldırılınca minik şehzade, Hürrem'den çaldığı gözlerle ilk defa gördüğü babasına şaşkın şaşkın baktı. Padişahın yüzünde sevgi dolu bir tebessüm ışıldadı. İşaret parmağıyla oğlunun pembecik dudaklarına belli belirsiz dokundu. Bebek bu temasla kalın parmağı yakaladı ve ilk gülücüğünü gönderdi babasına. "Mehmet Hanım," diye miş kokusunu içine çekti oğlunun Süleyman. "Adını aldığın atam Mehmet Han gibi uzun ömürlü ve şanlı olasın," diye dua etti. Öbür koluyla da Hürrem'i kucakladı. Bu sevgi ve şefkat yüklü kucaklaşma ne kadar sürdü farketmediler. Mehmet'in minik mırıltıları dışında hiç ses yoktu arabanın içinde. Ne diyeceklerdi ki? Altı aylık hasret sonunda böyle sevgiyle ve mutlulukla kucaklaşmak hiç söze değil miydi?

Süleyman Hürrem'i kollarından bırakması öyle uzun sürdü ki. Ve hemen yanağına bir öpücük kondurdu. Ve kucağındaki Şehzade Mehmet'le arabadan inip padişahlarının kavuşma sevincine ortak olmak için bekleşen asker kullarının karşına dikildi. Kısa bir sessizlik oldu. Bütün başlar ve bütün gözler padişahın kucağındaki bebekteydi şimdi. Süleyman birden oğlunu havaya kaldırarak şehzadeyi Gazi Ordu'ya takdim etti. İşte o anda bir kıyamettir koptu. "Padişahım çok yaşa", "Şehzade Mehmet Han bin yaşa," vaveylası tepelerden yankılanıp ta karşı kıyıdaki Saray'a kadar ulaştı.

Genç padişah, mağrur bir edayla ata doğru yürüdü. Kucağında oğlu olduğu halde kimseden yardım istemeden, usarca hayvanın sırtına bindi. Dizginleri çekip topuklarıyla usulca karnına dokundu. Süleyman'ı tek başına Rodos Kalesi'ni teslim almaya götüren kübeyları, sanki taşıdığı iki canın ve yaşanılan anın öneminin farkındaymış gibi ağır ve mağrur adımlarla ilerledi.

Rodos Fatihi Sultan Süleyman, o soğuk ocak gününde İstanbul'a kucağında küçük şehzadesi Mehmet'le girdi. Hürrem'in gözü ise, padişahın hemen sol yanındaki bir atının üzerindeydi. Dur bakalım İbrahim, diye geçirdi içinden. Daha ne kadar durabileceksin Süleyman'ın yanında?

Nasıl yapacağını henüz bilmiyordu ama kararını çoktan vermişti Hürrem. Padişahın yanından bu adamı söküp atacaktı.

XXXIX

Kara Cafer'in, "Ben Hürrem'in düşmanlarının Azrâ-il'iyim," diyen yaşlı devle gizli cuma buluşmaları kesintisiz devam ediyordu. Fakat yaşlı dev bir türlü Hürrem demiyor, ondan bahsederken hep *Aleksandra* deyip geçiyordu. Ne padişah fermanı ne Cafer'in tirazları fayda etti. Sultan Süleyman'ın Hürrem'i, onun için "Aleksandra'ydı. O kadar.

Hürrem Hanım'la bu uzun saçlı, çarık kaşlı, heybetli adam arasındaki ilişkiyi çözememişti bir türlü Cafer. Fakat bakışlarıyla ödünü koparan ihtiyarın Hürrem'i çok sevdiği belliydi. Bu yetirdi Cafer'e. Getirdiği her iyi habere, çocuklar gibi sevinmiyor, ürkütücü gözleri mutlulukla ışıldayıveriyordu. Sevincini de kocaman bir pençeyi andıran eliyle "Afferin be yiğit!" diye sırtına indirdiği şaplakla belli ediyordu. Hürrem'i çıldıran her kötü haberle sarsılıyordu ihtiyar. Gözlerinden ateşler saçarak daha fazla bilgi almak için Cafer'i sorguya çekiyordu.

Aynı şeyi Cafer de denedi bir buluşmalarında. Hürrem Ağası Sümbül'ün sarsa kadem basmış günlerdi. "Şu sana sözünü ettiğim Sümbül Ağa varda ya," dedi. "Kayboldu adam." İhtiyarın suratında bir iz yakalamaya çalışıyordu. Ama başaramadı. Aksine. "Hangi Sümbül?" diye bilmezden geldi. Oysa Cafer adı gibi emindi, Sümbül'ün kaybıyla bu ihtiyarın bir ilgisi olduğuna ama ses etmedi.

Adam Hürrem'in oğlan doğurduğunu Cafer'le buluşmalarından önce duymuştu. Ama yine de küçük şehzadeyi anlatmasını istedi ondan defalarca. Kime benziyordu? Gözleri anasına mı çekmişti? Elleri, ayakları büyük müydü? Son soru siyahi genci şaşırtmıştı doğrusu. Boş bulundu, "Şehzadenin elinden, ayağından sana ne be kocamış yiğit?"

Adam hiç kızmadı. Müthiş bir kahkaha attı. "Öyle deme. Yiğit adamı elinden, bileğinden belli olur," diye kestirip attı. Cafer'in de gayri ihtiyari avuçlarını açıp kendi eline bakıştığını görünce, gökgürültüsünü andıran bir kahkaha daha geldi ihtiyardan. "Sen'inkiler de fena sayılmaz. Lakin yiğitlik için sadece bilek değil, yürek de gerektir." Adamı malmalayıverdi. Gözleri daldı. "*Senin hanımında da dağ gibi yürek vardır, biliyorum,*" diye fısıldadı.

Aleksandra nasıldı? Onu görmeyeli neredeyse iki yıl olmuştu. Sadece Padişahı karşılama alayında arkalardan gelen koyu renk perdeli bir arabada onun da olduğunu hissetmişti. Aleksandra ve oğlunun. Bu öyle güçlü bir duyguydu ki bakışları kalın deri perdeleri delip geçmiş ve kızı görmüştü. Yemin edebilirdi bana. *Ağlıyordu Aleksandra.* Son zamanlarda rüyalarında da kızı hep ağlarken görüyordu zaten? Neden acaba? Mutluluktan mı? Yoksa yüre-

ğini karartan bir şeyler mi oluyordu? Bu debdebeli hayatın bir bedeli olmalıydı. Bedel mi ödeniyorlardı küçük Aleksandra'sına? Steplerin, ırmakların özgür kızının, davarlar, kafesler arkasında yaşaması yeterince ağır bir bedel değil miydi? Bir gün Fırtına'nın sırtına atlasam, diye geçirdi içinden; dalsam saraya, Aleksandra'yı ve oğlunu çekip çıkarsam o esaretten.

Cafer, sessizliğe bürünen adamın içinde kasırgalar koptuğundan habersizdi ama gözlerinde tutuşan ateşi görebiliyordu.

Taçam Noyan onu görmüyordu bile. Şu karşısında duran oğlanın hiçbir şeyden haberi yoktu. "Adımı bile bilmiyor," diye düşündü. Hanımına en büyük zararı benim verdiğimi bilse ne yapar acaba? Koynunda sakladığı hançerle bitirir mi işimi? Kendisine ve Aleksandra'yı yuvasından koparıp kaçırdığı o geceye lanetler yağdırdı içinden Taçam. "Her şeyin sebebi benim," diye hayıflandı, "benim şu kahrolası ellerim."

Farkında değildi ama yaşlar gözlerinden ağarmış sakalına doğru akıyordu.

Ne diyeceğini bilemeyen Cafer peşine düştüğü ilk gün, 'Ben Aleksandra'nın düşmanlarının Azrail'iyim" diyen bu kaya kadar sert sandığı adamın ağlamasını, ibadet eder gibi seyretti sessizce. Azrail ağlıyordu.

Taçam'ın Aleksandra'yı kucağına aldığı günler geçti gözlerinin önünden. Ama şimdi o kucağında çocuk taşıyordu. Dünyanın en kudretli adamının oğlunu. İlk bakışta bu iyi bir şeydi. Ama ilk bakışta, Aleksandra ve minik oğlu şimdi tarifsiz tehlikelerle karşı karşıyaydı. Hem de savunmasız. Aleksandra'nın sövarisi yanlarında değildi çünkü. "Benim Aleksandram, uçarcasına at koşturmayı, hançer sallamayı, ok savurmayı bilir ama bu adamların kuşkuculuklarını, kinlerini, entrikalarını bilmez ki," diye söyleniyordu nasıl nasıl.

Daldığı düşüncelerden silkinerek uzaklaştı ve yine Cafer'in nasıl yaptığını anlayamadığı kadar hızlı bir hareketle oğlanın yakasına yapışıverdi. "Bak Cafer Ağa," dedi. "Sen kaçarsın. Ben beyazım. Sen gençsin. Ben koca. Demem o ki, hiçbir ortak yanımız yok."

Tuhaftır ama Cafer, bu sefer korkmadan dinliyordu adamın sözlerini. Çünkü bakışlarında öfkeden eser yoktu. Hatta bir yakarma ifadesi bile yakaladı ihtiyarın gözlerinde.

"Bir tek şey hariç," diye devam etti Taçam Noyan.

"İkimiz de Aleksandra'nın üstüne türeriz."

Cafer, "Hımm," diye düzeltecekti ama vazgeçti. Nasıl olsa faydası olmayacaktı. "Türeriz," diye onayladı yavaşça. Ve dikkatle dinlemeye devam etti. Çünkü önemli bir şey söyleyeceğini hissediyordu.

"Bil ki, Aleksandra'nın bir tebessümü için yapmayacağım şey yoktur. Kılıcım keskin ancak kolum kısadır, sarayın içine kadar uzanmaz. Hoş, düşmanlarına ulaşabileceğimi bilsem hiç bakmam sürerim atımı Saray Kapısı'na. Söker alırım ciğerlerini. Varsın yürüsün ilahtine ölüm. Alt tarafı bir can değil mi; feda ederim kızıma. Birer gideriz. Ama Fırtına'yı salmazlar oralara kadar. Düşmanı bulup gebertmeden dizerler defterimi. Hal böyle olunca da ne Aleksandra'yı koruyabilirim, ne küçük şehzadeyi. Anlıyor musun beni?"

Cafer başını sallayarak anladığını belli etti.

"De bakayım şimdi bana. Bileğin kadar yüreğin de güçlü müdür?"

"Güçlüdür elbet."

"Bileğin gibi yüreğin de hanımının emrinde midir?"

Kara suratlı genç başını yine kuvvetle sallayarak oraya-dı.

"Aleksandra'nın düşmanı senin de düşmanın mıdır?"

"Düşmanımdır." İçinde kabaran heyecanın coşkusuyla çatal çatal çıkmış Cafer'in sesi. Hala yakasını bırakmayan ihtiyarın gözlerindeye sanki yangın vardı.

"Öyleyse sana diyeceğim şudur Cafer Ağa. Gün gelince bileğin de, yüreğin de hazır olsun. Kılıçsa kılıç, hançerse, hançer, zehirse zehir... Artık sen de Azrail'sin."

Taçam Noyan'ın, gizlice buluştuğu Cafer'e "Senin hanımının da dağ gibi yüreği vardır," dediği Hürrem'in yüreği derin sıkıntılar içindeydi. Kurduğu bütün planlar teker teker çöküyordu.

Rodos'tan bambaşka bir Süleyman dönmüştü. Evet, Hürrem'e olan sevgisinde bir eksilme olmamıştı. Hürremim derken içi titriyordu yine. "Yalnız senin kollarında huzur buluyorum," diyordu. Hürrem'in şarkılarıyla kendinden geçiyor, o da Hürrem için yazdığı gazele eklediği bir beyiti daha okuyordu. Küçük Mehmet'i de ihmal etmiyor, kucağına alıp "Şehzadem," diye sevip okşuyordu sık sık. Görünüşte her şey mükemmeldi. Ama bir şey farklıydı işte. Gözlerindeki ışık kaybolmuştu sanki Süleyman'ın.

Bazı geceler başını Hürrem'in omzuna koyup saatlerce konuşmadan dalıp gidiyordu. Rodos kuşatmasında yaşadıklarını anlatıyordu. Savaşta yetersiz kalan yeniçerileri, bir taşın üstüne fırlayıp "Bre namertler, siz de kendiniz asker mi sanırsız" diye nasıl azarladığını anlatırken gözlerinde o sevdiği, alışkın olduğu ışığı tekrar yakalıyordu Hürrem. Ama o kadar. Işık yine sönüyordu. Şehitleri anlatıyordu. Kanınlar parçalanmış, kolları, bacakları kopmuş gencecik adamların tanısız bedenlerinin surların dibinde nasıl yattığını. Rodos'un ülkenin saran ölüm kokusunu. Askerlerin yaralarından yükselen o dayanılmaz çürümüş et kokusunu. Kaç gövdesiz baş, başsız gövde topladıklarını. Başların ve bedenlerin sahiplerini arayıp toprağa vermeden vücutları birleştirmeye çalışmalarını da.

Hürrem buna çok şaşırdı. "Neden Hazret-i Sultanım?"

Sultan Süleyman'ın gözleri kızın üzerindeydi ama genç cariyenin kendisini gördüğünden pek emin değildi Hürrem. "Çünkü asker kutların başsız bir vücudun cennete kabul edilmeyeceğine inanıyor. Oysa biz, hepimiz, şehit olursak cennete gideceğimize inanırız. Onun için savaşa, düğüne gider gibi gideriz. Ve biz Rodos'un bağrında kelle-siz bırakılmış yiğitlerin sayısını bile bilmiyoruz. Şimdi o bedensiz kelleler, cennetin kapısında vücutlarını arıyor."

Bir gece, "Biliyor musun Hürrem'im?" diye sordu. "İnsanların da, hükümdarların da aslında ihtiyacı olan tek şey barış ve huzur. Öyle olduğu halde neden bütün milletler, bütün dinler birbirini gırtlaklamaya çalışıyor? Hepimiz aynı Allah'ın kulları değil miyiz?"

Bunları, tahta çıkalı iki yıl olmadan iki büyük fetih gerçekleştiren bir hükümdarın söylemesi Hürrem'i şaşırtı. Hürrem, "Hazret-i Sultanım, elbet en doğrusunu bilir. Ama madem ki bana sorar sebep insanın nasıyasında var derim."

Süleyman kalkıp nakış işleyen Hürrem'in yanına gitti. Ellerinden tutup onu da ayağa kaldırdı. Hürrem'i kollarının arasına alıp sıkıca sarmaladı. "İşte bu yüzden seviyorum bu kızı, diye düşündü bir kere daha. Konuşuyor. düşünüyor. Bir şey sordun mu kendisine cevap veriyor. Biliyorsun ki sözünde hesap, kitap yok. İçinden ne geçerse onu söylüyor ve gülüveriyor.

O gülümseme de Süleyman'ın derdini tasasını alıveriyordu işte.

"Hem mayasında hem alınyazısında. Mesela al beni. Başıştan başka bir düşüm yoktur ama savaşmadan duramam. Fetih kılıcı hiç durmamalı. Ne yapalım; böyle yazmış yaradan yazgımızı. Savaşan öğrenen ama en çok savaşan bükümdar olacakmışız meğerse."

Hürrem bu bilgece sözlere bir anlam veremedi. Padişah'taki büyük değişim neye alametti? Hayra mı, şerre mi?

Bu sorunun cevabını almak için fazla beklemesine gerek kalkmayacaktı. Sultan Süleyman üç kararla Hürrem'in hayatını da, gelecek planlarını da alt üst ediverdi kısa zaman içinde.

Bir gece Hürrem'in bebeğini kucağına aldı, öpüp okşadı, "Şehzadem benim," diye sevdi. Sanki oğlanla konuşuyormuş gibi, "Ee, Mehmet Han," dedi. "Bugün İbrahim Paşa'yla konuştuk. Ağabeyin Şehzade Mustafa'yı yarın tahtımıza varis ilan edeceğiz. Sen de ikinci şehzade olarak..."

Ne? Hürrem gerisini duymadı. Ne önemi vardı zaten gerisinin? Süleyman onun bebeğini kucağına alıyor, Sürgün Gülbahar'ın oğlunu veliaht ilan ediyordu.

İçinde kabaran öfkeyi bastırmak için derin derin soluk aldı. Padişahın, bebekle meşgulmüş gibi görünmekle beraber onu izlediğini ve tepkisini beklediğinin farkındaydı. "Tanrım!" diye haykırdı içinden. "Bana yardım et."

Bütün gelecek planlarını, umutlarını altüst eden bu haberi onunla asla tartışmamalıydı. Yıkıldığını belli etmemeliydi. Aksine, minik şehzadesinin değil, Gülbahar'ın oğlunun veliahtlığı ilan edilmesine sevinmiş gibi görünmeliydi. Daha da önemlisi buna inandırmalıydı Süleyman'ı.

"Hazret-i Sultanım, bu ne güzel haber," diye doğruldu. İçinin kan ağladığını gizleyen muhteşem bir tebessümle Süleyman'a sarıldı. Aslında o sırada minik şehzadesini bağrına basıp haykıra haykıra ağlamak istiyordu.

"İbrahim Paşa'yla konuştuk. Bir tahtı iki şehzade olunca karar vermek gerek. Geleceği belirsiz tutmak doğru olmaz. Mustafa Han kardeşinden kıdemlidir bu dünyada. Dolayısıyla veliahtlık kıdemlinin hakkıdır. Ben böyle düşünürdüm. İbrahim Paşa da..."

Yine o dorduz, diye bir çığlık yükseldi Hürrem'in beyninde. Biliyordu, bu işin içinde İbrahim'in parmağı olduğunu. Resmen ona savaş açmıştı. Hürrem adamı Süleyman'ın yanından söküp atmayı kurarken, o çoktan harekete geçmişti. Hürrem'i ve oğlunu bir kalemde silip atmıştı pis Hırvat. Ve geleceklerini de.

Hemen kaçmalıydı beradan. Süleyman'ın yanından hemen uzaklaşmalıydı. Yoksa feryadını ve gözyaşlarını tutamayacaktı daha fazla.

"Bu güzel haberi hemen Hafza Anam'a vereyim," diyerek yerinden fırladı. Tam kapıyı açıp kendini dışarı atacağı sırada Süleyman arkasından bağırdı.

"Dur güleryüzüm, dur. Bir haberim daha var. Daha doğrusu iki."

Yoksa şimdi de "Gülbahar Haseki'yi çağırdım. Sürgünden dönüyor," mu diyecekti? Yo, bu kadarına dayanamazdı artık. Bir gecede üç felaketi kaldıramazdı.

Ağır ağır arkasına döndü. Soran gözlerle, yüzündeki sevinçle kendisini seyreden Sultan Süleyman'a baktı.

"Birincisi şu... Piri Mehmet Paşa iyice kocadı. Artık köşeye çekilip konağının bahçesinde lale yetiştirmesi gereken yaşlarda. Biz de kendisine iki yüz bin akçe bağışladık. Eh

sadaret boş kalacak değil ya, İbrahim Paşa'yı da Sadrazam tayin edip mührümüzü ..."

Hürrem yine sağır oldu. Süleyman'ın sesi hamam kubbesinde yankılanır gibi çınlıyor ama o duymuyordu. Bitmişti. Bir Hırvat domuzu her şeyini çalmıştı. Peşinde koştuğu gücü, iktidarı, oğlunun ve kendisinin geleceğini, her şeyi.

"Dur bitmedi," dedi padişah, "Kızkardeşim Hatice Sultan'ı da İbrahim Paşa'ya verdik. Düğün var Hürrem, düğün. Bak bakalım, bizim düğünler sizin oralardakilere benzer mi?"

Hiçbir gece bu kadar uzun olmamıştı Hürrem'in hayatında. Kafesinde uçuşan kabusları defetmeye çalışırken, Rodos seferinden döndüğü günden beri koynundan çıkmayan Sultan Süleyman'ın okşayışları karşısında arzudan ve zevkten çıldırmış gibi numara yapmak zorunda kalması onu kahretti. İnledi, haykırdı, ısırdı, sızlandı, direniyormuş gibi yapıp teslim oldu. Bunlar yetmiyormuş gibi Süleyman'ı çıldırtacak ne varsa yaptı. İçinde kabaran onca hırsa rağmen. Ağzını ve dilini kullanmayı iyi öğrenmişti artık. Hünkar bayılıyordu buna. Sönüyor gibi oluyor ve yeniden şahlanıyordu. Ateşi söndüğü zaman onu yeniden ateşlemenin yolu buydu. Hürrem o gece hiç itiraz etmedi. Can acıtıp attığı çığlıkları zevk haykırışlarıymış gibi sunmayı becerdi. Sultan'ın en aykırı isteklerini, sanki bunları yapmayı dört gözle bekliyormuşcasına çılgın bir şehvetle yerine getirdi. Niye getirmesindi ki: all tarafı bir cariyeydi o. Estelik Moskof cariye. Gavur. Kafir. İbrahim onu bir gecede silip atmıştı işte. Sevgiye muhtaç, aşka tutsak Hürrem. Öyleyse o da aşk esaretinin gereklerini en iyi şekilde yerine getirmeliydi. Tutunacak başka dalı kalmamıştı ki.

Hürrem'in beynine milyonlarca akrep hücum etti o gece. Ölümcül kuyruklarını şehdütle kaldırmış, durmadan konuşan, aklına, fikrine zehir akıtan akrepler. Biri, 'Hazır ol,' diyordu. "Yakında İbrahim saraydan senin atılmanı da ilan eder." Hürrem, "Hayır, hayır!" diye çığlıklar atıyordu düşüncelerinde. "Beni kovamaz. Benim şehzadem var." Akrepler hep bir ağızdan gülüyordu kıskaçlarını takırdatarak. "Sen anasısın. Süleyman babası. Güçlü olan o. Sen bir sıfırsın. Şehzadesi alırlar, seni atarlar. Kaybolur gidersin." Bir başka akrep, "O domuz Gülbahar ve Mustafa'yı İstanbul'a çağırması için padişahı kandıracak," diye soluyordu. Hürrem'in, "O Gülbahar'sa ben de Hürrem'im," diye çaresiz, zayıf bir itiraz düşüncesi oluşumuna çabasıyla bile olay ediyordu akrepler. "Adı veren alır da. Söyle bakalım bundan öte ne olacaksın sen? Aleksandra mı yine, yoksa Ruslana mı? Sahi kimsin sen?"

İşte bu sorunun cevabını iyi biliyordu Hürrem. Padişah'ın gözdesiydi o. Göze girdiği gibi çıkardı da. Hepsi o kadar. Bir oğlan doğurmayı garanti ve iktidara uzanan yolun anahtarı sanmıştı. Nasıl düşmüştü bu hataya? Gülbahar'ın sürgünü aşamasında ders değil miydi ona? Apaçi kafasını derken dudakları, dili Süleyman'ın boynunda, kulaklarında kıvranıyor, küçük, pembe, yumuşak elleri adamın kasıklarını okşıyor, avuçluyor, kavrıyordu.

Padişahın, "Hürrem'im," dayen solukları, "Güleryüzüm, güneşim!" inlemeleri o gece hiçbir şey ifade etmedi Hürrem'e. *Şimdi her şeyi daha iyi görebiliyorum*, diye geçirdi içinden. *Önceki gün Gülbahar'la oğlunun başına gelenle sevineceğime, korkudan titremeliymişim. Dün onu, yarını bana.*

Hürrem bir yandan sevişti, bir yandan da kafasına hü-

cum eden akreplerin akıttığı zehrin tortusunda milyonlarca olasılığı evirip çevirmeye, bir düzene sokmaya çalıştı.

Belki beni saraydan kovmaya bile gerek görmez o. Hevat dominu, diye geçirdi içinden. Hazem'in kuytu bir köşesinde gırtlağını kesiveren hain bir bıçak, ya da bir iki damla zehirle bitiverdi işini.

TanrımTanrımTanrımTanrım, diye sayısız çığlıklar yükseldi içinden. Bir başka çılgın korku saplandı beynine. Belki İbrahim'e gerek kalmaz. Gülbahar'ın sarayda mutlaka casusları vardır. Şehzademin mamasına bir tutam zehir.

MeryemAnaMeryemAna, duy sesimi. Koru minik şehzademi.

Süleyman onun yüzünde oluşan korkunç ifadeyi. Hürrem'e verdiği zevkin yansıması sandı. Hiç bu kadar ateşli olmamıştı Hürrem. Kendini hiç böyle sınırsız vermemişti. Eriyip tükendiğinde başını Hürrem'in artık şehzadesini emziren, dolgun, sert memelerinin arasında koydu. "Hürremim," dedi şehvete doymuş bir erkeğin sevecen, uykulu sesiyle. "Şehzademizi artık bir sütanneye versek."

Ne? Sütanne mi? Mehmet Han'ın annesi ölmüş müydü? Ne gerek vardı sütanneye? Pınarlar gibi çağıldıyordu sütü. Aslanını nimnilerle, şarkılarla emziriyordu. Hem sütanne olacak kadının sütünde, Hürrem'in burnunda tüten yurdunun kekik kokuları var mıydı bakalım? İşte, çark dönmeye başlıyor, diye düşündü hemen. Şehzademi elimden alacaklar!

"Hazret-i Sultanım izin verirse, şehzade Mehmet Han'ı kendi sütümle beslemek isterim."

Ne kadar sakindi? Buna çok şaşırdı Hürrem. Yaşadığı panik ve kafasının içinde uçuşan korkular sesine yansımamış mıydı? Bir şekilde. Kedi gibi sokulup Süleyman'ın saçlarını öptü. "Babası Süleyman Han olan bir Han'ı ancak Hazret-i Sultanıma benim gibi yangın bir kadının sütü beslemeli. Bırakın da bu cihanın en büyük hakanına yaraşacak şehzademizi kendi sütümle doyurayım."

Gururu okşanan padişah, kızın gözlerini öpmekten ve "Nasıl istersen," dedi. "Görelim bakalım şehzademiz ana sütüyle nasıl büyüyecek? Anası gibi güzel yüzlüdür de acaba onun gibi güzel yürekli de olacak mı?"

Başını tekrar Hürrem'in memeleri arasında koydu, kızın kokusunu ciğerine çekerken, "Bu İbrahim de alem adam," diye mırıldandı.

Hürrem'in içinden "İblis o iblis," diye lanetler yağdırdığından habersiz, "Herkes bize vezir-i azam olup şan şöhret sahibi olmak için çırpınırken, İbrahim mührümüzü ona vermemiz için yalvardı. Kırk dereden bir su getirdi."

"İbrahim Paşa akıllıdır. Vardır elbet bir bildiği. Hünkarım."

"Kardeşimiz Hatice Sultan'ı vereyim, eniştemiz ol," dedim faydı etmedi. Sonunda, "Kabul anıma bir şartla" demesin mi?"

Hürrem içindeki kini sözcüklere sıçratmamak için olanca dikkatiyle "Paşanın şartı ne olabilir sultanım? Açıklamazsa bir sakınca yoksa doğrusu merak etmiş," diye sordu.

Süleyman, Hürrem'in, avuçlarını dolduran göğüslerini okşadı. "Bizimle arkadaştan da öte karındaş gibiymiş. Biz de kendisini öyle biliriz zaten. Ancak araya mühür girdi mi Osmanlıya hizmetine anlaşmazlık çıkabilir, aramız açılabilir miş. Eh, bu da doğru. İbrahim'i görevden almaya mecbur kalmak, kovulup mührümüzü kaybetmek umurunda olmazmış ama dostluğumuzdan mahrum kalmak onu yıkarmış. O zaman biz de öyleyse ne yapmak gerekiyor, diye sordu."

Hürrem göğsünde minidanan adamın saçlarını okşadı. Aslında onun yerinde İbrahim olmalıydı şimdi. Bu öfkeyle adamın gözlerini oyar, göğsünü ellerimle parçalar, o deniz yüreğini yerinden söküp atardım, diye geçirdi.

Süleyman'ın sesi iyice sönmüştü. Savaş ve aşk yorgunu padişah uykuya teslim olmak üzereydi. "*Ancak*, dedi İbrahim, *onurumla oynamayacağınıza, beni görevden almayacağınıza söz vereseniz, bu şerefli makamı kabul eder. Mabrı alırız.* Aynen böyle dedi inatçı Hırvat."

Hürrem'in İbrahim için aklından geçirdiği yakıştırma ise sinsi çakal oldu. Süleyman'ın bu şartı kabul etmiş olmasından korkarak. "Durun," diye cilveyle şakıdı. "Siz söylemeyin de Hünkarımın cevabını Hürrem tahmin etsin."

Süleyman, "Hadi et bakalım," diye bekledi.

"Hazret-i Sultanım gibi yüce gönüllü bir hükümdar bugüne kadar cihana gelmemiştir. Boynunuza gerdanlık olsun diye fethettiği Rodos adasının halkını hediyelere boğan Süleyman Han, karındaşını boş çevirecek değil ya. Kabul etmiştir elbette İbrahim Paşa'nın şartlı sadaretini."

Sultan Süleyman gülerek pozisyon değiştirdi. Şimdi başını kızın bacaklarına koyarak sırtüstü yatmıştı. "Şartı, şartı kabul ettik Hürremim. Bak İbrahim dedim, göster kendini. İşte sana söz. Seni asla görevden almayacağım. Şuraya yazıyorum. Hem vallah. Hem billah. Sana Süleyman sözü."

Son kelimelerde sesi iyice düşmüştü padişahın. Gözleri kapandı. Ve çok geçmeden göğsü huzurlu soluklarla inip kalkmaya başladı.

Cihan hükümdarı Süleyman uyudu, Hürrem korkularıyla başbaşa kaldı. Sabaha kadar gözünü kırpmadı. Doluya koydu almadı, boşa koydu dolmadı. Ama gün ışırken kararını vermiş, yol haritasını çizmişti.

Madem öyle Hırvat çakalı, dedi içinden, *mâbrı de, kelleni de bırakır öyle gidersin. Aha bu da sana Hürrem sözü.*

XL

Tehlikeli Yıllar

Osmanlı, Osmanlı olalı böyle şey görmemişti. Üç yıldır kimse yerinden kıpırdamıyordu. Sultan Süleyman sarayında. Hürrem Haseki'nin kollarında, asker kulları da kışlalarındaydı. Bu durumun en çok Hürrem'i mutlu etmesi gerekiyordu ama etmiyordu. Gerçi, bu sayede Süleyman'ı, artık enişteşi olan İbrahim'den uzak tutuyordu ama adama iktidar kudretini tek başına kullanma yolunu da açmış oluyordu adama.

Hürrem de geçen üç yıl içinde boş durmadı. İçinde filizlenen korkulara rağmen aşktan başı dönmüş, mutlu kadın rolünü sürdürdü. Makbul İbrahim Paşa'nın, sadaret mührünü almasının üzerinden iki ay geçmeden, Valide Sultan'a, "yine gerektiğini" müjdeledi. Haberi Hafza Sultan'dan öğrenen padişah eteklerini savurarak Hürrem'e koştu. Onu defalarca öptü. Üç gün, üç gece yanından ayrılmadı.

Haseki'nin daha Şehzade Mehmet emeklemeye bile başlamadan yeniden hamile kalması, haremden sokaklara taşan dedikoduları da beraberinde getirdi. Gülbahar beddualarına yenilerini ekledi. Haremdeki cariyeler, halayıklar, hizmetkarlar fısır fısır dedikodu yapıp, "Belli ki efendimizi kudret macunuyla besliyor. Bu kızdan bize sıra gelmez," diye alaylı laflar etti. Vezirler de yüzlerinde oluşan alaycı ifadeyi, sivri kavuklu başlarını saygıyla eğerek sakladı.

En çok şaşıran genç Başvezir İbrahim oldu. Gülbahar Haseki uzaklardayken Moskof Haseki, padişahın kalbindeki yerini sağlamlaştırıyordu çocuk üstüne çocuk peydahlayarak. Haberi bizzat veren padişahı dinlerken, bu kızı hafife mi aldım yoksa, diye düşündü. Bu kadar kısa zamanda Süleyman'ı fethetti, bununla da yetinmeyecek, daha fazlasını isteyecek. O istedikçe Süleyman verecek. Baksana gözlerinin içi nasıl gülüyor diye geçirirken, pek sevinmiş gibi padişahı kutladı, "Hünkarımın kudretini cümle alem bilir. Şu kadarcık kuşkumuz yoktur. Dileriz Hürrem kulumuz sağlıklı bir evlat vererek efendimizi yine mutlu eder. Ancak..."

Süleyman öylesine mutluydu ki; Sadrazam'ın Hürrem'den süzederken, Haseki yerine 'kulumuz' dediğini farketmedi bile. Oysa gözdesinden ancak o 'kuhum' diye sözedebilirdi. İbrahim ustalıklı bir dille Hürrem'in statüsünü kabul etmeyip küçümsediğini belli etmiş oluyordu ama Padişah başka bir şeye takıldı. "Ancak mı? Bir endişen mi var Paşa?"

"Endişem, hünkarımın dört sevgi arasında yorulmasıdır. Bir yanda Gülbahar Haseki ve Veliaht Şehzade Mustafa

Han. Bir tarafta Hürrem kulunuz ve bebeği. Şimdi bir de yolcu..."

Mutluluk Süleyman'ı sağır etmişti. İbrahim'in Hürrem'e yine 'kulunuz' dediğini, Mehmet'ten 'şehzade' yerine 'bebek' diye bahsettiğini farketmedi. Ya da aldırmadı. Bir kalkalha attı. "Sen merakta kalma," dedi. "Gönlümüz büyüktür. Herkesin sevgisine yer var." Sadrazamına bakıp şaka olduğunu belli eden bir gülümsemeyle ekledi. "Baksana, seni bile severiz İbrahim."

Başvezir, devlet idaresini padişahtan teslim almış göründüğü için Hürrem'i düşünemeyecek kadar meşguldü aslında. Bir kere Hatice Sultan'la düğünü muhteşem olmuştu. İstanbul günlerce uyumadı. Adet olmadığı halde padişah düğüne bizzat katılarak Makbul İbrahim Paşa'ya verdiği önemi gösterdi. Saraya dönünce, Hürrem'e artık eniştesi olan İbrahim Paşa'nın telaşını anlatıp azıcık dedikodu yapsa da arkadaşına çok güvendiğini, onu çok sevdiğini her hareketiyle belli etti.

"Kahretsin, kahretsin, kahretsin!" diye çığlıklar attı Hürrem Makbul İbrahim Paşa'nın adını her duyduğunda. Süleyman'ın sadrazamı övmesi, kalbinde yanan kıskançlık ateşine bir odun daha atıyordu Hürrem'in. Tamam, Süleyman'ın benim olmasını istiyorum ama devletiyle, tahtıyla, tacıyla deyip durdu içinden günlerce, haftalarca. Zaten ne derse içinden diyordu o. Aklından geçenleri, korkularını, hesaplarını, umutlarını kime söyleyecekti ki? Sırrını sadece, emzirirken Şehzade Mehmet'in minicik pembe kulağına fısıldayabiliyordu, "*Hürrem'in oğlu büyüyecek. Osmanlı'ya padişah olacak.*"

Ama çok uyanık olması gerekiyordu. Ve sabırlı. Kolay değildi elbette sabretmek ama ucunda oğlunun ve kendisinin hayatı vardı. Çünkü ölümün kıyısında yapılan bir yanış bu. Adım adım ilerleyecekti ancak ucundan dokunabildiği gücü, iktidarı yakalamak için.

Oysa Süleyman devleti, iktidarı, kudreti, her şeyi İbrahim'e bırakmıştı. Padişah artık Divan toplantılarına bile katılmıyordu. Enişteşine bir de *Serasker* ünvanı vermişti sadrazamlık yetmezmiş gibi. Tüm ordularının başkomutanı Hürrem bu ünvanı o güne kadar sadece padişahların taşıdığını öğrenince iyice çıldırdı. Vezirler, Yeniçeri Ağası, Şeyhülislam, asker, herkes şaşkındı zaten. Yeni evli sadrazam aşk yüzünü almasına rağmen her işe koşuyor, her yere yetişiyordu. Yabancı elçiler, Osmanlı'nın bu yeni kudretli adamını görmek, ona sokulmak, ne yolla üzerinde etkili olabileceklerini anlamak için saraya koşuyorlardı.

Hiç duyulmamış şeydi ama İbrahim, devletin dış işlerini Giritli adlı Venedikli bir tüccara danışıyordu. Olacak şey değildi bu ve Hürrem'in kulağına çalınması uzun sürmedi.

Haberi Hafsa Sultan'dan almıştı aslında. Yaşlı kadın açıkça endişeliydi. "İbrahim Paşa ne yapar? Bir devletin işlerini yabancı adama danışmak ne demek? Böyle hizmetten hayır mı gelir? Hünkar oğlunuz bunun farkında değil midir?" diye Hürrem'e dert bile yandı. "Bu konuyu Süleyman'a bir de sen açsan kızım," der gibiydi Sultan.

Açmalı mıydı? Yaşlı vezirlerin de, Makbul İbrahim'in devlet işlerine yabancı parmağı sokmasından hoşlanmadığını duymuştu. O nedenle Hünkar'ın bu sorunu başka kanallardan duyması daha iyi olmaz mıydı?

Divan'da homurtular başlamıştı. Padişahın ona kibarca kenara çekip sadaretten almasının ardında İbrahim'in çevirdiği dolaplar olduğunu bilmesine rağmen eski Başvezir Piri Mehmet Paşa, sadarete kadar geldi. Makbul İbrahim, Pi-

ri Paşa'ya saygıda kusur etmedi. Laf döndü dolaştı. "Girit meselesi"ne gelip dayandı.

"Duyarız ki, Sadrazam Hazretleri bazı konuları yabancılara danışmakta yarar görüyormuş."

İbrahim Paşa, padişaha kırgınlığını saklamadan mührü bırakıp giden yaşlı adamın aylar sonra yaptığı bu ziyaretin sebebini zaten tahmin etmişti.

"Sadece bir yakıştırmadır Paşa Hazretleri. Sinyor Giritli bazen ziyaretimize gelir. Hatta birkaç defa Venedik elçisi Marco Ketto'yu da getirdi. Dünya hallerini konuştuk. Aramızda tamamen, ağızlarından laf alabilmektir. Ve bilin bakalım ne öğrendik onlardan?"

Piri Paşa, bu pişkin cevap karşısında şaşırdı. "Kefereden ne öğreneceklerimiz mi, bileyim," diye tersleyecekken vazgeçti, lafın gerisini bekledi.

"Her buluşmamızda, hem Sinyor Giritli, hem Marco Ketto, bana dumadan Hürrem Haseki'yi sordular," diye devam etti Makbul İbrahim Paşa sinsi bir ifadeyle. "Padişahımızın gözdesi Avrupa'nın dilindeymiş de haberiniz olmamış. Hatta Papa Hadrianus, Hürrem Haseki'ye bir isim bile koymuş."

Piri Paşa, "Denizin ne haddinedir ki, cihan hükümdarının kadınına isim koyar?" diye öfkesini gizlemedi.

İbrahim'in gözlerinde bir kıvılcımlanma oldu ve yaltaklanan bir ses tonuyla devam etti.

"Paşa hazretlerinin hakkı var. Denizdik işte. Güya Hürrem Hanım çok şirretmiş, güya efendimize her dediğini yaptırırmış, güya sınırlendi mi, padişahımızın askeri bile onunla baş edemezmiş. Papa, bu Rus kızının adı Hürrem değil, Roxelanne olmalıymış, demiş. Hıristiyan alemi artık Hürrem Haseki'den böyle bahsediyor. Roxelanne. Işitirseniz şaşırmayın."

Piri Paşa sinirden dudaklarını ısırdı. "Sadrazam Hazretleri bu densizliğe ne cevap verdi?"

Makbul İbrahim güldü. "Hiç," dedi. "Densizliğe ne cevap verilir? Hem bırakın onlar efendimizin cariyesiyle meşgul olsunlar. Olsunlar ki, biz işimize bakalım."

Piri Mehmet Paşa, o gün derin kaygılar içinde ayrıldı Sadaret'ten. Eyvah diye geçirdi içinden dikkatli adımlarla merdivenlerden inerken. *Osmanlı'nın kaderi bir Moskof cariyeyle, bir Hırsat devşirmenin elinde.*

Kaç defa dilinin ucuna gelmesine rağmen Hürrem, "Girit" konusunu padişaha açmadı. "Senin Sadrazam'ın devlet işlerini düşmanına danışır," demek için yanıp tutuştuğu halde ağzını tutmayı becerdi. Onun yerine konuyu Süleyman açıp durup dururken. Hem de onun padişaha müthiş bir sürpriz yaptığı gece.

Hürrem, artık çalmayı iyice ilerlettiği kanunu dizlerinin üstüne koymuştu. Utangaç küçük bir kız gibi mızıp bir ifade oturmuştu yüzüne yine. "Bakalım, efendimiz bu acemi bestekarın ilk eseriyle eğlenecek mi?" dedi. Sultan Süleyman'ın, "Bestekar mı? Beste mi yaptın sen?" dediğini duymazdan geldi. Parmakları tellerin üzerinde uçar gibi dolaştı. Günlerdir ona belli etmeden prova ettiği ilk Türkçe şarkıyı okudu.

Koymadı ahd, sevdam aldı başım
Aslı'yla Şirin'e döndüm ateş-i aşkım
Feryadı figan nedir hiç bilmezken
Yandım tutuştum sevda-i aşkına

Süleyman, tekrar tekrar söyletti şarkıyı Hürrem'e. Onunla birlikte söyledi de. "*Feryadı figan nedir hiç bilmez-*

ben'Yandım, tutuştum sevda-i lişkan.' mısralarını sesini daha yükselterek Hürrem'i öpücüklere boğarak tekrarladı. Kızın kanunu ustalıkla çalan parmaklarını öptü, okşadı. "Ah, benim dünya alemin bile aklını başından alan güzel Hürrem'im" dedi birden.

Hürrem çok şaşırmıştı. "Dünya alemin mi Hünkarım?" diye sordu korkuyla.

"Bugün İbrahim Paşa söyledi. Onun Venedikli bir dostu var. Giritli diye bir kefere tüccar. Venedik elçisini getirmiş Giritli bir gün yanında. İbrahim'e de o adam anlatmış. Meğer bu yeni Papa bizim sana koyduğumuz ismi beğenmemiş. Hürrem'in ismi olsa olsa Roxelanne olmalı, demiş. O günden beri Avrupa sarayların da namın Roxelanne diye yürümüş. Gül diye."

İbrahim'in adını duyunca içinde kabaran öfkeyi güçlükle bastırdı Hürrem. Fırsat avağına gelmişti işte. Önce "Gül mü?" dedi donuk, kırgın bir sesle. Kızın neşesinin kaçtığını gören Süleyman telaşla, "Gül gibi..." diye atıldı. "Gül kadar taze, gül gibi güzel."

"Ama gül dikenli olur."

"İyi ya. Tutmasını, öpüp koklamasını bilmeyenin eline batar."

Hürrem, Süleyman'ın yüzüne işveyle baktı. 'Kefereden bana ne?" diye omuzlarını silkti. Önemsiz bir şey söyler gibi mırıldandı. "Hiç, kefere lafıyla iş yapılır mı? Bana Hazret-i Sultanımın verdiği isim yeter."

Sevgiyle kucaklaşıyorlar. Süleyman'ın öpücük yağmuru altında Hürrem, yavaşça "Hem, Hazret-i Sultanımın mührünü taşıyan Paşa Hazretlerinin, düşman temsilcileriyle efendimizin haremi hakkında sohbet etmesi doğru mu?" diye fısıldayıverdi.

O gece el ele tutuşup gül bahçesinde mehtaba çıktılar. Sultan Süleyman neşeli görünüyordu ama Hürrem, sözlerinin adamı etkilediğini farkındaydı. Kafasının bir yerine bir not düşmüştü padişah. Bundan emindi. Ama not kimin hakkında düşülmüştü, işte onu bilmiyordu. İbrahim hakkında mı yoksa devlet işine burnunu sokan Moskof cariye hakkında mı?

Padişah bir ara giderek büyüyen karnını işaret edip "Sultanım bugün nasıl?" diye sordu. Süleyman, kız istiyordu bu sefer Hürrem'den.

"Gözleri seninkiler gibi derin mavi olsun," dedi o gece. "Bakan bir daha baksın. Engin maviliğinde kaybolsun. Gizli yeşilinde huzur bulsun. Buğusunda sarhoş olsun. Sultanımın gülüşü anasına benzesin. Bir tebessümüyle can yaksın, akılları baştan alsın, hunalmış gönüllere derman olsun."

Yüreği sevinçle çarpıp Hürrem'in bu sözlerle. Demek ki Süleyman'ın aklının bir kenarına düştüğü not onun hakkında değildi.

Zehir aklı bir kere Makbul İbrahim, diye geçirdi içinden, damarlarına doğru yayılıyor. Var sen saltanatını sür. Bak bakalım, *Hürrem'in zebri nasıl kimseye çakar adamı...*

"Bir damla zehir daha lazım bana," diye uyudu o gece Hürrem. "Osmanın kanına karışacak bir damla zehir."

Hürrem, dokuz aya kalmadan, Sultan Süleyman'a bir kız doğurdu. Doğumu yine sarayı ayağa kaldırdı. Bu sefer padişah da sarayda olduğu için haremde daha büyük panik yaşandı. Sultan Süleyman'ın günler öncesinden seferber ettiği hekimbaşı ve hekimler bir kenarda yedek kuvvet olarak beklerken Başebe kadın ve ebeler, Hürrem'in dairesini kullanmaya aldı. Bir hizmetkar ordusu sudan oraya koşturdu.

Harem Ağası Mestan da, Hürrem Hanım'ın daireşyle padişahınki arasında koşuşturmaktan perişan oldu. Mestan Ağa, bütün hayatı boyunca, o günkü kadar koşmamıştı. Ayağındaki kırmızı yemenilerle taşların üzerinde kayıp düşmediyse bu sadece Allah'ın hikmetiydi.

Doğum sancısı gece sıklaşmaya başladı. Ama doğum ertesi gün akşamüstü ancak gerçekleşti. Arada geçen zamanda, Hürrem, doğum acısı çeken her kadının yaptığı gibi bağırıp çağırmadı. Süleyman'ın "Ne dayanıklı, ne yürekli kadın," diye düşünmesini istiyor, ama bir yandan da çektiği acıdan haberi olmasını arzu ediyordu. Onun için, ecel terleri döktüğü kasılmalar arasında ebelere, "koşun efendimize haber verin. Merak etmesin. Hürrem'i iyidir, onun ve bebeğin sıhhat ve afiyeti için duacıdır," diye emirler vermeyi ihmal etmedi. Ebe kadının haberciliği dairenin kapısına kadar sürüyordu. Mesaj orada Mestan Ağa'ya iletiliyor, Harem Ağası da nefes nefese hünkara yetiştiriyordu.

"Hürrem Haseki, iyidir ve efendimizle bebeğin sağlığı için dua etmektedir."

Saatlerdir dairesinde dolanıp durmaktan arşınlanmadık köşe bırakmayan padişah da cevap veriyordu.

"Biz de duacıyız. Bir an önce kurtulur inşallah. Ancak, acısı çok mudur, bilmek isteriz."

Mesaj aynı yolla doğum odasına ulaştırılıyor, cevabı yine Mestan Ağa getiriyordu. "Hürrem Haseki; ağrı, sancı elbette çok fazladır ama Hazret-i Sultanımın sevgisi acımızı dindirir buyuruyor Hünkarım."

Bu haberler kaç defa gitti, geldi, Hürrem de, Süleyman da hesabı şaşırdı. Ama ikindi namazıyla birlikte ağrılar sıklaştı. İyice dayanılmaz hale geldi. Hürrem yine, yanı başından ayrılmayan Valide Sultan'ın ellerine sarıldı. Ebe kadınlara karınına hasıraarak yapıkları basınç altında, bebeği dünyaya vermek için olanca gücüyle ıkınırken artık kendini tutamadı. Ciğerlerinde birikmiş havanın bütün gücüyle ağzından müthiş bir feryat salıverdi.

Hürrem'in korkunç çığlığı ve arkasından bir bebeğin dünyaya merhaba diyen yaygarası ulaştı Sultan Süleyman'ın dairesine kadar. Genç padişah sevinçle titredi. Doğurdu, diye düşündü. Her doğumda akla gelen ilk soru... Kız mı oğlan mı acaba? Dairenin kapısında beliren ve artık yorgunluktan mı, saygıdan mı olduğu pek anlaşılmayan bir şekilde ayaklarının dibine yuvarlanıp eteğine kapanan Mestan Ağa getirdi cevabını.

"Gözün aydın padişahım. Bir kızın oldu."

Hürrem'e koşacağı, minik sultanını kucaklayacağı anı sabırsızlıkla bekledi Sultan Süleyman. Valide Sultan kapısında gözünce vaktin geldiğini anladı ve eteklerini savura savura Hürrem'e koştu.

"Adı Mihrimah," dedi kapıdan içeri girer girmez.

Hürrem, Sultan Süleyman'ın bir arzusunu daha yerine getirmenin ve konumunu güçlendirmenin mutluluğu içinde bin defa daha güzel görünüyordu. Utangaç bir ifadeyle gülümsedi padişaha.

"Mihrimah mı Hazret-i Sultanım?"

"Evet, Mihrimah. Güneşle ay. Geceyle gündüz. Siyahla beyaz..." Onun pek bir şey anlamadığını görünce devam etti. "Sultanımıza bu ismi koymaya seni ilk gördüğümüz günlerde niyetlendik. Allah bir gün bu güneş yüzlü Hürrem Hanım'dan bize bir kız verirse o da aya benzesin. Hem güneş olsun hem ay. Hem gece olsun hem gün. Mihrimah olsun adı dedik."

Hürrem, hemen kucağındaki minik bebeği uzattı.

"Bir gözcü bir isim Hazret-i Sultanım. Ceylerse ne dersiniz? Mihrimah Sultan'ı kollarınıza alsanıza."

Süleyman, "Hak önce validesindir," diyerek Hürrem'in alnına sevgi dolu bir öpücük kondurdu. Yumruk halindeki minik ellerini havada çevirip duran kızını aldı kucağına. "Mihrimahım benim. Güzel Sultanım. Güneşim, ayım."

Kızın doğum sırasında maruz kaldığı ilgisiz nedeniyle mosmor görünen yüzüne bakıp keyifle güldü. "Küçük Sultanım, Hürrem'ime benzesin diye çok dua etik ama şunun haline bakasın."

Hürrem, gülümseyerek padişaha sokuldu. "Siz hiç merak etmeyin. Güzelliğini anasının geçecek benim kızım. Yeter ki sevginiz sonsuz olsun."

O gece Sultan Süleyman, "Şehzademin ve sultanının anası, dinle," dedi Hürrem'e. Ardından da ona adadığı gazel için yazdığı yeni mısraları okudu.

Hürrem'in gözleri mutlulukla boğuldu. Sultan Süleyman ışığım, nurum, meşalem diye okudukça. Yanı başında uyuyan küçük kızı, anasının parmağına sarılmışı sıkı sıkıya. Küçük Şehzade Mehmet, yandaki dairede, Merzuka'nın yanındaydı. Hürrem kendisine sevgiyle bakan padişahın gözlerine aynı duygularla bakıp. Mutluydu ve kendini daha güvende hissediyordu şimdi. İbrahim bir tehdit olarak orada duruyordu ama Süleyman'ın sesindeki titreşimler onu Hırvat'a kurban etmeyeceğinin senedi gibiydi.

XLI

"Canımı seven kaçsın!"

Hürrem korkuyla sıçradı. Dışarıdan anlayamadığı bağırışlar geliyordu. Bir de gittikçe şiddetini artıran ve giderek yaklaşan bir uğultu. "Ne oluyor?" diye pencereye koştu. Kafesin arkasından, saray duvarının gerisinde kalan şehrin karanlığından başka bir şey görünmedi önce. Birden o karanlığa uğursuz bir leke gibi vuran kızıllığı farketti. İlerde bir başka kızıllık daha gördü. Ve bir tane daha. Gerilerde bir tane de daha.

Aman Tanrım, yangın, diye geçirdi içinden. *İstanbul yanıyor!*

Koridordaki ayak sesleri ve kadın çığlıkları, çocuk ağlamaları birbirine karışmıştı. Hürrem korku içinde çocukların odasına doğru koşmaya başladı. Hizmetkarları da telaşlı bir halde oraya buraya kaçışıyordu.

"Ne oluyor?" diye bağırdı Hürrem. Ama kızlar öyle bir korku içindeydiler ki onu ne gördüler, ne duydular.

O sırada Merzuka, Setaret Kalfa, Emine korkudan kocaman açılmış gözlerle Hürrem'in yanına koştu. Merzuka Şehzade Mehmet'i bağrına basmıştı. Setaret Kalfa da, uyandığı için yaygarayı basan Mihrimah Sultan'ı oyalamaya çalışıyordu.

Hürrem çocuklarını sağ salim görünce sakinleşti. "Ne oluyor? Nedir bu kıyamet?"

"Bilmiyorum ben. Bağrışmalarla uyandım." Setaret Kalfa'nın sesi korkudan boğuk boğuk çıkmıştı. Hürrem'e kadının kara sureti sanki ağarmış gibi geldi.

Merzuka, "Yangın!" diye soludu araya girerek. "Her yer yanıyor."

"Ya bu yaklaşan uğultu ne? Sanki gök gürlüyor."

"Bilmiyorum. Bilmiyorum!" Merzuka titriyordu.

Şimdi ne yapacağım, diye düşündü Hürrem. Yapayalnızdı. Süleyman kaç gündür ortalarda yoktu. Damat ağlığı o yılanla av peşindeydi cemanlarda. Ne yapmalıyım, ne yapmalıyım diye odanın içinde söylenerek dolaşarken kapı açıldı ve Hafza Sultan, yanında Cafer'le odaya girdi. Hürrem hemen koşarak kadına sarıldı. Telaştan başını örtmeyi bile unutmuştu yaşlı kadın.

"Hadi," diye emir verdi. "Hemen gidiyorsunuz buradan."

"Ne oluyor Kadın Anam?"

Cafer, Hürrem'i kapıya doğru itirken Hafza Sultan, "Yeniçeriler," diye homurdandı. "Yeniçeriler kazan kaldırdı. Her yeri yakıp yıkıyorlar."

Kazan kaldırmak mı? O da ne demekti? Hürrem iyice şaşırmıştı.

Cafer'in, "Kaybedecek vakit yok hanımım," diye yalvaran sesiyle toparlandı. "Hemen gitmeliyiz buradan," diye ekledi Cafer telaşla.

"Nereye?" Sözü çaresiz bir çığlık gibi çıkmıştı Hürrem'in ağzından. "Cafer seni ve çocukları şehirden çıkaracak, güvenli bir yere götürecek."

Hafza Sultan da çekiştirmeye başlamıştı Hürrem'i. "Hadi kızım."

Hürrem, "Olmaz," diye direndi bir an. "Hazret-i Sultanım burada değil. Sultanım yokken haremini bırakıp kaçmak bize yakışmaz."

"Bak kızım," dedi kadın gözlerini Hürrem'e dikerek. "İnatlaşma vakti değil. Hem padişah yokken burada kararları ben veririm. Çocukların tehlikede! Çocuklarını kaçırabilirler."

Çocuklarını mı? Kaçırabilirler mi? Yüce Meryem, diye yalvardı içinden Hürrem. Çocuklarım tehlikede! Yüzünü ateş bastı. Hayır, onun çocuklarına kimse kaçıramayacaktı.

Hürrem, içinden durmadan; çocuklarım, benim yaşadığım acıları yaşamayacak. Buna asla izin vermeyeceğim, diye söylenirken Merzuka'nın kucağındaki Şehzade Mehmet'i alıp bağrına bastı. Oğlan ne olup bittiğini anlamadan uykulu gözlerle bakınıyor, bir yandan da ha bire başparmağını emiyordu.

"Cafer," dedi Hafza Sultan bıçak kadar keskin bir sesle. "Sen de Mihrimah Sultan'ı al. Gideceğin yeri biliyorsun. Göreşim nasıl hizmet edeceğini."

Yaşlı kadın Hürrem'e sarıldı.

"Ya sen Kadın Anam? Sen gelmiyor musun?"

"Oğlumun olmadığı yerde görev anaya düşer. Ben burada kalacağım. Yeniçeri bir ihtiyar kadına el kaldıracak değil ya." Hürrem'in saçlarını okşadı. "Ortalık yatışınca siz de yuvanıza dönersiniz Hürrem Hanım."

Cafer, peşinde Hürrem, Merzuka ve Setaret Kalfa ve Emine'yle çıkarken, Hafza Sultan'ın sesi uyuldu.

"Hürrem."

Hepsi durdu. Hürrem hemen dönüp kadının ellerine sarıldı. "Söyle Kadın Anam."

"Torunlarım sana emanet kızım."

Hürrem, kadının elini öptü. "Merak'anma," dedi kararlı bir sesle. "Ant olsun ki şu can bu bedende kaldıkça Hazret-i Sultanının şehzadesiyle, sultanını, senin sevgili torunlarını Hürrem'in elinden kimse alamaz."

Döndü ve Cafer'in peşinden koridordaki kadın kalabalığına katıldı. Sadece çocukları ve çeyiz torbası vardı yanında.

Cafer'in de, "Şu Cafer'in leşini yere sermeden sana ve çocuklarına kimse el uzatamaz," diye yemin billahi ettiğinden haberi yoktu. Hürrem'e zarar vermeye kalkacak berkesin Azrail'i olmaya azmi vardı onun da.

Araba, İstanbul'un dar ve karanlık sokaklarında gece karanlığında sarsıla sarsıla ilerledi. Hürrem ve Merzuka, çocuklarla birlikte, Cafer'in sürdüğü arkadaki arabadaydı. Kara Oğlan, bıçak, hançer ne bulmuşsa doldurmuştu belindeki kırmızı kuşağın içine. Önde de Setarefet ve Emine'yle iki hizmetkar kızın bulunduğu araba gidiyordu. Cafer saray ahırındaki gösterişli arabalar yerine, dışarıdan temin etmişti arabaları aletacele. Tekerleklerin her dönüşünde, bir taşın üzerinde her sıçrayışlarında dağıliverecekmiş gibi korkunç sesler çıkarıyordu iki araba da.

Hürrem kazan kaldırmanın ne demek olduğunu yola düzüldüklerinde öğrenebildi ancak. Gidişattan memnun olmadı mı asker, çorba kazanlarını devirip içindekini döver, koca kepçeleri de kazanlara vura vura bağırmaya başlarmış. İşte o gece olan da buydu. Ama yeniçeriler bu sefer akçe değil, savaş istiyordu.

Padişah uzun zamandır savaşa çıkmamıştı. İbrahim'in savaş kışkırtmalarına kulaklarını tıkamış, bütün vaktini Hürrem'in koltuğunda ya da avda geçiriyordu. Bütün düzenlenimi yeni fetihlere ve savaştan elde edilen ganimete dayanan yeniçerilerin sabrı taşmıştı sonunda. Sefer zenginlik demekti. Yeni fetihlerle devlet zenginleşir, yeniçerinin harçlığı da, ganimet payı da artardı. Ama Rodos seferinden beri bu mushak akmıyordu.

Başlarında Yeniçeri Ağası olduğu halde sokak sokak dolaşıyor, "Fatih Mehmet Han'la, Selim Han'ın fetih kılıçları nerdedir?" diye bağırışıyordu isyancılar. Bir yandan da önlerine ne çıkarsa yakıp yıkıyorlardı.

Kendi adını da duyuyordu Hürrem. "Meskof Cariye sultanımız esir alıdır, varıp kurtaralım," diye bağırıyordu isyancılar. "Hürrem'i istemezük!"

Korkuyla ürperdi bu çığlıkları her duyduğunda. Demek ki onu arıyordu asiler. Hünkarı onlardan kurtaracaklardı. Bu ölüm emriydi aslında Hürrem'in.

"Tehlike büyüme," dedi birden Merzuka'ya, "çocuklar sana emanettir. Bunlar beni sağ komaz. Mecbur kalırsak çocukları al, arabadan atla. Seni tanımazlar nasıl olsa. Hazret-i Sultanının bu fesata son verince, var yanına git. *Bunlar Hürrem Hanım'dan bana emanettir al emanetlerini*, diye şehzademle sultanımı Süleyman Şah'ın önüne koy."

Tatar kızı ağlamaya başlamıştı. "Biz de şey dersin," diye devam etti Hürrem gözleri dalıp giderek "*Ölürken bile adını anıp Hazret-i Sultanının ömrü uzun, saltanatı sonsuz olsun diye dua etti Hürrem Hanım*, dersin."

Fakat korktukları gibi olmadı. Cafer, onları hiçbir askeri birliğin, müfrezenin, karakolun olmadığı sokaklardan geçirerek ateş çemberine dönen sokaklardan çıkardı.

İsyancılar, Hürrem'den başka, bir de Sadrazam İbrahim Paşa'nın adını anıyorlardı öfkeyle. "İbrahim makbul, asker mahkum mudur? İstemezük!"

Nasıl istesinler ki, diye düşündü bütün gece sarsıla sarsıla ilerleyen arabanın içinde Hürrem. Süleyman farkında değildi ama *Hırsız parçası ikinci Padişah olup çıkmıştı.*

Süleyman, İbrahim Paşa'ya mührünü ve kızkardeşi Hatice'yi vermekle, Serasker ilan etmekle kalmamış tam iki yüz bin dukа altın bağışlamış. At Meydanı'nın orada koca bir saray yaptırmasını sağlamıştı. Hürrem gidip görmemişti ama görenler anlata anlata bitiremiyordu.

"Koskoca Cihan Hükümdarının sarayı. Makbul İbrahim'inkinin yanında pek sönük kaldı."

Hürrem, isyancıların çıkardığı uğursuz uğultu duyulmaz olunca, artık güvende olduklarını düşünmeye başladı. Tekerleklerin taşlarda çıkardığı ahenkli sese dalarak Hatice Sultan'ın kına gecesini düşündü. Aslında severdi kızı. En zor günlerinde dostluğuyla Hürrem'e destek olmuştu. Gerçi Hürrem'den iki yaş küçüktü ama bilgiç bilgiç, "Erkekler böyledir, ben bilirim," diye Hürrem'i güldürmüştü. Süleyman'ın onu bırakıp yine böyle ava gittiği yalnız günlerinde.

Kına gecesi muhteşem olmuştu. İlk defa böyle bir şey görüyordu. Saray fenerlerle ışıl ışıl aydınlatılmıştı. Bütün kadınlar neşe içinde gülüp oynuyor, yenilip içiliyordu. Sadece kız tarafının kadınları vardı. Erkek tarafının ailesi yoktu ki. Hürrem o gece, kendi yalnızlığını hatırlamıştı hep. Kimsesizliğini. "Ben de evlenirsem, düğünümde hep erkek tarafı olacak böyle," diye düşünüp durmuştu içi yanarak. Hırsız çakalının ailesi yoktu da'onun var mıydı sanki? Ama hiç değilse bir tesellisi vardı Hürrem'in. Hiç evlenemeyecekti nasıl olsa.

Makbul İbrahim'le Hatice Sultan'ın düğünü tam on gün sürdü. Kadınlar Saray'da, erkekler de Sultan Süleyman'ın "Arkadaşım, can yoldaşım, muhrümün sahibi ve Serasker'im," dediği İbrahim için yaptırdığı ama Hürrem'in çıkıp görmesine bile sebep olan sarayda eğlendi. İbrahim adet uyarınca yedinci gün kız tarafa Süleyman'ın sarayına geldi. Padişah onu duvarları simsiyah kumaşlarla kaplı büyük salonda kabul etti. Cafer, o akşam olanları Hürrem'e sıcağı sıcağına anlatmıştı.

"Makbul İbrahim hünkarımıza yekpare firuze taşına oyulmuş muhteşem bir kadehle şerbet sundu."

Bir de göz kırpmışsın padişaha. Demek ki, firuze kadehle şerbet değil nadide bir şarap vardı.

"Padişahımız da İbrahim Paşa'ya atkuyruğundan dokuz tuğ armağan etti."

Oldu olacak iki tuğ daha verseydi bari diye düşündü Hürrem. Padişahın önünde on bir tuğ gidiyor ya, enişte'nin tuğlarını da eşitleseydi bari kendininkilerle. Nasıl olsa ikinci padişah oldu başımıza çakal!

Düğünün son gününde bir ilk daha yaşanmıştı. Sultan Süleyman sıradan bir davetli gibi İbrahim'in sarayına gidecek kızkardeşiyle arkadaşının düğününe onur kazandırdı.

Genç padişah o gece düğünden dönünce Hürrem'e, "Vallahi kanındaşımız bizi çok şaşırttı," dedi mutlulukla.

Hürrem içinde kabaran öfke ve kıskançlık dalgalarını yatıştırmak için işveyle, "Artık İbrahim Paşa'ya enişte demeye alışmalısınız Hazret-i Sultanım," diye şakıdı.

Ama Süleyman ciddi olmadı. "Bilirsin masum; İbrahim sarayının girişinin bir tarafını altın, bir tarafını gümüş şekerlerle kaplatmış."

Oysa kendi sarayı taş duvardı. Ama buna aldırmıyordu. "Demek ki eniştemiz zenginlikte sizi şimdiden geride bırakı-

yor," demeyi çok istemişti o gece Hürrem ama çenesini tutmayı başardı. "*İkinci damla zehir, ilkinden kuvvetli olmalı ki öldürsün. Sabret Hürrem.*"

Araba bir sarsıntıyla durunca beyninde uçuşan düşüncelerden sıyrıldı Hürrem. Dışarıda telaşlı konuşmalar vardı. Hemen perdeyi aralad. Daha gün ağarmamıştı. Bir hanın önünde duruyorlardı. İlerde gösterişli üç araba vardı. Birkaç da atlı. Biri Hürrem'in görmediği birine bağırdı.

"Geceyi burada geçirelim."

Aman Tanrım! Rusça konuşmuşnu adam.

Ve seslendiği adam göründü. Hürrem'in nutku tutuldu. Çığlığını eliyle ağzını kapatarak bastırdı. Beyninin içinde yine o ses yankılandı üç defa. *AmanTanrımAmanTanrım-AmanTanrım!*.

Olabilir miydi böyle bir şey? O alnına dökülmüş isyankar sarı saçlar, o lacivert gözler, o kalkık burun. Hiç değişmemişti. O hiç unutamadığı genç ve devamlı sebessüm eden yüz. Ve o tatlı ses. Yalnızca şakaklarından çenesine uzanan sarı tüyler artık yerlerini sert bir erkek sakalına bırakmışı, o kadar.

Hürrem'in doniup kaldığını gören Merzuka, "Ne oluyor?" dedi uyku mahmuru bir sesle. "Niye durduk? Neredeyiz?"

Sadece dışarıyı işaret edebildi Hürrem parmağıyla.

Merzuka uzanıp baktı. Ağzından hayret yüklü kocaman bir feryat döküldü.

"Bu o mu?" Hürrem'in sesi zor duyuluyordu. Kalbi yerinden çıkacakmış gibiydi. Tıpkı Kanın'daki pazaryerinde olduğu gibi binlerce kelebek pırpır ediyordu yüreciğinde.

Merzuka, ağzını kapattığı iki elinin parmakları arasından minik bir çığlık daha attı. "O! Ta kendisi! *Frederick!* Aman Allahım!"

XLII

Hürrem, o gün akşamı nasıl ettiğini hatırlamıyordu. Inanamıyordu bir türlü. Yalnız gecelerinde hayaliyle ona yoldaş olan sevgili Frederick. Şehvetin tadını dudağına değdiren ilk erkek.

Saklandıkları handaki odasında geçmişle gelecek arasında gidip geldi saatlerce. Frederick'in hediyesi kumuzu bekledi küçük aynayı elinde evirip çevirdiyordu durmadan. Her şeyi unutmuştu. Ne İstanbul'daki Yeniçeri isyanı, ne gece ölümün kıyısından kurtulduklarını, ne Sultan Süleyman. Çocuklarının ortalığı birbirine katan çığlıklarını da duymadı. Önünde sürekli olarak hareket eden gölgelerin kime ait olduklarını da farkında değildi. Birinin onları tanıyıp asilere, "Hürrem onun yolunda Çiçekli Han'da gözleniyor," diye haber uçurması ihtimali bile umrunda değildi. Kafasında dönüp duran soruya cevap arıyordu Hürrem. O Bahçesa-

tay'daki pazaryerinde göz açıp kapayana kadar ellerinin arasından kaçırdığı mutluluk yine uçup gidecek miydi? İzin verecek miydi buna?

Önce benzetmiş olmalıyım diye burun buruna geldiği gerçekten bir kaçış yolu aradı. Ama imkansızdı. Bu kadar benzerlik olamazdı. "Hadi ben benzettim. Ya Merzuka?" diye geçirdi içinden. Tatar kızı da görür görmez tanımıştı cenı işte.

Sıra ne yapacağını düşünmeye gelmişti. Bahtının yol ayrımı burasıydı demek ki. Ya kudretin peşinde koşacaktı, ya çocukluk aşkının kollarına atılacaktı. O sevda kadınıydı. Olgunlaştıkça kendini daha iyi tanıyor, yeni ve taze heyecanlara yelken açma arzusunun önüne geçemediğini farkediyordu. Sultan Süleyman'a duyduğu aşk küllenmeye mi başlamıştı? Kafasının içinde yankılanan bu soruyla ürperdi Hürrem. Hayır, Süleyman başkaydı; o cihan hükümdarıydı, o ilkidardı, aradığı kudretin ta kendisiydi. Birdenbire yüreğinde çakan şimşeklerle sarsıldı bedeni.

"İkisi birden olamaz mı? Hem kudreti, hem Frederick'i kucaklamak?"

Soruyu sorduğu anda cevabı da, kararını da vermişti Hürrem. Ona ikisi de lazımdı. Ölünse ölüm. Gümbür gümbür gelen bu yasak arzu selinin önünde duracak hiçbir engel olamazdı artık.

Önce Cafer'i yolladı. "Kimmiş bu yabancılar öğren bakalım," dedi. Adam çok geçmeden haberi getirdi.

"Leh topraklarından gelen tüccarlar. İstanbul'a mal getirmişler. Ama isyanı öğrenince burada ortalığın yatışmasını beklemeye karar vermişler."

Hürrem Merzuka'yı çağırdı. "Bu gece odaları değişeceğiz. Sen çocuklarla burada kalacaksın. Ben senin odanda yatacağım."

Tatar kızı hemen anladı. "Yapamazsın."

"Yapmak zorundayım. Tanrı böyle istiyor. Yoksa bizi ailemiz arkamdan ta burada, böyle uğursuz bir gecenin sabahında niye karşılaşırsın?"

"Ama çok tehlikeli."

"Biliyorum."

"Allah esirgesin efendimizin kulağına" Kız cümlesini tamamlayamadan ürperdi. Sonu ölümdü. Bu sırra ortak olup gideceklerin de.

Hürrem, buz gibi bir sesle, "Odalarımızı onun için değiştiriyoruz ya." dedi. Can yoldaşının gözlerinin içinde ihanet izi aradı. Korkudan başka bir ifade yoktu bu gözlerde. *"Frederick seninle buluşmuş olacak."*

"Bir gören olursa? Ya biri konuşursa?"

"Sen çeneni açma yeter," dedi.

"Ya Cafer?"

"Ölür ama ağzından tek laf çıkmaz."

Merzuka da biliyordu oğlanın Hürrem'e nasıl ölümüne sadık olduğunu. Onunki çaresiz, umutsuz, karşılığı olmayan, zaten karşılık da beklenmeyen öylesine imkansız bir sevdaydı işte. Hürrem'i son bir caydırma umuduyla, "Ya o?" diye sordu fısıltıyla. "Adam İstanbul'a gidiyor. Kimbilir hangi konaklara girecek. Ağzından kaçırırsa. Ya da ne bileyim övünmek için orada burada söylerse. Erkekler bayılırmış böyle şeylere."

"Ne anlatacak? Ben Bahçesaray pazarında karşılaştığı Rus kızıyım. O kadar. Aleksandra'yım ben."

Merzuka artık karanlık basmaya başlayan odada Hürrem'in ellerini tutu. "*Ya senin Sultan Süleyman'ın hançer gözlesi, Hürrem olduğunu anlarsa!*"

Hürrem ellerini yavaşça kızın ellerinden kurtarıp pencerenin önüne doğru gitti. "Bana Cafer'i yolla," dedi sadece.

Merzuka, ilk defa Hürrem'in gözlerinde güz yaprağına vuran güneş gibi yanıp sönen alevden korktu.

Cafer, selamsız sabahsız genç adamın önüne oturuverdi. Hanın alt katındaki büyük ocağın önünde şarap içen yabancı, o gün birkaç defa ortalıkta dolaşırken gördüğü kara adamın masasına izinsiz oturmasına öfkelendi ama ses çıkarmadı. İstanbul'daki isyan yüzünden bütün işleri ters gitmeye başlamıştı zaten. Şimdi bir de bu saygısız zenciyle uğraşmak istemiyordu.

Adama hiç bakmadan daldığı düşüncelerin peşinde kıymaya devam etti. Kimbilir kaç gün tıkılıp kalacaklardı burya? Belki de Türklerin Cihan Hükümdarı diye yere göğe koyamadıkları Sultan Süleyman kellesini kaybedecekti. Yerine kim geçerdi acaba? Oğlunun küçük olduğunu duymuştu. Belki onu da öldürürdü asiler. Süleyman ölürse, bütün dengeler de altüst olacaktı. Rusya'nın da Lehistan'ın da işine gelirdi bu. Osmanlı desteği ortadan kalkarsa, Kırım Hanlığı dayanamazdı. İyi de ona neydi bütün bunlardan? O tüccardı, para nerede çoksa oraya giderdi. Şimdi para Osmanlı'daydı. O da buralara kadar gelmişti işte. Şu kısmete bak diye homurdandı kendi kendine. Bu kadar yolu tep, İstanbul'a alt tarafı on saatlık yolun kalsın, önüne isyancılar çıksın. Olacak şey mi?

Yoksa İstanbul'a gitmekten vazgeçip daha batıya, Bulgar iline hatta Belgrad'a kadar mı gitsem diye bir düşünce geçti aklından. Ama hemen caydı bundan. Osmanlı'nın başına bir hal gelirse oralar İstanbul'dan daha tehlikeli hale gelirdi bir tüccar için.

Ardından düşünceleri dağıldı. Kafayı kara deve takıdı. Kimdi bu herif? Niye oturacak onca yer varken, gelip karşısına dikilmişti? Hem de saygısızca. Ilk defa bakıp adamın kadar büyük kafası vardı ve ne kadar kalındı dudakları. Gözleri derininden de karaydı. Akının içinde durmadan ileri geri yuvarlanıyordu bu gözler. Heybetli halinin rağmen tedirgin görünüyordu. Belli etmemeye çalışıyor ama etrafta olup biten her şeyi görmeye, algılamaya çalışıyordu. Avuçlarını birleştirip masaya koymuştu. *Tamam*, diye geçirdi içeden genç adam, *ne kadar kocaman elleri var.*

Derken hiç beklemediği bir şey oldu. Dev gözlerini üzerinden ayırmadan avuçlarını açtı. Ve yabancı, kırmızı benekli aynayı gördü. Farkında olmadan "Yüce Isa!" diye çığlık kaçtı ağzından. Ayna! Ayna! Aleksandra'ya pazaryerinde verdiği küçücük ayna! Devin elleri açıldığı gibi kapandı hemen. Kalın bir parmak dudaklarına gitti ve "Şşşşt!" dedi Frederick Lubanski'ye.

Susmak mı? Nasıl susabilirdi? "O burada mı?" diye sordu telaşla. Farkında olmadan devin ellerini avuçlarının arasına almaya çalıştı.

Yine sus, işareti yaptı karşıdaki. *Beni de ne kadar aptalım*, diye düşündü Frederick heyecanına, sevincine hakim olmaya çalışarak. *Elbette burada. Beni görmüş, tanımış ve bu adamla aynayı göndermiş. Buradayım*, diyor hana.

Frederick bu kez, "Nerede?" diye sordu. Adamın süreklı gözlerinin içine bakarak parmağını ağzının önünde tutup "Şşşşt," sesi çıkarması deli etmeye başlamıştı. Yıllardır aradığı o güzel yüreklı, güzel gözlü kız buralarda bir yerdeydi ve bu herif onun susmasını istiyordu. Hemen bulmalıydı onu hemen. Ve bu sefer hiç bırakmamalıydı.

İşte o anda, adamın dilini bilmediğini farketti Frederick. Nasıl anlaşacaktı? Aleksandra'nın nerede olduğunu nasıl öğrenecekti? Devin koca elleri hala masanın üzerinde duru-

yordu. Hemen uzandı ve burbirini kucaklamış iki ayrı açmaya çalıştı. Hayret, beklediğinin aksine dev hiç direnmedi. Ayna oradaydı. Kırmızı benekleri ocaktan vuran ateşin yansımasıyla ışıldayıp duruyordu. Aynayı yavaşça devin avcundan almaya çalışırken, altındaki küçük kağıdı görüverdi Frederick. Heyecandan boğulacaktı neredeyse. Aleksandra'nın mesajıydı bu mutlaka. Tam kağıdı alırken, pencereler kapanıverdi. Frederick'in parmakları da adamın avcunda hapis kalmıştı.

Cafer, bir kere daha gözlerinden kıvılcımlar saçarak etrafı kolaçan etti. Onları seyreden biri olmadığına kanaat getirince el hapsini gevşetti. Frederick minik kağıdı bir çırpıda okudu.

"Tam geceyarısı, sana aynayı getireni izle."

Kara dev uniden avuçlarını kapattı ve geldiği gibi selamsız sabahsız kalkıp uzaklaştı. Frederick adamın kağıdı ocağa atışını ve tamamen yanıncaya kadar durup beklemesini seyretti.

Ne demekti şimdi bu? "Tam geceyarısı, sana aynayı getireni izle." Bu kadar gizliliğe, esrara ne gerek vardı? Aleksandra ordaysa neden kendisi çıkıp gelmemişti de bu devi yollamıştı kırmızı benekli aynayı parola olarak kullanarak? Bütün soruların cevapları belli olacaktı. Geceyarısı.

Aslında hiçbir sorunun ve cevabının önemi yoktu. Aleksandra oradaydı. Şimdi aynı çatının altındaydılar onunla. Aynı havayı soluyorlardı. Aynasını saklamıştı burada yıl. Ve şimdi "gel." diyordu ya; bu yeterdi ona.

Geceyarısı buluştuklarında ocak başında kimse kalmamıştı. Dev, Frederick'in önünden durmadan geçti ağır ağır. Dönüp bakmadı bile. Arkasından geldiğinden emindi nasıl olsa. Her adımda gıcırdayan tahta merdivenlerden çıktılar. Bir kat daha... Kör bir fenerin yandığı koridorda bir adım önünü görmek dahi zordu. Frederick birden adamın heybetli vücuduna rağmen hiç ses çıkarmadan yürüdüğünü farkederek hayret etti. Kendisinin her adımında gıcırdayan tahtalar, devin adımları altında çıt çıkarmıyordu. Tahtalar da ondan korkuyor diye delice bir düşünce geçti aklından. Aslında korkan kendisiydi. Bu karanlık adam ve bütün bu esrar, sinirlerini altüst etmişti. Yıllardır beklediği, hayalini kurduğu an gerçekleşmek üzereydi. Buna rağmen içinde tarifsiz bir sükûnet vardı. Karanlık, ıslı duvarlarda titreşen ışığının sebep olduğu uğursuz gölgeler yüzünden olsa gerek diye geçirdi içinden.

Dev birden durdu. Az daha ona çarpacaktı Frederick. Gürültüyü mümkün olduğunca az olması için çaba harcayarak bir kapıyı yavaşça araladı. Buna rağmen kuru menteşelerin çıkardığı ses gökgürültüsü gibi geldi genç adama. Kenara çekilen devin önünden geçerek aralık duran kapıdan karanlık odaya süzüldü. *"Aleksandra!"* Arkasından kapanan kapının yürek paralayan gıcırtısı sesini örtmüştü. Göz ucuyla kara devin kapının önüne çöktüğünü gördü Frederick. Orada bekleyecekti demek ki adam. Karanlığın içinde karadan kara bir nöbetçi.

Bir adım daha attı. "Aleksandra?.. Güzel Aleksandram!"

"Frederick," diye bir fısıltı geldi derken. Tanıdık o sesti. Gözü karanlığa alıştığı için şimdi silueti farkedebiliyordu. İki gölge birbirine doğru attı. Hüsnü, pencerede yanan tek mumun önünden ayrılınca, ışık sanki esarenen kumlaşa gibi patlayıverdi. Bu beklemediği aydınlık, karanlığa alışan gözlerini kamaştırdı Frederick'in. Bir mum alevi böyle aydınlatabilir miydi? Bu olsa olsa Aleksandra'nın yaydığı ışıktı.

Bir şey konuşmadan kucaklaştılar. Konuşacak ne vardı ki zaten? Dudakları yılların hasretiyle buluştu. Hürrem önce, o yıllar önceki tatlı, ıslak, sıcak dokunuşu hissetti dudaklarında. Bir daha, bir daha.

Susamışçasına içiyorlardı birbirlerini. Kaç yılın susuzluğuydu bu? Kaç hayal dolu yalnız gecenin sebep olduğu kavuran susuzluk.

Genç adam Hürrem'i kollarının arasında iyice sıktı. Elleri şimdi kızın sırtında, belinde, kalçalarında dolaşıyordu. Hürrem'in parmakları da Frederick'in, ilk gördüğü gün cebine gibi yine alnına dökülen isyankar sarı saçları arasında gezintiye çıkmıştı.

Nefesleri kesilince, dudakları ayrıldı. Genç adam, kızın yüzünü ellerinin arasında alarak ışığa doğru çevirdi. "Aleksandram," diye bir sevinç çığlığı atmak üzereyken eliyle ağzını kapatıverdi kız. Yine mi susacaktı Frederick? Oysa mutluluktan bağırmak istiyordu. Tekrar kucaklaştılar. Evet, Aleksandra haklıydı. Şimdi konuşma zamanı değildi. Bunun için çok vakitleri olacaktı nasıl olsa. Frederick onu elinden ayrılmayacaktı bundan. Bir daha da bırakmayacaktı. Demek ki Tanrı beni buraya, bunun için getirdi, diye düşündü, bildiği bütün azizlere şükrederek.

Derya derya, kana kana öpüştüler. Artık masum sevgi öpücüklerin olmaktan çıkmıştı bunlar. Dilleri birbirine karışıyor, küçük sesliklerle birbirlerinin dudaklarına aşklarını kazıyorlardı sanki. Kızın dudakları, dili şimdi adamın boynunda, kulaklarında geziyordu. Solukları hızlanmıştı. Ne kadar yakıcı, çıldırtıcıydı nefesi.

Hürrem bir an çekilip ve çıplak vücuduna geçirdiği pelerini omuzlarından aşağı bırakıverdi. Öyle ya, aşk ve günahın eşiniydi bu gece. Her şey aşkın ve özlemin istediği gibi olmalıydı. Bu duyguya beyni isyan ediyor, kalbi, "devam," diyordu. "Durma Hürrem. Okşa onu. Çıldırt. Onu hayal ederek okşadığın vücudunu şimdi onun ellerine terket."

Mumun ölgün ışığında kızı karşısında çırılçıplak gören Frederick gözlerine inanamadı. Tanrım, ne kadar güzeldi. Kızıl saçları yandan vuran ışıkta adeta tutuşmuştu. Yüzü gölgedeydi ama dudakları aydınlık ve ıslaktı. Isırışlarıyla şişmiş miydi, ona mı öyle geliyordu? Vücudunun yarısı bu belirsiz ışıkta fildişi gibi parıldıyor, yarısı karanlıkta kaybolduyordu. Titrek, zayıf ışık, memelerinden göbeğine, uzadan kasıklarına uzanan aydınlık bir yol yaratmıştı kendine. Ama bacaklarının arasındaki gizli vadi, bu esrarlı ortama uymuş, karanlıklara bürünmüştü.

Frederick, bu gece daha kaç defa söyleyeceğini bilmeden boğuluyorum, diye düşündü. Nefesi kalmamıştı. Boğazı kurumuştu gördüğü güzellik karşısında.

Hürrem kollarını Frederick'e uzatarak hafifçe döndü. İşte o anda ışık, karanlığın ve esrarın saltanatına son verdi. Kadınlığı bir anlığına da olsa gözlerinin önüne seriliverdi genç adamın.

Tekrar kucaklaştıklarında Frederick arzudan titreşen memeleri avuçladı. Kız kendini kaybetti. "Evet," diye inledi belli belirsiz. Şimdi adamın dudakları göğüslerinin diri başlarında dolaşmaya başlamıştı. Ve birden bir yağmur gibi boşalıverdi. Günah duygusu onu alıp götürmüştü demek ki. Şehvet çığlıklarını zaptetmek için yumruklarını ısırdı. Yaşadığı depremin ardından eline aşağı uzanıp adamı avuçladı. Sertliğini hissetti. Beyninde dolaşan düşünceyi dehşetle uzaklaştırmaya çalıştı ama beceremedi. Hangisi daha uzun ve kalın diye düşünüyordu durmadan. Süleyman'ın mı, Frederick'in mi?

Adamı parçalarcasına soydu ve önünde diz çöktü. Şimdi elleri, dudakları, dili ve ağzı görevdeydi.

Frederick, Bahçesaray pazarında karşılaştığı o masum genç kızın bu usta okşayışları karşısında neye uğradığını şaşırdı. Kendini tutmaya çalıştı ama olmadı. Beyni kasıklarına söz geçiremedi ve aşk çeşmesi çağıldamaya başladı. Hürrem de kendinden geçmişti ama erkeğin haykırışlarını örtmek için hızla doğrulup dudaklarını dudaklarıyla mühürleyecek kadar aklı başındaydı.

Kendini sırtüstü şilteye attı ve vücudunu Frederick'in okşayışlarına, dudaklarına ve diline terketti. Adamın başı kasıklarına ulaşınca beyninde milyonlarca çan çalmaya başladı. Bir eliyle ağzını kapatırken, öteki eliyle hasretinden yandığı saçları okşayarak yukarıdan alttı bir top gibi duran bu güzel başı iyice gizemli derinliklere doğru gömdü. Aşağıda fırtınalar koparken, vücudu bir yay gibi kıvrılıyor, bir uçurumdan yuvarlanırcasına yatağa çarpıyordu tekrar. Artık durması imkansızdı. Onu hemen istiyordu. Hemen, hemen. Hürrem ikinci defa gelirken Frederick'i altına aldı ve ata biner gibi üstüne çıktı. Kıvrılıp bükülerek olanca ağırlığıyla üstüne çöktü. Bedenini yavaşça yukarı alıp tekrar bıraktı. Tekrar. Bir daha... Çıldırıyordu, çıldırıyordu, çıldı...

Aynı anda erkeğin de bir yanardağ gibi patladığını hissetti ve çığlıklarını gizlemek için göğsüsleriyle susturdu adamı.

Tutulduktan fotina diner gibi oluyor, derken tekrar, bu kez daha hoyrat, daha bitirici ediyordu. Hürrem her seferinde kendini her şeyiyle bıraktı. Yasak, kural, tabu, hiçbir şey dinlemedi. Hiçbiri aklında değildi çünkü. Bildiği tek şey, pis bir han odasında, kirli bir yatağın üstünde günahın koynunda kıvrandığıydı. Bulutların üstünde dolaşıp, güneşi, ayı yıldızları seyretti. Ve hep bu karanlığa düşüp beyninin içinde dolaşıp duran "Ne yaptın sen?" sorusuyla. *Hemen günah çıkarmalıyım*, diye düşündü. Güldü bu duygusuna. Çıkarılacak ne kalmıştı ki? Günahın tohumları içinde oynaşmaya başlamışlardı bile. Şeytan bayram ediyordu cehennemde şimdi.

Bitkin bir halde kendini Hürrem'in yanına attı Frederick. Durmadan, "Aleksandra, Aleksandra," diye fısıldıyordu. "Sen öyle bil sevgili Frederick," diye geçirdi içinden Hürrem. "Bu senin için daha güvenli. Senin bildiğin o güzel, masum küçük Aleksandra yok artık. O öldü. Şimdi Hürrem var. Sultan Süleyman'ın Moskof Cariyesi Hürrem."

Bedenindeki titreşimlerin durulmasını bekledi. Kalbindeki kelebeklerin kanat çırpmaktan vazgeçmesini. Öylece uzanmış, Frederick'in öpücüklerine aldırmadan yatıyordu.

Karanlığın içinde düşünceler aç kurtlar gibi saldırdı Hürrem'in beynine. Kafasının içinde hep aynı soru kıvranıp durdu. *Ne yaptın sen?* Cevabı yine kendi verdi. Şehzademle, minik sultanının babası sahanatını ve canını kurtarmak için asilerle uğraşıyor, ben buradayım... Farkında olmadan iç tasvirciye çıkardı. Yüce Meryem Ana affet beni... affet.

"Ya isyancı yeniçeriler onu bulduysa? Ya Süleyman, yağlı bir urganın ucunda sarayın kapısına asıldıysa?" Bu düşünce bir bıçak gibi kesti Hürrem'in duygularını. Canı yandı. Aman Tanrım diye haykırdı içinden, ne yaptım ben?

Frederick kızın durgunluğuna bir anlam veremedi. Yeniden doğrulup pencereye gitti, mumu aldı ve tekrar yatağa döndü. Titreyen ışıkta kızın gözlerindeki yağmuru, ya-

naklarından inci taneleri gibi akan yaşları gördü. Sevgi Aleksandra'sı mutluluktan ağlıyordu! Islak gözlerini öptü, yanaklarındaki yaşları diliyle içti. "Ağlama sevgilim, artık hiç ayrılmayacağız."

Bir cevap alamadı. "Bizi Tanrı buluşturdu. Seni artık hiç bırakmayacağım. Yarından tezi yok toparlanır döneriz bizim oralara." Bir an sustu Frederick ve sevgi dolu bir sesle devam etti. "Bunca yıl nerelerdeydin, ne yaptın, her şeyi bana anlatmanı istiyorum. Tamam mı her şeyi."

Mumu yere koyup kızın yanına uzandı.

"Sahi Aleksandra," dedi. "Bütün bu gizliliğe, bu esrara ne gerek vardı? *Aşkımızı kimden saklıyoruz?*"

Eyvah! İşte korktuğu başına geliyordu Hürrem'in. Sır yumağı açılıyordu. İçinden ölüm çıkacağını bilmeden Frederick yumağın ucunu çekip duracaktı artık. Eliyle adamın ağzını kapatarak susturmak istedi. Ölüm emrini kendi ağa vermesin diye.

Fakat kader bir kere daha zarını attı. Genç adam, kızın elini tuttu, parmaklarını öptü. "Hem kim o adam?" diye devam etti. "Senin yanında ne arıyor? Eminim şu anda kapının önünde oturuyor ve belki de bizi dinliyordur. Biliyor musun, bütün gün o adamın yanına gidip gelen bir kaç genç hanım gördüm. Bir de o adam kadar siyah bir kadın. Hiçbiri buraya uygun gelmedi... Söyler misin..."

Frederick aklına bir şey gelmiş gibi birden sustu. "Aman Tanrım!" dedi. Yok canım, olmaz öyle şey der gibiydi başkaları. Mumu alıp ışığı tekrar kızın yüzüne tuttu.

Hürrem gözlerinden yaşlar akarak adamın dudaklarını elleriyle örtmeye çalıştı yeniden. Duymak istemiyordu. Duymamalıydı. Kimse duymamalıydı. Söyleyeceği tek bir kelime, tek bir isimle ölümünü çağıracaktı. "Aman Tanrım,"

diye fısıldadı tekrar Frederick. Şimdi parmağını kıza doğru uzatmıştı. "Sen o'sun!"

Hürrem, başını iki yana salladı. "Hayır."

Frederick'in lacivert gözleri kocaman kocaman açılmıştı. Uğradığı şaşkınlıktan. "Sen o'sun."

"Hayır."

"Evet, o'sun."

Soğuk bir tebessümle, "Aleksandra'yım ben," diye çırpındı Hürrem.

"O adam, hizmetkarlar, bu sır, esrar... Nasıl da anlayamadan daha önce?"

"Sus, sus."

"Sultan'ın Rus cariyesisin sen. Şu Hürrem dedikleri dillere destan kadın."

"Yeter. Duymak istemiyorum."

"Neden? Biliyor musun? Bizim oralarda *Roxelanne* diyorlar sana."

Kız duymamak için elleriyle kulaklarını tıkadı.

"Benim küçük Aleksandram Hürrem olmuş!"

Artık yapacak bir şey kalmamıştı. Azrail, bir kelimeyle harekete geçmişti.

"Osmanlı'da adın bu değil mi? Öyle duydum, Hürrem! Tabii ya. Şimdi her şeyi yerine oturtabiliyorum. İsyan çıkınca kaçtın. Birkaç hizmetkarla burada gizleniyorsun. Ortalık yatışınca döneceksin sarayına."

Frederick kendini yatağa bıraktı. Düşünmeliydi. Şimdi ne yapacaktı? Aleksandra'yı bırakmaya hiç niyeti yoktu. Hem belki de isyancılar Süleyman'ın işini çoktan bitirmişti. "Korkma," diye fısıldadı Hürrem'e yavaşça. "Seni buralardan götüreceğim, korkma artık."

Biliyorsun ya Tanrım, diye söylendi içinden. Hürrem. Böyle olmasını hiç istememiştim. Azrail'in onun peşinde dolaştığını biliyordum ama böyle olmayabilirdi. Benim günahım olarak kalabilirdi sadece. *Niye benim günahımın bedelini ona ödetiyorsun?* Artık çarem yok.

Yatağın içinde doğruldu. Yaşadığı şehvetin ve uğradığı şoktun etkisiyle uyuklayan adamın yanağına bir öpücük kondurdu. "Şimdi odama döneceksin," dedi. "Sabah her şeyi tekrar konuşuruz. Karanlık beni korkutuyor. Geleceği aydınlıkta konuşalım."

Frederick bir şey demek istedi ama Hürrem parmağını dudaklarına götürerek susturdu onu. Kalktı ve genç adamın görmediği bir konsolun üstünden bir kadeh alıp tekrar döndü. "Bir yudum şarap," dedi. "Aşkımızı bir yudum şarapla mühürleyelim." Mumun ışığı kadehin metal yüzüne yansıdı. Frederick uzanıp kupayı aldı. "Sana ne diyeceğim ben şimdi?" diye sordu. "Aleksandra mı, Roxelanne mu, Hürrem mi?"

Hürrem cevap yerine ikinci kupayı da aldı. Birer yudum şarap. Buluşma ve ayrılmanın şerefine. Sonsuza kadar.

Adamın yataktan kalkmasına yardım etti. Kucaklaştılar. Son bir öpücük ve ardından bir yudum şarap. Bir yudum daha.

Hürrem kapıya yürüyüp yavaşça açtı. Kara devin oturduğu yerden hemen bir dağ gibi yükseldiğini gördü Frederick. "Onunla git. Surat asmayı da bırak. Rüyanda beni göreceksin. Yüzünden şu güzel tebessümü hiç eksik etme. Seni hep böyle hatırladım."

Aslında seni hep böyle hatırlamak istiyorum diyecekti ama diyemedi.

Frederick uzanıp öpmek istedi. Bir adım çekildi Hürrem'le Cafer'in güzelim bir an, sadece bir an karşılaştı. "*Şimdi git.*"

Genç adam, alnına dökülen isyankar saçlarını eliyle havalandırıp yavaşça çıktı. Cafer'in peşisıra karanlığın içinde kayboldu.

Hürrem, o günah odasından kaçar gibi geçmişti kendi odasına. Mezuka'nın da o uğursuz odaya dönmesine izin vermedi. "Burada benimle kal," dedi. Kaz. Hürrem'in yüzündeki ifadeden her şeyi anlamışın zaten. Korkuyla titredi. Şu Azrail'in kol gezdiği uğursuz handan bir an önce çekip gitsek diye düşündü. "Güzel Hanımım," diye fısıldayabildi sadece. Hürrem, can yoldaşına sarıldı, başını omzuna gömdüğü için için ağladı.

Mezuka, çocuklarla bir kenarda uyurken karanlığın içinde kıpırtısız oturdu. Düşünüyor muydu? Pek sayılmaz. Çünkü beyni uyuşmuştu. Ne olduğunu, ne yaptığı bir türlü sindirip hatırlayamıyordu. Bildiği tek şey günah gecesi, cinayete dönüşmüştü.

El yordamıyla çeyiz torbasını buldu. Elini içine sokup karıştırdı. Önce kırmızı benekli aynayı çıkardı. Karanlıkta yüzünü göremedi. Kocaman bir gölge vardı canın üstünde. Bu onun güzel yüzü olamazdı. Şeytanın suratıydı bu olsa olsa. Eli yanmış gibi aynayı, çeyiz torbasını atıp biraz daha karıştırdı. Şimdi o korik dökük Meryem Ana ikonasını tutuyordu titreyen parmakları arasında.

Hiçbir şey diyemedi Meryem Ana'ya. Ne diyecekti ki? Sadece baktı.

Ertesi sabah tan yeri ağarırken yağız bir haberci dörtnala ulaştı Çiçekli Han'a. Merdivenleri üçer beşer koşarak çıktı.

"Cafer Ağa, Cafer Ağa!"

Frederick'i odasına götürdüğünde uzun bir süre ayrılmamıştı kapısının önünden Cafer. *Doğru mu okudum*

Hürrem Hanım'ın gözlerindeki mesajı, diye sordu kuruluğun içine gizlenip. Emindi. "Şimdi git," demişti. Ölümün parolası.

Kapıyı sessizce açıp içeri süzülüvermişti Cafer. Aşk fırtınasıyla yorulan bedenini dinlendiren Frederick mışıl mışıl uyuyordu. Belki de hanımını görüyordu düşünde. Odanın karanlığına rağmen yüzündeki mutluluğu farketti Cafer. O anda kinlenivermişti. Kıskançlık damarlarına oluk oluk aktı. Boynunu kalın koluyla sarıp sıkmaya başladığında uyanmıştı ama "Ne oluyor?" diye bağırmaya bile fırsatı olmadı. O uğursuz çatırtı duyuldu. Frederick'in kırılan boyun kemiğinin sesiydi bu. Acısız, sessiz, bir anda gelen kansız ölüm. Yüzündeki mutlu tebessüm bile kaybolmamıştı adamın.

Daldığı düşüncelerden adının bağırılmasıyla sıyrılıverdi Cafer. "Kimdir o? Ne oluyor?"

"Hürrem Haseki'ye müjdem var."

Cafer önce adamı susturmak istedi. Hanımının adının böyle alıç orta bağırılması tehlikeliydi. Ama vazgeçti. Getirdiği müjde olduğuna göre, varsın anısındaki Hürrem'in adını anık.

"Gel benimle."

Hürrem koridordaki koşuşmaların duymasına rağmen duygularından kurtulamadı hemen. Meryem Ana ikonası hala elindeydi. İlk fırlayan Merzuka oldu.

"Ne oluyor?"

"Aç."

Cafer fırına gibi içeri dalıp Hürrem'e doğru koşup önünde dizlerinin üstüne çöktü.

"Ne oluyor Cafer. Uğursuz bir şey mi var?"

"Efendimiz isyanı bastırmış."

Birdenbire aydınlanmıştı sanki ortalık. İstanbul'dan gelen haberci de daha fazla sabredemedi. İzin almadan içeri daldı.

"Süleyman Han, kazan devrildiğini duyar duymaz aviaktan İstanbul'a koştu. Yanındaki vezirleri, ağaları bile beklemedi. Doğru Yeniçeri kullarının kışlasına sürdü atını. Aman zaman dinlemeden yalınkılıç daldı asilerin arasına. Ben diyeyim yüz, siz deyin bin ok üstüne çevrilmişti ama Yavuz Han'ın oğlu bu korkuyu nedir bilir mi? Çaldı kılıcı bir asinin boynuna, canını cesaretle aldı. Bir darbe de örekine. Kelle yerlerde yuvarlandı. Ancak, üç beş yere serdikten sonra soluklanıp 'bre namertler' diye kükredi, 'bu mudur sizin erliğiniz, erkekliğiniz, efendinize hizmetiniz? Hadi ne duruyorsunuz? İşte geldim. Hanginiz vuracak boynumu? O anı görmeliydiniz. Başlar öne eğildi. Her bir asker kılıcını, mızrağını padişahımızın ayaklarının dibine atarak teslim oldu. Vezirler, muhafızlar yetiştiğinde Süleyman Han işi çoktan bitirmişti. Hürrem Hanım dönsün, yuvası onu bekler, diye haber saldı."

Haberci anlatırken ağlıyordu heyecandan. Dinleyenler de mutluluktan ve kurtulma sevincinden. Hürrem ne yapacaktı? Bilemedi. Peki, dedi içinden; Süleyman isyanı bastırdı. Ya sen? Sen bu günahın, bu cinayetin acısını nasıl bastıracaksın Hürrem?

Güneş daha karşı tepelerin ardından kurtulmadan hareket edenlerden Çiçekli Han'ın önünde bir başka telaş daha vardı. Leh tacirler atlarını koşuyorlardı arabalarına. Hiçbiri konuşmuyordu.

Arabacılardan biri gidip haber getirdi. "Şu Lehistanlı genç tüccar," dedi. "Adam, sabah yatağında ölü bulunmuş. Durup dururken, ölmüş. İki gün önce yaşıyordu, bugün ölü. Şu hayat ne korkunç değil mi?"

"Çok," diye mırıldandı Hürrem Cafer'le gözgöze gelmemeye çalışarak. "Çok korkunç."

Hürrem Hanım'ın gözlerindeki mesajı, diye sordu kuruluğun içine gizlenip. Emindi. "Şimdi git," demişti. Ölümün parolası.

Kapıyı sessizce açıp içeri süzülüvermişti Cafer. Aşk fırtınasıyla yorulan bedenini dinlendiren Frederick mışıl mışıl uyuyordu. Belki de hanımını görüyordu düşünde. Odanın karanlığına rağmen yüzündeki mutluluğu farketti Cafer. O anda kinlenivermişti. Kıskançlık damarlarına oluk oluk aktı. Boynunu kalın koluyla sarıp sıkmaya başladığında uyanmıştı ama "Ne oluyor?" diye bağırmaya bile fırsatı olmadı. O uğursuz çatırtı duyuldu. Frederick'in kırılan boyun kemiğinin sesiydi bu. Acısız, sessiz, bir anda gelen kansız ölüm. Yüzündeki mutlu tebessüm bile kaybolmamıştı adamın.

Daldığı düşüncelerden adının bağırılmasıyla sıyrılıverdi Cafer. "Kimdir o? Ne oluyor?"

"Hürrem Haseki'ye müjdem var."

Cafer önce adamı susturmak istedi. Hanımının adının böyle alıç orta bağırılması tehlikeliydi. Ama vazgeçti. Getirdiği müjde olduğuna göre, varsın anısındaki Hürrem'in adını anık.

"Gel benimle."

Hürrem koridordaki koşuşmaların duymasına rağmen duygularından kurtulamadı hemen. Meryem Ana ikonası hala elindeydi. İlk fırlayan Merzuka oldu.

"Ne oluyor?"

"Aç."

Cafer fırına gibi içeri dalıp Hürrem'e doğru koşup önünde dizlerinin üstüne çöktü.

"Ne oluyor Cafer. Uğursuz bir şey mi var?"

"Efendimiz isyanı bastırmış."

Birdenbire aydınlanmıştı sanki ortalık. İstanbul'dan gelen haberci de daha fazla sabredemedi. İzin almadan içeri daldı.

"Süleyman Han, kazan devrildiğini duyar duymaz aviaktan İstanbul'a koştu. Yanındaki vezirleri, ağaları bile beklemedi. Doğru Yeniçeri kullarının kışlasına sürdü atını. Aman zaman dinlemeden yalınkılıç daldı asilerin arasına. Ben diyeyim yüz, siz deyin bin ok üstüne çevrilmişti ama Yavuz Han'ın oğlu bu korkuyu nedir bilir mi? Çaldı kılıcı bir asinin boynuna, canını cesaretle aldı. Bir darbe de örekine. Kelle yerlerde yuvarlandı. Ancak, üç beş yere serdikten sonra soluklanıp 'bre namertler' diye kükredi, 'bu mudur sizin erliğiniz, erkekliğiniz, efendinize hizmetiniz? Hadi ne duruyorsunuz? İşte geldim. Hanginiz vuracak boynumu? O anı görmeliydiniz. Başlar öne eğildi. Her bir asker kılıcını, mızrağını padişahımızın ayaklarının dibine atarak teslim oldu. Vezirler, muhafızlar yetiştiğinde Süleyman Han işi çoktan bitirmişti. Hürrem Hanım dönsün, yuvası onu bekler, diye haber saldı."

Haberci anlatırken ağlıyordu heyecandan. Dinleyenler de mutluluktan ve kurtulma sevincinden. Hürrem ne yapacaktı? Bilemedi. Peki, dedi içinden; Süleyman isyanı bastırdı. Ya sen? Sen bu günahın, bu cinayetin acısını nasıl bastıracaksın Hürrem?

Güneş daha karşı tepelerin ardından kurtulmadan hareket edenlerden Çiçekli Han'ın önünde bir başka telaş daha vardı. Leh tacirler atlarını koşuyorlardı arabalarına. Hiçbiri konuşmuyordu.

Arabacılardan biri gidip haber getirdi. "Şu Lehistanlı genç tüccar," dedi. "Adam, sabah yatağında ölü bulunmuş. Durup dururken, ölmüş. İki gün önce yaşıyordu, bugün ölü. Şu hayat ne korkunç değil mi?"

"Çok," diye mırıldandı Hürrem Cafer'le gözgöze gelmemeye çalışarak. "Çok korkunç."

Padişahın yüzünde güller açtı. Mutlulukla doldu yüreği. İşte buydu. İsyanın, içinde yarattığı sıkıntıyı, bastırı, öfkeyi bir anda silip atmıştı kız. Nereden bulup çıkarıyordu bu laflan? Sultan Süleyman şaşıyordu buna. Enderun'dan yetişmiş ve meydan sarayda yaşayan vezirler, paşalar bile Hürrem kadar, saygıda kusur etmeden konuşmayı beceremiyordu. Bir aksanı bozuktu, hala bir türlü 'R' diyemiyordu ama olacaktı artık o kadar. "Ah benim gül yüzlüm, güzel güleşim, tatlı sözlüm. Bir sen varsın, bir de İbrahim. Tatlı dilinizle karanlıklarımı aydınlatıveriyorsunuz. İbrahim daha Mısır'dan dönmedi. Sen de yoktun; bir an kendimi bu koca cihanda yapayalnız hissettim."

İbrahim! Mısır'dan dönemeyesi İbrahim!

İçine yuvarlandığı duygu karmaşasından Hürrem'i başka hiçbir şey, hiçbir sihir, hiçbir söz böyle çekip çıkaramazdı.

Beynindeki cehennemin kapısından dışarı fırladı.

Hırsız çakalı, diye geçirdi içinden. Her şeyi unutmalıydı. Günahı sileceğti vurduğundan; başka yolu yoktu. Bu düşünce onu rahatlatıyordu. Cinayeti de silip atarakta kalasından? İktidar yolunda oluyordu böyle şeyler. Süleyman kaç kişiyi ölüme yollamıştı acaba? Neden, iktidarı, kudreti elinde tutmak için elbet. Hem isteyerek yapmamıştı ya. O kadar dua etmişti. Onun Hürrem olduğunu anlamaması için çırpınmıştı. Başka ne yapabilirdi? Hiç başka seçenek bırakmamıştı Frederick ona. Bahtsız Frederick diye düşündü acıyla. Hiç değilse, ölüme mutlu gitmişti. Senin için herşey geride kaldı ama Hürrem için her şey ileride, diye söylendi içinden.

İktidar, kudret onu bekliyordu. "Ben hainlere asığım," diye bir cümle uçuştu beyninde. Bütün bunları Hırsız çakalıyla Gülbahar'a mı bırakacaktı. Asla, diye homurdandı içinden. Gördare Sultan'ın Kırım'da ölüm döşeğinde verdiği öğüt geldi aklına. "Saken dönüp arkana bakma. İstediğin nimetleri için bekleme. Tut, kapar, al ve bırakma. Yerin sınaylardır. Bu alın yazın senin. Sakın yazgını silmelerine izin verme." Yaşlı kadının gözünün önüne geliveren hayaline izin vermem, diye cevap verdi içinden Hürrem. Asla izin vermem.

Süleyman'ın tıraş etmediği sakalını okşayarak cilvelendi "Sen, Hazret-i Sultanımın evini terketmem, dedim ama Valide Sultan..." Hürrem cümlesini bitiremedi.

Padişah onu öpücüklere boğarak, "Biliyorum," dedi. "Gitmek istememişsin ama anam sear etmiş iyi de etmiş. Sen de büyük sözü dinlemekle iyi etmişsin. Bilesin ki, isyan haberini alınca aklıma ilk gelen şey, bu hainlerin sana bir kötülük yapması oldu. Saraydan ayrıldığını ve güvende olduğunu öğrenince içim rahat etti."

Hürrem adamın sakallarını öptü. "Hazret-i Sultanım, bu güzel sözlerde bizi yüceltiyor. Biz de sanırız ki, aklımızda Osmanlı devletinden başka bir şey yoktur."

Süleyman güldü. Ağzına bir üzüm tanesi daha attı. "Osmanlıyı İbrahim'e bıraktık bırakalı aklımızda bir Hürrem..."

Gerisini duymadı bile. Hürrem, özellikle yapıyor, diye geçirdi içinden. Öyle ya, kollarının arasında beni öpüp okşarken bile ikide bir o domuzun adını anıyor? Hem, devleti niye ona bırakıyor ki? Kendi gücü, aklı dururken, niye İbrahim? Benim adamdan nefret ettiğini biliyor, kıskandırmak için yapıyor herhalde. Eğleniyor benimle.

"İbrahim kulunuzun uzak diyarlarda olmasına pek sevindiğimi gizleyecek değilim. Hiç değilse böylece İbrahim Ağa bir işe yarıdı. Yokluğu sayesinde efendimiz bizimle ilgilenecek vakit bulabildi."

Süleyman kaşla katıla güldü. "Sen hiç içinde gizli saklı bir şey tutmaz mısın?"

"Tutamam işte," diye cilveyle bükülüdü padişahın kollarında.

"Hiç gizlin saklın yok mu?"

Hürrem'in tüyleri diken diken oldu birdenbire. İçinde bir şey gizlemez olur muydu? Daha ne gizleyeceğim ki, diye düşündü acıyla. *En büyük günahı saklıyorum içimde.*

Kızın yeniden durgunlaşıverdiğini gören Padişah. "Demem odur ki, sevdiğini, sevmediğini hemen belli ediyorsun. İbrahim'i oldum olası sevmedin. Niye bilmem. Bu sözlerin kulağına gitse gücenir. Çünkü o senden hep takdirle sözeder."

Hürrem, "Yanılmışız demek ki. Efendimizin takdiri bize yeter sanıyorduk. Demek ki Ağa takdirinden de yoksun kalmamak gerekiyormuş," deyiverdi somurtarak.

Sultan Süleyman, bu dobra dobra sitem karşısında "Sana bayılıyorum," diye sarıldı kıza. "Hiç karnından konuşmuyorsun."

"Konuşmam," diye kıvrıldı Hürrem. "Onların karnından yalandan, dolandan, riyadan, ihanetten, düşmanlıktan, başka ses gelmez. Kulunuzun kalbinde, efendisine olan sevdasından başka duygu yoktur. Ne bilir, ne hissedersek bu dudaktan söyleriz. Karnımız mühürlüdür. Yalan, dolan, riya bilmez. Susması ondandır."

"Operiz o güzel dudaklarını," diyen padişah, ateşli bir öpüşmeden sonra, "İbrahim Paşa da karnından konuşanlardan mı sence?" diye sordu.

Hürrem, konunun tehlikeli olmaya başladığını hissetti. Elini Süleyman'ın koynuna sokup göğsündeki kılların üstünde dolaştırdı. "Aman Hazret-i Sultanım; Sadrazam karnın gıdıklarını dinlemek haddimize midir?" dedi çapkınca gülerek.

Süleyman da "Karnı dinlemek dedin ya," diye atıldı birden. Başını Hürrem'in karnına dayadı. "Dinleyelim bakalım Hürremim'in karnında yeni yolcu var mı?

Tanrım!

Hürrem o anda ölebilirdi.

Bir şey mi biliyordu Süleyman? Bir şeyden mi kuşkulanıyordu? Belki bir şey mi söylemişti?

"Toparlan. Sakin ol," diye içinden haykırarak azarladı kendini Hürrem. "Biz şey bilse böyle mi davranır? Anta aptallıklarına devam edersen..."

Adamın saçlarını okşadı işveyle. "Hürrem kulunuzun karnında ses yok ama... Hazret-i Sultanım isterse her an olabilir."

Hürrem, o gece, inanılmaz bir istekle verdi kendini Sultan Süleyman'a. Olayların etkisiyle bütün duyguları ayakta olan genç padişah, sevdiği kadının kollarında sabaha kadar şehvet denizinde yüzdü durdu. Zevk girdaplarına daldı Hürrem'in ateşiyle kavruldu. Ve o ateşi söndürmeye çalıştı. Aşk yorgunluğundan bitap düşüp uykuya teslim olduğunda gün çoktan ağarmış, güneş yükselmeye başlamıştı. Hürrem ise Süleyman'ın kollarında, yolcu yola çıktı mı acaba, diye düşündü? İki gece önce mi düzüldü yola? Yoksa bu gece mi? Tanrım ne olur, bu gece olsun. Bu gece olsun."

Hürrem haftalarca, günde üç-dört defa hamama gitti. Üzerine bir koku sinmiş gibi geliyordu ona. O uğursuz gece üzerinde derinden başka bir şey yoktu ki, diye düşünüyordu her seferinde. Neyin kokusuydu bu? Frederick'in mi? Yoksa Ölümün mü? Bu düşünce onu ürpertiyordu.

Merzuka, hanımının kırma başında altın, gümüş tellerle kaymak sular dökünerek dersini yüzecekmiş gibi ovalamasını üzüntülü gözlerle seyrediyordu. Ah benim güzel kadınım diye düşündü içini çekerek Tatar kızı. Tanık olduğum günahın izi öyle suyla, sabunla çıkmaz ki.

Geceleri de aşk fırtınası esiyordu. Süleyman, Hürrem'deki bu arzu patlamasından şaşkın fakat mutluydu. Padişahın mutluluğunun sebebi sadece yaşadığı çılgınca şehvet değildi. Hürrem'le uzun uzun sohbet etmeye de bayılıyordu. Kız bir gece durup dururken, "Yeniçeri kullarını niye kazan devirdi Hazret-i Sultanım?" diye sordu.

Padişah, "Ne yaptılar, ne yaptılar?" diye atıldı mutlu bir ifadeyle.

"Niye kazan devirdiler?"

Süleyman gürültülü kahkahalardan vakit bulunca, "Kazan devirmek denmez ona," diye takıldı Hürrem'e.

"Ya ne derler sultanım?"

"Kaldırmak. Kazan kaldırmak."

Hürrem hafifçe kıkırdadı. "Tamam, öyle olsun. Niye kaldırdılar kazanı?"

"Niye mi?"

"Evet. Neden? Cihan efendimiz kadar adil, onun kadar cömert, onun kadar kudretli bir başka hakan görmüş mü ki, böyle bir censizlik sultanına reva görülür?"

"Devletimizden şikayetçiymişler."

"Devlet'ten mi, İbrahim Ağa'dan mı diye sorsak, sultanım bu kulunun haddini aştığını düşünür mü?"

Süleyman keyifle güldü. "Yok," dedi, "Haddini aştığını düşünmeyiz de, Hürrem Hanım'ın yine kıskançlık damarı kabardı deriz."

Hürrem, aşk yorgunu padişahın boynunda kızgın soluğuyla yeni bir ihtiras ateşi tutuşturmaya çalıştı ama Süleyman artık parmağının ucunu bile uyaramayacak kadar bitkindi. "Hiç de bile değil," diye işveyle mırıldandı.

"Asker savaş istiyor. Bizi seferden geri dururuz sanıyor. Sefer olmayınca ganimet olmuyor."

Hürrem, bu sefer sakallarını okşadı Süleyman'ın. "Bana sorarsanız, asker kullanmış da, halk da onları terkettiğinizi sanıyor."

"Terketmek mi?"

"Evet. Onları yalnız bıraktığınızı düşünüyorlar."

"Buna sebep nedir? Kazanları kaynıyor. Harçlıkları muntazam veriliyor. Aç değil, açık değiller. Hem fetih kılıcını elimizden bırakmışız kim söylemiş bunlara? Aklımız, fikrimiz yine seferdedir. Lakin bu sefer daha hazırlıklı olmak gerekiyor. Padişah kulunu hiç kullarını terkedebilir mi?"

Savaş yine kapıya gelmişti demek ki? Bu sefer hedef neresiydi acaba? Çok istediği halde soramadı Hürrem bunu. Onun yerine "Terketmez elbet," diye başını sallayarak Süleyman'ı onayladı. "Lakin efendimizi eskisi kadar sık görememeleri, İbrahim Ağa'nın da Mısır'dan döndüğünden beri sarayından çıkmaması onlarda bu terkedilmiş duygusunu yaratmış olabilir."

Sultan Süleyman, doğrulup Hürrem'in gözlerine baktı uzun uzun. Yüzünde mutsuz bir ifade oluştu. Birden eline ağzına götürüp kahkahasını zaptetmeye çalıştı ama başarılı olamadı. Parmaklarının arasından fışkırdı kahkaha. O da engellemekten vazgeçip elini ağzından çekti. "Sen dersin ki..." Bu güleç tufanının arasında birkaç defa bu sözü tekrarladıysa da arkasını getiremedi kahkahalardan.

Hürrem onu bu kadar güldürecek ne dediğini bulmaya çalışırken, sakinleşen Süleyman, "Sen dersin ki Hürrem'im, *Padişah da, Müezzin de kadın koynundan çıkmadığı için asker de ubalı de isyanda*, öyle mi?"

Hürrem'in yüzüne ateş bastı. Lafın uçunun buraya gideceğini hiç düşünmemişti. Kösköce padişaha böyle denir miydi? Hem de Süleyman'a. Adam şimdi "Madem öyle, ben de bir süre yanına uğramayayım," derse ne yapacaktı? Hay çenem tutulaydı, diye içerledi kendine. Apaçık bir edepsizlikti bu. Padişah gazaba gelirse ne olacaktı? Süleyman'ın gazabı, kelle demekti. Öteki kızkardeşinin kocası Rumeli Beylerbeyi Hüsrev Paşa'nın kellesini bile bir lafla vurdurmuverm işte. Adamın suçu, günahı neydi bilmiyordu ama dul kalan kardeşi her yerde, "İnşallah yakında yine matem elbiselerimizi giyeriz. Lakin bu sefer kardeşimiz için," diye Süleyman'a öfke ve kin saçıyordu. Kendi kanına, canına acımayan Süleyman, bir cariyeye mi acıyacaktı?

"Umarım Hazret-i Sultanım, cariyesinin densizliğine kızmamışsınız," diye mırıldandı çekine çekine. "Bu kahkahaların ardından sultanımın gazabı gelecek diye korkarım."

Gülmekten artık gözlerinden yaş gelen Süleyman "Yok," diye itiraz etti. "Hay Allah müstehakını versin. Doğru söze kızılır mı? Doğru dersin. Padişahı da, vezir de kadın koynında; yalan mı? İkisi de aşk-ı sevda yorgunu. Devlet kala kala iki biçare sevdalıya kalmış, buna güleriz. Bir de, İbrahim'i hiç paşalığa terfi ettirmedin, adama hep 'ağa' dersin, ona güleriz Hürrem Hanım."

Yüreğine soğuk sular serpilen Hürrem, yine işveyle sokuldu genç padişaha. "Hazret-i Sultanımın ağası olmak bile yüksek rütbe değil midir?"

Sultan Süleyman kanına ağılar girmesine sebep olan gülme krizinden kurtulduğunda "De bakalım Hürrem Hanım," dedi kızın yüreğini daha da rahatlatan sevgi dolu bir sesle. "Süleyman'ın koynundan çıkmamasından şikayetçi mi gizeli Hür..."

Hürrem hemen dudaklarıyla örttü padişahın dudaklarını. "Ağzımızdan yel alsın," diye fısıldadı. "Hazret-i Sultanım, bu kulun cenneti bahşediyor. Biz gecelik hasreti bile kulunu cehennem ateşlerine atıyor."

"O'ysa ne tedbir alınak lazımdır, asker kullarımızın kendilerini terkedilmiş duygusundan kurtulmaları için?"

Kulaklarına inanamadı Hürrem. Sultan Süleyman ona akıl danışıyordu. İbrahim'e değil ona. Tamam, tamam; o Havat çakalına da danışıyordu ama ilk defa onun fikrini de soruyordu işte. Heyecanlandı. "Şey," dedi, "cahilliğimle sizi yine güldürmekten korkarım."

"Gülmem, gülmem; korkma. Bu can senin hasretine dayanamayacağına göre, ne yapalım ki, hem asker kullarımız, hem ahali memnun olsun?"

"Bir şölen verseniz mesela, diyorum."

"Şölen mi?"

"Evet. Şöyle Hazret-i Sultanımın şanına layık bir şenlik."

Süleyman'ın düşüncelere daldığını görünce daha büyük bir coşkuyla devam etti Hürrem. "Cihan bugüne kadar böylesini görmemiş olsun. Günlerce sürsün. Asker kullarınız ve halkınız gelip izlesin. Kudretinizi dost da görsün düşman da. Dost sevinsin, düşmanlarınız korksun. Fakirler doyurulsun. Çıplaklar giydirilsin. Efendimiz de şölene katılarak, güzel yüzünü kullarından esirgemesin."

Bu kadar lafı arka arkaya nasıl sıraladığına kendi de şaştı ama söylemişti işte. Padişahın tepkisini görmek için yüzüne bakınca daha da şaşırdı Hürrem. *Sultan Süleyman uyumuştu.*

Şölen hazırlıkları günlerce sürdü. Sultan Süleyman, "Öyle bir şenlik ola ki, hem devletimizin şanına hem adımıza layık olsun," diye fermanı emiği için yedi iklim, dört köşeye

haber salındı. Akın akın müzisyenler, hokkabazlar, soytarılar, falcılar gelmeye başladı İstanbul'a. At Meydanı'nda İbrahim Paşa Sarayı'nın karşısına büyük çadırlar, gösteri alanları, dev mutfaklar kuruldu. Daha şölen başlamadan saray mutfağı, geceli gündüzlü aralıksız çalıştırıldı. Yeniçeri ocaklarına, fakir-fukara semtlerine sini sini yemekler, tatlılar gönderildi. Sarayın kapısına gelen kimse eli boş çevrilmedi, çanağına etler, zerdeler, pilavlar, börekler kondu.

Lafın kısası şölenin daha hazırlığı bile herkesi sevindirdi fakat padişah fikrini kabul edip uygulamaya koyduğu için havalara uçması gereken Hürrem sevinemedi. Çünkü yolcu yola çıkmıştı. Hamileydi yine.

Emin olduğuna kadar endişeler içinde kıvrandı. Ama geberdi işte. Yolcu hangi gece yola düzülmüştü? O uğursuz gece mi? Yoksa sarıya dönüşünde Süleyman'ın kollarında şehvetten kendinden geçtiği gece mi? Korkunç şüphe yiyip bitiriyordu Hürrem'i. Önce kimseye söylememeyi düşündü. Nereye kadar saklayacaktı ki? Merzuka'ya fısıldadı. Tatar kızı, her korktuğunda yaptığı gibi eliyle ağzına kapattı. Gözleri, "Ondan mı?" der gibi bakıyordu sanki. "Hayır," diye kestirip attı Hürrem. "Olamaz. Kesinlikle değildir."

Düşünceli gözlerle Merzuka'ya baktı. "Bununla beraber, ondan kurtulmalıyım," dedi kulağına yavaşça. "Bu kuşkuyu taşıyamam. Beni öldürür."

Merzuka hala elini ağzından çekmemişti. "Bunu yapamazsın," diyebildi.

"Ama yapmalıyım."

"Ya ondan değilse?"

"Elbette değil."

"Öyleyse bırak yaşasın."

"O yaşarsa, şüphe de yaşayacak."

Merzuka, nihayet elini ağzından çekti. "Bir cinayet daha mı," diye fısıldadı sanki Hürrem'e dönerken.

"Hayır, bir kurtuluş."

"Günah günahı, ölüm ölümü getiriyor. Böyle devam edemezsin."

Hürrem sert bir hareketle kıza çevirdi bakışlarını. Gözlerinde soğuk bir ateş yanıyordu şimdi. Hürrem'in Merzuka'ya bu gözlere bakamadı. "Bana yardım edecek misin?"

Tatar kızı başını yerden kaldırmadan boynunu büktü. "Edeceğimi biliyorsun," diye mırıldandı. "Sana engel olmaya çalışsam da yardım mutlaka. Seni koruyamadım." Bir an susup, çekinerek Hürrem'e baktı. "Günaha ben de ortağım," dedi.

Hürrem, Merzuka'yı susturdu. "Öyle deme can yoldaşım. Seni utandırdım. Şu tenime leke sürdüm. Hiç, bu günaha ortak olmaya kalkma." Artık sesi inler gibi çıkıyordu Hürrem'in. "Bilemedim, düşünemedim. Gözümü, şeytanın bedeninde bitiştirdiğim ihtirasa söz geçirenemedim. Pazarya'nda kavlemlenen masum sevda öylece kalacak sandım. Bir gecelik kucaklaşma, birkaç güzel söz, o karanlık geceyi zihnime kazıyacak bir anı olarak gelip geçecek sandım. Ama olmadı işte. Şeytana yenildim."

Merzuka, çekise çekine, Hürrem'in göz pınarlarında birikmeye başlayan yaşları ipek bir mendille sildi.

"Benim hiç olduğumu nereden bileceksi ki? Sabah herkes kendi yoluna, kendi bahtına gidecekti." Acı acı gülümsedi Hürrem. "Sonunda herkes kendi bahtına yürüdü işte. O *ölüme*, ben *sarıya*."

"Kim olduğunu anladığında yapabileceğin bir şey kalmamıştı ki."

"Kimbilir? Belki de vardı. Şehvet, korku ve panik bir araya gelip sana verdiğin kararın doğru mu yanlış olduğunu dü şünemiyorsun bile."

Merzuka. "Ondan olabilir değil mi?" dedi kârnını işaret ederek.

Bilmem dercesine dudaklarını büktü Hürrem. "Bir ses durmadan, ondan değil," diye haykırıyor içimde. Durmadan. Uykumda bile. İnanıyorum ben de. Çünkü o gece, tuhaf bir şey vardı. O anda hissettim bunu. Ne olduğunu tarif edemiyordum ama hissediyordum işte. Bir şey eksikti. Şimdi artık neyin eksik olduğunu biliyorum."

"Ne eksikti?"

"Sevgi. Sevgi yoktu. Vücudum arzudan tutuşuyordu ama şurası bomboştu." Hürrem, kalbini gösterdi Merzuka'ya. "Yemin ederim, şehvetten başka hiçbir duygu yokmuş gibi. Zevkten çıldırdığım anda bile günahımı bağışlaması için Tanrı'ya dua ediyordum. İçinde *sevgi olmayan tohum büyür mü?*"

Ne bilsindi Merzuka? Hiç böyle şeyler yaşamamıştı ki. Erkek temasıyla hiç ürpermemişti ki içi. Çaresizce bakın Hürrem'e.

"Bence büyümez."

"Öyleyse yapma. Bırak yaşasın."

"Ya büyüdüyse diye her gün yüzüne kuşkuyla bakmamı mı istiyorsun? Günahın kuşkusu bile yeşermemeli rahmında. Söküp atmalıyım içimden onu. Ancak böyle annacağım."

Ama olmadı. Ne yapıyse, ne içtiyse, Merzuka'nın şundan bundan öğrendiği ne kadar kocakarı ilacı varsa fayda etmedi. Karnında kıpırtılar başlayınca vazgeçti Hürrem çocuğu düşürmeye çalışmaktan. Artık inanıyordu da kuvvetlenmişti. Ancak güçlü bir adamın tohumu bu kadar inatla sarılabilirdi yaşamak için ana rahmine. Süleyman'ın döküydü bu. Şehzadesiyle, güzel sultanının babasının çocuğu. Öyleyse yaşamalıydı.

Bu kararını söyledi günde Merzuka sessizce ağladı. "Allah'tan sana şükürler olsun," diye fısıldadı. "Bir can aldın, bir can kurtuldu."

Hürrem müjdeyi, şölenin başladığı gün verdi Sultan Süleyman'a. Dünya dünya olalı bugüne kadar böyle görkemli bir manzara görmemiştir herhalde diye düşündü. İstanbul yaşıyordu. İnadına. İbrahim'in muhteşem sarayının karşısına dev çadırlar, seggiler, tezgahlar kurulmuş, ahalinin oturması için tahta sıralar yapılmıştı. Padişah ve haremiyle verileri için de İbrahim Paşa Sarayı'nın mermer merdivenleri, ipekler, tüller gerilmişti. Hürrem de, o tüllerin arkasından seyretti, padişahın fikrini nasıl hayata geçirdiğini.

Sultan Süleyman şölen yerine muhteşem bir atın üzerinde inişamla girdi. At Meydanı, ta Bizans'tan beri böyle kalabalığa, böyle izdihama şahit olmamıştı. Daha iki ay önce "istemezük," diye haykıran Yeniçeriler, "Padişahım bin yaşa" vaveylasıyla yeri göğü inletti. Ahali, genç padişah önünden geçerken, eteklerine ayaklarına yüz sürebilmek için atının önüne atıldı. Muhafızların onları uzaklaştırmasına engel oldu Süleyman. Kübeylanın ayaklarına kapanan, kafasını eteklerini öpen halkını seyretti. Hatta insan selinin ön sırasındaki bir kadının onu görmesi için havaya kaldırdığı küçük oğlunu kucağına aldı. Minik oğlan bir hükümdar kucağında olduğunu bilmeden, Süleyman'ın kavuğuna sarılmaya kalkınca anasına iade edildi. Ama küçük avcunda uzaktan bile görülen kocaman bir kese vardı şimdi.

Hürrem, padişahın halkıyla askeriyle bütünleşmesini mahalluldu, gururla seyretti. "Seviyorum bu adamı," diye geçirdi içinden. Aşığını çocuklarının babasına. Hele padişah yerini alırken, herkesin, İbrahim'in de görüp anlayaca-

ğı şekilde dönüp Hürrem'i selamlayınca kanatlanacak gibi oldu. Bıraksalar pır diye uçardı Hürrem o sevinçle. Padişahın bakışlarındaki sevgi, gurur ve minnet açıkça okunuyordu. İlk defa Süleyman ona fikrini sormuş ve dediğini de yapmıştı. Sonuç muhteşemdi işte.

Hürrem asıl o gün tam iktidarda olmanın, dediğini yaptırabilmenin sihirli şerbetini. Bu gücü İbrahim'e bırakmamaya bir kere daha yemin etti. Nasıl yapacağını bilmiyordu ama yapacaktı.

O gece Hürrem'i altından öptü Süleyman. Bu, padişahın teşekkür mührüydü. "Askerimi de, kullarımı da, bizi pek bahtiyar ettin Hürrem Hanım," dedi. "Dileriz, sen de hep mutlu olasın."

Kızın boynuna kocaman pırlantalar, yakutlar, zümrütler, daha adını bilmediği birbirinden nadide taşlarla süslü bir gerdanlık taktı padişah.

Hürrem, o uğursuz geceden beri içinde kavrulduğu cehennemden kurtulmuştu artık. "Efendimizi mutlu görmek bizim için en büyük bahtiyarlıktır. Hazret-i Sultanım, askeri ve halkıyla omuz omuza görmek, kuluna öyle büyük bir armağan olmuştur ki, kalmamızdaki sesi dahi duymaz oldu," dedi.

Süleyman önce anlayamadı. Hürrem e bir süre bakıp öylece. Ve "Ne?" diye bağırdı. *"Hürrem Hanım'ın kârısı mı ne oluyorsaya başladı!"*

Hemen kıza sarıldı, başını karnına dayayıp dinledi. Sonra yüzü daha da aydınlanıverdi. Kıpırtıyı hissetmişti. Mutluluğa başını kaldırdı. *"Yolcu, babası, dedi düşdüm."*

Şenlik tam on gün sürdü. Padişah kendisi için ayrılan bölüme bir türlü gelmedi. Askerleriyle, ahaliyle birlikte at yarışlarına, cirit müsabakalarına, güreşlere seyirci. Yemeğini halkla, askerle birlikte yedi. Onlar ne yiyorsa onu. Hokkabazların, cambazların gösterileri soluksuz seyredildi. Soytarıların gösterişlerinde şen çocuk kahkahaları yükseldi At Meydanı'nda. Mihrihan Sultan henüz bir şey anlamıyordu ama Şehzade Mehmet kıkır kıkır güldü.

O eğlencelerin ortasında, bir anda öyle bir şey yaşandı ki, Cafer'den başka kimse ne olup bittiğini anlamadı. Şafağın doruğa olduğu bir gün, ikindi namazına doğru At Meydanı'nın bir köşesi karışıverdi. İtiş kakış arasında iri yarı bir adamın, herifin birini patakladığı görüldü. Güneş tam gözüne doğru geldiği için Padişahla yanında oturanlar ne olup bittiğini pek göremedi ama kapıkulları hemen onuya doğru seğirtti. Lakin dev adam işini çoktan bitirip kayıplara karışmıştı bile. Arkasında üstü başı parçalanmış, saçı başı yolunmuş, ağzı burnu kan içinde bir adam bırakmıştı.

Herkes "Ne olmuş, ne olmuş," diye birbirine sorarken, sadece Cafer ne olduğunu tahmin edebildi. O haftaki buluşmalarında, "Niye dövdün adamı?" diye sordu Taçanı Noyan'a.

"Hay leşini ilerisürüyesice. Tepemi attırdı. Kaç gündür o görültüsüz patırtının içine sıf acaba Aleksandra'ya göreliyim diye girmiş."

Cafer her zamanki görevini yaptı. Adam, "Aleksandra," deyince "Hürrem artık o," diye düzeltti ama fayda etmedi. Noyan bildiğini okumaya devam etti. "Aleksandra'yı o latet tülleriden, perdelerden, saçaklardan görmek ne mümkün. Onun orada olduğunu biliyorsun lakin göremiyorsun. Doğurduğu çocukları görüyorsun, koşup sarılmak, öpüp koklamak geliyor içinden; yapamıyorsun. Biz biz burada neyiz? Bostan korkuluğu onuyuz! Tepem atmış vaziyetteyken senin

anlayacağın. Bir de önümdeki heriflerden biri, 'Süleyman'ın Moskof...'

Taçam'ın ağzı adamın lafının geristini getirmeye varmadı ama Cafer anlamıştı... *"Süleyman'ın Moskof orospusu* da orada mı acaba?" filan demişti herhalde adam.

"Eee, sen ne yaptın?"

"Padişahımızın kadınından böyle sözetme dedim. Dinlemedi. 'Sana ne be? Kan u...' Taçam yine söyleyememişti o sözcüğü.

"Sen de herifi padişahın, paşaların, vezirlerin huzurunda parçaladın."

Taçam Noyan kabahatli bir çocuk gibi başını sallayarak onayladı.

"Ya yakalansaydın. Hiç padişahın önünde dalaş olur mu?"

"Niye olmasın? Bizim kitabımızda kadınına, kızına laf söyletem adama adam denmez, yazar marsık efendi. Hünkar dediğim adam değil mi ki kadınına laf ettirsin. Duysaydı mutlaka canını alırdı o herifin. O duymadıysa biz oradayız. Hünkarın kadınına laf edeceklerdi de dinleyecek miydik?"

Üçüncü doğum, Hürrem'e ilkinden bile zor geldi. Günlerce sancı çekti Hürrem. "Bu sefer öleceğim herhalde," diye düşündü acılar içinde kıvranırken. Ebe kadınlar, belli etmemeye çalıştı ama telaşlandılar. Durum Hekimbaşı'na anlatıldı. Yaşlı adam sakalını sıvazlayarak derin düşüncelere dalınca endişeleri daha da artı ebelerin. Hekimbaşı, "öyle mi oluyor, şöyle mi yapıyor?" gibi sorularıyla kadınları terletti. Uzaktan muayene bu kadar oluyordu işte. Hem daha ne yapabilirdi ki! Hayatta hiç doğum yaptırmamıştı. Kılıç, ok yarası olsa hangi merhemi süreceğini, mide yanmasını geçirmek, ilaç söktürmek, kabız çözmek için hangi otları kaynatıp içireceğini bilirdi ama gelmemekte direnen bir çocuğu nasıl çekip alacağını ne bilsindi? Şu kadınlar ondan daha çok şey biliyordu bu konuda mutlaka. Hep birlikte Valide Sultan'la konuşuldu fısır fısır. Hafza Sultan hiç yalnız bırakmadığı Hürrem'i endişeli gözlerle süzüyordu anlatılanları dinlerken. Başka çare kalmazsa yapılacak şey konusunda mutlaka padişaha danışılması gerektiğine karar verdiler. Yaşlı kadın Hürrem'i Merzuka'ya emanet edip durumu oğluna anlattı.

"Bebek inat ediyor Hünkar oğlum."

Süleyman anlıyorum dercesine başını salladı.

"Kızın acısı büyük. Hiç böyle olmamıştı. Öteki ikisini kolayca doğurdu ama bu..."

"Hekimlerim, ebelerim ne güne durur? Bakmazlar mı haseki mize? Acısını dindiremezler mi Hürrem Hanım'ın?" Genç adamın sesinde öfke vardı.

Hafza Sultan, "Herkes elinden geleni yapıyor. Fakat bebek ters dönmüş galiba."

"Ne olacak?"

"Olacağı şu, vaziyet tehlikeli. Ebeler ikisini de kaybedebiliriz, diyor."

Süleyman hiç düşünmedi. *"Hürrem'i kurtarsınlar valide.* Herkes dualar etsin. Güleryüzümüzü soldurmayın bizim. Ne yapmak gerekse yapılsın ama Hürrem kurtulsun."

Ertesi gün ağrılar iyice sıklaştı. Hafza Sultan'ın, sırkeli serasıra batırılmış bezi Hürrem'in alnına koymasıyla kurulması bir oluyordu. Yanıyordu kız.

Ebeler, hizmetkarlar yatağının iki yanında yere çöküp dua etmeye başladı. Merzuka, can yoldaşının bilincini açık tutmak için dur durak bilmeden konuştu. Neler söylediğini

nın farkında değildi ama konuşuyordu işte. "Hatırlıyor musun, Bahçesaray'da ilk gölge oyunu yapıldığında nasıl şaşırmıştı herkes." Sanki çok komik bir şey söylemiş gibi güldü sonra da.

Hürrem, acıdan matlaşan gözlerini açıp baktı. Merzuka'nın söylediklerini algılamaya çalıştı ama olmadı. Onun gözünün önünde şimdi uçsuz bucaksız Rus stepleri vardı. Aylardan mayıs olduğuna göre, güneye doğru çayırlar kat-kat mavi çiçeklerinde sapsarı bir yorganla örtülmüştür. Dağlarda karlar henüz iyice erimediği için çığdemler yeni yeni boy vermeye başlamıştır mutlaka, diye düşündü.

Dudaklarında belli belirsiz bir tebessüm dolaştı Hürrem'in. Merzuka kızın kurumuş dudaklarını bir tülbentle sıvattı. İyiye mi işaretti bu tebessüm? Umutla ebelere baktı. Fakat umduğu sevinçli karşılığı göremedi kadınların gözlerinde.

Saray'ın her köşesinde mırıl mırıl dualar okunuyordu.

Padişah o gece yatsı namazından ardından uzun süre seccadeden kalkmadı. Çocukluğu geçti gözlerinin önünden önce. Sonra Fülaye Hatun'un Şehzade Mahmut'u doğurduğu geceyi hatırladı. İlk çocuğunu kucağına alışını. Oysa kendisi çocuktu daha. Gülbahar'la Manisa'daki aşk dolu geceleri düşündü. Şehzade Mustafa'nın doğumunu. "Han oğlum, şahbaz oğlum," diye bir düşünce dolaşı beyninin kıvrımlarında. İçinin kederi yüzüne yansımıştı Sultan Süleyman'ın. Uzun süre dizlerinin üzerinde kalmaktan bacakları uyuşmuş, ağrılar girmişti ama bir türlü kalkmak gelmedi içinden. Tespih taneleri ağır ağır kayıyordu parmaklarının arasından. Önca mutluluk içinde hep bir boşluk hissettiğini hatırlayınca acıyla burkuldu yüzü. Sebebini bilemediği bir boşluktu bu. Bir insan başka ne isteyebilirdi ki mutlu olmak için? Şan, şöhret, sağlık, zenginlik, güzellik, kudret, kadın, evlat... Allah bepsini vermişti işte ona ama neydi o içinde yıllarca taşıdığı tarifsiz boşluk? Süleyman, Hürrem'i gördüğü ilk günü hatırlayıverdi. Keder bulutlarının dağılıverdiğini, yüzüne çöreklenen acının silinip gittiğini farketti. Hani kalbi aynaya baksa, o karanlıkta yüzünü aydınlanmış gibi göreceğinden eminidi. Hürrem'in gülüşü, sesi, şarkıları, cıvıldamaları, dilekleri, işvesi, nazı. Peş peşe ona çocuklar doğurması.

İlk defa o gece, seccadenin üzerinde kendisiyle hesaplaşacak bilincine vardı Süleyman hayatındaki değişikliğin. Nasıl yapmış, nasıl olmuştu bilmiyordu ama Rus kızı için-deki boşluğu doldurıvermişti işte. Ve şimdi tehlikedeydi. Ona bir evlat daha verebilmek için acılar içinde kıvranıyordu. "Yakarı senin Allahım," diye fısıldadı karanlığın içinde. "Beni bu cihana bükümdar yaptın, hanlara, kraliara hakan eiden. Bir emrimle dağlar, taşlar, tahtlar yıkılır. Ama senin kudretin ve büyüklüğün karşısında aciziim. Sana yakarmaktan başka bir şey gelmiyor elimden." Padişah bir an susttu. Sanki bir ses duymayı bekledi. Yavaşça, "Biliyorum," dedi, "Muhammed ümmetinden değil ama bu kuluna bahşettiğin armağanı elimden alma. Süleyman kuluna değilse, evlatlarına bağışla onu."

O gece bir başka erkek daha dua ediyordu sarayda Hürrem için. Cafer'den başkası değildi bu. Cafer içerde Hürrem'in doğum sancılarıyla kıvrandığı odanın kapısına çökmüş, iki elini havaya kaldırmış öylece kalmıştı. Saatlerce kıpırdamadı. Kömür gözlerini de yumduğu için haremin dar koridorlarına karanlık çökünce görünmez oldu adeta. Tek tük fenerler yandığında Cafer'in hala orada öylece durduğu görüldü. Siyah mermerden bir heykel gibi. Dudakları hiç kı-

pudamadı ama bütün gece, "Allahım, onun defterindeki günahları Cafer kuluna yaz. Al bu canı, Hürrem Hanım'ı da, karnındaki bebeyi de bırak yaşasınlar," diye yalvardı.

Hürrem ise çektiği acıların cezası olduğunu düşünüyordu. Sık sık zilini bulandı, gözleri kararıp, karanlıklara yuvarlandı. Gözlerini her açtığında, üzerine eğilmiş, endişeyle ona bakan boz bulanık kadın yüzlerini görünce, "Haydi oğlum. Aslan şehzadem," diye yüreklendirmeye çalıştı kendini hep. Oğlan olduğunu nereden biliyordu ki? İçinden öyle geçiyordu işte. Bir oğlan daha doğuracaktı Süleyman'a. "Hadi aslanım, hadi yiğidim, nasıl tutunduysa anasının karnına, öyle tut hayatı ellerinle hadi. Gel artık. Bak ağaçlar, pembe beyaz gelinliklerini giydi. Kuşlar en güzel şarkılarını söylüyor senin için. Hadi gel."

Ve sonunda geldi. Odanın içi biz viyaklamayla doldu. Müjdeyi bu sefer Hafza Sultan yetiştirdi oğluna. Yaşına bağımsız koştura koştura geçmişti uzun koridorları. Kaideyi, kuralı, saray adabını bıraktı, "Oğlun oldu Süleyman," dedi.

Padişah'ın yüzündeki endişe bulutları dağılıverdi. Bütün geceyi önünde uykusuz geçirdiği pencereden, İstanbul'un bir hafif güneşiyle yıkanan eşsiz güzelliği görünüyordu. "Oğlun oldu Süleyman" sözünü duyana kadar farkına bile varmamıştı bu güzelliğin. Her yerden birdenbire aydınlanmış mıydı, ona mı öyle geliyordu yoksa. Birden endişeyle anasına döndü.

"Hürrem Hanım nasıl valide? Ya anası, o iyi mi?"

Kadının gözlerindeki ışıltıyı görünce kollarını havaya kaldırdı padişah. Bakışları bir süre gökyüzünün mavi sonsuzluğunda bir şey arar gibi dolaştı. Avuçlarını yüzüne sürdü.

"Hürrem'i bana bağışladığın için şükürler olsun."

XLIV

Cehennemden kurtuldum diye sevinmekte acele ettiğini, ebe kadınlar toparlacık oğlanı kucağına verdiklerinde anladı Hürrem. Bembeyaz bir tısınıcıktı bu. Kafasının önen yumuşacık tüylerin sarıya çaldığını görünce, o cehennem ateşi benliğini kavuruverdi yine. Kuşku bir kaya gibi çöktü tekrar beynine. Korku demir bir pençe gibi sıkıştı yüreğini. Tanrım, diye inledi içinden. Bu şüphe ve korku beni hiç bırakmayacak mı? *Hürrem, korkularla arkadaş mı olacak?*

Başını çevirince Merzuka'yla göz göze geldi. Aynı kuşkuyu ve korkuyu görmek için uzun uzun baktı Tatar kızının yüzüne. Ama Merzuka son derece mutlu ve rahattı. Yoksa aldanıyor muyum, diye düşündü Hürrem. Korkular bana oyun mu oynuyor? Evet, muhakkak öyle yapıyorlardı.

pudamadı ama bütün gece, "Allahım, onun defterindeki günahları Cafer kuluna yaz. Al bu canı, Hürrem Hanım'ı da, karnındaki bebeyi de bırak yaşasınlar," diye yalvardı.

Hürrem ise çektiği acıların cezası olduğunu düşünüyordu. Sık sık zilini bulandı, gözleri kararıp, karanlıklara yuvarlandı. Gözlerini her açtığında, üzerine eğilmiş, endişeyle ona bakan boz bulanık kadın yüzlerini görünce, "Haydi oğlum. Aslan şehzadem," diye yüreklendirmeye çalıştı kendini hep. Oğlan olduğunu nereden biliyordu ki? İçinden öyle geçiyordu işte. Bir oğlan daha doğuracaktı Süleyman'a. "Hadi aslanım, hadi yiğidim, nasıl tutunduysa anasının karnına, öyle tut hayatı ellerinle hadi. Gel artık. Bak ağaçlar, pembe beyaz gelinliklerini giydi. Kuşlar en güzel şarkılarını söylüyor senin için. Hadi gel."

Ve sonunda geldi. Odanın içi biz viyaklamayla doldu. Müjdeyi bu sefer Hafza Sultan yetiştirdi oğluna. Yaşına bağımsız koştura koştura geçmişti uzun koridorları. Kaideyi, kuralı, saray adabını bıraktı, "Oğlun oldu Süleyman," dedi.

Padişah'ın yüzündeki endişe bulutları dağılıverdi. Bütün geceyi önünde uykusuz geçirdiği pencereden, İstanbul'un bir hafif güneşiyle yıkanan eşsiz güzelliği görünüyordu. "Oğlun oldu Süleyman" sözünü duyana kadar farkına bile varmamıştı bu güzelliğin. Her yerden birdenbire aydınlanmış mıydı, ona mı öyle geliyordu yoksa. Birden endişeyle anasına döndü.

"Hürrem Hanım nasıl valide? Ya anası, o iyi mi?"

Kadının gözlerindeki ışıltıyı görünce kollarını havaya kaldırdı padişah. Bakışları bir süre gökyüzünün mavi sonsuzluğunda bir şey arar gibi dolaştı. Avuçlarını yüzüne sürdü.

"Hürrem'i bana bağışladığın için şükürler olsun."

XLIV

Cehennemden kurtuldum diye sevinmekte acele ettiğini, ebe kadınlar toparlacık oğlanı kucağına verdiklerinde anladı Hürrem. Bembeyaz bir tısınıcıktı bu. Kafasının önen yumuşacık tüylerin sarıya çaldığını görünce, o cehennem ateşi benliğini kavuruverdi yine. Kuşku bir kaya gibi çöktü tekrar beynine. Korku demir bir pençe gibi sıkıştı yüreğini. Tanrım, diye inledi içinden. Bu şüphe ve korku beni hiç bırakmayacak mı? *Hürrem, korkularla arkadaş mı olacak?*

Başını çevirince Merzuka'yla göz göze geldi. Aynı kuşkuyu ve korkuyu görmek için uzun uzun baktı Tatar kızının yüzüne. Ama Merzuka son derece mutlu ve rahattı. Yoksa aldanıyor muyum, diye düşündü Hürrem. Korkular bana oyun mu oynuyor? Evet, muhakkak öyle yapıyorlardı.

Sarayda zaten her şey öyle değil miydi? Hürrem, doğum boyunca bir an ölüm yanından ayrılmayan, uzun, korkulu gecelerde oturduğu yerde uyuklayan Hafza Sultan'ın ellerini öptü.

Hayır, dedi içinden, korkma Hürrem; cehennemden kurtuldun sen. Korkma.

Ama bir sınav daha vardı önünde.

Sultan Süleyman odaya girdiğinde herkes yerlere kapandı. Hafza Sultan da ayağa kalktı, oğlunun önünde hafifçe baş eğdi.

Sanki törene gidiyormuş gibi giyinmişti genç padişah. Başında bir kavuğu eksikti. Hürrem, buna bir anlam vermemekle birlikte hemen "Hazret-i Sultanım," diyerek yattığı muhteşem divandan telaşla doğrulmaya çalıştı. Süleyman bu çabasına engel oldu. Eğilerek üç yılda, kendisine iki oğul, bir kız veren Hürrem'i alnından öptü. Padişahın alnına değen dudaklarının ateş gibi yandığını hissetti Hürrem.

Hizmetkarlar sessizce geri geri giderek odadan çıkarken, Süleyman, "Kimse gitmesin," diye elini kaldırdı. "Hepiniz burada kalın ve Allah'ın bağışladığı *mutluluğumuza şahitlik edin.*"

Herkes olduğu yere çakılıp kaldı.

Padişah, yavaşça yatağın kenarına oturdu. "Affet Hürrem," dedi.

Bu söz odada bulunan herkesi şaşırttı. Hafa Hürrem'in etrafında pervane gibi koşuşan ebeler kulaklarına inanamadı. Kösksez Sultan Süleyman bir cariyeden özür dilesin olacak şey değildi. İçlerinde kaç cariye doğurmuş yaşlı ebeler vardı. Hiçbir cariyenin o güne kadar böyle bir iltifata mazhar olduğunu ne görmüş, ne işitmişlerdi. Hatta Sultan'ın babası Selim Han, cariyenin yanına bile uğramazdı. Süleyman'ı doğduktan aylar sonra görmüştü ancak.

"Hemen konmakta geciktik," diye devam etti Süleyman. "Lakin seni bize ve evlatlarımıza bağışladığı için namaz kılıp dua ederek Yüce Mevlâ'ya şükrettik."

Hürrem, "Asıl sizi bu kadar üzüp beklettiği için Hazret-i Sultanım Hürrem kulunu bağışlasın."

Allahım, dedi padişah içinden ne kadar soğuk? Bu haliyle bile çok güzeldi kız. Kızıl saçları çivitlerle yıkandığı için bembeyaz görünen misir pamuğundan kalif geçirilmiş yastığın üzerine dalga dalga yayılmıştı. Çektiği onca acıya rağmen mavi-yeşil gözleri uçsuz bucaksız bir deniz gibi sarıp sarmalıyordu yine Süleyman'ı.

Ebe kadınlar kundağının içindeki minik şehzadeyi alıp babasına vermek için davranınca Hürrem, engel oldu. "Şehzadeyi babasına anası sunmalı."

Hürrem, çocuğu itinayla kucaklayıp kokladı ve geniş adama uzattı. "Hazret-i Sultanım, Hürrem kulunuzun size duyduğu tarifsiz *aşkın meyvesi.*"

Süleyman bebeği kucağına aldı. Bakışları bir anda değişiverdi. Hürrem yürek çarpıntılarıyla padişahın, çocuğun yüzünü incelemesini seyretti. Araştıran bakışlardı bunlar. Karnı doyunca rahatlayan minik oğlan bile farkına varmışı üzerinde yoğunlaşan bir çift koyu elâ gözün. O da mavi gözlerini dikip aynı dikkatle karşıladı babasının bakışlarını.

Odada herkes susmuştu. Gözler babayla oğlun tanışma sahnesindeydi. Hürrem, sanki bir şey farketmişçesine bakışlarını ellerine indirdi. Süleyman oğlunu incelerken elini diğerinin üstüne sürmesek heyecanını bastırmaya çalışı. Onların seyretmeye dayanamayacaktı. "Nedir bu heyecan, neden kalbim güp güp çarpıyor," diye azarladı kendini. Hala koş-

kun mu var yoksa? Hayır, hiç şüphesi yoktu Hürrem'in. Yüreğinde tertadan başka bir şey bırakmamıştı günah. Ondan kurtulmanın da bir yolunu bulacaktı nasıl olsa. Ya da yakalamak için peşinden koştuğu kudretin bedeli olarak vicdanıyla hesaplaşıp duracaktı ömür boyu. Yoksa oğlu her gün "acaba," diye şüphe girdaplarına sürükleyecek canlı bir şey kalmamıştı geriye. İyi de neden bir türlü konuşmuyordu Süleyman? Neden, "Şehzadem!" diye öpüp koklamıyordu oğlunu? Neden hizmetkarların çıkmasına izin vermemişti? Neye tanık olmalarını istiyordu? Dediği gibi mutluluklarına mı, yoksa başka bir şeye mi? Ya şu dudaklar... Dudakları neden durmadan kıpırdayıp duruyordu padişahın?

Süleyman birden Hafıza Sultan'a döndü. "Hakkınız var valide," dedi. "*Şehzadem* ziyadesiyle Hürrem Hanım'a benzer. Allah'tan bize, Hürrem'e benzeyen bir evlat vermesin diler dururduk. Onu da kabul etti Mevlam hamdolsun."

Hürrem bu uzun cümledeki tek bir kelimeyi duydu. "*Şehzadem.*" Gerisi bir uğultu gibi gelip geçti kulağından. Şehzadem... *Evet*, dedi içinden Hürrem, *senin şehzaden Süleyman*. Büyük korkular, şüpheler geride kalmıştı artık. Padişah tek bir kelimeyle mutluluklarını mühürlemişti işte. Yüreği sevinçle çarptı bu kez Hürrem'in. Yüzü aydınlanıverdi. Uzun aylardır ilk kez Süleyman'a 'Güleryüz' dedirten, güldü mü yüzünde güller açan kız oldu Hürrem. Mavisiyle yeşilin mutlulukla kucaklaştığı görüldü gözlerinde yeniden.

Padişah kucağındaki şehzadeyi yavaşça annesine gösterdi. "Şu altın sarısı saçlar, büyüdükçe Hürrem'in ki gibi kızıla çalacak. Hele şu gözlere bak valide. Anasınınki gibi bir derya sanki. Biz anasının gözlerine bakınca büyülenmiştik. Dalgaların sesini duyardık sanki. Şu gözlere bak. Şehzademe bakınca da dalıp gidecek insanlar."

Tanrım ne güzel sözlerdi bunlar, Hürrem. "Efendimiz kusursuz şiirler yazıyor," diye mırıldandı belli belirsiz.

Valide Sultan da mutlu bir ifadeyle gülümsüyordu. "Lakin ahının ve kaşlarını sizden almış. Bir de bakışlar elbette. Babası gibi çakmak çakmak bakıyor şimdiden."

Süleyman, annesinin detaylarını kontrol etti. Haklıydı kadın. Alnı geniştü onunki gibi. Kaşları sarı tüycüklerden ibaretti henüz ama kıvrılışı tıpkı onunkilere benziyordu. Hafta gözünü üzerinden ayırmayan oğlunun bakışlarını tarttı. Sert bakıyor kerata, diye keyiflendi içinden. Başını sallayarak anasının sözlerini onayladı. "Bu bakışlar adamın bağrını delip geçiyor valide."

Hürrem, "Bilmez miyim," diye araya girdi utangaç bir ifadeyle. "Hazret-i Sultan'ın bir bakışta kulunun bağrını deldiği mi?"

Sultan Süleyman, Hürrem'e döndü. "Asıl bağrı delinen biz değil miyiz Hürrem Hanım? Akıl mı koydu başımızda gözlerin? Bak şehzademin gözleri de nasıl alıp götürüyor insanı." Padişah, oğlanı Hürrem'e göstermek için hafifçe yana çevirince kıyamet koptu. Bahan bozulan bebek yaygarayı bastı. Süleyman onu bağrına basıp yanaklarına bir öpücük kondurdu. İpek kadar ince tenine sert bıyıklarını temasıyla ürküdü oğlan. Çığlığı ötekileri bastırdı bu sefer. Fakat Süleyman aldırmadı. Oğlanı iki elinin üstünde başının hizasına kadar kaldırıp odayı dolduran kadın kalabalığına döndü. "Görün, duyun ve herkese söyleyin. Sultan Süleyman şehzadesini akıl başının üstüne koydu."

Oğlanın yaygarasına rağmen cılız bir hıçkırık duyuldu. Hürrem'in bir yay gibi gerilen sinirleri birden boşaldı ve "Hazret-i Sultanım," diyerek ağlamaya başladı. Hafıza Sultan

da nemli gözlerle içini çekti. Hürrem'in başını göğsüne dayadı.

Ağlayan iki kişi daha vardı. Merzuka ve Cafer... *Günahın iki sadık tanığı*... Bir kenara çekilen Merzuka o ana kadar dişini sıkmıştı. Padişah bebeği başının üstüne kaldırınca kız kendini tutamadı daha fazla. Cafer'in yanakları da. "Sultan Süleyman şehzadesini başının üstüne koyulu," sözünü duyunca aniden indiriveren bir sağanakla ıslandı. Hürrem'in söylediği şarkıyı dinlerken ağlamıştı Cafer son kez. Kendini Hürrem'e adamaya yemin ettiği gece. Neler olmuştu o günden şu ana kadar? Hepsi akıp gidiverdi bir anda Cafer'in nemli gözlerinden. O iğrenç Sümbül Ağa'nın sırtına hiç acımadan kızılcık sopaları indirerek dövdüğü kız, şimdi koskoca cihan hükümdarının çocuklarının anasıydı. Lanı cimi yoktu. *Padişah seviyordu Hürrem'i.* Benim gibi diyen bir ses dolaştı birden Cafer'in beyninde. Utandı, bu düşünceyi savmak ister gibi elini salladı ama olmadı. Orada duruyordu işte öylece. Ne var, dedi kendi kendine, kahrolası tenim kara diye yüreğim de kara olacak değil ya. *Padişah kısmı da sever, bir kara badım da.*

Padişah yeniden, "Görün, duyun ve herkese söyleyin." deyince düşüncelerinden uzaklaştı Cafer. Süleyman'ın sesi şimdi, çok uzaklardaymışçasına geliyordu kulağına.

"Anadolu'nun ve Rumeli'nin hakimi Sultan Süleyman ile bazım güzel yüzüne bakıp adı gibi anılsın diye Hürrem dediğimiz güleryüzlü *Aleksandra Anastasia Lisovska*'nın oğlu..."

Tanrım!Tanrım!Tanrım! Hürrem çıldırabilirdi mutluluktan. Süleyman bebeği hala başının üstünde tutuyordu.

"Allah'ın izniyle dünyaya geldi. İlk şehzademiz Peygamberimiz Muhammed Mustafa'nın adıyla şereflensin diye adı-

nı Mustafa koyduk. İkinci şehzademize Bizans'ı tarihe gömerek İslam'ın bin yıllık rüyasını gerçekleştiren büyük dedemiz Mehmet Han'ın ismini verdik. Şimdi yüce Mevlam, bize kuluna bir erkek evlat daha nasip eyledi. Şükürler olsun. Onun adına da Selim dedik ki, babamızın adıyla anıla. Onu nice sevdiğimiz iyi biline."

"*Şehzade Selim Han,*" diye seslendi ellerinin üstünde tuttuğu bebeğe doğru başını kaldırarak.

"Büyük büyük atan Fatih Sultan Mehmet Han, büyük deden Sultan Beyazıt, dedelerin ise pederimiz cennetmekan Yavuz Selim Han ve dahi..."

Hürrem'e döndü padişah.

Kız, Hünkar ondan gerçek adıyla bahsedince öylesine inanılmaz duygu seline kapılıp gitmişti ki, önce Süleyman'ın neden söze ara verip ona baktığını anlayamadı. *Yüce Meryem Ana,* diye geçiriyordu içinden durmadan. *Bu ne büyük bir adam.* Birden anladı. Padişah ondan bir isim istiyordu. Babasının adını. Şehzade Selim'in ana tarafından dedesinin adını. "Efendimiz," diye mırıldanırken sesi çatallandı Hürrem'in. Yutkundu. Kelimeler güçlükle döküldü dudaklarından. "Nikola..." dedi. "*Peder... Nikola onun... dedesinin adı.*"

Süleyman tekrar odadakilere baktı. "Peder Nikola'dır. Allah şehzademize uzun ömürler nasip etsin."

Çağıldayan gözyaşı çağlayanının ardında kaybolmuştu Hürrem'in gözleri artık.

Şaşkınlıktan ağzı bir karış açık kalan kalabalıktan, "Amin," sesleri yükseldi. Herkese anlatacak ne kadar çok şey çıkmıştı. Bir kere padişah bir cariyeden olan oğluna babasının adını vermişti. Çocuğu dedelerinin adını sayarak yüceltmişti. Üstelik cariyenin babasının adını da sayıntıştı "Seh-

zademin dedesi..." diye. Hem de *bir pederin*... Korka korka birbirlerine baktılar yanlış mı duydük diye. Hayır doğruydu. Aynen böyle olmuştu işte. Baksana Hafza Sultan bile şaşkın, diye düşündü bazıları.

Doğrusu bu kadarını Valide Sultan da beklemiyordu. Yüzünde mutlu bir tebessümle Hürrem'in başucunda oturuyor, dalgın dalgın bakıyordu. Yaşlı kadının aklından geçenleri okumaya imkan yoktu. Oğlunun mutluluğuyla mutlu olmakla beraber Gülbahar'ı düşünüyordu o sırada. Tamam, Hürrem'i ve çocuklarını seviyordu. Hele o minik ateşböcüğü gibi kız. Erkeklerin egemenliğine öylesine alışmış ve boyun eğmişlerdi ki, kız çocuklarının da sevilebileceğini unutmuştu. Nasıl da seviyordu güzel Mihrimah kendini. "Ninne!" demeye başlamıştı bile. Kızın gözlerini ve burnunu şöyle azıcık da olsa kendine benzetiyordu Hafza Sultan. Şehzade Mehmet yarım elma baba, yarım elma anaydı. Ama ilk torun, ilk gözağrısıydı Mustafa. Yeri başkaydı onun. Mustafa'yı başka seviyordu. A benim öfke kurbanı bahtsız Mahidevran Gülbaharım, diye geçirdi içinden. Bir kıskançlık bak nelere patlıyor? Süleyman'ın, Gülbahar'ı defterden tamamen sildiği çok açıktı. Onun için umut kalmamıştı artık. Saraya ancak Mustafa'ya taht nasip olunca Valide Sultan olarak dönebilecekti aracık. Ama Mustafa o günü görebilecek miydi bakalım? Tamam, Süleyman onu veliaht ilan ederek hakka, adalete ve töreye bağlı kalacağını göstermişti ama Mustafa'ya rakip birken iki olmuştu şimdi. İhtiyar kadın olabilecekleri düşünerek endişeyle irkerdi ama belli etmedi.

Sultan Süleyman'ın sesi tekrar yükseldi. "Hemen müftüler, hocalar çağrılsın." Padişahın mutluluğu sesinden anlaşılıyordu. "Şehzademizin kulağına Ezan adı okusun. Tellallar, haberciler çıkarılsın. Şehrazle Selim Han'ın cihan şerefiendiğini askerlerime, kullarıma duyurulsun. Helvalar, yerbere dağıtılsın. Şehzadem için dualar edilsin."

"İller de bu kadar çok doğuruyor." Hürrem'in bir oğlan daha doğurduğu haber verilince Gülbahar Haseki'nin ilk tepkisi bu oldu. "İller de bu kadar çok doğuruyor. Baksana ortalık il eniğinden geçilmiyor. Demek ki iller artık hareme de emiliyor."

Bu sözleri duyanlar, "Başına huylu huyundan vazgeçmez demişler demek ki," diye mırıldanmaktan kendini alamadı. Herkes Gülbahar'ı ayıpladı. Bu kadar da olmazdı doğrusu. Koskoca padişahın çocuklarına emik demiş miydi hiç? Sultan Süleyman ne yüce gönüllü bir insandı ki hala onu cellada teslim etmiyordu.

Aslında Gülbahar da hata etmiğinin farkındaydı. Hem de ölümcül bir hata. Fakat kendini tutamıyordu işte. Sivri dili ve kıskançlığının Süleyman'ı kendisinden daha da uzaklaştıracağını bildiği halde öfkesine söz geçiremiyordu. Dur durak bilmiyordu dili. Bir veliahd şehzadenin anasına yakışır mıydı bu sözler? Hizmetkarları bile önünden arkasından fısıldaşarak dedikodu yapıyordu.

"Duydun mu söylediklerini?"

"Keşke duymaz olaydım. İnanamadım."

"O kadar dayak yediği halde tek bir kem söz söylemeyen, hatta onu bağışlaması için Hünkara yakaran bir kadının arkasından böyle laf edilir mi?"

"Eee hanım, sen sahip olmasını bilmezsen birisi çıkıp alıverir elinden böyle işte."

Bu dedikodular kulağına kadar gelince Gülbahar'ın bidden daha da artık. Yanından eksik etmediği kızılcık soğası

ni kızlara indirdi durdu. Soparın her inişinde haşıra çağrı sonuyordu.

"Bir daha Mahidevran Gülbahar Haseki'nin arkasından konuşacak musunuz? Tövbe mi ha?"

Dayağı yiyen, içinden elin kırılsın, diye bedduha etse de, "Tövbeler olsun," diye feryadı basıp ama dedikodunun arkası kesilmedi. Bu sefer Sultan Süleyman'ın Hürrem Haseki'nin koynundan artık hiç çıkmadığı lafları aldı yürüdü. Gülbahar kapı arkasına sinip sessiz gözyaşları dökerek dinledi bir seferinde.

"Vallahi Kadir Gecesi doğmuş güzelim bu kız" dedi biri. Gülbahar hemen anlamıştı Hürrem'den bahsettiklerini. "Bu kadar kısmetli olur mu insan canım?"

"Ne o kız? Hürrem yine hamile mi yoksa?" dedi gülerek. "Bu sefer bizimkinin yüreğine iner artık."

"İner iner. Zaten Hürrem de bunun burada yürüğüne inip ölsün diye doğurup duruyor."

Bir süre kapının arkasından gelen gülüşmeleri dinlemek zorunda kaldı Gülbahar.

"Vallahi olur mu olur güzelim. Hünkarımız Moskof kızının koynundan çıkmıyormuş. Eh kız da tazla. Ne eksen çıkıyor. Padişah artık Divan toplantılarında konuşulanları dinlemeye bile gönülsüzmüş diyorlar. Ha bire ekliyor senin anlayacağın."

Dedikoducular kıkırdamaya devam etti.

"Efendimiz, küçük şehzadenin doğduğu gün Hürrem'e nasıl bu kadar bir kızıl yakutla, zümrüt hediye etmiş."

Gülbahar görmüyordu ama dedikoducu kız mutlaka eliyle bir işaret yaparak zümrütle yakutu taraf etmek için.

"Oğlumuz büyüyünce sancının sorgucuna takarım Hürrem Hanım demiş. Kızın boynuna da ben diyeyim bir, sen de iki açsın, uğurun bir inci gerdanlık sarmış. Her bir inci bu kadarmış. İyi mi? Hünr'den mi gelmişler. Yemen'den mi bilmem artık. Hürrem haşıpası da 'efendimin armağana başının üstüdür' diye incileri başına giydiği sivri bohçaya dolamış. Hoşnedir' diye incileri başına giydiği sivri bohçaya dolamış. Hoşnedir diye inciler

tü canlandı aklında. Karnında beslendiği anasının elvle gün yüzü görmeden can vermiş bir bahtsız şehzadenin kanlı hayali... Kaç geceler, "Allahım beni affet," diye gözyaşı dökmüştü alemin Mahidevran dediği Gülbahar Hasekî? Kaç geceler, bildiği bütün duaları okumuştu talihsiz yavru için. Ve kaç gece rüyalarında o minik kanlı beden, içine attığı çakıldan elini uzatmıştı Gülbahar'a rüyalarında. *"Kurtar beni anne,"* dercesine? Adaklar adamış, nezirler dikmişti. Eyüp Sultan hazretlerine, karşı yakada iki günlük yola gidip Boğaziçi'nin ta öbür ucundaki bir tepeden Karadeniz'i seyreden Yuşa Hazretleri'nin makamlarına yüz sürmüştü bağışlanmak için. Ne olmuştu bunca dua, onca adak? Kabul olmamıştı işte. Bebesini öldüren ana bağışlanır mıydı? Cehennemi dünyada yaşamaya mahkumdu o. Moskof dominze da cehenneminin *Zebani siyahi* mutlaka. Onu ateşlere atmıştı işte. "Cayır cayır yanıyorum," diye inledi Gülbahar.

Mesele artık bir kadın kıskançlığı sınırlarını çoktan aşmıştı. Gülbahar'ın Hürrem'le kavgası artık devletin başını ağrıtacaktı. Tehlike giderek büyüyordu. Yaklaşan tehlikenin ayak seslerini duyuyordu Çerkez kızı. Moskof kızı bütün silahlarını kuşanmıştı. Oysa Gülbahar'ın tek silahı vardı. Onu iyi kullanmalıydı.

Acı ve kederle kavrulan beyni uykuya yenilince de peşini bırakmadı Hürrem. Rüyasında onu başında erguvan rengi incili bonuzuyla gördü. Kahkahalar atarak salınıyordu Süleyman'ın karşısında. Süleyman birden ellerini uzattı Gülbahar'ın rüyasında Hürrem'e. Kapalı tutuğu avuçlarını açtı. İçinden kocaman bir dünya çıktı.

Gülbahar çığlıklar atarak uyandı rüyasından Hürrem. Süleyman'ın elinden dünyayı kapmadan. Yoksa kapmış mıydı? Hatırlayamadı.

XLV

Hürrem'in bütün varlığını yeni bir günah korkusu kuşatmıştı. Günah mıydı, değil miydi, onu bile bilmiyordu. Ne zaman hissetse, "Yüce Meryem," diye yalvarıyordu. "Yüce Meryem, İsa babamız beni affedin."

İlk defa Harem'deki o karanlık gecelerin birinde hissetmişti. Acemi taşlığına bakan hücresinde yer yatağına kıvrılmış, o gün yediği dayakların bedeninde ve ruhunda yarattığı acıyı dindirmeye çalışıyordu. Yalnızlık, ana-baba hasreti, sıla özlemi, yabancılık, güvensizlik, geleceğin ne olacağını bilememek, korku ne aransan çökmüştü karabasanlar gibi üzerinde. Birden, nereden geldiğini bilemediği yanık bir erkek sesi yükseldi. Müslümanları ibadete çağıran ses. Daha önce Kırım'da da duymuştu ama ilk defa onu bu kadar etkilemişti. Adanın sesi miydi onu etkileyen, yoksa sözlerini anlayamadığı bu çağrının melodisi ve zihninde yattığı duygular mı,

bilmiyordu ama çok etkilenmişti işte. Merzuka'nın yatıp kalkarak namaz kılmasını seyretmişti sessizce. Bu da ilk defa olmuyordu. Belki binlerce defa görmüştü Merzuka'yı. Ama o gece bir farklıydı sanki kızın eğilip bükülmesi, yere kapanması. Tekrar doğrulması. Ellerini göğe doğru kaldırması. Her şey bambaşka görünmüştü gözüne o gece.

Merzuka ayduktan sonra çeyiz torbasından Meryem Ana'nın ikonasını çıkarmış, başka bir dinden etkilenecek işlediği gürahın bağışlanması için dua etmişti Hürrem.

Takip eden günlerde beş vakit ezan sesi duyduğu halde etkilenmedi Hürrem. Meryem Ana onu koruyordu demek ki. Mehmet ve Mihrimah'a ezan okunurken duymamak için haremde gidebildiği kadar uzağa gitmişti Hürrem. Bal gibi *bir şeyi yaptın bu*, diye söylenmişti kendi kendine. Onu sonraya bile gerek görülmeden çocukları Müslüman yapılmıştı işte. Oysa ne kadar isterdi onların kutsal suyla vaftiz olmasını. Dillendirmediği ama Sultan Süleyman'ın da Hafsa Sultan'ın da bu duygusunu tahmin ettiği Hürrem'in, Şehzade Selim'in kutlağına ezan okunacağı gün *"Ben de seyredeceğim."* demesi herkesi şaşırttı. Kadınlar önce bunun erkeklere has bir töreni olduğu, orada bulunamayacağını filan söyledi. Ama faydası olmadı. Hürrem "Öyleyse biz de kafes arkasından seyrederiz şehzademizi," diye kestirip attı. Durum hemen Sultan Süleyman'a anlatıldı. Genç Padişah, "Peki," dedi, "*Hürrem Hanım topuğuyla yere vurdu mu*?"

"Vurdu Hünkarım."

Padişah keyifle güldü. "O zaman mesele bitmiştir. Ne duruyorsunuz? Madem topuk vurulmuştur gereğini yapın."

Çünkü herkes gibi o da biliyordu ki, Hürrem bir defa öfkelenip topuğunu yere vurdu mu bir daha fikrinden caymazdı.

Hazırlıklar ona göre yapıldı. Hürrem Haseki, Valide Sultan ve artık Sadrazam İbrahim Paşa'nın karısı olan kızı Hatice ile bir kafesin arkasına geçince yandaki büyük salona erkekler alındı.

Hürrem heyecanla yanında oturan Hatice Sultan'ın elleyini sıktı. İbrahim'in karısı olmasına rağmen seviyordu bu kızı. Hem kimse o Hırvat çalıyla evlenir miydi diye sormamıştı ki ona? Osmanlı'nın ne kadar veziri, paşası, ağası varsa hepsi oradaydı galiba. Hürrem'in gözleri hemen İbrahim'i aradı. O da oradaydı işte. *Seni dostuz*, diye söylendi içinden ve duygularına şaştı kaldı. Adamdan nefret ediyor, her gün onu yok etme planları kuruyor ama kansını da kardeşi gibi seviyordu.

Herkes yerini aldı ve yanında Şeyhülislam Zembilli Ali Cemali Efendi ile birlikte padişah girdi salona. Herkes saygıyla selam durdu. Süleyman yine muhteşemdi. Kavuğundaki pırlantalı sorguçla gözünü kamaştırdı Hürrem'in. Hünkarın bu aksakallı ihtiyara gösterdiği saygıya da hayret etti. Bu her davranışından belli oluyordu. Mesela tam salona girecekleri sırada Süleyman ustaca bir adım geride kaldı, diz seğmesinden tutarak hocayı öne aldı. İhtiyarın yürümesine destek verdi. Bununla beraber; aksakallı adam da törenin yaşındaki genç padişahın önünde elpençe divan duruyordu.

Yeni Yeniçeri Ağası geldi -önceki, ayaklanmaya katıldığı için cezasını celladın boynuna doladığı kementle ödemişti- ve gelmesiyle de durduğu yere adeta çakıldı kaldı. Başında yeşil kuşaklı kırmık keçe kalafa, kenarları beyaz kürklü al kaftanı, yeşil mintanı, kırmızı şalvarı ve ucu kıvrık kırmızı çizmeleriyle bir abide gibiydi adam. Ama onu bu görünüşü kazandıranın ne olduğuna karar veremedi Hürrem. Simsiyah, gür, iki ucu havaya doğru kıvrılmış

burma bıyıkları mı? Gözlerinde çakan şimşekler mi? Yok sa güçlü kollarıyla başının hizasında tuttuğu minicik Şehzadesi Selim mi?

İçi titredi Hürrem'in oğlunu görünce. Oğlan bir şeyler olacağını anlamışcasına meraklı gözlerle etrafı kolaçan ediyordu. Tanıdık tek yüz doğduğu gün, ona dik dik bakan kara suratlı adamdı. Ellerini ona doğru uzatmaya çalıştı. Minik elleri havayı avuçlarken Şeyhülislam uzanıp kucağına aldı bebeği. Kendine doğru yaklaştırdı ve üç defa "Selim Han," diye seslendi kulağına. O ses... Şehzade Selim'i Müslüman yapan ses. Onun şehzadesini... Önce bir fısıltı gibi duyuldu ezan. Derken bir yalvarışa, bir iç çekişe dönüştü. Ve güçlü bir davetle son buldu. Salonun öbür yanında erkekler şehzadesinin uzun ömürlü, saltanatının daim olması için Sultan Süleyman'a dua ederken, mağrur baba gururla aldı bebeği kucağına ve etraftakilere belli etmemeye çalışarak ardında onları nemli gözlerle izleyen Hürrem'in olduğunu bildiği kafese doğru tuttu.

Kafesin ardında aynı anda bir heyecan dalgası esti. Hafza Sultan ve kızı hayretler içinde Hürrem'in yanaklarından sicim gibi gözyaşları döküldüğünü gördü. Kolayca ağlayan biri olduğunu biliyorlardı Hürrem'in. Hatta Hatice Sultan, kıza Hürrem adını verdiğini duyunca Süleyman'a takılmadan edememişti.

"Hünkar ağabeyimiz her şeyi bizden iyi bilir. Fakat korkarım gözdesine yanlış isim koymuş. Onun adı güler yüz değil, ağlamış göz olmalı. Durmadan ağlatıyorlar zavallıyı."

Süleyman da laf altında kalmamıştı o gün.

"İyi ya Hatice, biz de hem bahtını hem yüzünü güldürüyüz."

Ve işte yine ağlıyordu. Ama bu seferki çok farklıydı gözyaşlarının.

Kızın bayılmak üzere olduğunu ilk fark eden Hatice Sultan oldu. Gözleri kararan Hürrem oturduğu sedirde yıkılmak üzereyken hemen yetişip tuttu. Hizmetkarlar yardımına koşarken Hürrem sadece. *"Efendimiz duymasın ne olur,"* diye yalvardı. "Bu akşamki duayı da dinlemek istiyorum. Duyarsa izin vermez."

Fakat Hürrem'in istediği yapılmadı. Olayı karısından duyan Sadrazam İbrahim Paşa hemen Süleyman'a yetiştirdi.

"Hürrem Hanım bugün fenalaşmış. Lakin şimdi sıhhat ve afiyetteymiş."

"Heyecandandır besbelli."

"Öyle de olsa istirahat etmeleri uygun olacaktır derim. Fakat akşam Şehzade Selim Han için okunacak Mevlid'i de dinlemek arzusundaymış."

Padişah dalgın dalgın İbrahim'e baktı.

"Bırak dinlesin İbrahim. Topuğunu yere vurdurma Hürrem Hanım'ın. Bilirsin iyi gelmez."

"Hürrem rol mü yapıyor?" Hafza Sultan, güzel bir kadının -hele Hürrem gibi güzelinin- gözyaşının erkeklerin iradesini alıp süpürtlüğünü iyi bilecek kadar gün görüp geçirmişti bu hayatta. Kendisi de kocasının taş kalbini yumuşatmak için az mı kullanmıştı aynı silahı sanki? Moskof kızı şimdi bu taktiği mi uyguluyordu isteklerini yaptırmak, kendini sevdirmek için? Öyle ya, onu huzuruna aldığında da, "Gülüşüne anama ne kadar benziyorsun," diye ağlamıştı için için.

O gözyaşları yüreğini titretmedi mi, onu Süleyman'ın yatağına taşımadı mı, diye sordu kendi kendine. Gerçi daha o

gün bu gözyaşlarının sahte olmasından şüphelenmişti ama hiçbir riya izi yakalayamamıştı kızın gözlerinde.

İkinci gözyaşı yağmuru Gülbahar'ı alıp götürmüş, Hürrem'i sarayın ikinci kadını yapmıştı. Harem'in Moskof cariyesi, Hürrem Haseki olup çıkmıştı bir anda. Bu yükseliş yolunu ona kendisi açmıştı ama her şey çok hızlı olmuyor muydu? Belgrad'ı, Rodos'u fetheden ardan oğlunu, bu güzel gözlerin, bu emsalsiz tebessümün, inci gibi dökülen gözyaşlarının esiri oldu diye söylendi Hafza Sultan. Tamam, ağlamak başka hiç kimseyi bu kadar güzel yapmıyor ama her gözyaşı yağmurunun ardından Hürrem bir basamak daha yükseliyor. Bir burç daha yokluyor Süleyman'ın inade kalesinden.

Yaşlı kadın derin derin içini çekti. Mesela, niye ağlamıştı bu kız? Tam oğlu Şehzade Selim'i kucağına alıp ona doğru gösterirken haydımak da neyin nesiydi? Numara mı? Şimdi sırada Şehzade Mustafa'nın elinden veliahtlığı kapmak vardı herhalde.

Hafza Sultan üzüntüyle başını salladı. Yavuz Selim'le yazdıkları kabus dolu günleri hatırlayınca içi titredi. Aynı felaketleri torunlarının yaşamamalı, dedi kendi kendine. Gülbahar da Hürrem de yaşamamalı.

Ama korktuklarını başına gelmeye başladı bile. Aslında Hürrem, her ananın yaptığını yapıyor. Ayşe'nin Selim Han'dan bir oğlu olsaydı, ben Süleyman'ın tahta çıkması için, onu yok etmeye kalkmaz mıydım? Hürrem de bunu kuruyordur zaten. Bir ananın kendi çocuklarını korumasından daha doğal ne olabilir? Ama işin içine devlet nizamı girince iş değişiyor işte.

Valide Sultan endişeyle gözlerini yumdu. Düşüncelerinin gözünün önünde canlanmasından korkuyordu sanki. Oysa nu öğrenmişti kız. Mustafa'nın tahta çıkmasına nasıl seyirci kalabilirdi? Bu kendi elleriyle çocuklarını celladın sesiyle etmek demekti. Ve Mustafa'dan -hatta Gülbahar hiç dolduruşa kaşkırmadı, bana bir kardeşlerime düşmanlık öğretmedi diyelim- sakın iki şehzadeyi -üstelik başka anadan- sağ koyacağını kim bekleyebilirdi? Hürrem de bunu biliyor. Süleyman'ın üzerindeki etkisini güçlendirmeye çalışıyordu elbette. Bu peş peşe doğurmalar, gözyaşları, aylığı bayılmalar bunun içindi muhakkak. Gülşah Sultan'ın rüyası gerçek olmuştu işte.

"Güvercin kartalı yakaladı. Şimdi onunla ulaşılmaz zirvelere uçmak istiyor," diye mırıldandı Hafza Sultan yavaşça. "Haklısın ama Hürrem, torunum Mustafa'ya *vurkaat* tertibleme de seyirci kalamam. Varsa, yalanı ortaya çıkarmalıyım."

Bu karada hızla Hürrem'in dairesine yürüdü. Halaylıklar, hizmetkarlar Valide Sultan'ın hiç böyle başında yürüdüğünü, hiç bu kadar asık suratlı olduğunu görmemişlerdi o güne kadar. Kadın, yoğun bir fırtına bulutu gibi geçip gitti önlerinden. Yolu üzerine kim çıkmışsa çil yavrusu gibi kaçıştı. Kadına haber salmadan karşısında görünce Hürrem de şaşırdı. Ama çabuk toparlanmayı becerdi. Elindeki işi atıp fırladı.

"Ne iyi etti de geldin Sultan anam. Biz de sıkılmıştık. Ruhunuz aydınlansın."

Saygıyla eğilip damarları mor çizgiler halinde uzanan kuru elini öptü kadının, başına koydu.

Çok solgun. "Baygınlası gerçek miydi acaba?" diye geçirdi içinden Hafza Sultan. Yoksa onu beklemediği bir anda odasında görünce korkudan mı soluvermişti yüzü?

"Sıkılacak ne var Hürrem kızım?" diye mırıldandı elini öpüverirken.

Hizmetkarlar telaşla birer köşeye çekildiği halde Merzuka'nın oradan ayrılmaya niyetli olmadığını gören Hafza Sultan, "Bizi yalnız bırakın," diye buyurdu. "*Ana kız dertleşelim.*"

Hürrem, kadını başköşeye oturttu. Arkasına en yumuşak yastıkları koydu. Fildişi kakmalı sehpayı önüne çekti. Gümüş zarflı kristal sürahiden bardağına buz gibi bir şerbet döktü.

"Buyur anacığım. İçin tazelensin."

İki kadın birbirini dikkatle izliyordu. Hürrem bunun sıradan bir ziyaret olmadığını hemen anlamıştı. Çünkü Valide Sultan başına hotozunu bile takmadan gelmişti. Oysa hotozsuz dolaştığı pek enderdi. Demek ki o ender günlerden biriydi. Çok dikkatli ol, dedi Hürrem kendi kendine.

Hafza Sultan uzanıp kızın saray adabınca avcunun üstünde tuttuğu bardağı aldı. Gözlerini Hürrem'den ayırmadan birkaç yudum içti. Kız ellerini önünde birleştirip karşısında ayakta bekledi. Bardağı geri verince hürmetle aldı. Sürahiden üstüne şerbet ekleyip yavaşça sehpanın üstüne bıraktı ve Hafza Sultan'ın ayaklarının dibine çöktü.

Hiçbir kusur yok şu ana kadar, diye geçirdi içinden Hafza Sultan. Herşey adabında, edebinde.

"Gel kızım. Şöyle yanımıza otur."

Hürrem toparlandı. Şam işeğinden dikilmiş erguvan rengi üç eteği hışırdatarak kalktı, Valide Sultan'ın yanına iliştı. Yürek çırpıntısını kadının duymasından korktu. Tanrım, diye söylendi. Bu kadına düşman olmak istemiyorum. Onun desteğini üzerimden eksik etme.

"Allah nazarlardan, kem gözlerden esirgesin Hürrem Hanım," diye girdi söze Valide Sultan. "Erguvan rengi pek yakışıyor sana."

Kız cevap yerine mahcubiyetle uzanıp kadının iki elini tuttu, parmak uçlarını öptü minnetle bakarak.

"Seninle konuşmak isteriz kızım."

"Başüstü kalp kalbe karşıdır demenişler. Hürrem kızınız da Sultan anasıyla konuşmak ister dururdu nicedir." Aslında böyle bir niyeti yoktu Hürrem'in. Henüz tam hazır değildi verdiği kararı uygulamaya ama ağzından çıkmıştı bir kere.

"Öyle mi? Ne zaman istersen seni dinlemeye hazırız yavrum. Hünkar oğlumuzun mutluluğuna vesile olan ona üç evlat veren Hürrem Hanım'ı dinlemeyeceğiz de kimi dinleyeceğiz?" Kadın bir an kızın gözlerine bakarak soluklandı. Yüzündeki sert ifade yumuşamış gibi geldi Hürrem'e.

"Bugün bizi çok endişelendirdin kızım."

"Bağışla anacığım. Elimde olmadan..."

"Diyorum ki hekimbaşına rahatsızlığını iyice bir anlatasın."

"Hiç gerek yok. İyiyim. Sizin ve Hatice Sultan'ın ilgisi bize ilaç oldu."

"Lakin hala solgunsun. Neden fenalaştın acaba?"

"Heyecandan olsa gerek Sultan Anam. Hocaefendinin sesi bizi ziyadesiyle etkiledi."

Hafza Sultan işte bunu beklemiyordu. Zihnini toparlamak için zaman kazanmalıydı. "Nasıl?" diye sordu.

"Ben de sizinle bunu konuşmak, akıl danışmak istiyordum."

"Dinliyorum kızım." Valide Sultan iyice meraklanmıştı.

"Biz efendimizin evinde söz büyüğün diye bellediğimiz Sultan anam hele bir diyeceğini desin."

Hafza Sultan, tatlı uzatmaya gerek görmedi. Ne olacaksa olsundu artık. "Bak kızım, biliyorum, Gülbahar yanlış yap

n. Mekanı cennet olsun Selim Han Kırım'da beni üstüne cariye getirdiğinde. Ayşe Hanım bana Gülbahar'ın sana davrandığı gibi davranmadı."

Kadının sesi yumuşacıktı ama her hecenin altındaki tehdit ifadesini sezdi Hürrem hemen. İtiraz etmek için ağzını açtı ama kadın elini kaldırarak engel oldu.

"Sus ve lafım bitene kadar beni dinle Hürrem."

Hürrem yüzündeki tebessümü bozmadan bu kurbağa gibi çıkan cümleye tepkisiz kalmayı becerdi.

"Ayşe iki çocuk verdiği erkeğini benimle paylaşmaya razı oldu. Ben de Selim'i onunla paylaşmaya boyun eğdim. Başka ne yapabilirdik? Ayşe'yi Yavuz'a veren Kırım Hanı babası Mehdi Giray'dı. Kırım Hanlığı ancak bu yakınlıkla Osmanlı istilasından korunabildi. Ayşe'nin Selim'i istemem diyecek hali mi vardı?"

Hafza Sultan uzandı, bardağı alıp şerbetinden bir yudum içti.

Hürrem lafın sonunun nerelere uzanacağını hesaplıyor, vereceği cevabı kafasının içinde evirip çeviriyordu aynı anda.

"Bense bir cariye. Ne hükmüm olur ki?"

Hürrem bir itiraz hamlesi daha yaptı fakat kadın yine susturdu.

"Kime itiraz edeceğim, kime direneceğim? Osmanlı padişahına bir oğul veremeyen Ayşe kime ağlayıp sızlayacak ki? Hadi ağladı, sızladı diyelim, kim dinleyecek?"

Şerbetinden bir yudum daha alırken Hafza Sultan da asıl söylemek istediği cümleyi nasıl uygun düşüreceğini düşünüyordu. Oğlunun ona saygısından kuşkusu yoktu ama Süleyman'da bu sağı solu belli olmazdı. Hürrem'in bir nazı, bir cilvesiyle, Gülbahar gibi başka bir yere gönderilmek istemiyordu. Böyle bir tehlike var mıydı? Söz konusu Hürrem'se vardı elbet.

"Ayşe Hanım bana abilalık yaptı. Yol, yordam öğretti. Süleyman'ı doğururken başucumda o vardı. Demem o'ki Hürrem kızım, yüreğine kuşkunçluk koyunadı. Koyduysa bile belli etmedi. Ay Hatun, seni bize Ayşe Hatun'un annesi Gülbahar Sultan'ın emanet olarak göndermece neden emaneti alıp başımıza koyduk sanırsın?"

Hürrem yüzüne bir minnet tebessümü oturttu

Valide Sultan, "Hem seni sevdik. Sende Sultan Selim'e sunulan cariye Hafza'yı gördük. Onağımız Ayşe Hatun'a borcumuzu hatırladık. Lakin Gülbahar Haseki, bir Ayşe olmadı. Çocuk gibi davrandı kaybetti: sen büyüklük yapsın, *kazandın*." dedi.

Kadın yine bir soluklandı. Bir türlü asıl diyeceğini söyleyememenin sıkıntısı yüzüne vurmuştu. Hürrem de Hafza Sultan'ın asıl söylemek istediğinin başka olduğunu anlamıştı artık.

Yürek çarpıntısını bastırmaya çalışan Valide Sultan, bir deri gözünü karıştırıp baklayı ağzından çıkardı. "Hünkar oğlumun iradesi karşısında boynumuz kıldan incedir. Lakin *Gülbahar'ın sürgünü bize ceza oldu. Şehzade Mustafa'yı çok özledik Hürrem Hanım.*"

Demek ki Sultan Süleyman'ın annesinin derdi bayda. En küçük bir yanlışın her şeyi yıkacağı, tuzla buz edeceği an gelip çatmıştı işte. Tek bir kelime gerçek duygularını ele verebilirdi. Konuşmak yerine kadının ellerine sarıldı tekrar sevgiyle. Hele bir sözünün arkasını gelir bakalım diye geçirdi içinden, gözlerinin duygularını yansıtmamasına çalışarak.

"Onun için derim ki, Ne yapsak etsek de Hünkarımıza söylesek. Şehzademizi çağırtsak, hem biz hasret..."

Hürrem daha fazla beklemedi. Hafza Sultan'ın ellerini bırakıp sevinçle el çırptı. "Yaşasın."

Valide Sultan şaşırdı. Şehzade Mustafa'nın İstanbul'a davet edilmesi fikrini Hürrem alkışlıyordu. Kızın gözlerinden beynine bir yol bulup içini okumaya çalıştı. Yaşlılıktan çelik mavisine dönmüş gözleriyle adeta kızın göz bebeğini taradı, nafile.

"Yaşasın, yaşasın," diye el çırpıp durdu Hürrem bir süre. "Mustafa oğlumuz İstanbul'a gelir. Hem hepimiz hasret dindiririz, hem de şehzademiz karındaşlarıyla tanışır."

Yaşlı kadın: yok, diye kendi kendine söylendi. Hürrem'e haksızlık etmiş. Bu samimiyet riya olamaz. Bir insan gerçek duygularını bu kadar kolay gizleyebilir mi? Baksana havalara uçuyor sevinçten. Günahını aldık Hürrem Hanım'ın.

Yine de son bir defa şansını denemekten, bir kere daha kızın ağzını aramaktan geri durmadı Hafza Sultan.

"Sahi mi dersin Hürrem Hanım? Mustafa... burada... sen..." Kadın lafın sonunu nasıl getireceğini bilemedi.

"Niye olmasın Sultan Anam," dedi Hürrem Hafza Sultan'ın gözlerinin içine bakarak. "Allah Hazret-i Sultanımla uzun ömürler versin lakin tahtın varisi Mustafa Han oğlumuz değil midir? Onun yeri burasıdır elbet. Cihan hakanı babasının dizinin dibi, gözünün önü..."

Kadını hayretler içinde bırakıp ayağa kalktı. Pencereye doğru yürüdü. Bir süre kafesten dışarı baktı. Tekrar Hafza Sultan'a döndüğünde artık o herkesin aldını başından alan gülümsemeyle aydınlanmıştı yüzü.

"Fena mı olur Sultan anam? Şehzademizle birlikte Gülbahar Haseki de yuvasına döner. Bu ayrılık gayrılık bitsin. Bir hâdiseydi, geldi geçti. Bizim hasekimize gönül koymuş oğlumuz yoktur. Büyüğümüzdür. Saymak boynumuza borçtur. Biz küçüğüz; bir hatamız olmuştur elbet. Hasekim de bizi affedecek büyüklüğü gösterir. Ne iyi düşünmüşsün Kadın Anam."

Hafza Sultan sadece, "Gülbahar'ı da mı istiyorsun?" diye sorabildi.

"Elbette," diye el çırptı yeniden Hürrem. "Bunu benden çok kim isteyebilir? Ancak bu sayede sebep olduğumuz ayrılık sona erer ve biz de vicdan azabından kurtuluruz."

Valide Sultan, pes diyerek teslim bayrağını çekti içinden. "Madem öyledir, bu meseleyi sultan oğluma ikimiz de açalım."

"Başım üstünedir Sultan Anam. Lakin korkarım bir de İbrahim Paşa'yı razı etmek gerekecek. Mühür ondadır. Efendimiz onun dediğinden çıkmaz. Hatice Sultan'a da söyleyelim o da gayret etsin."

Hafza Sultan'ın yüzü gerilivesdi birden. Hürrem'in ellerini okşadı. "Damadımızdır ama Hürrem Hanım. Allah'ın bildiğini koldan ne saklayayayım; nefret ediyorum o adamdan."

Hürrem'in beyninde havai fişekler patladı. İşte bu, dedi içinden. Hafza Sultan'ın dostluğunun benim için ne kadar önemli olduğu bir kere daha ortaya çıktı. İyi ki anlamsız kıskançlıkların tuzağına düşmedim. Varsın Mustafa'yı padişah yapacağım diye avunsun dursun. Nasıl olsa Süleyman'ın tahtına Hürrem'in oğlu çıkacak.

"Bak kızım," dedi Hafza Sultan. "Belki söylediklerimden dolayı bana gönül koydun. Ama bu gözler tahtı kavgasının nasıl kanlı olduğunu gördü. Selim Han tahtı kardeşi Ahmet'e vermek isteyen babası Beyazıt Han'a isyan etti. Ordu

toplayıp üstüne yürüdü. Baba oğul savaştı. Selim yenildi, boynunda ölüm fermanıyla kaçtı. Korku dolu günler yaşadık. Bereket Yeniçeri, 'Ahmet'i istemeziik' diye ayaklandı. Selim yeniden asker toplayıp bu sefer İstanbul'a yürüdü. Babası, madem öyledir biz daha sağ iken saltanatı hiçbirine vermem, diye tutturdu. İki taraftan nice canlar alındı. Sonunda Beyazıt Han, tahtı Süleyman'ın babası Selim Han'a bırakmaya razı oldu. Selim'in ilk fermanı ne oldu biliyor musun?"

Yaşlı kadın nefes nefese kalmıştı. Kanlı hatıralar kızıl bir yangın gibi al al yüzüne vurmuştu. Hürrem'in hürmem arlarının başını salladığını görünce "Babasını sürmek, tahtı isteyen kardeşleri Ahmet ve Korkut'u boğdurmak," diye devam etti. "Beşikteki çocuklarını bile öldürmü karındaşlarının... Yok eğer Ahmet kazansaydı bu kavgayı, Selim'i de, Süleymanını da öldürecekti. Erkeğim Selim Han, sürgün ettiği babasının arabasının yanında yürüdü Edirne'ye kadar; tahtı bırakmaktan cayar da döner diye... Anladın mı şimdi beni? Tahtı dediğin kudrettir, şandır, şereftir, yükseklik amma kan üstünde durur. Üç şehzade turunumu da çok seviyorum. Ayrı kaderi yaşarlar diye korkudan uykularım kaçıyor."

Kadın her şeyi açık açık söylemişti. Hürrem de öyle yapmalıydı. Daha doğrusu Hafza Sultan onun da açık konuştuğuna inanmalıydı.

Hürrem, "Hiç korkma Kadın Anam," dedi ellerini okşayarak. "Anam bana helal süt verdi. Benim şehzadelerime verdiğim süt de helaldir. Gösteride Hazret-i Sultanımın, iki şehzademle bir sultanımın silahar, saadet ve selametinden başka duaya yer yoktur. Biz kadere inanırız. *Herkes kahnın çizdiği yolda yürür. Tanrı alnınıza ne çizmişse o olur. Mustafa Han'ın alnına Süleyman Han'ın tahtını çizmişse olması gerekeni olur.* Bize de Mustafa Han'ın sağlığı için dua etmekten başkası yakışmaz."

Hafza Sultan heyecandan bu diplomatça sözlerin şifresini çözemedi, içindeki gizli imaları, niyetleri sezemedi. Aksine büyük bir mutluluk'la sarılıp Hürrem'i alnından öpüverdi. Allah yüce gönlünün mükafatını bir gün mutlak verir, dedi ve konuyu hemen değiştirdi. "Sen hele de bakalım. Ben diyeceğimi dedim. Senin derdin nedir?"

Hürrem'in beyninde alarm zilleri çaldı tekrar. Yine dikkatli olması gerektiğini biliyordu. Kelimeleri tarta tarta konuşmalıydı. İki yutkun bir konuş diye uyardı kendini. Planı daha tam olgunlaşmamıştı.

Aslında bunun bir plan mı yoksa içten gelen bir ilahi arzu mu olduğunu da ayırt edemiyordu henüz. Önünde kısa bir yol mu açılıyordu, yoksa şeytan onu kor ateşlere doğru mu itiyordu? Bilmiyordu işte. Düşünceleri aklının bir köşesinden ruhuna sızıyor ona huzur ve mutluluk vadediyor, bir yandan da yeni bir günah korkusu içini kavuruyordu. Hem de öyle geçen seferki gibi iki damla zehirle üstü örtülemeyecek bir günah. Bununla beraber, Mustafa'yı İstanbul'a getirmeyi kuran Süleyman'ın annesine küçük bir ipucu vermek, düşüncesini uygulamaya koyduğu takdirde yaratacağı tepkiyi ölçmek bakımından faydalı bile olabilirdi.

"Nasıl diyeceğimi bilemiyorum anacığım," diye haldadı. "Lakin ruzedir hissediyorum."

Valide Sultan bu giz dolu sözlerin arkasını getirmesi için teşvik edici bakışlarla süzdü bu kızı. Bir kere daha oğluna hak verdi. Bu kız güzelden başka bir şeydi. Efsunluyordu insanı. Bak Hafza dedi kendi kendine, en büyük torunumun

hak kavgasını yapmaya geldin. Kızın boynuna sarılıp alnından öptün.

"Biliyorsun Sultan Anam," diye devam etti Hürrem, kadının bakışlarındaki teslimiyeti ve sevgiyi okuyarak. "Şehzadelerim ve sultanım Müslüman'dır ama ben Hristiyanım. Hazret-i Sultanımın lütfuyla Noel'de kiliseye bile gidersem. Her gece Meryem Anama, İsa Babama dua ederim."

"Herkesin dini kendinedir yavrum. Bizim dinimizde kuşa zora koşmak yoktur."

Hürrem, kadının ağzından çıkanlar sanki bir hikmetmiş gibi dinledi bu sözü. "İyi dersin Sultan Anam da, tersi olaydı; demem o ki ben Müslüman olaydım da Moskof prenslerinin sarayına cariye düşseydim... Kim benim cariye gitmeme izin verirdi?"

Kadın içini çekerek başına nahoş şeyler geleceğini ima etti. "Oysa hepimiz aynı Allah'a ibadet ediyoruz. Sadece sözler farklı o kadar."

"İşte," dedi Hürrem, bir anahtar sözcük arıyormuş da kadın söyleyince bulmuş gibi. "Sözcükler farklı," diye tekrarladı Hafza Sultan'ın sözünü. "Ben o dili bilmiyorum, o sözcükleri anlamıyorum. Fakat ta burada -*kadının elini tutup kalbinin üzerine bastırdı*- yüreğimde hissediyorum," diye devam etti. "Hiç anlamadığım halde o sözler beni çok etkiliyor, içimden ağlamak geliyor."

Neler diyordu bu kız böyle? Hafza Sultan, heyecanla "Elbette yavrum," dedi, sevgi ve şefkat taşan bir sesle. "Allah'ın kelamı o sözler. Her yüreğe hitap eder."

Hürrem başıyla onayladı. "Bugün küçük şehzademin kulağına dua okunurken de öyle oldu Sultan Anam. Tek bir sözüne bile anlamadım ama içim coştu. Yüreğim kanatlandı. Yaşlar gözümden taştı. O sırada içimden bir ses 'Gel Hürrem' diye bana seslendi sanki. O zaman fenalaştım galiba..."

Sultan Süleyman'ın annesi heyecanla sarıldı Hürrem'in ellerine. Hazır saray adabı olmasa tutup öpecekti neredeyse. Neydi bu kız? Büyücü mü, ermiş mi?

Kızın gözlerinden yine inci taneleri gibi yaşlar dökülmeye başlamıştı. Hafza Sultan da gözyaşlarını bırakıverdi. Nicedir ağlamamıştı. Sarayın çini kaplı duvarları kadar taşlaşmıştı yüreği. Şimdi bu gözyaşları ruhunu yıkıyordu sanki. Kızın boynuna sarıldı tekrar.

Hürrem, "Ben ne yapacağım?" diye fısıldadı yaşlı kadının kulağına hıçkırıklar arasında. "Günaha mı giriyorum? Yolumu kaybettim beni. Karanlıklardayım. Ne yapacağımı bilmiyorum."

Valide Sultan sadece, "İçindeki sesi dinle Hürrem," diyebildi kızın canından vuran gün batımı ışığıyla tutuşmuş kızıl saçlarını okşarken. "O seni aydınlığa çıkarır."

Hafza Sultan derin düşüncelerle gittiği Hürrem'in dairesinden tarifsiz duygularla ayrıldı. *Hürrem'in yüzünden eksik olmayan ve herkesi kucaklayan aydınlığın sırrını çözdüm artık*, diye seviniyordu. Güzellikten öte bir şeydi bu. Bir nur. Ilahi bir ışık aydınlanıyordu kızın bahtını.

O gece Şehzade Selim için okutulan Mevlit yine kafes arkasından dinlerken gözünü Hürrem'den ayırmadı. Kızın yüzünde kah sevdalı bir bakış dolaştı, kah bir hakimenin masum mahcubiyeti.

Süleyman Çelebi'nin ölümsüz mısraları Türkçe olduğu için pek çoğunu anlamıştı Hürrem. Dinlerken dakkat kesildi. Bazen mahlukluğa kanatlandı bakışları. Bazen bir günahın acısıyla yanıverdi. Yine sessiz ağladı bir elini göğsüne bastırarak. Sıra, "Sundular bir cam dolusu şerbeti," mısrasına

gelince hizmetkarların sunduğu içine kavrulmuş çam fıstıkları atılarak gül suyu serpilmiş soğuk şerbetler içilirken geniş bir soluk aldı Hürrem.

Hatice Sultan, yanında oturan annesine, "Ne oluyor bu kıza?" diye fısıldadı yavaşça.

"Hak yolunu arıyor Hatice."

Oysa Hürrem'e aradığı yolu farkında olmadan Hafza Sultan göstermişti. O da gözlerini Hafza Sultan'dan ayıramıyordu. "Çok yaşa sen Sultan Anam," diye mırıldandı. "Hürrem'in oğlunu Osmanlı tahtına oturtacak yolu açtın."

XLVI

Hürrem büyük planını uygulamak için Süleyman'ın odasına girdiğinde korktu. Padişah kafese konmuş arslan gibi öfkeyle dolaşıp duruyordu. Başından devekuşu tüylü, çevresi iki sıra pırlantayla kuşatılmış avuçiçi kadar yakut sorguç kakılı kavuğunu bile çıkarmamıştı. Ellerini arkasında kenetlemiş, kaftanını savura savura bir o duvara seğirtiyordu hışımla, bir ötekine. Hürrem'in kapıdan sessizce içeri süzüldüğünü bile farketmedi. Süleyman'ın bakışlarındaki kararlılığı gören Hürrem korktu. Yoksa Hafza Sultan konuşmalarını oğluna anlatmış ve padişah "Herkes bahtının çizdiği yolda yürür. Tanrı alnımıza ne çizmişse o olur. Mustafa Han'ın alnına Süleyman Han'ın tahtını çizmişse olması gereken odur," sözündeki gizli manayı çözmüş de ona mı hiddetlenmişti? Hürrem en kötü ihtimale karşı her zaman yaptığı zırhı kuşandı, yüzüne en dayanılmaz çapkın gülümse-

mesini oturup kayar gibi ilerledi padişaha doğru. Sultan'ın bu tebessüme ve yürüyüşe dayanamadığını biliyordu.

Sultan Süleyman, Hürrem'in eteklerinin hışırtısını duyunca başını çevirdi. Fakat bakışlarındaki o karanlık ifade kaybolmadı. İçinden bir hesap yapar gibiydi genç padişah.

"Hürrem kulunu Hazret-i Sultanımın güleryüzünden ve bir tatlı sözünden mahrum eden nedir ki? Bir kusurumuz varsa söyleyin, kendi cezamızı kendimiz keselim."

Hürrem cevabını bile Süleyman'ın gözlerindeki bulutu dağıtmaya yetmedi. Padişah, şöyle bir baktı ve "Keseceğin ceza nedir ki?" diye sordu buz gibi bir sesle.

Hürrem iliklerine kadar donduğunu hissetti. Tanrım, bir şey olmuştu. Fazla ileri gittim. Acele ettim, diye adeta dövündü içinden Hürrem. Belki de Hafza Sultan dairesine çekilince kızın sözlerini düşünmüş, "şehzadelerimin hakkında taht varsa hak onlarındır," demeye getirdiğini anlamıştı. Mutlaka öyle olmalıydı. Kadın gitmiş oğluna gammazlamıştı onu demek ki. Soyunu büktü. Ellerini çaresizce iki yana bırakıverdi.

"Ne edelim, hemen huzur-u şahaneden çekilir kendimize, efendimizin affına mazhar olana kadar güzel yüzünüzü görmeme cezası keseriz. Yok eğer, bu ceza bize ölümden beter bile olsa, yetmez derseniz, ne gam, ecel şerbetini içmek vakti sayar onu da içeriz."

Sultan Süleyman daldığı alemden ancak uyanabildi? Hürrem'e yeni görmüş gibi baktı. Neler diyordu bu kız yine böyle. Bulutlar yavaş yavaş dağılmaya başladı. Bakışlarındaki karanlık ışığa dönüştü. Elini uzatıp çenesinden tutarak Hürrem'in başını kaldırdı. Kız şehnemlenen kirpikleri arasından padişahın gülümsediğini gördü. İçinden derin bir oh çekti.

"Ah benim güleryüzüm," dedi Sultan Süleyman. Ne cezası? Niye ecel şerbeti lafları edersin öyle? Allah esirgeye bilsek ki, bir yerlerde hayat iksiri vardır ve bize mutluluk getiren güleryüzümüze gerektir, içince ölümsüz hayata kavuşacaktır, yedi başlı ejderhanın korsağında olsa gider senin için alır getiririz. Bilmez misin?"

Rahatlama ve mutluluktan başının döndüğünü hissetti Hürrem.

"Fakat," diye devam etti padişah. "Öyle güç düşünceler içindeyiz ki geldiğini farketmemişiz."

Hürrem hemen Süleyman'ın ellerine sarıldı. "Sizi, sevdalınız Hürrem kulunuzu görmeyecek kadar derin düşüncelere mecbur kılan nedir diye sorsak haddimizi aşmış mı oluruz?"

Süleyman kızın ellerini okşadı ve yanağından bir öpücük aldı. Oh, işte hayat buydu! Hürrem'in mis kokusu bile onu üzüntülerinden uzaklaştırmaya yetiyordu. Kızı bir divana oturttu ve ellerini yine arkasında birleştirip bir o yana bir bu yana öfkeyle dolaşmaya devam etti.

Hürrem hiç ses çıkarmadan adamın içindeki hesaplaşmayı bitmesini bekledi. O da kendi hesaplarını düşündü. Hafza Sultan gibi değilim ben, diye geçirdi içinden önce. O Selim'e kan olsun diye verilmiş bir cariye. Tepeden inmiş. Ben ise hedefimi kendim seçtim. Süleyman'ın kadını olmayı ben istedim. Cariye oldumsa tahtına ortak olmak için. Hafza gibi tepeden inmedim. Cariyelikten sultanlığa göz koydum. Daha doğmamışken oğullarına taht peydahlamam için hayatla ölüm arasında inceçik bir yolda yürüyorum. İki yanında uçurumlar var. Bir yanlış adım beni de öldürür, çocuklarımı da. Kaderim işte, altında kaldığı ağırlıktan yavaş yavaş kamburu çıkmaya başlayan şu adamın iki

dudağı arasında. Onun için dikkatliyim. Düşünüyorum. Hesaplıyorum. Adım adım yürüyorum.

Konuyu Süleyman'a açmamaya karar verdi Hürrem. Padişah deri derin düşünürken bunlardan bahsetmek doğru olmayacaktı. Büyük adımı atmak için daha beklemem lazım, diye söylendi içinden. Hem belki bu da ilahi bir işaret. Meryem Ana istemiyor demek ki aklımdan geçeni yapmamı. Hürrem birden, mehteran bölüğü gibiyim, diye düşündü. Üç adım ileri, bir adım geri. Şimdi yine geri adım atma zamanı. Hiç değilse durup bekleme, yerinde sayma zamanı.

Tam o sırada padişah Hürrem'in önünde dikildi. Kızın yüzünde dolaşan tebessümü görünce, "Ne o Hürrem Hanım, koca Süleyman'ın çaresizliğine mi gülersin?"

Hürrem daldığı düşüncelerden sıyrılıp doğruyu söyledi: "Hünkar kasrına gülmek kimin haddinedir ki Hürrem kulu böyle bir edepsizlik yapsın. Hayatı mehterana benzettik de ona gülerim."

"Mehterana mı?"

"Evet. Hayat hiç bir çizgi tutturup öylece gitmiyor. Mehteran gibi; üç ileri yaparsa bir geri gidiyor. Hep mutluluk veya hep keder olmuyor." Ardından da, padişahın cevapsız bıraktığı sorusuna konuyu getirmek umuduyla, "Hem hiç kimsenin hakanı Süleyman Şah çaresiz olur mu?" diye mırıldandı.

Padişah düşünceli bir sesle "Bir karar vermem lazım Hürrem Hanım," dedi. Sonra aklına gelmiş gibi sordu: "Söyle bakalım, bir yanda koca bir elmas durur, bir yanda küçücük bir çakıl taşı. Hangisini almalıyım?"

Hürrem hiç beklemeden cevap verdi. "Süleyman Han'ın çakıl taşıyla ne işi olur? Elbet elması almalısınız."

Padişah başını salladı. "Ya gözünü mülküne diken iki adam varsa? Biri elinde kılıcıyla üstüne gelir. Öteki daha çoktur. Elinde bir çomak, döner durur sana. Tokadı hangisine yapıştırmak gerekir."

Gözlerini kırpıştırarak yanına oturan padişaha baktı Hürrem. "Kulunuzu sınarsınız herhalde. Nasıl olsa Sultan Süleyman Han seçimini çoktan yapmıştır," dedi.

"Canım, deki yapmadık. Böyle iki düşmana karşı sen ne yaparsın. Tokadı önce kime indirirsin?"

Hürrem bir an düşünür gibi yaptı. "Çocuğu tepelemek kolaydır. Attığın tokadın yarısı boşa gider. Elinden çomağı alır kafasına indirirsin. Lakin sen onunla uğraşırken öteki arkandan gelip kılıcı sallarsa işin ucunda candan olmak da vardır."

Kız susttu. Sözlerinin üstünde yarattığı etkiyi görmek için padişahın çocuksu bakışlarla süzdü. Adamın onaylayan bakışlarını görünce, "onun için ben önce kılıçlı adama döner şaplağı vuruverirm. Çocuk o sırada değneğiyle arkamdan saldırsa bile altı ucu çocuk, elindeki de değnek. Kılıçlı adamı tepeler ve oğlanı da dizime yatırır bir güzel döverim."

Sultan Süleyman kahkahayı patlattı. "İşte bu," dedi. "Biz de aynen senin gibi düşünürüz. Lakin İbrahim Paşa, ille önce veledin işini önce bitirmek cazdır, diye tutturur. Ayağa kalkıp kahkahalarını bir süre de odayı arşınlarken sürdüren Süleyman dönüp uzun uzun Hürrem'in gözlerine baktı ve bir karar vermiş gibi ona doğru yürüdü. Ellerini uzattı. "Gel," diyerek kızı kaldırdı ve fildişi oymalı masaya götürdü. "Otur," diye buyurdu bir sandalye göstererek. Kendisi de geçip Hürrem'in karşısına oturdu.

"Şimdi beni dinle bakalım Hürrem Hanım," dedi.

Hürrem, ilk o gece siyaset dersi aldı. Takip eden on gece padişah, durup dinlenmeden Hürrem'e dünyanın hallerini anlattı. Avrupa'daki dengelerden sözetti. Hürrem ilk o

gece Şarlken ve Safevi adlarını duydu. Şarlken'in Osmanlı'yı tehdit eden o kılıçlı koca adam olduğunu, değneki çocuğun da İran'daki Şii Türk devleti Safevi'lerin daha on dokuz yaşındaki şahı Tahmasp olduğunu öğrendi. İspanya ve Almanya taçlarını başında taşıyan İmparator Şarlken, Avrupa'ya egemen olmak isteyen Süleyman'a kafa tutuyor. Osmanlı'ya tabi olan ülkeleri o arada Lehistan'ı, Ruslan -sözün burasında Hürrem dikkat kesilmişti- kışkırtıyordu. Tahmasp da Anadolu'da yaşayan Müslümanları kendi tarikatına çekmek için nifak yaratıyordu.

Hürrem padişahı her gece gözünü kırpmadan dinledi. Sorular sordu, Sultan'ın cevaplarından yeni sorular çıkardı. Süleyman kızın sorularındaki zekaya şaştı. Hürrem de gözünün önünden bir perdenin kalktığını hissetti. Talip olduğu kudretin büyüklüğü ve sorumluluğu karşısında dizlerinin bağı çözüldü. Şimdi dünyayı daha iyi tanıyordu. Osmanlıyı daha iyi anlamıştı. Rodos'un fethinin ardından yaşanan büyük sevincin sebebini de biliyordu şimdi.

Süleyman on birinci gece, "Durumun vaziyeti böyledir," dedi. "Şarlken denen adam ülkemin tımağı kadar bir toprak parçasının, İspanya denen diyarın bir aciz kralıyken kendini Roma'nın imparatoru ilan etmek cesareti gösterir."

Padişahın gözleri alev alev yanmaya başlamıştı şimdi. Sanki karşısında Şarlken varmış gibi sesi perde perde yükseliyordu. "Bre deniz," diye bağırdı. "Roma yıkılalı nicedir haberin yok mu? Adı kalan bir Roma varsa, o da büyük dedemiz Fatih Han'ın tacını alıp kendi başına koyduğu Doğu Roma'dır. Şimdi tahtında da biz otururuz. Fetih kılıcı elimizden düştü mü ki, arkamızdan fesat karıştırırsın?

Öfkeyle ayağa kalkan padişah masanın etrafında dolanarak yürümeye başladı.

Hürrem, gözlerini bir an olsun erkeğinin üzerinden ayırmadan her hareketini gözledi, her cümlesini beynine kazıdı. Tuhaf bir duygudu ama kendini adeta yeni bir hayata doğmuş gibi hissettiğini farketti Hürrem. Siyasetin büyüsü, ihtiras kanını tutuşturmuştu. "Kudret, iktidar," diye peşinde koştuğu şeyin sadece altına bir tabt başına bir taç koymaktan öte bir şey olduğunu anlıyordu artık. Sultan Süleyman onun mayasından yeni bir Hürrem yoğuruyordu farkında olmadan.

Genç padişah öfkeyle yumruğunu masaya indirdi. "Kılıçla alınan tahtı kılıçtan başkasına vermeyiz. Roma'nın tahtında biz otururuz. Gel al bakalım, yiğitliğin nicedir görelim," diye bağırdı.

Hürrem hiç beklemediği bir anda masaya inen yumruğun ona bir top patlaması gibi gelen sesiyle sıçradı. Sultan Süleyman artık öyle bir ateşle yanıyordu ki Hürrem'in korkuluğunun farkına bile varmadı. Bir süre öyle dalgın bakışlarla boşluğu seyretti uzun uzun. Ve birden gözleri kocaman kocaman açılmış Hürrem'e döndü. "Şimdi de Macar Kralı Yanoş'u ve Almanları bize karşı kışkırtıyor," diye söylendi. "Bize boyun eğenleri isyana teşvik ediyor. Kendisi karşımıza çıkmaya korkuyor fakat maşa kullanmayı iyi beceriyor."

Padişah sakinleşmişti. Tekrar Hürrem'in karşısındaki sandalyeye oturdu. Şimdi sesi bir arkadaşıyla dertleşir gibiydi. "Fransa Kralı Franceska ile validesinden mektup aldık Hürrem. Şarlken ifrit, Franceska'yı esir alıp zindana kapatmış. Kralın anası da bize yalvarır ki, oğlunu kurtaralım."

"Efendimiz ne yaptı?"

"Sen olsaydın ne yapardın?"

"Bir ananın feryadına kulak tıkanmaz."

"Sence biz ne karar vermiş olabiliriz?"

"Hazret-i Sultanım iki sebeple Franceska'nın yardımına koşmuştur mutlaka."

"Neymiş o sebepler?"

"Bir kere Hünkarım, cihan hakanıdır. Şarlken kim ki sizin müttefik kabul ettiğiniz birini zindana kapatır? Bu edepsizlik cezasız bırakılırsa adam bunu zayıflığınıza verir. Başka işler karıştırmaya kalkar. Benim sultanım buna izin vermez. İkincisi, Franceska'nın anası sizden yardım dilemekle, alemlerin hükümdarının Sultan Süleyman olduğunu cihana ilan ediyor. Kadının feryadını duymazdan gelmek bu unvandan vazgeçmek olur."

Hürrem, padişahın kendisine akıl veren üslupla konuşanlardan nefret ettiğini anladığı için hemen gülüp işi şakaya boğdu. "Doğrusu çok hoşsunuz Hünkarım. Onbir gündür kulunuzun cehaletiyle eğlenir durursunuz. Biz de boş bulunup şuncağız aklımızla boyumuzdan büyük laflar etmiş, haddimizi aştık. Hazret-i Sultanım bütün bunların en iyisini bildiği için gerekeni çoktan yapmıştır."

Padişah, "Gereken neymiş ki de yapmış olabiliriz?" diye sordu bu sefer. Sesinde en ufak bir kızgınlık yoktu ama Hürrem yine de tedbiri elden bırakmadan şakacı üslubu sürdürdü. Yaramaz bir kız çocuğu gibi omuzlarını kaldırıp, "Bilmem," dedi. "Hiç cariye kısmının aklı sultan akhyla bir olur mu? Sahi ne yaptınız?" diye cilvelendi.

Süleyman yine keyifle güldü. "Önce Franceska'nın anasına mektup yazıp oğluna yardım edeceğiz, merakta kalma, dedik. Ardından donanmamız Fransa'ya doğru denize açıldı. Oralarda dolanıp şöyle yelken şişirip döneceklerdi. Lakin İspanya'da Müslümanlara zulmederken pek kahraman olan Şarlken bunun duyunca korkup Franceska'yı serbest bıraktı. Fakat adama ağır bir anlaşma imzalattı. Paçayı kurtaran kral elçileriyle mektup üstüne mektup göndererek kapımızdan yanın diledi."

"Sultanım ne cevap verdiğini tahmin edebiliyorum."

"Edeceksin elbet. *Sen ki Fransa kralı Franceska'nın ne kapımıza sığınıp bizden yardım istemektesin, bil ki atımız eyerlenmiş, kılıcımız kuşanılmıştır*, diye yazdık."

Hürrem, padişahın mektuplarındaki üslubunu duyunca şaştı kaldı. Tamam, yardım edeceğim diyordu bu mektuplarda ama kendini ve devletini göklere çıkarıyor, muhataplarını alçaltıyor, onları on paralık görüldüğünü ortaya koyuyordu. Kudret bu işte, dedi kendi kendine Hürrem. Bu üslubu beyninin bir yerlerine not etti. Boş bulunup "Şimdi ne olacak?" diye soruverdi.

"İşte mesele de bu ya Hürrem Hanım," dedi Süleyman. Bir karar vermek lazımdır. Diyelim ki karar sen vereceksin. Ne yoldan gidersin? Sana sorduğum kişili adamla, değnekli çocuk muamması budur. Onbir gündür sana anlattıklarımı anlayıp dinledikten sonra ne dersin? Hala kılıçlı adamı tokatlamaktan yana mısın?"

Hürrem incecik bir ipin üzerinde durduğunu anlayıverdi birden. Pazaryerlerinde gördüğü cambazlar gibiydi. Süleyman günlerce İbrahim'i dinlemiş fakat Hurrat çakalının fikri kafasına yatmamıştı. Fakat kendi fikrince hareket etmeye de cesaret edemiyordu. Şimdi ona akıl danışıyordu. Verdiği akıl zafer getirirse Hürrem İbrahim'i mat etmiş olacaktı. Kararını verdi. Zarını atacaktı. Ötesi artık Tanrı'nın bileceği işti.

"Bence İbrahim Paşa yanlış düşünüyor. Diyeceğim şudur. Bu tartışmada efendimizin fikri doğrudur. Tokat önce Şarlken'in yanağında patlamalıdır ki, bir daha belini doğultamasın. Şarlken'in ardından da çocuk şaha cezasını veriniz."

Süleyman aşık olduğu kadını uzun uzun seyretti. Hiçbir zaman bu kızın sadece şaire ilham veren bir güzel, sadece

ıştah kabartan bir vücut olduğuna inanmamıştı. Şu güzel kafanın içinde neler dolaşıyor diye düşündü kendi kendine. Şurun şurasında birkaç gece dünya hallerinden sözetmek, şu yaptığı tahlile bak.

Kızı kollarına aldı, yüzünü, gözlerini, o kızıl bir alevi andıran saçlarını öpücük yağmuruna tutu.

"İşte bu, dedi. "Benim paşalarımın, vezirlerimin ağalarımın boşa koyup doldurmadığı, doluya koyup sığdırmadığı tartışmanın tahlili bu kadar basit. Şarlken'in eli bize kalkmaz. Lakin kışkırtığı Yanoş fırsat bilip bir karış toprağımızı bile alsa devletimin parlayan yıldızını bulutlar örter. Sonrası hayır etmez."

Padişah kızı tekrar öpücüklere boğarken, "İbrahim Paşa'ya söyleyeyim de danışman diye yanında o yağ tulumu Venedikli Tüccar Grim'yi gezdirmesin boşuna. Hürrem Hanım burada ne güne durur."

Eh, artık duramazdı. Süleyman, "Al şu akçeyi söyle şu hafi," demişti sanki. Aylardır "Bana bir damla daha zehir lazım!" diye bekleyen Hürrem'in kolladığı fırsat çıkmıştı işte.

"İbrahim Paşa kulunuza da haksızlık etmeyelim Hünkarım," deyiverdi Hürrem. "Ne de olsa kendisi Hırvatlır. Belki eski ülkesinin, sınırlarının ötesinde kalan kısmını bir savaşın yıkımından korumak için kaçınılmaz bir savaşı gerektirmek istemiştir."

Süleyman'ın eli havada dondu kaldı. Ne diyeceğini bilemedi. Hiç aklına gelmemişti işte bu.

Hürrem padişahın şaşkınlığını görünce, varan iki, diye homurdandı içinden. Kanına bir damla daha zehir akıtmı-

İbrahim'in bütün çabası fayda etmedi. Süleyman fikrinden caymadı. Hatta İbrahim bir gün boş bulunup "Hünkarımıza bu akılları kim verir? Efendimizi yanlış yollara itiyorsunuz. Başınıza Haçlı dedi mi çıkartmak istiyorsunuz," deyince Divan toplantısını bir kalesin ardından izleyen padişah, "Bire Paşa ne dersin?" diye gürledi "Dediğini kulağın işitir mi Paşa? Yoksa enişteniz olmanın sana böyle bir hak verdiğini mi sanırsın?"

İbrahim bir an celladı Kara Ali'nin içeri dalıp kemendi boynuna dolayıvereceğini sandı. Ölüm bu kadar yakında iken. Tek bir söz yeterdi, hizmetin, dostluğun, kardeşliğin, vefanın unutulması için. Bir şeyler mırıldanmaya çalıştı ama kızgınlıktan nefesi tükenmişti. Diyeceğini diyemedi. Onun yerine padişahın elini öpmeye çalıştı. "Bizim kendi aklımız yok mudur ki, başkalarının fikrine göre hareket edelim? Bu ne biçim lafız? Hem devlet bizim, mülk bizim, söz bizim. Sen fikrini söylersin, kararı biz veririz. Karar da verilmiştir. O kadar."

Sultan Süleyman elini öpmek için çekiştiren İbrahim'in elinden çekerek kurtarıp içeri girdiği gibi hışımla çıktı.

Hürrem olayı ancak ertesi gün Hatice Sultan'dan duydu. Kız dünün içinde, "Ah, Hürrem Hanım ah," dedi. "Derdim dağlar gibi. Hünkar ağabeyimle İbrahim Paşa'nın arası açıldı."

Ve sadece kocasının boşboğazlığının sebep olduğunu düşündüğü olayı olduğu gibi anlattı. Aslında bütün sarayı sarsan olay bir birikimin sonucuydu. İbrahim ikinci bir padişahmış gibi davranmaya başlamıştı. Hatta Avusturya elçisini kabulünde elçiyi Sultan Süleyman'ın üstünlüğüyle azarlarken "Bil ki şu karşında oturan sultandır. Ne derse odur. Lafımızdan başka laf beklemek boştur. Ağzımızdan çıkan laf da kanundur," bile demişti.

Hürrem'in haberi yoktu daha ama İbrahim'den nefret eden sadece o ve Hafsa Sultan değildi. Paşa'nın bu sözleri hemen Sultan Süleyman'a yetiştirilmişti. Padişah gammazla-

n azarladı ve arkadaşına toz kondurmadı ama haddini aşan bu sözler yüreğine oturdu. Üstüne bir de İbrahim'in önce İran'la savaşalım, diye tutturması bardağı taşırmıştı işte.

Hürrem sevincini Hatice Sultan'a belli etmedi. "Üzülme," diye teselli etti. Efendimiz paşa hazretlerini kardeşi sayardı, artık enişte sidir. Aile içinde böyle şeyler olur. Unutulur gider."

Ama unutulmayacağını biliyordu. Çünkü Süleyman'ın unutmasına izin vermeyecekti Hürrem.

Hırvat çakalı sadece İran'a savaş açılmasını istemekle kalmamış, "padişahımızın yokluğunda veliahd şehzade Mustafa'yı taht muhafızı olmak üzere payitahta çağıralım," deyivermişti. Bunu duyunca, "Kimbilir Gülbahar'la nasıl gizliden gizliye haberleşiyorlardır," diye homurdandı Hürrem. Bereket Sultan Süleyman, "Olmaz," diye kestirip atmıştı. "Daha sünnet bile olmamış bir oğlana taht emanet edilir mi?"

Hürrem değişikliği hissediyordu. Süleyman, İbrahim'den kopmasa bile, kalede bir gedik açılmıştı. Dünya meselelerini konuştukları geceden beri padişahın kendisine karşı hareketlerinde de bir değişiklik hissediyordu. Sevişirlerken bile daha yumuşak, daha şefkatli, daha sevecendi sanki Süleyman. Kollarının arasında nadide bir surça kadeh tutuyormuş gibi dikkatle okşuyordu Hürrem'i. Ona sahip olurken eskiden olduğu gibi sert davranmıyordu.

Padişahtaki bu değişiklik Hürrem üzerinde etkisini göstermekte gecikmedi. Ordu savaşa hazırlanırken Hürrem dördüncü defa hamile kaldı. Süleyman'ın, Şarlken'e dersini vermek için Macaristan'a hareketinden sadece altı ay önce padişaha bir oğlan daha doğurdu. Sultan Süleyman dördüncü şehzadesini de kucağına sevinçle aldı ve "Adın Beyazıd olsun ey oğul," dedi. "Göreyim bakalım seni Beyazıt Han. Büyük ataın Yıldırım Beyazıt ile dedem Beyazıt Han'a nice layık olacaksın?"

Hürrem 1526 yılının bir nisan sabahı, kucağında Beyazıt, yanında da şehzade Mehmet ve Selim ile padişahın şekerparem dediği kızı Mihrişah Sultan'la uğurladı Süleyman'ı.

Savaş Şarlken ve Hıristiyan alemi için bir felaket oldu. Şarlken'in kışkırttığı Macar Kralı 200 bin kişilik zırhlı ordusuyla aralıksız yağan yağmurlar yüzünden bataklığa dönen Mohaç ovasında yok olup gitti. Savaş sadece birbuçuk saat sürmüştü.

Sultan Süleyman o gün ordugahta ikindi ezanı okunurken otağının önünde "gazan mübarek olsun hünkarım," diye el öperek zaferini kutlayan paşalarını kabul etti. Hepsini alnından öptü. Bir ara yanında duran Sadrazam Damat Makbul İbrahim Paşa'ya döndü. "Senin de gazan mübarek olsun paşa," dedi kinayeli bir sesle.

Kaftanının etekleri yarı beline kadar kandan görünmeyen İbrahim, padişahın ellerine sarıldı. "Bu büyük zafer senin Gazi Süleyman," dedi heyecanla.

Zafer sevinciyle aralarında yaşanan kırgınlığı unutan Süleyman yavaşça İbrahim'e sokuldu. "Bilemedin enişte," dedi gülerek. "Zafer Hürrem'in."

XLVII

Attığı zar düşeş geldi. Zafer haberini alan Hürrem sevinçten yerinde duramadı. Ne yapacağını, nereye koşacağını bilemedi. Hafza Sultan'ın dairesine koşarken önüne kim çıksa uşak, halaylık, siyah, beyaz demeden boynuna sarıldı. Setaret Kalfa ellerini dudaklarına vura vura çıkardığı "Lü-lü-lü," sesleriyle hanımının sevincine ortak oldu. Hürrem, "kazandık Kadın Anam, kazandık," diye Hafza Sultan'ın boynuna sarılınca buna gören Ermeni, Rum, Acem hizmetkarlar bir anlam veremedi. Bir Moskof kızı, Osmanlı'nın zaferine niye bu kadar seviniyordu ki? Besbelli göz boyamak için numara yapıyordu haseki.

Oysa Hürrem sevincinde, coşkusunda samimiydi. Koskoca Sultan Süleyman, Makbul İbrahim Paşa'nın değil onun sözünü dinlemiş ve büyük bir zafer kazanmıştı. Yürüdüğü iki yanı uçurumlarla kaplı cambaz ipinden yuvarlanmamış-

ı Hürrem. *Yandın İbrahim,* diyordu durmadan içinden. Bundan böyle sadece yatakta değil, devlete de yakın parlayacak Hürrem'in.

Padişahın annesi de kızın sevincinin sanıldığı olduğunu büyüyordu. O son konuşmalarından beri Hürrem çok değişmişti. Mesela Süleyman seferdeyken Ramazan gelip çattığında, dairesine iftar ve sahur yemeği getirmeye başladığını duymuştu. Gerçi kız, "Ne o Hürrem kızım oruca mı başladın," diye şaka yollu ağzını aradığında, "Yok, Kadın Anam. Bizim kızlar için getirtirim. Bu sırada Merzuka'nın iştahı pek ziyade," deyip konuyu kapatmışı ama yaşlı kadın bir şeyler hissediyordu. Harem halkının teravih namazı kıldığı küçük mescidin önündeki ağaçların altında otururken görmüştü kaç akşam onu. Sonunda dayanamamıştı.

"Gelsene sen de içeri kızım."

"Günah değil midir Kadın Anam?"

"Niye günah olsun Hürrem Hanım?"

"Bir Hristiyan'ın mescide girmesi, siz ibadet ederken onunup seyretmesi caiz midir?"

"Orası Allah'ın evi değil mi kızım? Her kuluna kapısını açmışız Allahım. İster Müslüman, isterse Hristiyan, Musevi olsun, o kapıdan girer. Yeter ki iman etmiş olsun."

Girmemişti Hürrem. "Yok, ben burada kalayım. İzniniz olursa..."

Onlar içerde teravih namazı kılarken Hürrem öylece otururdu orada Ramazan akşamlarında. Kur'an dinlerdi, hocaların nasihatlerine kulak kesilirdi. Kadir gecesi okunulan Mevlitte sıra yine "Sundular bir cam dolusu şerbeti" mısrasına geldiğinde Hafza Sultan içerdekilere ikram edilen şerbetten Hürrem'e de verilmesini istedi. Kimse görmemişti ama gül kokulu, fıstıklı şerbete Hürrem'in gözyaşları damlamıştı o

akşam. Hürrem büyük adımı atmak için Süleyman'ın dönüşünü bekliyordu artık dört gözle.

Ordunun dönüşü Rodos zaferinden de büyük şenliklerle kutlandı İstanbul'da. Padişah savaş ganimeti olarak sadece eski Macar Kralı Corvin'in meşhur kütüphanesi ile Buda'daki tunç Apollon ve Herkül heykellerini almış, geri kalan her şeyi askerlere bırakmıştı. Şarlken'in Roma İmparatorluğunu diriltme hayalini çökerten savaş sırasında Hürrem'in, Tokadı önce Şarlken'e vurmalı. Hem bu öyle bir tokat olmalı ki efendimizin beş parmağının izi sırtından hiç silinmesin," sözü Süleyman'ın aklından hiç çıkmadı. O da öyle yapmıştı işte. Tokadı öyle bir vurmuştu ki, tüm dengeleri altüst olmuştu Avrupa'nın.

Padişah ve muzaffer ordusu İstanbul'da bu zafere yaraşacak bir ihtişamla karşılandı. Hürrem, Macaristan fatihi erkeğini çocuklarıyla yolda karşıladı. Süleyman tıpkı Rodos Seferi dönüşünde olduğu gibi kendisini karşılamaya çıkan Hürrem'i alnından öptü.

"Bana bir zafer ve koca bir ülke bahşettin Hürrem Hanım."

Kız "Gazan mübarek olsun Gazi Süleyman," diye genç padişahın ellerine sarılıp öptü. "Zafer Hazret-i Sultanının kalbinin hakkıdır. Hürrem kulu sadece onun kazanına doğru olduğuna inandığını söyledi o kadar."

"Yok, yok," diye güldü padişah ve Hürrem'in kulağına eğildi. "Bu zaferin senin eserin olduğunu Makbul İbrahim bile bilir."

Hürrem başını uzaklaştırıp elini hayretle ağzına kapatarak "Salı mı? Paşa hazretleri efendimizin bu şakasına ne dedi acaba?"

Süleyman müthiş eğleniyordu. Keyifle bir kahkaha attı. "Ne diyecek, Hürrem Haseki dış siyasette birçoğumuzu geçti, dedi elbet."

Artık kendini tutamadı. Boynuna sarılıp çocuklarının önünde Sultan Süleyman'ı öpücük yağmuruna tuttu. Padişah daha bir yaşında olan minik şehzade Beyazıt'ı kucağına aldı. Mihrişah Sultan'ı bir dizine, Şehzade Selim'i öteki dizine oturttu. "Şöyle sokul bakalım aslan Şehzadem. Görmeyeli ne kadar büyümüşsün," diye Mehmet'i de yanına çekti. Oğlan bir kolunu babasının omuzuna atarak ağabey havalarında kardeşlerine sokulup usulu usulu oturdu. Süleyman ansızın, "Biliyor musunuz" dedi. "Büyük kanındaşınız Mustafa Han da burada olsaydı, keyfimize payan olmayacaktı."

Söz çocuklara hiraben söylenmişti ama Hürrem muhatabın kendisi olduğunu biliyordu. Kazandığı zafer ve itibardan sonra Mustafa ve Gülbahar, onun için bir tehdit olmaktan çıkmıştı artık. Hiç değilse şimdilik. Hele Süleyman'a çok yaşatacak yeni planını uygulamaya koyunca hiç önemi kalmayacaktı Gülbahar'ın. "Öyleyse ne durursunuz Hazret-i Sultanım," diye cıvıldadı. "Emredin yiğit şehzademizle Gülbahar Haseki'yi İstanbul'a getirsinler. Hasretimiz dinsin."

Padişah bu sözlere bir şey demedi. Hürrem'in özlediği kokusunu içine çekti sadece.

Hürrem bir yandan o karşılama, kavuşma coşkusunu yeniden yaşarken, bir yandan da Süleyman'ın sözlerinin arkasındaki manayı çıkarmaya çalıştı günlerce.

İşte o günlerde, Merzuka, "İskender Paşa'nın karısı ziyaretine gelmek istiyor," dediğinde Hürrem çok şaşırdı. Koskoca Defterdar'ın karısının onunla ne işi olabilirdi ki? Hemen İskender Paşa hakkında bilgi toplamaya başladı. Paşa, Süleyman'ın en güvendiği adamlardan biriydi. Devletin malı, mülkü, hazinesi ona emanetti. Makbul İbrahim kadar olmasa da çok zengindi. Servetinin hesabını bilen yoktu. Hürrem, elh hazinenin başında oturan adam fukara olacak değil ya, diye

düşündü. İskender Paşa hakkında çıkarılan hiçbir dedikoduya da inanmıyordu padişah. Çok tepesi atarsa, 'Devletin varlığını bir çulsuz baldırı çıplağa emanet edecek değiliz ya. Kulumuz elbet zengin olmalı ki, hazinemize, malımıza el sürmeye. Çalıp çırpmaya hacet duymaya,' diye kestirip atıyordu. Sultan Süleyman'ın muhteşem bir zaferle İstanbul'a dönmesinden birkaç hafta sonra böylesine kudretli bir paşanın karısının ziyaret isteğinin altında ne yatıyordu acaba?

Merzuka, İskender Paşa'nın karısının geldiğini haber verdiğinde Hürrem hala bu soruya cevap bulabilmiş değildi. Aslında bu karşılaşmaya uzun uzun düşünerek hazırlanmıştı Hürrem. Ziyaretin amacını bilmiyordu ama içinden bir ses 'önemli' diye uyarıyordu onu. Kadının bir amacı olması bile, bana gelmesi başlıbaşına önemli, diyordu Hürrem kendine durmadan. Her zaman içindeki sese kulak vermişti. Bir kere bu harem dışından yapılan ilk ziyaretti kendisine. Sultan Süleyman'ın en önemli adamlarından birisinin karısı onun kapısına geliyordu. Bu onun harem dışında da kabul gördüğü anlamına gelmez miydi? Artık sıradan bir cariye, kaderi padişahın bir anlık öfkesine bağlı bir haseki olarak görülmüyordu demek ki. Bu durumda, hazinedarının karısına nasıl davranmalıydı? Onu nasıl karşılamalıydı? Bir cariye gibi mi? Asla, diye bir isyan çığlığı yükseldi içinden. Bunu hiç kaldıramam. Çünkü ben cariye değilim artık. Öyleyse kadına kendini eşit mi tutmalıydı? Düşünüp taşınıp kararını verdi. Padişah kadını hem de koskoca Sultan Süleyman'ın- hiçbir vezir karısını kendine denk görür mü?

Kadını içeri aldıklarında Hürrem, kılaptan çiçeklerle süslü beyaz damaskodan entarisinin üstüne geçirdiği kenarları ermin kürkle çevrili, pırıl pırıl pullarla işlendiği için yanıp sönen erguvan rengi kadifeden kaftanıyla muhteşem bir dirayla oturuyordu. Bu kıyafeti ve oturuşu defalarca prova etmişti aslında. Ak gerdanı göğüs üçgeninin başladığı gizemli boşluğa kadar açıktı. Başındaki Eflak sülbenleriyle sanlmış, üzerine Sultan Süleyman'ın armağanı birbirinden kıymetli pırlanta, zümrüt ve inciler takılmış sivri hotozuyla göz kamaştırıyordu Hürrem.

İskender Paşa'nın karısının nefesi kesildi eşikten adımını atar atmaz. Birden kasır veremedi. Yüzüne vuran bu aydınlık. Hürrem'in taktığı mücevherlerin pencereden vuran güneş ışığıyla adeta kıvılcımlanmasından mı kaynaklanıyordu? Yoksa kızın yüzündeki o inanılmaz tebessüm mü saçıyordu bu ışığı? Padişah haklıymış bu kıza Hürrem demekte, diye geçirdi içinden misafir kadın. O güne kadar tebessümün bu kadar yakıştığı bir başka insan görmedim ben, dedi kıza doğru bir iki adım atarken.

Hürrem birden zarif bir hareketle kolunu kaldırdı, havaya doğru açık turuncu elinin parmakları arasından kenarları erguvan rengi ipliklerle işlenmiş saf ipek mendili sarkıyordu. Elini boşlukta şöyle hafifçe kaydırıp İskender Paşa'nın karısına oturması için karşısındaki sediri gösterdi. Kadının telaşlandığını fakat bunu gösterilen yere doğru yürürken. Buna bir anlam veremedi önce. Öyle ya koskoca defterdar karısı, haseki de olsa bir cariyenin önünde neden paniğe kapılsındı ki? Fakat büyülenmişti sanki. Bu oturuştaki, bakıştaki, tebessümdeki irade onu esir almıştı. Hürrem'in gösterdiği sedire ilişirken kızın zahatça kucağına bıraktığı eline baktı. Ne kadar küçük, diye düşündü. Bir serçe kadar. Parmağındaki o yüzük de ne öyle? Hiç bu kadar büyük bir pırlanta görmemişti İskender ona. Cinni herif ne olacak, diye homurdandı kadın içinden.

Damaskodan entarisinin altından, etafı kolaçan etmek istermiş gibi uçları azıcık çıkmış ayaklarını gördü Hürrem'in. Terliği de kaftanının renginden yapılmıştı ve üzeri pullarla işlenmişti. Bacaklarını bilişirmiş, ayaklarını da yan yana getirmişti Hürrem usulu bir çocuk gibi.

İskender Paşa'nın karısı başını kaldırdığında Hürrem'in gözleriyle karşılaştı. Bunlarmış demek anlata anlata bitirilemeyen gözler. Ama ne kadar derin bakışlardı bunlar. İnsanın içini okuyor gibiydi. Kadın bizden Hürrem'in önünde kendini çırılçıplak hissetti.

Oysa o gün en ağır elbisesini giymişti kadın. Kömür kaşlı, kömür gözlüydü. Kalın kaşlarına rastık, gözüne sürme çekmişti. Esmer tenının üzerine yanaklarına sürdüğü allık pazaryerinde gördüğü soytarıları hatırlattı Hürrem'e. Bakışlarıyla kadını incelediği halde yüz ifadesinde hiçbir değişiklik yoktu. Bu bir anlık sessizliği bozan Hürrem oldu. "Ziyaretiniz bizi ziyadesiyle mesut etti. Sefa getirdiniz. Adınızın Semiha olduğunu söylediler."

Bir pınar mı çağıldamıştı? Yoksa yakınlarda bir yerde şırıl şırıl akan bir derenin melodisi mi doldurmuştu odayı? Semiha Hanım, sesin kaynağını bulmaya çalışırken Hürrem, "Sıhhat ve afiyetesiniz umarım," dedi. "Paşa hazretlerinin izninı efendimizden hep takdirle sıkça işittiğimiz için ziyaret arzunuz bildirildiğinde ziyadesiyle memnun olduk."

Bu cümlede her şey vardı. Gurur, üstünlük, övünme, kendi yerini karşısındakinden üstün görme, hatta azıcık da sevgi. Kibir ve hor görü, asla. Her şeyi tadında bırakmayı iyi bilirdi Hürrem.

Kadın bu üstünlüğü çoktan kabul etmişti zaten. "Ben de sizi görme bahtiyarlığına erıştiğim için ziyadesiyle mutlu oldum," dedi. Bir an sustu. Söyleyip söylememekte karar vermediği belli oluyordu. Sonunda. "Söylediklerinden bile güzelsiniz. Allah nazarlardan esirgesin," deyiverdi bir solukta.

Hürrem hakimiyetinin kabul edildiğini görünce rahatladı. Üzerindeki gerginlik kalktıkça daha dostça davrandı.

"Valide Sultan ve İbrahim Paşa'nın karısı kardeşimiz Hatice Sultan sık sık paşa hazretlerinin pek şanslı olduğunu söylerlerdi. Sizi görünce ne kadar haklı olduklarını anladık. Paşa hazretleri gerçek bir hazineye sahip."

İskender Paşa'nın karısı bu ince ve imalı sözlerden pek mutlu olduğunu belli etti. Kapıdan girdiğinden beri yüzüne oturan şaşkınlık ve hayranlık ifadesi ilk defa yerini hafif bir gülümsemeye bıraktı. "Çok lütufkarsınız," diye mırıldanırken Hürrem pek ilgilenmiş gibi kadının görgüsüzce yakasına iliştirdiği yumruk büyüklüğündeki broşa baktı. "Ah ne kadar güzel bir şey," diye minik bir çığlık attı. Şöyle yanımıza gelseniz de yakından baksak," dedi. Hürrem bunu söylerken bir yandan da eliyle yanını göstererek divana birkaç şaplak vurdu.

Semiha bu lafı ikiletmedi, hemen kalkıp Hürrem'in yanına oturdu. Bu güzelliğe yakın olmak belki ona da biz şeyler katardı. Hürrem sokulup kadının çevresi koca koca safirlerle kuşatılmış zümrüt broşuna bakarken İskender Paşa'nın karısının gözü de Hürrem'in ak gerdanıyla entarisinin yakasından görünen göğüs aralığına kaydı. Kızın kokusunu ciğerlerine çekti. Süleyman kimbilir nasıl mest oluyor bu Rus kızının kollarında diye düşündü. Eh Hürrem de, beş yılda dört çocuk doğurduğuna göre. Süleyman bu güzelliğin hakkını veriyor demek ki.

Hürrem kadının bakışlarını yakaladı. Ne, diyerek güldü içinden, bu da Ekaterina gibi kadından mı hoşlanıyor? Ka-

dınlara başka çare bırakmıyordu ki erkekler. Gencecik kızları alıp konaklarına kapatıyor ve çekip savaşa gidiyorlardı. Aylarca, hatta yıllarca ortalıkta erkek göremeyince ne yapacaktı kızlar? Semiha'nın bu zaafını unutmamaya karar verdi. Faydası olabilirdi belki Hürrem'e. Sanki broşu daha iyi görmek istiyormuş gibi eğildi. Kadın başının döndüğünü hissetti. Aklını başına al kadın, diye azarladı kendini. Hürrem de gösteriyi fazla uzatmadı zaten.

Hizmetkarlar şerbetler, kurabiyeler sunarken İskender Paşa'nın kahyası, "İstanbul sizi konuşuyor," dedi.

"Hiç haberimiz yok. Niçin acaba?"

"Ünümüz paşaları, vezirleri geldi geçti vallahi."

Hürrem tevazuyla önüne baktı. "Şaka yapıyorsunuz herhalde. Bizim ne ünümüz olur ki?"

Semiha hemen eliyle bir işaret yaparak "Öyle demeyin," dedi. "Sizin padişahımız efendimize ve Ordu'ya uğur getirdiğinizi herkes biliyor."

Hürrem bu sözlere biz yorum getirmek istemedi. Kadın, "Padişahımızın kazandığı büyük zaferdeki payınızı duymayan bilmeyen yok."

"Yok canım, daha neler. Biz kulları nice oluruz ki efendimizin zaferine ortak koşuluruz? Siz bu ahali dedikodularına kulak asmayın Semiha Hanım."

"Ahali dedikodusu değil ki, İskender Çelebi anlattı. Divan'da, dergahta, Yeniçeri kışlalarında, Leventyatağı'nda, her yerde sizin..." Kadın birden sustu. Kuşkulu gözlerle etrafına bakındı.

"Burada biz bizeyiz."

Semiha bu güvenceye rağmen Hürrem'e yaklaşıp "Hiç güvenmeyin," diye fısıldadı. "*Her şey Makbul İbrahim'in etrafında dönüyor.* Adam, her şeyi anında haber alıyor. Her yerde gözü kulağı var İbrahim Paşa'nın."

Hürrem duyması gereken duymuştu. Mesele buymuş demek ki diye düşündü. İskender Paşa sarayda kendine müttefik arıyor. Aradığı müttefiki bulacak. Ama biraz daha açmalıyım bu kadının çenesini.

"Burası efendimizin evidir. Padişahı evinde de casus sokulacak değil ya. Siz rahat olun. Hem ne diyordunuz: "Divan'da, dergahta diye başlamıştınız yarım kaldı."

Kadın Hürrem'in gözlerine manalı bir bakış fırlattı. "Her yerde İbrahim Paşa'nın padişahımızı yanıltmasını sizin engellediğiniz söylenir durur. Hakikat budur. Geçen gün Divan'da konu açılmış. Vezirler, Sadrazam filan dinlenmemiş tazı gediğine koyulmuş. Padişahımız iyi ki senin sözüne değil avrat aklına uydu. Yoksa kimbilir İran çöllerinde halimiz ne olurdu diye İbrahim Paşa'ya takılmış."

Hürrem yine de tedbiri elden bırakmadı. "Paşa hazretleri herhalde bu sözü gereken cevabı vermiştir," diye mırıldandı.

"Vermiş. Doğru söylersiniz ağalar, demiş. Haklısınız. Koskoca cihan hükümdarının kendine akıl fukarası bir cariye seçeceğini bilemedik. Efendimizin büyüklüğünü bir de bu vesileyle anlamış olduk. Madem ki avrat kısmının aklı sizinkiyi yere getirdi, bundan böyle Kubbealtı'nda karar verdiğimiz hususları bir de kendisine danışıp mührümüzü öyle basalım, demiş."

İskender Paşa karısını kendisine gönderdiğine göre, İbrahim'in sözlerindeki imaları ölçüp biçmişti ama Semiha fazlasında değildi. Kadın sıradan bir dedikodu aktardığını sanıyordu. Hürrem, İskender Paşa karısının aktaracağı bilgiden benim dedikodu olarak görmeyeceğimi bilecek kadar kur-

naz, dedi içinden. Gözlerinde tutuşan öfkeyi gizlemeyi başaramamıştı bu sefer. Adam metheder gibi yapsak padişahı ve kendisini alaya alıyor, vezirleri de "Burada aldığınız *kararları kadın kısmına mı danışacağız*," diye kışkırtıyordu düpedüz.

Semiha, Hürrem'in gözlerinde parlayıveren ateşi görünce korktu. O insana huzur veren güzel gözlerde şimdi cehennemin alevleri yanıyordu sanki.

Duygularını ele verdiğini anlayan Hürrem, işi dedikodu kıvamında tutmakta yarar gördü. "Makbul Paşa ne de olsa," dedi kadına gülerek "avrat lafı dinlemeye talimlidir. Kendisi biliyorsunuz efendimizin enişteşi olduğu için ailemizlendir. O yüzden Hatice Sultan'ın bir dediğini iki etmediğini en iyi biz biliriz."

Hürrem yanından tezi yok bu sözünün İstanbul'un her yerinde konuşulacağından emindi. İbrahim'in de kulağına gidecekti. İskender'le karısı bu görevi gayet iyi yapacaklardı mutlaka.

Kadın Hürrem'in bu sözlerine mendiliyle ağzını örterek kibarca güldü. "Son manfetini biliyor musunuz?" diye sordu.

Hürrem, İskender Paşa'ya kanıyla güçlü bir mesaj daha göndermeye karar verdi. "Hangisini?" diye sordu. "Paşa Hazretleri o kadar manfetli ki, kendisini takipte güçlük çekiyoruz."

"Efendimiz Budin'den iki büyük mermer heykel getirmişti ya..."

"Biliyorum. Biz de gördük. Roma tanrılarının heykelleriymiş. Biri Apollon. Öteki Herkül demişlerdi."

"İşte onlar. Padişahımız bunları İskender Paşa'ya vermiş hazinede durmaları için. Ama İbrahim Paşa ne yapmış, eski efendinizi razı etmiş. Şimdi heykelleri At Meydanı'nda evinin önüne diktirdi."

"Öyle mi? Bakın bunu duymamıştım." Hürrem bir an susarak gözlerini kadının gözlerine dikti. Al bu lafı herkese söyle, öyle gibi tane tane konuştu. "Desenize birinci İbrahim putları kaldırdıydı, ikincisi putları geri getirdi."

Semiha Hanım, Hürrem'in yanından etekleri zil çalarak ayrıldı. İskender Paşa'nın sarayda güçlü bir destek kazandığını o bile anlamıştı. Hürrem ayrılırlarken kadının elini iki avucunun arasına alıp uzunca bir süre okşar gibi tutmasına ses çıkarmadı. Tam kapıdan çıkarken, "Semiha Hanım," diye seslendi arkasından yavaşça. "Dostlar, casuslardan daha iyi iş yapar."

Hürrem'in mesajları yerine hemen ulaştı. Ertesi gün İstanbul'un her yerinde herkes aynı şeyi tekrarlıyordu.

"Bir İbrahim geldi, bütün putları topladı. İkinci İbrahim putları getirip burnumuzun dibine dikti."

Sultan Süleyman bir gece birdenbire konuyu açtı. Hürrem'in kollarında şehvet yorgunluğunu dinlendirirken kendi kendine gülmeye başladı.

"Hazret-i Sultanım, perişan ettiği Hürrem'e mi güler?"

"Bizim İbrahim'in haline güleriz. Bir iş yaptı, ahali burnundan getirdi. İki heykeli At Meydanı'na diktirdiğini biliyor muydun?"

"Öyle mi yapmış? Hiç haberimiz olmadı. Keşke bahçesine diktirseydi."

Süleyman doğrulup kızın yüzüne baktı. "Doğru. Vallahi, keşke öyle yapsaydı. O zaman kimse görmez, böyle dedikodular da çıkmazdı."

"Ne dedikodusu çıkmış ki?"

"Ahali, 'Birinci İbrahim putları topladı, ikinci İbrahim putları getirip karşımıza dikti' diyormuş."

Padişah kıs kıs güldü. Hürrem'in yüzünde de o muzip, çocuksu ifadeyi yakalayınca daha da keyiflendi. "Nasıl, güzel laf ama değil mi? Kim buluyor bu lafları?"

"Paşa enişteniz ne diyor bu dedikodulara?"

"Umrunda değilmiş gibi davranıyor ama küplere bindiğine eminim. Bugün Divan'da, ne çok muhalifimiz varmış da haberimiz yokmuş, diye şikayet ediyordu. Senin anlayacağın Hürrem Hanım, bizim Makbul *İbrahim'e muhalefette yalnız değilsin. Yığınla müttefikin var.*"

Padişah yine kahkahalara boğuldu ama *müttefik* sözcüğü Hürrem'in beyninde yankılanıp durdu. "İbrahim'e muhalefette yalnız değilsin. Yığınla müttefikin var." Nereden çıkmıştı bu laf şimdi? İskender Paşa'nın karısının ziyaretini haber almış olabilir miydi acaba? Yoksa konuştuklarını da duymuş muydu padişah?

Semiha'nın sözlerini hatırladı. "Her yer Makbul İbrahim'in casuslarıyla dolu."

"Öyleyse acele etmeliyim," dedi Hürrem. "Vakit daralıyor."

XLVIII

Cafer duvarın dibine sinmiş adamın gelmesini bekliyordu. Bütün sinir sistemi muhtemel bir saldırıya karşı alarmdaydı. Gözleri dört bir yanı tarıyor, kulakları hışıltıları bile duyuyordu. Kaç kez elinin kuşağındaki hançere atmış, hızla arkasına döndüğünde, nikartiya bir kedinin sebep olduğunu anlayıp rahatlamıştı. Tehlikeli işlerdi bunlar ve Cafer tehlikeye bayılıyordu. Adrenalinin damarlarına yayıldığını hissetmek onu sarhoş ediyordu. Hürrem Haseki'nin sadece hizmetkarı değil, casus teşkilatının da başıydı o artık.

Hürrem, daha İskender Paşa'nın karısının ağzından "Her yer Makbul İbrahim'in casuslarıyla dolu," lafını duyduğu anda verdiği kararı, Semiha Hanım gider gitmez uygulamaya koymuştu. Madem öyle, her yer Hürrem'in casuslarıyla da dolu olmalıydı.

Cafer'i çağırdı ve üç kese akçe sıkıştırdı koca avuçlarına. "Git," dedi. "Bana Divan'dan, Maktul İbrahim'in sarayından ve her yerden haber getirecek adamlar tut." Oğlanın gözlerinin içine uzun uzun baktı. Sesi artık bir fısıltı gibi çıkıyordu.

"Öyle bir ağ kur ki, nerede ne oluyor, kim ne konuşuyor, kim ne planlıyor anında haberim olsun. Öyle adamlar bul ki, kulakları ve gözleri açık, ağızları mühürlü olsun. Ve öyle adamlar bul ki, kelle versin lakin bizi ele vermesin. Ve sen de artık öyle bir Cafer ol ki, sırrımızı ele vermeye kalkışsa hainin celladı ol."

Hemen işe koyulmuştu Cafer. Önce, her zamanki buluşma yerinde durumu Taçam Noyan'a anlattı. Kümür saçlı dev adam, Cafer'in gözlerinin içine bakıp "Kız tehlikede" dedi. Cafer'i daracık, kuytu, issız sokaklardan geçirip kaldığı yıkık dökük eve götürdü. Buraya ilk defa getiriyordu onu. Bir köşede duran heybelerini karıştırdı uzun uzun adam. Dipsiz bir kuyuya benzeyen torbaların birinden bir koca kese daha buldu. İçindekileri masanın üstüne döktü. Pencereden süzülen ışıkta kirli deri keseden masaya yuvarlanan bir avuç taş işaldayiverdi.

"Bunları da al. Gerektikçe elden çıkarır satarsın. Sakın herifl ere çok para verme. Sadece bu işin arkasında çok para olduğunu anlasınlar. Koklat yeter."

Cafer gözlerini masanın üzerindeki taşlardan ayırmadan başını salladı.

"Asla getirecekleri haberleri kime taşıyacağını belli etme. Sorarlarsa, 'Ben de bilmiyorum. Bir aracı, filan dersin."

"Ya kimin hizmetinde olduğunu biliyorlarsa?"

Taçam Noyan bir an endişeyle Cafer'in suratına baktı.

"Bilmiyorlarsa bile öğrenirler kolayca," diye devam etti Cafer. "Sarayda bir tane Kara Cafer var. O da karşında."

"Olsun. Ortalık vezirdeki paşadan, ağadan geçilmiyor. Hepsi de kendine göre casus tutuyor. Kimin hesabına çalıştığını nereden bilecekler. Sana haber satacak adam da asıl da birinin hizmetinde ama sana çalışıyor olacak. Öyle değil mi?"

Cafer yine başını sallamakla yetindi.

"Adamı nasıl kontrol edeceksin? Ya herif iki taraflı çalışırsa?"

"Ne demek ki bu?"

"Sana haber getiriyor gibi yapar, paracıklarını alır. Fakat kendi efendisine de öter. Belki de kasten yanlış haber getirir."

Cafer birden bunaldığını hissetti. Tamam, tehlikeyi seviyordu sevmesine ama böyle çetrefil işlere de aklı ermiyordu. Ne bileyim ben der gibi baktı.

"Önemli noktalarda iki adam tut. İkisinin birbirinden haberi olmayacak ama. Biri esas casusun olacak. Öteki, onu kollayacak. Bakalım yanlış yapıyor mu diye. Yanlış yapan da cehenneme boylayacak. Tamam mı?"

Cafer yine başını sallamakla yetindi.

"Cehenneme sevkiyat işini de bana bırak. Herifi göster yeter."

Hürrem'in casus örgütünün temeli böyle atıldı. Cafer, bu işte inanılmaz bir beceri gösterdi. Hizmetkarların beş-on akçe uğruna ekmeğini yedikleri adamları satmaya bu kadar heveslı olmalarına bir anlam veremediği için örgütlenmedeki başarıyı, kendi becerisi sandı. Kısa zamanda Hürrem'in emri yerine geldi. Her yerde gözü kulağı oldu. İlk bilgiler Divan toplantılarından sızdı. Mesela Maktul İbrahim Paşa'yla Ayas Paşa'nın bir toplantıda kavga ettiklerini öğrendi Hürrem. Döne döne "Aman Şarlken'in üstüne fazla varma-

yalım. Yeni bir Haçlı Seferi'ne sebep olmayalım," diyen İbrahim, şimdi, "Macaristan seferi yarım kaldı. Vakit geçirmeden Viyana'yı kuşatalım," diye tutturmuştu. Ayas Paşa da bunun bir felakete yol açabileceğini söyleyince kıyamet kopmuştu.

Cafer'in o gün buluşacağı casus, tekin herif değildi. Bir kere uğursuz suratının biriydi. İkincisi, adamın tavuk doğrar gibi adam öldürmeye hazır olduğunu hissediyordu Cafer. Ve üçüncüsü, adamın bir akçe fazla para için anasını bile satacağına emindi. Casus, Maktul İbrahim Paşa'nın pek sıkı fıkı olduğu Venedikli tacir Gritti'nin Galata'daki konağında çalışıyordu. Ne iş yaptığını bilmiyordu ama herif İbrahim Paşa'nın sık sık gittiği konağın her yerine girip çıkabiliyordu. Konağın alışverişini de o yapıyordu herhalde çünkü herif her gün belli saatte, arabayla At Meydanı'na geliyor. Oradan yokuşu tırmanıp Kapalıçarşı'ya doğru yürüyordu. Aralarında bir de parola kararlaştırmışlardı. Herif, verecekği haber varsa, At Meydanı'nda bıraktığı arabanın atlarından birinin üstüne ak keçe örtecekti. İşte o gün Cafer ak keçe örtülü atı gördü. Bu, yatsı ezanından sonra yine o meşum sokağa gitmek zorunda olduğunun işaretiydi.

Sokak zindan gibiydi. Hava soğuktu. Rüzgar sokağın bir ucundan girip öbür tarafından çıkıyordu. Üstelik hafifçen bir yağmur başlamıştı. Cafer yıkık duvarın dibinde yatıp adam kesseler kımsenin ruhu duymaz diye homurdandı içinden. Birden ilklerine kadar ürperdiğini hissetti. Soğuktan mı, korkudan mı titrediğini farketmedi.

Derde sağ tarafından bir tıkırtı geldi. Sırtını duvara iyice bastıran Cafer nefesini tuttu. Hiç kıpırdamadan başını sesin geldiği tarafa çevirdi. Gözleri karanlığa dalmak üzere iyice açıldı. Tek görebildiği karanlık bir duvardı. Elini kımbir kaçıncı defa belindeki kırmızı kuşağa götürüp hançerini sıkı sıkı tuttu. Bütün duyguları ayakta öylece bekledi. Birkaç dakika içinde tıkırtıyı tekrar duydu. Fakat ses bu sefer sol taraftan geliyordu. Başını hızla o yöne çevirdi. Bakışları karanlığı taradı ama nafile. *Keşke, bu gece ihtiyar Kazak dedem de getirseydim*, diye bir düşünce geçti aklından. Öyle ya, Taçan Noyan bir yere sinet beklerdi. Böylece daha güvende hissederdi kendini Cafer. Bu düşüncesinden utandı. Hürrem Haseki'nin sadık ve güvenilir adamı Cafer, karanlıktan, tıkırtılardan mı korkacaktı? *Tüh sana. Yazıklar olsun*, diye kendine küfürler yağdırdı.

Tıkırtı birden daha yakından geldi. Bu sefer yine sol taraftan gelmişti ses. Sanki birisi, bir şey şey devirmiş gibi. "Sen misin?" diye fısıldadı karanlığın içine doğru yavaşça. Cevap yerine müthiş bir yıvaklamayla iki kedi fırladı ayaklarının dibinden. Farkında olmadan "Lanet kediler!" diye bağırarak saçtadı. Çığlığı duyulmayacak kadar yavaştı ama ona bir savaş narası gibi geldi.

Hayvanlar yine bir şeyler devirerek kaybolurken, yanı başından "Kedilerden korkuyorsun ha?" deyiverdi biri. Yüreği ağzına gelen Cafer başını çevirince, casusun çiçek bozuğu suratıyla burun buruna geldi. Hançerini tutan eli gevşedi. Tüm damarlarına hücum eden adrenalin, geldiği hızla çekilirken, rahatlamanın verdiği bir uyuşma hissetti vücudunda. "Sen miydin?" diye sorabildi.

"Başkasını mı bekliyordun?"

Cafer soluklarının düzenli hale gelmesi için bir şey demedi.

"Kuşağında tuttuğun nedir?"

"Hiç. Sadece bir tedbir. Düşmana karşı."

Casus sırıttı. Cafer herifin soluğunu yüzünde hissetti. Ne kadar pis kokuyordu adamın ağzı.

"Sen o hançeri çekip sallayana kadar, üç defa cehennemlik olursun."

Cafer ancak o zaman herifin böğrüne dayadığı ucu dilikli yuvarlak demiri farkedebildi. Küçük ama öldürücü bir silah. Adamın parmağını oynatmasıyla kalbini parçalayacak kurşunu sıkacak bir tabanca. Elini kuşağından çekti. "Ne haber getirdin?"

Adam yine sırıttı. Bu seferki sırıtma eskisinden daha pisti. "Hele, hele," diye homurdandı. "Saraylı marsığa bak sen. Ağzının kilidi açılmadan konuşmayacağını öğrenememiş daha."

"Bu kilidi açmaya yeter mi?"

Cafer, başparmağıyla işaret parmağı arasında bir taş tutuyordu şimdi. Casus eğildi, Cafer'in parmakları arasında tuttuğu şeye baktı. Adamın gözünde beliren buz gibi bir ışıltı sanki taşa yansımış gibi geldi Hürrem'in adamına.

"Bak hele," diye mırıldandı pis surat. Cafer'in avcunu bıraktığı taşı iki parmağı arasına alıp sanki ışık varmış gibi kaldırıp baktı. "Ben genellikle çil çil altını ve akçeyi tercih ederim," derken, dişlerinin arasına koyup ısırdı. Yaptığı kontrolün sonuçlarından memnun kaldı. "Bu da fena sayılmaz."

"Seni dinliyorum." Cafer kuyruğu dik tutmak için, "Sabaha kadar bu soğukta bekleyecek değilim," dedi.

Adam, buz gibi baktı Cafer'e. Sonra, "Macar Kralı'nın tacına dikkat edin," diye fısıldadı kulağına. Sesi yılan tıslamasına benziyordu.

"Macar Kralı'nın tacı mı?"

"Hişşşt, yavaş konuş," diye uyardı casus. "Evet, taç tehlikede."

"Bana ne keferenin tacından be? Bunun için verdiğim taşa yazık."

Herifi yine sırıttı. Cafer dayanamıyordu bu sırıtışa. Eli ayağı kesiliyordu. Sanki bir sırtlan vardı karşısında. İğrenç suratıyla parçalayacağı leşe ağzı sulanarak bakıyordu.

"Çok aptalsın. Aslında bu bilgi bir değil on taşa bedel."

Bir an susup Cafer'in yüzünü inceledi.

"Senin o tacın önemiinden haberin var mı?"

"Yok."

"Benim de yoktu Giritli'nin konuşmasına kulak kabartana kadar. Bu Macar kralları iç içe geçmiş iki taç takarlarmış başlarına. Adına da Korona denirmiş."

"Ece, ne yapalım?"

"Ecesi şu. Başına Korona takmayanı Macarlar kral saymazlarmış."

Cafer, bir şeyler anlamaya başlamıştı ama ne anladığının pek farkında olduğu da söylenemezdi.

Casus, "Sultan Süleyman Budin'i alınca Macar Kralı ilan ettiği Zapolyo'nun başına işte bu korona tacını koymuş. halk da herifi kral bellemiş."

"İyi ya, efendiniz uygun olanı yapmış."

Adam sabırsızlandı. "Dinlese be marsık suratlı," diye sinirlendiğini belli etti.

"Bizim Giritli Efendi'yle sizin Makbul İbrahim, dün fıskos yaparlarken duydum. Giritli, Macaristan'da Süleyman'ın kralı Zapolyo'ya isyan çıkarmanın tek yolu var, diyordu İbrahim Paşa, kimse Zapolyo'ya sırt çevirmez, deyince Giritli'nin, ya Zapolyo'nun başındaki Korona çalınırsa, ben Şarlken'le, Ferdinand'ın yerinde olsam Korona'yı çalmanın yoluna bakardım, dediğini duydum."

Adam söylediklerinin Cafer üzerinde yarattığı etkiyi görmek için gözlerine baktı iyice yaklaşarak. "Şarlken'le Ferdinand'ın kim olduğunu biliyor musun?"

Cafer belli belirsiz omuzlarını silkti.

"Bir de sarayda yaşıyor olacaksın. Sen ne cahil maraksın be? Hiç Kutsal Roma Germen İmparatoru Şarlken'le Avusturya Kralı Ferdinand'dan sözedildiğini duymadın mı? Bu iki herif, Sultan Süleyman'ın can düşmanıdır. Macaristan'ı Osmanlı'nın elinden almaya yeminli ikisi de. Zapolyo'nun Korona'sı çalınır ve Ferdinand'ın başına konursa ne olur?"

Cafer anlamıştı. "Ferdinand Macar Kralı olur," diye mırıldandı gururla ve sanki birden aklına gelmiş gibi sordu.

"Makbul İbrahim Paşa, Giritti midir nedir, o herifin bu sözlerine bir şey dedi mi?"

Casus cevap yerine, avcunu Cafer'in burnuna doğru kaldırdı.

"Sen beni buraya bir hazineyle gelecek kadar aptal mı sandın? Başka taş yok."

"Ama, beş-on akçe vardır."

Cafer, kuşağının bir yerlerine gizlediği iki gümüş akçeyi çıkardı. Beriki kaşla göz arasında elinden kapıverdi paraların gözleri ışıldayarak

"Ücretini fazlasıyla aldın. Şimdi konuş bakalım. Ne dedi İbrahim Paşa?"

Akçeleri cebine indiren adam "Aaa... şey... dedi. *Macar Kralı'nın tacını başından kim çalacak?* Evet, aynen böyle dedi. Bizimki de, *canım dünyada deli mi yok? Bulunur elbet bir deneyen*, diye cevap verdi."

Giritti'yle İbrahim uzun uzun gülmüşlerdi şarap kupalarını tokuşturarak

Ertesi sabah Cafer öğrendiklerini bir kelime bile atlamadan Hürrem'e anlattı. Evet, anlaması için ancak inanılmaz bir hafızası vardı. Ne gördüğünü unutmuştu Cafer, ne duyduğunu.

Hürrem, bütün gün bu bilgiyi kafasının içinde evirip çevirdi. Süleyman'a bir nazak kurulduğuna kuşkusu yoktu ama ona bunu nasıl söyleyecekti? Nasıl ve ne zaman? "Seninle söz konusu olmadığın sadrazamın *Macar kralının tacını çaldırma planları* yapıyor." diyecek hali yoktu ya. Hem de ne olacaktı? İnkar edecekti adam. Hem belki de Giritti ile İbrahim arasındaki konuşma, sadece ihtimallere ortaya serilmekten başka bir anlam taşımıyordu. Böyle bir şey olabileceğini İbrahim, Giritti'yle konuştuktan sonra gelip padişaha anlatmıyorsa Hürrem ne yapacaktı? Süleyman, "Sen nereden duydun bunları?" derse ne olacaktı? Bir cariyenin devlet işlerine burnunu sokmasına kızmaz mıydı?

Duyduklarını aklının bir köşesine yazdı. Daha önce yapması gereken bir şey vardı. Artık vakti gelmişti. Gecikmek büyük bir felakete yol açabilirdi. Hayat satrancında, veziri çekecek ve "Şah!" diyecekti Hürrem.

XLIX

Büyük gün gelip çattı. Hürrem aylarca kendisiyle hesaplaştıktan sonra vermişti bu kararı. Gerçi, "Amacım Sultan Süleyman'ı tamamen ele geçirmek olmasaydı böyle bir şey yapar mıydın?" sorusuna cevap veremiyordu, ama olsun. Yoluna devam edecekse bu adımı atmalıydı. Gülbahar'ı ve Makbul İbrahim'i Süleyman'ın defterinden tamamen silmesi ve padişaha tek başına sahip olması bu adıma bağlıydı.

"Bana hain mi diyecekler? Dinden çıktı mı sayacaklar? Günaha mı giriyorum?" diye bir sürü soru sordu kendine son defa. Hayır, şehzadeler için yapacağı hiçbir şey günah sayılmazdı. Hem niye günah olsun ki, bu kadar etkilenmesine izin veren de Tanrı değil miydi? Hain demeleri de umrunda değil, diye mırıldandı Hürrem. Bir ananın kendi kanına, soyuna taht araması hiç ihanet olur mu?

Şeyhülislam Zembilli Ali Cemali Efendi odasına girdiğinde Hürrem kafesli bir paravanın arkasında oturuyordu. Başından hotozunu çıkarmış, kızıl saçlarını al bir yazmayla örmüştü. Merzuka da can yoldaşının hemen ayaklarının dibinde, dizlerinin üstünde duruyordu. "Doğru olan huzurunuza bizim varmamızdı, biliyorum. Lakin öylesi mümkün değildi" diye, sizi rica etik. Bağışlayın."

Yaşlı adam Hürrem'in sesini ilk defa duyuyordu. *Hafsa Sultan'ın rüyasındaki güvercin, dile geçirdi içinden. Kartalı yakalayan güvercin, bülbül gibi şakıyor.* "Biz kimiz ki, Allah'ın kulunu bağışlamak haddimiz olsun. Hem, hayırlı bir şey için bizi ayağına çağırdı diye kimseyi kusurlu bulmayız. Bu kibirdir. Dinimiz kibri de, kibirli olanı da hoş görmez. Hem senin diyeceğin de hayırdır zahir."

"Size önce bir şey sormak isterim."

"İnşallah cevap verebileceğimiz bir sorudur."

Hadi, dedi içinden Hürrem, *yap şu işi. Geç karşıya. Yıkık geçmişinle arandaki köprüleri.* Derin bir soluk aldı. "Kur'an-ı Kerim'i anlamıyorum," diye mırıldandı.

"Bu olağan değil mi? Dilini bilmiyorsun ki."

"Bilmiyorum. Ama, çok... Etkileniyorum."

Şimdi de Şeyhülislam düşünüyordu, ne diyeceğini. Uzun uzun bekledi Hoca ve "Hmm. Daha açık söyle," dedi sıkkalını savuşturarak. "Etkileniyorum, diyerek ne kastettiğini anlat."

Ne zor soruydu bu böyle. Aylardır zaten bu soruya cevap aramıyor muydu? "Şey," dedi yavaşça. "Etkileniyorum işte. Anlamıyorum ama anlıyormuş gibi oluyorum. Kalbim çarpıyor. İçime bir ışık doluyor. Heyecanlanıyorum. İçimden..."

"Evet kızım, içinden?.."

"İçimden ağlamak geliyor."

Neler diyordu bu Rus kızı böyle? Aldığı ilahi daveti ne güzel, ne saf, ne temiz anlatıyordu böyle.

"Ama hemen ardından," diye fısıldadı Hürrem. "Korkuyorum. Hıristiyanım ben. Günaha mı giriyorum, diye."

"Daha açık söyle."

"Ezan'dan, Kur'an'dan etkilendiğim için günaha girdiğimi düşünmekle de günaha giriyor muyum acaba diye korkuyorum."

Yaşlı adamın yüzüne bir tebessüm yayıldı. Bir süre dalgın dalgın durdu. "Ne o günah kızım," dedi, "ne de bu günah." Yukarıyı işaret eder gibi başını kaldırarak devam etti. "Ne mutlu ki, sana bir davet vaki olmuş. Korkacağına sevinmelisin. Yaradan seni bir kavşağa getirmiş. 'Önünde iki yol var diyor Mevlam. 'İstersen, bugüne kadar yürüdüğün yolda devam et. Yok, eğer içindeki ses, önüne serdiğim ikinci yolun sana huzur ve saadet getireceğini söylüyorsa, adımını o yöne at'. Şimdi senin yapacağın Allah'ın buyruğunu yerine getirmektir. Yolunu seçmelisin kızım. Ama bunu yapmadan önce iyice düşünmen gerekir. Eğer pişman..."

Hürrem, kafesin ardından kaşları ve kirpikleri de ağarmış yaşlı adamın gözlerini görmeye çalıştı.

"Yolumu seçtim Hoca Efendi."

"Bugüne kadar geldiğin yolda mı devam edeceksin, yoksa önünde açılan kapıdan geçip yeni yola mı döneceksin?"

Hürrem, "Yolum yenidir efendim," dedi.

Kafesin ardında Ali Cemali Efendi'nin dudaklarının kıpırdamaya başladığını gördü. Söylediklerini duymuyordu ama sanki adam ondan başkasıyla konuşuyormuş gibiydi. "Lakin," diye devam etti Hürrem. "O yolda yürüyebilmek için gerekenleri doğru dürüst bilmiyorum. Dilini anlamıyorum."

"Şimdi benim bir sualim var kızım."

Hürrem sessiz kalıp soruyu bekledi.

"Bugüne kadar yürüdüğün yolda rehberin İncil'di, öyle değil mi?"

"Evet."

"Hiç okudun mu?"

"Rusça değil ki."

"Doğrudur. Papazların okudukları duaları anlayabiliyor muydun?"

"Hayır. Onlar da başka dilden. Sadece pazar ayinindeki öğütleri anlardım."

Ali Cemali Efendi güldü. "Gördün mü? Seni tereddüte sevkeden soruya kendin cevap verdin. Arada fark yok. İncil'i de okuyamuyorsun. Papazların etkileri duaları anlamıyordun ama iman ediyordun. Önemli olan da imandır zaten kızım."

Yaşlı adam bir süre susttu, kafesin ardından ses gelmedi. Hürrem heyecandan, dizinin dibinde oturan Merzuka'nın iki elini sıkı sıkı tutmuş, kalp çarpıntısını dindirmeye çalışıyordu.

Sessizlik uzayınca Ali Cemali Efendi, "Orda mısınız kızım?" diye sordu.

"Evet, Hoca Efendi."

"Bir sualim daha var evladım..."

Konuşmanın başlangıcında gergin olan sesi iyice yumuşamıştı Hoca Efendi'nin. "Gerçi, yolum yenidir, diyerek niyetini belli ettin ama açıkça sormam lazım. İslam ile teşerrüf mü etmek istiyorsun?"

Hürrem hiç tereddüt etmedi bu kez. "Evet."

"Bir daha soruyorum kızım. Müslüman olmak mı istiyorsun?"

"Öyledir efendim."

"Doğru mu duydum? Evet mi dedin?"

"Müslüman olmak istiyorum, efendim."

"Bu isteğinin sebebi sadece Kur'an-ı Kerim okunurken duygulanman mı?"

Hürrem bu söze bozulduysa da belli etmedi. "Bir Müslüman'ın kadınıyım Hoca Efendi," dedi. "Allah'ın lütfuyla efendime dört evlat verdim. Onlar Ezan-ı Muhammedi ile tanıştı. Yavrularım Müslüman'dır. Canlarını veren analarıysa Hıristiyan."

Ali Cemali Efendi, sessizce öksürdü. "Can veren Allah'tır kızım," diye düzeltti.

"Öyle demek istemedim," diye mırıldandı Hürrem. Bir sessizliğin ardından, "Ben de kendimi Müslüman hissediyorum," dedi.

Yaşlı adamın dudakları yine hareketlendi. Oturduğu yerde kıpırdanıp ağzını kafese yaklaştırdı.

"Bu duygundan ve arzundan, Padişahımız Süleyman Han'ın haberi var mıdır kızım?"

Hürrem kafesin arkasında kafasını sallayarak Süleyman'ın haberi olmadığını ifade etti ama adamın bu hareketini göremeyeceğini hatırlayınca, "Yok..." dedi kısaca.

"İslam'ın şartlarını biliyor musun?"

"Biliyorum, beştir," diyen Hürrem, Merzuka'dan öğrenip ezberlediği beş şartı bir çırpıda saydı.

"Bilmiyorum diyorsun ama temeli atmışsın bile kızım."

"Kimseye söylemediysem de bu Ramazan orucu tuttum. Namaz kılmayı öğrendim. Duaları ezberledim. Anlamıyorum, ama okuyorum."

"Önemli olan insanın temelidir evladım. Temel ne kadar kuvvetliyse, üzerine kuracağın bina da o kadar kuvvetli olur. Yakında anlamlarını da öğreneceksin. Şimdi, İslam'ın beş şartını öğrendiğine göre, Müslüman olmanın başlangıcı nedir?"

"Kelime-i Şahadet."

"Buna hazır mısın kızım?"

"Hazırım. Lakin son bir sorum var."

Hürrem en zorlu dönemece gelmişti. Her şey, bu soruya alacağı cevaba ve ondan sonra yaşayacaklarına bağlıydı. Aslında cevabı biliyordu. Yalnız gecelerinde Merzuka'dan aldığı din dersleri sırasında öğrenmişti ama bir din âlimin ağzından da duymak istiyordu. Hem Şeyhülislam'ın ağzından çıkan kural olduğuna göre, ertesi gün Süleyman sorduğunda da adam aynı cevabı verecek ve bilmeden Hürrem'in niyetine hizmet etmiş olacaktı. Kimbilir, belki de niyet edip kurduğu ne varsa, Hoca Efendi yüzünden mahvolacaktı. Süleyman'ın onu gerçekten sevip sevmediği de böylece ortaya çıkacaktı. Sevmiyorsa, gelip geçici bir hevesse yapacağı bir şey yoktu. Onsa dört çocuk vermiş olsa bile.

"Seni dinliyorum evladım."

Hürrem yutkundu. Merzuka'nın ellerini iyice sıktı. Tırnakları kızın avuçlarına saplandı adeta.

"Sorum şudur. Müslüman bir kadının, üzerinde nikah yoksa, bir erkekle yakınlaşması caiz midir?"

Ali Cemali Efendi'nin yanakları kızardı. Anlamıştı. İşte asıl sorun buydu. Netîcede kız cariyeydi. Padişahın, Müslüman olmayan bir kadınla münasebet kurmasında sakınca yoktu ve fakat, kadın Müslüman ise iş değişiyordu. Zor bir durum, diye düşündü Şeyhülislam. Kızın Müslüman olduğu duyulur ve buna rağmen Sultan Süleyman'la nikahsız yaşadığı ahalî arasında yayılırsa, buna göz yumulamazdı. Kasrın

paşa'da nikahsız yaşayan kadınla adamı cezalandıran şeriat sarayda başka türlü davranacak, zinaya göz yumacak değildi ya. *Yazık*, dedi içinden. Allah'ın hak yolunu gösterdiği kız, şimdi vereceği cevapla vazgeçecekti bundan mutlaka. Yine de gerçeği söylemek zorundaydı. Kafesin delikleri arasından, berideki kadının yüzünü görmeye çalıştı.

"Hayır kızım," dedi tok bir sesle. "*Müslüman bir kadının, bir erkekle nikahsız yaşaması caiz değildir. Zinadır. Büyük günahtır.*"

Ali Cemali Efendi uzayan sessizliği kızın yıkılmasına verdi ama sandığının aksine Hürrem beklediği cevabı almaktan mutluydu. Zira niyetini bu tek cümle üzerine kurmuştu Hürrem. "Müslüman bir kadının, bir erkekle nikahsız yaşaması caiz değildir. Zinadır. Büyük günahtır."

Sessizliği bozan yine aksakallı oldu. "Dediklerimi duydun mu kızım?"

"Duydum efendim."

"Yine de Müslümanlığa geçmek istiyor musun evladım?"

"İstiyorum."

"Vereceğin kararın sonuçlarını iyi düşündün mü?"

"Bana yolu gösteren Allah, önüme çıkacak engelleri aşmamda da kuluna yardım edecektir."

"Öyleyse bana düşen, görevimi yerine getirmektir. İslam'ın ilk şartını yerine getir ve Allah'ın adını an evladım."

Şeyhülislam Ali Cemali Efendi, kafesin arkasından önce kumaş hışırtıları duydu. Ardından Hürrem'in Kelime-i Şahadet getirmesini dinledi.

"Allah'tan başka ilah yoktur. Muhammed onun resulüdür."

Tane tane ama etkileyici bir sesle söylemişti kız. Yaşlı adam içinin titrediğini hissetti. Gözlerini kapatarak uzun bir dua okudu ve sanki odada başka birileri varmış gibi, "Kelime-i Şahadet getirildi," dedi. "Allah'ın adı anıldı. Ondan başka ilah olmadığına, Muhammed Aleyhisselam'ın onun resulü olduğuna ant oldu. Biz de işittik, şahitlik etik. Herkes duysun ve bilsin ki, Hürrem Hanım, Allah'ın inayetiyle İslam'la teşerrüf etmiştir. Mübarek olsun."

Kafesin arkasından bir hıçkırık duyuldu. "Allah sizden razı olsun." Zar zor duyulacak kadar alçak bir ses çıkıyordu Hürrem'den. "Mümkün olsaydı, mübarek ellerini öperdik."

Hürrem, neden ağladığını bilemedi. Ali Cemali Efendi'nin ettiği duanın yüreğinde yarattığı dalgalanmadan mı etkilenmişti? Hep böyle olmuyor muydu zaten? Nameler içine işliyor, alıp götürüyordu onu. Hürrem, *ama yok, bu sefer ki başka*, dedi kendi kendine. *Bitti, karşıya geçtim. Geçmişimle aramdaki son köprüyü de attım. Elveda karlı dağlar. Elveda buzlu akan ırmaklar. Elveda, ağaçlarının dallarında rüzgarların şarkı söylediği gizemli ormanlar. Elveda çayırlarında kelebek kovaladığım köyüm. Elveda başak saçlı kızların, saz benizli oğlanların dizleriyle toprağı dövmek dans ettiği vatanım. Artık dönüş yok.*

Hoca'nın "Ne mutlu evladım," diyen sesiyle daldığı alemden dönüp geldi Hürrem. Yaşlı adamı sanki onun içinde esen fırtınaya kulak kabartmıştı. "Yepyeni bir aleme doğdun Hürrem kızım," dedi. "İslam'ın nuru vaki oldukta, isim, dilin, dinin, her şey geride kaldı. Değişin, yepyeni bir insan oldun. Eskiyi eskide bırak ki, geleceğini kararmasın. Sen ki Yavuz Sultan Selim Han oğlu Sultan Süleyman'a oğullarla, kız verdin. Hünkar onun için senden hoşnuttur. İmanında, ibadetinde kusur etme ki Allah da hoşnut olsun. Geçmişi unutmak gerektir, ki geleceğinle yaşayasın. Geçmişinle değil, geleceğinle anılasın."

Hürrem'in de istediği buydu. Kader geçmişini silmişti nasıl olsa. Aleksandra Anastasia Lisowska ölmüş, Ruslana

unutulmuştu. Hıristiyanlar Roxelanne dese de Hürrem'di o. Sultan Süleyman'ın biricik gözdesi Hürrem. Merzuka beyecanla boynuna sarılırken, Hürrem, *artık Süleyman'ın cariyesi değil, karısı olmak istiyorum* diye geçirdi içinden. *Gelecek beni Cihan Hükümdarı Sultan Süleyman'ın sevgili karısı Hürrem Sultan diye anmalı. Padişah karısı, padişah anası Hürrem!*

Yaşlı adam ellerini dizlerine basınarak kalkmak için doğruldu. "Allah yardımcın olsun evladım."

"Hoca Efendi." Hürrem'in sesi yine bir melodi gibi gelmişti Şeyhülislam'ın kulağına. Arkasında Hürrem'in durduğu kafese doğru döndü. Ellerini kafese dayamış olmalıydı. Bazı parmakları kafesin arasından görünebiliyordu.

"Haberi efendimize kendiniz söylemek isteriz."

Hem bir yalvarış yüklüydü şimdi ses, hem bir emir.

Hakk, diye düşündü Hoca endişeyle. *Nasıl yaptım bunu*, diye homardandı kendi kendine. Bunca yıllık tecrübesine rağmen yaşanan durumun ve yüzünü görmediği kızın büyüsüne kaptırmıştı kendini demek ki. Padişah iradesini almadan olup bitmişti her şey. Şimdi Süleyman ne diyecekti bakalım? Ama başka ne yapabilirdi ki? İçinden, *Padişah iradesi yoksa Allah'ın iradesi var*, diye savundu kendini. Hem bir din adamı olarak, Müslüman olmak istediğini söyleyen birine, "Dur ben bir padişaha danışayım. Bakalım senin Müslüman olmanı kabul edecek mi?" diyebilir miydi? Bu düpedüz küfür olurdu. Gel gör ki, söz konusu kişi Hünkar'a dört çocuk doğuran bir kadındı. Süleyman'ın gözdesi. *Ne gözleri, düpedüz aşık olduğu kadın*, diye söylendi bir kez daha, içinden. Ve bu kadın, ona haber vermeden Müslüman olmuştu şimdi. Ali Cemali Efendi, padişahın bu habere vereceği tepkiyi kestiremedi. İlk başta memnun olsa bile Hürrem'den ayrılmak zorunda kalacağını anlayınca gazaba geleceği muhakkaktı. *Ben*, dedi kendi kendine, *Allah'ın fiak yolunun kapısını açtığı bir kuluna, dur girme, demem. Padişaha söyleyeceğimi de budur.*

Başını salladı. "Evet... Sanırım böylesi daha uygun olacak kızım."

Hürrem, şah etmeye hazırdı artık!

"Ne?" diye bağırdı padişah, "Doğru mu duydum?"

Hürrem'e sanki bin yıl gibi gelmişti ama her şey beş on dakika içinde olup bitiverdi.

Aslında Süleyman ortada bir gariplik olduğunu sezmişti ama bunun ne olduğunu çıkaramadı. Bir kere o akşam Hürrem ağzına hiç şarap koymadı. Hatta istemeden ona da vermedi. Biraz değil, bir hayli durgundu. Dalıp dalıp gidiyordu. Birkaç defa ona seslenmiş fakat duymamıştı. Hiç alışık olmadığı kadar heyecanlıydı kız. Adeta eli ayağı titriyor gibiydi. Korkuyor muydu? Hürrem'i tanımasa, evet diyecekti bu soruya. Neler oluyor, diye sormaya niyetlendi ama vazgeçti Sultan Süleyman. Bir diyeceği varsa, konuyu Hürrem'in açmasının daha uygun olacağına karar verdi.

Bu durgun, düşünceli, dalgın, korkmuş haliyle bile Hürrem'in ne kadar güzel olduğunu farketti. Omuzlarından aşağı dalgalar halinde dökülen kızıl saçlarını işlemeli bir örtü süslüyordu. Oysa Süleyman'ın karşısına akşamları hep saçlarını özgürce uçurarak çıkmayı severdi. Fakat bir süredir rengarenk örtüler kullanıyordu. Öyle bağlamıyor, başının üstüne koyup iki yandan salıveriyordu örtüyü aşağıya doğru.

Dalgınlığı bile yüzündeki büyüleyici tebessümü silememişti kızın. Kaç yıldır mavi mi, yeşil mi olduğuna bir türlü

karar veremediği gözleri bu akşam sanki kararmış gibi geldi Süleyman'a. Olsun, dedi içinden. Bu haliyle de o kadar güzel, o kadar derin ki. Saklamaya gerek yok. Seviyorum bu kızı.

Hem de çok seviyordu. Mohaç ovasında onun hasretiyle nasıl kavrulduğunu hatırlayınca içi titredi.

Kızı kendine çekmek istedi fakat Hürrem hiç beklemediği bir şekilde yavaşça uzaklaşıverdi. Bu harekete canı sıkıldı ama belli etmedi. Bir sebebi vardı elbet. Yoksa Hürrem en az onun kadar istekli olurdu öpüşüp koklaşmaya her zaman.

Padişah bu sefer, "Hürrem Hanım güzel sesini bizden bu akşam da esirgeyecek mi?" diye sordu şakayla.

Hürrem yavaşça oturduğu yerden kalkıp ona doğru yürüdü. Gözlerini Süleyman'ın gözlerine dikip bir süre öyle durdu ve önünde iki dizinin üstüne oturdu.

"Hürrem kulunuzun bu akşam size söyleyeceği bir şey var."

"Güzel; yeni bir şarkı mı bu?"

"Şarkı değil."

"Şiir mi yoksa?"

"Hayır, Hazret-i Sultanım. Ne şarkı, ne şiir. Sadece bir soru. Daha doğrusu birkaç soru."

Süleyman iyice meraklandı. "Öyle mi? Sor bakalım."

"Üç şehzadesiyle, bir sultanını doğuran kadının Hristiyan olması Hazret-i Sultanımı rahatsız ediyor mu?"

Padişahın ağzı açık kaldı. Şaşkınlığını belli etmemek için kızın başındaki örtüyü çekiştirdi.

"Hayır etmiyor. Neden etsin? Nereden çıkardın şimdi bunu? Yoksa senin ibadetine mani bir hal mi var? Kiliseye filan mı gitmek istiyorsun? Söyle hemen hazırlık yaptırayım."

Hürrem hayır anlamında iki yana salladı başını.

"Hazret-i Sultanım, bir Müslüman kızı olmamı tercih etmez miydi?"

"Biz insanları dinine diyanetine bakarak seçmeyiz ki Hürrem Hanım. Bunca zamandır bunu anlamadın mı? Senin dinin sana, bizimki bize."

Padişahın sesindeki kırıklığı farketti Hürrem. Ama ok yaydan çıkmıştı bir kere. Artık istese de duramazdı. Kalbinin gümbürtüsü kendi kulağına kadar geliyordu. Süleyman'ın da bu sesi duymaması için dua etti. Heyecandan dudakları kurumuştu. Yutkunarak gırtlağını ıslatmaya çalıştı. "Demem o ki," diye mırıldandı çatallaşan bir sesle. "Hristiyan değil de Müslüman olsam, daha iyi değil miydi?"

Aslında Süleyman, meselenin ciddi olduğunu kavrayalı çok olmuştu. Sevdiği kadın için çok önemliydi vereceği cevaplar. Belki kendisi için de. Allah'ın huzurunda nasıl yalan söyleyecekti? Elbette Hürrem'in Müslüman olmasını tercih ederdi ama Mevla böyle takdir etmişse elden ne gelirdi. Hem bundan daha güzel ne olabilirdi? Bu Hristiyan kız dört evlat vermişti ona. Dört Müslüman evlat.

"Elbet daha iyi olurdu," demekten çekindiği için, "Allah'ın takdiri böyleymiş," dedi belli belirsiz. Sesine konuyu hiç önemsemediğini belirten bir ifadeyle bütün sevgisini yüklemeye çalışmışsa da Hürrem'in bakışlarının buğulanmasını engellemeye yetmemişti bu.

"Ama Müslüman olmam sultanımı daha mutlu ederdi, değil mi?"

Padişah kıza sevgiyle baktı. Artık Hürrem'in de bildiği ama onun ağzından duymak istediği gerçeği örtmeye çalışmanın manası yoktu. "Ederdi," diye fısıldadı.

Hürrem'in keder kaplı yüzü birden aydınlanıverdi. Zaten buğulu olan gözlerinden yaşlar sicim gibi yanaklarına dö-

külmeye başladı. Ama artık kimse bunlara elem gözyaşları diyemezdi.

"Öyleyse Hazret-i Sultanım mutlu olsun. *Hürrem artık Müslüman.*"

"Ne?"

Sultan Süleyman'ın hayretle yükselen sesi bir çığlık gibiydi. Hayretten başka bir ifade yoktu bu çığlıkta.

"Hürrem kulunuz, çocuklarınızın anası bugün Müslüman oldu."

"Ne?"

Genç padişah ikinci "Ne?"yi yerinden fırlarken, birincisinden daha yüksek tonla sormuştu. Şaşkın bir halde bir iki adım attı ve hala dizlerinin üzerine çökmüş vaziyette oturan Hürrem'e döndü. "Ne yaptın, ne yaptın?"

"*Müslüman oldum.*"

Padişah, o iki kelimeyi doğru duyup duymadığını anlamak için bir iki saniye bekledi. "Sırf beni mutlu etmek için dinini mi değiştirdin?"

Hürrem, bir elinin tersiyle yanağından akan gözyaşlarını silerken, "Hem evet, hem hayır," diye burnunu çekti farkında olmadan.

Süleyman yanına gelip elini uzattı, kızın kalkmasına yardımcı oldu. "Nasıl hem evet, hem hayır."

Hürrem, adamın sesindeki gizli memnuniyeti hisseder gibi oldu.

"Evet, çünkü Hazret-i Sultanım'ın mutlu olmasını istiyorum. Benim yüzümden önünden arkasından, kadını kafir, diye sözedilsin istemiyorum. Şehzadelerimin, Mihriban kızımızın ilerde bu yüzden analarından eksiklenmelerini de istemiyorum... Hayır, çünkü uzun zamandır böyle hissediyorum. Her ezan sesinde içim titriyor, anlamadığım halde

Padişah, onu bağrına bastı. Hürrem nemli gözlerinin ardından, "Hazret-i Sultanımı mutlu edebildim mi?" diye sordu. Sesinde bu sefer umut ve hatta cilve vardı.

"Elbette ettin. Zaten mutlu etmiştin, şimdi daha da ziyade mutlu olduk." Padişah Hürrem'in başını kaldırıp alnına bir öpücük kondurdu.

"*Bizi sevindirdin Hürrem Hanım, Allah de seni sevindirdin.*"

Kızın gözlerinin içine baktı bir süre. Bu sefer bakışlarında gizli bir öfke vardı padişahın. "Niye bana haber vermedin?"

"Hazret-i Sultanımın izin vermeyeceğinden korktum. Çünkü sizin ne yüce gönüllü bir hakan olduğunuzu biliyorum. Kendimi burada baskı altında hissettiğimi, bu yüzden dinimi değiştirmek istediğimi sanacaktınız. Yine senin dinin sarsa, bizimki bize diyecektiniz. Oysa ben, tamamen, Allah'ın sesine kulak verdim."

"Nasıl becerdin bunu gizli gizli? Valide Sultan'ın da mı haberi yok?"

"Yok."

"Her şeyi anlat bakalım Hürrem Hanım."

Hürrem de her şeyi başından itibaren anlattı. Dinlerken önceleri sağ kaşı şöyle çatılmış yukarı doğru kıvrılmışsa Süleyman'ın. Hele bu işi Ali Cemali Efendi'nin yaptığını söylediğinde kaş daha bir gerildi. Ancak Hürrem'in Ramazan'da gizli gizli oruç tuttuğunu, öteki kadınlar camideyken gizlice dışarıda oturup vaaz dinlediğini öğrenince kıs kıs gülmekten kendini alamadı. Bazı dini kuralları ve namaz kılmayı Mervuka'dan öğrenmesine de şaştı kaldı. Hürrem her köşesinde bin göz, her taşında bin kulak var denilen sarayda herkesin gözü önünde Müslümanlık talimi etmiş, kimsenin ruhu duymamıştı anlaşılan.

Süleyman, hala kollarının arasında sıkı sıkı tuttuğu Hürrem'i dudaklarından öpmek için eğilince hiç beklemediği bir şey oldu. Kız başını çevirip minicik eliyle, genç padişahın dudaklarını örttü.

"Olmaz."

"Ne?"

Bu, padişahın o geceki üçüncü hayret çığlığı oldu. "Neden?"

"*Hazret-i Sultanımın benim yüzümden günaha girip cehennemlik olmasını istemem* de ondan. Nikah olmadan Müslüman bir kadınla yatağa girmek zina sayılırmış. Ve daha büyük günahmış. *Hürrem kulunuz artık Müslüman Hem sizi hem kendini günahtan korumak zorunda.*"

"Kim, dedi sana bunları?"

Padişahın sesi Hürrem'e karşı ilk defa bu kadar öfkeli çıkmıştı. Kız bir şey demedi, başını önüne eğip sustu.

Süleyman hışımla yerinden doğrulurken, "Benimki de laf işte," diye homurdandı. "Cevabını bildiğin soruyu niye sorarsın be adam?"

Hürrem'in o gece hayat satrancında şah çektiğini bilmeyenler Sultan Süleyman'ın, kızını dairesinden simsiyah bir bulut gibi çıkmasına bir anlam veremedi. Yeni doğan günle birlikte kopacak fırtınadan hiçbirinin haberi yoktu. Olsaydı, o gün kimse ayakaltında dolaşmazdı.

L

İçerden gelen sesi duyanlar top gürledi sandı.

"*Bu ne işitir valide?*"

İnce, korkmuş, mahcup bir kadın sesi bu soruya cevap verdi ama dışarıda kulak kesilenler duyamadı.

"Haremimizde olup bitenlerden sizin haberinizin olması gerekmez mi?"

Cevap yine duyulamadı.

"Biz de validemiz her şeyi kontrol altında tutar, sarayımızda çıt çıksa duyar, sinek uçsa hesabını görür diye boşuna güvenmişiz. Meğer validemiz gözleri açık uyurmuş da bilmezmişiz. İyi ki kapıkullarımız var. Yoksa mülkümüzü alsalar anamızın haberi olmayacakmış."

Sultan Süleyman sabah namazından hemen sonra fırtına gibi dalmıştı Hafsa Sultan'ın odasına. Kadın oğlunu hiç bu

kadar kızgın görünüyordu. Elini öpmeyi bile unutmuştu öfkesinden. Oysa Süleyman bunu hiç önemsemezdi.

Genç padişahın öfkeli sorguları ve sitem dolu sözlerinin ardından yaşlı kadın, odanın içinde dört dönen oğluna, "Haberim olmadı diye bana kızabilirsin oğul, bunun için anana sesini yükseltmene de hak verebilirim ama Hürrem Müslüman olmuşsa bunda öfkelenecek ne var?" diye sitem etti. Süleyman'ı koltuğundan çekerek yanına oturtan kadın "Ben sevindim. Doğurduğum evlat da bilirim, benden çok memnun olmuştur. Öyleyse bu öfkenin sebebi nedir?"

Soluklanan genç adam anasının artık iyice solan gözlerine baktı. Ayıp ettim, diye kızdı kendine. Hiç anaya bu kadar bağırılır mı? Kadının elini öpmeyi bile unuttuğunu hatırladı. Belki gönlünü alır umuduyla Hafsa Sultan'ın elini öpüp başına koydu.

"El öpenlerinle, devletinle çok yaşa Han oğlum. Allah seni devletimizin başından eksik etmesin. Hele de bakayım neler olmuş? Nasıl becermiş bu güzel işi bizim deli Hürrem?"

Süleyman, herşeyi bir bir anlattı. "Durum böyleyken böyledir valide" dedi. Ancak *asıl meseleden* hiç sözetmedi. Hürrem'in onun koynuna girmeyi reddettiğini söyleyemedi. "Şarîken'in, Papa'nın sarayında ne konuşulur duyarız fakat yolculuğunuza olduğunuz sırradan yaptığından haberimiz olmaz, öfkem onadır."

"Bu güzel şey için Allah'a şükretmiş mi?"

"Etmiş." Ama etmemişti. Bütün gece gözünü kırpmamasına sıra aklına gelmemişti böyle bir şey.

"Hürrem şimdi son derece mutludur. Bir yandan da eski dinden çıktığı için çok duygulu. Hem sevap sevinci vardır içinde hem günah korkusu. Kızın kalbini kırmayaydın keşke."

"Kırmadım."

Ama kırdığını biliyordu.

Hafsa Sultan, "Bir şeyler sezmiştim ama," diye başladı. Şehzade Beyazıt'ın kulağına ezan okunurken Hürrem'in hayıflanması, kızın bunu Süleyman'a söylememeleri için yalvarmasını, Mevlid dinleyeceğim diye tutturmasını ve nasıl gözyaşı döktüğünü anlattı oğluna.

"Bunları bize o zaman anlatsaydın ya valide."

Kadın oğlunun sesindeki siteme aldırmadı.

"Allah ile kul arasında bir şey. Bize ne demek düşer? Ne diyeydim sana; cariyem Mevlid okurken ağladı, ezan dinlerken düştü bayıldı mı? Böyle bir niyeti olduğunu tahmin de edemedim. Haberim olsaydı Hürrem'e yardım ederdim. Sevabına ortak olmak için ne gerekse yapardım."

Hafsa Sultan, öfkesi yarışmış olmasına rağmen Süleyman'ın hala dudaklarını kemirdiğini farketti.

"Oğlumuzun öfkesi sefi haberi olmadı diye midir?"

"Hoca'ya da kızdım. Bizden habersiz bu işe kalkışır mı? Kendisine saygıda kusur etmesek de, Hoca bizim kulumuz değil midir nasıl olsa?"

Kadın hayretle baktı. "Tövbe de. Senin hizmetindedir ama hepimiz gibi Cemali Hoca da Allah'ın kuludur." Bakışlarında ve sesinde kızgınlığın izleri okunuyordu artık Hafsa Sultan'ın.

Süleyman başını sallayarak hak verdiğini belli etti. "Öfkeden ne dediğimizi bilmiyoruz ki!"

"Öfkenin, bana söylemediğin başka bir sebebi olmasın sakın."

Padişah açar toşar kalktı. Çünkü *asıl meseleye* ağzından kaçırmak istemiyordu. Padişah da olsa bir oğul, anasına

sevdiğim kadın beni koynuna almadı, kokusunu şimdiden özledim Hürrem'in ana, diyebilir miydi hiç.

Süleyman topuklarını vura vura kapıya yöneldi ve çıktı gitti. Hafza Sultan, düşünceleriyle başbaşaydı şimdi.

Oğlunun önünde çok memnun olmuş gibi davranmıştı, mutlu da olmuştu gerçekten- ama sadece içinden bir ses öyle söylüyor diye bu kadar önemli bir karar vermeyeceğini bilecek kadar iyi tanımıştı Hürrem'i artık. Asıl amacı başkaydı elbet.

Güldane Sultan'ın rüyası da hiç çıkmıyordu aklından zaten. Tamam, rüya gerçekleşmiş, güvercin kartalı yakalamış, onun kanatları arasında hiç erişemeyeceği yalçın kayalara ulaşmıştı ama alt tarafı güvercindi işte. Kartal birden onu sarmalayan kanatlarını açarsa ne olacaktı? Çıktığı yüksekelerden yuvarlanıp gidecekti. Sadece o mu? Dört minik güvercin de onunla yok olacaktı belki de.

Birden çılgınca bir fikir takıldı kafasına Hafza Sultan'ın. "Yoksa bu deli, düşündüğüm şey için mi yaptı bu işi?"

Soruyu kafasında evirip çevirdi. "Yok canım," diye homurdandı, "deli dediysek, bu kadar da değil ya."

Mutlaka birileriyle konuşmalıydı. Yoksa çıldıracaktı kafasını kurcalayan sorulara cevap bulmak için uğraşırken. En iyisi hemen Hürrem'in yanına gitmekti.

Tam kalkarken Hatice Sultan'ın içeri girmesi kadını rahatlattı. Kızı daha pek gençti, ama İbrahim Paşa'yla evlendikten sonra bir kadın sîması gelip oturmuştu yüzüne.

"İyi ki geldin Hatice. Deliriyorum galiba."

"Çıldıran bir sen değilsin valide. *Padişah* da çıldırmış berhalde. Sabahın köründe kocamı çağırttı. İbrahim bir telaş fırladı, gitti. Neler oluyor? İsyan mı çıktı, düşman mı saldırdı?"

Hatice, Makbul İbrahim'le evlenip Sadrazam katısı ve ana olmuştu ama hala ağabeyi Sultan Süleyman'dan "Padişah," diye sözetmekten vazgeçmemişti.

Hafza Sultan şimdi buna gülecek durumda değildi. Hemen konuya girdi. "Çıldırsa da yeridir kızım. Hürrem gizlice din değiştirmiş."

"Ne yapmış, ne yapmış?"

"Kelime-i Şahadet getirip Müslüman olmuş."

Hatice Sultan iki elini yanaklarına vurarak hayretini belli etti ama bunu yeterli saymadı. "İnanmıyorum," diye kiçik bir çığlık da attı.

"İnansan iyi edersin. Çünkü *padişah* inanmış durumda." Kadın elinde olmadan "padişah," derken kızının sesini takin etmişti. Ama Hatice Sultan bu alayı farketmeyecek kadar şaşkındı.

"Sevinmiştir mutlaka."

"Ben daha çok öfkelenmiş gördüm oğlumu."

"Ne var bunda kızacak? Doğrusu tebrik etmek gerekir. Çok yürekli kızmış, aşk olsun. Din değiştirmek kolay mı? Aferin kıza. Önünden arkasından 'büyücü bu Moskof' diye dedikodu yapılırken meğer Hürrem Hanım Allah'ın huzuna kavuşuyormuş ha? Ama belliydi zaten. O ayılmalar, gizli gizli Mescid'e gelip dışarıda oturmalar. Bir ses çağırıyormuş onu demek ki."

"Sen Hürrem'in bunu sırf din-iman için yaptığına inanıyor musun?"

Soru öyle bir tonla sorulmuştu ki, Hatice'nin kafası karıştı. "Ya ne için yapacak?"

"Olayları arka arkaya getirsene. Süleyman'ın gözüne girdi. Gülbahar sürüldü." Kızının itiraz etmeye hazırlandığını görünce, "Tamam, arkasından üzüldü, ağladı, padişa-

ha yalvardı ama bakalım, sahi mi? Gerçek duyguları böyle miydi, yoksa rol mü yapıyordu?" diye devam etti. "Sonuçta ne oldu?"

Kızı ağzını açmaya niyetlendi ama Hafza Sultan yine fırsat vermedi. "Ne olacak? Bir küçük cariye koskoca Cihan Hükümdarının tek kadını oldu. Peş peşe dört çocuk doğurup yerini sağlamlaştırdı. Daha ne kadar doğurur bilmem. Şimdi bir de bu din değiştirme işi çıktı."

Hatice elbisesinin sırmalı süsleriyle oynadı. "Hürrem çocukları bir yerden alıp gelmiyor ya. Padişah istiyor, o da yapıyor."

Hafza Sultan güya kızıyla dertleşiyordu ama onun dediklerini ya duymuyor ya dikkate almıyordu. "İnsanın alacası içindedir kızım. İçinden neler geçiyor, neler kuruyor bilmiyoruz ki."

"Niye yapıyor bunları sence?"

"Süleyman'a tuzak kuruyor." Hafza Sultan, bunu bir sır fısıldar gibi söylemişti.

"Ne?" Hatice elini sallayarak inanmadığını belli etti. Yüzünü örtmeye çalıştı ama gülüşünü annesinden saklayamadı.

"Hiç gülme. Bu saçları boşuna ağartmadı anan. Ne düzenler, ne entrikalar gördü. Süleyman üzerindeki etkisini artırmaya çalışıyor kız."

"Daha ne etkileyecek? Padişah 'Hürrem' derken, ağzından bir 'Hürrem' daha çıkıyormuş. Daha dün İbrahim Paşa söylüyordu. Hürrem'in isteyip de yaptıramayacağı şey yokmuş Padişah'a."

"Senin kocan Sadrazam olmuş ama gözleri açılmamış daha. Hürrem'in isteyip de Süleyman'a yaptıramayacağı bir-iki şey kaldı, şimdi onların peşinde."

"Neymiş o?"

Hafza Sultan, yine o esrarengiz havaya bürünmüştü.

"Süleyman'ın tahtını Gülbahar'ın oğluna bırakmayacak. Artık o tahtı kendi oğlu için istiyor Hürrem."

Hatice Sultan ilk defa ciddileşti. "Sırf kendi oğullarından birini veliaht ilan ettirmek için mi din değiştirdi Hürrem?"

Kadın, kızının gözlerine baktı. "Sebeplerden biri. En az içinden duyduğu ses kadar önemli bir sebep."

"Ama Padişah bunu yapmaz ki. Çok sever Şehzade Mustafa'yı."

Hafza Sultan kızının sözünü duymadı bile. Birden çılgınca bir düşünce kıvrılıvermişti beyninin bir köşesinde.

Annesinin yüzündeki ifade değişikliğini gören Hatice Sultan daha da meraklandı. "Ne?"

"Yoksa bu kız aklıma gelen şeyi mi yaptı?" Sanki soruyu görünmeyen birilerine sormuş gibiydi kadın. "Kaderini ve Süleyman'ı zorlama Hürrem," diye fısıldadı ardından. "Kaderini bilemem ama oğlumu senden iyi tanırım. Süleyman'ın hevesi çabuk söner de, öfkesi dinmek bilmez."

Hafza Sultan, "Kalk," dedi kızına telaşla. "Kalk; gidiyoruz."

"Nereye?"

"Hürrem Hanım'ı tebrik edelim bakalım."

Ama Hatice Sultan, annesinin asıl niyetinin kızı sorgulamak olduğunu anlamıştı.

Ana-kız adeta uçar gibi gittikleri Hürrem'in dairesini büyük bir telaş içinde buldular. Her taraf her tarafaydı. Hizmetkarlar oraya buraya koşuşuyor, Hürrem aralarında dolanıp onlara emirler veriyordu.

Hatice Sultan kıza sarıldı. Hafza Sultan elini öptürdü. Bir adım geri çekilip delici bakışlarla süzdü ve dayanamadı kollarını açıp Hürrem'in gelip kendisini kucaklamasını bekledi.

"Allah sevabını kabul eder inşallah kızım."

Hatice Sultan, etraftaki koşuşmayı göstererek "Hayırdır," dedi. "Bu ne telaş?"

"Toparlanıyorum."

Gün başladığı gibi sürprizlerle devam ediyordu. Yaşlı kadın diyecek laf bulamadı. Hatice de "Toparlanıyorum" lafına bir anlam verememişti. "Ne yapıyorsun?"

"Eşyalarımı topluyorum."

Ana-kız hayretle birbirine baktı. Bu kez konuşan Hafza Sultan oldu. "Niye yapıyorsun bunu kızım? Hem, Padişah evinden kadın kısmı öyle aklına esince çekip gidebilir mi?"

"Efendimiz nasıl olsa izin verecektir gitmeme. Kadın Anam. Hatta bunu kendisi isteyecektir."

Hatice Sultan itiraz etti. "Olmaz öyle şey. Padişah seni seviyor. Hiç dört çocuğunun anasına git der mi?" Kızın sesinde sevgi, korku, endişe, hayret, bütün duygular vardı.

Hürrem, "Der," diye kestirip attı.

"Bir türlü anlamıyorum. Padişah senin gitmeni neden istesin?"

Hürrem durdu. Hatice'yle Hafza Sultan'ın ellerini tuttu.

"Çünkü ona artık birlikte olamayacağımızı söyledim. Çünkü benim bedenim artık nikahsız bir erkeğe haramdır. Zina büyük günahtır, öyle değil mi?"

Hatice Sultan'ın ağzı açık kalmıştı. Hafza Sultan başından aşağı kaynar sular döküldüğünü sandı. İçinden, ben öleceğim günü de bileceğim herhalde diye geçirdi. Bu deli kız korkuduğum şeyi yapmış işte.

Hürrem, yaratılış etkisiden memnun fakat son derece üzgün bir sesle, "Hazret-i Sultanım yüce gönüllüdür. Beni böyle bir günaha zorlamaz. Ben de çocuklarının babasının günaha girmesini istemem. Eh... böyle olunca... Hürrem'e yol görürdü demektir."

Hatice kızı elinden çekip başını sevgiyle göğsüne dayadı. Hürrem'in gözleri bulutlanıverdi hemen.

Yaşlı kadın hala diyecek bir laf arıyordu. Hem ne diyecekti? Güzel kızım, diyerek günaha teşvik mi edecekti? Onu caydırmasının faydası da olmazdı. Çünkü söz Süleyman'dan çıktıktan artık. Oğlum köşeye sıkıştı şimdi diye düşündü Valide Sultan. Zinanın lafı çıkmaya görsün. Ne taç dinler ne taht. Ahali güleyazı gelir. Süleyman sevdasından yanıp tutuşsa da bunu göze almaz. Öyleyse önünde iki yol var. Ya kıza kapıyı gösterecek, ya nikahı basacak. İkincisi asla düşünülemeyeceğine göre, Hürrem eşyalarını toplamakta haklı.

Hürrem, bütün bunları taht varisliğini Gülbahar'ın oğlundan kendi çocuklarına geçirmek için ince ince hesaplayarak yapmıştı. Bu uğurda Süleyman'ın onu terketmesini ve hürrün hayallerinin yıkılmasını bile göze almıştı. Ya hep, ya hiç demekti bu. Aptalca mıydı? Belki. Ama yürek isteyen bir işti. Bu büyük kumarı ancak Hürrem gibi akıllı ve ihtiraslı bir kadın oynayabilirdi zaten. Kızın cesur olduğunu bilseydi ama bu kadarını tahmin etmemişti Hafza Sultan. Çocukları için sahip olduğu her şeyi ve geleceğini bile kaybetmeyi göze alan bir anaya ne denebilirdi ki, diye söylendi. Ancak sarılıp öpülürdü.

Öyle yaptı. Bir kere daha Hürrem'i alnından öptü. Sanki bir veda öpücüğüydü bu.

Padişah'ın Hürrem'i yollamak zorunda kalacağına inanan Hatice Sultan da ince ince ağlıyordu artık. Gözyaşları göğsünde sessiz hıçkırıklarla titreyen Hürrem'in kızıl saçlarına döküldü.

Hürrem'in Müslüman olduğunu Sultan Süleyman'dan işiten ikinci kişi Makbul İbrahim Paşa oldu. Hafza Sultan

pek şaşırmış görünmemişti ama Sadrazam'ın ağzı açık kaldı bir süre. Uzun ve sıkıntılı bir sessizlik oldu. İbrahim ne diyeceğini bilemedi. Padişahın karşısında düşünceli düşünceli dolaştı durdu. Bu öyle laf ebeliğiyle geçiştirilecek bir konu değildi. Adı gibi emindi Sadrazam. Kız bu işi iyice hesapla yapmıştı. Kokusu da yakında çıkacaktı mutlaka. İyi de o ne diyecekti şimdi Süleyman'a? Neyse ki konuşan yine padişah oldu.

"Ya! İşte böyle paşa." Şimdi sesinde alaycı bir ifade vardı Süleyman'ın. "Nerede senin o, mülkünüze değil düşman askeri, karınca girse haberimiz olur, övünmelerin? Kız kardeşim Hatice'ye, Moskof kızı, Moskof kızı, diye küçümsediğin Hürrem senin casusları bak nasıl faka bastırdı."

Adam kıpkırmızı oldu. Demek, karısı evde ne konuşurlarsa gidip yetiştiriyordu. Öyle yapacağını tahmin ederek ihtiyatı elden bırakmıyordu ama karı-koca arasındaki yatak muhabbeti de anlatılmazdı ki. Yoksa diye bir şüphe kurtçuğu başını kaldırdı beyninin içinde. "Süleyman kızkardeşini casusluk yapsın diye mi verdi bana?" İyice huzuru kaçtı. Venedikli Giritti ziyaretine geldiğinde yaptıkları konuşmaları da yetiştiriyor muydu acaba Hatice? Gerçi adamla Latince konuşuyordu ama... İbrahim, karısının bu lisanı bilip bilmediğini hiç düşünmemişti doğrusu bugüne kadar. Bir de şu Venedik altınları vardı. Mısır'dan gizlice getirttiği mücevherler de. Sandıkları gece taşıttırıyordu ama Hatice biliyordu elbette olup biteni. Bunları da anlıyor muydu? Hürrem'e 'Moskof' dediğini yetiştirdiğine göre bunu da yapar, diye düşünüp ürperdi korkuyla. Farkında olmadan eli gırtlağına gitti. Toparlan, diye uyardı kendini Sadrazam. Adam cariyesinin aşkıyla kavruluyor, sen neler düşünüyorsun?

"Casuslarının, efendinizin haremininde ne işi var Sultanım? Devlet güvendedir ancak haremimize kulak kabartmak haddiniz değildir."

Şimdi padişah da ayaktaydı. İki arkadaş odanın içinde volta atıp duruyordu. Süleyman düşünceli olduğu zamanlar yaptığı gibi ellerini arkasında, belinin üzerinde birleştirmişti. İbrahim ise destek olarak kullandığı kolunun avcuna, diğerinin dirseğini dayamış, işaret parmağıyla yanağını kuşatan ince sakalını kurcalıyordu düşünürken.

Süleyman farkında mıydı henüz bilmiyordu ama onda bir cariyenin din değiştirmesinin ötesinde bir durum vardı. Hem de ciddi bir durum. Süleyman daha "Haberin var mı, Hürrem din değiştirmiş," dediği anda bunun bir devlet krizine dönüşeceğini farketmişti İbrahim.

Padişah'ın kıza gerçekten aşık olduğuna bir türlü inanamıyordu. Harem'in dünyanın en güzel kızlarıyla dolu olsun, sen tut her gece aynı kıza talim et. Olacak şey değildi. Daha da kötüsü padişahın kızın acayip etkisi altında kalmasıydı.

Hürrem'i hafife almanın ona ne kadar pahalıya patladığını hatırlayınca tüyleri diken diken oldu İbrahim'in yine. Mohaç Seferi olayında Süleyman onun değil, kadının aklına uymuştu. İtibarı iki paralık olmuştu ama bereket işi pişmanlığa vurmayı becerecek kadar akıllıydı. Sinsi bir yılandı bu kız. Sokuluşuna anlanıyordun bile. Anladığındaysa iş işten geçiyordu. Şimdi durup dururken Müslüman olması da hesaplı kitaplı bir şeydi mutlaka.

İbrahim, yılanın sokmasından Süleyman'ı korumalıyım, diye düşündü. Netice de başka hesapları olsa da dostuydu padişah onun. Üstelik hesaplarını gerçekleştirebilmesi için hâlâ Süleyman. Bu olayı bir fırsata dönüştürmeliydi. Hür-

rem'den kurtulma fırsatına. Moskof yılanını kendi zehiriyle öldürme fırsatını!

Padişah birden karşısına dikilince İbrahim bir an yüzünün düşüncelerini ele vermiş olmasından korktu.

Sultan bir şey söylemeye karar verdiği zaman yapığı gibi alt dudağını hafifçe sarıyordu. "Büyük musun İbrahim?" dedi.

Bilmiyordu işte. Nereden bilecekti adamın aklından geçenleri. Bereket padişah soruya kendi cevap verecek gibiydi. Süleyman'ın sesi fısıltı gibi çıkmıştı. Utanmış mıydı, yoksa İbrahim'e mi öyle geliyordu?

Sorusunun arkasını getirmek konusunda kararsızlık yaşadığı belliydi. Sonunda kelimeleri seçe seçe konuştu Padişah. "Allah şahittir ki, hiçbir baskım olmadı. İma bile etmedim. Buna rağmen Hürrem'in sırf beni mutlu etmek ve çocuklarının anasına 'kafir' dedirtmemek için dininden vazgeçip hak yoluna dönmesine memnun oldum elbet."

İbrahim içinden,"Sen öyle san," diye homurdandı elinde olmadan.

"Hani Harun Hazinesi gibi bir şey koydu Hürrem Hanım şu gönlümüze," diye devam etti Süleyman. "Fakat ... asl... me... mesele... başka İbrahim."

İşte, diye bir çığlık yükseldi Sadrazam'ın içinden. Yılanın oyunu şimdi ortaya çıkıyor.

"Ben padişahım, sen de vezirimsin. Fakat seninle aramızda bundan öte bir hukuk var. Biz arkadaşız. Üstelik sen şimdi bir de eniştemsin."

İbrahim dosaça gülümsedi. "Padişahımın dostluğunu kazanmış olmak her şeyin üstündedir."

"Onun için *asıl meseleyi* senden başkasına açamadım İbrahim. Diyeceklerim burada kalacak. Kulağın duyacak ama dilin söylemeyecek."

"Bundan kuşkumuz mu var yoksa?"

Süleyman adamın gözlerinin içine bakıp, Az önceki samimiyeti unutturan bir resmiyetle, "Olsa mührümüzü sana verir miydik?" diye sordu birden. "Hadi verdik diyelim, şu kelimelerimizin üstünde durur muydu hala?"

Boz gibi bir ter boşandı Maktul İbrahim'in sırtından. Kasının damarlarında donduğunu sandı. Gözleri kararıp, Bir iki yudum su içip kendine gelmeye çalıştı. Bunlar böyle işte diye geçirdi içinden. Ne yapacakları belli olmuyor. Bir bakıyorsun dost, bir bakıyorsun düşman. Onun için tedbiri elden bırakmayacaksın.

Arkadaşının allak bullak olduğunu gören padişah bütün sükunetine rağmen keyiflendi. Sadrazamının sırtına kocaman bir şaplak indirdi. "Sana da şaka yapmaya gelmiyor paşa. Seni dost bellemesek, alıp karşımıza konuşur muyuz? Mesele zor. Lafın ucunu bulmaya çalışıyorum."

İbrahim, heyecandan geberteceğim be adam, konuş haydi. Ne diyeceksen de, diye bağırdı içinden ama duygularını ele vermemek için yüzüne sıcak bir tebessüm oturtmayı da ihmal etmedi. "Kulağımı açtım, ağzımı mühürledim, efendimi dinliyorum."

"*Asıl mesele* şu. Hürrem, artık Müslüman olduğu için sapı içiniyor."

Hoppala! Bu muydu Padişah'ın bir türlü söylemeye dilinin varmadığı sır.

"Müsaisiptir Sultanım. Zaten siz de pek düşkün değilsiniz."

"Dinlesene be adam! Arkası var. Hürrem Hanım, ben artık Müslüman oldum, sözüde ayın yarısı baş koyamam, diyor, anladın mı?"

Hayda diye homurdandı İbrahim içinden. Bu kez ne yapmak istiyordu? Süleyman'ın koynuna girmek için haremi

burbirine katan o değil miydi? Niye şimdi vazgeçiyordu bu-dan? "Niye," diye soracaktı ama cesaret edemedi. Fakat Padişah, arkadaşının bakışlarından sorusunu anlamıştı.

"Haklı. Bir Müslüman'ın cukalsız yatağa girmesi zinadır."

"Ne?"

İbrahim şaşkınlıktan sesine hakim olamamıştı. "Boğaziçi Sultanım," dedi telaşla. "Hayretinizden sesimiz yüksek çıktı."

Adam bir an susttu. Beklediği fırsat ayağına geliyordu işte. Hem de koşarak. "Mohaç'a Hürrem'in zaferi" diyenlere göstereceği gerçek zaferin ne olduğunu. Hemen, "Kovun gitsin öyleyse Moskof'u," dememek için kendini zor tuttu. İbrahim Paşa Sesinin titreyerek heyecanını ele vermemesi için bir iki kez yutkundu. "Hürrem Hanım dinin bu emrini kimden öğrenmiş?"

"Ali Cemali Hoca'ya sormuş. O da, asla olmaz. Caiz değildir. Zinadır. Günahı, vebali ağırdır, demiş."

"Al sana devlet krizi," diye neredeyse ayağa kalkıp keyifle oynayacaktı İbrahim artık. Osmanlı padişahı koca Sultan Süleyman Hürrem'le yaşamaya devam ederse zina yapmış duruma düşecekti. Bu da büyük sıkıntı yaratırdı. Kabul edilemezdi böyle bir şey. Hele Şeyhülislam 'zinadır' dedikten sonra. O zaman yapacak tek şey vardı. Hürrem'in üstüne bir çizik atmak. Artık o çizdiğin nasıl anlacağına da varsın Süleyman karar versindi.

Sevincini bastırarak, "Çok zor bir durum efendimiz," diye mırıldandı yavaşça.

"Şimdi söyle bakalım paşa. Bu durumda ne yapmak gerekir?"

İbrahim siz dalsa "Çağır celladı," diyecekti. Dilini zor tuttu. "Efendimiz bu sorusuna hangi cübbemizde cevap verelim? Sadrazamınız olarak mı, enişteniz olarak mı?"

"Bana ne Paşa! Canım hangi cübbeni istiyorsa onunla konuş. Bize cübbe değil, şikat yok lazım."

İbrahim uzun uzun padişaha baktı. Heyecanla, onun ve neceği aklı beklediğini görmenin mutluluğunu içine iyice sindirdi ve "Öyleyse izin verin iki cübbemle konuşayım," dedi.

"Konuş."

"Osmanlı diyarına geldiğimizde bize sevda masalları anlatılırdı. İçimizden ah dercük, bize de böyle sevda nasip olur mu?"

Adam konuşurken, bir yandan da padişahın bakışlarını izliyordu. Bu çelik kadar güçlü gözlerde göreceği tepkiye göre, ağız değiştirmeye hazırlıklıydı. "Efendimizin lütfuyla Hatice Sultan'la evlenerek böyle bir mutluluğa eriştik. Ama bilirsiniz ki..."

Sesini Lafının arkasını getirmeye çekinirmiş gibi yaptı. Aslında beyni bir makine gibi çalışıyordu. Birkaç dakika içinde söyleyeceğinin etkili olması için kelimeleri tartıyordu.

"Bilirsin ki," diye sabırsızlandı Süleyman.

"Biliriz ki, Hürrem Hanım'la efendimizin sevdası da gün gelecek, tüm sevda masalları gibi dillere dile anlatılacak. *Enişte cübbemizle* bahtığımızla efendimize söyleyeceğimiz budur."

Bir kere daha soluklandı adam. İşte o an gelmişti. Hürrem'in gırtlağına yağı kemendi takmaya hazırdı artık İbrahim. "Fakaaat," dedi yavaşça. "*Canım efendim.* Devlet sevda dinlemez. Efendimiz bizden iyi bilir ki. Devlet cesaret ister, fedakârlık ister. Devlet korkaçtır. Ister ki en büyük sevda kendine olsun. Devlete, kendine duyulandan başka sevda kabul etmez."

Padişahın gözlerinin içine bakarak, hiç tepki vermemesi dinlemesi neye işaretti acaba? Hak mı veriyordu, yoksa içinde yavaş yavaş öfke mi kabarıyordu Süleyman'ın. Fakat artık duramazdı. "Kullarınızdan hep kanuna, nizama, şeriata uygun yaşamasını istemediniz mi?" diye sordu ihtiyatla.

"İstedik." Süleyman'ın sesi tok çıkmıştı.

"Dinin uygun bulmadığı bir hayatı kullarınıza yasaklamadınız mı?"

"Yasakladık." Padişah, öncekinden daha tok bir sesle cevap vermişti. Ama sesi çatallanmış gibi gelmişti İbrahim'e.

İbrahim yutkundu. Belki de Hürrem'inkini planlarken kendi mezarını kazıyordu.

"Efendimizin Hürrem Hanım'a sevdasının ne kadar büyük olduğunu bilirim. Ama Allah'ın önünde şahidiz ki, atalarının miras bıraktığı devlete sevdası daha yücedir."

"Lafı gevelemeye gayret. Ne diyeceksen de." Padişahın sabrı taşmıştı sonunda. Gözleri alev alev yanıyordu şimdi. İbrahim'i yine soğuk bir ter bastı.

"Demem o ki sultanım," diye mırıldandı. "Sevdası ne kadar büyük olursa olsun bir hükümdar kendi koyduğu yasağı çiğnememeli. Çiğnememek ki, kullarından kanuna, nizama, şeriata uymalarını beklemek hak olsun. *Sadrazamı cân bentrile söyleyeceğiniz* de budur."

Mütiş bir sessizlik oldu.

İbrahim Paşa, ne yapacağını, ne diyeceğini, nereye bakacağını, ellerini nereye koyacağını bilmiyordu. Padişah gözlerini hiç kırpmadan ona bakıyordu. Hiçbir ipucu yoktu bu bakışlarda. İbrahim'e yüzlerce yıl sürmüş gibi gelen sessizliğin ardından "Şu yüreği buradan söküp atmamı istersin sen!" diye bir fısıltı döküldü Süleyman'ın ağzından.

Paşa, sanki bu söylediklerinden dolayı son derece üzgünmüş gibi, başını salladı. "Hükümdarların, yüreklerinin değil devletin sesini duyması lazım değil midir? Efendimizin ataları hep böyle yapmadı mı?"

İlkinden daha beter bir sessizlik oldu. Öyle ki, elini uzatsa tutuverecekti sanki suskunluğu İbrahim. Bütün odaya çökmüştü sessizliğin yoğunluğu. Süleyman'ın duruşu ve bakışları değişememişti. Sadrazamı üzerinden ayrılmayan gözlerine bakmaya korkuyordu.

Aradan ne kadar zaman geçtiğini bilmiyordu İbrahim. Semen mi, saatler sonra mı... Ama padişah arkasını dönüp pencereye gitti. Bir süre boğazın, güneşin ışıklarıyla yıkanmış mavi sularına baktı. Hürrem'in gözleri kadar mavi, Hürrem'in gözleri kadar yeşil, Hürrem'in gözleri kadar derin sularına. Sonra İbrahim'e dönmeden sordu.

"Yasağı çiğnenmek üçün ne yapmak gerekir deresin emşte?"

İbrahim yine *"Çağır celladı, çağır celladı"* diye zafer çığlıkları atmamak için kendini zor tuttu. "Sadrazam da olsa, emşte de, kul kısmının vereceği akıl bu kadardır. Efendimiz, bugüne kadar hep doğru kararlar vermiştir. Yüceliği ordandır. Yine en doğru kararı verecektir."

Bu seferki sessizlik kısa ömürlü oldu.

Süleyman döndü. Sadrazam'ı orada bırakıp ağır ağır kapıya yöneldi. Bu kez ellerini arkasında, belinin üzerinde birleştirmemişti. Demek ki ne yapacağına karar vermişti.

İbrahim yalnız kalınca, keyifle ellerini ovuşturdu. "Hazır ol Hürrem," diye homurdandı. *"Cellat kemanını yağlıyor."*

LI

"Padişah ikindi ezanından sonra bekliyor," habetini getirdiklerinde Hürrem'in dizlerinin bağı çözülüverdi. Onu niye Arz Odası'na çağırıyordu Süleyman? Can yoldaşı Merzuka'yla göz göze geldi. Dokunsalar ağlayacaktı Tatar kızı da.

Hürrem kendini yavaşça divana bıraktı. "Arz odası mı!" diye mırıldandı. Süleyman'ın orada elçileri kabul ettiğini ve adamları azarladığını duymuştu. Şimdi aşağılanıp azarlanırmak sırası ona gelmişti anlaşılan.

Bu ne acele, diye geçirdi içinden. "Artık seninle yatmam," demesinin üzerinden sadece bir gün geçmişti. Tek bir gün. Padişah sürgün kararını bildirmek için çağırıyorsa mutlaka.

Hata mı etmiş acaba? diye düşündü. Pekala, bu acıyı da mayalıyabildi. Umudunu Şehzade Mustafa'nın *beklenmedik bir şekilde ölmesi* gibi bir mucizeye bağlayarak son sözü kadere bırakabilirdi. Bak bu hiç aklına gelmemişti. *Mustafa'nın ölmesi...*

Bu yapıtlarının tehlikeli olduğunu biliyordu. Zaten Tacını babası ona, "Tehlikeye bayılıyorsun," der dururdu. Dağlar tehlikeyle kol kola yaşamaya alıştırıyordu insanı. Fakat saray dağlardan beterdi. Her odasında bir tuzak kuruluyor olabilirdi. Her an kurtlardan daha yırtıcı biri saldırabilirdi insanın üzerine. Saray hayatının böyle olduğunu hiç düşünmemişti Hürrem. Ölüm burada dağlardan daha yakındı insana. Yoksa bitmek bilmeyen uzun, gizemli ve loş koridorlarla, çoğuna güneş ışığı bile sızmayan odalara sinen bu tuhaf koku ölümün kokusu muydu? Hürrem böyle bir ortamdaydı işte. Tehlikelerle iç içe yaşamaktan başka ne yapabilirdi? Bu kumarı oynamazsa, ölümün soğuk elinin ama bugün ama yarın gelip onun ve çocuklarının boğazına sarılacağını biliyordu. Öyleyse bu kumarı oynamak zorundaydı. O da oynamıştı. Zayıf da olsa bir umut vardı hiç değilse. Umudun peşine takılmış ve kaybetmişti. Hepsi bu.

Gülbahar'ın saraydan ayrıldığı günü hatırladı. Hiç eğilip bükülememişti kadın. Ağladığını ne gören olmuştu, ne duyan. Öyle dimdik çıkıp gitmişti. Dönüp bir kere bile arkasına bakmamıştı.

Ani bir düşünce bıçak gibi saplandı beynine. Müthiş bir korku kerpeten gibi sıkıverdi yüreğini. *Ya padişah çocuklarını vermezse?*

Yapar mıydı Süleyman böyle bir kalpsizlik? İçinden bir ses, "Niye yapmasın?" diye tısladı. "Gülfem adlı cariyenin doğurduğu oğlanın boğdurulduğunu kendi kulaklarınla işitmedin mi anasından?"

Göğsüne ateş düştü. "Padişah bekliyor," habenni aldığı anda nemlenen gözlerinden sağnak boşanıverdi hemen.

Merzuka koşarak yanına geldi. Hanıman gözlerinden akan yaşları silmeye çalıştı ama kendi de ağlıyordu.

"Ama Beyazid daha küçücük," diye fısıldadı Hürrem. "Şehzademin anaya ihtiyacı var daha. Hepsinin ihtiyacı var bana."

Gerekirse padişaha yalvarmaya karar verdi. Hiçbir şey için yalvarmamıştı o güne kadar. Ama yavruları için yapacaktı bunu. Bir gün Şehzade Mustafa'nın gelip boğdurması için çocuklarını burada bırakacak değildi ya. Ölecekleriyse de beraber, kalacaklarsa da beraber olacaklardı. Hep birlikte, sarmaş dolaş.

Lanet Gülbahar elbette ağlayıp sızlamazdı. Niye ağlasındı ki? Mustafa'sı yanındaydı kadının nasıl olsa.

"Evlatlarımı koparmasınlar benden," diye Merzuka'nın boynuna sarıldı. "Çocuklarımı bana bıraksınlar da görsünler bakalım, başım bulutlara değecek kadar dik nasıl çekip gidermişim *saray dedikleri bu mapushaneden.*"

Kalktı.

"Bana Mısır pamuklusu beyaz elbisemi giydirin."

Nedimeler şaşırdı.

Ereği yere kadar uzanan beyaz içliği giydi. Ayaklarına beyaz ipekten bir terlik geçirdi.

Yunan çuhasından, süt kadar beyaz bir kaftan giydi. Hiçbir mücevher takmadı üzerine.

Merzuka da hizmetkarlar kadar şaşkındı. İlk defa ergu van rengi bir şey giymemişti Hürrem. "Neden böyle bembeyaz giyindin?" diye sordu.

"*Kefenimi giydim Merzuka.* Anlamadın mı?"

Kızın göryaşlarına boğulmasına aldırmadan döndü, hizmetçilerinden birinin koşarak getirdiği hotozunu eliyle itti-

di. Saçlarını beyaz bir bürümcükle örtüp kapıya yöneldi azametle. Cafer endişeli gözlerle peşine takıldı. "Aman Yarabbi," diye mırıldanıyordu durmadan. "Ne kadar güzel, ne kadar güzel."

Arkasında kendisi gibi dimdik yürüyen nedimeler orduşuyla ilerleyen Hürrem i beyazlar içinde görenler büyülenmiyordu. Hiçbir şeyden haberi olmayan harem halkı, her zaman erguvan renginin çeşitli tonlarında şahane kunaşlar giyen Hürrem'i bembeyaz bir kıyafetle görünce gözlerine inanamadı. Sultan Süleyman'ın gözdesi, erguvanlar içinde güzeller güzeliydi. Fakat şimdi meleklere dönmüştü. Hürrem adeta süzülür gibi-Kırım'da Güldane Sultan'dan görüp hayıldığı o kayar gibi yürümeyi deneye deneye öğrenmiş-ti artık- önlerinden geçerken bazı nedimeler kıskançlıkla içini çekti.

Birinin telaşla, "Yüzüne dikkat ettiniz mi?" dediği duyuldu. "*Elbisesi gibi Haseki'nin yüzü de bembeyaz.*"

"Neden acaba?"

"Hastadır belki."

"Naye hasta olsun canım. Biz hep erguvanlar içinde görmeye alışkınız ya tepeden tırnağa beyazlar giyince, yüzü de solmuş gibi geliyor insana."

"Ne bileyim kız. Sanki ölüme gider gibi Hürrem Hanım."

Öyleydi zaten. Hürrem ölümün kıyısında yürüyordu.

"Hakkını helal et," diye fısıldadı Hürrem, can yoldaşı Merzuka ya yavaşça.

Arz Odası'nın kapısına gelmişlerdi artık. Tatar kızının dudaklarından küçük bir hıçkırık döküldü. Ancak gözleri buluşunca hıçkırıklarını yutuverdi Merzuka. Ne Hürrem ağlayacaktı bugün ne nedimeleri. Yasaktı ağlamak. Heşsinin

başları dik olacaktı. Hanımları gibi. Aralanan kapıdan yürek gümbürtüleriyle girdi Hürrem.

İçerde Hafza Sultan'la kızını görünce şaşırdı. Demek ki onların önünde hesaplaşacaktı Süleyman. Bu odayı da üç defa görüyordu. Oda deniyordu ama kocaman, yüksek tavanlı muhteşem bir salondu burası. Tam orta yerine, aceleyle, geçici olarak kurulduğu hemen anlaşılan sedef kakmalı bir kafesin önünde oturuyordu anne kız.

Hürrem buna da bir mana veremedi. Bu kafes de ne oluyordu şimdi? Demek ki erkekler de olacaktı kafesin öbür tarafında. Yoksa İbrahim de mi seyredecekti onun kovulmasını? Öyle ya, Süleyman makbul paşası olmadan adım atar mıydı? Kimbilir nasıl sevinecekti İbrahim Hürrem'in yükselişini seyrederken. Sana o zevki tattırmayacağım Hırvat çakalı diye homurdandı içinden. Hürrem'in çöktüğünü göremeyeceksin.

Birden sinirlendi. Ne gerek vardı böyle şeylere? Kovulmak da mı kurala, kaideye, kanuna, nizama bağlıydı bu sarayda? Padişah, Gülbahar Haseki'yi sürgüne yollarken de böyle şeyler olmuş muydu acaba? Bilmiyordu.

Beynine ansızın saplanan bir düşünceyle olduğu yerde sallandığını hissetti Hürrem.

Kadınlar, erkekler, orta yerdeki bu kafesli paravan. "*Mahkeme*" diye sessiz bir çığlık yükseldi içinden. "Süleyman beni yargılayacak." Evet, mutlaka öyle yapacaktı. Herkesin içinde suçlarını, günahlarını yüzüne vuracak ve "Kaz," diyecekti. "Çocuklarının alınarak analarının sürgününe," ya da "*Idamına!*"

Hürrem, kefenim üzerimde zaten diye düşündü titrerken.

Yaşlı kadın ve Hatice Sultan da Hürrem'i, hem de beyazlar içinde görünce şaşırmışlardı. Ortadaki kafese onlar da bir anlam verememişti. Gerçi Hafza Sultan, oğlunun Hürrem'e ve çocuklarını saraydan uzaklaştıracağını tahmin etmişti ama böyle kafesli bir davete niye gerek gördüğünü anlayamamıştı doğrusu. Hürrem niye böyle beyazlar içindeydi ki? Tuhaf, diye mırıldandı içinden.

Eğilip elini öpen Hürrem'in yanağını okşadı. Kızın gözlerinde bir korku aradı göremedi. Bir boyun eğmişlik? O da yoktu. Dimdik bir Hürrem'di karşısında duran işte. Vakur ve güzel. Sadece solgun. "Yavrum," diye fısıldadı sevgiyle. "Ne kadar güzel olmuşsun. Peri kızlarına dönmüşsün. Allah nazarlardan korusun."

Hürrem bu sözlere mimik bir tebessümle karşılık verdi. Beyaz giymesi kadar çok şaşırtmıştı Hafza'yı bu tebessüm. Bir felaketin eşiğinde olduğunun farkında değil miydi yoksa kız? Hadi canım, diye homurdandı kendi kendine. Hiç farkında olmaz mı? Öyleyse hala nasıl gülümseyebiliyor?

Hatice Sultan, "Seni hep ergüvanlar içinde görmeye alışkınız ya," diye gülümsemeye çalışırken. Bir yandan düşünüyor, bir yandan ağabeyine söylenip duruyordu. Kim ne derse desin, dedi içinden. Hürrem'i seviyorum. Tamam, kovacaksan kov da, niye bu uzuçü mahkemeye şahit olmamız için bizi buraya getiriyorsun? İnsan ona dön evlat veren kadına bu hakareti yapar mı?

Tavana kadar yükselen ağır kapı yeniden aralandı. *Sevinç* bu gidi. Hürrem'i orada görünce İskender Paşa'nın kansının bacaklarının dermanı kesilivermiş.

Hürrem de burası ne işi var burada, diye söylendi. Sultan Süleyman aile işlerini artık yabancıların önünde mi konuşacak?

"Sen ne arıyorsun burada?", "Vallahi bilmiyorum," der gibi bakışlar birbirlerine. İkisinin kafasından aynı anda, aynı

endişe kıpırdadı. *Padişah duymuş*... İbrahim'in casusları konuştuklarını yetiştirmişlerdi demek ki. Süleyman, suçlarını sayarken, burnu da yüzüne vuracaktı anlaşılan.

Kafesin öbür yanından manilular duyuldu. Semiha Hanım, deliklerin arasından içeri giren adamlardan birinin kocası olduğunu görünce iyice endişelendi. Fakat İskender Paşa son derece rahat görünüyordu. Yanındaki vezirlerle ayaküstü mırıl mırıl sohbet ediyordu. Derken Makbul İbrahim girdi içeri başındaki kocaman külahıyla. Hürrem görmüyordu ama adam, az sonra olacakları düşünerek son derece keyifliydi. Burnu düşse eğilip yerden alacak, denilecek derecede kendini beğenmişin teki olan İbrahim, o gün son derece alçakgönüllüydü. Sohbetini esirgemedi içerdeki vezirlerden. Hepsinin halini hatrını sordu. Hatta en az Hürrem kadar düşman belleğiği Defterdar İskender Paşa'yla, bile sohbet ederek herkesi şaşırttı.

Deliklerin ardından adamın mağrur, şımarık, sevinçli halini seyreden Hürrem'in içinde fırtınalar kopuyordu. Allahım, dedi, benim felaketimi bu adama gösterme.

Hareketlerinden ve kadınlara kadar ulaşan seslerinden vezirlerin de neden burada olduklarını bilmediği anlaşılıyordu. Hiçbiri padişahın kendisini niye çağırdığını bilmiyordu. Hepsi, öteküleri görünce şaşırmıştı. Arz Odası'nın ortasındaki kafes de hayretin bir başka sebebiydi. Padişahın kendi yüceliğini, devletin kudretini yabancı elçilere göstermek için kullandığı altın tahtlı odanın ortasında ne arıyordu bu kafes? Kafes demek kadın demekti. Demek ki kafesin arkasında kadınlar vardı. İyi de niye? Ve kimdi o kadınlar? Sorunun cevabı yoktu.

İbrahim de bir anlam verememişti buna. Herhalde Padişah, Hürrem'i kovduğunu açıklayacak ve hiç adeti olmadığı halde devlet işlerini burada konuşacaktı, bugünlük. İyi de şu kafes ne oluyordu? Arkasında Hürrem mi vardı acaba? Yoksa padişah, hakkında verdiği kararı açıklarken Mustafa'nın seyretmesini mi istemişti? Utanmasa sevinçten el çırpacaktı. *Niye daha önce bunu düşünemedim*, diye kendi kendine kızdı İbrahim. *Muskaf'tan dönmem kendi kanlarıyla ıslanacak!*

Her geçen dakika, yürek çarpıntıları artı. Herkes kalbinin gürültüsünü yanındakinin duymasından çekindi. Fakat Hürrem'e inanılmaz bir şey oldu. Son derece sakinleşmişti. Odaya girerken yüreğinde gümbürdeyen davullar birdenbire susmuştu. Hiçbir şey düşünmüyordu artık. Düşünecek ne kalmıştı ki? Kararını vermişti. Çocuklarını almadan saraydan çıkmayacaktı. İşte o kadar. Gerekirse ağlayacak, yalvaracak hatta öleceksi. Ama buradan canlı çıkarsa, yavrularıyla çıkacaktı. Ant olsun, dedi belki birinci defa Hürrem. Biraz daha bakında kafesin öte yanına boş boş. *Hadi*, diye söylendi içinden. *Gel artık Süleyman. Ne diyeceksen de. Bitsin bu iş.*

Hatice Sultan, padişahın Hürrem'i nereye yollayacağını bulmaya çalışıyordu. Manisa'da Gülbahar vardı. Öyleyse, ya Kütahya'ya yollar, ya Amasya'ya, dedi içinden. Yoksa Kanuni'a geri mi göndermişti kızı? Yalan yok, içi kıpırdıyordu Hatice'nin. *Ah, Hürrem ah, niye yaptın bunu?* Neden söyledin o lafı Padişah'a?

Hafza Sultan ise parmaklarını sayarak Şehzade Mustafa'nın yaşını hesaplamakla meşguldü o sırada. 1529 yılında olduğumuza göre, oğlan on dördünde, diye karar verdi sonunda. *Koca adam oldu*, diye düşünürken bir sevgi tebessümü dolaştı yüzünde. Hürrem'in çocukları geçti gözünün önünden tek tek. "Vah, talihsiz yavrular," diye hayıflandı. Süleyman artık Gülbahar'ı çağıracaktı herhalde. Yoksa şu

yeni gelen Rum kızını ona göstersem, diye düşündü. Ve bu düşüncesinden hemen vazgeçti.

İskender Paşa'nın kansı Semsha, Hürrem'i ziyarete gitti-ğine pişman olsun mu olmasın mı, karar veremiyordu bir türlü. Kadının padişah üzerindeki etkisinin böyle şelip geçici olduğunu bilse gidermiydi hiç? Hem, kendi fikri değildi ki. Kocası yollamıştı onu. İskender de yanılmıştı işte. Hadi şimdi ayakla bakalım pirincin taşını deye huzursuz huzursuz kıpırdandı otırduğu yerde. Ama içinde kıpırdanan duygular, gitmeseydim onu göremeyecektim ki, diyordu.

Herkesin kendine göre hesaplara daldığı sırada kafesin öbür tarafı hareketlendi. Sadrazam İbrahim Paşa ve öteki vezirler yan yana dizilip koca koca kavuklu başlarını saygıyla öne eğdi... Ve içeri Süleyman girdi... Yanında Şeyhülislam Zenbilli Ali Cemali Efendi vardı...

Hürrem, vezirlerin telaşından padişahın geldiğini anlayınca gözlerini yummuştu. Sonra yavaş yavaş açtı. Az daha ağzından, "Aaa!" diye bir hayret çığlığı fırlayacaktı. Süleyman da onun gibi beyazlar içindeydi. Ak cübbesi ayak bileklerine kadar iniyordu. Başı açıktı.

Dört çocuk verdiği adama karmakarışık duygularla bakıyordu Hürrem. *Saçları dökülmeye başlamış*, diye bir düşünce geçti aklından, yoksa traş mı olmuştu? Önceki gece hiç dikkat etmediğini hatırladı. Şimdi onu hayatından söküp atacak olan bu adam erişilmez mutluluklar tattırmıştı kendisine. Bir rüya yaşatmıştı. Ve şimdi rüya bitmiş, Hürrem uyanmıştı. *Gün ışımış, hayat kararmıştı.*

Sultan Süleyman'ın yüzünde bir öfke, zor verilmiş bir kararın sıkıntısı, ne bileyim işte öyle sert ifadeler aradı. Hayır, yoktu. Aksine son derece sakindi padişah. Hatta *huzurlu* bile diyebilirdi Hürrem bu ifadeye. Ufacık bir tebessüm de mi vardı yoksa dudaklarının iki ucunda. Neler oluyor, diye söylendi içinden. Şimdi Süleyman'ın kaşlarını çatık, gözlerinin çakmak çakmak olması gerekmez miydi?

Ali Cemali Efendi'ye döndü Hürrem'in bakışları. Bu sefer aksakallı hocanın yüzünde ufacık bir pişmanlık, korku. Padişah tarafından azarlanmanın yarattığı bir mahcubiyet ifadesi bulmaya çalıştı. Yaşlı adamda son derece hazırlıksızlık bakınıyordu çevresine. Belki heyecan vardı bakışlarında, o kadar. Göğsünün üstünde birleştirdiği elinde Kur'an vardı.

Sultan Süleyman vezirlerinin önünden geçerek Arz Odası'nın tam ortasındaki alan tahtına oturdu. Bu görüntü de Hürrem'i şaşırttı. Padişah tarafından kabul edilme şerefine erişen yabancı elçilerin, ihtişamı karşısında kendilerini küçücük hissettikleri bu muhteşem tahtın üstünde Süleyman, kaftansız ve kavuksuz haliyle, cihanı titreten bir hükümdar değil de, herhangi bir adamı gibi duruyordu. İçinin titrediğini hissetti Hürrem. *Seviyorum bu adamı*, dedi kendi kendine. Bu haliyle ne kadar yalnız ve çaresiz görünüyordu. Odasına girdiği ilk gece kaftan ve kavuğunun taklit olduğu askeri karanlıkta padişah sanarak önünde eğilince Süleyman'ın, *"Hünkar dediğin, bir kavukla, bir kaftandır. Kaybet onlarsadır."* dediği geldi aklına Süleyman'ın o sevgi ve ihtiras dolu sesini yeniden duyar gibi oldu. Kederli yüzü bir tebessümde aydınlandı farkında olmadan. Allahım, dedi Hürrem kendi kendine, ne kadar mutluyum.

Padişah'ın bakışları kafesi delip geçti. Hürrem, o çelik bakışlı elta gözlerini dik dik kendisine baktığını hissediyordu.

"Sizi önemli bir haber için çağırdık." Süleyman birkaç defa öksürdü, gırtlağını temizledi.

"Vereceğimiz haberi aranızda konuşur, ahaliye nasıl duyuracağınızı kararlaştırırız."

Bu söze iki kişi pek bir anlam veremedi. Hafza Sultan ve Sadrazam İbrahim. Makbul İbrahim, *nasıl olur*, diye düşündü hemen. *Bir cariye parçasının sarayların atabeyine duyurmanın ne gereği var? Gelişi haber oldu mu ki, gidişi olsun!*

"Dün biz de beklemediğimiz bir haber aldık..."

Hürrem, yüreğindeki davulların yine gümbürdemeye başladığını duydu. İşte o an gelmişti.

"Haremimizde bizden habersiz bir iş yapılmış. Sadece bizim değil, validemizin de haberi olmamış."

İbrahim belli belirsiz ellerini ovuşturdu. Artık padişahın güleceği anı bekliyordu.

"Ali Cemali Hoca..." Padişah dönüp yaşlı adama baktı. İhtiyar hafif bir boyun bükmeyle saygısını belli ederken Süleyman tane tane devam etti. "...bize haber vermeye gerek duymadan, dört çocuğumuzun anası Hürrem Hanım'ın arzusuna uymuş."

Sadrazam sabırsızlıktan çıldırmak üzereydi. *Söylesene be adam artık! Suksana şu Moskof kızının gırtlağını*, diye homurdanıp duruyordu içinden. *Böyle yavaş yavaş konuşmaktan, herkesi heyecanlandırmaktan keyif mi alıyorsun be adam?*

Padişah kafesin iki tarafında yarattığı merak ve heyecanın farkındaydı fakat orada değildi. Yine kelimeleri seçe seçe sürdürdü konuşmasını. "İrademiz olmadan yapılan bu iş çocuklarımızın anasının arzusu üzerine mi oldu, yoksa Allah'ın takdiriyle mi bilemedim. Hoca Efendi ile konuştum.

Haberimiz olmadan, bu ne işte? diye sordum. *Cenab-ı Allah'ın takdirini yerine getirmek için kul rızası gerekmez demi bize."*

Hürrem, bitmişti. Hatice Sultan göz ucuyla şöyle bir bakınca, yanında oturan kızın dudaklarını ısırdığını, parmaklarıyla beyaz elbisesini yolduğunu farketti.

"Elbette, Allah böyle takdir etmiş, bizim rızamız, iradetimiz nedir ki? Hem haberimiz olsa bile bu takdirin önünde durabilir miydik? Her ne hal ise olmuş. Hürrem Hanım, Ali Cemali Efendi'nin sınavından geçerek onun şahitliğinde ve Allah'ın huzurunda Müslüman olmuş."

Süleyman'ın son birkaç kelimesi olaydan o anda haberdar olan vezirler arasında bomba gibi patlamıştı. Biz artı padişahın huzurunda olduklarını unutup şaşkınlıkla hep bir ağızdan yüksek sesle mırıldandılar.

Sultan bir süre ahalinin şaşkınlığını seyretti ve hemen elini kaldırıp herkesi susturdu. Koca salonda ihtiyar vezirlerin hırıltılı soluklarından başka ses kalmadı. Padişah yine karşısındaki kafese baktı. Hürrem, Süleyman'ın gözlerinde yanıp sönen ateşi görebiliyordu artık. Bakışları adamın dudaklarına odaklandı. Çünkü her şey şimdi bu dudaklardan dökülecek birkaç kelimeye bağlıydı. Yaşam veya ölüm. Mutluluk veya keder.

Padişah bir iki defa daha öksürdü.

"Böyle önemli bir şeyin bizden saklanmasına öfkelenmekle beraber, netiecde çocuklarımızın anasının hak yolunu görmesine ve İslam'a gelmesine mutlu olduk elbette."

Vezirler sessizce başlarını sallamakla yetindi.

Hürrem bu sözlerden bir umut ifadesi çıkarmadı. Fakat İbrahim içerdeki. Ne gerek vardı şimdi böyle laflara? *Kanije, filan yere gönderiyorum. Çocuklarını da yanına alıp gide-*

cek denir ve olur biterti. Hem böyle toplantıya falan ne ihtiyacım vardı? İçinde bir huzursuzluk kıpırdanmaya başlamıştı Sadrazam'ın.

"Lafı artık uzatmayacağım," dedi Padişah. "Diyeceğimi deyip sözü Hoca Efendi'ye bırakacağım."

İşte buna herkes şaşırmıştı. Hürrem bile. Sultan sözünün üstüne Şeyhülislam ne diyecekti ki? *Padişah lafı üstüne laf söylendiği nerede görülmüştü?* Herkes birbirine baktı.

Süleyman, "Ortaya çıkan durumu düşündüm... İyice tartıtım. Kararım ve emrim şudur. *Şu andan itibaren Hürrem Hanım cariyemiz değildir. Kendisini azad ettik.*"

Sessizlik.

Hürrem Hanım cariyemiz değildir. Kendisini azad ettik. Her kelime ayrı ayrı çınlıyordu kafasının içinde Hürrem'in. Yoksa çınlayan kulakları mıydı? Neydi bu? Bir *kurtuluş mu, ölüm müydü* Süleyman ona ballar, şerbetler gibi mi sunuyordu ölümü yoksa?

Makbul İbrahim Paşa ise kulaklarına inanamadı. Doğru mu duydum der gibi başını çevirip büyük bir hayretle baktı Süleyman'a. Fakat padişah gözlerini karşısındaki kafesten ayırmıyordu ki.

"Evet," diye tekrar konuştu Süleyman. "Hürrem Hanım'ı cariyelikten azad ettik. Bugüne kadar nesi olmuşsa artık kendisine aittir. Bundan öte nesi olacaksa da onun malı, onun mülkü olacaktır."

Hürrem'in kafasının içi adeta boşalıvermişti. Bir güç beynini oradan çekip atmıştı sanki. Duymuyor, görmüyor, anlamıyordu. Hatice Sultan'ın sevinçle elini çırpıklerinin farketmedi. Hafza Sultan'ın gözlerinde giderek büyüyen hayreti de görmedi.

Öbür taraftaki İbrahim Paşa olduğu yere yığılmamak için kendini zor tutuyordu. Zafer beklerken başına bu mu gelecekti? Yok canım, diye teselliye çalıştı kendini. Süleyman büyük adam, adil hükümdar ya, *Moskof'u azad edip öyle savaşacak başımıza.* Allah bilir maaş da bağlayacak. Olsun, kovsam da ne verirse versin!

O ne? Ne yapıyordu Ali Cemali Efendi öyle? Padişahın bir işaretiyle Hoca kafesin önüne ilerleyince nefesi kesildi İbrahim'in. Ne yapıyordu bu adam, ne yapıyordu? Düşünceler, endişeler, korkular çığlık gibi yükseliyordu beyninde Sadrazam'ın. Niye Kur'an okuyor şimdi bu herif diye homurdandı öfkeyle. *Cariye kovarken Kur'an okunduğu nerede görülmüş?*

Hafza Sultan'ın hayreti de İbrahim'inkinden az değildi. O da, 'Neler yapıyor bu Süleyman' diye sorup duruyordu kendine. Buraya böyle kadınlı erkekli çağırılmaları bir olaya şahitlik etmek içindi. Ama neye? Tamam, kızı azad etmişti, iyi de yapmıştı doğrusu. Süleyman'a yakışan da buydu elbette. Varsın garibim hahtını özgür bir insan olarak arasında artık. Netecede padişahın üç şehzadesiyle tek kızının arası değil miydi Hürrem? Farklı muamele hakkıydı elbette. Ama niye Kur'an okutuyordu Süleyman şimdi durup dururken?

Kadın birden *Aman Allahım*, diye oturduğu yerde dikliverdi. Heyecandan boğulur gibi oldu. Elini göğsüne bastırdı. *Aman Allahım*, diye söylendi yeniden. *Padişah oğlum çıldırmış!*

Ali Cemali Efendi'nin yumuk sesiyle okuduğu Kur'an'ın ilahi nameli herkesin beyninde dolanıp duran hesapları kitapları, sorunları unutturdu bir süre. Kısa bir süre.

Hoca, okuduğu ayeti bitirince kitabı kapattı. Üç defa öpüp başına koydu ve padişaha uzattı. Süleyman da alıp üç

defa öptü, başının üstüne koydu ve göğüs hizasında tutu. Kur'an-ı Kerim'i. Hoca'nın sesi tekrar duyuldu.

"Kimsiniz oğlum?"

Hürrem hariç herkesin ağzı açık kalmıştı. Artık herkes ne olup bittiğini anlamıştı çünkü. Hürrem ise, ölünün arkasından dua ederler ya, diye düşünmüştü hocayı.

"Sultan Yavuz Selim Han'ın oğlu Süleyman Şahım ben."

"Süleyman Şah; şurada oturan Hürrem Hanım'ı, bana söylediğin gibi *karılığa alıp kabul ediyor musun*?

Ne! Ne! Ne! AllahımAllahımAllahım! Hürrem, bir elin gelip boğazını sıktığını sandı. Gözleri karardı. Kendini çimdikleyip toparlanmaya çalıştı. *Ne*, diye tekrar haykırdı içinden. *Hoca Efendi, Süleyman'a ne sordu? Hürrem'i karılığa kabul ediyor musun, diye mi sordu?* Evet, öyle sormuştu işte Hatice Sultan doğrulup boynuna sarılmıştı. İskender Paşa'nın karısı Semiha korkularının boşuna olduğunu anlamanın sevinciyle dizlerinin dibine çökmüştü Hürrem'in. Ellerini öpüyordu şimdi. Hürrem, bayılmanın eşiğinde *"Süleyman bana nikah kıyıyor,"* diye mırıldanabildi sadece. Nikah! Nikah! Nikah! *Hazret-i Sultanım benimle evleniyor.*

Hoca devam etti. "Bir de şahitlerin huzurunda tekrarla oğlum. Hürrem Hanım'ı karılığa aldın, kabul ettin mi?"

Çakmak çakmak yanan gözleriyle kafesin ardındaki Hürrem'e bakan Padişah, kelimelerini üstüne basa basa cevap verdi.

"Hürrem Hanımı... karılığa... aldım... kabul ettim, Hoca Efendi."

"Siz de duydunuz mu?"

Hala şaşkınlıktan kurtulamayan vezirler, "Duyduk, duyduk," diye boş safladılar. İbrahim Paşa tepesine yıkılan zafer haberlerinin enkazı altından kurtulmaya çalışıyordu ha-

la. *Duydum kimse olası*, diye homurdandı içinden. *Meskeş yüzünü yine sürtü.*

Zembilli Hoca bu kez kafese döndü.

"Sen kızım, kimsin?"

Kısacık bir sessizlik oldu. Ölümle hayat, kederle mutluluk, hiçlikle kudret arasında gidip gelmekten bitkin düşen Hürrem gözlerini kafesin minicik deliklerinden Süleyman'ın gözlerine dikmişti. Padişah'ın da onun gözlerini gördüğüne emindi. Zihnini toparlamaya çalıştı. Rüya olamazdı değil mi bu? Uyanıp dizlerini döveceği bir rüya? Okurduğu yerde doğruldu. Omuzlarını dikleştirdi, başını kaldırdı. "Ben," dedi azametle. *"Rutenyalı Paşaz Nikola'nın kızı, Aleksandra Anastasia Lisowska'yım ben."*

Kafesin beri yanında mırıltılar oldu. Süleyman'ın yüzünde keyifli bir ifade doğuştu.

"Kızım, sen de karşında oturan Selim Han oğlu *Süleyman Şah'ı kocalığa kabul ediyor musun?*"

Sessizlik.

Bu soruşturmaya kimse aldırmadı önce. Fakat sessizlik uzadı. Herkes birbirine bakmaya başladı. Padişah'ın çelik kadar güçlü elagözlerinde şimşekler çaktığını gördü Hürrem. Hatice Sultan, cevap versene hadi, der gibi elini avuçlarının arasına almış sarsıyordu. Hürrem'se uyanmaktan korkuyordu.

"Beni duydun mu kızım?"

Sabırsızlık ve endişe Hoca'nın sesine de yansımıştı.

"Duydum Hoca Efendi."

"Öyleyse cevap ver kızım. Selim Han oğlu Süleyman Şah'ı kocalığa kabul ediyor musun?"

"Kabul ediyorum."

Bir haykırık eşlik etmişti Hürrem'in cevabına. Kafesin arkasından padişahın yüzünün aydınlandığını gördü. O gece-

den beri ilk kez içten bir mutluluk tebessümü belirmişti Hürrem'in de yüzünde. Gamzeleri çukurlaşıvermişti hemen.

"Sizler de duydunuz mu?" diye sordu Hoca vezirlere yeniden.

"Duyduk."

"Yarın ahrette, Süleyman Şah ile Aleksandra Şeyh Hürrem Hanım'ın kan-koca olduğuna şahitlik eder misiniz?"

"Ederiz," dedi ahali. Sesleri bu kez daha yüksek çıkmıştı.

"Öyleyse," dedi Zembilli Ali Cemali Efendi. "*Ben de bu erkekle kadını, Süleyman Şah'la...Aa ... Hürrem Hanım'ı, Allah'ın huzurunda kan-koca ilan ediyorum.*"

Kefenim gelinlik oldu diye düşündü Hürrem, sevinç ve mutlulukla. Kafesli paravanı devirip öbür taraftaki kocasının boynuna sarılmamak için kendini zor tutuyordu.

Kefen giyme sırası başkalarındaydı artık.

LII

Felaket Yılları

Her şey o kadar üst üste gelmişti ki Hürrem, nikah sevincini doğru dürüst yaşayamadı bile. Zaten o ilk geceden başka onda iz bırakan bir şey kalmamıştı geriye. Yaşadığı mürhiş mutluluk dışında.

Kefenim olsun, dediği beyaz kıyafeti çıkarmıştı. Sevinçten uçan Mezzuka ve nedimeleri, buruşlarını çeke çeke ağlaşıp boynuna sarılma faslını bitirdikten sonra yine o muhteşem erguvan rengi elbiselerinden birini giydirmişlerdi Hürrem'e.

Yuvarlak omuzlarını ve gerdanını, dik göğüslerinin oluşturduğu manik üçgene kadar açık bırakıyordu elbisenin yakası. Boynuna gerdanlık filan takmadı. Süleyman, "Şu kuğuları kıskandıracak güzel boynun en nadide mücevherler-

den daha güzel ve değerli," demez miydi sık sık? Öyleyse varsın, Süleyman'ın o gece ateş gibi yanan dudaklarıyla dağlayacağı çıplak bir boyun olsundu mücevheri.

Nedimeler, elbisenin belini yine erguvan renginde fakat daha açık tonda tül bir kuşakla sıktı. Tül, göbeğinden aşağı dalgalar halinde yere kadar dökülüyordu. Memeleri işalı açıcı bir dolgunlukla ortadaydı. Kalçalarının yuvarlak hatlarında iyice belli oluyordu. Bir an göğsünü bu kadar ortaya sermenin doğru olup olmadığını düşündü. Müslüman bir kadındı o artık. Müslüman kadınlar bu kadar açık saçık giyinmiyordu. Çareyi bulmakta gecikmedi Hürrem.

"Saçımı örün."

Moskof kızları nasıl yaparsa öyle olacaktı o gece.

Kızlar birbirine baktı. "Hazret-i Sultanım böyle boşanıyor," diyerek saçlarını hep omuzlarından bırakıverirdi zannıları. Fakat gün sürprizlerin günüydü işte. Nedimeler bir telaş ettiğini yerine getirdi. Dalgalı kızıl saçları, dipleri acıyıncaya kadar geriye çekip bir güzel ördüler. Hanımlarının tarif ettiği gibi, ördükleri saç başının üstüne taç gibi doladılar. İki sıra inciyle süslenmiş bir tarakla da iyice sıkıştırdılar. Alnı, şakakları, yanakları, küçücük pembe kulakları gözler önüne serildi. Hürrem aynadaki aksini ahcı gözlerle süzdü. Hiç bu kadar güzel bulmamıştı aynadaki aksini o geceki kadar.

"Şimdi saçını, belini sıktığımız tülün tonunda bir tülbentle örtün. Bakalım nasıl olacak?"

Çok güzel olmuştu. Hürrem, tülün uçlarını iki yandan öne doğru çekiştirdi. Omuzları ve göğsünün çıplaklığı şimdi sanki bir sis perdesinin arkasındaydı.

Akşam namazına kadar geçen sürede, tebrik ziyaretlerinin ardı arkası kesilmedi. İlk gelen Hafza Sultan oldu. Hürrem, bir gelene yakışan saygıyla karşıladı artık kaynanası olan yaşlı kadını. Hafza Sultan ağlayarak sarıldı elini öperek başına koyan Hürrem'in boynuna. Aslında, niye ağladığını bilmiyordu kadın. Orhan Bey'in iki yüz sene önce Rum Kızı Nilüfer Hatun'u kanlığa alıp kabul etmesinden bugüne kadar hiçbir padişah nikah kıymamıştı kimseye. Oğlu iki yüz yıllık geleneği yıktığı için kahır gözyaşları mı dökmüyordu, yoksa o çok korktuğu taht kavgası kaçınılmaz hale geldiği için mi ağlıyordu? Şehzade Mustafa'nın babasının tahtına oturması kadere kalmıştı artık. Daha birkaç saat önce önünde durduğu taht, şimdi Kaf Dağı kadar uzaktaydı en büyük torununa. Hürrem'e artık kim, tahtı Gülbahar'ın oğluna bırak, diyebilirdi? Padişah mı? İçinden acı acı güldü. Süleyman güçlüydü, töreye, örfe, adete, kanuna, adalete saygılıydı. Ama bu kuralların karşısında o kadar güçsüz ve zayıftı. Onun uğrunda bir lafla iki yüz yıllık geleneğini yıkıvermişti koca Osmanlı'nın.

Bir yandan da hayranlık duyuyordu Hürrem'e Valide Sultan. Bak sen şu küçük Moskof kızına, diyordu içinden. Padişahlara kadınlık yapan, onlara çocuklar, padişahlar doğuran ben dahil yüzlerce kadının cesaret edemediği işi becerdi. Hayat böyle. *Ölmeyi göze almayana gülmüyor.* Hiç birimiz göze alamadık ama bu deli kız ölümün üstüne üstüne yürüdü. Daha az önce kefen vardı üzerinde; bak şimdi duvak süslüyor başını.

Başını kaldırıp Hürrem'in denizler kadar derin, ıslak gözlerine baktı. "Çok güzelsin gelinim," dedi. "Su gibisin. Temiz, duru, berrak. Göreyim seni hep böyle kal. Oğluma iyi kanlık, devlete iyi sultanlık et."

Hürrem'in de ahdi oydu zaten.

Gece kalın bir yorgan gibi örttü sarayın üstünü. Yatsı ezanından sonra dışarıdaki telaşlı ayak sesleri yavaş yavaş azaldı.

Hürrem, fenerden çoğunu söndürmü. Odayı şimdi koca koca kütüklerin çıtırdayarak yandığı külahlı ocaktaki ateşin dilimi yukarı doğru uzatan yalazları aydınlatıyordu. "Işıklı Süleyman'la bu odada buluştukları ilk gece gibi.

İçinde şehvet fırtınaları, akıl almaz korkular, heyecanlar yaşadığı muhteşem divanın ayakucuna ilişip kocasını bekledi Hürrem. Hala şu yaşadıklarının gerçek olduğuna inanamıyordu. Kimbilir kaç defa kolunu bacağını çimdikleyip durmuştu. Ama rüya değildi işte. Şu ateş kadar gerçekti.

Kapının aralandığını duyunca ayağa kalktı.

Padişah eşikte durmuş, muzip bir ifadeyle Hürrem'e bakıyordu.

"*Hoggeldin Süleyman*," dedi. "Safalar getirdin."

İçinden Allahım, diye inledi, bunu ben mi söyledim?

Ellerini her zamanki gibi önünde birleştirmiş, saygıyla duruyordu. İçinde kabarıp köpüren duyguları daha fazla direnemedi. "Hazret-i Sultanım," diye bütün sevincini, mutluluğunu, minnetini yüklediği bir çığlıkla koşup erkeğinin boynuna sarıldı.

Padişah bedenlerini tir tir titreten kucaklaşmanın ardından bir an çekilip karısının odanın alacakaranlığına rağmen gözlerini kamaştıran güzelliğine baktı. Bir duvak gibi omuzlarını örten tülü arkaya itip Roma heykelleri kadar pürüzsüz tenini ortaya çıkardı. Alevlerin kızıllığı Hürrem'in beyaz gerdanını, yuvarlak omuz başlarını aydınlatıyordu.

"Hazret-i Sultanım," diye mırıldandı Hürrem yeniden.

Süleyman karısını kendine çekti. Kızgın dudaklarını ağzına kondurdu. Dudaklar kızın gözlerinde dolaştı.

"*Karımın bana Süleyman demesini tercih ederim.*"

Padişah ilk defa kendisinden birinci çoğul şahısla bahsetmemişti. Ne sihirli şeydi şu nikah! Dört çocuğa rağmen yıkılmayan aralarındaki o "biz"li temsiyet duvarını yerle bir etmişti. Padişahım, "Hatice Sultan hakkıyız. Senin adını güleryüz değil, sulugöz koymamışım," diye alaya almasını göze alıp gözpınarlarında biriken yağmuru hoşlanmuştu.

"Ne, ö Karım ağlıyor mu yine?"

Hürrem, yazamaz, küçük bir kız gibi burnunu çekerek kokuldu sevgilisine. Dizinin birini hafifçe kaldırıp erkeğinin bacakları arasına bastırdı. Adam bu temasla titrerken, "Beni çok korkuttun Süleyman," diye fısıldadı nazlı nazlı.

"Sen, bana haber vermeden Müslüman oldun. Ben de sana haber vermeden nikahı kıydım. Ödeştik. Korkacak ne var?"

"Olsun korktum işte."

Sultan Süleyman, kızın göğsüne yaslandığı başını kaldırıp gözlerine baktı. "Yoksa seni bırakacağımdan mı korktun?"

Hürrem, kocasının gözlerinden bakışlarını ayırmadan kirpiklerini kapatıp açarak "Hı hı," dedi. "ondan korktum."

Süleyman'ın yüzüne Hürrem'in çok sevdiği o çocuksu ifade oturmuştu. "Ne yapardın o zaman?"

"Hiç," diye mırıldandı Hürrem. "*Öldürdük.*"

"Ne?"

Süleyman çok şaşırmıştı. "Kendini ve beni mi öldürecektin?"

Hürrem hayır anlamında başını iki yana salladı.

"Sen değil. Ben ve çocuklarım."

İşaret parmağını Padişah'ın göğsüne bir iki defa dokundurdu. "Bir küçük Hürrem, hiç koskoca Süleyman'a soyabilir mi? Hürrem bilsin ki, bir saat fazla yaşatacak, hiç düşünmeden kalan ömrünü Hazret-i Sultan'ına verir."

"Deli kız. Sevgiyle tekrar sarıldı karısına. Bu kez dudakları buluştu. Ateşli bir öpüşmenin ardından, "Peki," dedi Sü

leyman, "Nasıl yapacaktın bunu? Kendine ve çocuklarına nasıl kıyacaktın?"

"Bilmem." Hürrem omuzlarını silkti. Adamı yakıp kavuran dolgun dudaklarını büzmüş, yine küçük yaramaz kız olmuştu. "Bulurdum bir şeyler işte." Dizini erkeğin bacakları arasında dolaştırdı. "Hazret-i Sultanım beni istemediken sonra yaşayıp da ne yapacaktım?"

"Ya çocuklar? Onlara niye kıyacaktın?"

Hiç tereddüt etmedi.

"Ne yapaydım? Üç yiğit şehzademle gül kokulu Mihrimah Sultanımı gelip canlarına başkaları kıysın diye ardımda mı bırakaydım?"

Süleyman donup kaldı. Bunu hiç düşünmemişti. Sahi, zina korkusuyla Hürrem'i terketseydi çocukları ne olacaktı? *Ta mum, demezin çocukları onlar ama Süleyman da ölsek hak değiliz ki cihanda,* diye düşündü. *Bizden sonra Mustafa Han, kardeşlerini bizim gibi canından bilir mi bakalım? Yoksa tahtımıza kem gözle bakarlar diye kıyar mı onlara?*

Tüylerinin diken diken olduğunu hissetti. "Aman Allahım..." diye guruldandı belli belirsiz. "Sen evlatlarının elini kardeş kanıyla kirletirmiş."

Bir kere daha Hürrem'in dürüstlüğüne, açık sözlülüğüne hayran oldu. Bunu biliyordu ama bir kere daha görmüştü işte. Kansının kalbinin saklısı gizlisi yoktu hiç. Hana da böylesi gerek, diye geçirdi içinden. Etrafını kuşatan riya çemberinden hiç değilse kanının yanında kurtulayım.

"Ah benim güzel gözlü Hürrem'im," diye fısıldadı. "Daha beni tanımadın mı ki, şu güzel kafanda böyle kanlı düşüncelere yer veriyor? Hiç Süleyman güleryüzünü terkeder mi? Sen öyle deyince allak bullak oldum. Nedir caiz olan diye sordum soruşturdum. Nikahtır, yoksa zinadır dediler."

"Deneseler alınayacak mıydın beni?"

Padişah güldü. "Hele bir denemeselerdi. Bak bakalım, cenazları üstünde baş bırakır mıydım?"

Hürrem'in bulutlu güzel gözlerine baktı. "Hadi, bırak artık bu düşünceleri. Her şey ve korkular geride kaldı. Bak: *dün Hürrem Haseki'ydin. Bugün Hürrem Sultan oldun. Dünya seni artık öyle belleyecek.*"

Padişah, karısının başındaki örtüyü çekti. Saçlarını tutan incili tarağı koparıp aldı. Örgülerini bakıp usanmadan tek tek çözdü ona öpücüklere boğarken. Kızıl bir dalga gibi omuzlarından aşağı döküverdi saçlarını. Belindeki tül kuşağa uzandı kocasının arzu dolu elleri. Çok geçmeden elbise hışırtıyla ayaklarının dibine kaymıştı. Şimdi çırılçıplaktı kocasının karşısında. Kocasının!

Adam, ocaktan yansıyan alevlerin kızıllığında yanan bu vücudu göğsü arzudan inip kalkarak seyrederken sıra Hürrem'e gelmişti. Telaşlı parmaklar Süleyman'ın üzerinde ne varsa çekip aldı.

Sarmaşdolaş yatağa düştüler. Elleri, dilleri, dudakları durmaksızın hareket halindeydi ikisinin de. Sevişmelerinde başka bir tat olduğunu hissettiler. Tarif edemediler ama farklıydı işte bir şeyler. Sanki daha çok zevk alıyorlardı. Şehvet daha yakıcıydı. Hem de Hürrem'in o geceden itibaren, Süleyman'a söylemeden koyduğu bazı yasaklara rağmen.

Süleyman *"Hürremcim, helalim,"* diye başını kansının dolgun memelerine gömerken, işte bu, diye düşündü. Fark bu. *Günahtan arınmış bir şehvet.*

Hürrem kendini erkeğine verirken ilk defa o gece, bu kadar özgür hissetti kendini. Harem'in, sarıma kızlık sopaları indirilerek öğretilen tüm kurallarını, yasaklarını unuttu.

içinden nasıl geliyorsa öyle yaptı. Hatta Süleyman'ın gaşlı omuz başlarını bile sardı. Zevk dalgaları peş peşe beynine çarparken, o uğursuz mağarada, ağzından salyalar saçarak üzerine çullanan keçe saçlı katil Berkut'un, karanlık odalarında ona tecavüze kalkan iğrenç haydutların, nerdeyse altında ondan şehvet rüşveti alan hadım Sümbül Ağa'nın iğrenç hayalleri uçuştu zevkten kayan gözlerinin önünde.

Kalbinde binlerce kelebeğin kanat çırpmasına sebep olan sarı saçlı, saz benizli Frederic'in yüzünü hatırlamasına şaştı. Kelebekler, zavallı Frederick'le beraber çekip gitmişlerdi demek ki hayatından. İnanılmaz bir çığlık kaçtı dudaklarından Hürrem'in. Aldığı zevkten mi, yoksa beynini kemirip duran günahın zincirlerinden kurtulduğunu anlamanın sevincinden mi atmıştı bu çığlığı, bilemedi.

Birden zaman durdu. Hürrem'in beynindeki tüm kayıtlar silinmişti sanki. Gözleri kocaman açıldı. Bedeni sonsuz bir hızla kasıldı. Erkeğinin ağırlığına rağmen yay gibi gerildi. Bacaklarını padişahın beline dolayarak "Süleymanım" diye bağırdı. "Hadi, ver istediğini! Ver!"

Cafer'in casuslarından aldığı haberler Hürrem'in canını sıkmakta gecikmedi. İstanbul'dan Manisa'ya apar topar bir haberci gitmişti. *"İbrahim intiden çatuk çıkı,"* diye homurdandı *Hürrem Sultan.*

Aslında kolay olmamıştı Sadrazam Paşa'nın kendisine geçmesi. Gerçi, Zembilli Ali Cemali Efendi, "Ben de bu adamla kadını kan koca ilan ediyorum," der demez Sultan Süleyman'ın elleriyle sardığı ilk kutlayan o olmuştu ama bir türlü inanamıyordu olup bitene. Koskoca Sultan Süleyman'ın bir cariyeye nikah kıyacağı kimin aklına gelirdi ki? Onun tahtında bir Moskof Cariye oturacaktı Süleyman'ın yanında. Nasıl mümkündü böyle bir şeye İbrahim? Fakat gerçeği kabul etmekten başka çaresi yoktu. Süleyman'ın tek *Makbul*'ü oydu daha dünle kadar. *Ama artık iki Makbul vardı padişahın hayatında.* Biri İbrahim, öteki Hürrem. "Hanımımız birinci sıraya" diye homurdanıp durdu ama Mısır hazinelerinden getirttiği muhteşem bir broşu, apar topar evlilik hediyesi olarak Hürrem'e göndermeyi de ihmal etmedi.

Padişah, *asıl mesele*, diye zihnini kafayı takmıştı ama asıl mesele başkaydı. "Aşk senin gözünü kör etmiş Süleyman," diye söylendi bütün gece İbrahim. sarayının odalarında dört dönerek. "Osmanlı tahtının varisi kim olacak? Yarın ölüp gidersen eski cariyen Gülbahar'dan nikahsız peydahladığın Mustafa mı, yoksa şimdi karım diye koynuna aldığın Moskof Cariye'nin doğurduğu Mehmet mi? Hangisi? *Asıl mesele* bu."

Padişah, Müslüman kadınla nikahsız yatarsa zina olur korkusuyla evlenmemiş miydi Hürrem'le? Ece, Mahidevran Gülbahar Müslüman değil miydi? Ne ince hesap yapmıştı Moskof. Bu nikahla Süleyman'ın, Gülbahar'la ilişkisini zina, Şehzade Mustafa'yı da 'piç' durumuna düşürmesini sağlamıştı. Süleyman ne oluyordu bu durumda. Ya babası, ya ondan öncekiler? Devlet kökünden sallanacaktı bir sevda yüzünden. Moskof kızı yarın kalkıp "Allah'ın huzurunda nikahlandığı kansının oğlu durursa, zina ürünü şehzadeye taht verilir mi?" derse; haksız mı olurdu? Korkuyla irkildi İbrahim Paşa. "İster misin kari, Zembilli Hoca buraşından, taht, nikahlı kadının oğluna düşer, diye de fetva almış olsun?"

Yok, bu böyle olmayacaktı. Bu gidişe seyirci kalmamalıydı. Hem o seyirci kalsa, yarın asker başkaldıracaktı. Gül-

bahar Haseki, mutlaka padişahı razı edip Mustafa'yla İstanbul'a gelmeli, kendisinin ve şehzadesinin hakkını aramalıydı. Bir bahane bulunurdu elbet. Süleyman, "Artık evlendiğimiz için onaya yeni bir durum çıktı, kullanmın kafası karışmasın, tahtının varisi en büyük oğlumdur," diye Şehzade Mustafa'nın veliahtlığını tekrar ilan etmeliydi. Ardından da bir karışıklık çıkartır, Mustafa'yı Süleyman'ın tahtına oturtur, Moskof Cariye'nin de çocuklarının da kökünü kazırdı nasıl olsa. Mustafa'yı da devleti de kendisi idare ederdi. Hem hakarsın, İbrahim'le yeni bir hanedan başlardı bu koca imparatorlukta. Öyle ya; Osmanoğulları oluyorsa niye İbrahimoğulları olmasın?

İki gün sonra İbrahim Paşa'nın At Meydanı'ndaki sarayından akşam vakti sessizce çıkan atlı, Manisa'ya bu haberleri götürüyordu. "Tehlikedesiniz. Burası karışık. Asker huzursuz. Her an bir isyan çıkabilir. Böyle bir durumda Şehzade'nin İstanbul'da bulunması gerekir. Veliahtı şehzadeyi alıp buraya gelmenin bir çaresini bul. Ben sultanı razı etmeye çalışıyorum."

İşte Cafer'in casuslarının "İbrahim Paşa, Manisa Sarayı'na bir atlı saldı," diye yetiştirdiği olayın perde arkasındaki gizli plan buydu.

Olayı Cafer'den duyan Hürrem'in bütün keyfi kaçıverdi. Daha doğrusu mutlulukla dolaştığı cennetten gerçekler dünyasına düşüverdi. Kara adamın üzüntülü halinden İbrahim'in habercisını elinden kaçırdığı belliydi. Sadık adamının önünde böyle sıkılım pıkılım durması içini sızlattı. Şu dünyada onun padişahla evlenmesine en fazla sevinen kimdir diye sorsalardı, "Ben," diye fırlardı Cafer. Bundan emindi. En az onun kadar sevinecek biri daha vardı. Ama şimdi kimbilir nerelerdeydi o? Hayatta olup olmadığını bile bilmiyordu. "Ne kadar sevindi benim padişahla evlendiğime dayanayım," dedi kendi kendine. Ama şimdi bunları düşünecek zaman değildi. Çakal uyanmıştı demek ki.

Oysa Cafer, habersiz çoktan ulaştırmıştı Taçanı Noyan'a. Sazak süvarı, gece vakti kapısına dayanan Cafer'i görünce, "Aleksandra'ya bir şey mi oldu?" demişti korkuyla.

Gün ağarmadan saraya dönecek zaman kalması için deliler gibi koşmuştu Cafer. Nefes nefese olduğu için cevabı ancak başını evet anlamında sallayarak verebildi. Taçanın çıldırmıştı. Zaten zor soluk alan oğlunun gırtlağına sarılıverdi. "Söylesene be adam; kızıma bir hal mi oldu? De hana, yıkayım sarayı başıma."

Cafer boğazını zor kurtardı. "Tamamı, kendine Azrail dersin de, canını alacak başka kimse kalmadı mı?"

"Bırak dırdırı mırnak suratlı."

Ve Cafer müjdeyi verdi. "*Hürrem Haseki, Hürrem Sultan oldu ibtiyar.*"

Bir sessizlik oldu.

"Ne oldu, ne?"

"Sultan Süleyman, Hürrem Hanım'a nikah kıydı. nikah! *Padişah kızısı oldu Aleksandra!*"

Sırf ihtiyarı daha da mutlu etmek için hanımına Aleksandra demişti Cafer. Adamın yüzü ışıyordu. Gözlerinden yaşlar boşanıp, Gözleri dalıp gitti. Cafer onu bir süre kendi haline bıraktı. Neler geçiyordu kimbilir kafasından?

Uzun uzun bekledikten ve "Aleksandra mutlu mu şimdi?" diye sorduktan sonra Taçanı Noyan.

Cafer başını sallayarak olumlu cevap verdi bu soruya. "Amcık," dedi yavaşça. "Hürrem Sultan için tehlike bitmedi." Ve her şeyi tane tane anlattı.

"Mahrul İbrahim sultanımıza razak kuruyor gayba. Manisa'ya bir atlı gönderdi."

"Sen de yakaladın herifi elbette."

Cafer bu sefer başını olumsuz anlamda sallayınca sinirlenmişti ihtiyar.

"Öyleyse ne halt etmeye burada oyalanıyorsun be adam? Aleksandra tehlikede diyorsun. Git öğren. İbrahim'in nasıl salmış Gülbahar'a. Öğrenemezsen çaresine bak. İster İbrahim'in kellesini kopar, ister Gülbahar'ın. Karışmam. Ya da bir işi beceremedim diye git kendini denize at. Çünkü Aleksandra'nın başına bir kaf gelirse, derdini yüzerim bilmiş ol."

Cafer ihtiyarın yanından üzgün ayrılmıştı. Hakikaten İbrahim'in Manisa'ya gönderdiği habercinin yakalayanadıkları, Hürrem Sultan'a kurulan tuzağı öğrenemedikten sonra ne ye yarardı ki o?

Hürrem'e olayı anlatınca, yerin dibine batıyordu da hanımının önünde böyle mahcup olmasaydım, diye düşünüyordu durmadan.

"İbrahim'in adamı gideceği yere vardı mı?"

Hürrem'in sesiyle daldığı düşüncelerden sıyrıldı Cafer. Gözlerini yerden kaldırmadan, "Daha varmamıştır ama tutamadık. Geç haberim oldu," diye fısıldadı.

"Aldırma," dedi Hürrem. Sesinin tonu utancına merhem oldu Cafer'in. "Çakal'ın yalana ne dediğini tahmin etmek zor değil."

Başını kaldırınca hanımının gözlerindeki yangını gördü birden. "Ya çakalın kafasını koparmak lazım ya yılanın," diye homurdandı Hürrem. "*Ya da ikisinin birden.*" Ağzı açık kaldı Cafer'in. Kazak Süvarisiniz; "İster İbrahim'in kellesini kopar, ister Gülbahar'ın," diyen sesi çınladı kulağında.

Hürrem'in yanından çıkarken, "Baba kız ayrı dili konuşuyor bunlar," diye gülümsüyordu.

Ertesi gün İskender Paşa'nın karısı Semiha da canım sıkan bir haber getirdi Hürrem'e.

"Ah, benim güzel sultanım, nedir bu Makbul İbrahim'in yaşadıkları? Dün, efendimiz, Hürrem Haseki'yle nikah kaydığına göre, kimin Veliahd Şehzade olduğunu ilan etmedikçe kimsenin tereddüdü, şüphesi kalmamalıdır, demiş."

Hürrem'in yanakları al al oldu öfkeden. Hiddetini belli etmemeye çalıştı ama sesinin titremesini önleyemedi.

"Nedense paşa hazretleri bizim aile işlerimize, kendi aile meselelerinden fazla önem veriyor."

Semiha başını salladı. "Efendimiz de öfkelenmiş zaten," dedi. "Kafesi açıp, ne tereddüdü paşa, kanun mu değişti ki yeni bir ilana gerek olacak, meşe odur, *en büyük oğul*, tanımaz, o kadar, diye kestirip atmış."

"Allah efendimize uzun ömür versin. Hazret-i Sultanım aslan gibi ocağının ve devletinin başında değil midir ki, tahtına, tacına sahip arasın? Kanun, nizam tahtı büyük oğlumuzun hakkıdır diyorsa, öyledir. Herhalde tereddüde düşen paşanın kendisi olmuş ki, efendimizin azarını işitmeye razı olmuş."

Kelimeler açık açık söylenmemişti ama iki kadın da birbirinin ne dediğini anlamıştı. Semiha'nın mesaja açıkça, "*Dikkat et, İbrahim yine sana tuzak kuruyor. Gülbahar'la oğlu için Padişah'ın kafasını bulandırıyor.*"

Semiha da Hürrem'in mesajını almıştı. Konağına dönünce İskender Paşa karısının anlattıklarını dinledi. "Kavga koşuyor Semiha," dedi ellerini ovuşturarak. "Anlaşılan Hürrem Sultan *hücum* çekmeye hazırlanıyor. Allah vere de acele etmese. Yoksa kendi kellesi de gider, çocuklarının da."

Hürrem, bu hatayı yapmayacak kadar iyi tanıyordu kocasını. Acele edecek zamanı da olmadı zaten. Sultan Süleyman, Hürrem'in "Daha yeni dansat sayılırsın," diye yap-

tığı onca işveye rağmen Mohaç'da yarım bıraktığı işi tamamlamaya karar verdi. Şarlken'in kardeşi Avusturya Kralı Ferdinand'ın tahtını başına yıkmak için sefere çıktı. Makbul sadrazamı İbrahim, al bir atın üstünde yanı başındaydı. Şarlken-Ferdinand ikilisi Mohaç'daki hataya düşüp meydan savaşını göze almadı. Ferdinand ordusunu Almanya içlerine doğru çekti. Süleyman'ın da aklı, "Dön artık Süleymanım, şahım, Hürrem kulunu buralarda daha fazla yalnız koma," diye haber üstüne haber salan karısındaydı. Fakat İbrahim Paşa, ordunun böyle bir kuşatmaya hazır olmadığını bildiği halde "*Viyana kendini teslime hazır bir bakire gibi sultanının karşısında durur,*" diyerek aklını çeldi. Sivil halk zaten şehri terketmişti. Viyana kuşatıldı fakat bu kez işler ters gitti. Kış elini çabuk tuttu. Kar bastırınca Süleyman kuşatmanın on dokuzuncu gününde dönüş emri verdi.

Yedi ay, yedi gün sonra İstanbul'a dönen Padişah, tesellisi ateşli karısının kollarında aradı. Hürrem bu süre içinde kurduğu planı uygulamak için harekete geçebilirdi artık. Viyana Bozgunu'yla başı bunalan kocasına bir gece, "Süleyman," dedi. "Şehzadelerimiz neredeyse evlenme çağına gelecek. Fakat onları hala sünnet ettirmedik. Ne diyorum, biliyor musun? Çocuklarımıza İstanbul'da öyle bir düğün yapalım ki, Viyana'da tükendiğini sandığı Süleyman Şah'ın gücünü, kudretini bir görsün bakalım cihan."

"Daha erken değil mi Hürrem. Mehmet sekiz, Selim beş, Beyazıt Han dört yaşında bile değil."

"Ya Mustafa Han neredeyse onbeşine geldi. Oğlumuzu damat olurken mi kestireceksin yoksa?"

"Sen dört şehzadeyi de mi sünnet ettirmek istersin?" Padişah şaşırdığını gizleyememişti.

Hürrem parmaklarıyla "Üç," işareti yaptı. "Beyazıt daha çok küçük, koyamam."

"Mustafa'yı İstanbul'a çağırmanı mı istiyorsun?"

"*Gülbahar Hanımı da.*"

Ağzı açık kalan padişah, karısıyla gurur duydu. Sultan Süleyman'ın kadını böyle büyük yürekli olur işte diye geçirdi içinden.

Hürrem'in gözlerinde yanıp sönen ışıltıyı görse, sevinecek yerde korkardı.

LIII

"Bu çıyanı bu sefer mutlaka öldüreceğim!"

Eski Saray, Gülbahar'ın çığlıklarıyla inliyordu.

"O çıyan kim oluyor da, beni kendi evime davet etmeye cesaret ediyor. Oğlumuzun babasının evine onun davetiyle mi gideceğiz!"

Fırtınanın sebebi, Hürrem'in sünnet düğünü için Manisa'dan İstanbul'a çağrılan Gülbahar'ı Üsküdar'da *karşılamaya* çıkmasıydı.

Saatlerce Hürrem'in kınayelerine, bakışlarına, övünmelerine katlandıktan sonra odasına fırtına bulutlarıyla yüklü vaziyette girmişti Gülbahar. Hizmetkarların soyunmasına yardım çabaları boşa gitti. Durduğu yerde duramıyor, odanın içinde öfkeyle dolaşıyordu. "Bırakmadılar ki geçen sefer şu ellerimde canını söküp alayım. Hem Efendimizin başına bu pisliğin bela sarılmaz, hem de devlet Moskof kaasının elinden kurtulurdu."

Manisa'dan yanında getirdiği nedimeler, hanımlarının öfke nöbetlerine talimliydi. Hepsi birer birer ortadan kayboluş sindikleri yerden fırtınanın dinmesini bekliyordu. Eski Saray'da hizmetine tahsis edilen hizmetçiler ise o kadar talihli değildi. Onlar hala Padişah'ın eski gözdesinin soyunmasına yardım etmek için koşuşturup duruyordu. Hatta Gülbahar'ın, "Çıyan," dediği ve öldürmeye niyetlendiği kadının Sultan Süleyman'ın sevgili karısı Hürrem Sultan olduğunu öğrenince içlerinde, "Aman bir duyan olur!" diye uyarma gafletine düşenler oldu. Bu hatalarının bedelini sırtlarına inen kızılcık değneği darbeleri, birkaç tokat ve ırmıkla ödediler.

Karşılaştıkları anı görenler bu iki kadın arasında amansız bir düşmanlık olduğuna asla inanmazdı. Geçmişi bilenler ise aradan geçen yılların iki kadını olgunlaştırdığını ve aralarında mucize bir barış gerçekleştiğini sanırdı.

Hürrem, ona sarayda yediği son dayağı atan, gururunda iyileşmez yaralar açan Gülbahar'ı karşılamaya o gün için diktirdiği muhteşem bir kıyafetle gitti. Erguvan rengi tafta kaftanı yaldızlı ipek fırfırlarla çevrelenmiş, başındaki erguvan rengi uzun hotozu beyaz bürümcüklerle sarılmıştı. Saçının telinden ayakucuna kadar ben kudretin ta kendisiyim demek istiyordu bu imparatorluklara has rengin asaleti içinde. Saltanat arabasından ihtişamla indi. Ağır ağır, Gülbahar'ın arabasına doğru yürüdü. Süleyman'ı elinden aldığı Çerkez güzelinin ilk gördüğü de Hürrem'in hotozunu çevreleyen kocaman kocaman incilerden yapılmış taç oldu. Kadının hasetten çatlaması için takmıştı tacı zaten başına. Hürrem ne kadar canlı ve görkemliyse, yol yorgunu Gülbahar o kadar solgun ve sıradandı. Gerçi, son konak yerinden hareket etmeden saatlerce hazırlanmış ra-

kibrun karşısına güzel ve güçlü çıkabilmek için her yolu denemişti ama yaşadığı üzüntülerin yüzünde yaratığı tahribatı ötememişti.

Önce Hürrem konuştu. "Keşke şehzademizi de yanınızda görebilseydik, ne iyi olurdu."

"Efendimizin, veliaht oğlumuzla konuşacakları vardı herhalde. Birkaç vezir alıp padişahımızın yanına gidiverdi."

Bu üç masum cümle, son derece gülen yüzlerse manidarak söylenmişti. Ama aslında, Hürrem'le Gülbahar arasındaki amansız ve gizli savaşın tüm şiddetiyle devam ettiğini ortaya koyuyordu. Neyse ki, onlardan başka duyan olmadı.

Hürrem Sultan 'şehzademiz' diyerek Mustafa'yı, kendi oğullarıyla eş statüde gördüğünü ortaya koydu. Gülbahar da, Mustafa'nın 'veliaht' sıfatını bir çivi gibi Hürrem'in beynine çaktı. Böylece eski haseki, artık nikahlı karısı da olsa Hürrem'in çocuklarının, Padişah ve devlet için kendi oğlundan sonra geldiğini ortaya koydu.

İlk karşılaşma ve ilk darbelerin sarsıntısından sonra Hürrem çabuk toparlandı. Neşeyle Gülbahar'ın koluna girdi.

"Süleyman, şehzademizi çok özledi."

Böylece padişah üzerindeki mülkiyet hukukunu Gülbahar'ın suratına vurduğu için de pek keyifliydi. Bu sahneyi o hazırlamıştı. Şimdi, bütün senaryoyu uygulamak, kafasında kurduğu tüm cümleleri söylemeliydi. Sırayla.

"Bilemezsiniz, Süleyman, *Gülbahar ve Mustafa, Eski Saray'da kalırlar*, deyince ne kadar üzüldüm. *Olur mu öyle şey? Dünyada razı olmam. Şehzademiz ve Gülbahar Hanımı burada misafir ederiz*, dedim." Göz ucuyla yanındaki yüzüyen kadının yüzündeki ifadeyi görmeye çalıştı. "Ama dinletemedim. Süleyman böyledir işte. Bir kere karar verdi mi, asla geri dönmez."

Kıskançlıkla saçını başını yolduğu, bu yüzden sürgün edilmesine sebep olan eski Moskof Cariye'nin ikide bir eski erkeğinden, 'Süleyman' diye bahsetmesi, Gülbahar'ı çıldırtıyordu. Utanmaz karı diye homurdandı içinden. *Kimin aşına kimi davet ediyorsun?* yüzünü buruşturdu. Kendi evinde misafir olmaya çağırıyor beni.

Gülbahar, oracıkta bir öfke krizine kapılmamak için kendini güç tutu. Hem dik durmalı, hem nefretini gizlemeli, hem de etrafa gülücükler yağdırmalıydı. Bir yabancı Hürrem'in sözlerinde, hareketlerinde hiçbir kibir izine rastlayamazdı ama her kelimenin özenle seçilmiş olduğunu biliyordu Gülbahar. *Ne Meakiyet* ciyanıydı o.

"Bihaber miyim hiç, Nuh dedi mi peygamber dedirtmezsiniz."

Hürrem'de, Gülbahar'ın bu cümleyle verdiği, "Dur bakalım kızım. Senden önce o erkek benimdi. Eskeğime bana mı öğreteceksin?" mesajını duymazdan geldi. İçinde yükselen öfkeyi bastırmayı başardı.

"Süleyman ne kadar inançsa ben de o kadar kararlıyımdır. Kafama koydum mu yaparım. Karşılamaya çıkıp kendisini evimizde *misafir* etmekten ne kadar mutlu olacağımızı söylersem, sanırım Gülbahar Hanım beni kırmaz, dedim."

Çaplan çaplan dönüp Gülbahar'ın yüzüne baktı. Kadının tebessüm maskesinin altında gizlediği duyguları görmeye çalıştı. Kin fışkırıyordu bu bakışlardan. Nefret ve kıskançlık. Hürrem'in orda görmek istediği de buydu zaten. Çünkü kendi gülümsemesinin altında da aynı duygular saklıydı. Eskeğini aldığı, şimdi de oğlunun başından tacını çalmaya hazırlandığı kadın onları öldürüsüyle nefret etmeliydi ki, planını uygularken içinde hiçbir acıma hissi yer etmesin

"Biliyor musunuz, size bir de müjdem var," dedi umursamaz bir ifadeyle. "Artık öyle Manisa'ya dönmek falan yok. Süleyman'a söyledim, o da uygun buldu. Sizin de şehzademizin de yeri burası. Evlat, babasının dizi dibinde olmalı; öyle değil mi?"

Hürrem bu plan üzerinde aylarca çalışmıştı. Kaç uykusuz gece, kaç şehvet yorgunluğunun mahmurluğunda örmüştü ağını saymamıştı ama her ayrıntısını binlerce defa düşünmüştü. Her ihtimali hesaba katmış, her durum için atacağı adımı ve söyleyeceklerini belirlemişti. Mesela, Gülbahar'ın, binbir hanımı olan Yeni Saray'da onun misafiri olarak kalmayı asla kabul etmeyeceğinden emindi. O da ısrar etmeyecekti zaten. Amacı, Hürrem'in böyle yüce gönüllü bir davette bulunduğu ama Gülbahar'ın reddettiğinin bilinmesiydi. Bu yeterdi. Fakat İstanbul'da kalmayı sevinerek kabul edeceği kadın kuşkusuz. Hoş, Süleyman kabul ettikten sonra, "Kalır mısın, dönер misin?" diye soran olmayacağını kestirmişti. Beklediği gibi de oldu. Gülbahar sinir krizlerinin eşiğinde olmasına rağmen, nazik daveti için teşekkür etti. "Ancak Mustafa Han da, ben de Eski Saray'da daha rahat edeniz. *Hem şehzadem, padişah olunca yaşayacağı sarayı şimdiden kapanmasın. Allah'ın izniyle uzun yıllar orada oturacak nasıl olsa,*" dedi.

Hürrem, kadının bu cümleye gizlediği, "Oğlum padişah olunca o saraya Valide Sultan olarak döneceğim. Sen de defolup gideceksin!" imasına aldırmadı. İçinden, *sen öyle san budala kızı*, diye homurdanmakla yetindi. Gülbahar'ın, "Efendimizin İstanbul'a dönmemize karar vermesinden memnuniyet duydum. Mustafa, devlet işlerini babasının yanında daha iyi öğrenir," demesine de aldırmadı. Hatta pek sevimli gibi kadının elini okşadı.

Gülbahar o gece Eski Saray'da, "Oldüreceğim o Moskof çıyanını!" diye öfkine çıkan herkesi kasıp kavuracaksın, Hürrem, Sultan Süleyman'ın koynunda uykuyla uyanıklık arası. "Bütün yılanları gözümün önünde topladım," diye düşündü. Dağlarda dolaşıkları günlerde yılan gördüğünde korkunca Taçanım Noyan'ın söylediklerini hatırladı. "Önündeki yılandan değil, arkandakinden kork. Gördüğün yılanın kuyruğunu koparır atarsın. Ama görmediğin yılan seni sokar."

Hazırım Taçanım Bohum, dedi içinden Hürrem, *gözlerimin önündeki üç yılanın da kuyruğunu koparacağım.*

Üç şehzadenin sünnet düğünü üç hafta sürdü. Tıpkı Hürrem'in Sultan Süleyman'la evlendiği ilan edilince olduğu gibi, dünyanın dört bir tarafından krallar, hakanlar, beyler Süleyman'a hediye yağmuruna tutu.

Oğullarının mürüvveti bile iki kadını yan yana getirememişti. Gülbahar, "Asla o kadınla yan yana oturmam. Ata kellem buradadır. İsterse cellat boynuma vursun, bunu yapmam," diye kestirip attı. Bunun üzerine biri, Sultan Süleyman'ın otağının sağına, öteki soluna iki çadır daha kurulduğu. Valide Sultan, Hürrem Sultan ve Sadrazam İbrahim Paşa'nın karısı Hatice Sultan ve nedimeleri sağdaki çadırda ziyafetlerini yediler. Soldakinde ise Gülbahar, Defterdar İskender Paşa'nın karısı Semiha Hanım, bazı vezirlerin karıları, kızları ve nedimeleriyle otururdu.

Üç al atlı bindirilen Mustafa, Mehmet ve Selim'in geçişi halkı coşturdu. Şehzade Mustafa ve Mehmet, atlarının üstünde heykel gibi duruyorlardı. Atları seyirlik çekse de, sağ elleri dizginlerdeydi ikisinin de. Bellerinde babalarının o gün hediye ettiği kıymetli taşlarla süslü kılıçlar takılıydı. Küçük şehzade Selim ise bir türlü atın üzerinde duramadı. İki

de bir yana doğru kaydığı için, düşmesi bir görevli tarafından engellendi. Bindirildiği at hüysüzlanınca Selim, feryat figan ağlamaya başlasa da ahali, önlerinden geçen üç şehzadeyi bir güzel alkışladı. Ama en büyük alkışı Gülbahar'ın oğlu Mustafa'nın aldığı açıkça belli oldu. Halk, Süleyman'ın tahtının varisi Mustafa'ya adeta tapındı. An önlerinden geçerken, genç Mustafa'nın çizmelerini öpenler oldu. "Mustafa Han çok yaşa," haykırışları At Meydanı'nı inletti.

Meydanın başköşesine kurulan gösterişli otağında Sultan Süleyman'ın gözü kabarmıştı. Yanında duran Sadrazam'a döndü. "Bak İbrahim," dedi gururla. "Osmanlı'nın geleceği geçiyor gözünün önünden. Süleyman bir gün göçüp gidecek ama hem namı, hem soyu yürüyecek."

Gülbahar ve oğlunun İstanbul'a dönmesiyle Hürrem'e karşı elinin daha da güçlendiğini düşünen İbrahim Paşa, her fırsatta Padişaha Şehzade Mustafa'nın, Hürrem'in oğullarından önde geldiğini hatırlattığı için bu fırsatı da kaçırmadı. "Hünkarım İbrahim kulunu tatar. Yalandan, riyadan hoşlanmam. Allah bağışlasın, *Mustafa Han aynen babasının oğlu oldu.* Şu asalete, şu heybete bir bakın."

Süleyman Sadrazam'ın bir çırpıda Mehmet'le Selim'i aşa gölgeladığını farketse de ses etmedi. Gerçekten de Mustafa koca adam olmuştu. İnce bir sakalla yanakları kararmaya başlamış, dudaklarının üstünde belirmeye başlayan bıyık, çehresine sert bir ifade katmıştı. Sefere çıkarken tahtını, en yaşlı vezir yerine büyük oğluna emanet edebilirdi artık.

Mustafa'nın koca adam olduğunu farkedenlerden biri de Hürrem'di. Şehzade Mehmet ve Selim'in at üzerinde geçişlerini izlerken yaşadığı karmaşık duyguları bir düzene koyamadı. Bütün İstanbul'un ayakta alkışladığı şehzadelerden ikisi onun kanından, onun canındandı ha?

Hayat, küçücük esir kızı nerelerden nereye getirdi Allahım, diye düşündü. Tamam, bedelini ödemişsin, ödemeye de devam ediyordu ama küçücük esir kızdan bir sultan, bir kraliçe yaratmıştı kader. Ve cihan tahtına işte şu an sırtında kaftanının eteklerini çekiştiren, nik nik belindeki kılıca takılıp düşmemesi diye ikide bir başına büyük gelen kavuğu tutmaya çalışan aslan oğlu Şehzade Mehmet Han geçecekti. *Çelebi Mehmet ve Fatih Mehmet'ten sonra Osmanlı tahtının üçüncü Mehmet'i olacak Hürrem'in oğlu,* diye geçirdi içinden gururla.

Gözleri doluverdi hemen. Bu oğlunda bugüne kadar ne yapmışsa, bundan sonra da ne yapacaksa yeri değil miydi? Kim onu, Süleyman'ın tahtına oğlunu oturtmaya çalıştığı için suçlayabilirdi? Sultan Süleyman'ın nikahlı karısıydı o; cariyesi değil. Taht, içtiği ak süt kadar helal Mehmet'indi, diye düşündü. Gülbahar ne yaşemişi bu taht üzerinde hak iddia etmek için. Süleyman'a bir oğlan doğurmaktan başka? "Hiç..." deyiverdi Hürrem yavaşça.

Yanında oturan Hafsa Sultan, bu tek heceyi duydu ama bir anlam veremedi. Torunlarını seyrederken nemlenen gözleriyle dönüp gelinine baktı. Hürrem'in gözpınarlarında çağıldayan yaşları gördü. Bir kere daha kanı donuverdi kızın. Gurur gözyaşlarıydı bunlar. Evlatlarıyla kim gurur duymazdı ki, Hürrem duymasın? Bu kadar kolay ağlayabilen birinin yüreğinde kötülük kalmaz, diye düşündü. Gözyaşları her kötülüğü, pisliği yıkar.

Valide Sultan, Hürrem'in önünden geçen Gülbahar'ın oğlu Şehzade Mustafa'yı da aynı coşkuyla alkışladığını görünce rahatladı. Bu kez başkaydı. Ah benim yanlı kızlarım yakalayan ak güvercinim diye geçirdi içinden. Hak yolunu

gösteren Allah, demek ki, yüreğinden bütün kaskatılıkları, kinleri, hasetleri, hırsları da çekip almış senin.

Hürrem, bunun neresi çocuk? Sakalı, bıyığı çıkmış diye düşündü önce. Mustafa'nın kalın kardeşlerine koyu gözlerine baktı. Babası gibi, güçlü bir inadeyi yansıtan uzun ince bir burnu vardı. Dudakları anasına çekmişti. Mustafa'nın da dudakları Gülbahar'ın ki gibi sununa göre küçük kalıyordu. Zaten yüzünde anasına benzeyen tek yer dudaklarıydı. Etli, kalın fakat küçük dudaklar.

Hakan en çok Mustafa'yı alkışlaması canını sıkıyordu. Kimbilir anası nasıl kasılıyordur, nasıl gülücükler saçıyordur şimdi? diye homurdandı kendi kendine. Yavaşça öbür çadırdaki Gülbahar'ı görmeye çalıştı. Çadırlarının önüne gerilen tül buna pek izin vermedi ama kadının ayaktaki silüetini farkedebildi. Gül bakalım, dedi içinden. Bunlar son kahkahaların olacak. Yüreğim en büyük acılarla yanacak. Beni, senin ve piçinin yoluna çıkaran talihime lanet edeceksin.

Öbür taraftaki çadırda ise başka hesaplar vardı. Oğlunun hakan gördüğü destek Gülbahar'ın koltuklarını kabartmıştı. Şehzade Mustafa ahalinin alkışına kolunu çöyle çalımla sallayarak karşılık verince yükselen, "Yaşa, bin yaşa" nidaları gurur duyulmayacak gibi değildi ki. Hürrem'le aynı çadırda oturmaya razı olmadığı için pişmanlık duydu. Mustafa'nın yanında Moskof Cariye'nin iki oğlunun ne kadar sönük kaldığını, hakan tahtın varisini nasıl bağrına bastığını seyreden Hürrem'in suratını görmek için keseler dolusu altın vermeye razıydı şimdi Gülbahar. Başını onun çadırına çevirdi. Çadırlarının gösterilerin yapıldığı alana bakan tarafını örten tülden Hürrem'i göremiyordu ama kadının gözlerinin kendi üzerinde olduğundan adı gibi emindi.

Mustafa önünden geçerken Gülbahar ayağa kalkıp inanılmaz hareketlerle alkış tutar. Gör Moskof çıyanı, diye söyleniyordu içinden. Bak bakalım Sultan Süleyman'ın tahtının varisi kimmiş? Osmanlı'nın kalbinde Moskof Cariye mi var yoksa Mustafa Han'ın anası Mahidevran Gülbahar Hatun mu? Benim yiğit şehzademi mi seviyor millet, senin velet mi?

Gülbahar muhafızların ayakta alkış tutarak sergileyince hemen yanı başında oturan İskender Paşa'nın karısı Semiha Hanım da fırlayıp alkışa katıldı.

Aynı çadırda oturamayacaklarını anlayınca Hürrem ne yapmış etmiş Semiha'nın Gülbahar'ın yanında yer almasını sağlamıştı. Kadın, "Ben sizin yanınızdan ayrılmam" diye mırıldanınca da, "Bunlar hayırlı ayrılıklar Semiha," demişti gözlerinin içine bakarak. "Varın Çerkez'in yanında oturun da bizim gözümüz, kulağımız olun. Yoksa akıllı fikrim orada kalır. Benim için bunu yapabilirsiniz değil mi?"

Hürrem'in bülbül cıvıltısını andıran sesi ve yüzüne çevirdiği güzel gözleri Semiha'nın başını döndürmeye yetti.

Aslında Hürrem, İskender Paşa'nın karısının ihtiras dolu bakışlarının farkındaydı bir süredir. Görmezden gelmeye çalışıyordu ama kendi içinde bir kıvılcımın da tutuşmaya başladığını biliyordu. Harem'e geldiği günlerde Rus kızı Ekaterina'dan aldığı ilk aşk derslerinin bedeninde yarattığı tarifsiz ürpertileri uyandırmışa Semiha. Karını tutuşturan bu bakışları ödülsüz bırakmadı. Her karşılaşmalarında elbiselerinin açık yakasından taşan doğum memelerini kadının gözlerine cömertçe serdi. Şehveti her ziyarette kamçılandıkça Semiha, Hürrem'in esiri oluş çıkmışı zaten. Kendisine sunulan bu hazineyi şehvetten bulutlanan gözlerle seyrederdi.

O gün de minicik ellerini avuçlarının arasına alarak okşamış, Hürrem Sultan'ın "Bunu benim için yapar mısınız?" sorusunu düşünmeden cevap vermişti. *"Sizin için olürüm."*

Oysa Hürrem'in ondan istediği casusluk yapmasıydı. Semiha da bu görevi en iyi şekilde becermeye çalıştı. Gülbahar oğlunu alkışlarken pek duygulanmış gibi ayağa fırlaması bu yüzdendi. "Maşallah, Allah amanına, bahasına, devlete bağışlasın," diye tempo tutması da Gülbahar'ın gözüne girmek çabasından başka bir şey değildi. Hatta ağzından laf almak için "Mustafa Han'ın gönderdiği şu desteğe bakın. Öbür çadırdakiler pek kıskanmışlar herhalde," diye nazik bir soru bile sordu.

"Kem gözle bakanın gözü çıksın Semiha Hanım," Gülbahar'ın cevabı kaya kadar sertti.

Semiha kadının her hareketini, her sözünü hafızasına kaydetti. Sadrazam İbrahim Paşa'nın sarayının emrindeki bazı nedimelerin sık sık gelip gitmesi dikkatini çekti. Hatice Sultan, Hürrem'in çadırında otururken nedimeleri ne demeye buraya gelip gidiyordu? Gülbahar'ın kulağına neler fısıldıyorlardı? Bildiği kadarıyla Hatice Sultan'la Hürrem'in arası gayet iyiydi. Padişahın kızkardeşi, İbrahim Paşa ile evlendirilmesine rağmen başından aşkın hep Hürrem'den yana çıkmıştı. Süleyman'ın Hürrem'le evlenmesine en çok sevinen de oydu. Öyleyse bu garip gidip gelmeler, fısıldaşmalar ne demek oluyordu? Yoksa bu hizmetkarlar Hatice'yle değil, İbrahim Paşa'yla Gülbahar arasında mı haber getirip götürüyordu?

"Keşke Hatice Sultan da sizin yanınızda olsaydı," diye bir laf almaya denemesi daha yaptı. "Nedimeleri gide gele bu hayli yorulduysa."

Gülbahar dönüp uzun uzun kadının gözlerine baktı. *"İbrahim Paşa'nın karısına dikkat et,"* diye haber salan Sadrazam haklıydı demek ki. Açık açık ağzını arıyordu kadın. "Belki Hatice Sultan'ın öbür çadırda olmasının bilmediğimiz *bir hikmeti vardır* herhâlde," deyiverdi Gülbahar. Tahmin ettiği gibi Semiha bu lafı taşırsa, Hürrem'in içine bir şüphe düşecekti. Hatice Sultan'la Moskof'un arasını açmak için bundan iyi fırsat olmaz diye düşündü sevinçle.

Birden kafasında bir şimşek çaktı. "Aman Allahım," diye bir çığlık yükseldi içinden. Niye bunu daha önce düşünememişti sanki? Gören, duyan yokken ama *Semiha'nın kadınlara düşkün* olduğu söylenirdi hep. İskender Paşa'nın Kanuni'ye alınan kızları onun seçtiğini bilmeyen yoktu. "Sakın Moskof'la Semiha?" Soru Gülbahar'ı bile sarsa "Yok canım," diye şüpheyi kafasından kovmaya çalıştı. Düşmanlık zihnini bulandırmaya başlayınca galiba. "Buna cesaret edemez," diye homurdandı içinden.

Fakat içine kurt düşmüşçü bir kere Gülbahar'ın. İbrahim Paşa'ya bu şüphesini iletmeliydi mutlaka. Bir şey yoksa bile, Hürrem hakkında böyle bir dedikodu çıksa fena mı olurdu?

Kadınlara ayrılan iki çadırda Süleyman'ın karısıyla eski gözdesi çocukları ve gelecekleri için tehlikeli planlar yaparken Padişah'ın otağında keyifler yerindeydi. Hürrem'in Müslüman olduğunu öğrendiği geceden beri tövbe edip ağzına şarap koymayan ve içkiyi yasakla yan Süleyman, şehzadelerinin sünnet düğünü dolayısıyla ahaliye en nadide şaraplarını dağıtılmasını emretmişti. Ağustos sıcağında kendisi çeşit çeşit şerbetlerle serinlemeye çalışırken At Meydanı'nı çevreleyen büyük kalabalık, ikram edilen şaraplarla çakır keyif eğlencenin tadını çıkarıyordu.

Halkın mutluluğuyla daha da keyiflenen Sultan Süleyman birden Sadrazam İbrahim Paşa'ya döndü.

"Söyle bakalım paşa. Kimin düğünü daha muhteşem oldu? Bizim ki mi, seninki mi?"

"Elbette ki benim düğünüm sizinkinden daha muhteşemdi padişahım."

Padişahın sorusunu ve İbrahim'in cevabını duyan vezirler donup kaldı. Sultan Süleyman da *kıpkırmızı* olmuştu öfkeden. Hürrem haklı, diye bir düşünce saplandı beynine. Bu herif kendini benden üstün görmeye başladı. Hakkındaki bütün ihbarlara rağmen ona toz kondurmamanın karşılığı böyle mi olmalıydı?

Padişah ilk defa o anda, İbrahim'e "Sen benim arkadaşımsın. Bu can bu bedende kaldıkça seni asla küçük düşürmeyecek ve görevden almayacağım." diye söz verdiğine pişman oldu. Yine de içinde dalga dalga kabaran öfkeyi bastırdı.

"Neden seninki daha muhteşem oluyormuş? Görmez misin, dünyada ne kadar hükümdar, kral, han, hakan varsa şehzadelerimin sünnet düğününü bahane edip dostluğumuzu kazanmak için haftalardır kapımıza elçilerini yağdırır. Ayağımızın dibine en nadide hediyelerini yığar. Eteğimize yüz sürmeyen, aman dilemeyen kalmamıştır. Düşmanım Şarlken'in elçisi bile huzurumuza varmak için iki haftadır eşiğimizde bekler durur. Devletimin gücünü ve saltanatımın ihtişamını *görmez misin* ki, ***kendi düğününün bizimkinden üstün olduğunu söylersin!*** Yoksa yanlış mı anladık?"

İbrahim gençliğinden beri yanında olduğu Süleyman'ı iyi tanırdı. Padişahın gözlerinde tutuşan alev tehlike işaretiydi. Öfkesinin bedeli ise kelleydi. Fakat bu alev saçan gözler onu korkutmadı. Çünkü sözün sonunda söyleyeceklerini kafasında anında kurmuştu. Bir kere daha fethedecekti padişahı.

"Yanlış anlamadınız Sultanım."

Bıçak kadar keskin bir sessizlik oldu.

İbrahim Paşa, Padişah'ın gözlerindeki kıvılcım yangına dönüşmek üzereyken onu fethedeceğini düşündüğü cümleyi söyledi.

"Çünkü benim düğünümü cihanın en büyük hükümdarı, hükümdarların hükümdarı Sultan Süleyman Han şereflendirdi."

İbrahim bu gönül okşayıcı sözlerin Süleyman'ın gözlerindeki öfke yangınını söndürmesini bekledi ama öyle olmadı. Sultan, çevresindeki vezirlerine döndü. "Görün, duyun nasıl ağalar!" Padişahın yüzünde buz gibi soğuk bir gülümseme vardı.

"Sadrazam paşamız, neden Makbul İbrahim dendiğini anlar mısınız? Efendisine iltifatta bu kadar cömert olan biri makbul olmaz da ne olur!"

Defterdar İskender Paşa o gece karısı Semahat'ya, "Git Hürrem'e haber ver. Celladın yağlı kemendi İbrahim'in boynuna geçmek üzere. *Hırvat'ın ipini çekmek artık onun elinde.*"

Hürrem, Hırvat'ın ipini çekmeyi bile. Sultan Süleyman geceyarısı kafasının içinde beynini yakan yüzlerce soru, binlerce şüpheyle odasına girdiğinde, "Hazret-i Sultanımın neyi var?" diye sordu.

"Düğün hızı yordu galiba Hürrem Sultan."

Hürrem, "Aslanların yorulduğu duyulmuş mudur ki Süleymanım yorulsun? Bunu benden iyi kimbilir!" diye şakadı.

"Kafamda bir sürü soru, bir o kadar şüphe dolaşır. Ne sorularım cevapları var, ne bir yara gibi içimi kasıp kavuran şüphelerin merhemi."

Kendini tutamadı. İbrahim Paşa ile aralarında geçen konuşmayı anlattı karısına. Sesi duyduğu kırgınlığın izlerini taşıyordu.

"Atalarından nasıl şu saraydan güzelini yaptırdı kendine, ses etmedik. Bizim hanemizden uzak tuttuğumuz, kendimize yakıştırmadığımız lüksün içinde yaşadı, üzerinde durmadık. Budin'den getirdiğim Roma heykellerini sarayından göteyim diye At Meydanı'nın orta yerine diktirdi. Anladık, *bir İbrahim putları kırdı, Süleyman'ın İbrahim'i putları geri getirdi*, laflarını ettirdi, aldırmadık. İleri geri konuşan vezirleri susturduk. Kapımıza gelen elçilere, *mühür kimdeyse Süleyman odur. Mühür bendeyse Süleyman benim. Padişah sözümden çıkmadığına göre bu cihanda ne derseniz o olur*, gibi laflar etti duymazdan geldik. Her türlü edepsizliği yapıyor ve bunu yalduzlu laflarla allayıp pullayıp dalkavukluk yaparak bize yutturmaya kalkıyor. Kabahatı birken iki oluyor. İkiyken yüz..."

Hürrem içinden attığı zafer çığlıklarının yüzüne yansımaması için başını önüne eğip çocukluğunda yaptığı gibi eteğinde parmağıyla yollar, şekiller çizmeye başladı. Süleyman kaşının bir şey söyleyeceği zaman böyle davrandığını bilirdi.

"De diyeceğini Hürrem. Ben seni uyarmıştım de."

Hürrem gülü bir kahkaha attı. "Kul kısmının aklı kısa olur derler. Efendim edeceğim söze gülmesin. Hazret-i Sultanım'ın mührünü niye bir başkasının taşıdığını bir türlü alnıyor bizim aklımız."

"Atalardan böyle gelmiş, böyle gider. Mühür bizimdir, ama başkası bazar. Padişah elinde mühürle dolaşacak değil ya Hürrem. Mührümüz Sadrazam'a emanettir."

"Dedim ya Süleyman," diye cilvelendi Hürrem, kollarını kocasının boynuna dolayarak. "Gördün mü hak. Kul kısmının aklı kısa oluyor işte. Ne bileyim ben. Mesela, emanet taşıyan, *mührü ya sahibinden istemediği bir işe bulaşır*sa diye aptalca bir soru takılıyor kadın aklıma."

Süleyman donup kaldı. "Buna kim cesaret eder kadın! İşin ucunda kelle vardır. Bedelini canıyla öder."

Hürrem, ah bunu nasıl düşünemedim gibi bir hareketle başını salladı. "Öyle ya buna kim cesaret eder! Hem bazarsa ne olmuş? Dünyanın sonu değil ya. Efendimiz de kalkar, mührü biz basmadık, o söz bize ait değildir, der olur biter."

O gece aylar sonra ilk defa şarkı söyledi Hürrem. padişah yorgun başını dizlerinde dinlendirirken. Sultan Süleyman'ın ilk işinin kendine bir mühür kazıtmak olacağından emindi.

Semiha baygın gözlerle ertesi gün Hürrem'in huzurundaydı. İskender Paşa'nın, "Hırvat'ın işi artık Hürrem Sultan'ın elinde," mesajını ileten kadının pürüzsüz yanağını okşadı.

"Paşa hazretleri hiç merak etmesin, Semiha Hanım. Bugüne kadar *tutturmuş biçbir işin ucunu bırakmadık*."

LIV

Sultan Süleyman kapının eşiğinde dikilen Sadrazam İbrahim Paşa'ya gürledi.

"Köpeğin karnını doyur, sırtını pekle de huzuruma getir."

"Kafirin karnı tok, sırtı pek. Şimdi boynunu bükmüş. Yüce Padişah'ın tahtının dibinde ayağınızı öpmek ister."

"Sok öyleyse şu köpeği içeri."

Kalabalık bir heyetle Süleyman tarafından kabul edilmeyi bekleyen Avusturya Kralı Ferdinand'ın elçisi Joseph, padişahların bir Hristiyan elçiyi kabulünde uygulanan ritüeli bilmediği için bu sözlere anlam veremedi. Haftalardır İstanbul'da kapı kapı dolaştırılmaktan, itilip kakılmaktan bitkin düşmüştü. Huzuruna çıktığı her vezir tarafından azarlanmış, "Ben İspanya ve Kutsal Roma-Germen İmparatoru Şarlken hazretlerinin kardeşi Avusturya Kralı Ferdinand'ın elçisiyim," diklenmesi de fayda etmemişti. Aşağılanmanın her türlüsüne katlanmaktan zilini bulanan elçi, İbrahim Paşa kolundan çekiştirip kapının iki yanına dizilmiş dev gibi askerlerce sırtından itilince, Padişah'ın "köpek," Sadrazam'ın "Kafir," dediğinin kendisi olduğunu anlayabildi.

Eşiği atlayıp içeri girdiğinde adamın gözleri kamaştı. Padişah, dokuz vezir arasında incilerle bezenmiş son alimdan tahtında oturuyordu. Vezirler ellerini önlerinde kavuşturmuş, sanki sarıkları başlarına ağır gelmiş gibi boyunlarını eğmişlerdi. Kızıl mücevherlerle kaplanmış kubbeden içeri dökülen gün ışığı, Süleyman'ın altın sırmalarla, pırlanta ve yakutlarla işlenmiş kaftanında mürekkep bir renk cümbüşü yaratmıştı. Hangisinin daha muhteşem göründüğüne karar veremedi elçi. Süleyman mı, bu akıl almaz tahr mı? Kubbeden Padişah'ın oturduğu tahtın üstüne doğru tamamen yakut, inci ve zümrütlerle kaplanmış bir kordon sarkıyordu. Hükümdarın sağ elinin hemen yanında göz kamaştırıcı pırıltılar saçan kılıcı, hançeri, içindeki oklarıyla sadağı ve yayı duruyordu. Başında üç sıra elmasla çevrili kocaman bir sarık vardı. Sarığın tam ortasında neredeyse avuç büyüklüğünde bir yakuttan fışkıran balıkçıl kuşu tüyünden bir sorguç yükseliyordu. Yüzü solgundu. Hafif kemerli burnu ve güzleri güçlü uzadesini yansıtıyordu.

Avrupa'da kapısını çalmadık hükümdar, kral tanımayan, her türlü lükse, zenginliğe tanık olan tecrübeli elçi, içinde bulunduğu ortamın ihtişamı altında ezildiğini hissetti. Ne Şarlken'in huzurunda, ne Papa'nın eteklerinin dibinde kendini böyle güçsüz ve aciz hissetmemişti. Elinden geldiği kadar kendisine öğretilenleri yapmaya çalıştı. Eğildi, etek öptü, konuş denmeden, başını kaldırıp Sultan Süleyman'ın yüzüne bile bakmadı. "Demek boynuz Süleyman"

diye söylenip durdu içinden sadece. Padişah'ın bir işareti üzerine İbrahim Paşa, "Konuş kafir," deyince ağzını açabilecek cesareti buldu.

Adam dizlerinin ve sesinin titremesini belli etmemek için büyük çabu harcayarak Osmanlı'nın Macaristan ve Belgrad'ı işgalini tanımadıklarını söyledi. Efendisi Ferdinand'ın, Sultan Süleyman'dan Macar tacıyla Belgrad'ı geri vermesini ve kendisini Avusturya Kralı olarak tanımasını istediğini söyledi. "Ele geçirdiğiniz ne kadar *Macar şehri varsa, hepsini geri vereceksiniz, o kadar,*" dedi.

Padişah, dimdik oturduğu tahtında elçinin sözlerini suratına bile bakmadan sessizce dinledi. Yüzünde düşüncelerini ele verecek en ufak bir ifade değişikliği bile olmamıştı. Fakat, sondaki, o kadar, lafını duyunca hızla başını çevirdi. Elçi Süleyman'ın koyu ela gözlerini görünce yıldırım çarpmış gibi oldu. Padişah'ın bakışlarında şimşekler çakıyordu.

İbrahim Paşa, Süleyman'ın öfkesini anında farketti. Sünnet düğünündeki tatsızlığı tamir için bundan iyi fırsat olmaz diye düşünüp atıldı.

"Bütün Hıristiyan devletlerinin güçlü gölgesi altına sığındığı Osmanlı Padişah'ının huzurunda senin efendin ne yüzle kendi gücünden sözeder? Hünkarın atı hangi yere ayak bastıysa, o topraklar padişahının emri altına girmiş demektir. Biz kimin başına taç giydirsek kral odur. Senin efendin bilmez mi ki; krallık taçla - lmaz, kılıçla olur. Kılıçla kazanılan da kılıçla korunur."

Elçi bu ağır hakaretler karşısında bir şeyler söylemek için çırpınırken, hiç beklenmeyen, en yaşlı vezirlerin bile o güne kadar benzerini görüp işitmedikleri bir şey oldu. Sultan Süleyman birden kolunu kaldırdı. Arz Odası'ndaki bütün gözler ona çevrildi. Padişah, silahlarının durduğu yere uzandı ve rulo halinde sarılmış bir parşömeni çıkarıp Sadrazam İbrahim Paşa'ya uzattı.

"Oku!"

Şaşkınlıktan kendini çabuk kaptıran Sadrazam, parşömeni üç defa öpüp üç defa başına koyduktan sonra çekip açtı. Şimdi herkesin bakışları İbrahim'in üzerinde toplanmıştı. Padişah da başvezirinin yüzündeki ifadeyi kaçırmamak için dikkat kesilmişti. Hürrem'in, *"silbirinizi ya sizin bilemediğiniz bir işe basarsa,"* dediği andan beri bu anı bekliyordu. Ondan başka kimse Sadrazam'ın yüzünün bir anda sapsarı olduğunu görmedi. Adamın donup kaldığını görünce gürledi.

"Oku!"

"Fetihlerim kabul edilecektir."

İbrahim'in sesi çatallı çıkmıştı. Bir iki defa öksürerek sesini akort etmeye çalıştı. Asıl amacı kendini toparlayabilmek için zaman kazanmaktı. Parşömenin altındaki o koca *hünnâz leke* gözbebeklerini yakmıştı adeta. Aman Tanrım, bu ne demek şimdi? deyip duruyordu bir yandan da içinden. Bozkışları bir an Padişah'ın sol yanında dikilen Defterdar'a kaydı. "Bu senin işin İskender," diye bir düşünce geçti o anda aklından. Bizden, "Hürrem mi yoksa?" diye bir soru patladı beyninde. Yok canım, Moskof nereden bilecekti bu işleri? Hayır, İskender'den başkası olamazdı bu işi tezgahlayan. Yeniden elindeki parşömene odaklanmaya çalıştı. Gözünün önünde dalgalanıp duruyordu yazılar.

Süleyman, arkadaşının uğradığı şaşkınlığı açıkça görebiliyordu. Onun istediği de buydu zaten. Belki böyle akıllı başına gelir İbrahim Ağa, diye homurdandı içinden. Kim büyük, kim küçük anlarsın. Ve "Oku!" diye emrini tekrar

Ancak bir iki olay öksürükten sonra devam edebildi İbrahim. "Ferdinand, eski Macar Krallığı toprağı olup kendi hükmünde kalan yerlerde bize tabi olacak. Buralar için yılda elli üç bin altın vergi ödeyecek. Ferdinand, ancak Osmanlı Sadrazamı ile eşit sayılacak, yazışmalar buna göre yapılacak."

İbrahim Paşa durakladı. Bu ne demekti şimdi? İyiye mi işaretti. Öyleyse o kırmızı leke neyin nesiydi? Kendisi gibi renkten renge giren Avusturya elçisine baktı. Joseph hayıflandı bir halde. Benim de ondan kalır yanım yok ya, diye geçirdi içinden. Yeni bir buyruğa fırsat vermeden parşömeni okumayı sürdürdü.

"Ferdinand, Osmanlı İmparatorluğu'nun yüce padişahını kendi babası bilecek, bir evlat gibi saygı ve itaat gösterecek. Şarlken de bu şartları İspanya Kralı olarak kabul edecek. Şarlken yazışmalarında asla İmparator sıfatını kullanmayacak. Biz de kendisini, İspanya vilayeti Kralı Carlos olarak tanıyacağız."

İbrahim okumaya devam etti ama artık kendi sesini bile duymuyordu. Kafası hep o gözbebeklerini yakan *kırmızı mühürdeydi*. Süleyman ona verdiği sözden caymış mıydı? Yapar mıydı bunu? Bitkin haldeydi İbrahim. Beyni durmadan çalışıyor, bu düğümü çözmeye çalışıyordu. Okumayı bitirince Sadrazam'ın artık hiç mecal kalmayan kolları iki yana sarkıverdi.

Arz Odası'nda sinek uçsa duyulacak bir sessizlik vardı. Sultan Süleyman bakışlarını İbrahim'den Avusturya elçisine çevirdi. Gözlerinde yine şimşekler çakıyordu padişahın.

"Dinledin, işittin, anladın. Şarlken ve Ferdinand bizimle barış istiyorsa; anlaşma budur. Ya kabul ederler, ya da son sözü..." cümlesini tamamlamaya gerek görmeden elini kılıca doğru uzattı ve yüzü hala kireç gibi olan İbrahim'e döndü.

"*Fermanımızı köpeğe ver Paşa.*"

İbrahim buyruğu derhal yerine getirdi ve elini yakan parşömeni bir enkaz halinde duran elçinin avucuna sıkıştırdı.

Joseph ve adamları ile kulka huzurdan çıkarıldı. Süleyman'ın işaretiyle vezirler de başları önde birer ikişer çekildi. Defterdar İskender Paşa sevinçten neredeyse uçacaktı. "*Hırsızı en iyisi Moskof'a yakıştırdın,*" diye için için övündü kendisiyle. Hürrem Sultan, İbrahim'in işini çektiğine göre sıra artık kendisine geliyordu. "Makbul İbrahim'in günleri sayılı," diye homurdandı eilerini ovuşturarak, çığlı atlayıp huzurdan çıkarken. "Hazırlan İskender, müjdeler sana geliyor."

Öteki vezirler ise, "Dur bakalım, daha bu gözler neler görecek?" diye düşünüyordu o sırada. Öyle ya sadrazamı ve bunca vezir dururken, padişahı kasmanın kendi başına oturup anlaşma yazdığı nerede görülmüştü?

Sadrazam İbrahim Paşa da geri geri çekilirken, Padişah, "Sen kal," dedi. "Şartlarımı beğendin mi?"

Şartlar İbrahim'in umrunda bile değildi. Aklı parşömendeki o ateş gibi yakan kırmızı lekedeydi. Kırmızı balmumu üzerine basılmış padişah mühründe. Yerin dibine batsın şartlar, diye kendi kendine söylenerek Süleyman'ın yüzüne baktı. "Bana söz vermiştiniz?"

"Sözümüzde bir kusur mu oldu eniştе?"

"Parşömenin altına mühür basmışsınız..."

"Evet." Keyifle güldü. Belindeki kuşaktan küçük bir torba çıkardı.

Ergüvan rengi ipeği görünce bütün vücudu titredi İbrahim'in. "Sen hal" diye bir hayret çığlığı yükseldi içinde.

Padişah, iki parmağını torbanın büzgülü ağzından sokarak çekip aldığı küçük mührü sadrazamına gösterdi.

"Bu sözlerimizden caydığımız anlamına gelmiyor mu?"

"Süleyman Han kelle verir, ama sözünden caymaz Paşa."

"Fakat mühründüz bende."

"İyi ya. Artık çifte mührümüz var. Biri senin emanetinde. Öteki kesenizde. Bunca işin arasında bir mühür basmak için hep yanımızda olacak değilsin ya enişte. Hem madem ki *mühür kimdeyse Süleyman odur, aha mühür, işte Süleyman. Süleyman ne derse o olur.*"

Kös kös gülerek Arz Odası'ndan hareme geçerken, İbrahim'in arkasından nasıl baktığını görmedi Süleyman. Dönüp baksa hayvezinin gözlerindeki ölümcül dansı görecekti. İskeletlerin dansını.

"Süleyman biliyor," diye düşündü Sadrazam, padişah gittikten sonra. "Mühür kimdeyse Süleyman odur. Mühür bende. İbrahim de benim. Süleyman da..." dediğini İskender yeriştirmiştir mutlaka. Yoksa niye durup dururken bu laftı etsin? İyi de mühür niye *Hürrem'in kesesinde*? Gülbahar hakkı Moskof çiyanı ile İskender canını almak için işbirliği yapıyor." Adam yumruklarını hızla sıktı. Parmaklarını avcuna o kadar bastırmıştı ki, çektiğinde yerleri bembeyaz kaldı. İskender Paşa'yla Hürrem'den kurtulmadan ona rahat yoktu.

"Öyle olsun Moskof Caniye," diye söylendi. "*İbrahim can almayı da iyi bilir.*"

Bir ağ gibi örecekti tuzağını. Takılıp kalacaktı ikisi de ağına. Ve o kara kıllı, koca bir örümcek gibi sessizce sokacaktı zavallı kanını emmeye.

Hürrem yine bir ateş çemberinin içine düşmüştü. Önce yine hamile kaldığını öğrendi. Ahalinin artık ondan *Moskof* taşıdığı yine kuluçkadaymış diye bahsettiğini duyunca çıldırdı. Aslında hamile kalmasına Süleyman'dan başka sevinen yoktu. Doğurduğu her çocuk, hizmetkar ve nedimeler için yeni bir yük demekti. Artık hiçbirinde Hürrem'in doğurganlığının yaratmış yükü kaldıracak sosyal kalemliği, haberi duyunca aslan suratlarından belli oldu. Üstelik hamileliği zor geçiyordu. Günlerce yataktan çıkamıyordu bazen.

"Hırsat çakalı gözden düştü," diye sevinmekle ne kadar hata ettiğini anlamakta da geciktirmedi Hürrem. Buna da mütehiş canı sıkılıyordu. İbrahim, eskisinden daha büyük bir şevkle işine ve dalkavukluğuna devam etti. Sadrazam yeniden "Makbul İbrahim" olup çıkmıştı. İşin kötüsü, Padişah da, "İbrahim'in aklını başına getirdim," diye gülüşmeden pek memnundu.

Hürrem bir yandan da Semiha Hanım'ın aşeşli aşk tuzaklarını savuşturmaya uğraşıyordu. İskender Paşa'nın kanısı artık zaptetmek kolay değildi. Semiha gün aşırı saraya koşuyor, soluğu Hürrem'in dairesinde alıyordu. Semiha'nın sevdalı gözleri, Süleyman'la aşk hayatı rutine döndüğünden beri Hürrem'in de basturmaya çalıştığı arzularını tetikliyordu. Yeni bir günah korkusuyla, kendini kadınsı okşayışlarına bırakma arzusu arasında bocalayıp duruyordu.

Hamilelik can sıkıdı oldu Hürrem'e. Semiha haberi kaçırılık nöbeti geçiterek aldı. Sevdiği kadını Padişah'ın sevip okşadığını düşündükçe çıldıracak gibi oluyordu zaten. Şimdi de bu hamilelik çıkmıştı. Bir gün kendini tutamadı, Hürrem'in saçlarını okşayarak sordu.

"*Efendimizi siz de seviyor musunuz?*"

Cevabı biliyordu. Başka türlü bir cevabı olamazdı bu soruların. Ve duyacakları içini yakıp kavuracaktı ama duygularına hakim olamıyordu artık.

"O nasıl söz? Hazret-i Sultanım sevmeyecek kadın var mı?"

İlk defa birinin gözlerine bakmaktan korktuğunu farketti o anda Hürrem Sultan.

Semiha gözyaşı seliyle ayağa fırladı. Kapıya yöneldi. Bir iki tereddüdü adım attı. Aklına bir şey gelmiş de söyleyecekmiş gibi geri baktı. Elini Hürrem'e doğru uzattı, bir şeyler söylemeye çalıştı ama başaramadı.

O anda kalkıp kadına sarılmamak, onun için yaşlar döken gözleri öpücüklere boğmamak için kendini zor tuttu Hürrem. Kadere bak, dedi içinden, *benim için sevda gözyaşı dökem ilk insan bir kadın.*

Cafer'in yıllarca geceleri kapı aralarına sinerek ümitsiz aşkı için döktüğü gözyaşlarının farkında değildi.

"Aldırış başına al," diye azarladı kendini. "Sen sultansın. Cihan Hükümdarı Sultan Süleyman'ın karısı. Yarın Osmanlı tahtına çıkacak padişahın anası. Sana yakışır mı burası? Frederick'i ne çabuk unuttun? Aynı acıları, korkuları yeniden mi yaşamak istiyorsun? Günahtan arınan bedenini daha büyük bir günahın sleyişiyle mi yıkmak istiyorsun?"

Semiha saray kurallarını bir yana bırakarak koşar adımlarla Hürrem'in odasından çıkıp giderken neredeyse Merzuka'yla çarpışacaktı. Tatar kızı kenara çekilmek zorunda kaldı ama İskender Paşa'nın karısının onu farkettiğinden emin olamadı. Bir süre kadının bir yağmur bulutu gibi uzaklaşmasını seyretti ve can yoldaşının odasına girdi. Hürrem'i de ıslak bulak bir yüzle görünce kendini tutamadı. "Sakın!" dedi.

Sesi bir nedimenin tavrına asla çıkartmaması gereken sertlikteydi. "Sakın yapma bunu. Kör müsün? Etrafında kurulan tuzakların farkında değil misin?"

Çok değil, birkaç gün içinde o tuzaklardan biriyle Sultan Hamamı'nda karşılaşıverdi Hürrem. Hamileliğinin dördüncü ayındaydı.

Her zamanki gibi hizmetkarları kovmuş, kurna başında yalnız kalmıştı. Merkuza ve Setaret Kalfa, hanımlarının yıkanıp çıkmasını bekliyordu soğuklukta.

İyice ısınan mermerler sıcacıktı. İçine altın musluklardan gürül gürül soğuk sucak sular akan Venedik mermerinden oyulmuş kurna, sırtını içeriyi göstermeyen kesme camlı pencereye vermişti. Dışarıdan bakan içeriyi göremiyordu ama Hürrem başını hafil çevirince, boğaziçinin akıp giden doyumsuz mavidiğini ve karşı sınların yemyeşil örtüsünü seyredebiliyordu.

Kayıp düşmemek için yüksek tahta takunyalarını dikkatle tıkırdatarak gelip kurnanın başına kurulduğunda Peşamah artık iyice büyümeye başlayan göbeğini sıkıca sarmıştı. Sol yanındaki mermer sete sermeleri için şerbetler, meyveler bırakılmıştı. Bir iki adım ilerdeki küçük göbek taşında da yıkandıktan sonra sarınması için kuru havlu ve peşemallar vardı.

Soğuk su musluğundan kurnaya şırıl şırıl akan suyun sesine kapılarak inceden inceye bir şarkı tutturdu. Altın tasla başından aşağı suyu boca ederken artık hiç Rus şarkısı söylemediğini farketti aciyla. Oysa artık kimseyle Rusça konuşamadığı için ana dilniyle arasında kalan tek bağlantıydı Volga türküleri. Bir de rüyaları. Rusça gördüğü rüyalar. "*Ah Volga kızları, Volga kızları,*" diye çok gerilerde kalan sımsıcak bir şarkıyı mırıldanmaya çalıştı, olmadı. Dili mi küsmüştü ona, şarkılar mı? Dışarıda nedimelerinden birinin çaldığı udun sesi yansıdı hamama. Hürrem'in gözleri doldu. Ana dilinde şarkı söyleyemiyordu ama bu kıvrak melodiye kendini kaptırıveriyordu işte.

Dalдığı düşüncelerden bir şey uzaklaştırdı onu. Belli belirsiz, küçücük bir hareket. *Bir anlık bir kıpırtı.* Sanki göbek taşına bırakılan havluların orada bir şey kıpırdanmıştı. Sular damlayan uzun kirpiklerinin arasından tekrar baktı. Hiçbir kıpırtı yoktu şimdi. Yanılmıştım, diye düşündü. Hem ne kırpıştıracaktı ki? Gebelik böyleydi işte. İnsana hayaller de gösteriyordu.

Saray için Ayvalık'ta özel çekilen zeytinyağlarından, içine çeşitli esanslar katılarak yapılan sabunu kızıl saçlarının arasında keyifle dolaştırdı. Bayılıyordu bu kaygan temasa. Hürrem, iyice sabunlandıktan sonra tas tas suyu üstüne boca etti. Nefes almak için durdu. Bir salkım üzüm alıp Boğaziçi'ni seyrederek yemeye başladı.

Bir ara, farkında olmadan gözü yine havluların durduğu yere takıldı. Yok. Hiçbir kıpırtı filan yoktu.

Ansızın mutluluk bir şey oldu. Havluların arasından ince cik, kırmızılı, sarılı bir şey akıverdi yere. Düştüğü yerde kıvrıldı ve uzadı. Küçük bir baş havaya kalktı. Dikine sarıgözler etrafı kolaçan etti. Çatallı dil bir havayı yokladı. Kırmızılı, sarılı o şey kıvranarak meyvelerin bulunduğu yere. Hürrem'in yanı başına doğru akmaya başladı. *Aman Allahım! Yılan!* Taçam Noyan'ın ona kalarda gösterdiği en zehirli yılanlardan biri bu da.

Hürrem donup kaldı. Ne yapacağına karar veremedi. Hemen kalkıp olduğu mermer sedirin üstüne çıktı. Tıkırtıyı duyan yılan duruverdi. Küçük baş yine dikildi. İğrenç dikine sarıgözler sesin geldiği yöne baktı. Çatallı dil bir sefer tehditkâr bir ifadeyle dışarı fırladı. Yılanın ağzındaki dört küçük sivri diş görünüp kayboldu. *"Beni gördü,"* diye sessiz bir çığlık yükseldi içinden Hürrem'in. Yılan onu seyredip hareketlerini kontrol etti ve kendini yeniden sıcak, ıslak mermerin üzerine bırakıp yoluna devam etti. Her kıvranışında Hürrem'e yaklaşıyordu. Vakti kalmamıştı. Ne yapacaksa yapmalıydı. Kaçmalı, bağırmalı ama mutlaka bir şey yapmalıydı.

Sultan Hamamı'na sinsi girişi yılan acaba? Akıma takılan bir kelime heyulası kuşatıverdi birden. Cinayet. Yılan Hürrem'i öldürmesi için sokulmuştu ona mutlaka.

Taçam'ın, başının hemen altından iki parmağıyla ustalık havaya kaldırdığı yılanı gösterirken söyledikleri geldi aklına. *"Küçüklüğü seni yanıltmasın Aleksandra. Çok zehirdir, bir deveyi bile öldürür. Ağzın kurur. Göz kararır. Başın döner. Kalbin yerinden fırlayacakmış gibi olur. Bütün vücuduna felç gelir. Nefes alamazsın ve şöyle. Adamı korkudaktika içinde öldürür bu yılanlık."*

Demek İbrahim ve Gülbahar ondan önce hareket geçmişti. Bu ölüm tuzağının arkasında başka kim olabilirdi? O tehlikedeyse, belki şu anda çocukları da! Aman Allahım, öyle bir sessiz çığlık daha attı. Bu zevki onlara tattırmayacaktı. Taçam Noyan'ın yetiştirdiği kızın neler yapacağından haberleri yoktu onların.

Uflaklık kavramı bükülen üzerinde Hürrem'in durduğu mermer yüzeyinin hemen altına kadar gelmişti. Yılan tekrar başını kaldırıp bir Hürrem'e baktı, bir üzümlere, incirlere. Hangi yöne gitmesine karar veremediği belliydi. İğrenç diliyle havayı araştırıp duruyordu. Yılan bir yay gibi gerilmişti. Her an biz ok gibi fırlayıp ulaşabildiği yerden düşmanının etine ölümcül dişlerini saplamaya hazırdı. Taçam'ın nasihatini hatırladı yeniden. "Gözlerini ondan ayırma Aleksandra. Bakışlarınla onu büyüle. Kimse bilmez ama insan gibi yılanları büyüler."

Öyle miydi gerçekten? Denemekten başka çaresi yoktu artık. Yukarıdan eğilerek gözlerini yılana dikti. Mavi-yeşil

gözlerle, hayvanın dikine sarıgözleri buluştu. Hürrem nefes bile almıyordu. Sadece bu iğrenç gözlere bakıyordu. 'Ufaklık' bir iki defa dilini ona doğru çıkarıp tehdit etti. Ama vazgeçti. Küçük kafası da bir noktada donup kalmıştı yılanın. Sahiden büyülemiş miydi onu? Bütün sinirleri ayaktaydı Hürrem'in. Sağ kolu yukardan şimşek gibi yılanın boynuna doğru indi. Aynı anda sağ elinin baş ve işaret parmakları çelik bir mengene gibi açılıp kapandı ve kısıl, indiği gibi şimşek hızıyla kalktı.

Cinayet aleti artık iki parmağının arasındaydı. Boynundan yakalandığı için kurtulmaya çalışmıştı yılan. Sadece parmak kalınlığındaki ince bedenini kızın koluna doladı. Kendisine dikilen gözlere doğru çatal diliyle birkaç çaresiz tehdit gösterisi yaptı o kadar.

Hürrem, kımızın, sarı pulların soğuk temasıyla ürperdi. Ölüm elindeydi. Küçük bir dalgınlık, bir anlık gaflet ölümdü. Vücudundan soğuk bir ter boşanırken kendini tutamadı. Çığlığı Sultan Hamamı'nın kubbesinde çınladı. Ardından bir çığlık daha, bir daha, bir daha!

Ağır tahta kapıdan içeri ilk dalan Merzuka oldu. Hürrem'i elinde bir yılanla görünce, Tatar kızının bedeni baş bir çuval gibi yere yığılıverdi. Setaret Kalfa daha dayanıklı çıktı. Koca koca açtığı simsiyah gözlerini bir an olsun yılandan ayırmadan tir tir titreyen hanımının ıslak bedenini bir peştamalla sardı. İçinde tutmuğu çığlığı attı sonunda. "Yetişin kızlar! Yılan var yılan! *Hürrem Sultan'a yılan saldılar!*"

Ancak Cafer'in çelik pençesi yılanın boynunu yakalayınca cinayet silahını elinden bıraktı Hürrem. "*Şehzadelerim!*" diye bağırdı. "Koşun, bakın: sağ ve salimler mi? Koşun! Cinayeti durdurun! *Şehzadeleri kurtarın!*"

O da Merzuka'nın yanına yığılıverdi.

LV

"Ydan hamama nereden girmiş acaba?"

İbrahim Paşa'nın sorusu Sultan Süleyman'ı küplere bindirdi. "Nereden girmiş değil, *kim sokmuş* diye sorsana be adam!"

Padişah herkesin içinde boynuna sarılıp "Beni öldürmek istediler Hazret-i Sultanım," diye titreyen karısına belli etmemeye çalışmıştı ama yılanı onun sokuşundan o da şüphelenmişti. Ama kim? İşte bu sorunun cevabı yoktu. Görebildiği kadarıyla Hürrem'in bütün cariyeleri ve kalfaları hamamdaydı. Güvenilir bir kadın olduğunu bilmeyen yoktu. İstanbul'a gelişinden sonra yine hasedin kabarmış olabilirdi pekala. Gerçi kadın yıllardır ilk defa karşısına dikilip ateş gibi yanan gözlerle "Bu iş senin marifetin mi kadın?" diye bağıran Süleyman'ın sorusuna gözünü kırpmadan, "Moskof şimdi de veliahtımızın arasına girmeye başlamıyor" diye dikilenmişti ama yine de baş şüpheli oydu.

İbrahim olabilir miydi? Hürrem'le Sadrazam Paşa'nın birbirlerine karşı besledikleri nefrete bakılırsa, mümkündü. Ancak İbrahim böyle bir aptallık yapmayacak kadar kurnazdı. Hürrem'in ilk kendisini suçlayacağını bildi. Soğuk sual, işkence derken iş kurcalanınca yılanı İbrahim'in saraydaki casuslarından birinin sokuğu ortaya çıkabilirdi.

Süleyman her türlü ihtimali hesaba katıp. Hatta asıl hedefin kendisi olduğundan bile şüphelendi. Babası Selim'in, tahtını elinden aldığı İran Şahı İsmail'in yerine geçen yeniyetme oğlu *Tahmasp*'ın işiydi belki de. 'Bak sana ne kadar yakınım. Karının hamamında bile ölüm tuzağı kurabiliyorum' demek istemişti belki şah. Soruşturma aylarca sürdü. Başta Hürrem'inkiler olduğu halde bütün hizmetkarlar, halaylıklar, harem ağaları, muhafızlar, aşçılar, saray memurları sorguya çekildi. Buna rağmen hiçbir ilerleme olmayınca padişah bu fikre daha çok inandı. Evet, mutlaka Şah Tahmasp'ın casusları tertiplemişti *suikast*. Tedbirlerin artırılmasını emretti. Kendisi, Hürrem ve tüm şehzadeler artık daha kalabalık bir muhafız ekibi tarafından korunuyordu.

Hürrem de bir gece "Hazret-i Sultanım," diye sokuldu Süleyman'a. "Ben artık o hamamda yıkanamam. Korkuyorum."

"Biz girmeden kontrol ediliyor Hürremim. Kapısında demirli nöbetçi var. Damına bile nöbetçi diktim. Korkacak bir şey yok."

"Olsun. O yılan gözümün önünden gitmiyor hamama girince. Her yerden yılan çıkacak sanıyorum."

Padişah kansının yanağını okşadı, "Seni rahatlatmak için ne yapmak gerekiyor. De bana hemen yapsınlar."

"Yeni bir hamam yaptırmak istiyorum. Sadece ikimiz ve çocuklar için. Elendinizin izni olursa."

Süleyman güldü. "Mimarlara, ustalara söyleyelim. Hemen sultanına layık bir hamam yapılsın öyleyse. Hem ..."

Padişah sözünü tamamlayamadı. Hürrem aniden yerinden fırladı. Oturduğu minderleri, sırtını dayadığı yastıkları parmaklarının ucuyla hızlıtıp attı. "Her yerde akrep, yılan olabilir," diyerek korkudan kocaman açılmış gözlerle her yeri kontrol etti. Bir şey olmadığına kanaat getirince koşup padişahın koltuğuna atıldı. *Hamam* üzerine çöpçüklerle teşekkür etti.

Cafer'in soruşturması da sonuç vermedi. İbrahimpaşa Sarayı'na yerleştirdiği casusbaşının tüm gayretine rağmen bir şey öğrenemedi. Gülbahar'a tahsis edilen Eski Saray'dan da casuslar elleri boş döndü. Yılanı öldürdükten sonra o gece koşup haber verdiği Taçsan Noyan da bir sonuç alamadı.

Neredeyse yılanın hamama suyolundan girdiğine inanıyordu ama Hürrem emindi. Bu işi o çıyan kanıyla Hırvat çakalı yaptı, deyip duruyordu kendi kendine. İşin doğrusu da oydu. Gülbahar, yılanın Sultan Hamamı'na kadar ulaşmasını sağlamış, İbrahim'in casusları da izleri temizlemişti. Yılanı saraya götüren adam da, aniden ortadan kaybolan hizmetlilerden biri de çoktan Marmara'nın derin sularına gömülmüştü.

Hürrem, doğum yaklaştığı ve sıkıntıları, ağrıları yüce artığı halde kafasında intikam planları kuruyordu durmadan. "Görün bakalım," diye mırıldanıyordu yalnız kalınca. "Ölüm tuzağı *nasıl kurulur*. Hürrem'den öğrenin."

Korku, mutsuzluk ve keder Sultan Süleyman'ın sarayına peşpeşe geldi. Hamam olayından sonra sarayda herkes, karşısına bir yılan çıkıvereceği korkusuyla yaşadı.

Hürrem bir oğlan daha doğurunca korku yerini sevince bıraktı. Sultan unutulup gitti. Süleyman mutlulukla oğlunu kucağına alıp "*Cihangir*," dedi. "Senin de adın Cihangir olsun. Bir Osmanlı'ya en yakışan isim budur."

Valide Hafza Sultan, küçük şehzadeyi sevip okşadıktan birkaç ay sonra bir gece anasının üüverdi. Kadın son nefesini verirken yanında Hürrem vardı. Kızın elini sıkı sıkı tutmuş, gözlerini gözlerine dikmişti. Bir şeyler demek istediyse de gücü yetmedi. Yetse bile ne diyecekti? "Bırak tahta Gülbahar'ın oğlu geçsin. Senin de, şehzadelerinin de canını alsın..." diyebilir miydi? Artık kader ne istiyorsa o olacaktı. Gözünden tek bir damla yaş kaydı buruşuk yanaklarına. Son sözü, "*Kartalı bırakma ak güvercinini.*" oldu. Gözleri açık kalmıştı Hafza Sultan'ın.

Hürrem hiç ummadığı kadar çok üzüldü kadının ölümüne. Yaşlılıktan çelik grisine dönmüş, bu nice acı, sevinç görmüş gözleri elleriyle kapadı. "*Rahat uyu Sultan Anam. Ak güvercinin kartalını yalnız komaz.*" diye ağladı. Ve yavaşça doğruldu. Kendisine bakan hizmetkarların önünde dimdik ayağa kalktı. Hafza Sultan ölmüştü. Sultan Süleyman'ın sarayının *başkadını* artık oydu. Azametle kapıya yürüdü.

Hürrem Sultan'ı koridorda başı bulutlara değecekmiş kadar dik, öyle kayar gibi süzülerek yürürken görenler iki yana çekildi. Osmanlı'nın en büyük kadınının önünde saygıyla boyun büktü herkes.

Annesinin ölümü Sultan Süleyman'ı da çok sarstı. Hürrem, Süleyman'ı ilk defa ağlarken gördü. Zayıflık işareti sayılan gözyaşlarını etraftakilerin görmemesi için yüzünü saklamaya çalışıyordu. İçinde bir öfke yükseldi Hürrem'in. Ağlamaya hakkı yok muydu Süleyman'ın. Ne sanıyordu padişahı bu insanlar? Allah mı? Padişah da olsa, savaş meydanlarının kartalı da olsa, cihana da hükmetse bir insandı nihayetinde. Elbette ağlayacaktı. *Anasına ağlamayacaktı da ne yapacaktı?* "Çıkın," diye bağırdı birden Hürrem. "Hemen çıkın! Çıkın, çıkın! Boşalttın bunayı. Efendinizi anasıyla başbaşa bırakın!"

Kendisi de çıktı. İki kanatlı ağır kapı arkasından sessizce kapanırken sırtını duvara dayadı. Anasına ağlamayacaktı da ne yapacaktı düşüncesi aklına takılıp kalmıştı? "*Ben anama ağlayamadım bile,*" diye inledi yavaşça. "Öldü mü, kaldı mı onu bile bilmiyorum. Başını duvara dayayıp ağlamamak için gözlerini yumdu. Fakat fayda etmedi. kalın, uzun kirpiklerinin arasından birkaç isyankar damla düşüp yanaklarına islattı. Gözyaşlarını durdurmak için gözlerini kocaman kocaman açarak hızla yürümeye başladı. "Padişah da olsak, sultan da olsak biz de insanız," diye homurdandı. "*Bırakın da ağlayalım.*"

Süleyman'a ana acısını doğu sınırından gelen haberler. İbrahim'in dirdirı unutturdu. İran'daki *Safevi* Devleti. Şah İsmail'in Yavuz Selim karşısında uğradığı bozgundan sonra çabuk toparlanmış, biri Sünni, öteki Şii iki Türk hanedanı arasındaki amansız düşmanlık yeniden alevlenmişti. Şah İsmail'in yerine oğlu Tahmasp'ın Safevi tahtına çıkmasının ardından saraya her biri endişe yüklü raporlar yağıyordu.

Genç Şah, kendisini babasının intikamını almaya adamıştı. "Osmanlıyı yok etmek için şeytanla işbirliği yapmak gerek derlerse, hiç çekinmez onu da yaparız," dediği İstanbul'a hemen ulaşmıştı.

Çok geçmeden Safevi akıncılarının sınırları ihlal etmeleri haberi geldi. Ardından Bitlis'i ele geçirdikleri. En son da

"Tahmasp'ın ajanları Anadolu halkı arasında nifak çıkartarak halkı Süleyman'a gayretine girdi. Köy köy şiilığe geçmeler çoğaldı," raporu padişaha verildi.

Sadrazam İbrahim Paşa da aylardır, "Sultanım," diyordu, "Doğumunda Safevi canavarı serpilip büyümeden kafasını ezelim. Allah korusun, biz Şarlken'le uğraşırken üstümüze yürüme neler olur düşünebiliyor musunuz? Ferman buyur, önce İran'ın üzerine varalım. Sonra batıya dönerler Şarlken'in defterini döneriz."

İbrahim'in bu sefer haklı olduğunu biliyordu Süleyman ama her şeyi ince eleyip sık dokuduğundan bir türlü karar veremiyordu. Aslında kafasında tek amaç vardı Sultan Süleyman'ın. *Attila*'nın bin yıl önce yarım bıraktığı işi bitirmek. Roma'ya girmek ve Hıristiyanlığın merkezi Papalığı tarihin tozlu sayfalarına gömmek. Bütün hazırlığı siyaseti bunun üzerineydi.

"Olamaz," diye itiraz etti. "Daha sakalı terlenmemiş bir veletten korkup asıl hedefimizden vaz mı geçeceğiz? Bu mudur benim vezirimin siyaseti? Hıristiyanlığı Avrupa'dan silmek varken, doğuda yeni yetme bir oğlanla mı uğraşalım?"

"Hedef aynı. Fakat hedefe varmak için kısa yoldan giderek tuzağa düşmek yerine yolu uzatalım derim Hünkarım."

"Dur hele. Daha düşünelim Paşa."

Hürrem gizliden gizliye bir hazırlık olduğunun farkındaydı. Padişah yine kabuğuna bürünmüş, beynini dışarıya kapatmıştı. Süleyman derin düşüncelere dalınca böyle yapardı. Etrafında ne konuşulduğunun, ne yapıldığının bile farkına varmazdı çoğu zaman. Hürrem, üzerinde zevkten titrerken bile padişahın aklında o düşüncelerin dolaştığından şüphe ederdi hep.

Bir gece, "Süleymanım'ı böyle kara kara düşündüren nedir acaba?" diye sordu erkeğinin sakalını okşarken.

Padişah, Mohaç seferi öncesinde verdiği akıl hakkı çıkan Hürrem'e konuya açıkça sıkıntıca görmedi. "Bir karar vermem gerekir Hürrem. Yine geldik bir yol ağzında kaldık. Ne yana gideceğiz?"

"Kulunuza şu yolları anlatır mısınız?"

"Biri batıya gider, biri doğuya. Batıya giden yol zorludur, tehlikelerle, güçlüklerle doludur. Ama sonunda şan, şeref vardır. Osmanlı'nın sancağını, İslamın bayrağını Roma'nın bağrına dikmek vardır. *Bin beş yüz yıllık tarihi silip yeniden yazmaya hoşlanmak vardır.*"

"Roma'ya girmek bu kadar zor mudur ki efendimizi düşündürür?"

Süleyman kadının bu sözüne hafifçe güldü. "Sadece Papa'nın tahtı Süleyman'a dar gelir Hürrem. Gözümüzde Avrupa'nın tüm tahtları, taçları küçülür."

Hedef "Bin beş yüz yıllık tarihi silip yeniden yazmak" olduğuna göre Süleyman'ın amacı Hıristiyanlığı yıkıp Avrupa'yı Müslümanlaştırmaktı elbette. İçi titredi birden Hürrem'in. Hıristiyanlık yok mu olacaktı? Bu duygusunu yadırgadı. Sana ne, dedi içinden. Sen de Müslüman değil misin? Senin kabilen kaç yıldır Süleyman'ınkiyle aynı değil mi? Niye rahatsız ediyor seni Hıristiyanlığın tehlikeye girmesi? "Ya öteki yol?" diye sordu kız yavaşça içindeki hesaplaşmayı unutmaya çalışarak.

"Doğuya giden yol da tehlikelidir ama öncekine göre zafer daha kolaydır."

"Hazret-i Sultanım bu kez hangi yoldan yürümek istiyor?"

"Atalarım bin yıldır hep batıya gider Hürrem. Hep batıya. Bizim yazgımız budur. *Gelecek benimdir.*"

"Ama İbrahim Paşa size doğuyu gösterir, öyle değil mi?"

Padişah başını sallayarak onaylarken karısının gözlerinin içine baktı. "Senin anlayacağın *karşımda iki canavar var* Hürrem. Biri güçlüdür, kuvvetlidir. Ama yaşlıdır. Ağır hareket eder. Düşmanını öldüreceğine emin olmadan saldırmaz. Doğudaki canavar daha küçük. Fakat hızla büyür. Genç olduğu için tecrübesizdir. Sinsidir, gözü karadır. İbrahim Paşa der ki..."

Hürrem parmağını kocasının dudaklarına dokunduruyor "Der ki..." diye lafı ağzından aldı. "Canavarı küçükken ezmeli, ki asıl canavar arkamızdan saldırmaya kalkmasın."

"İbrahim'in böyle düşündüğünü nereden biliyorsun?"

"Aklın yolu bir de ondan." Bir an sustu, kocasının gözlerinin içine baktı. "Benim akıllı erkeğim de aynı şeyi düşünüyor da ondan."

"Biz genç canavarın üstüne vardığımızda, ötekinin rahat duracağı ne malum?"

Hürrem güldü. "Efendim, ihtiyar canavarın ağır hareket ettiğini söyledi ya."

Konu o gece orada kapandı ama Hürrem'in beynindeki hesaplaşma bitmedi. Süleyman'ı niye İran'a yöneltmişti? İçinde bir yer hala Hıristiyan olduğu için mi? Hırvat çakalının da padişahın yüzünü doğuya çevirme çabası Hıristiyanlığı koruma arzusundan mı besleniyordu? İbrahim de yıllar önce Müslüman olmuştu ama içinden hala Hıristiyanlık vardı anlaşılan. Can düşmanı da olsalar iki eski dindaş Hıristiyanlığı kurtarmak için ittifak mı yapmışlardı?

Ben neyim sahi, sorusu takıldı Hürrem'in aklına burgu gibi. Hayatı hep bu soruya cevap aramakla geçiyordu zaten. Neydi gerçekten o? Müslüman mı, Hıristiyan mı? Rus mu, Osmanlı mı? Müslümanlığı kabul etmesi Süleyman'ın gözüne girmek, yükselmek için oynadığı bir rol müydü sadece?

Bu düşünce Hürrem'i sarstı. "Allahım, yüzüm gibi kalbim de mi değişti?" diye mırıldandı sessizce. "Ben neyim, kimim diye sormaktan kurtulamayacak mıyım?"

Yılların ardından ilk defa o gece çeyiz torbasına gizlediği yeniden çıkardı. Meryem Ana'nın yanı kopmuş resmine, kucağındaki İsa'nın isten kararmış görüntüsüne bakın uzun uzun. Birkaç damla yaş islattı İsa'nın başının üstünde uçan altın rengi meleği. Sabah namazında da uzun uzun seccadede kaldı Hürrem. Dudakları kıpırdadı durmadan.

"Yaralım bakalım," dedi Süleyman. İbrahim Paşa'ya. "Tahmasp denilen çocuk da Safevi tahtını bırakıp kaçmaktan babası Şah İsmail kadar usta mı?"

Hürrem, Padişah'ın bir kere daha onun gösterdiği yolda yürüdüğüne mi, meşhebine rağmen, Roma'yı kurtardığına mı sevinsin bilemedi. Bunu düşünecek hali de yoktu. Çünkü Süleyman hiç beklemediği bir şey yaptı. Savaşa giderken yerini Gülbahar'ın oğlu Şehzade Mustafa'ya bıraktı.

Dünya başına yıkılmıştı Hürrem'in. Önce panikledi. *Sancak kaymakamı*, ne demekti. Daha iki yıl önce sünnet olmuş bir çocuk, babasının yokluğunda Süleyman'ın bütün yetkilerine sahip miydi şimdi? Asıp kesebilir miydi? Kendisinin ve çocuklarının can derdine düştü hemen. Küçük şehzade Cihangir'in durmadan hastalanmasının ona verdiği acı yetmiyormuş gibi şimdi bir de bu dert çıkmıştı başına. Çok zor oldu ama belli etmemeye çalıştı korkusunu. Kocasını yine o eşsiz tebessümüyle yolcu etti.

"Git Hazret-i Sultanım, başında yine zafer tacınla dön. Gazan mübarek olsun. Gözün arkada kalmasın. Yiğit şehzademiz emanetine iyi bakar."

Hürrem kaftanının eteklerini savura savura uzaklaşan Padişah'ın arkasından bakakaldı. Şarkı'n, Papa'nın, Şah Tahmasp'ın sarayında dönen dolapları anında öğrenen, ulaşabilecekleri önceden kestirip tedbirini alan Süleyman, kendi yuvasında olup biteni farketmiyordu işte. "Benim ne büyük korkular çekti ğimi bilmiyor," diye mırıldandı.

Yoksa biliyor da aldırmıyor muydu?

Yılan olayından sonra korku ve tedbir arkadaşı olmuştu zaten. Hiçbir şeyi acele yapmıyordu. Yediği, içtiği her şey kontrolden geçiyor, ilk yudumu, ilk lokmayı önce Cafer'in tayin ettiği bir oğlan alıyordu. Her yer iyice kontrol edilmeden yatağa girmiyordu. Aynı şeyler çocukları için de yapılıyordu.

Şimdi ortaya yeni bir durum çıkmıştı. Ne yapmam lazım? Kendimi ve çocuklarımı *çıyanın oğlundan* nasıl korumalıyım? Günlerce odasından çıkmadan bu soruya cevap aradı. İlk tedbir olarak, üç oğlu ve kızını kendi dairesine getirtti. Büyük oğlu Şehzade Mehmet, Sancakbeyi olduğu Manisa'daydı. Ona da "Dikkatli ol!" diye haber saldı.

"*Sırtın yere geldi işte Hürrem,*" diye homurdandı mutsuz düşünceler içinde kendi kendine. "Bütün çaban boşa gitti. Osman'ın tahtına Gülbahar'ın piçi oturdu. Şimdi ne edeceksin bakalım? Yılan değil ki bu, ensesinden tutup atıveresin."

Gülbahar'ın ne büyük sevinçler içinde olduğunu düşündükçe çıldıracak gibi oluyordu. Noyan babası çok uzaklardaydı. Süleyman yoktu. İskender Çelebi orduyla savaşa gitmişti. Hafsa Sultan ölmüştü. *Yapayalnızdı Hürrem.* Güveneceği, sığınacağı tek kişi kalmamıştı yanında, bir kara oğlandan başka. Onun da eli, kolu nereye yetersi? Kolay mıydı Hürrem'le beş çocuğunun canını korumak? Saray dediğin yer düşman doluydu. Her köşeye bin tuzak kurulabilirdi.

Gülbahar buraya da gelir artık, diye düşündü. Öyle ya, sonunda muradına ermişti. Oğlu gelip Osman'ın tahtının bir köşesine ilişmişti işte. Bir Eylül Sultan'a gidip padişahlığının ilanı için kılıç kuşanmadığı kalmıştı. Bu gidişle o da olurdu.

İçi içini yedi günlerce Hürrem'in. Önüne çıkan herkesi düşman zannediyordu. Çocukların dışarı çıkmasına da izin vermiyordu. Odasına da sadece Merzuka'yla Setare'ye kalfa'nın girmesine izin verdi. Kömür karası kıvırcık saçları kırlaşınca bir garip olmuştu Setare'in kafası. Görünce gülmeden edemiyordu ama şimdi hiç gülecek hali yoktu. İbrişim bir iplik üzerinde yürüyordu adeta. *Bir yanında cehennem alevleri, öte yanda yılanlar, akrepler, çıyanlar vardı.* Tökezleyip düşmemeliydi Hürrem.

Uykusuz kaçıncı geceydi bu bilmiyordu. Ona artık diken gibi gelen yastıktan başını kaldırıp doğrulttu. Böyle eli, kolu bağlı bekleyecek misin? diye sordu kendine. Sen Hürrem Sultan'sın. Sultan Süleyman'ın sevgili karısı. Ne korkuyorsun? Tutuğunu bırakma. Alt tarafı bir çocuk o. Kazanmaya bak. Gücün kimde olduğunu göster.

Kararını vermişti artık, sabahı zor etti. İlk işi Merzuka'yı çağırmak oldu.

"Hemen Padişah Kaymakamı şehzade oğlumuza haber etsinler. Kendisini ziyaret etmek isteriz."

Cevap gelmekte gecikmedi. "Kendileri zahmet etmesin. Hayırduasını almaya biz kendimiz geliriz."

İyi de ne zaman?

Hürrem, hemen toparlandı. En güzel elbiselerini denedi sonunda birinde karar kıldı. Hazırlanırken, bir taraftan da Mustafa'nın cevabını tartıyordu kafasında. Kaç defa sormuştu, "Aynen böyle mi dedi?" diye. Her defasında da,

"Aynen!" cevabını almıştı. Ne demekti şimdi bu? "Kendileri zahmet etmesin..." Bir hitap, bir sıfat yoktu bu lafta. "Şu hale bak. Oğlan bırak bizden Sultan diye hanımınla sürdürmeyi, adımızı bile ağzına almıyor," diye söylendi Merzuka'ya. Hem ne demekti o, "Hayırduasını almaya biz geliriz..."

"Ne olmuş ki Mustafa; kendisine hayırdua edelim. Sorduk öğrendik. Padişah Kaymakamlığı, laftan ibaret bir rütbe. Hiçbir yetkisi yok. Kocamın haberi, mührü olmadan hiçbir şey yapamaz. Sadece günlük işlere göz-kulak olacak o kadar. Hoş o işi yapacak bir sürü yaşlı vezir de var ama neyse. Mutlaka anası öğretmiştir bu lafları oğluna."

Merzuka, hanımının içinde esen fırtınanın farkındaydı. Onu yatıştırması gerektiğini biliyordu. Yoksa bu deli kız alelâcele eseni yapar, her şeyi altüst ederdi. "Sen yine de şehzadenin istediği gibi davran," diye mırıldandı. "*Onu yanına alamıyorsan, sen onun yanında ol.* Karşında olmasından iyidir."

Hürrem, dönüp hayretle baktı Tatar kızına. Onu iyi tanırdı. Bakışında, duruşunda endişe vardı Merzuka'nın da. Bu hakşı daha önce, o uğursuz handa, genç Frederick'le buluşmak için odalarını değiştireceklerini söylediği zaman görmüştü. "Bak sen," dedi, can dostuna hafifçe gülümseyerek. "Ne akıllı laflar bunlar böyle? Nereden öğrendin böyle düşünmeyi?"

Merzuka, gülsün mü, kızsın mı karar veremedi. Boşver der gibi elini salladı. "*Küfeyi boş aşağı yıkma,*" diye söylendi. "Ağırlar ama *dolu küfe*, boşundan faydalıdır."

Haklıydı. Hürrem dayanamadı, can yoldaşına sarıldı. Dolu *küfeyi* beklemeye başladı. Öğle ezanı okundu, ikindi okundu ne gelen vardı, ne giden. Mutlaka Gülbahar'ın yanındadır şimdi, diye düşündü. İçi içini yedi Hürrem'in. Heyecanlıydı. Kaç yıldır görmemişti Mustafa'yı. Sûret-i Yûsûf'unda at sırtında şöyle uzaktan bir görmüştü o kadar. O da tül perdelerin ardından. Söyleyeceklerini tahmin etti beyninde. Mustafa'nın söyleyebileceklerini tahmin etmeye çalıştı. Anası neler öğretmiştir kimbilir, diye homurdandı. Akşam ezanına doğru, beklediği haberi verdiler nihayet.

"*Şehzade Mustafa geliyor.*"

Hürrem onu ayakta karşıladı. Padişah Kaymakamı'nı karşılar gibi resmî bir edayla, oğlunu karşılar gibi içten bir samimiyetle. İkisini iyi dengelediğini düşünüyordu. Mustafa sünnetine gördüğünden daha boylu posluydu. Anasına çekmiş, diye geçirdi içinden. Kadın da benim gibi sırık. Kavuğu başına küçük mü gelmişti, yoksa alnına kadar indiği için suratını mı küçük gösteriyordu, hücrenin. Bir çift karakaş, karagöz ve bir gaga burun kalmıştı surat diye geriye. Bir de ince dudaklar.

"Kendilerini özlettiniz," dedi sıcak bir sesle.

Şehzade Mustafa kadına bakmadan, "Birkaç ay öncesine kadar buralarda değildik," diye mırıldandı.

Hürrem oğlunun sözündeki, bizi *Manisa*'ya sürdünüz yi, *nereden göreceksin*, kinayesini anlamazdan geldi.

"Şehzademizi ve güzel valîdesini karşılamak için yollara düşsük ama Padişahımız bizden evvel davranmış. Sizi görmek nasip olmadı."

Ortam buz kadar soğuk, tel kadar gergindi. Bunu aşmasını gerekiyordu Hürrem'in. Çocuğa doğru bir-iki adım attı. "Gelin, şöyle oturun," dedi. Çocuğun tereddüt ettiğini görünce, hemen ellerinden tutup divana doğru çekti. "Çekinmeyin canım. Biz de validesiz sayılırız ne de olsa. Hem ne

dir şu başımızdaki koca sarık? Size pek yaraşmış ama burası devlet kapısı değil ki. Çıkarıp rahatlayın. Biz de yiğit şehzademizin yürümü daha iyi görebilelim."

Mustafa ellerini yavaşça çekti, bir an başındaki kavuğu çıkaracak gibi oldu ama vazgeçti. "Yok, böyle iyi dursun. *Padişah Kaymakam kavuksuz olmaz.*"

"Siz bilirsiniz. Valideniz nasıl? Sıhhat ve afiyettedir inşallah."

"İyi." Bir an sustu. "O da sizin sağlığınızı merak eder..." Yine kısa bir sessizlik... "Şu *yılan olayına çok üzüldü.* Şimdi daha iyidir umarım, diyor."

Hürrem bir küçük kahkaha attı. "Çok, çok iyiyim. Bir kazadır oldu işte. Heyecanlandık hepimiz elbette ama geldi geçti işte."

"Yılan onlara nasıl girmiş acaba?"

Hürrem dudağını ısırmasa, "*Nasıl girecek, anan sokmuş,*" deyiverecekti. "Pek anlaşılamadı," dedi neşeli görüntüsünü bozmamaya çalışarak. "Buna soruyorsunuz, hamamdaki suyolundan çıkmıştır hayvan. Başka nereden girecek?" Sonra konuyu değiştirmek için, "Eee, siz neler yapıyorsunuz bakalım?" diye sordu.

"Padişahlığı öğreniyorum."

Bir an, sadece bir an yüzünden eksik etmediği tebessüm dönüverdi Hürrem'in. *Öğren bakalım,* dedi içinden. *Ama öğrendiklerin işine yaramayacak.*

Oğlan bu sözle ayağa kalkmıştı. Belinde Sultan Süleyman'ın sünnet düğününde hediye ettiği kaymetli taşlarla bezenmiş kılıç vardı. Sağ elini belindeki kırmızı ipek kuşağa dayarken sol eliyle kaftanını savurup kılıcın topuzunu bulu. Çalımla odanın içinde bir iki adım attı. Bu hali ne kadar babasına benziyordu. Sanki Süleyman dolaşıyordu gözünün önünde. Mustafa'nın gözlerinde de aynı şimşekler çakıyordu konuşurken.

"Babama, bizi de yanına alması için çok uzar artık ama uygun bulmadı. Senin işin daha önemli. Bak sana tahtımızı emanet ediyoruz, dedi."

Hürrem yine o cevabi haline dönmeye çalışarak "Hazret-i Sultanım ne de güzel söylemiş. Efendimizin tahtına oturmak varken, şehzademizin savaş meydanlarında..."

Mustafa birden Hürrem'in sözünü kesiverdi. "Padişahlık en iyi er meydanlarında, askerin başında öğrenilir. Burada dört duvar arasında öğrendiğim ne ki? Halkın nafakası, alımlar, satımlar falan."

"Bunlar da önemli değil midir?"

"Elbet önemlidir fakat padişah dediğinin yeri, askerinin başıdır. Yaran Allah geçinden versin babamıza bir hal oldu ğunda, o tahta kaymakam olarak değil, padişah olarak oturacağım ve bir gün bile ordunun önünden ayrılmayacağım. Sultan Süleyman'ın oğlu Mustafa Han'a yakışan da bu değil midir? Savaştan savaşa, fetihten fetihe koşmak?"

Hürrem bir an kocası konuşuyor sandı. Aynı ateşli halıştar, aynı ateşli cümleler.

"Sizin anlayacağınız," diye devam etti Mustafa. "Babamız layık olmak için padişahlığı iyi öğrenmeye çalışıyoruz. İyi de öğreniyoruz."

Tam o sırada akşam ezanı okunmaya başladı. Mustafa toparlanıp "İzniniz olursa artık gitmemiz gerekiyor," diye mırıldanarak kapıya yöneldi.

"Biraz daha kalsaydınız. Kanndaşlarınız da sizi görseydi keşke."

Oğlan, Hürrem'e döndü. "Hiç vaktimiz yok. Devletin işleri bizi bekliyor."

Hürrem Sultan cevap beklemeden kaftanını savura savura çıkıp giden Şehzade Mustafa'nın arkasından uzun uzun baktı. Odasına girip çıkanları bile farketmedi daldığı düşüncelerden. Kandilleri, fenerleri yakmak isteyen hizmetçileri kovaladı. Karanlığın içinde öylece oturdu saatlerce. Odadaki tek ışık gözlerindeki pırıltıydı. Mavi, yeşil ışıltı bir çift kora dönüştü ve kızıl bir yangınla tutuştu.

"Git bakalım Mustafa," diye mırıldandı. "Bak bakalım, gittiğin yerde oturacak taht, başına koyacak taç bulacak mısın? *Cehennemde sarayı kim bulmuş ki sen bulacaksın?*"

LVI

Önce, Damat Makbul İbrahim Paşa komutasındaki ordu doğuya hareket etmişti İstanbul'dan. İkinci komutan da Defterdar İskender Çelebi'ydi. Padişah iki önemli veziri arasındaki çekişmeyi biliyordu ama bunun bir felaket getireceğini hesaba katmamıştı.

Ordu hızla Karaman'a yürüdü. Oradan güneydoğuya yönelip Safevi akıncılarının işgal ettiği Bitlis'i geri aldı. Süleyman, asıl büyük orduyla, Sadrazam'ın kuvvetleriyle buluşmak üzere hareket ettiğinde Şah Tahmasp'ın kuvvetleri ortalıkta görünmüyordu bile.

Süleyman gururluydu. Özlemi de büyüktü gururu kadar. Hürrem'i daha şimdiden özlemişti. Hürrem'in tebessümü, gözleri, kızıl saçları ve kollarında arzuyla kıvranan pembe-beyaz vücudu gitmiyordu gözünün önünden. Beş çocuk doğurmasına rağmen bir Yunan heykeli gibiydi ka-

nasının vücudu. Aksine her doğum daha güzelleştirmişti onu. Hürrem'in dolgun vücudunu hatırlayınca arzuyla titredi Süleyman.

Bir gece oturup mektup yazdı, belki de hasrete iyi gelir umuduyla. "Güleryüzüm," diye başladı mektubuna. "Bir zamanlar Büyük İskender'in, Roma Lejyonları'nın geçtiği sarp dağları, uçurumları şimdi benim ordularım aşıyor. Görsünler bakalım hangisi büyük? İskender'in, Roma'nın ihtişamı mı, Süleyman'ın kudreti mi? Osmanlı'nın kılıcının erişemeyeceği bir yer göstersinler, gidip devireyim. Bir de şu güzel yüzüne, güzel gözlerine, Süleymanım diyen bülbül dillerine özlemimiz olmasa..."

Hürrem Sultan da kocasını habersiz bırakmadı. "Tabi Kaymakamınız yiğit şehzademiz Mustafa Han'ı görmelisiniz," diye Gülbahar'ın oğlunu öve öve bitiremiyordu.

Fakat Süleyman'ı en çok *şamam mektubu* çıldırttı. Okurken güldü, hayallere daldı. Mektubun kalfa kaleminden çıkmadığı kargacık burgacık yazıdan belliydi. Kendi eliyle yazmıştı Hürrem. Zaten böyle bir mektubu kime yazdırabilirdi ki kadın kısmı. "Süleymanımın izniyle yaptırdığınız hamam bitti. Pek güzel oldu. Dışardan görülmüyor ama Hürrem iki denizi seyrederek yıkanıyor. Kurnanın başına oturup peştamalı atıveriyorum üzerimden. Soğuk sıcak sular döküntürken Hazret-i Sultanım aklıma gelince ateşlere yanıyorum."

Sadrazam Paşa'dan bir habercinin geldiğini bildirildiğinde Padişah mektubun son satırlarını okuyordu. Karısının çıplak hayali yanı başındaydı sanki. Telaşlı koşuşmalarla dolduğu sıcak alemden sıyrıldı. "Sadrazam paşa bakalım ne müjde verir!" diyerek habercinin hemen huzuruna çıkarılmasını emretti.

Adam mola vermeden günlerce at sırtından bakın haydeydi. Burnu ağrımasın Sultan Süleyman'ın önünde töre neyse yapıp, zar zor diz çöktü.

"De bakalım, nedir İbrahim Paşa'nın haberi?"

Asker, koynundan mührülü bir kutu çıkarıp Sultan Süleyman'a verilmek üzere başının hizasında ileri doğru uzattı. Padişaha refakat eden vezirlerden biri öne çıktı. Kutuyu alıp yine ağır adımlarla alın tahta yaklaştı. Vezir tahtın önüne geldiğinde öyle bir eğildi ki, neredeyse başındaki uzun kavuk sultanın ayaklarının dibine devrilivereceklti. O vaziyetteyken, kutuyu içinde ne olduğunu özleye merak ediyordu- iki elinin parmak uçlarıyla tutarak Padişah'a uzattı. Süleyman nefret ediyordu bu saray adetlerinden ama yapacak bir şey yoktu. Böyle gelmiş böyle gidiyordu işte. Uzatılıp alındı; ceylan derisinden yapılmış kutuyu. Kutu, kurşun mühürü basılmışsa, üstüne de İbrahim'in kocaman mührü basılmıştı. Süleyman mührü kırıp kutuyu açtı ve içindeki kağıt kadar ince deri tabakayı çıkardı. İbrahim baylardı yazılarını deri üzerine yazmaya.

Padişah dörde katlanmış deriyi açarken, çevredeki vezirler kendilerini yeni bir zafer haberine hazırlamışlardı. Ama öyle olmadı. Sultan Süleyman zafer müjdesi vermedi. Aksine soğuk yüzü birden kıpkırmızı oldu. Okudukça sultan asıldı. İbrahim'in deri mektubunu avucunda buruşturdu. Bir an düşündü ve "Hadi Ağa," diye buyurdu. Vezir, bir şeylerin ters gittiğini anladığı için telaşla yuvarlanır gibi yere kapanıp etek öpmeye çalışınca padişah sinirlendi.

"Kalbresin. Bırak şimdi el etek öpmeyi ağa. Bu askerin kıpırdayacak hali kalmamış yorgunluktan. Onu dinlendirin. Hemen üç iyi süvari seçin. Üçü aynı ayrı at sürsün. Birinin başına bir iş gelirse, diğerleri devam etsin. Durmak yok.

Acıktık yok. Susadık yok. At üzerinde yesin, at üzerinde içsinler. Fermanım tez zamanda İbrahim Paşa'ya ulaşsın."

Otağ'daki vezirler meraktan çatlayacaktı. Hadım Ağa da, "Fermanınız yazılana kadar atlılar hazır olur sultanım." diye bir şeyler gevelemeye çalışırken Sultan Süleyman, "Yazı yok. Emrim şudur. Ben oraya gelene kadar bekle. Sakın ola ki, yanlış bir iş yapma! Asla!"

"Bir yanlışın olmasın Paşa!"

İbrahim, Sultan Süleyman'ın önünde elpençe divan duruyordu. Boynunu bükük "Keşke öyle olsa." diye mırıldandı. "Fakat hiçbir yanlış yoktur."

Padişah'ın, Sadrazam'a gönderdiği atlılar yola çıktıktan hemen sonra ordugah bozuldu. Koca ordu tuğları, mehteran takımları, toplar, mancınıklar, cephane ve yiyecek sandıklarını taşıyan arabaları, askerin beslenmesi için yola katılan inek ve koyun sürüleriyle ne kadar hızlı ilerleyebilirse o kadar yol aldı. Süleyman'ın İbrahim Paşa'dan gelen haberle çatılan kara, gür kaşları yol boyunca hiç düzelmedi. Sabırsızlığı her halinden belli olan Padişah, kır atının üzerinde öne fırlıyor, kapıkulları, yeniçeriler, "Aman!" deyip yanına koşuyorlardı. Aşıkları dağlar, ovalar, ırmaklar tekin yerler değildi çünkü. Her an Safevi fedailerinin bir intihar saldırısına hedef olabilirdi Padişah.

Sonunda İbrahim'in ordugahına piyade yürüyüşü iki günlük yol kaldığı haberini almca Padişah artık dayanamadı. Bir süvari tabunu eşliğinde hızla at sürdü. Teolhir olarak üzerindeki görkemli kaftanı çıkarıp asker kıyafetine bürünmüştü. Ayrıca, padişahın orada olduğunu dosta düşmana ilan eden on bir tuğ ve sancakları da geride bırakılmıştı.

İbrahim Paşa, gece vakti Sultan Süleyman'ı asker kıyafetiyle karşısında görünce şaşkına döndü. İbrahim'in, kendi otağının ihtişamını gölgeleyen çadırı Süleyman'ı şaşırtti. Alacaklar, altın sırmalı kordonlar, Venedik camından şeritler dikmişler. Renk, renk ipek ve atlaslarla bezenmiş bu çadırın yanında Padişah'ın otağı, asker bannağı gibi kalmıştı gözünde. Ama şimdi bunun hesabını sorma zamanı değildi.

Konu çadırda konuşulmayacak kadar mühimdi. Başka bir kulak duymamalıydı bu sırrı. Sadrazamı çekiştirecek değil çıkardı. İki arkadaş, öbek öbek karargah ateşlerinin yandığı açık alanı geride bırakıp karanlığın içine doğru ilerlediler.

"Bak İbrahim," dedi Padişah, "İskender Çelebi'yle aranızın iyi olmadığını biliyorum. Belki savaş yoldaşlığı bu düşmanlığa son verir umuduyla sizi hep yan yana koydum. Fakat sen bir yolunu bulup adamın kardeşini öldürttün. Sana güvendiğim için ses etmedim. Ama gözümden düşürmek için İskender'e de iftira atıyorsan, kelleni güle haberin olsun."

İbrahim, "Senin uğruna bin İbrahim kellesi feda olsun, Padişahım. Tamam, sakım, gizlim yoktur. İskender Çelebi'yi sevmem. Hoş; Çelebi de beni sevmez. Durmadan beni size gammazlar. Fakat ben kimseye iftira atmam. Düşmanıma bile. Bana iftira atanlara bile."

İbrahim bu sözleriyle, Hürrem'in yılan oyununu kendisini suçlu göstermeye çalışmasını ima etmişti ama Süleyman duymazdan geldi. "Başkası iftira atmış olmasın sakın. Bir tertip, bir tuzak olmasın bu işin içinde?"

İbrahim üzüntüden konuşmaya dili varmıyormuş gibi başını iki yana salladı.

"Hele bir anlat bakayım şu olayı etraflıca."

"Keşif kolumuz buraya üç günlük yolda bir deve kervanı görmüş uzaktan. Yaklaşınca İsmin efendinizin Hazine Kervanı olduğunu anlamışlar. Tam o sırada, tepelerin arasından başka atlılar fırlayıp kervana saldırmış. Askerler, bre aman, diye eşkıyayı kurmak için hemen harekete geçmiş. Lakin onlar yetişene kadar kervan muhafızları kılıçtan geçirilmiş. Keşif kolumuz ancak haydutlar altın sandıklarını boşaltırken varabilmiş oraya. Tam suçüstü. Eşkıyanın çoğunun leşini yere sermişler. Birkaçı yaralanıp kaçmış. İkisi de sonun dibine dürmüş. Askerler üzerlerindeki örtüleri çıkarınca hepsinin İskender Çelebi'nin adamları olduğu ortaya çıkmış. Hainler bizim dört..."

İbrahim "dört askerimizi de öldürmüş," diyemeden padişah gürledi. "Kısa kes paşa. Sen diyorsun ki, *İskender bizi soyuyor.* Öyle mi?"

İbrahim başını sallamakla yetindi.

"Sen ne yaptın?"

Süleyman'ın sesi kırbaç gibi şaklamıştı.

"Kervan gideceği yere salimen vardı. Cesetler gömüldü. Yaralıların işi bitirildi. İskender Çelebi'nin teslim olan iki adamı benim önümde her şeyi itiraf etti. Askerler farketmemiş. Birinin parmağında zehirli yüzük varmış. Adam zehir içip öldü. Öteki, tıktığınız yerden kaçmaya çalışırken..."

"Ortada tanık kalmadı öyle mi?"

"İtiraf ettiler. Keşif Kolu'ndaki askerler var sultanım."

"Senin sözün, senin sadık adamların."

Önce ne diyeceğini bilemedi İbrahim. Büyük kumardı bu. Ya İskender'in kellesi gidecekti, ya kendisinin. O güne kadar böyle tuzak görülmemişti. Mühür olayından beri ağını dikkatle örmüştü. Hiçbir kaçarı, deliği, gediği yoktu. Pire tıkır tıkır işlemiş, avını ördüğü örümcek ağına düşürdükten sonra sıra kanını emmeye gelmişti. Onu da Süleyman'ın eliyle yapacaktı İbrahim. Pek sevdiği Defterdar İskender Çelebi'nin ölüm emrini o verecekti. Padişahı inandırmak için son hamlesini de yaptı. Belindeki kınlık hançeri çıkarıp Padişah'a uzattı. "Hünkarımın sadakatimizden şüphesi varsa yaşamak zaten haramdır bize. Varsın İbrahim'in sultanına hizmetinin, bağlılığının bedeli bir can olsun. Lakin beni celladа vermeyin. Ölümüm Padişahımın elinden olsun. Şuracıkta alın canımı. Bari bunu bedenen esirgemeyin."

Sultan Süleyman iyice yaklaşıp karanlığın içinde görebildiği kadar İbrahim'in gözlerine baktı. Çok isterdi ama Manisa'daki bir bağda karşılaşarak yanına yoldaş alduğu, devletin zirvesine kadar taşıyıp servete boğduğu, koynuna kardeşini soktuğu İbrahim'in gözlerinde o günkü masumiyet göremedi. Sadece zeka kıvılcımları uçuşuyordu Sadrazam'ın gözlerinde yine. Kaçamak, kurnaz bakışlar. İkna olmamıştı doğrusu Süleyman ama onu suçlayacak bir şey de yoktu geride. Bir yığın asker, İskender Çelebi'nin adamlarını Hazine'yi soyarken yakaladıklarına yemin edecekti mutlaka. Elinin tersiyle itti İbrahim'in hançer tutan elini.

"*İskender Çelebi'yi ne yaptın?*"

"Emin bir yerde hapsettim. Asker, üeri karakollara gitmiş sanıyor."

"Sormadın mı, bu değişiklik nedir diye."

"İnkar ediyor, ne yapacak ki."

O geceden ötesi herkes için bir kabus oldu. İskender Çelebi, bütün işkenceye rağmen masum olduğunu söyledi. "İbrahim kendi adamlarına benimkilerin elbiselerini giydirip tuzak kurdu," dedi ama kimseyi inandıramadı. İbrahim ortan padişahın ayaklarına kapanarak yalvarmasına seyre-

derken, hadi bakalım İskender diyordu içinden. En büyük yandaşım *Moskof Hürrem* de yok burada. Kurtar bakalım pis canını elinden nasıl kurtaracaksan?

Padişah bu işin içinde bir bit yeniği olduğundan şüphelense de, Çelebi'nin masumiyetini ispatlayacak bir şey bulamadığı için İbrahim'in önüne uzattığı ölüm fermanına mührünü bastı.

"Yalnız, Çelebi'ye burada kıyma Paşa," dedi. "Hele bir Bağdat'ı alalım, infazı orada yaparsın."

Belki bu arada onun masum olduğunu ispatlayacak bir şey çıkar diye umuyordu ama çıkmadı.

Sultan Süleyman, Babil'in tuğlalarından yapılmış Bağdat Kalesi'ne gururla bakarken İbrahim sabırsızlıktan kuduruyor, bir akıllık çıkacak diye ödü kopuyordu. Ya savaş uzarsa, ya İskender'in masum olduğunu ispatlayacak bir çıkıverirse buna dayanamazdı artık. Keşif Kolu diye kervanın üstüne saldığı askerleri de teker teker öldürtmüştü ama yine de içi rahat değildi. Fakat korktuğu gibi olmadı, kuşatma kısa sürdü. Bağdat, kapılarını Süleyman'a açmaktan başka çare bulamadı. Süleyman kıratının üzerinde Bağdat'a girerken İbrahim, karşılamaya çıkan şair Fuzûlî'nin padişahı kutlamak için yazdığı şiiri okumasını bile bekleyemedi. Bağdat'ın fethini masum bir adamı boğdurup cesedini şehrin meydanında günlerce sallandırarak kutladı. Her gece gizlice içtiği yarabını yudumlarken gözlerinde uğursuz şimşekler parlıyordu. Sıra *Moskof Hürrem*'deydi artık. *Yılan zehrini akıtamamışsa ama velledir intikamını hiçbir hata yapmazdı.*

İskender Çelebi felaketi yüzünden zaferin keyfine varamadı Süleyman. Huzursuzdu. Çelebi'nin başına bu iş gelmeyeceğine, Bağdat varsın Tahmasp'ta kalaydı diye hayıflandığı çok oldu. Bir türlü *İskender Çelebi'nin bu suçu işlediğine inanamıyordu işte.* Tamam, adamın eli uzundu ama Padişah Hazinesi'ni soymaya kalkacak kadar da gözü dönmemişti ya bunun. İskender Çelebi'nin "*Ben masumum,*" diye feryat eden yüzü gözünün önünde görmüyordu. Çelebi'nin işte sallanan cesedini gösterdiğinde, "İndirin şu zavallıyı," diye bağırmıştı. "*Kulumuza bir karış toprağı çok mu görürsüz ki, burada iş kargalarına, akbabalara terkedersiniz? Dut, imân, Allah korkusu yok mudur sizde?*"

İbrahim, bu marifetini de inkar etmişti telaşla koşarak.

Keyfi kaçan Padişah hırsını düşmandan çıkarmak için yıldırım gibi Safevî akıncılarının ele geçirdiği şehirleri bir bir aldı. Safevî devletinin eski başkenti Tebriz'e de girdi ama Şah Tahmasp bir türlü karşısına çıkmadı. On yedi gün Tahmasp'ın sarayında oturdu. Şah'ın kardeşi Sam Mirza, huzuruna varıp eteğini öptü ama hiçbir zafer *Süleyman'ın vicdanındaki depremin* yaratığı acıyı dindirememişti. Sonunda, "Bak şu işe Paşa," dedi İbrahim'e. "Sarayını atmızla çiğneriz, Tahmasp denen oğlandan ses seda çıkmaz. Bunlar baba-oğul kurtlar gibi kaçıp saklanmaya alıştırılmış galiba."

Sadrazam da bunu bekliyordu. Fırsatı kaçırmadı. "Biz kulu buradayken boşuna Tahmasp'ın peşinde koşmayın. Adamda efendimizin karşısına çıkacak yürek olmadığı belli. İstanbul'a dönüp dinlenin. Biz burada neyse gereği onu yaparız."

Padişah da eniştesinin dediği gibi yaptı. İskender Çelebi'nin başına gelenler sebebiyle İbrahim'i görmek içinden gelmiyordu zaten. Sadrazam İbrahim Paşa komutasında bir ordu Van'da bıraktı. Ayrılışından bir yıl, altı ay, yirmi yedi

gün sonra İstanbul'a döndü. İskender Çelebi'nin karısı *Semiha Hanım*'ın karşısına dikilirse ne diyeceğini bilemiyordu.

Yüreğindeki sıkıntıdan kurtulmak umuduyla o gece olup biteni karısına anlattı. Haberi, aylar önce İskender Çelebi'nin gizlice kaçıp İstanbul'a gelen bir adamından öğrenmiş, günlerce Semiha Hanım'ın gözyaşlarını dindirmeye çalışmıştı Hürrem. Kadının, "Efendimin gözlerini kargalar oymuş sultanım," diye göğsünü döverek haykırması gözünün önünden gitmiyordu bir türlü. Zaten tahmin edeydi acaba bir de Süleyman'ın ağzından dinleyince, iyice emin oldu.

"Bana kalırsa Hazret-i Sultanım," dedi. "*Çelebi kahvesine tuzak kurulmuş.*"

"Sen de mi öyle düşünürsün Hürrem Hanım?"

"Elbette. Mutlaka siz de aynı şeyi düşünüyorsunuz. Hazinenizi soymaya kalkan adam kimliğini belli eder mi? Bakalım, eşkıyaların bepsinin üzerinde İskender Çelebi'nin askerlerinin kıyafeti varmış. Bu kadar aptal mı bu adam? Hem Çelebi zaten Harun gibi zengindi. Niye kendini böyle bir ateşe atıp Hünkar malına el uzatsın. Deli olsa yapmaz."

Süleyman başını salladı. "Bunları ben de düşündüm Hürrem. Tuzak kokusu daha duyar duymaz burnuma geldi fakat kanıt bulamadım Çelebi'nin masum olduğunu ispatlayacak. Hem asıl önemlisi şu. Bu tuzağı kim kurmuş olabilir ona? İskender masumdur, diyecek bir Allah'ın kulu yok mu? Çıksın, söylesin. Bunu yapanı bulup *derisini yüzdüreyim.*"

Hürrem, "Suçluyu niye uzakta arıyorsun? Tahtının yanında duruyor," diyecekti vazgeçti. Sadece, "Zavallı İskender Çelebi'nin düşmanı kimse, suçlu odur," diye mırıldanmakla yetindi.

Padişah, "*İbrahim mi?*" diye dikildi birden. O da hep bundan şüphe etmiyor muydu zaten. Hürrem, kocasının içi de aynı şüphenin kemirdiğini anlayınca sevinçten uçacaktı neredeyse. İskender'in canlısı hakkından gelemeseler de, ölüsü bitirecekti Hırvat çakalının işini gailba. "Bilirsem ki," gibilerden ornazlarını sıktı.

Sultan can sıkıntısıyla kalktı. "Semiha Hanım ne yapıyor?"

"Büyük acılar içinde. Kocasının masum olduğunu söyleyip duruyor. İskender Çelebi'nin öldürülmesi kadar, belki de onları çok, cesedinin günlerce sallandırılması, kurda kuşa yem edilmesi isyan ettiriyor onu."

"Hakkı kadın. Bu vicdansızlığı da yaptılar. Bu ne amansız kindir Hürrem ki, insanı adamın cesedine bile saldırtır bir yürek böyle bir kinle nasıl çarpar?"

Hem de nasıl çarpar, diye söylendi içinden Hürrem. Sen hele o kin tohumunu yüreğinde filizlendirmeye gör. Duygularını belli etmemek için başka şeylerle uğraştı, padişahın sorusunu cevapsız bıraktı.

"Ne olacak şimdi?" dedi Padişah. "Kanuna, örfe göre İskender Çelebi'nin nesi var, nesi yok devlet hazinesine geçti. Hanı, konağı, parası kalmadı. Semiha Hanım'ın artık başını sokacak bir evi bile yok."

Hürrem belli belirsiz gülümsedi. "Hazret-i Sultanım endişe etmesin. *Semiha Hanım'ı yanımıza alalım.*"

Süleyman'ın yüzü aydınlandı. Sanki üzüntüsü bir parça olsun azalmış gibiydi. "Sen ne akıllı kadınsın güleyüzüm," dedi. "Ne iyi düşünmüşsün. Ben de İskender Çelebi'nin adamlarından birini aldım hizmetime."

"Kimmiş bu talihli?"

"Sen bilmezsin. Enderun'da yetişmiş bir devşirme. Çok başarılıydı. Ödüle hak kazanmıştı ama o ille de memlekete gitmeme izin verin, ailesi görüp düneyim, diye tutturmuş. Fakat devşirmelerin memleketine dönmesi yasaktır. Konuyu bize açtılar. Şunu bir görelim dedik. Gözlerinden

zeka fışkırıyor. Hocalarına yaptığı gibi bize de, 'Maden ödül hakkımdır, bırakın ödülümü kendim seçeyim. Bir evlada anasını babasını gömmekten büyük ödül olur mu?' diye dikilmesin mi? Hoşumuza gitti. Koyverdik gitti, döndü İskender Çelebi'nin kapısına verilmişti. Koca adam olmuş. *Sokollu Mehmet* derler bir Hırvat."

Hürrem Sultan'ın ağzı açık kaldı. Gülşah'ın mil ağlasın mi bilemedi. Bu ne kaderdi? Bir Hırvat'tan kurtulayım derken, karşısına birini daha dikiyordu.

Asıl felaket haberi daha sonra geldi. İbrahim Paşa, komutayı Suriyeli, Mısırlı paşalara bırakıp Bağdat'ın sarayların-da zevk alemlerine dalmıştı. Palmiye ve hurma ağaçlarıyla süslü irmak boylarında birbirinden güzel Arap kızlarıyla gönlünü eğlendirirken kendini Babil'in asma bahçelerinde sanıyordu. Makbul Paşa günlünü gün ederken, ordu acemi komutanların elinde ölüm uykusuna yatmıştı.

İki yıldır kaçıp saklanan Şah Tahmasp, Osmanlı kıtalarının savunulması imkansız bir vadide konakladığını haber alınca sevinçten çılgına döndü. "İntikam saati geldi," diye haykırdı. Safevi süvarileri iki koldan fırtına gibi daldı vadiye. Beş Sancakbeyi'nden üçü orada şehit oldu. Binlerce asker kılıçtan geçirildi. Bine yakın Yeniçeri aman dileyip teslim oldu. Tahmasp zafer çığlıkları atarak geldiği gibi gözden kayboldu. Olayı çok geç öğrenen İbrahim Paşa'nın intikam çabası boşunaydı. Çünkü Tahmasp çoktan İran çöllerinde sırra kadem basmıştı yine.

Sultan Süleyman bir zaferi hezimete çeviren ve bu utancı kendisine yaşatan Sadrazam'a karşı artık öfkeden başka bir duygu beslemiyordu. İran'dan döndüğünde huzuruna bile çağırmadı. İbrahim Paşa'nın yüzünü görmemek için kafes arkasına geçip Divan toplantılarını bile izlemedi. Hele, kulağına kadar gelen dedikodular onu çıldırtıyordu.

"Düşünebiliyor musun Hürrem?" diye dert yandı bir zamanlar akşamında. "*Enişteniz hizmetindeki adamlara Sultan dedirtiyormuş kendisine.* Bağdat sokaklarında tellallar, Sultan İbrahim'in emridir!' diye bağırmış. Biz ki fakir fukaraya vergi koymamışız, enişteniz Bağdat halkından *Sultan İbrahim vergisi*'dir diye haraç toplamış."

Padişah, İbrahim'in yaptıklarını tek tek sayıyordu ama Hürrem duymuyordu bile. İşte yıllardır beklediği an gelmişti artık. "Allahım, Şu Hırvat çakalının ipini bana çektir," diye etmiş dualar kabul edilmişti. İbrahim'in kılıç kuşağı şimdi ellerinin arasındaydı. Süleyman'ın sayıp dökmesini 'yok canım, onu da mı yapmış, bunu da mı söylemiş' gibi hayret dolu bakışlarla dinledikten sonra, "Hazret-i Sultanım yine adama düşmanlık edersin demezse, bi çift lafım var," diye mırıldandı dudaklarını büze büze. Bu hareketinin kırışımı eritip bitirdiğini, aklını başından aldığını biliyordu.

Yine öyle oldu. Süleyman, "Söyle güzelim," derken beline dolandı.

"Yaramazlık yok ama," diye cüvelenen Hürrem, "efendimin haberi yoktur ama Hürrem kulu korkular içindedir," diye sızlandı.

"Korku mu? Ne korkusu? Hani Hürrem hiçbir şeyden korkmazdı."

"Kendimiz için korkmayız," diye başını dikti Hürrem. "Korkum Hazret-i Sultanım içindir."

"Bizim için mi korkarsın? Neden? Korkacak ne vardır? Bilmediğim bir şey mi var Hürrem?"

Padişah telaşlanıvermişti.

Hürrem bu konu açıldığında bu kadar sakin kalabileceğini hiç sanmıyordu ama öyleydi işte. İçinden, bilmediğin o

kadar çok şey var ki, demek geldi ama dilini tutta. Artık İbrahim'in işini bitirecek son damla zehir ağzına zamanı gelmişti. "Korkarım elbet," diye mazlı mazlı konuştu dudaklarını büzerek. "Ya bütün bunları yapan adam bir gün daha ileri giderse?"

"Ne?"

"Kendine Sultan dedirittiğini siz söylediniz. Enişteme sizden bile zengin. Dünyada ondan zengin bir başkası var mıdır bilmem. Kendisini bir de Başkomutan ilan ettiğiniz için Ordunuz onun elinde. Ya bir gün bütün bu kuvvetine, kudretine güvenerek bir işe kalkışırsa... Bu kadar parayla herkesi satın alabilir... Askerlerinizi, paşalarınızı, herkesi. Korkum bundandır."

Padişahın şehvet ateşi sönüverdi. Öyle ya, kendine Sultan dedirten bu kibirli herif, *ben padişahım*, bile diyebilirdi bir gün.

Hürrem, kocasının düşüncelere daldığını görünce, kulağına "Sadece size değil Şehzademize de bir fenalık eder diye de korkarım."

"Mustafa Han'a mı?"

"Size bir fenalık yapıktan sonra..."

"Ne fenalığı kadın? Çıkarsana ağzındaki baklayı."

"Hangi birini sayayım. Yılanı unuttunuz mu? Her an her şey olabilir. Sarayınıza baskın verip canınıza kıyabilir."

"Tahta yine de bir Osmanoğlu çıkar."

"Ne olmuş? Ben de onu diyorum işte. Şehzade Mustafa'yı kandırır. Tahtı elinden almasına destek verir. Onu padişah ilan eder. Devleti perde arkasından bir süre o yönetir. Derken, Allah korusun, Mustafa Han'a..."

Sultan Süleyman sedirden kalkıp odanın içinde dolanmaya başladı. Ellerini yine arkasında belinin üzerinde birleştirmişti. Yine zor bir kararın eşiğindeydi belli ki. Hürrem o kararı vermesine yardımcı olmalıyım, diye düşündü.

"Bu durumda ne yapmak gerekir? Farzet ki padişah sensin, ne yaparsın?"

"Ondan kurtulurum. Müstürmü çeker alırım elinden."

Sesinin, dudaklarının arasından bir yılan tıslaması gibi çıktığını Hürrem bile farketmişti.

"Yapamam. Onu görevden almayacağıma sözüm var. Yemin ettim. Hem vallahi, hem billahi dedim."

"Sözünden dön. Söz candan kıymetli mi?"

Süleyman çok şaşırdı. "Deliydin mi kadın?" dedi ülkeyle. "Sözümden dönersem, nerede kalır benim Süleyman'lığım?"

Hürrem bir an kocasının gözlerine baktı. Padişah, kararının bakışlarından ilk defa kokuyordu. Ateş gibi yanıyordu bu gözler. "Sen yaşayan birine söz verdin."

Hürrem Sultan saray kurallarını falan atmıştı bir yana. Dile kolayı tam on dört yıldır bu anı bekliyordu. Heyecandan soluğu bile kesilmişti. Yüreği ağzından fırlayacakmış gibi çarpıyordu. "*Sözü ağız verirse, ölüm bozar.* Söz verilen kişi ölmüşse ortada ne söz kalır, ne yemin."

Son kelimeler ağzından güçlükle çıkmıştı Hürrem'in.

Sultan Süleyman bembeyaz oldu.

Çizmelerini bile giymeden çıkıp gitti. Dört gün, dört gece ortalıkta görünmedi. Ne iftar sofralarına geldi, ne sahurda göründü.

Beşinci gün Sadrazam Makbul İbrahim Paşa'ya, padişahın iftarı kendisiyle yapmak istediği bildirildi. Aradaki hatları eritmek için bundan iyi fırsat olmaz diye düşünen adam eteklen zil çalarak koştu.

İki arkadaş kucaklaştı, sofranın başında eski günler anıldı. Süleyman'ın kendisine çok iyi davrandığını gören İbrahim,

"Korkularını boşunaymış," diye düşündü. Yemeğin sonuna doğru Padişah, "Eniştе," dedi. "*Bu gece burada kal.* Eski günlerdeki gibi yan yana odalarda uyuruz. Sahuru da birlikte yaparız." Güldü. "Korkma Hatice Sultan kızmaz. Ona da haber saldım. Hatice de burada Hürrem'le sahur yapacak," diye ekledi İbrahim'e. Katıla katıla güldü ikisi de.

Epey zaman geçiren İbrahim izin alıp yandaki odaya çekildi. Başını yastığa koyar koymaz da derin bir uykuya daldı. Rüyasında yine Bahil'in Asma Bahçeleri'nde Huri kızlarıyla dolaşıyordu herhalde. Yüzündeki mutluluk ifadesini başka türlü yorumlamak mümkün değildi. Cellat Kara Ali'yle dört yamağının kalın perdelerin arkasından sessizce çıktığını duymadı. Yağlı urgan boğazına dolandığında yapabileceği bir şey kalmamıştı. Ama yine de direndi. Müthiş bir boğuşma başladı.

Yan odanın kapısından içeriyi dinleyen Süleyman, yere bir şeylerin devrildiğini duydu. Homurtular işitti ardından. Güçlü kuvvetli dört yamağın iki ucundan çektiği urgan boğazını sıktıkça direnci zayıfladı İbrahim'in. Gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibi açılmıştı. Ciğerlerine bir parça hava çekebilmek için çırpınıyordu. Kemendi çekiştiren kolları iki yana düştü. Ağzından çıkan son hırıltılar ölüm emrini veren Süleyman'ın kulağına kadar geldi. Bacaklarının son kez titredi ve her yere sessizlik çöktü. İşlerini bitiren beş cellat, geldikleri gibi karanlıklar içinde kayboldu.

Hürrem on dört yıl beklediği haberi, ertesi sabah duydu.

"*Damat İbrahim Paşa idam edilmiş!*"

"Maktul İbrahim'in cesedini haremin kapısının önüne atmışlar."

Usul, adet öyleydi.

Maktul İbrahim, Maktul İbrahim olmuştu artık.

İçinden sevinç çığlıkları atan Hürrem, yüzüne sanki büyük üzüntülere gömülmüş bir ifade oturttu ve İbrahim'in dul karısı Hatice Sultan'a koştu. Sandığının aksine Padişah'ın kızkardeşini hiç de öyle büyük acılar içinde görmeyince şaştı.

Gözünde bir damla yaş yokken Hatice Sultan'ın boynuna sarılıp teselli sözleri mırıldanan Hürrem'e, "Biliyor musun Gelin Sultan," dedi. "İbrahim Paşa'nın masum lakırdıları Çelebi'yi, Bağdat'ın Atpazarı'nda ipe çekilmesinin üzerinden tam bir yıl üç gün geçti. Adalet er geç tecelli eder derler de inanmazdık. Bak işte oldu. Bu kez bir yıl beklemedik ama ha."

Hürrem yutkundu. Sen ne dersin kadın, ben bugünü on dört yıldır bekliyorum, demek geçti içinden vazgeçti. Ne zaman konuşacağını, ne zaman susacağını öğrenmişti artık.

O gece Süleyman'a muhteşem bir iftar sofrası hazırlattı. Artık beş yaşında olan Şehzade Cihangir'in türlü maskaralıklarla Padişah'ı oyalayıp meşgul edinmesini sağladı. Ardından da kamununu kucağına yanıp telleri çımdıklıye çımdıklıye erkeğinin en sevdiği şarkıları çalıp söyledi.

İbrahim Paşa konusunu ne Süleyman açtı, ne Hürrem.

Gece başını yastığa koyunca, karanlığın içinde gülümsedi. "Eee Hürrem Sultan," diye seslendi kendi kendine. Sadece en büyük düşmanını ortadan kaldırmakla kalmadın. Gülbahar'ın en büyük desteğini de yok ettin.

Sadece o kadar mı? Süleyman'ın aklına kurt düşürmüştü bir kere... *Ya Şehzade Mustafa* tahtını elinden almaya kalkarsa? Bu şüpheyi kaşıyıp durmalıyım, dedi kendi kendine. *Kıyamete kadar.*

Fakat bunun için bir Sadrazam gerekiyordu ona. *Sadrazam Hürrem'in elinde olacak bir Sadrazam.* Padişah üzerinde

ne kadar etkili olursa olsun, devlet işlerinde bir Sadrazam kadar güçlü olamayacağını öğretmişti İbrahim'in erişiği kudret. "Artık benim de bir sadrazamım olmalı," diye söylendi.

Kendini o gün bir kuş gibi hissetti. Ertesi sabah uyandığında bahçede kelebekler uçuştuğunu gördü. Hep orada mıydılar acaba? Belki de kanat çırparak sevincine ortak olmak için mi gelmişlerdi Rus karlarından buralara kadar. Yoksa yılların ardından ilk defa mı farkediyordu Hürrem o çiçek kanatlı kelebekleri.

Birden Aleksandra oluverdi. Koşup saçıadı kelebeklerin arkasından. Nedimeleri Hürrem Sultan'ı neşesinde yalnız bırakmadı. Gül bahçesi şen kahkahalarla çınladı.

LVII

Darbe Yılları

İbrahim Paşa ortadan kalkınca, Hürrem çocukları ve Semiha Hanım'la, Sultan Süleyman da yeni savaşlar, fetihler ve paşaları arasında bitmek bilmeyen çekişmelerle uğraştı.

Hürrem, bütün dertleri bitmiş, kendi oğlunun tahta çıkmasının önünde başka engel kalmamış gibi rahatlamış görünüyordu. Bu duygusal rahatlığı biraz da Semiha'nın ateşli okşamalarına borçluydu. Padişah'ın bazen aylarca, bazen iki yıla yaklaşan uzun yokluklarına isyan eden azularına daha fazla direnememişti. İçindeki ihtiras ateşi bir kez daha günah korkusunu yendi. Kocası öldürüldüğünden beri Hürrem'in yanına yerleştiği için acıyı kederi unutan Semiha'nın aşk saldırıları da dayanılacak gibi değildi zaten.

Önce baygın bakışlar, kaçamak dokunuşlarla başladı herşey. Derken, bir sevinç veya üzüntü bahanesine gizlenmiş kucaklaşmalara geldi sıra. Ve yalnızlıktan bunaldığı bir gece Hürrem, Semiha'nın dudaklarının yanaklarından boynuna, oradan göğsüne ve daha aşağılara uzanan bir yolculuğa çıkmasına karşı koyacak gücü kendinde bulamadı. Böyle bir günahın ötesinde içini şüpheyle kemirecek bir iz bırakması mümkün değildi hiç değilse. İkisi de bir. "*Bu işe bir son vermelisin,*" diye iki gözü iki çeşme ağlayan Merzuka ve nedense bitkinliğine Semiha'ya düşman kesilen Cafer gevezelik etmedikleri sürece.

Ama yapamıyordu işte. İltirası tehlike, yasak, günah, dinlemiyordu bir türlü. Tam tersine, tehlike, yasak ve günah onda iltirası çağrıştırıyordu.

Şehvet mahmurluğu içinde kafasının içindeki bir ses "Sakın geveşeme. Asıl kavga şimdi başlıyor. Tahtı Gülbahar'ın oğluna kaptırma. Aç gözünü Hürrem. *Düşman uyemuşor,*" diye başının etini yiyordu ama hiçbir şeyi unutmuş değildi aslında. Güldane Sultan'ın öğütleri ise hiç aklından çıkmıyordu. Tamam, tuttuğunu bırakmayacak, kopup alacaktı ama *ne zaman yürümesi, ne zaman durması gerektiğini* de bilecekti. Şimdi durma zamanı, diyordu kendi kendine. Süleyman, devlet işlerine burnunu sokuyor, Mustafa'nın hakkını elinden almaya bakıyor diye düşünmemeli.

Son darbeyi indireceğine emin olacağı ana kadar bekleyecekti. O an geldiğinde İbrahim'in işini nasıl bitirdiyse öyle atılacaktı avının üzerine. Süleyman'ın Sancakbeyi olarak gönderdiği Manisa'da bulunan büyük oğlu Mehmet'i tahta çıkaracak, yoldaki engelleri tek tek kaldıracaktı. Yavaş yavaş. Saburla. İğne oyası gibi ince ince planlayacaktı her şeyi. Ve gözlerinde artık iyice serpilmeye başlayan hınzır kızı Mihrimah Sultan da vardı Hürrem'in.

En büyük destekçisinin öldürülmesinden sonra Gülbahar da bir kenara çekilmiş görünüyordu. İçindeki kıskançlık ve kin ateşi sönmemişti ama üzeri küllenmişti. Kendini ve oğlunu daha güvende hissediyordu. Bir kere, Süleyman bazı savaşlara artık yanında oğlunu da götürmeye başlamıştı. Mustafa hem görüntüsüyle, hem hali tavrıyla gittikçe dedesi Yavuz Selim'e benzemişti. Atın üzerinde onun gibi duruyor, kalıcı onun gibi sallıyor, oku dedesi gibi geriyordu. Süleyman'ın kazandığı bütün zaferlere rağmen babası Yavuz'un yiğitliğini unutamayan asker, Mustafa'ya baktıkça Yavuz Selim'i görmüş gibi oluyor bu yüzden genç şehzadeye tapıyordu. Bu da bir güvenceydi Gülbahar için. Çünkü Moskof Cariye ile çocuklarından yeniçerilerin nefret ettiğini bilmeyen kalmamıştı artık. *Süleyman da kör değil ya,* görüyordur bunu elbet, diye düşünüyordu Gülbahar. Padişah ın İran seferine çıkarken tahtı oğluna emanet etmesi de bunun göstermiyor muydu? Hürrem'in de umudunu kestiğini düşünmeye başlamıştı. Kadın, her şeye rağmen, -hatta yediği dayağa rağmen- o güne kadar bana saygıda kusur etmedi, diye düşünüyordu. Padişah Kaymakamlığı yaptığı sırada Şehzade Mustafa'ya yardımcı olmaya çalışmıştı. Hef yerde, herkese Mustafa'yı övmüştü kadın. Hizmetkarları kaç defa Hürrem'in Sultan Süleyman'a oğlunu övdüğünü, gözünüz arkada kalmasın, yiğit Şehzademiz yokluğunuzda devleti pek güzel idare etti, dediğini kulaklarıyla duyduklarını anlatmışlardı Gülbahar'a. Hatta bir mektubunda bile böyle yazmıştı padişaha. Hiç değilse bir süre çenesini tutmalıydı. *Moskof Cariye ile Semiha Hanım pek sıkı fıkı. Sebebi ne ola,* gibi zehirli dedikodular yayma-

nin zamanı değildi şimdi. Bundan sonra atacağın adım yılan bozgununa dönmemeli. Rahat dur, diyordu kendi kendine durmadan. Nasıl olsa Süleyman tahtı Mustafa'ya verecek. Sabırlı ol.

Gerçi Süleyman, İran Seferi'nin ardından tahtı bir daha Mustafa'ya emanet etmemişti ama vardı bir bildiği demek ki. Mustafa'nın savaş meydanlarında iyice pişmesini istiyordu herhalde. Oğlunun da bundan şikayeti yoktu. Bayılıyordu asker arasına olmaya. Mustafa bir de Hürrem'in en küçük oğlu Cihangir'le gezip tozmayı seviyordu. "O Moskof'un çocuklarından uzak dur," dediği günden beri oğlu sözünden çıkmamıştı ama Cihangir doğunca iş değişti. Mustafa'yla Cihangir arasında bir özkardeş bağı oluştu. Cihangir daha bebekken Mustafa'ya bakıp bakıp gülüveriyordu. Sonraki yıllarda Mustafa minik şehzadeyi kucağında bahçede gezintiye çıkardı hep. Anasının bütün bağırıp çağırmalarına aldırmadan Hürrem'in sıska oğluyla oynadı. Hatta Cihangir'i bir midilliye bindirip gezintiye bile çıkardı. Kırkdayıp durdu Moskof'un çocuğu. Oğlan Mustafa'yı gördü mü sevinçten havalara fırlıyordu artık. "*Kan,*" diye söyleniyordu Gülbahar bazı geceler. "Kan çekiyor herhalde. Neticede baba bir kardeş bunlar. Ama sen yine de tedbiri elden bırakma Gülbahar. Moskof çıyanının ne zaman sokacağı belli olmaz."

Büyük şehzadesiyle, en ufağını sarmaşdolaş görmek Sultan Süleyman'ı da çok mutlu ediyordu. Onları kahkahalar atarken görünce pek keyifleniyordu. Ne savaş kalıyordu aklında, ne vezir durdurları. Hürrem'in eski kadınına bir düşmanlık beslemediğine kendini iyice inandırdığı için, "Belki de," diyordu, "iki oğlum arasındaki bu sevgi, Gülbahar'ın içindeki kuşkunluk ve kini de söküp atar." Dua ediyordu geceleri, Süleyman. "*Oğlumu babalarıyla karşı karşıya getirme Allahım. Şehzadelerimi birbirine düşürme. Ellerine kardeşlerini bulaştırma.*"

Oysa Hürrem'le Gülbahar arasındaki sessizlik görünüşten ibaretti.

Yıllar, Süleyman'ın yeni savaşlarının heyecanı, yeni fetihlerin coşkusuyla su gibi akıp geçti ama bu iki kadından hiçbir kimse farkına varmadı. Aslında Sultan Süleyman'ın görkemli sarayı, içinde cehennem ateşleri fokurduyan bir *yanardağdı.* Ne zaman patlayıp etrafa ölüm lavları saçacağını kimsenin bilmediği uyuyan bir volkan.

Hürrem bir gece anasının soruverdi

"Hazret-i Sultanım biricik kızını çok mu seviyor?"

Süleyman çok şaşırdı. Sorunun saçmalığı kadar, böyle bir sorunun ağzıyla, zekasıyla övündüğü karısından çıkması şaşırtmıştı onu. Hayretle dönüp baktı. Hürrem de o büyüleyen tebessümüyle kocaman açılış gözlerini kocasına çevirmişti.

Hala ne kadar güzel, diye düşündü içinden padişah. Kaç yıl olmuştu?

Karısını belli etmeden parmaklarını oynatarak hesap yaptı. On sekiz yıl! Aman Allahım on sekiz yıl olmuş. Evet, aradan geçen zamanın izleri belli belirsiz göz kenarlarında minik çizgiler halinde belirmeye başlamışsa da yüzü onu ilk gördüğü günkü kadar tazeydi. Onu çıldırtan vücudu zamanla, sertlikten, pürüzsüzlüğünden hiçbir şey kaybetmemişti. Nasıl becerebiliyordu zamana direnmeyi bu kadın? Ben kırk dört yaşında olduğuma göre Hürrem de otuz dört'üne basmış demek ki, dedi kendi kendine. Fakat gördüğüne bakılırsa yirmi yaşında gibi görünüyordu. Oysa Süleyman'ın yüzüne onbeş yaşında gibi görünüyordu.

saçları dökülmeye, sakalı ağarmaya başlamışı bile. İyiki şu kavuk var diye düşünürdü her zaman. Hiç değilse kafasını örtüyor. Yoksa kel bir cihan hükümdarından kim korkar?

"Evet; Sultanım Hürrem'inden cevabı esirgeyecek mi?"

Kansının sesiyle dalıdığı düşüncelerden uzaklaştı.

"Güleryüzüm gibi akıllı bir kadın böyle bir soru sorduğuna göre bir diyeceği vardır diye düşünüyordum."

"Sultanım hele bir kulunun sorusuna cevap versin; diyeceğinizi de söyleriz. İçimizde neyi saklı tuttuk ki bugüne kadar."

"Elbette severiz kızımızı Sultan ana. O Sultan Süleyman'ın biricik kızı. Mihrimah'ın bir yanı, cihan bir yanı."

Hürrem tatlı tatlı güldü. Kocasının kırlar düşmüş sakalını okşarken, "Bizim de korkuğumuz budur," diye mırıldandı. "Hazret-i Sultanım Mihrimah'ı öyle sever ki kızının ne kadar büyüdüğünü farketmez."

Padişah birden dikiliverdi. "Ne demek istersin kadın? Ne var dilinin altında?"

"Sultanım, kızımız artık gelin olacak çağa gelmedi mi size de?

"Ne?"

"Mihrimah'ı artık bir hayırlı kısmetle başgöz etmek gerekir."

Süleyman kalkıp sıkıntılı sıkıntılı dolaştı odanın içinde. Hürrem kocasının bu haline bayılırdı. Hiç düşünmediği, beklemediği bir durumla karşılaştı mı ellerini arkasında, belinin üstünde birleştirip başlardı dolanmaya. Bu hayra işaretti. Hiç değilse "Olmaz," diye kestirip atmayacağına işaretti en azından. Tepesi atmışsa sakalını sıvazlayarak düşünürdü ki bu "fırtına geliyor," demekti. Ya çıkar gider günlerce ortalıkta görünmez ya da öyle bir öfkeyle itiraz ederdi ki, bir daha konuyu açmaya Hürrem bile cesaret edemezdi.

Kansının gülerek kendisini süzdüğünü görünce asık bir suratla gelip önüne dikildi. Hürrem *dünyaya ilkten adam* yaramaz bir çocuk gibi diyerek gülümsedi.

"Bunda gülecek ne var?"

"Hazret-i Sultanım, Mihrimah'ı o kadar çok seviyor ki, bir gün kızından ayrılmak zorunda kalacağı aklına bile gelmemiş. Şimdi gerçekle karşılaşınca öyle şaşırdınız ki. onu güleriz."

"Mihrimah daha çocuk. Ei kadar kızı kocaya mı verecek?"

"Çocuk mu? Kızımız on yedi yaşında, Süleyman!"

Saray adetince böyle sizli bizli konuşurken birden sıradan insanlar gibi kocasına ismiyle hitap etmek için ısrarcı Hürrem'in. Kimbilir kaç geceler, "*Yollarımız başka yerde ise şaşeyah Süleyman'la*," diye hayal kurardı. Tahtsız, taçsız, hizmetçisiz, halayıksız. Mesela akşamları onun tarlalardan dönmesini bekleseydi. Kendi pişirdiği yemekleri koysaydı önüne. Küçücük evlerinin ufacık pencerelerine perdeler örseydi annesi gibi... Bunu sızlardı her seferinde Hürrem Sultan'ın. Kimbilir hayat ne kadar güzel olurdu korkusuz, endişesiz, tuzaksız. Her seferinde de tam orta yerinde silip atardı bu hayalleri kafasından. Bu hayatı ben istedim, dedi. Bu hayatı ele geçirmek için çırpındım. Ölümle dansettim, kanlara bastım. Hayalimin değil, kaderimin istediği hayatı yaşıyorum. Şimdi bu şikayet niye?

Kader onu Osmanlı'ya sultan yapmıştı; büyük oğlu Mehmet'e de Padişah kaftanı biçiyordu. Emindi buna. Tesadüfen bir şey varsa, çıkacaktı kaderin karşısına. "Aç bahtını Mehmetimin," diye haykıracaktı. "Çekil yolumuzdan. Hür-

rem Sultan'ın oğluna artık bir talip gerek! Bedeli kanla can, cinayetse cinayet. Ne istiyorsun onu söyle." Ve kader ne istiyorsa onu yapacaktı Hürrem.

"İyi ya; on yedi yaşında kız kocaya verilir mi?"

Kocasının sesiyle gittiği alemden döndü Hürrem.

"Ben sana geldiğimde Mihrimah'dan iki yaş küçüktüm. Onun yaşına geldiğimde de sana iki çocuk vermişim."

Süleyman ses çıkarmadı. Karısının haklı olduğunu biliyordu çünkü.

Hürrem, "Evlat müruvveti görmek lazım değil midir Süleyman?" Sesine yine o küçük kız çocuğu tonu vermişti.

"Gördük ya güleryüzüm. Mustafa'yı, Mehmet'i evlendirdik. Torun torba sahibi olduk ya."

Hürrem yine tebessüm ederek sakalını okşadı Sultan Süleyman'ın. "Sağlık ve mutluluktan devamlı olsun. Ama benim dediğim o değil. Analar kızlarını al duvaklı gelin görmek ister."

Elleri arkada, odanın içinde dört dönen Padişah birden duruverdi. Sertçe bir hareketle dönüp karısına baktı. "Bilmediğimiz bir şey mi var Hürrem? Mihrimah evlenmek istediğini mi söyledi? Koca mı bulmuş kendine?"

"Yok canım. Güzel sultanım melekler gibi masum. Fakat anasının aklından geçen işte."

Adam bir ipucu yakalamak ister gibi Hürrem'in gözlerini taradı.

"Yoksa sen kızımıza bir koca adayı mı buldun?"

Hürrem Sultan'ın yüksek kahkahası çınlayıverdi. "Aman sultanım. Hürrem kulu, hiç efendisinden habersiz bir işe kalkışır mı?"

Oysa kalkışmıştı bile. Kimseye belli etmeden kızına koca aramaya başlamıştı Hürrem. Aslında aradığı Mihrimah'ı mutlu edecek bir kocadan çok, *saltanat satrancında* "şah," diyeceği gün gelip çattığında Hürrem'in öne süreceği bir vezirdi. *Çünkü kızına koca olarak seçeceği adamı Süleyman'a sadrazam yapacaktı.*

Hürrem, "İyi dinle Ağa," dedi. Rüstem, akşamın alacakaranlığının çöktüğü odada kadının binbir şimşek çakan gözlerine bakmaya korkuyordu. Uzun kavuğunun devrilmemesi için pür dikkat; başını sağ omzuna doğru eğdi. Hürrem Sultan'ın gözüne kim bakabilmişti ki, o baksın! Ele pençe dikildiği yerde huzursuzca kıpırdandı. "Burada ne işim var benim?" diye düşündü. Hürrem'in onu huzura çağırması başka nu işaretti, şerre mi? Yoksa Hüsrev Paşa alçağı aldığı rüşvetleri ihbar mı etmişti? "Elim kırılaydı," diye geçirdi içinden. Ama devlette işi olan kapısını çaldı mı *para almadan dunamıyordu.* Can çıkmadan huy çıkmıyordu işte. Yoksa canının çıkmasına mı gelmişti sıra şimdi? Ama rüşvet almadan nasıl yaşahilirdi? Baldırı çıplak bir Hırvat esiri. Enderun'dan çıktıktan sonra ayakta kalıp göze girmesi kolay mıydı sanki? Kurtlar sofrasıydı bu kurtlar. Zayıfa yer açmaz, güçlüye selam durulur. Güç de para demekti.

Bakışlarını yeniden kaldırmadan kara, gür kaşlarının altından Hürrem Sultan'ı görmeye çalıştı. Alın kakmalı, lale desenli alçı, yeşilli camlarla süslü pencereden süzülen ışık demetinin altında oturuyordu kadın. Sırtını ve sol dirseğini Çin ipeğinden kuştüyü yastıklara dayamış, ayaklarını en nadide atlas kadifelerle kaplı muhteşem divana rahatça uzatmıştı. Kaftanı ve bol kırmalı eteği, yerdeki İran halısının üstüne bir şelale gibi dökülüyordu. Eteğinin altından kıvrak oyunlu siyrmeli taşlar olan sırma terlikten bir görünüp bir kayboluyordu. Kıpırdadıkça mor kaftanına işlenmiş pofuduklar

yakutlar, amberler, zümrütler akşam güneşinin kızıllığıyla alev alıyordu.

Kadının kendisine, iyi dinle Ağa, diye hitap etmesi hayra alamet değildi. Hürrem Haseki'nin sesi kırbaç gibi şaklamıştı.

"Geçen gün bir bilmeceye şahit olduk Ağa," diye devam etti Hürrem. "Bilmecenin içinden çıkamadık. Derler ki, sarayda Rüstem Ağa'dan zekisi yoktur. Çözse, çözse o çözer. Bilmeceyi desem, bilir misin?"

Rüstem yay gibi gerildi. Bütün hücreleri alarm veriyordu. Koskoca Cihan Padişahı'nın karısı, bir emriyle nice başları devireni Hürrem Sultan, onu huzuruna bilmece sormaya mı çağırmıştı? Tehlikeyi kılcal damarlarına kadar hissetti. Hiç ses etmedi. Sanki bu dünyayla hiç ilgisi yokmuş da, bulutların üzerinde geziniyormuş, gözleri kaderine boyun eğermişçesine kapanmış gibi huşu içinde öylece durdu. Sadece başını yavaşça eğerek sorulacak soruyu dinlemeye hazır olduğunu belli etti.

"Dediler ki," diye başladı Hürrem yeniden. "*Dibine düşmeyen armut olmaz. Soy soya, kan kana çeker.* Doğru mudur?"

Hürrem Sultan'ın, yüzündeki en ufak bir kıpırtıyı bile izlediğini hissediyordu adam. Ne demekti şimdi bu? Birden ter içinde kaldı.

Bu sefer kelimeleri tane tane sıraladı Hürrem. "Bir adam, adı, dini, kitabı, kıblesi değiştirilmekle aslını unutur mu?"

Rüstem çaresizlikle yutkundu.

Kadın, vezirin korku içinde bocaladığını görünce onu yüreklendirmeye karar verdi. "Ağaçtan düşmek armudun kaderi mi? Ya armut ağaçtan düştükten sonra tepeden aşağı yuvarlanırsa ne olacak? Armudun sayılmayacak mı ar-

ık?" Sorgulayan gözlerle baktı. Paşanın titrediği gün gibi belliydi.

"Büyük atanız Orhan Gazi'nin karısı Nilüfer Hatun'a ne demeli? *Soy soya, kan kana çekerse, Rum Tekfuru'nun kızı Nilüfer Hatun'un doğurduğu Murad-ı Hudavendigar'ın Rum'a mı, Osmanlı'ya mı?* Kosova'da kimin uğruna şehitlik şerbeti içti Sultan Murad Han? Osmanlı için değil mi?"

Hürrem susmuş. Karşısında saz gibi titreyip duran vezir kadının tartan, ölçüp biçen bakışlarının yine üzerinde dolaştığını hissetti. "Ya sen?" dediğini duydu Hürrem Haseki'nin. "Sen de, Hazret-i Sultan'a hizmetten geri kalmamak için çırpınmaz mısın? Öyle değil midir Ağa?"

Rüstem'in kalbi yerinden fırlayıp gidecekti artık. Gümbürtüsü duyulacak diye ödü koptu. Ne demekti bütün bunlar? Ne oluyordu? Hürrem açıkça Kayı soyu olmadığını söylüyordu ona. Ama neden? "Sanki kendisi neyin soyundan? *Moskof'a bak sen,*" diye içerledi ama yüz ifadesinde en ufak bir değişiklik olmamasına dikkat etti. Yoksa düşmanlarından biri, "*Hırvat Rüstem, devlete dolaplar çevirir,*" diye ittiham mı etmişti? Niye devletin aleyhine dolap çevirsin ki? Başka hangi devlet bir Hırvat köylüsünü alıp dünyanın en kudretli devletinin en yüksek mevkilerine getirirdi? Hadi onu geç. Hangi devlet onu zengin yapabilirdi? Daha şimdiden servetinin hesabını şaşırmıştı. Daha dur bakalım, diye geçirdi içinden bir anda. Bunlar daha başlangıç, hele bir vezir olayım, rütbem yükselsin, bak nasıl akacak altınlar, elmaslar o zaman.

Adamın sesinin soluğunun çıkmadığı görün kadın "Ne susarsın Ağa?" diye devam etti meşum bir sesle. "Biz bu bilmeceyi halledemedik. Bir insan; adı, dini, kitabı, kıblesi de-

giştirilmekle aslını unutmaz desem akıl almıyor. Unutur desem bu yürek kabul etmiyor."

Hürrem bunları söylerken kaftanının bol kolundan ak bir güvercin gibi çıkan beyaz elini, sol göğsünün üstüne basmıştı. Adamı daha yüreklendirmesi gerektiğini anladı.

"Al bizi," diye fısıldadı yavaşça. "Gözlerim şu boğazın sularına bakar ama aklım yurdumun dağlarına, tepelerine takılır kalır. Sen hiç mi özlemezsin Hırvat ovalarının serin havasını? Geceleri rüyanda hiç mi içtiğin olmaz Sava İmaği'nın karlı, buzlu suyundan? Adı, dini, kitabı, kıblesi değişmekle, insan aslını unutur mu Ağa? Madem senden akıllısı yoktur, de hele bana."

Rüstem'in neredeyse dizlerinin bağı çözülecekti. Ne demesini bekliyordu bu kadın? "*Unutmaz, unutmaz*" diye bağırmasını mı? Ne uğursuz, ne tehlikeli laflardı bunlar böyle? Hem ne demekti o? 'Gözlerim şu boğazın sularına bakar ama aklım yurdumun dağlarına takılır..." Hürrem ya ağzını arıyordu onun ya da başka bir hesabı vardı. Yüzüne saray halkının iyi bildiği o kurnaz tilki tebessümünü oturttu belli belirsiz. Gözleri kısıldı. "*Kırk yıllık Yani, olur mu Kani*" diye mırıldanıverdi bir çırpıda korkuyla. Hürrem'in gözlerinde bir öfke görürse, lafı hemen yutayıp yutacaktı. Ama korktuğu olmadı.

Hürrem, "Olmaz elbet!" diye doğruldu. "*Yani Yanı'dır. Kanı de Kanı.* Devlete en büyük hizmeti devşirmeler etmedi mi? Makbul İbrahim Paşa da senin gibi bir Hırvat'tı ama efendimize büyük hizmetlerde bulundu."

Rüstem'in ödü koptu. Ama kellesi de gitti, diye söylendi içinden.

"Hangi birini sayayım Ağa. Bırak geçmişi bugüne gel. Divan'daki vezirlerden çoğu Hırvat, Arnavut, Arap, Pek ala, gek güzel. Bu devlete bizim, senin gibiler bunca hizmet etiyse, soracak hesabımız, isteyecek hakkımız olmaz mı?"

Bir an sustu, adama baktı. İşte şimdi öfke okunuyordu gözlerinde. "Sorulacak hiç mi hesabın yoktur senin Ağa?" diye ısrarla.

Rüstem'in eli dehşet içinde boynuna gitti. Dört dönen gözleri karanlığın içinde gizli gölgeler arıyordu. Bu kadın mutlaka devlete sadakatimi kantara vuruyor, diye korkuyla düşündü. Vardır elbet desem belki de şu altın kakmalı, fildişi paravanın arkasından çıkacak cellat şuracıkta canımı alacak. Bir şey diyemedi adam. Gırtlağından sadece boğuk, anlamsız bir hıçkırık döküldü.

Odanın çini kaplamalı duvarlarında Hürrem'in şuh kahkahası çınladı. Parmağıyla Rüstem'e yaklaş işareti yaptı. Adam dalgalanarak ona doğru ilerledi. Bir ayağı öteki ayağının önüne kısa kısa ayağını dengelesin diye yaptığı yüksek topuklu çizme giyiyordu ama ne yaparsa yapsın yürürken topallığını gizleyemiyordu. Hürrem etliğine yüz sürmek için eğilen tilki suratlı adamın gözlerinin içinde oynaşan ihaneti görebiliyordu artık. İyi seçim diye düşündü içinden. Tam aradığım damat! *İşte cinayet silahım bu. Hançerden keskin, yılandan zehirli.*

"Misal diye söylerim. Rüstem Ağa Hırvat'sa vezir olup Divan'a girmesi engellenmeli mi?"

Adam kulaklarına inanmadı. Vezir olmak mı, Divan mı? Neler söylüyordu bu kadın?

"Günahtır," diye fısıldadı yavaşça. "Engellenmemeli."

Hürrem adamın gözünde parlayan kıvılcımları görünce keyiflendi. "Öyleyse bilmece şudur Ağa. Saf soyu soysuzdan değildir diye bir ananın oğlunun hakkı elinden alınır

mi? *Adımız Moskof'a çıkmış diye şehzademize tahtı çok görmek uygun mudur? Doğrusu buysa, bunca Hırvat, Arnavut, Arap, Boşnak veziri, paşayı nereye koyacağız?* Sesi kızgınlığın içinde güçlükle duyulmuştu Hürrem'in.

Demek mesele buydu. Sultan Süleyman'ın tahtını Gülbahar'ın oğlu Mustafa'ya kaptırmamak. Hürrem, Şehzade Mehmet için istiyordu o tahtı. Rüstem, gücün damarlarına aktığını hissetti. *Hürrem Sultan'ın işi artık elimde* diye sevindi. Sultan Süleyman cihana yön veriyorsa, onun yönünü de Hürrem tayin ediyordu. Kadın niyetini ele vermekle bu iktidara şimdi onu da ortak etmiş oluyordu. Sevinçten çığlık atmamak için kendini zor tuttu.

Durup dururken şimdi niye ele veriyordu bu kadın kendini? Hiç mi korkmuyordu Rüstem'in gidip bu konuşmaları anlatmasından? Dur hele, bakalım daha neler diyecek, diye bekledi.

"Senin soracak hesabın yoksa bizim vardır Ağa," diye soludu Hürrem. *"Hakkı, hakkı olana vermeli. Hakkı olanlar, bak almak için el ele vermeli."*

Oda karardıkça Hürrem'in Sultan Süleyman'ı büyüleyen gözleri de kararmıştı. Güneş arkasından vurduğu için karanlık oyuklar gibi duruyordu gözleri yakut sorguçlu hotozun örttüğü alnının altında.

Rüstem sağ omzuna eğdiği başını nihayet kaldırdı. *"Hakkı, hakkı olana verem kul de sever Hak da sever,"* diye iki ucu açık bir laf mırıldandı. Ne yöne çeksen oraya gelecek bir laf. Hürrem ağzını arıyorsa, kolayca, kıvırabileceği bir lafı ne de olsa.

Gözleri buluştu. Rüstem'in bakışlarının ardında sanki binlerce ışık yanmıştı. Yüzünde hain, mağrur ifadeler oynaşıyordu. Hürrem'in tecrübeli gözleri, adamın bakışlarının şifresini çözmüştü bile. Ne demek istediğini çok iyi anlamıştı Rüstem. Ve her şeye hazırdı, yeter ki bu işte benim çıkarım ne olacak onu söyle der gibi bakıyordu bu gözler. *"Bu dalak, aptal"* diye geçirdi içinden Hürrem. Aradığı Sadrazam'ı bulmuştu. Bu adamın iktidar ve para uğruna yapmayacağı yoktu.

Hürrem bu işe canını adamıştı, şimdi ortaklik senedine Rüstem'in de canını koymaya geldiği sıra. Adamın elini kolunu öyle bir bağlamalıydı ki, kendisine ihanet etmesinin bedeli, pis canından ağır olsun.

Yeniden konuşmaya başladığında fırtınalı bir denizden durgun sulara ermiş gibi sakindi sesi.Hürrem'in. Hatta sevgi yüklüydü. "Sen de ben de başka soylardansınız ama Devlet'e ve efendimize sadakatle hizmet ederiz. Hakkı hakkı olana vermek haksa, senin gerçek yerin artık Divan olmalı. Efendimiz senin sırtına vezir kaftanını geçirmeli artık Rüstem Ağa."

Koşup ellerine mi sarılsam şu kadının diye geçirdi içinden. Birşeyler yapmazsam geberip gideceğim heyecandan şimdicikte.

Rüstem sevincini hayklırmak için çıldırıyordu ama yine de kendini tutmayı başardı.

"Demem o ki, seni kendimize yakın hissederiz Ağa," diye devam etti Hürrem. Bir an sustu... Sıra en önemli soruya gelmişti. Bu soruyu aylarca düşünmüş, kaç adayı beyninde kantara çıkarıp tartmış, hepsine bir kulp bulmuştu. Onu soylu, genç, sağlıklı biri gerekmiyordu. Aç gözlü, sınırlarına sınır tanımayan, tülkiden zeki, *köpekten sadık bir damat* lazımdı. En sonunda uzun zamandır gözüne kestirdiği geçmişini, geçmişini, huyunu, soyunu araştırdığı Rüstem'in sınacı için en uygun aday olduğuna karar vermişti. O gece

şu kadere bak, diye gülmüştü kendi kendine. *Bir Hırvat şehzademin yolunu kesen diye önüme çıkarıp kellesinden etti. Şimdi başka bir Hırvat'ı, Mehmetomin başına Osmanlı tacı koymam için yardıma gönderdi.*

Hürrem, "Lafın kısası Ağa," diye devam etti. "Bize damat olursan hizmette kusur eder misin?"

Ne? Ne?

Rüstem kulaklarına inanamadı. Yanlış mı duydum, diye dikkat kesildi. Cihan Padişahı Kanuni Sultan Süleyman'ın biricik kızı Mihrimah'la mı evlenmesini mi istiyordu bu kadın?

Sen aklını koru, diye yardım ister gibi yukarda bir yerlere çevirdi gözlerini elinde olmadan. Padişah damadı mı olacaktı? Hem de Hürrem'in.

İçinden naralar attı. Yüzünden eksik etmediği tilki tebessümünün yerinde şaşkın ama mağrur bir ifade vardı şimdi. Beli, omuzları dikleşivermişti sanki birdenbire.

Bir kuşku saplandı beynine. Neden? Koskoca Sultan Süleyman, Hırvat devşirmesi topal Rüstem'e neden versin biricik kızını?

Adam damadağın olan aklını toplamaya çalıştı. Şüphe beynine saplandığı gibi anıden yok oldu. Bu da soru mu şimdi diye homurdandı kendi kendine. Süleyman kızkardeşi Hatice Sultan'ı da Hırvat İbrahim'e verip enişte yapmadı mı? Rüstem de damadı olacaktı işte. Daha neyin sorgusunu, sualini yapıyordu? Aman canım, diye söylendi. Nedense neden!

Heyecanını, sevincini daha fazla zaptedemedi. Atılıp müstakbel kaynanasının hazine değerindeki kafasının eteğine kapandı.

"Rüstem kulun, yoluna kurban olsun Sultanım."

Ih, etek öpme fasılının ardından asıl sorulması gereken soruya gelda sıra. "Sualimi mazur gör sultanım. Acaba efendimizin rızası var mıdır bu evliliğe?"

"Olacak."

Hürrem'in sesindeki çelik soğuğu Rüstem'i titretti.

"Mihrimah Sultan'ın haberi var mı?"

"Olacak."

"Güzeller güzeli Mihrimah Sultan'ın, bu aksak kulunuzla aynı yastığa başkoymaya gönlü var mıdır?"

"Olacak."

Kızının hiç de öyle güzeller güzeli olmadığını biliyordu Hürrem. Eli ayağı düzgün bir kızdı o kadar. Bu topal herife çoktu ama şu riyakarlığı bile. Hürrem'in ondan beklediği oğulsuz hizmeti pek güzel yapacağının işaretiydi. Önünde iki kat olmuş adamın kamburlaşmaya yüz tutmuş sırtına ürkmüşle baktı. "Sorumuza cevap alamadık Ağa. Damadımız olursan hizmette kusur eder misin?"

Adam başını kaldırıp minnetle baktı. Suratında yine o iğrenç tilki sırıtışı vardı. Arkasında binbir dalavere dönen gözleri fıldır fıldır dönüyordu. "Rüstem köleniz olur Sultanım," dedi haykırır gibi. "Dilerseniz, gökten yıldızları söküp alır, ayaklarınıza serer."

Haşmetle ayağa kalktı Hürrem. Ağır eteğini sürüyerek bir heykel gibi dimdik pencereye doğru yürüdü. Boğazın karşı kıyısı kızıl bir yangınla tutuşmuştu akşam güneşiyle. Sahildeki birkaç konağın camları cayır cayır yanıyordu sanki. Adama dönüp bakmadı bile. "Yıldızlar senin olsun Ağa," dedi. "*Hizmette, sadakatte kusur edersen suçunun serpanahı*n." Ve müstakbel damadına eliyle *çekilebilirsin* işareti yaptı Hürrem.

Rüstem, heyecandan çırpınan bir yürekle, geri geri huzurdan çekilirken, Hürrem Sultan'ın, "Bana yıldızlardan haber lazım gerek," diye mırıldandığını dört duvardan başka duyan olmadı.

Hürrem'in, biricik kızını Rüstem'e vermesi herkesten çok Gülbahar'ı şaşırttı. Adam hem topal, hem de Mihrimah'tan on yedi yaş büyüktü. Neredeyse babası kardı kızın. Süleyman nasıl razı oldu buna, diye günlerce sözü durdu kendine. Adam sıradan biriydi. "Şeytanın tekidir, rüşvetsiz iş yapmaz," diyorlardı onun için ama bunlar Sultan Süleyman gibi doğruluktan, adaletten şaşmayan bir padişahın kızını vermesi için yeter sebepler değildi ki. Moskof'un bir hesabı mı var diye çok düşündü ama işin içinden çıkamadı Gülbahar.

Hürrem adamı III. Vezir yaptırmıştı kızıyla evlendirdikten bir süre sonra. Görüp göreceği makam o kadar olurdu. Önünde deve dişi gibi vezirler, paşalar varken daha fazla yükseleceği yoktu topal damadın. Günlerce düğünün dedikodusunu yapan nedimelerine, "Ne şaşarsınız hanımlar," dedi bir gün. "Anasına bak, kızını al. Moskof ne ki, damadı ne olacak? Acımı, acımı efendimize acımı. Hiç yakıştı mı ona bu damat?"

Gülbahar'ın saman altından bütün kışkırtıma gayretine rağmen saraydaki dedikodu defteri de kapanmıyordu. Herkes mutluydu. Rüstem aksaklı aksak olmasına da, nikahını sağlama almak için her gece genç karısıyla aşk yarışına çıkıyordu. Elinde ayağında derman kalmıyordu adamın körpe sultanın koynunda ama Hürrem'e lazım olan da damadının gücü, kuvveti değil, zekası ve sınır tanımaz ihanet yeteneğiydi. Hürrem de yol haritasını çizmişti artık. Rüstem'i Sadrazam yapacak ve Süleyman'ın tacını Mustafa'nın başından çekip Mehmet'in başına koyacaktı. Sadece uygun zamanı bekliyordu, o kadar.

Acıcık kader, Hürrem Sultan'ın hiç hesaba katmadığı bir oyun oynadı. Padişah yapmaya yemin etgi büyük oğlu Mehmet, Manisa'da aniden öldüverdi. Deliye döndü Hürrem. Hekimler, şehzadenin çiçek hastalığından öldüğünü söylediler ama o "Cinayet! Cinayet!" feryatlarıyla inletti sarayı günlerce. "Anasının canını alamadılar, şehzademi öldürdüler," diye dizlerini dövdü. Estergon Seferi'nde olan padişaha ulaklarla haber gönderdi hemen. *"Yetiş Hazret-i Sultanım! Şehzadem Mehmet Han'a kıydılar!"*

Mehmet'in ölümü haberi, Estergon zaferinin gururuyla İstanbul'a dönmeye hazırlanan Süleyman'a yolda ulaştı. "Vah benim şehzadeler gözdesi Sultan Mehmetim," derken, gözünden inci gibi yaşlar aktı aksakalına. Saltanatının yirmi üçüncü yılında evlat acısı yüreğini dağlamıştı.

İstanbul'a, kaybettiği şehzadesinin gözünün önünden gitmeyen hayaliyle döndü. Hürrem'i ilk defa böyle perişan gördü. O güzelim kızıl saçları darmadağınıktı. Işığı sönmüştü. Günlerce ağlamaktan kanlı bir çift çukura dönmüştü gözleri. Yine de gülümsemeye çalıştı Süleyman'a ama başaramadı. Kan koca o gece hayatlarında ilk defa birlikte ağladılar. Bu kudretli adamın oğlunun ardından hıçkıra hıçkıra ağlaması, acısını daha da artırdı Hürrem'in.

Sultan Süleyman hemen Mimarbaşı'nı çağırtı.

"Güreyim seni Sinan Ağa. Şehzademe öyle bir cami ve türbe yap ki, sonsuza kadar ayakta kalsın. Kapısına da 'Sultan Mehmet'in mezarı ebedi cennet olsun' diye yazasın ki bizden yüzlerce yıl sonra bile önünden gelip geçenler yiğidimin ruhundan bir Fatiha'yı esirgemesin."

Padişah ertesi gün oğlunun cenaze törenine katıldı. Bütün saray seferber oldu ama Hürrem'in cenaze namazının kılındığı camiye, toprağa verileceği tepeye gitmesine engel olamadı. Fakat günlerdir saçını başını yolan o kadın gitmiş, her türlü zorluğun önünde heykel gibi dimdik duran Hürrem Sultan geri dönmüştü artık. Başsağlığına gelenlere, *"Geride üç şehzadem daha var,"* diyordu artık açıktan açığa. *"Elinde tek oğuldan başkası olmayan analar düşünsün."*

Lafın adresi belliydi. Gülbahar!

Ne Şehzade Mehmet'in cesedini muayene eden hekimler, ne Sadrazam Süleyman Paşa, ne Sultan Süleyman, Hürrem'i, oğlunun çiçek hastalığından öldüğüne inandırabilmişti. "Yok," diye başını sallıyordu onu iknaya çalışanlara. "Bu cinayet. Anasını yılanla zehirlemeye çalışmadılar mı? Kimbilir yiğidime ölümü nasıl bulaştırdılar? Yemeğinden, suyundan geçirdiler hastalığı mutlaka."

Süleyman bir gün dayanamadı. "Kim?" diye bağırdı hiddetle. "Madem cinayet dersin, Mehmet Han'ın katilini de söyle ki, gidip alıp şu ellerimle ciğerini söküp alayım."

Hürrem isim söylemek yerine uzun uzun baktı kocasının gözlerine. "Sabır," diye fısıldadı. *"Gün gelince katilin cezasını zaten yiğidimin babası verecek. Benim yüreğim nasıl yandıysa, onun da ciğeri yanacak. Benim gözlerim nasıl kanlı yaşlar döktüyse o da kan ağlayacak."*

Kılıcı eline aldı mı, tek başına bir bölük düşmanın üzerine atılmaktan korkmayan Sultan Süleyman'ın yüreği ilk defa bu *intikam yeminini* duyunca titredi.

Şehzade Mehmet'in ölümü, Sultan Süleyman'ı çökertivermişti. Sanki beş-on yaş kocamış gibi duruyordu padişah. Çelik gözlerindeki kıvılcımlar da küllenmişti sanki.

Hürrem, "Zaman kalmadı," diye tekrarlayıp duruyordu çoğunca gecelerinde durmadan. Ne yapacaksa yapmalıydı artık. Padişah yaşlanıyordu. Her an herşey olabilirdi. Değişen bir şey yok, dedi sonunda. Sadece *Hürrem'in soyunu tahta çıkacak isim değişti o kadar.*

Ama bunun için önce Rüstem'in Sadrazam olması gerekiyordu. Ardından sıra *ölüm kapanını kurmaya* gelecekti.

LVIII

Kader atlısı dörtnala koşmaya başlamıştı bir kere. Hürrem Sultan'la damadının beklediği fırsatı yaratmakta gecikmedi.

Sadrazam Süleyman Paşa'yla İkinci Vezir Deli Hüsrev Paşa, bir gün Padişah'ın önünde saç saça, başbaşa kavga etti. Hatta Hüsrev Paşa belindeki hançere bile davrandı. Gerçi iki yaşlı vezirin kendilerini bu kadar kaybetmelerine, Hürrem ve kızı Mihrimah'la artık adının sonuna bir de *Paşa* ünvanı eklenen Damat Rüstem'in fokur fokur kaynattığı dedikodu kazanı sebep olmuştu ama bunu üçünden başka bilen yoktu. Süleyman Paşa, her şeye itiraz eden Hüsrev Paşa'nın, onu padişahın gözünden düşürüp Sadrazamlığı elinden almak istediğine inandırılmıştı. Rüstem, "Kaç defa kulağımla duydum Paşa Hazretleri, Hüsrev'in niyeti niyet değil," diye doldurmuştu adamı. "Hüsrev'in karısı da bizim hanım sultana, Efendimize söyleseniz. Hüsrev daha gençtir, daha akıllıdır, devleti çevirmeyi daha iyi bilir diyormuş. Mihrimah da ne yapacağını şaşırmış bütün."

Hürrem de, uygun aracılarla Hüsrev Paşa'nın karısına haber salmıştı. "Paşa ayağını denk atsın. Sadrazam, efendimizi kocanızın aleyhine kışkırtıp durur. İskender Çelebi'nin de ihtiras kurbanı olduğu hatırınıza geldikçe, korkarız."

Aylarca süren dedikoduya sonunda inanmayan kalmamıştı. İki vezir birbirinin can düşmanı oldu.

Kıyamet bir gün ansızın koptu. O gün Padişah kafes arkasından Divan'da konuşulanları dinliyordu. Sadrazamla ikinci vezir arasında başlayan tartışma bir anda küfürleşmeye dönüştü. Ardından işe yumruklar, tokatlar karıştı. Süleyman Paşa'yla Deli Hüsrev Paşa birbirlerinin gırtlağına sarılıp yerlerde yuvarlandı. Hüsrev Paşa'nın elinden hançer son anda alınabildi.

Osmanlı Sarayı'nda görülmemiş rezalet cezasız kalmadı. Sultan Süleyman tuç tereddüt etmeden iki paşayı da azletti. Süleyman Paşa evine çekilip kaderine boyun eğdi. Çok inançlı ve gururlu bir adam olan Arnavut Hüsrev Paşa haksızlığa uğradığını düşünüyordu. Adam kahrından açlık grevine başladı. Ağzına ne bir lokma ekmek, ne bir damla su koydu. "Ya efendimiz hakkımı, itibarımı iade eder, ya da ben onun pirinci toplar kıymetinizin bilinmediği bu hayattan çeker gideriz," dedi ve öyle de oldu. Paşa açlıktan öldü. Üçüncü Vezir Damat Rüstem Paşa bir taşla önünde dikilip duran iki kuşu da vurmuştu. Fakat Padişah, damadının sadrazamlığa uygun olduğundan pek emin değildi. Hem adamın rüşvetsiz kaşını bile oynatmadığını biliyordu, hem de bakışlarını sevmiyordu. "Tekin değil bu adamın gözleri," deyip duruyordu Hürrem'e. Ancak, Mihrimah Sultan'ın her

gece. "Padişah babamız biricik kızının kocasına sadrazamlığı çok mu görür," yalvarmalarına fazla dayanamadı. Hürrem Sultan'ın damadı Aksak Rüstem, Sultan Süleyman'ın Sadrazamı oldu.

Hürrem'in "Görelim bakalım Ağa hize damat olursan hizmette kusur eder misin?" diye sorduğu gecenin üzerinden beş yıl bile geçmemişti.

Padişah'tan mührü alan Rüstem Paşa ilk fırsatta seke seke kaynanasının kapısına koştu. Haberi daha önceden duyan Hürrem'i, kansıyla kafa kafaya vermiş konuşurken buldu. Artık koskoca Sadrazam olduğunu unutup velinimet kadının ayaklarına kapandı. Heyecan ve sevinçten bayılacak gibi oluyordu. Telaştan başındaki uzun sarık kaynanasının ayaklarının dibine devrildi. Hürrem kavuğu ayağıyla damadına doğru itti.

"*Al kavuğunu paşa. Sadrazam kavuksuz olur mu?*"

Rüstem alelacele kavuğu kafasına geçirmeye çalışsa da beceremedi. Mihrimah Sultan, anasının yanından kalkıp eli ayağı titreyen kocasına yardımcı oldu.

"Sana ilk gün ne sormuştum hatırlıyor musun Rüstem Ağa?"

Adam korkudan küçük dilini yutacak gibi oldu. O ağa değil paşaydı. Üstelik artık kesesinde Süleyman'ın mührünü taşıyordu. Koskoca Sadrazam'da o Kaynanası bu en mutlu anında neden durup dururken ona 'Ağa' demişti sanki? Birden sorusunun cevabını buluverdi. "Seni oraya çıkardığımız gibi indirmesini de bilir," demeye getiriyordu kadın. Heyecan ve endişeden, "Hatırlıyorum elbet," diye mırıldanabildi Rüstem.

"Ne sormuştuk Ağa?"

Hürrem Sultan'ın sesi o günkü gibi çelik soğukluğundaydı.

"Damadımız olursan hizmette kusur eder misin? demişti-niz Sultan Anam."

"Sen ne cevap vermiştin sonumuza?"

"*Rüstem kölenİz olur. Dilerseniz, gökten yıldızları söküp alın, ayaklarınıza serer, demiştim.*"

Hürrem adamın gözlerinin içine baktı. Rüstem bu yakıcı bakışlardan kurtulmaya çalıştı ama beceremedi. Kadın beyin hücrelerinde dolaşıyordu sanki. "*Bana yıldız lazım değil Sadrazam Paşa.*"

Kadının gözlerinde yangın çıkmıştı sanki. Damat bu ateşe dayanmaya çalıştı. Hürrem parmağını adama doğru uzattı. "*Senden şehzademin başına taç isterim.*"

Rüstem Paşa'nın suratına o tiki bakışı gelip oturuverdi. Kaynanasının tacı Mustafa'ya bırakmaya niyetli olmadığını biliyordu. Şehzade Mehmet öldüğüne göre şimdi öbür şehzadeye gelmişti kafasındaki sıra. Hain hain sırıttı.

"Kayınbiraderimiz *Şehzade Selim Han*'ın başına taç çok yakışacaktır."

Hürrem başını öte yana salladı. Mehmet'in ölümünün ardından kızı Mihrimah'tan bile gizlediği sırrını işte o anda açıkladı. "*Bilemedin Paşa. Selim*'in *değil; Şehzade Bayazıd*'ın başına. Görelim bakalım Sadrazam Paşa, Sultanı'na nasıl hizmet edecekmiş?"

"Bu böyle gitmez. Başına bir felaket gelecek."

Cafer, Merzuka'nın sözlerini sessizce dinliyordu. Bu işin böyle gitmeyeceğini o da biliyordu. Bir yerinden patlayacaktı rezalet. Hürrem Sultan'la, en sevgili nedimesi Semiha Hanım arasındaki yakınlık, İbrahim Paşa'nın dul karısına sahip çıkma boyutlarını aşmışa çoktan. Her yer casus kaynıyordu. Haremde herkesin fıskos konuştuğu dedikodunun

Eski Saray'da Hürrem'i yok etmek için hesap kollayan Gülbahar'ın kulağına gitmemesi mümkün değildi.

"Değil tedbir almak, dinlemiyor bile Cafer Ağa. Kaç defa konuyu açıp uyarmaya çalıştıysam her seferinde lafı ağzıma tıkıverdi."

Cafer, Sümbül Ağa'nın ölümünden sonra Harem Ağası olan Mestan Ağa'nın yardımcısıydı hala ama artık Cafer Ağa diye çağırılıyordu. Ya da Kara Cafer.

Hürrem'in yaşaması için senin ölmen gerek deseler, hiç düşünmeden hançerini çekip kalbine saplayacak kadar hanımına sadık olan Cafer yine sesini çıkarmadı.

Tatar kızı, "Belki de hanımının arkasından konuştuğum için bana kızdın. Onu çok sevdiğini biliyorum. Ama ben de çok seviyorum," diye devam etti. Bir an sustu, siyah derili adamın yüzünde, duygularını ele vermeyen bakışlarında bir ifade yakalamaya çalıştı. Bir duvardan farkı yoktu bu gece kadar siyah suratın. Yine de, "Ustelik onu senden önce tanıdım. Kucağıma beberyken geldi. Senin gibi ben de Hürrem'i her türlü beladan korumaya yeminliyim. Ve şimdi ben diyorum ki, bu Semiha Hanım, sultanımız için tehlikeli."

Cafer yine sessiz kalınca Merzuka sinirlendi. "Suratını asıp oturmasana be adam. Sen de bir şeyler söyle. Haksız mıyım?"

Cafer nihayet başını yerden kaldırıp aklarının içinde iri birer üzüm tanesi gibi duran siyah gözlerini kadına çevirdi. "Şehzade Mustafa'nın anası öğrenmiş midir?" Hürrem'i haremde dövdüğü günden beri Gülbahar'dan asla adıyla söz etmemişti Cafer. Ya şimdi dediği gibi 'Mustafa'nın anası'yda, ya da sadece *O kadın*.

"İşimiz olur mu? İşitmiştir. Kimbilir kaç casusu vardır içeride. Yılanı unuttun mu?"

Unutmamıştı. "Padişahımızın kulağına gitmiş midir?"

- "Efendimizin duyup işitmediği şey var mı?" Merzuka adamın ilgisini nihayet konunun üzerine çekebildiği için sevinmişti.

Çok. Yılanın hamama nasıl sokulduğunu duymadı mesela. "Kızın başını salladığını görünce, 'Makbul İbrahim'in çevirdiği dolapları da işitmedi,' diye devam etti.

"Ama sonunda boğdurup cesedini sarayın kapısına astırdı."

Hürrem'in iki can dostu bir süre sessiz kaldı.

Semiha Hanım artık her türlü tedbiri bırakmıştı. Hürrem'i bir erkekle paylaşıyor olmak yeterince zoruna gidiyordu zaten. Bir de sırları ortaya çıkarsa korkusuyla sevdasına sınır getirmeye razı olmuyordu bir türlü. "İyi ki efendimiz savaş seferlerine çıkıyor. Yoksa sen bu kadar yakınındayken uzak kalmaya nasıl katlanırdım," deyip duruyordu. Hürrem'in "*Sakın adama geceleri gelme*," uyarısına bile aldırmıyordu.

İhtimas, Semiha'nın aklını silip atmıştı. Merzuka bir gün kapı aralığından kadının, Hürrem'in ayaklarına kapanıp "Yakalansam ne olacak? Vururlar kellemi olur biter. Sensiz yaşasam ne olacak sanki?" dediğine şahit olmuştu. Benim duyduğum gibi başkaları da görür, işitir, diye korkuyla titremişti Merzuka. Padişahın canına kıymasa bile Hürrem'in elde etmek için yıllarca acı çektiği her şeyini kaybedeceğini, hatta çocuklarının bile elinden alınacağını anlamıyordu Semiha. Hoş, Hürrem de anlamıyordu ya! Bu ne kör bir sevdaydı ki, sevdiğinin canına kastediyordu?

"Ne yapmam gerekiyor?" Cafer'in ifadesiz ve kuru çıkmıştı sesi.

Merzuka hiç tereddüt etmeden cevap verdi. "Bu işe bir son vermen gerekiyor."

"Nasıl?"

"Onu da bana mı söyleteceksin?" Tatar kızının sesini hiç böyle duymamıştı o güne kadar Cafer. Konuşmuyor, sanki tıslıyordu. "Nasıl olursa olsun. Ama olsun. Hemen. Yoksa iş işten geçecek. Çok geç kalacağız."

Kara adam hiç ses etmeden kalktı ve Merzuka'yı bir yığın soru ve endişeyle başbaşa bırakıp çıkıp gitti.

Nereye gitmişti şimdi bu adam? Neye karar vermişti? Harekete geçecek miydi, yoksa kulağının üstüne mi yatacaktı? Merzuka, "Ne yaparsa yapsın," diye homurdandı. "O yapmazsa ben bakarım çaresine. Allah günahını affetsin. Daha önce de bakmadım mı? Hürrem öleceğine, başkası gebersin."

Oysa Cafer çoktan harekete geçmişti. Kader, Azrail'i göreve çağırıyordu yine.

Vakit kaybetmeden Taçam Noyan'ı buldu. Kazak süvari artık iyice yaşlanmıştı. Kafasındaki külahlı kürk börkün altından omuzlarına dökülen saçları çoktan ak pak olmuştu ama dimdik yürüyor, gözleri alevler saçıyordu yine. Hani karşı karşıya gelip kapışsalar Cafer güçlü kollarıyla Noyan'ın hesabını görürdü ama yine de korkuyordu adamdan. Yoksa "Aleksandra'nın düşmanlarının Azrail'iyim ben," dediği o ilk gün içinde kabaran korku zamanla saygıya mı dönüşmüştü?

"Durum böyle," diye noktayı koydu. Anlatmakta zorlanmıştı. Kolay değildi kızın beilediğin Hürrem'in bir kadınla münasebeti olduğu dedikodusuyla çalkalanıyor saray, demek. Cafer de utanmıştı, Noyan da. Başını kaldırmadan dinlemişti anlattıklarını adam. "Çaresine bakmak kolay, fakat bilesin ki Hürrem Hanım bu işe çok üzülecek," dedi Cafer.

Cafer'in hiç beklemediği bir cevap daha verdi Taçam.

"Öldür."

Yanlış yapan kızını daha büyük felaketlerden korumak için cezalandıran bir babanın kararlı sertliği vardı sesinde. "Bugün üzülmesi, yarın kafasını taşlara vurmasından, boynuna geçirdiğin ilmekten iyidir."

"Öyleyse karar verildi. Sana danışmadan bir işe kalkmadım."

"İyi etmişsin."

Adamın başını yerden kaldırıp yüzüne bakmaya utandığını anlayan Cafer, içi sıkılarak ayağa kalktı.

"Nasıl yapacağına karar verdin mi Kara Oğlan?"

Adam ona bakmadığı için görmedi ama Cafer verdim der gibi başını salladı.

"Geçen seferki gibi. Sessiz. Acısız. Çabuk ve kesin olsun."

Yıllarca önce, yine böyle bir dertleşme sırasında bahsettiği Frederick'in ölümünü kastetmişti adam. Cafer'in yüzünde tuhaf bir ifade belirdi. "Fakat bu sefer iş farklı Yiğit Noyan. Çelik bu kadın. Boyun kırmakla olmaz. Hem işe hekimler karışır. Onlar bile anlamamalı. Ölüm, iz bırakmamalı."

"Tamam," dedi ihtiyar. "Yarın buraya gelme. Yatsı ezanından sonra her zamanki yerde bekle beni. Sana lazım olacak şeyleri getiririm."

Öyle de yaptı. Cafer iz bırakmayan ölümü ertesi gece Taçam Noyan'ın elinden alıp karanlığın içinde kayboldu.

Ilık bir gün sonra hizmetçileri, ağlaşarak koştu Hürrem'e.

"Sultanım, Sultanım."

Hürrem önce bir anlam veremedi bu bağrışa çağrışa. Sonra kızların gözlerindeki dehşeti görünce yerinden fırladı.

"Ne oluyor? Sakın şehzadelerime?"

Bir nedimesi, "Başınız sağolsun," diye ayaklarına kapunca düşüp bayılacaktı az daha. "Hayır!" diye haykırdı. "Mehmetimin ardından bir felâkete daha katlanamam."

Daha beter bir acıya hazırlandığı için mi anlayamadı ama "*Semiha Hanım size ömür*," dediklerinde sanki bir tuzaktan kurtulmuş gibi hissetti. Buna çok şaşırdı. Utandırmıştı bu duygu onu. Büyük bir acı duymuş, "Eyvahlar olsun," diye feryadı basmışı ama yüreğinde titreşen ilk duygu öyle olmuştu işte. "*Kurtuldun Hürrem*," diye bağırıyordu içindeki ses durmadan. "Kurtuldun!"

Koşuşup duran kalabalığın içinde bir an Merzuka'yla göz göze geldiler. Kız bakışlarını on'dan kaçırınca her şeyi *anlayıverdi* Hürrem. Tatar kızı onu ciğerinden vurmuştu ama esaretten kurtarmıştı. Sadece onu mu? Şehzadelerini de. Hayallerini, umutlarını ve artık tutacak kadar kendine yakın hissettiği tacı, tahtı da. Merzuka da onun anladığını anladı. İki can yoldaşı yerlerinden kıpırdamadan duygularında kucaklaşıverdi.

Hürrem damat seçip devlet makamı verdiği Rüstem Paşa'dan her geçen gün daha fazla nefret ediyordu. Onun için de Rüstem, "Mümkün olduğu kadar az görüşelim. Şüphe uyandırmayalım. Talimatlarınızı bana kızınızla iletin," deyince memnun bile olmuştu. Yoksa bu benfin iğrenç suratına ve seke seke yürümesine katlanamayacaktı.

Fakat damadının yardımı olmadan amacına ulaşamayacağını da biliyordu. Elinin altında ona bir köpek kadar sadık, kurnaz, aç gözlü bir sadrazam olmadan ne Sultan Süleyman'ı idare edebileceğini, ne de Osmanlı tacını Gülbahar'ın oğlunun başından alıp kendi şehzadesinin başına koyamayacağının farkındaydı. Böyleydi bu düzen. Aslında

kudret çocuğunun değil sadrazamın elindeydi. Hadi o kadar değilse bile padişah kadar yetkileri vardı sadrazamların. Bu yüzden Rüstem o kudreti sağlıyordu işte Hürrem'e.

Adam işine dört elle sarılmıştı. Bütün gücüyle Hürrem'in, "Önce efendimizin tam güvenini sağla," emrini yerine getirmeye çalışıyordu. Ancak bunun kadar, belki de bundan çok servetine servet katmak için uğraşıyordu Damat Paşa. Devlet kapısında rüşvetsiz iş yapmamak imkansızdı zaten. Padişah korkusuna rağmen rüşvet almayan yok gibiydi; ama Rüstem *rüşveti tarifeye* bağlamıştı. Her işin bir fiyatı vardı. Gizlisi saklısı yoktu Sadrazam'ın. Kapısına gelip derdine derman arayana açık açık, "*Bu işin olmaya olur ama fiyatı şudur. Şu kadarı işi görecek olanın payıdır. Bu kadarı da Sadrazam bakkıdır*," diyordu. Elçiler'in huzuruna çıkması bile rüşvete bağlıydı. Rüşvetin miktarı elçinin ülkesine göre değişiyordu. Sultan Süleyman'a bağlı bir ülkeden gelenle, Osmanlı'ya düşman ülkenin elçisinin ödeyecekleri rüşvet farklıydı. Mesela Şarlken veya Şah Tahmasp'ın elçileri, "İlle Sultan Süleyman'la görüşeceğim," diye tuttururlarsa bir servet ödemeleri gerekiyordu Rüstem Paşa'ya. Herkesin içinde, "Keşke Rumeli Beylerbeyi olsak da efendimize bir güzel hizmet etsek," diyen Sokollu Mehmet'e bile vezirlerin, paşaların önünde, "*Kolay ama pahalı*," diye göz kırpmıştı.

Sadrazamının rüşvetsiz adım bile atmadığı padişaha da aktarılıyordu ama Süleyman, "Bak rezile!" demekten başka bir şey yapmıyordu. Çok güvendiği İbrahim Paşa'nın kendisini devirme hazırlığında olduğuna inandığı andan beri ihanete uğrama korkusu oturmuştu yüreğine. Hain mi, hırsız mı? İkincisi daha tehlikesizdi onun için. Kesip ativerirdi o uzun kolu bir gün. Ama hainin nerede pusu kuracağı belli

olmazdı. Hem şimdi onun aklında Rüstem'den çok Şehzade Mustafa vardı. Askerin şehzadeye sevgisi onu gururlandırıyordu. Fakat daha çok da endişelenduriyordu.

Mihrimah Sultan o gün annesiyle gül bahçesinde kafa kafaya vermiş fısıldaşırken, birden, "Ne?" diye bağırıverdi hayretle. Az ötede kendi aralarında şakalaşıp gülüşen nedimelerinin küçük çığlığını duymaması için son anda kapatmıştı ağzını. Hürrem de, "Hişşşt." diye uyardı kızını.

"*Babama falcı mı çağırdın.*" diye hayretle sordu Mihrimah.

Hürrem fettan fettan güldü. "Ben ne çağırayım kızım. Hazret-i Sultanım arzu etti."

Kız, annesinin gözlerine baktı. "Onun bu arzuyu duyması için, senin hiçbir katkın olmadı," dedi kinayeli bir sesle.

"Canım bazı şeyler söyledim elbette. Duyduklarını anlattım. Hem niye söylemeyeyim? İnsan kocasından böyle bir şeyi saklar mı? Kadın her şeyi biliyormuş. Gelecekten haber veriyormuş. Şevket Paşa'nın karısı yemin billah anlattı Mihrimah. Kadın buna, üç vakte kadar evinden cenaze çıkacak, demiş. Kızım, dağ gibi Şevket Paşa, üçüncü hafta öldü gitti."

Mihrimah, annesinin anlattıklarının hiçbirine inanmıyordu. Böyle falcı masallarına karnı toktu onun. Fakat babasının inanmasına da çok şaşırmıştı doğrusu. Koskoca Süleyman oturup falcıyla mı konuşacaktı?

"Bir şey mi kaybettin, şip diye buluyormuş kadın. Bizim Dilruba'yı biliyorsun değil mi?"

"Şu Misirli kız mı?"

"Hmı. Kızın babası savaşa gitmiş. Gidiş o gidiş. Bir daha haber çıkmamış ardından. Öldü mü, kaldı mı bilen yokmuş."

Kızının, "Eee. Sonra," diye yapmacık bir ilgi gösteren sesindeki gizli alaya aldırmadı Hürrem. *Budala*, diye homurdandı içinden. *Kime çekti bu kız? Falcı işinin önemini bir türlü anlamıyor.*

İnatla anlatmaya devam etti. "Dilruba bu kadının cinlere konuştuğunu duyunca gitmiş. Böyleyken böyle demiş. *Babam sağ mıdır, ölü müdür? Sağsa nerededir*, diye sormuş. Cinci Bacı üç gün rüyaya yatıp gelmiş. Senin baban Hayrettin Paşa'nın donanmasıyla Cezayir diye bir diyara gitmiş. Orada esir düşmüş. Fakat Hayrettin esirleri kurtarmış. *Yolunu gözle, babanın dönüşü yakındır*, demiş. Sen yine inanmayacaksın ama Dilruba'nın anasından geçenlerde müjde gelmiş. Babası sağ salim dönmüş. Gerçi adamın bir bacağı yokmuş ama yaşıyormuş, sen ona bak."

"Sen bunları ballandıra ballandıra anlatınca koskoca Sultan Süleyman da, *gelsin bakalım şu falcı kuluma. Bir yüzüğümüz kayıp onu bulsun bari* mi dedi?"

"Hiç de öyle olmadı. Falcıyı çağırmak için izin istedim efendimizden." Kızının gözlerinin içine dik dik baktı Hürrem. "Benim gibi akıllı, lafın uçunu duydu mu şip diye gerisini anlayıveren bir kadından senin gibi bir çocuk nasıl peydahlandı bilmiyorum. Hala bir şey anlamadın mı Mihrimah?"

Aslında anlamışa anlamasına da inanmak istemiyordu kız. Hürrem planını anlatınca ağzı açık kaldı.

"*Şöhbe sarmaşık gibidir Mihrimah.*" diye devam etti Hürrem. "Bugün ekseceksin ki büyüyecek. Her yeri saracak. Senin de yardımın lazım. Babanın tahtını Gülbahar'ın oğluna kaptırmak istemiyorsan yardım et anana. Hepimizin hayatı buna bağlı. Senin, doğmamış çocuğunun, kocan olacak adamın hayatı bile. Mustafa tahta çıkarsa hiçbirimizi sağ koymaz."

"Cinci Bacı," söyleniyisi İstanbul'u öyle bir sarmıştı ki Hürrem bir gece havadan sudan bahseder gibi açmıştı konuyu kocasına. Sultan Süleyman, "Biliyorum," dedi yekten. "Ben de duydum. Kadının bilmediği yokmuş. Çağır istersen."

Kadın huzura kabul edildiğinde, korku ve heyecandan oracıkta düşüp bayılıvereceğini sandı. Nereden bulaştım bu işe, diye lanetler etti içinden kendine. Bu para hırsım bir gün beni öldürecek, diye söylendi durdu Süleyman'ın eteklerinin dibine çökerken. Padişah'ın yanında karısı ve kızı da vardı.

Başını kaldırıp da Sultan Süleyman gözlerine baktığında korkusu daha da arttı. Cinci Bacı'nın cinleri ağzının kurumasını, yüreğinin korkudan delice çarpmasını önleyemedi. Hürrem Sultan'ın yumuşak, teşvik edici, hatta, ben buradayım, diyen bakışı olmasaydı belki de korktuğu başına gelecek, bayılacaktı.

"Cinler dünyasına gidip gelirmişsin; öyle mi kadın?"

Ne denirdi bu soruya? Yutkunmaya çalıştı, beceremedi. Kelimeler ağzının içinde kaybolup gitti. Padişah bu suskunluğu sözünün tasdiki olarak kabul etti. "Peki," dedi. "*Büyücülüğün günah olduğunu bilmez misin?*"

İşte bu soruya talimliydi. Onu bu işe bulaştıran kadın nereden bilmişti padişahın böyle bir soru soracağını acaba? Aç çeneni Canfeda, dedi kendi kendine. Ezberlediğin lafları söyle bakalım. "Günahtır. Hem de büyük günah."

"Madem bilirsin, niye büyücülük yaparsın?"

Canfeda, birden iki elini havaya kaldırdı. "Şişşt."

Sözünün kesilmesine hiç alışkın olmayan padişah yılan tıslamasını andıran bu fısıltıyla bocaladı. Sesi duymuştu ama kadının dudakları hiç kıpırdamamıştı. Canfeda'nın gözleri sanki rengini değiştirmiş gibi geldi. Uğursuz, donuk bir beyazlık onların güzelim gözlerine. Bakışları sanki Süleyman'ı delip geçti. Arkasında, onun farkedemediği bir şeye bakar gibiydi. Elinde olanları dürüp arkasına hıktı padişah. Kocaman yastıklar ve yaldızlı duvardan başka bir şey yoktu etrafta. Ürperdiğini hissetti Gülü Hürrem'e takıldı. O da aynı duygulara kapılmış olmalıydı ki, oturduğu yerde kıpırdayıp duruyordu karısı.

"Ben büyücü değilim."

Bu nasıl sesti böyle? İnsan sesine benzemiyordu. Sanki iki kılıç birbirine sürtüyorlardı. Hem yine hiç kıpırdamamış kadının dudakları gâliba. Çelik sürtünmesini andıran ses devam etti.

"*Ben haberciyim... Dünü de görür bu gözlerim, geleceğe de bakar.*"

Artık iyice emindi. Kadının dudakları hiç oynamıyordu. Öyleyse nasıl konuşuyordu? Son heceler uzarken ses iyice yaklaşıyordu. Hürrem'in kadını çağırtmasına izin verdiğine pişman oldu. Yine de içinde kabarmaya başlayan korkuyu belli etmemek için dikildi. "Dünü herkes bilir ama geleceği kim görebilmiş ki, sen göreceksin?"

Kadının eli havayı dövdü. Çelik yutulması, "Şişşt," dedi. "Çarpılacaksın..."

Başı birden şiddetle sarsılmaya başladı büyücü kadının. Titremeler başından vücuduna doğru yayılırken, Hürrem Sultan, "Aman," diye hısıldadı, "iyi saatte olsunlar kızdıracaksınız efendimiz. Görmüyor musunuz? Kadın cinler tarafta. Cinlerinin sesiyle konuşuyor bizimle."

Padişah, bu da cin sesi olabilir ancak, diye düşünürken Hürrem, "Efendi Hazretleri," dedi. "Bize verecek haberleriniz var mı?"

Sultan Süleyman, "Hürrem'in efendi hazretleri dediği Cin olsa gerek," diye homurdandı içinden.

Odayı saran yoğun sessizliğin içinde kadın bir süre daha titredi ve yavaş yavaş sakinleşti. Güya gittiği öbür âlemden Sultan Süleyman'ın huzuruna döndü. "Yok," diye kestirip attı.

Sesi şimdi ne kadar düzgündü... Üstelik kadının dudakları kıpırdamıştı bu sefer.

"Niye Canfeda Bacı?" Hürrem adeta özür diler gibi sormuştu soruyu.

Kadın düzelen gözlerini padişahtan ayırmadan. "*Cinler kızdı,*" diye mırıldandı. "Şüphe onları öfkelendirir."

"Bu kadar sorgu sual olursa kızarlar elbette."

Mihrimah Sultan ilk defa lafa karışmışı bilgiç bilgiç. Suçlar gibi babasına bakmayı da ihmal etmedi.

Hürrem kızının sözlerini başını salliayarak tasdik ederken, "Bir yanlış anlama oldu," diye mırıldandı. "İyi saatte olsunlara kim inanmamış ki, biz şüphe duyalım? Efendi Hazretleri'nin öfkesinden kurtulmanın çaresi yok mudur Cardeda Bacı?"

Sessizlik.

Kadının gözleri padişaha kilitlenmişti adeta. Farkında değildi ama Süleyman o sırada, şu sahtekarı cellada mı versem, şuradan kalkıp pis canını kendim mi alsam? diye düşünüyordu. Bu maskaralık canını sıkmıştı.

"Belki," dedi kadın gözlerini Sultan'dan ayırmadan. "Etraflarında şüphe hissetmezlerse belki gelip cevap verirler."

Eller yine havaya kalktı. Kadın bir süre öyleyce kaldı ve gözleri tekrar kaymaya başladı. O uğursuz donuk beyazlık yine gelip onlardı gözlerine. Bütün vücudu titriyordu artık Cinci Bacı'nın. Külahlı ocak gürül gürül yanmasına rağmen Sultan Süleyman üşüdüğünü hissetti.

Yeniden o çelik sürtünmesi yine duyuldu. "*Sır kadını!*" Önceklerden daha iğrençti ses. Kadının dudakları yine kıpırdamamıştı. İyice emindi artık padişah, sesin bu kadından çıkmadığına. Hürrem ve Mihrimah çok korkmuşlar gibi birbirlerine sokulmuşlardı. O sesi yeniden duyduğu için mi, yoksa karısıyla kızının yüzlerindeki dehşeti gördüğü için mi anlamadı ama tüylerinin diken diken olduğunu hissetti Süleyman. Olabilir miydi böyle bir şey?

"Efendi hazretleri bizi bağışla," diye mırıldandı Hürrem. "Sizi kızdırmak istemedik. Bizim tek düşüncemiz Hazret-i Sultanımızın sıhhat ve afiyetiyle çocuklarımızın mutlu..."

"*Sır kadını!*" diye çelik sürtünmesi karısının sözünü kesti. Cin Hürrem'in lafı uzatmasına da kızmışı galiba. Karısı bu sefer sözü uzatmadı.

"Padişahımın sağlığı iyi midir?"

Bir an sessizlik oldu ve hemen ardından da çelik sürtünmesi duyuldu. Cinci'nin titremeleri arasında. "*Ağrıları var. Kolları, bacakları ağrıyor. Dizleri, dirsekleri...*"

Padişah dikkat kesilmişti şimdi. Çünkü doğruydu.

"Ama en çok ayaklarından çekiyor."

Hekimbaşı'na bile bahsetmemişti Süleyman onu uykusundan bile uyandıran ağrılarından daha. Bu kadın nereden biliyordu?

"*Kızının karnı dolu,*" diye devam etti çelik sürtünmesi bu kez. "*Kız doğuracak.* Ayşe deyin ona."

Hürrem, kızına sarıldı. Mihrimah sevinçten boğulmak istemezmiş gibi ağzını kapatmıştı. Süleyman'a kızının gebe olduğunu söylememişti kimse. Hürrem, kocasının sorgulayan gözlerine 'ben de bilmiyordum ki' gibi bakarak cevap verdi. Oysa on gün olmuşmu öğreneli.

Cinci Bacı'nın cininin öfkesi yatışmıştı anlaşılan. Kadın titremeye devam ederken karısıyla kızının birçok sorusuna

cevap verdi. Her seferinde de Hürrem'le Mihrimah'tan hayret fısıltıları yükseldi. Birçok şeyin doğru çıkduğuna şaşmışlardı. Mesela, Mihrimah kocasının yüzgörümlüğü olarak boynuna taktığı inci gerdanlığı kaç gündür bulamadığını söyleyip duruyordu. Çelik sürünmesi, gerdanlığın yerini tarif etti. Kızı heyecanla gidip mutlulukla döndü. Elinde de kayıp gerdanlık vardı.

Hürrem sabırsızlanıyordu. Bu kadar kanıtın üzerine artık padişah da bir şey sormalıydı. Sormazsa, aylarca hazırlamak için uğraştığı bu oyun boşa gidecekti. Padişah, beklediği soruyu sormazsa, Hürrem sormak zorunda kalacaktı. Bunu hiç istemiyordu. Çünkü Cinci Bacı'nın vereceği cevabın inandırıcılığı, korkutuculuğu yara alacaktı. Süleyman cevap kadar, sorudan da şüphelenecekti.

Tam bu oyunu daha fazla sürdüremeyeceği anın gelip çattığını düşünürken, Padişah, gürültüyle gırtlağını temizledi. Sonra, "*Bana hiç haber yok mu?*" diye soruverdi.

Üç kadının elbirliğiyle yarattıkları ortama rağmen padişahın sesinde alay vardı. Ama aldırmadılar. Son sahne oynanmalıydı artık. Cinci Bacı'nın vücudu korkunç kasılmalarla titredi. Kadın, padişahın ayaklarının dibine düştü. Havadaki bir şeyi yakalamak ister gibi açtığı avuçları eteğini tutmaya kalkınca Süleyman telaşla doğrulmaya çalıştı. Uğursuz ağzından başka bir şey görünmeyen gözleri hala üzerindeydi Süleyman'ın.

Çelik sürünmesi birden "*İhanet!*" diye çığlık attı. "İhanet!"

Sultan Süleyman'ın hayatta hiç duymak istemediği bir söz varsa, işte buydu. "İhanet!"

Korkuyla ürperdi.

"Ne?"

Cinci Bacı yerde kıvranırken çığlıktan, fısıltıya dönüşen çelik sürünmesi tekrarlayıp durdu.

"*İhanet. İhanet... Eydat ihanetiyle kirli bu es.*"

Artık dayanamadı padişah. "Ne! Lanet olsun, ne diyor bu Allah'ın belâsı hüyâcı!"

Dehşet ve öfkeyle fırladı yerinden. Kadının üzerine adeta yapışıp kalan uğursuz ak gözlerden kurtulmak ister gibi kaftanının silkeledi. "*Götür bu cadıyı buradan,*" diye bağırdı Hürrem'e. "*Cehennemin dibine gönder. Hemen, hemen! Artık bu sesi duymak istemiyorum!*"

Kadının götürülmesini beklemeden kendi çıkıp gitti.

Oyun da mükemmeldi, oynayan da. Müthiş bir etki yaratmıştı. Her şey. Hürrem'in beklediği ve istediği gibi olmuştu. Süleyman'ın evhamlı olduğunu iyi biliyordu Hürrem ama kocasının kafasına ekmek istediği şüphe tohumlarını ondan başka biri serpmeliydi. Mesela bir falcı. Geçmişten, gelecekten haber veren biri. Uğursuz ve korkutucu biri.

Aslında plan basitti. Birdenbire ortaya çıkan Falcı Canfeda parayla tutulmuştu. Kadının söyleyeceklerini bile önceden kararlaştırıp ezberletmişti. Mihriban'ın kız doğuracağını söylemesi tamamen 'ya tutarsa' diye uydurulmuş bir yalandı. Tutarsa, kadının ne yaman bir falcı olduğuna verilir, tutmazsa unutulup giderdi. Ayak ağrıları da yalandı. Kimin elini koka ağrımazdı ki? Mutlaka Sultan'ın da bir yerleri ağrıyordur diye düşünmüştü Hürrem. Sonra Dilruba adlı hizmetkar da "Bacı'nın cinleri kayıp babamı buldu..." hikayesini uydurması için ayarlanmıştı. İkisinin de oyunun kanlı amacından haberleri yoktu. Bütün bunlar Süleyman'ın kadına güven duymasını sağlamak için tertiplenmiş küçük hilelerdi. Asıl önemli olan, "*Mustafa tehlikeli*" fikrini Süleyman'ın kafasına sokmaktı.

Canfeda'nın ne yaman bir cinci olduğunu İstanbul'a yaymak Kara Cafer'e kalmıştı. Adamın bir iki hafta Kapalıçarşı esnafını ziyaret etmesi buna yetti. Esnafın Cafer'den duyup kanlarına aktardığı "Cinci Bacı," masalı dalga dalga yayıldı. Birkaç aya kalmadan gelmişten, geçmişten haberi almak isteyenler kuyruğa girmeye başlamıştı Canfeda'nın kapısında. İbrahim Paşa'nın dul karısı Hatice Sultan bile, yeni bir kısmet çıkar mı diye düşünüyor olacak ki; "Çağıralım şu kadını," deyip duruyordu. Cinci Bacı'nın ünü sonunda Padişah'ın kulağına kadar geldi.

Hürrem padişahın huzurunda oynanan oyunu en sona saklamıştı. Oyun inandırıcı olursa, Gülbahar'ın oğlunu tahttan ve canından edecek plan için artık iş Damat Rüstem'e düşecekti. "Göster bakalım Rüstem Ağa," diyecekti damadına Hürrem. "Yıldızları nasıl toplarsın, Beyazıt'ın başına tüm nasıl koyarsın bir görelim." Yok, Süleyman inanmazsa dönüp her şeyi yeni baştan kurmak gerekecekti.

Ama Canfeda'nın rolünü iyi oynadığı Süleyman'ın panik içinde kaçıp gitmesinden belli oldu.

Ana-kız sessizce padişahın arkasından bakarken, ben söyleseydim kadın korkançlığı der geçerdin Süleyman, dedi Hürrem kendi kendine. Cinler'in verdiği haberi at bakalım kafandan atabilirsen.

Sıra, şüphe tohumlarını bir güzel sulayıp yeşertmeye gelmişti. Bunu da yavaş yavaş, sabırla yapacaktı.

Cinci Canfeda, ortaya çıktığı gibi birdenbire ortadan kaybolduğu. Kadının cinlere karıştığı söylendi birkaç gün. Oysa ayağına bağlanmış kocaman bir taşla denizin sularına karışmıştı. Dilruba ise Hürrem'in hediye olarak gönderdiği Mısır sarayına varmıştı bile.

Sultan Süleyman'a da uykusuz geceler kaldı. Korktuğu başına mı gelecekti. Çelik sürtünmesi sesi durmadan yankılanıyordu kafasının içinde. *İhanet, ihanet... Evlat ihaneti ile kötü bir şey.* Ne demekti bu? Geçmişi mi anlatıyordu, gelecekten mi haber veriyordu? Evet, kadın haklıydı. İhanetle kirliydi bu saray. Nice cinayetin kanı vardı duvarlarında.

Demek ki ilâğımize, kemiğimize işlemiş bu hırs, diye homurdandı padişah. Dedem Beyazıt Han, saltanat için kardeşi Sultan Cem'i ölüme gönderdi. Babam Selim Han da tahtı uğruna ona ihanet etti. Yetmedi, kardeşleri Ahmet ve Korkut'u öldürttü. Demek kader şimdi aynı oyunu bana oynayacak; öyle mi? Dededen, babadan ne miras kalırsa, evlat da onu yaşamaya mahkûm olacak.

Süleyman yok diye savuruyordu bu düşünceyi kafasından. Mustafam yiğittir. Yapmaz böyle şey.

Çelik sürtünmesi ses kahkaha atıyordu beyninin içinde. Dedem Beyazıt yiğit değil miydi Süleyman Şah? Ya yiğitler yiğidi babam? Çadırına ok atan ordusunun karşısına tek başına dikilen Selim Han yiğit değil miydi?

Yiğittir elbet, diye cevap veriyordu, içindeki sesle savaşan Süleyman.

Ama çelik sürtünmesi bitmiyordu. "O yiğit Selim; askerinin gözü önünde ihanet babasını tokatlamaktan çekinmedi. Saltanatı elinden alması bile yetmedi. Ya dönerse, korkusuyla sürgüne yolladığı babasının arabasının yanında yürüdü. Sürgün de söndürmedi içindeki iktidar ateşini. Babasını düşünmedi mi senin yiğit baban? Öz kardeşlerini kundaktaki çocuklarına varana kadar cellada teslim etmedi mi?"

Hayır, diye öfkeyle bağırıyordu Sultan Süleyman düşüncelerinde. Ama kimse inanmamışsa da dedesinin eceliyle öldüğüne o inansın. Herkes, Selim'in gönderdiği Rum hekimi babasını zehirlediğini söyleyip duruyordu hala.

Süleyman o gece, Hürrem başını her zamanki gibi göğsüne koymuş uyurken, "Devlet için," diye inledi. "Ne olduysa, ne yapıldıysa, ne günah işlendiyse, hep devlet uğruna oldu."

Çelik sürtünmesi sabaha kadar kahkaha attı. *"İyi yaa Süleyman. Senin şehzaden de ne yaparsa, ne günah işlerse devlet için yapacak zaten."*

LIX

Mihrimah Sultan kız doğrunca herkes sevinip bayram ederken Süleyman korktu. Müjdeyi getirdiklerinde yüreğinde davullar gümbürdedi sanki. Bebeği kucağına alıp "Senin adın *Ayşe Hümaşah olsun,*" diye öpüp sevdi. Fakat lanet kadın sekiz ay önce bildi Mihrimah'ın kız doğuracağı düşüncesi bir ok gibi saplandı beynine. Ya öteki uğursuz haberler? Onlar da böyle gerçekleşecek miydi?

Cinci Baci'nin bildiği ağrıları da artmıştı iyice. Hele ayak parmakları. Kopacak gibi oluyordu bazen. Babası Selim'in sırtında çıkan bir çıban yüzünden dayanılmaz acılar çekerek ölmesi yüzünden, biz yeri ağrıdı mı, bütün keyfi kaçardı oldum olası. Oğlunun dedesine çekmesinden korkarken, şimdi kendisi de babasına mı çekecekti? Selim Han'ın sırtındaki çıban aldıysa, koskoca Süleyman'ı da ayak başparmağındaki ağrılar mı kaldırıp kara toprağa vuracaktı

yoksa? Böyle bir son yakışır mıydı Cihan Padişahı na? Öyle olacağına savaş meydanlarına bir ok gelip bağrını delsin, diye dua etmiş bile oluyordu artık.

Sonunda acı utancı yendi. Hekimbaşı Bedreddin Mehmet Çelebi'yi çağırttı. Adam uzun muayenelerden sonra, sakalını sıvazlayarak derin düşüncelere dalınca iyice evhamlandı.

"Ne iştir Çelebi, ne dalıp gidersin öyle? Başparmağımız ağrıdı diye ölüp gidecek değiliz ya."

Padişah'ın evhamlı olduğunu bilmeyen yoktu. Yaşlı adam hemen, "Allah korusun, hiç önemli bir şey değil Sultanım," dedi ama önemli olduğunu biliyordu. "Fakat," diye mırıldandı, "Bir de öbür hekimlerinize gösterip durumu bir-likte değerlendirsek."

"Hem önemli değil diyorsun, hem hekimleri seferber etmek istiyorsun Çelebi. Sakladığın önemli bir şeyimiz mi var?"

Hekimbaşı o gün padişahı ciddi bir rahatsızlığı olmadığına ikna etmek için epeyce terledi. Sonunda Süleyman, bütün hekimlerin ayağının başparmaklarına bakmasına izin verdi. Altı adam uzun uzun ayağını, bacaklarını, dizlerini, dirseklerini, bileklerini muayene etti. Kafa kafaya verip anlamadığı bir şeyler mırıldandılar. En nihayet Hekimbaşı, "Sultanım," diye başladı söze. "Rahatsızlığınız pek önemli değil."

"Onu anladık. Nedir derdim? Bu ağrılar bizi uykumuzdan eder. Çizme giymekte zorlanır olduk. Nedir dermanı bu illetin?"

Bedrettin Mehmet Çelebi, gırtlağını temizleyerek söyleyeceklerini kafasında toparlamak için zaman kazanmaya çalıştı. "Padişahımız maşallah aslan gibi. Ancak, *artık elli yaşındasınız.*"

Bu ne biçim lafı şimdi?

"Yaşımızı bırak Çelebi, derdimizi söyle. Nedir bu illet?"

"Gut." Bu tek heceyle, yutkunmayla hıçkırık arası bir ses çıkmıştı hekimin ağzından.

"Gut mu? O ne demek?"

"Bir eklem hastalığı Hünkarım. İhtiyarladıkça vücudunuzun eklem yerlerinde..."

"Bırak şimdi yaşı başı dedik sana Çelebi!" Padişahın sesi kılıç gibi şaklamıştı.

Süleyman'ı son zamanlarda hiçbir şey, yaşının hatırlatılması kadar kızdırmıyordu. Kışlalarda, "Padişahımız ihtiyarladı. Sefere çıkmak yerine vaktini avradıyla haremde geçiriyor," lafları dolaşığı kulağına kadar geliyordu. Bu ne utanmaz lafa? Bu ne yalandı? Daha ne istiyordu bunlar? Biz mi avradımızın dizinin dibinde oturuyoruz, diye isyan ediyordu bazen. *Tahta çıkalı yirmibeş yıl oldu. Yirmibeş yılda on kez sefere çıktık. Ne Belgrad kaldı almadık ne Budin, Rodos, Bağdat. Daha ne ister bu denizsiler de padişah ihtiyarladı, avrat koynundan çıkmaz, diye dedikodu yapar.*

Tehlikeliydi bu "Padişah ihtiyarladı," lafı. Zehirliydi. *Sadakati zehirleyip, ihanete can verirdi.* Babası Selim Han, bu bahaneyle kıymıştı babası Beyazıt'ın canına. Süleyman'ın daha tahta çıkığı gün bir çivi gibi saplanmıştı bu kanlı gerçek beynine. Şehzadeleri gözünün önünde serpilip güçlenecek, bir gün kendisinin de ihtiyarlayacağı takdirde aklına hep. Bu yetmiyormuş gibi, o uğursuz kadının lanet kehanetini dinlediği günden beri aklına çöreklenen o çelik sümüklüböcek sesi susmuyordu. *İhanet, ihanet... Zulat ihanetiyle kirlenmiş bu evi* Şimdi bir de bu Gut illeti mi çıkmıştı başına?

"Bu dediğin illet tehlikeli mi?" Evhamını bastırıp sesinin son derece sakin çıkmasını sağlamaya çalışmıştı.

"Efendimizin endişe etmesine gerek yok. Fakat..."

Bu "fakat" lafı deli ediyordu padişahı. "Her lafın sonuna bir fakat eklemek zorunda mısın be adam!" diye kükredi. "Fakatsız, amasız, lakinsiz bir laf bilmez misin? Bir şey ya tehlikelidir ya değildir."

Neye uğradığını şaşıran Bedreddin Mehmet Çelebi, "Demem o ki," diye mırıldandı, "Çok eskiden beri bu illet bilinir. Efendimizin hayatına bir zarar vermez..." Adamı durdu, öksürdü, yine "fakat," deyip Sultan'ı çıldırtmamak için başka bir sözcük bulmaya çalıştı. "Bununla beraber," diye devam etti. "Tedavi edilmezse, iltihaplanmalar olur. Ağrılar şiddetlenir. Yürümeniz, hareketleriniz zorlaşır."

Daha ne yapacaktı ki? "Padişah ihtiyarladı," diyenler bayram edecekti şimdi. İnsan beyninin kıvrımlarında gizlenen *ihanet kıpırdanmaya başlayacaktı artık*. "Ne duruyorsun, hadi," diyecekti. Önce *aklı zehirleyecekti* bu fısıltılar. Sonra vicdanı. İyice canavarlaşınca da sadakat duvarını yıkıp sanlacaktı gırtlağına.

"Bizi elden ayaktan düşürür mü bu Gut illeti Çelebi?" Sesi bu kez yumuşaktı. Yaşlı hekime bağırdığına pişman olmuştu Süleyman. Adamın ne günahı vardı?

"Allah korusun. Asla böyle bir şey yok. Arz etmiş. Endişelenecek bir şey değil. Ne yaparsınız; insan hali. Bugün iyisin, yarın..."

Sultan adamın yine saçmalayıp tepesini attıracağını anlayınca sözünü kesti.

"Dermanı var mıdır bu illetin?"

Çelebi arkasında dikilip duran öteki hekimlere doğru baktı. "Biz de demin onu konuşuyorduk. Elbette var. Size iyi gelecek merhemler hazırlayacağız. Ağrıyan yerleri sıcak saracağız ve perhiz yapmanız gerekecek. Sık ama az yiyeceksiniz. Zaten efendimiz artık ağzına şarap, rakı koymuyor. Bu iyi. Ekşiyi, tuzluyu kesin, fazla da et yemeyin..."

"Sen şimdi ölmeden mezara gireceksin desene efendi."

Tabip uzayıp gidince padişah sesine neşeli bir ifade vermeye çalışmıştı ama endişesi, üzüntüsü yüzüne yansımıştı. Onları dövdüran hekimler bir ağızdan "Ağzınızdan yel alsın. Allah sultanımıza uzun ömürler versin," diye bağırıştı.

"Sefere çıkmamıza mani bir hal var mıdır?"

Mesele anlaşıldı, dedi içinden Hekimbaşı. Dedikodulan duşmayan mı kalmıştı? "Hiçbir mani yoktur Sultanım," diye nitdi sesine kesin bir ifade vermeye çalışarak. "Asker kullanın başında efendimize daha nice şanlı zaferler nasip olacak- ız inşallah. Süreceğimiz merhemler ağrılarınızı dindirecek -"

Mehmet Çelebi telaşla susuverdi. Boş bulunup tam "Ama," demek üzereyken zor tutmuştu kendini. "Bir de," diye devam etti. "Sıcak su tavsiye edeceğiz efendimiz hazretlerine. Bursa'daki şifalı sular Hünkarımıza iyi gelir."

Hürrem Sultan Bursa'da kendini cennette gibi hissediyordu. Saray'ın kasvetli havasından kurtulmuştu. Sultan Süleyman, hekimlerin, padişahın ne kadar sağlıklı olduğunu her yerde konuşmasını sağladıktan sonra her şeyi damadı Sadrazam Rüstem Paşa'ya bırakıp derdine derman bulmak umuduyla kırısıyla Bursa'ya koştu. Padişah hasta dedikodularına son vermek için, İstanbul'dan at sırtında çıktı. Hürrem, saltanat arabasında yolculuk yaparken Sultan Süleyman Hereke yakınlarına kadar atının sırtında dimdik durdu.

Padişahın, tahtı Şehzade Mustafa'ya değil, damadına bırakması Hürrem'i çok sevindirdi. Aksini yapsaydı, çok şaşıracaktı. Cinci Hacı'nın kehanetinin etkisini kaybettiği ortaya çıkacaktı ki, doğrusu böyle bir şey olmasını hiç istemiyordu.

miyordu. Bursa'nın yolunu tutmadan önce bir gece başını Süleyman'ın göğsüne dayayıp "Hazret-i Sultanım," diye mırıldandı.

Padişah karısı ne zaman sakalını okşasa kafasının içinde bir şeyler kurduğunu öğrenmişti artık. "Söyle," bile demedi. Nasıl olsa diyecekti.

"Acaba İstanbul'u Rüstem'e emanet etmekle doğru bir şey mi yaparız?"

Karısının sorularıyla onu şaşırtmasına da alışmıştı Süleyman ama yine de hayretini saklayamadı.

"Ne?"

"Ne olur kızmayın. Hürrem kulunuz devlet işinden ne anlar ama akıl fikri kocasının sağlığında işte. Onun için endişelenirim. İçimdekini de saklayamaz, ağzından kaçeveririm böyle."

"De öyleyse Hürrem Sultan. Nedir endişen?"

"Rüstem akıllıdır, dirayetlidir, çekip çevirmeyi bilir. Fakat ne de olsa sadaret makamında yeni. Acaba damadımızın yerine Şehzademiz Mustafa Han'ı Amasya'dan mı çağırsaydık? Bursa'da kalacağımız sürede emanetinize şehzademizin sahip çıkması daha mı doğrudur?"

Nasıl başarıyor bu kadın her sefer beni bu kadar şaşırtmayı, diye düşündü padişah hemen. Gülbahar'dan nefret ettiğini biliyordu Hürrem'in. Fakat onun oğlunu kendi şehzadelerinden ayrı tutmuyordu. Ağzından Mustafa'nın aleyhine tek söz duymamıştı. Bir kere bile. Süleyman defalarca, taht sırası bekleyen üç oğlu varken, Hürrem'in Mustafa'yı gözden düşürmeye çalışması gerekmez mi, diye sormuştu kendine. Gülbahar olsa öyle yapar, Hürrem'in oğullarına demediğini bırakmazdı. Ama Hürrem'in ağzından, yiğit şehzadem'den başka laf çıkmıyordu işte.

Kansının sorusunu tartarken, devlet işlerinden anlamam demekle bakî ama diye düşündü. Anlasaydı, Yiğit Şehzade'nin tehlikeli olmaya başladığını farkederdi. Üstelik o lafı kelimesi kendi kulağıyla da işitmişti.

Yoksa Cinci Baci'nin sözlerini, geleceğe değil, geçmişe mi yanmuşu kansı? *Olabilir*, dedi içinden. *Babamın, dedelerinin yapıklarını ona kendim anlattım. O da Canfeda'nın ihanet derken bunu kasteltiğini sanmış olmalı. Dedikodu-kadın da baberi yok Hürrem'in belli ki. Asker'in açık açık, "Bize Mustafa Han gerekir!" dediğini bilse, tahtı ona mı emanet ederdik, diye sormazdı mutlaka.*

Padişah, ne kadar saf ve temiz şu Hürrem'in kalbi diye düşünecek karısının saçlarını okşarken, "Yok," dedi. "Şehzade Amasya sancağında otarup işlerine baksın. İstanbul'u damadımıza bırakmamız uygundur. Ismır devlet işlerine bizim yokluğumuzda."

Hürrem içi rahat çıkıp yola. *Şüphe kurdu* hala görev başındaydı demek ki. Bu iyi haberdi.

Yeşil bir denizi andıran ormanın içindeki muhteşem konakta kocasıyla başbaşa kalınca her şeyi silip attı kafasından bir süre. Onu rahat etsirmek için çırpınıyordu. Böyle bir şeyin olabileceğini hayal bile etmemişti. Birlikte şifalı kaynar sulara girip çıkıyor, içmelerden sular içiyorlardı. Hiçbir şeyi hizmetkarlara bırakmıyordu Hürrem. Süleyman'ın yiyip içtikleriyle bizzat ilgileniyordu. Zaten artık pek öyle ağır yemekler, etler, kızartmalar yemiyordu Padişah ama sofrasını kendi elleriyle kuruyordu Hürrem. Akşamları ya odunun tombul göbeğini kamına dayıyor ya kanonu dizlerinin üstüne yatırıp kocasına en sevdiği şarkıları söylüyordu.

Süleyman bu büyülu sesle dalıp gidiyordu çoğu zaman. Ne korku kalıyordu, ne endişe. Hala güzel ve tazeydi karısı. Hala sanki Cariye Koğuşu'nun sofasında gördüğü ilk gün-

kü kadar büyüleyiciydi gözleri ve tebessümü. Ve ah şu ses! Onu alıp içinde korkunun, derdin, hastalığın, tasanın, ihanetin ve ihtiyarlığın olmadığı alemlere götürüveren doyulmaz, içli ses.

Hürrem de Süleyman'la aynı yastığa baş koymasının üzerinden geçen yirmi beş, otuz senenin ardından ilk defa bu kadar özgür ve mutlu hissediyordu kendini. Sıradan insanlar gibiydiler burada. Sıradan bir kan-koca gibi.

Uludağ'ın eteklerinde el ele dolaşıyorlardı. Bir kenarında ta Yenişehir ovasının ırzalara kadar uzandığı at sırtında. Sonsuz yeşilliğin ardında Bilecik'in kale gibi yükselen sivri kayalarının dua eder gibi göğe uzandığı tepeleri seyrettiler. Süleyman sarp yamaçlardan gözünü alamıyordu.

"Hazret-i Sultanımın böyle derin derin ne düşündüğünü sorabilir miyim?"

"Buralar bizim için azîz topraklardır Hürrem. Aklından yüzyıllar geçer."

Kocasının gözlerinde nicedir görmediği kıvılcımlar uçuşuyordu.

"Şimdi tahtında oturup saltanat sürdüğümüz devleti burada kurmuş atalarım. Üç-beş çadırdan geldiğimiz noktaya bak. Sınırlarını nerede başlar, nerde biter biz bile bilmeyiz."

Hürrem, sebebini o anda çözemedi ama padişahın bu sözleri onu çok etkiledi.

Süleyman, "Kimbilir belki de atam Osman Gazi şu ağacın altında dinlenmiştir. Belki Orhan Gazi'nin beyleri şu derede sulamıştır atlarını. Bilecik'i, Bursa'yı almaya bu tepelerden akın etmiştir gaziler," derken gözleri dolda Hürrem'in. Tuhaf, diye geçirdi içinden.

O gece uykuyla uyanıklık arasında, "Neden?" diye düşündü. Ne vardı onu bu sözlerde bu kadar etkileyecek? Bir-

den, kaç zamandır kendini artık bir yabancı gibi hissetmediğini fark etti. İçinden zaman zaman yükselen "Ben kimim?" sorusunu duymayalı çok olmuştu. Tamam, rüyalarını hâlâ Rusça görüyordu ama içinde esip duran kimlik fırtınası dinmişti galiba.

Osmanlıydı artık demek ki. *Öyle olacağım elbet*, diye söylendi, kollarının arasında uyuyan Süleyman'ı uyandırmamaya çalışarak. *Osmanlıyım. İlle kan mı arayacaklar, soy mu bakacaklar? Kanca kan, soysa soy. Kök saldım ben. Oğul verdim bu topraklara.*

Evlat acısıyla burnunun kemiği sızladı Şehzade Mehmet'in hâlâ gözünün önünden gitmeyen cansız bedenini hatırlayınca. "Canımdan, kanımdan yiğidim yatar bu toprağın bağrında daha ne isterler?" dedi. Bir isyan bayrağı gibi içinden yükselen sesle bütün duyguları ayaklanıverdi. "Şimdi de Padişah verecek Hürrem Osmanlı'ya."

Günler akıp gidiyordu. Osmanlı olduğuna iyice karar verdikten sonra Hürrem'i yeniden düşünceler bastı. Padişahın hastalığı bir işaretti. Zaman daralıyordu. "Ya Süleyman aniden ölüverirse," diye biz korku yüreğine saplanınca huzuru iyice kaçıverdi. Öyle ya, elli yılı geride bırakmıştı kocası, üstelik hastaydı. Dik durmaya çalışıyordu ama omuzları artık ağır gelmeye başlamıştı beline. Hastalık ve ihtiyarlık fikri, ihanet korkusu kadar yer etmişti kocasının kafasında. Şiirlerine bile yansıyordu hastalık korkusu.

Bu çok tehlikeliydi işte. Hastalık ve ölüm korkusu, padişahın içini kemiren ihanet şüphesini silip atabildi kafasından. Elinden alınmasını beklemektense, ihtiyarlığını rahatça yaşayabilmek için tahtı Mustafa'ya bırakabilirdi pekala. Ya da asker ayaklanıp indirebilirdi tahttan onu. Her iki ihtimalin sonucu da felaketti Hürrem ve çocukları için.

Süleyman, bir gün Uludağ'ın yaz ortasında bile kar eksilmeyen doruğuna bakan bir tarasa kurulmuş sedire rahatça uzanıp okuduğu son şiirle farkında olmadan, Hürrem'in beynindeki tehlike duygusunu tetikledi.

"Tık güleryüzüm," dedi Padişah, kuşağından bir kuğu çıkarıp açarken. "Son yazdığını şiir."

Yavaş yavaş okumaya başladı.

"Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi.
Saltanat dedikleri ancak cihan kargasadır
Olmaya bahr-ü saadet dünyada rahabet gibi."

Eyvah, diye bir çığlık yükseldi içinden Hürrem'in. Bunu biri söylese inanmazdı. Koca Sultan Süleyman ha? Canını devletten üstün görmeye başlasın ha!

Hemen İstanbul'a dönmeliyiz, diye düşündü telaşla. *Hemen. Ve ne yapacaksak yapmalıyız. Şüphe tohumları artık çiçek açmalı. Yoksa çok geç olacak.*

Karanlık, Ferhat'ın Şirin'e olan aşkı uğruna yol yol deldiği dağlara çoktan çökmüştü. Yukarda tek bir yıldız bile görünmüyordu. Yeşilırmak'ın karşı kıyısındaki Sancakbeyi Yalısı'nın solgun sarı ışıkları, önünden kayalara dövе dövе akıp giden suda bir iki ışıklı leke bırakabilmişti ancak. Karanlık o kadar koyuydu. Bir duvar gibi sarmışı Amasya'yı. Yalının ve çevredeki evlerin sırtını dayadığı tepedeki bin yıllık kocaman kral mezarları pek görünmüyordu. En büyük olanın önünde savrula savrula yanan bir meşalenin ışığında mezarın dev bir canavarın ağzını andıran uğursuz, karanlık oyuğu bir görünüp bir kayboluyordu. Tu ilerde, ırmağın üzerindeki köprünün iki başına dikilen meşalelerden biri sönmüştü rüzgardan. Öteki nin söndü ha sönecek bir

tek alevi de köprüyü aydınlatmaya yetmiyordu zaten. İki tesirsiz sıkışan şehzade şehri Amasya bu karanlığın içine uykuya hazırlanıyordu artık.

Evlerin ışıkları tek tek sönerken şehre kartal yuvası gibi tepeden bakan kayaların dibinde bir kapı aralandı. Geceden daha karanlık bir gölge sürünerek kayaların arasından ırmağa doğru kayıyordu. Gözünün sadece bir an yanıp kaybolan parıltısı olmasa görülmeyecekti belki de. Altından bir taş yuvarlandı mı, olduğu yere yapışıyordu adam. Durup etrafı dinliyordu ve yeniden başlıyordu ırmağa doğru yılan gibi akmaya.

Kıyıya iyice yaklaştığı sırada yuvarlanan bir taş suya düşünce kara gölge olduğu yere çakılıp kaldı. Adamın bütün duyguları harekete geçti. Karşı kıyıda, Şehzade Mustafa'nın askerlerinin devriye gezdiğini biliyordu. Irmağın gürültüsüne rağmen askerlerin mızıkları kulağına kadar geliyordu. Taşın çıkardığı sesi duymuşlar mıydı acaba? Durup bekledi. Taşın düşerken çıkardığı ses ırmağın uğultusunu bastırmış olabilir miydi? Sanmıyordu ama yine de bekledi. Duysalar bile, onu görmedikleri sürece tehlike yoktu. Sesi su içmeye gelen bir hayvanın çıkardığını sanacaklardı büyük ihtimalle. Bu mevsim, kurtlar bile ırmağa kadar inmiyordu.

Karşıda hiç telaş olmadığına kanaat getirince gölge son hamleyi yaptı. Ve kendini gürültüyle akan buz gibi suyun içine bırakıverdi. Şimdi zifiri karanlık suyun içinde, simsiyah bir kafaydı sadece. Su o kadar soğuktu ki, bir anda bütün kasların donması gerekiyordu ama aksine terliyordu. Akıntıya kapılıp sürüklenmemek için harcadığı çabadan ateş gibi yanıyordu kasları. Kafasından başka üyeyen yeri yoktu sanki o da yetiyordu. Birbirine çarparken çıkardığı sesin duyulmasından korktuğu için dişlerini o kadar sıkıyordu ki, çenesi ağrımaya başlamıştı.

Tam kuyuya çıkmak için elime uzatmak üzereyken duyduğu bir sesle durdu. Birisi vardı yukarıda. Ayak sesleri ona doğru yaklaşıyordu. Kendini suyun içine adeta gömdü. Bir yay kadar gerilmişti vücudu. Bir ok gibi fırlamaya hazırdı. Yakalanırsa dilsiz olduğu için kun olduğunu, onu kimin gönderdiğini, Şehzade Mustafa'nın konağına niye girdiğini öğrenemeyeceklerdi ama canını alacaklardı. Ve onun ölmeye hiç niyeti yoktu. Hem dili olsa bile bir şey farketmezdi. Ne alacağı dışında bir şey bilmiyordu ki.

Durup öylece bekledi suyun içinde. Artık hareket etmediği için adaleleri donmaya başlamıştı. Beyni karıncalandı. Yakalanmasam bile burada donarak geberip gideceğim, diye düşündü bir an. Suyun üstüne adamın gölgesinin düşmesini bekleyen gözleri karanlıktan başka bir şey görmüyordu hala. Deli gibi üşüdüğünü düşünmemeye çalıştı. Havalinde kocaman bir ateş yaktı. Fayda etmedi. Donma damarlarından kalbine, beynine doğru yürüyordu. Hissediyordu bunu. Gözleri kapanıyordu şimdi de. Dehşetle irkildi uyku bastırdığını anlayınca. İşte bu ölüm demekti. Bir an bile uyursa kurtuluş yoktu. Uyumamak için hareket etmesi gerekiyordu. Oysa parmağını bile oynatmıyordu adam. Çünkü en ufak bir kıpırtı da ölüm demekti.

Buzlanmaya başlayan kirpiklerinin arasından birden mahfuzun suya yansıyan karaltısını farketti. Kapanmaya yüz tutan gözlerini güçlükle açtı. İşte oradaydı. Kurtuluşu şimdi yapacağı hamleye bağlıydı. Gerilmekten ve donmaktan acımaya başlayan kasları, kurulmuş bir zemberek gibi boşanda aniden. Sudan fışkıran iki kol, bağırmaya bile fırsat bulamayan adamı aşağı çekiverdi. Irmağın gürültüsü suya düşerken çıkardığı sesi örttü. Karanlık suyun içindeki boğuşma başladığı gibi şimşek hızıyla bitiverdi. Nöbetçinin cansız

bedeni akıntıyla sürüklendi. Önce suyun içindeki bir kayaya çarptığını gördü sonra da kaybetti. Köpürerek akan ırmak emaneti izini alıp götürdü.

Bir an öylece kaldı ve donmanın eşiğindeki vücudunu güçlükle yukarı çekti. Sessiz hareketlerle kolunu bacağını oynattı. Kanın yeniden damarlarında dolaşmaya başladığını hissedince Şehzade Mustafa'nın başını Yeşilırmak'ın sularına vermiş bulkonunun altına doğru süzüldü.

Dilsiz gün ağarmadan görevini bitirdi. Geldiği gibi karanlıkların içinde kayboldu. Ne gören olmuştu, ne duyan. Bundan emindi. Arkasında bıraktığı tek iz Yeşilırmak'ın azgın sularının önüne katıp götürdüğü cesetti. Sular kimbilir ne zaman, nerede kıyasıcaktı onu kıyıya. Şehzade'nin muhafızını bulduklarında da adamın ırmağa düştüğünü zannedeceklerdi muhtemelen.

Soğuğa ve iyice şiddetlenen yağmura rağmen atını hiç durmaksızın sürdü. Bir an evvel randevu yerine varıp taşıdığı uğursuz emanetten kurtulmak istiyordu. Bir kese para karşılığında tehlikeli bir oyunun içine sürüklendiğinin farkındaydı.

Gün ağarmaya yüz tutarken vadi artık gerilerde kalmıştı. Bir saat kadar daha atını deli gibi koşturduktan ve üzerinde tek bir ağaç olan tepeyi gördü. Değil yüzünü, saçının telini bile görmediği adamla orada buluşacaklardı işte. *Bu yük üzerimden kalkacak, kuşağıma çil çil para dolu bir kese dizerinden gireceğim*, diye bir sevinç dolaştı beyninde. O sırada ağacın arkasındaki karaltıyı da farketti. Adam ondan önce gelmişti anlaşılan.

Birkaç dakika içinde iki atlı buluştu. At üzüm koşunun ardından ağzından kızgın soluklar salarak sakinleşmeye çalışıyordu. Onu bekleyen adam siyah bir atın üzerindeydi.

Sadece dudaklarını açıkta bırakan kara peleriniyle içine gizlenmişti yine.

"Bitti mi?"

Dilsiz, adamın kalın sesini duymamıştı ama dudaklarını okuyabiliyordu. Bitti demeye getiren bir inilti salıverdi ağzından.

"Getirdin mi?"

"Hım, hım." Dilsizsin cevabı bir hınltıydı.

"Bir gören oldu mu?"

Adam, başını olmadı anlamında şiddetle salladı ve ellerini hareketleriyle bir muhafızın boynunu kırıp ırmağa attığını anlatmaya çalıştı.

Karalar içindeki, kolunu uzattı dilsize.

"Ver onu bana."

Elini koynuna sokup bir şeyler aradı. Gözlerindeki parıltıdan aradığını bulduğu anlaşıldı. Parmaklarının arasındaki şeyi karşısındakine uzattı. Adam tam almak üzereyken çekiverdi elini. "Hım, hı. Hı..."

"Parayı mı istiyorsun?"

Dilsiz başını salladı. "Hım."

Süvari havada kalan kolunu çekmeden öbür elini de uzattı. Dilsiz, keseyi görünce güldü. Dilsizdi ama zengin bir dilsizdi artık. Dükkânda muşambalara sardığı cesmi adama verdi, aynı anda keseyi de kapmayı ihmal etmedi.

Bitmişti işte. Uğursuz emanetten kurtulmuştu. Keseyi koynuna sokuştururken oradan hemen uzaklaşmak için atının başını çevirmeye çalıştı. Bir kumaş hışırtısı duyduğunda artık çok geçti. Hançer şimşek gibi çakarak *gırtlağını kesti*. Dehşet içinde haykırarak ellerini oluk gibi kan boşanan boğazına götürdü. Son gördüğü, adamın yüzünü saklayan kapüşonun altında karalar içinde parlayan bir çift kırmızı kor oldu. Şeytanın gözleri. Sonra elleri gırtlağında atından aşağı yuvarlandı.

Süvari dönüp bakmadı bile. Devran böyle dönüyordu işte. İnsanlar sonunda öldürülme ihtimali olsa bile para uğruna casusluk yapmayı göze alıyordu. Sonuç da değişmiyordu zaten. Ölüm. Hançerinin işi bitirdiğinden emindi nasıl olsa. Adamın az önce koynuna attığı kesede ise birkaç değersiz metalden başka bir şey yoktu nasıl olsa. Atını tepeden aşağı sürdü.

Çok değil on gün içinde İstanbul'daydı.

O gece Sadrazam Rüstem Paşa, kansını almak bahanesiyle eteklerini savura savura Hürrem Sultan'ın dairesine gizdi. Bir an gözleri karşılaştı. Damadının gözlerindeki zafer ışıltısından anladı. İçi sevinçle doldu. Adamın planını fısıldadığı günden beri bu anı bekliyordu. Demek ki artık onca yıllık bekleyiş sona eriyordu.

"İyi ki Rüstem'i seçmişim," diye mırıldandı içinden coşkuyla Hürrem. Rüstem, kaynanasının onu önce damadığa ardından da sadrazamlığa getirterek yaptığı yanlışın hakkını vermişti doğrusu. Gerçi Rüstem'in bu işe dört elle sarılmasında Hürrem'e duyduğu minnetten çok, kendi çıkarını kaynanasına ve onun tahta çıkarmak istediği Beyazıt'a hizmette görmesi, Mustafa'nın padişah olması hâlinde ise boynunu Cellad Kara Ali'ye uzatmak zorunda kalacağını anlaması vardı ama olsun. Şeytanı bile kıskandıracak bir plan yapmıştı topal damat.

Hürrem bayılmıştı Rüstem'in tuzağına. Tehlikelerle dolu bu oyunda başarırlarsa bu tuzaktan kimsenin kaçıp kurtulması mümkün değildi. Plan aylarca kafasında tartıp Hürrem'in bazı yerlerini kafasından sildi, eksik gördüğü yerleri Rüstem'e anlatıp "Buna göre hareket et," diye uyardı.

Sonunda Hürrem damadına Mihrimah Sultan'la şifreli haberi göndendi.

"Sultan anaman canı elma çekmiş."

Rüstem hemen başını eğdi.

"Madem öyledir kendisine mis kokulu *Amasya elmalarından* getirtelim."

Gelmişti işte Amasya'dan beklenen "elma!"

Hürrem Sultan sevincini belli etmemeye çalışarak "Emniyette mi?" diye fısıldadı.

"Evet Sultanım."

"*İzler silindi mi?*"

"Temiz."

"Mührü kazıyan?"

"O da."

"Asla buraya veya kendi sarayına sokmayacaksın tamam mı? Ateşle, zehirden daha tehlikeli şimdi o. Bir bulunursa mahvoluruz."

"Hiç merak etmeyin."

"Mektup ne zaman yazılacak?"

"Bu gece."

Hürrem bir an, Padişah'ın odasına açılan kapıya baktı endişeyle.

"Kararlaştırdığımız sözler, Mustafa'nın kullandığı kelimelerle yazılmalı. Bunu Şehzade'nin hocasından iyi kimse bilmez. Bırak adam bildiği gibi yazsın. Adamı paraya boğ. Beylerbeyi yaptır. Dünyayı vaat et. Ama işini iyi yapsın. Bir kusuru olursa kellesinin gideceğini de bilsin. Sen kontrol et. İstediğimiz her şey yazılmış mı?"

Rüstem Paşa kafasını salladı.

"Bak tekrar söylüyorum Paşa. Hata istemem. Bizim düşmanımız korku ve telaştır. İkisini de yüreğinden sök at. Unutma mektubu taşıyacak ulağı padişahın adamları yakalayacak. Senin kimsen olmasın oralarda."

Sadrazam yine baş sallamakla yetindi.

"Korkuyor musun yoksa Paşa? Sesin, soluğun çıkmaz. Hani hakkı, hakkı olana vermek gerekirdi. Fikrinden caydın mı?"

Rüstem telaşlandı. "Sultanım kulunu tanımadı mı? Rüstem'in ağzından laf bir kere çıkar ama kulunuzun endişesi başka..."

Hürrem, seni sahtekar, ikiyüzlü yalancı diye sayıp döktü içinden. Çıkarını Beyazıt'ta değil, Mustafa'da görsen anında *satar* ele verirsin beni. "Nedir korkun Paşa?" Hürrem'in fısıltısı tıslamaya dönüşmüştü artık.

"Şu Yahya denen adam..."

"*Şair Yahya* mı?"

"Evet. Alçak herif her yerde ileri geri konuşuyor. Ahaliyi sizin ve benim aleyhime kışkırtıyor."

"Bizi karıştırma Paşa. Yahya Efendi, senin servetine takmış durumda. Hani Bağdat'ta şair Fuzuli, Padişah'a, *Selam verdik rüşvet değildir diye almadılar*, demiş ya, Yahya, senin de rüşvetsiz selam vermediğini söylüyor. Eh haksız sayılmaz. Ağır ol damat. Süleyman bir göz yumar, bin göz yumar ama sonunda patlar. Bizim ricamız bile fayda etmez hiddetlendi mi bilirsin."

Başkası olsa bu ağır sözler karşısında utancından yerin dibine girerdi. Fakat Rüstem sırıttı. "Elimde değil," dedi kaynasına. "Kadın sesi umurumda olmuyor da *şairi sesi duyduğum mu dayanamıyorum*." Damadının utanmazlığına, pişkinliğine alışkın olmasına rağmen Hürrem bir an hakaksızlık adamsa.

Sadrazam, Yahya'nın defterini dürmek için Hürrem'i kışkırtmaya kararlıydı. "Sadece benimle uğraşsa neyse. Yahya,

asker ocaklarını dolaşıp 'Hürrem Sultan padişahımızı Mustafa Han'a karşı kışkırtıyor' diye sizi de gammazlıyor. Korkum şu ki..."

Hürrem hiddetle adama baktı. Rüstem en zehirli yılanlardan, akreplerden bile daha tehlikeliydi. Birden patladı.

"Korkunu niye bana dersin Paşa? Sadrazam olan sen değil misin? Seni niye o makama oturttuk, aldığın rüşvetlerle servetine servet katasın diye mi? Madem böyledir de, ne durursun? Sadrazamsan tedbirini al, icabına bak. Yok değilsen, bilesin ki biz tedbirini alır icabına bakarız."

Rüstem Paşa korkuyla titredi. Tedbirin de icabın da sadrazamlığı, hatta canını elinden almak olduğunu iyi biliyordu.

O gece yine uyku tutmadı Hürrem Sultan'ı. Vakit saat yaklaştıkça heyecandan yerinde duramıyordu. Kolay değil diye düşündü karanlığı seyrederek. *'Otuz, otuz beş yıl bekbu rüyayı gördüm.* Gülbahar'ın tertiplediği cinayet olmasa, Süleyman'ın tacını Mehmetimin başına koyacaktım.

Yüzü acıyla burkuldu. Gözleri buğulandı. Hadi gel de şimdi oğlunun sandığın tacı; Beyazıtımın başından al bakalım Gülbahar, diye haykırdı içinden.

Ölüm çemberi iyice daralmıştı. Şehzade Mustafa'yı tuzağa düşürmeleri için ölüme mühür basması lazımdı Hürrem'in. Mühür şimdi elindeydi işte. Casuso Amasya'da Mustafa'nın sarayına sızmış, mührünü balmumuna bastırıvermişti. Balmumu kalıptan kazıtılacak sahte mühür, otuz yıllık rüyasını gerçekleştirecekti Hürrem'in.

"Yolun sonuna geldin Gülbahar," diye homurdandı kinle. "Bak, ölüm mührü elimde artık. Saçını başını yolup yerlerde sürüklediğim, öldürmek için üstüne yılanlar saldığın şehzadesine kıydığın *Moskof Cariye; biricik oğlunu ölüme, seni de evlat acısıyla yanmaya mahkum etti.*"

LX

"İftiradır!" **Hürrem, gözlerini** kocaman kocaman açarak yerinden fırladı.

"Dünyada inanmam. Hazret-i Sultanım siz de inanmayın. Yiğit şehzademize kara çalarlar."

Padişah, sıkıntılı düşüncelerle oturduğu yerden önünde ağlamaya başlayan karısının gözlerine baktı.

"Sadrazam Paşa da senin gibi düşünür Hürrem. Bütün vezirlerim, paşalarım oğlumuza güvenir."

"Şöhrete güvenecekler. Mustafamızın ne fenalığını gördüler ki?"

Süleyman üzüntüyle başını salladı. "Onlar güvenir de biz güvenmez miyiz Hürrem? İçimizi aç kurtlar gibi kemiren şüphelere rağmen şehzademize toz kondurur muyuz? Fakat iş çığırından çıktı. Dedikodu aldı yürüdü. Eskiden, *padişah kocadı, yerine Mustafa geçsin*, diye fısıldaşırlardı. Şimdi,

Mustafa Han tahtı babasının elinden almak için isyan bayrağı açmaya hazırlanıyor' diyorlar. Her yerde bu konuşuluyor. Yeniçeri koğuşlarında, leventlerin barınaklarında, tayfa yataklarında bile."

Zaten biliyordu Hürrem dedikodunun nerelere ulaştığını. Koca imparatorluk kaynıyordu. Dedikodunun bir isyan bayrağı gibi her yerde dolaşmaya başlamasına Hürrem'le Rüstem Paşa'nın bir iki yerde söylettikleri küçücük bir fısıltı yetmişti. Mihrimah Sultan'la, Hürrem'in artık padişahlık rüyaları gören iki oğlu Selim ve Beyazıt da dedikodu kazanının altındaki ateşi körükleyip duruyordu.

Bir Şehzade Cihangir uzaktı olaylara. Duydukları hassas ruhunu yaralıyordu. Bir gün Hürrem'e, "*Beni bu yalanlara kimse inandıramaz valide*," diye bağırmıştı. Cihangir'in zayıf, hasta bedeninden kimsenin ummadığı bir güçle çıkmıştı sesi. "Ağabeyimiz Mustafa Han, babamıza isyan etsin: olacak şey değil. *Dağlar kavuştu, denizler yarıldı deseler inanırım ama Mustafa Han'ın babamıza ihanet edeceğine inanmam.*"

Hürrem oğlunun Mustafa'yı ne kadar sevdiğini biliyordu ama böyle bir tepki beklememişti doğrusu. Kime çekmişti bu çocuk? Ne onun, ne Süleyman'ın soyunda bu kadar ince ruhlu, zayıf, hastalıklı kimse yoktu. Planda bu yüzden Cihangir'e hiç rol vermemişti ya. Fakat çocuğun bir şeylerden şüphelendiğinin farkındaydı. Duygusallığı yüzünden Cihangir'in hepsini yakacak bir hata yapmasından korkmuştu o gün Hürrem. Hemen, "Kim inanır oğul, kim inanır," demişti yavaşça. "Allah şehzademizi kuru ifralardan korusun."

Süleyman'la Hürrem'in en küçük oğulları inanmıyordu ama her köşede üstüne bin katılarak kulaktan kulağa fısıldanan zehirli söylenti dalga dalga büyüdü. Kıvılcım yangına dönmüştü artık. Halk Şehzade Mustafa'nın babasının tahtını ne zaman indireceğini konuşuyordu her yerde.

"Duydun mu, Şehzade Mustafa, artık yeter, demiş."

"Demiş de ne olmuş. Anlayan, duyan mı var. Padişah efendimizin bir kenara çekilmeye niyeti yok. Yaşlandın deyip bırakırsa ya tahtı. Yok, bırakmaz, o bırakırsa Moskof'un sı bırakmaz."

"Bırakır bırakır. Ama daha vakit var."

"Ne vakti efendi? Memleket kaynıyor. Şehzademiz ne bekliyor? Yeniçeri yine kazan devirsin, ortalığı yıksın yıksın mı, can alıp can mı versin?

"Senin bir şeyden haberin yok. Hiç yeniçeri Mustafa'dan emir almadan öyle bir iş yapar mı? Asker, onu gördü mü, bir *Yavuz gitti, bir Yavuz geliyor*, diye sevinir durur."

"Gelsin o da gelecekse artık."

"Gelecek, gelecek. *Mekanı cennet olsun dedemiz Yavuz Sultan Selim Han kırk yaşında tahta çıktı. Allah bize de tahtı kırkımızda nasip edecek*, diyormuş akın akın ziyaretine gelen ağalara, beylere."

"Kaç yaşında Mustafa Han?

"Otuz sekize basıyormuş yakında..."

"Vay, vay, vay. Daha iki sene bekleyecek ha. Kim öle kim kala o vakte kadar. Hem bakalım, onun o kadar ömrü var mı?"

Asker kışlalarında konuşulanlar anında Padişaha taşınıyordu.

Hürrem, dedikodunun ulaştığı boyutu kendisi bile şaşırtsa da "Şehzademiz elimizde büyüdü," diye Mustafa'yı savunma rolüne devam etti. Süleyman'a defalarca "Bir gün olsun ne bize ne efendimize saygısında bir kusurunu görmedik. Siz gördünüz mü ki, bu ifralar aklınızı karıştırsa" diye sordu.

"Biz de görmedik, görmesine. Korkumuz ateş olmayan yerden duman çıkmayacağını bilmemizdendir. Saltanat hırsı adamın beynine, yüreğine girmeye görsün. Ne baba tanır, ne evlat. Öyle olmasa dedemiz öz kardeşine, babamız kendi babasına kıyar mıydı?"

Hürrem yaşlı gözlerini socasına çevirdi. "Hazret-i Sultanım bu yalanlara mandığını söylemek istiyor?"

Çektiği ıstırap Sultan Süleyman'ın yüzüne yansımıştı. Cevap vermeden öylece dalgın dalgın bakın karısına. "*Inanmıyorum,*" diye haldadı. O kadar üzgündü ki, Hürrem'in gözlerinde belirveren panığı farketmedi. "Inanmıyorum. Devlet de evlat da bizim. Ortada ya devletin hayatı ya evladın canı var. *Delil, ispat üster.*"

Böyle olacağını tahmin etmişti Hürrem zaten. Ama planı sağlamdı. Padişahın Mustafa'ya toz kondurmayacağı ihtimaline göre tasarlamışın her şeyi. İçinden, delili de ispatı da vereceğim sana, diye homurdanırken çok sevinmiş gibi güldü. "Bizlara kanmayacağınızı biliyordum."

Padişah'ın gözlerindeki keder ve endişe dağılmamıştı. "Devlet işi böyle yürümez. Emin olmam gerekir. Şehzademizin bize başkaldırmak için hazırlık yapmadığından emin olmam gerekir."

"Ne yapacaksınız?

"Bilmiyorum."

Hürrem biliyordu. Üzüntülü ve düşünceli bakışlarını Süleyman'ın üzerinden ayırmadı. "Aklına bir çare mi gelir Hürrem?"

"Madem böyle ihtiraslar vardır: en güvendiğiniz bir iki vezir Amasya'ya yollasanız. Şehzademizle konuşsa. Bizim tanıdığımız Mustafa Han lafını esirgemez. Böyle bir düşünceyi sanya saklamayacak kadar da yüreklidir."

Süleyman, birçok kere Hürrem'in, Gülbahar'ın oğlunu savunmasına şahit olmuştu ama bu kadarını da beklemiyordu doğrusu. Neticede şehzade anasıyla o da Mustafa vebalinden kaybederse sıra onun oğlu Selim'e gelecekti. Bunu rağmen söz söyletmiyordu Mustafa'ya.

"Bunu biz de düşünduk," diye başını salladı. "Şah Tahmasp'in köylerimizi Şiileştirme gayretlerinin etkilerini görmek için görevlendirmişiz gibi iki vezirimizi Amasya'ya gönderdik. Konuşup niyetini anlamaya çalışacaklar. İkisine de, Mustafa'yı aleyhimize kışkırtmaları için yetki de verdik.

"Göreceksiniz. Şehzademiz size ve devlete sadakasını asil ispatlayacak." Birdenbire aklına gelmiş gibi ekleyiverdi Hürrem. "Duyduk ki, şehzademizin Hocası Sürun Mehmet Efendi de İstanbul'daymış. Biz de onunla konuşsanız."

"Onu da dinleriz. Başkalarını da. Az önce emir verdim. Rüstem Paşa'yı da Tokat'a gönderiyorum hemen. Gitsin baksın. Ortalığı bir kolaçan etsin. Durum neyse bize haber etsin."

Hürrem şaşırdı. Ne işi vardı Rüstem'in Tokat'ta. Bu işten uzak kalmalıydı ikisi de. Plan, padişahın kendisinden ve Rüstem'den şüphelenmemesi üzerine kurulmuştu. Onlara kesinlikle güvenmeliydi Süleyman. Padişah'ın şimdi Rüstem'i Tokat'a göndermesi, planını bozabilirdi. Damadının bir hatası, ağzından kaçacak bir söz her şeyi altüst edebilirdi ama olan olmuştu bir kere. Yola çıkmadan Rüstem'in kolağını çekmeliydi.

Hemen kalktı, kızının Üsküdar'daki sarayına koştu Hürrem.

"Kocan olacak budalaya söyle sıkı dursun. Mustafa nasıl olsa, o kadar. Burada da, orada da diyeceği budur. *Delil, ispat* artık oradan gelsin. Ama o sakın karışmasın."

Mihrimah bir şey anlamadan yüzüne bakınca kızdı. "Hanginiz daha budalasınız bilmiyorum ki. Sen dediğimi söyle, inşallah Rüstem anlar."

Anlamıştı topal sadrazam. Bu tembihle yola çıktı. Planda küçük bir değişiklik yapması gerekecekti. Madem o Tokat'a gidiyordu, delil, ispat başka yerden gelmeliydi Süleyman'ın önüne. Pahalıya patlayacaktı ama başka çare yoktu.

Bu beklenmedik gelişme dışında plan tıkır tıkır işledi. Şehzade Mustafa'nın hocası Sürurî Mehmet Efendi Hürrem Sultan'ın istediği gibi, Mustafa'yı öve öve bitiremedi.

Padişah'ın Amasya'ya yolladığı vezirler de Hürrem'in tahmin ettiği gibi, Veliahdın sadık olduğuna yemin ettiler. Mustafa, "Osmanlı'nın size ihtiyacı vardır," gibi tuzak sözler eden vezirin üstüne yürümüş. "*Sen nasıl paşasın efendi!*" diye kükremişti. "Hem sırtında babanızın giydirdiği kaftanla dolanırsın, hem pederimize dil uzatırsın. Utanmaz mısın? Allah Süleyman Şah'ın sağlığında bize ona hizmet, gerekirse uğruna şehitliği nasip etsin. Babamız sağken [illegible]nat Mustafa'ya haram olsun."

Sultan Süleyman, "Yiğit oğlum," diye mırıldandı bu sözleri dinlerken. Allah'a şükretti. Demek boşunaydı korkuları. Cinci kadının kehaneti palavraydı işte. Ya da evlat ihaneti diye haykırırken geleceği değil geçmişi kastetmişti kadın.

Bir anda her şey yoluna girer gibi oldu. Hatta Şehzade Cihangir'in bir gün sayıklayarak "*Inanmam, inanmam. Ne ona inanırım, ne buna,*" diye kafeslerden içeri sözlerin akşam güneşinin kızıllığıyla yıkanan odasından kaçtığı duyulunca "*Mustafa Vakası*" unutulur gibi oldu. Süleyman en çok küçük oğlu Cihangir'i severdi. Olayı duyunca hemen yanına koştu. Apar topar yatağına tekrar yatırılan ve sayrı bir suratla ateşler içinde yanmaya devam şehzadenin yüzü babasını görünce aydınlanıverdi. Hürrem de başucunda, oğlunun alnına şirkeli bezler koyuyordu ateşini düşürmek için.

"Ne oluyor Hürrem?"

"Şehzadem yanıyor Hazret-i Sultanım. Yanıyor."

Cihangir duyamadıkları bir şeyler fısıldadı. Padişah söylediklerini duyabilmek için eğilirken Cihangir, beklenmeyen bir güçle doğrulup babasının elini yakaladı. Ter içindeki yüzünde kocaman açılmış gözleriyle Süleyman'ın eline baktı uzun uzun. Bakışlarını bir korku kaplamıştı. Genç şehzade babasının elini bırakmadan, "*Uzat elini validem,*" diye fısıldadı Hürrem'e. Kocaman gözler anasının eline de baktı bir süre ve Süleyman'la Hürrem'in ellerini yan yana koydu. Dalıp gitti. Başını kaldırıp annesiyle babasına bakmadan ağlıyordu Cihangir.

Tokat'dan Sipahi Şemsi Paşa ansızın İstanbul'a gelene kadar Süleyman ve Hürrem, en küçük oğullarının başından ayrılmadılar. Hatta Eyüp Sultan'a gidip şehzadenin sağlığı için birlikte dualar ettiler, adaklar adadılar. Şehzade Mehmet için Mimarbaşı Sinan Usta'ya yaptırdıkları türbeye gidip saatlerce kaldılar.

Şemsi Paşa, pür telaş Tokat'tan gelip "Çok acil ve önemlidir. Hemen huzura çıkmam lazım," deyince *kabus* yeniden başladı.

Haber korkunçtu. Şehzade Mustafa, tahtı babası Sultan Süleyman'ın elinden almak için Şah Tahmasp'tan yardım istedi.

Padişah, öfkeyle ayağa fırladı. "*Asla,*" diye bağırdı. "Mustafa Hanım böyle bir küstahlığa cür'et edemez, etmez!"

Mihrimah bir şey anlamadan yüzüne bakınca kızdı. "Hanginiz daha budalasınız bilmiyorum ki. Sen dediğimi söyle, inşallah Rüstem anlar."

Anlamıştı topal sadrazam. Bu tembihle yola çıktı. Planda küçük bir değişiklik yapması gerekecekti. Madem o Tokat'a gidiyordu, delil, ispat başka yerden gelmeliydi Süleyman'ın önüne. Pahalıya patlayacaktı ama başka çare yoktu.

Bu beklenmedik gelişme dışında plan tıkır tıkır işledi. Şehzade Mustafa'nın hocası Sürurî Mehmet Efendi Hürrem Sultan'ın istediği gibi, Mustafa'yı öve öve bitiremedi.

Padişah'ın Amasya'ya yolladığı vezirler de Hürrem'in tahmin ettiği gibi, Veliahdın sadık olduğuna yemin ettiler. Mustafa, "Osmanlı'nın size ihtiyacı vardır," gibi tuzak sözler eden vezirin üstüne yürümüş. "*Sen nasıl paşasın efendi!*" diye kükremişti. "Hem sırtında babanızın giydirdiği kaftanla dolanırsın, hem pederimize dil uzatırsın. Utanmaz mısın? Allah Süleyman Şah'ın sağlığında bize ona hizmet, gerekirse uğruna şehitliği nasip etsin. Babamız sağken [illegible]nat Mustafa'ya haram olsun."

Sultan Süleyman, "Yiğit oğlum," diye mırıldandı bu sözleri dinlerken. Allah'a şükretti. Demek boşunaydı korkuları. Cinci kadının kehaneti palavraydı işte. Ya da evlat ihaneti diye haykırırken geleceği değil geçmişi kastetmişti kadın.

Bir anda her şey yoluna girer gibi oldu. Hatta Şehzade Cihangir'in bir gün sayıklayarak "*Inanmam, inanmam. Ne ona inanırım, ne buna,*" diye kafeslerden içeri sözlerin akşam güneşinin kızıllığıyla yıkanan odasından kaçtığı duyulunca "*Mustafa Vakası*" unutulur gibi oldu. Süleyman en çok küçük oğlu Cihangir'i severdi. Olayı duyunca hemen yanına koştu. Apar topar yatağına tekrar yatırılan ve sayrı bir suratla ateşler içinde yanmaya devam şehzadenin yüzü babasını görünce aydınlanıverdi. Hürrem de başucunda, oğlunun alnına şirkeli bezler koyuyordu ateşini düşürmek için.

"Ne oluyor Hürrem?"

"Şehzadem yanıyor Hazret-i Sultanım. Yanıyor."

Cihangir duyamadıkları bir şeyler fısıldadı. Padişah söylediklerini duyabilmek için eğilirken Cihangir, beklenmeyen bir güçle doğrulup babasının elini yakaladı. Ter içindeki yüzünde kocaman açılmış gözleriyle Süleyman'ın eline baktı uzun uzun. Bakışlarını bir korku kaplamıştı. Genç şehzade babasının elini bırakmadan, "*Uzat elini validem,*" diye fısıldadı Hürrem'e. Kocaman gözler anasının eline de baktı bir süre ve Süleyman'la Hürrem'in ellerini yan yana koydu. Dalıp gitti. Başını kaldırıp annesiyle babasına bakmadan ağlıyordu Cihangir.

Tokat'dan Sipahi Şemsi Paşa ansızın İstanbul'a gelene kadar Süleyman ve Hürrem, en küçük oğullarının başından ayrılmadılar. Hatta Eyüp Sultan'a gidip şehzadenin sağlığı için birlikte dualar ettiler, adaklar adadılar. Şehzade Mehmet için Mimarbaşı Sinan Usta'ya yaptırdıkları türbeye gidip saatlerce kaldılar.

Şemsi Paşa, pür telaş Tokat'tan gelip "Çok acil ve önemlidir. Hemen huzura çıkmam lazım," deyince *kabus* yeniden başladı.

Haber korkunçtu. Şehzade Mustafa, tahtı babası Sultan Süleyman'ın elinden almak için Şah Tahmasp'tan yardım istedi.

Padişah, öfkeyle ayağa fırladı. "*Asla,*" diye bağırdı. "Mustafa Hanım böyle bir küstahlığa cür'et edemez, etmez!"

tanat ki, Süleyman'a kalacak? Kaderimiz dedemiz gibi yazılmış, der bırakır giderdik mülkü sana. İstersen deden gibi yaşar; kıyardan babanın canına. Affederdik. Yarın ahirette davacı olmazdık. Yiğidimizin saltanatının kurbanı sayardık canımızı. Ama ihanet bağışlanmaz. Değer miydi ahına hain damgası sürdürmeye şu köhne taht için Mustafa Hanım."

İki damla yaş aksakalına doğru süzülürken elindeki ihanet belgesini İkinci Vezir Ahmed Paşa'ya uzattı. Sultan Süleyman'ın kızkardeşlerinden biriyle evli olduğu için Padişahın enişteşi de olan Paşa, okuduklarına inanamadı. "*Bir yanlışlık vardır,*" diye leryat etti. "İki veziriniz yeni döndü. Anlattıklarını dinlediniz. Bizzat efendimiz burada şehzademizin hocası Sürun Mehmet Efendi'yle konuştu. Herkes Mustafa Han'ın sadakatinden başka bir şey demedi."

"*Demedi de bu nedir Paşa!*" Sultan eniştesinin elindeki mektubu gösterdi öfkeyle. "Laf değil ki. İhanetin belgesini tutarsın. Şehzademiz, mülkümüzde gözü olan Şah Tahmasp'dan, tahta çıkmak için yardım ister. Babanızın hesabınızı görünce sana toprak ve altın veririz der. Sen de kızını bana verirsin, akraba oluruz. Seni artık baba biliriz der. Her satırı, her kelimesi Mustafa. Altına bir de mührünü basmış sıkılıp utanmadan; görmez misin?"

Hürrem'i bile dinlemedi o gece. Karışı bunun da iftira olduğunu, mektubu başkalarının yazmış olabileceğini mırıldanınca küplere bindi.

"Oğlumuzun yazısını, mührünü tanımaz mıyız Hürrem? Niye savunur durursun? Neden durmadan şehzadenin masum olduğunu ispat etmeye çalışırsın?"

Birden durdu. Uykusuzluk ve öfkeden kan çanağına dönmüş gözlerini Hürrem'e çevirdi. "Yoksa oğlumuzun sadık olduğu masabıyla avutarak Şehzadenin bizi devirip tahtımızı, *canımızı elimizden almasını mı istersin!*"

Hürrem neye uğradığını şaşırdı. Sadakat rolünde fazla mı ileri gitmişti yoksa? Padişah'ın şüphesini üzerinden uzak tutmak isterken Mustafa'yla işbirliği yapığı kuşkusuna mı düşürmüştü padişahı?

Adamın gözlerinde ilk defa sevgiden eser olmadığını farketti. Hemen bir şey yapmalıydı.

Yavaşça kalktı. Sedef kakmalı dolabın çekmecesine sakladığı Çeyiz Torbası'nı çıkardı. İki dizinin üstüne çöküp torbayı önüne bıraktı. Padişah'ın, Merzuka'nın, Setaret Kalfa'nın, hatta kızı Mihrimah'ın dil döküp yalvarmalarına rağmen değiştirmemişti çeyiz torbasını. Bir han odasında uydurduğu, yırtık pırtık, kir pas içinde ufacık bir torbada duruyordu anılan hala.

Süleyman gözlerinden kıvılcımlar saçarak karısını seyrediyordu.

Hürrem torbanın içindeki '*çeyizleri*'ni yere döküverdi. Yarımış, işli, küçük bir perde parçası. Yarısı kopmuş bir Meryem Ana. Kırık tabak, çanak parçaları... Ve... o dağ senin bu dağ benim dolaştıkları sırada Taçarı Noyan'ın verdiği küçük hançer.

Başını kaldırıp padişaha baktı.

Süleyman yüreğinin tutuştuğunu sandı. O ışık, o pırıltı sönmüştü. Onu yıllarca peşinde koşturan kıvılcım uçup gitmişti karısının gözlerinden. Allahım, diye bir çığlık düğümlendi boğazına. *Hain cellatın idamını düşünürken Hürrem'i de öldürdüm!*

"Madem öyle," dedi Hürrem, yere doğru eğilerek. Hançeri halının üzerinden Süleyman'a uzattı. "*Altın hançerimi de koynumuza giren hainin cezasını ver!*"

Şehzade Mustafa'nın mührünü taşıyan sahte mektubu padişah, ele geçmemiş gibi Şah Tahmasp'a gönderdi. Mustafa

fa'nın adamları gibi giydirilmiş üç atlı Tebriz sarayındaki mektubu Şah'a sundu. Mektup o kadar inandırıcıydı ki, gölgesinden bile şüphe eden pimpirikli Tahmasp hemen kandı. Gözlerinde intikam kıvılcımları çakan adamın, "Dur bakalım şimdi önümde Süleyman," diye zafer naraları attı o gece. Göl rüzgarlarının getirdiği serin havada, efendilerini serinletmek için başının üstünde devekuşu kanatları sallayan yan çıplak kızlara bakarak, "*Senin babanı, babanın tahtını çaldı. Şimdi oğlun, senin tacına bir tepsiye koyup bana getirecek.*"

Tahmasp, sevincini ve babasını tahttan indirmek için Mustafa'ya yardım edeceğini belirten bir mektup yazdırdı hemen. "Sen Süleyman'ın üzerine varınca, bil ki arkanda olacağız." Kızını Mustafa'ya vermeye razı olduğunu ima etmek için de, "*baba oğul el ele verip cihana birlikte hükmedeceğiz*" diye yazdırmayı da unutmadı. Mustafa'ya saldığı habercilerin arkasından bakarken, "Hele sen babanın işini bir de bir bak bakalım, Süleyman soyundan tek can bırakır mı Tahmasp bu alemde," diye söylendi. Gözleri nefretini gizleyemiyordu artık. İntikam saatı çalmıştı.

Mektubunun Mustafa'nın değil Sultan Süleyman'ın eline geçtiğinden habersiz yoktu Şah'ın. Piçlerine baskın veren suvariler, Tahmasp'ın mücevherlerle bezenmiş ve ceylan derisi uzun bir muhafazaya konmuş mektubunu ele geçirip İstanbul'a sürdü atlarını.

Artık Hürrem'le Rüstem'e yapacak iş kalmamıştı. Hazırladıkları plan kendiliğinden otomatik olarak işleyecekti nasıl olsa. Şehzade Mustafa'nın ihanetinin ispatı elindeydi padişahın. Şimdi de hainin yardım istediği yandaşının mektubu önündeydi. Daha ne kalmıştı geriye?

Sultan Süleyman, Sadrazam damadı, Tahmasp'ın mektubunu sanki isteneye isteneye veriyormuş gibi uzatınca,

"Allahım," diye mırıldandı. "Ne günah işledim de bana bu acıyı verdin? Canımı alaydın da evlat ihanetine uğratmasaydın."

Boş gözlerle Tahmasp'ın oğluna yazdığı satırları okudu. Soluk alamadı bir an. "*Hava!*" diye bağırdı. "hava. Açın şu pencereleri." Bir anda perdeleri uçuşturarak içeri dolan bahar rüzgarı bile ferahlatmadı padişahı. Etrafının taşıdığı çiçek kokularını bile farketmedi. Yüreği sanki bir mangalın içinde sıkılıyordu. Her harfi gözlerini ve beynini yakan mektuptan kaldırdı başını. Bir süre rüzgarın savurduğu perdelere baktı. "Ah," diye bir düşünce uçtu beyin kıvrımlarında. "Keşke şu deli rüzgar kahırları, kederleri de alıp götürebilseydi. Oğlumuzun kendi alnına sürdüğü hain damgasıyla babasına reva gördüğü bu ayıbı silebilseydi."

Oysa ihanet ayıbını kan temizledi ancak.

"Kanın işlemeli," dedi ölgün bir sesle. "Hain cezalandırılmalı."

Ama nasıl? Padişah farkında olmadan kaldırdığı ellerine baktı dalgın dalgın. "Ah," diye inledi. "*Eller kanı bulaşacak bu ellere.*"

Birden Şehzade Cihangir'in bu ellere bakarak ağlayan hayali belirdi gözünün önünde. Cihangir görmüş müydü yoksa babasının ellerindeki kanı?

Sultan Süleyman toprağın ayaklarının altında sarsıldığını hissetti.

LXI

Bitmek bilmiyordu geceler. Bütün bunalımlar gece bastırıyordu Hürrem'in zihnine. Şehzade Mustafa'nın düzmece ihanet mektubu eline geçtiği günden beri kocası bambaşka biri olmuştu. Düşünceli, kederli, mutsuz ve sevgisizdi Süleyman. Geceleri uyumadığının farkındaydı Hürrem. Saatlerce elleri arkasında dolaşıp duruyordu.

Bir gece içeriden mırıltılar gelince, padişahın biriyle konuştuğunu sanıp kulak kabartı. Kiminle konuşuyordu acaba? Çok geçmeden içerde kimse olmadığını anladı. Kocası vicdanıyla konuşuyor, ona hesap veriyordu anlaşılan.

"Sanki ben hesaplaşmıyorum." Ondan iyi kim bilebilirdi içindeki sese hesap vermenin ne kadar zor olduğunu? Gülbahar'ın kovulmasına sebep olduğu günlerde az mı azarlamıştı yüreğindeki ses onu?

"Lanet üzerine mutluluk kurulmaz."

Mutluluk mu? *Mutluluk arayan kim?* Mutluluğu kaçırıldığı gece kaybetmişti Hürrem. Yıkılıp yakılmış evinden arta kalanları, "İşte benim çeyizim," diye bir torbaya doldurduğu gün. Adının ve geçmişinin silinip atıldığı gece. "Bir daha kimse beni unutup bir kenara atamayacak," diye yemin ettiğinde. *Sultan Süleyman'ın güzel karısı Hürrem'di o artık. Osmanlı Padişahı'nın kudretli anası Hürrem Sultan olmayı gelmişti sıra.* Mermerlere, kitabelere adı yazılan Hürrem Sultan ocaktı. Papa'nın, Avrupa krallarının saraylarında adı dilden düşmeyen Hürrem Sultan! Mutluluk dediğin neydi ki? Önemli olan buydu işte. *İktidar, kudret.* Bugün varsa yarın yoktu mutluluk. Oysa kudret eşittir unutulmazlıktı. Ölümsüzlüktü bir anlamda. Milyarlarca kadın mutlu yaşamış da ne olmuştu sanki. Kim hatırlıyordu onları? Kimse. Unutulup gitmişlerdi. Oysa mutsuz da yaşasa unutulmayacaktı Hürrem.

Kimbilir kaç bin defa ya kendi boynuna yağlı kement dolanırken ya şehzadelerinin parçalanmış cesetlerinin başında saçını başını yolarken çığlıklar atarak uyanmıştı kabuslarından. "Bir savaş bu Hürrem," diyordu hep kendine. "Savaşta düşüp kalanların hesabı kime soruluyor ki, sana sorulsun? *Ne sanıyor şu kalbindeki ses? İktidar kumaşı giymek kolay mı?* Evlat başına taç koymanın da bir bedeli var. Bedeli de bu işte. Acıma duygularından soyunmak. Hakkın olsun Hürrem. *Acırsan acıyanın olmaz.*"

İyi ama şimdi neden içinde tarif edemediği bir sızı vardı? Sultan Süleyman İran üzerine seferimiz var dediğinde, kocasının gözlerindeki garip ışıltı aklından gitmiyordu. Padişah Edirne Sarayı'na *Şehzade Selim*'i göndermiş. Tahtı Kaymakamı olarak da *Beyazıt*'ı görevlendirmişti. Ne demekti bu? İstediği bu değil miydi? Bu Hürrem'e "Senin şeh-

LXI

Bitmek bilmiyordu geceler. Bütün bunalımlar gece bastırıyordu Hürrem'in zihnine. Şehzade Mustafa'nın düzmece ihanet mektubu eline geçtiği günden beri kocası bambaşka biri olmuştu. Düşünceli, kederli, mutsuz ve sevgisizdi Süleyman. Geceleri uyumadığının farkındaydı Hürrem. Saatlerce elleri arkasında dolaşıp duruyordu.

Bir gece içeriden mırıltılar gelince, padişahın biriyle konuştuğunu sanıp kulak kabartı. Kiminle konuşuyordu acaba? Çok geçmeden içerde kimse olmadığını anladı. Kocası vicdanıyla konuşuyor, ona hesap veriyordu anlaşılan.

"Sanki ben hesaplaşmıyorum." Ondan iyi kim bilebilirdi içindeki sese hesap vermenin ne kadar zor olduğunu? Gülbahar'ın kovulmasına sebep olduğu günlerde az mı azarlamıştı yüreğindeki ses onu?

"Lanet üzerine mutluluk kurulmaz."

Mutluluk mu? *Mutluluk arayan kim?* Mutluluğu kaçırıldığı gece kaybetmişti Hürrem. Yıkılıp yakılmış evinden arta kalanları, "İşte benim çeyizim," diye bir torbaya doldurduğu gün. Adının ve geçmişinin silinip atıldığı gece. "Bir daha kimse beni unutup bir kenara atamayacak," diye yemin ettiğinde. *Sultan Süleyman'ın güzel karısı Hürrem'di o artık. Osmanlı Padişahı'nın kudretli anası Hürrem Sultan olmayı gelmişti sıra.* Mermerlere, kitabelere adı yazılan Hürrem Sultan ocaktı. Papa'nın, Avrupa krallarının saraylarında adı dilden düşmeyen Hürrem Sultan! Mutluluk dediğin neydi ki? Önemli olan buydu işte. *İktidar, kudret.* Bugün varsa yarın yoktu mutluluk. Oysa kudret eşittir unutulmazlıktı. Ölümsüzlüktü bir anlamda. Milyarlarca kadın mutlu yaşamış da ne olmuştu sanki. Kim hatırlıyordu onları? Kimse. Unutulup gitmişlerdi. Oysa mutsuz da yaşasa unutulmayacaktı Hürrem.

Kimbilir kaç bin defa ya kendi boynuna yağlı kement dolanırken ya şehzadelerinin parçalanmış cesetlerinin başında saçını başını yolarken çığlıklar atarak uyanmıştı kabuslarından. "Bir savaş bu Hürrem," diyordu hep kendine. "Savaşta düşüp kalanların hesabı kime soruluyor ki, sana sorulsun? *Ne sanıyor şu kalbindeki ses? İktidar kumaşı giymek kolay mı?* Evlat başına taç koymanın da bir bedeli var. Bedeli de bu işte. Acıma duygularından soyunmak. Hakkın olsun Hürrem. *Acırsan acıyanın olmaz.*"

İyi ama şimdi neden içinde tarif edemediği bir sızı vardı? Sultan Süleyman İran üzerine seferimiz var dediğinde, kocasının gözlerindeki garip ışıltı aklından gitmiyordu. Padişah Edirne Sarayı'na *Şehzade Selim*'i göndermiş. Tahtı Kaymakamı olarak da *Beyazıt*'ı görevlendirmişti. Ne demekti bu? İstediği bu değil miydi? Bu Hürrem'e "Senin şeh-

Bugüne kadar söylediği hiçbir söz belki de bu kadar içten olmamıştı Hürrem'in. Evlatlık ceza mı? Bir an susup padişahın gözlerine baktı? "Yoksa?" diye sessiz bir feryat döküldü dudaklarından. "Yoksa siz Mustafa Han'ı cezalandırmayı mı düşünürsünüz?"

"Süleyman sen olsan ihaneti cezasız mı bırakırdın?"

"İhanete inanmazdım."

"Biz de inanmadık. Aylarca kulağımıza fısıldayanlara, asla, dedik. Mustafa Hanımıza toz kondurmadık, bilmez misin? Bu laflan edenlerin dilini ensesinden çektiririz, dedik... Dedik ama Hürrem bak ne oldu?"

"Ne oldu Hünkarım?"

"Oğlumuzun ihanetinin delili ispatı önümüze kondu."

"Efendimiz yine kuluna kızacak. Varsın kızsın. Biz bunlara da inanmazdık."

Hürrem kulaklarına inanmadı. Bu sözleri o mu söylüyordu? Şehzade Mustafa'yı celladın önüne getiren kanlı nazağın mimarı o değil miydi? Şimdi de Gülbahar'ın oğlunun boynundan yağlı urganı çekip almaya mı çalışıyordu? Yoksa rol mü yapıyorum, dedi kendi kendine. Artık neyin gerçek, neyin rol olduğunu ayıramıyordu. Kalbi başka, dudakları başka konuşuyordu sanki. "*Evladımız, bunlar iftira, mührümüzü çalmışlar, demişse ona inanırdık,*" diye devam etti. "Vezirlerimizi, askerlerimizi toplar, hepsinin önünde şehzademizi alnından öperdik."

"Ya Şah Tahmasp'ın mektubuna ne diyeceksin? O da mı yalan, o da mı iftira, o da mı sahte?"

Hürrem bu soruyu cevapsız bıraktı. Bunu ben istemedim Süleyman, dedi içinden kocasına. Mektup ortaya çıkınca keşke orada duraydın. Veliahtlığı Mustafa'dan alıp Beyazıt'a verseydin herşey biterdi. Ama sen durmadın. Oğlunun ihanetini ispat için tutsun mektubu Şah'a gönderdin. Böyle bir mektup alsaydın sen ne yaparsan Tahmasp da öyle yaptı.

Hala cevap vermedin. Nedir hükmün Hürrem Hanım? Sen Süleyman olsan ihaneti ne yapardın?"

Kocasının sesiyle düşüncelerinden sıyrılan Hürrem, "*Bağışlardım,*" dedi. Hiç tereddütsüz, pırıl pırıl bir sesle, bağışlardım gibi devam etti. "*Devlet benim, taht benim, evlat benimse, kime ne. Bağışlardım şehzademi Hazret-i Sultanım.*"

Gözleri buluştu. Uzun uzun baktılar. Padişah karısının gözlerinin hala ne kadar güzel olduğunu düşündü. Hürrem kocasının gözlerindeki kor ateşlerinin ne kadar küllendiğini farketti.

Süleyman ağır ağır doğruldu. Kalkar'ken hekimlerin çare bulamadığı ağrıların acısı da yansıdı kederle kararmış yüzüne.

"İşte bu yüzden Süleyman olmak kolay değil ya," diye mırıldandı. "*Süleyman olsan, devlet de, taht da, evlat da senin olsa, ihanet cezasız koyamazsın.* İhanet edenin boynunu celladta uzatırken, evladımdır diye hainliği bağışlayamazsın."

Hürrem omuzları düşmüş kocasının ağır ağır uzaklaşmasını seyrederken, padişahın kararını verdiğini anladı. Yüreğinde hiçbir sevinç kıpırdamadı. Zafer bu kadar yakınındayken sevinemeyeceğini söyleseler dünyada inanmazdı.

"*Bir taht için bunca acı, bunca yalan, bunca kan değer miydi Hürrem?*"

Hürrem sarsıldı.

Çoktandır susturduğunu sandığı kalbinin sesiydi bu. Yıllardır ilk defa duymuştu onu. "Hadi oradan," diye homurdandı. "*Elbet değerdi.*"

Ama artık o kadar emin değildi.

"Affet beni Allahım," diye mırıldandı. "Affet beni."

Sonbahar kışa dönüşmek üzereydi ama kasım güneşi Konya ovasının çorak topraklarını iyice ısıtmıştı. Şehzade Mustafa atının üzerinde heykel gibi dikilmiş, padişahın karşısındaki Aktepe'nin eteklerine konaklamış ordusunu gururla seyrediyordu.

Babasının onu İstanbul'a çağırıp yüzleşmesinin ardından işler yoluna girmişti. "İran'a seferim vardır. Oğlumuzu da yanımızda görmek isteriz," diye haber saldığına göre Sultan Süleyman sonunda inanmıştı demek ki oğlunun iftiraya uğradığına.

Kim kurmuştu bu kapanı ona? Anasına göre babasının Moskof karısının işiydi bu. Fakat buna bir türlü inanmıyordu Mustafa. Anasının Hürrem'e nefretle dolu olduğunu biliyordu. Sebep oldukları yüzünden Hürrem'e o da öfkeliydi ama hiç korkmadan onu savunmuştu Moskof. İkinci Vezir Damat Kara Ahmet Paşa, Hürrem'in, bir gün "Siz padişahımızın sadık kulları değil misiniz ki şehzademize bu iftirayı atanları arayacağınıza, efendimizin karşısında tek sözetmeden boyun büküp susarsınız," diye bağırmıştı. Ayas Paşa, "Kul kısmının haddi midir?" diye mırıldanınca Hürrem, "Kul kısmı korkudan ağzına, yüreğine mühür vuran mıdır paşa? Şehzade Mustafa Han masumdur demekle kelle gidecekse, varsın gitsin demek erkeklikte bu kadar zor mudur?" diye ağzının payını vermişti.

Öyleyse kimdi hain? Rüstem mi? Mustafa, neredeyse emindi bundan. Çünkü hırsız sadrazam, Mustafa'nın tahta çıkar çıkmaz onu sağ komayacağını biliyordu. Mustafa her yerde devleti ve halkı pervasızca soyan her kimse, ister vezir, ister esnaf, ister damat, ister gelin hesap verecek demiyor muydu? Öyleyse Rüstem, şehzadeyi ortadan kaldırmadıysa bile, soygunlarına devam edebilsin. Fakat elinde adamın alçaklığını ispatlayacak delil yoktu Mustafa'nın.

Artık otuz sekiz yaşında yakışıklı, olgun bir erkek olan Mustafa; arkasında hepsi siyah atlara binmiş tek sıra halinde beylerine döndü.

"Göreyim sizi," dedi. "*Babamıza saygıda kusur istemem.* Bize sadakatinizi bilirim. Haberiniz olsun bize sadakat, demirimize sadakat demektir. Hiçbir taşkınlık istemem. Şimdi kıtalarınızın başına geçin. Şu tepeden ordugâha öyle bir inelim ki cihana hükmeden babamız görünce bizimle iftihar etsin. Alem babayla oğlun kucaklaşmasını görsün."

Beyleri sessizce boyun eğip atlarını kendi bölüklerine doğru sürdü. Hiçbirinin içi rahat değildi. Bunca savaşın, dalaşın içinden geçip gelmişlerdi bugünlere. Kanın ve tuzağın kokusunu hemen alırlardı. Ve her yer tuzak kokuyordu. Padişah oğlunu İran seferine katılmaya çağırınca İkinci Vezir Kara Ahmet Paşa'nın da içine kurt düşmüştü zaten. Yoksa neden Mustafa'ya gizlice, "Tedbirde fayda vardır. Sakın gelme," diye haber salsındı?

Ama dinlememişti bu uyarıyı. "Paşa bizden ne ister? Babamızın davetine koşmayıp avrat eteği altına mı saklanalım. Babamız şu yaşta er meydanına at sürüp kılıç salларken, *biz gül toplayıp mısra mı dizelim*"

Kılıç arkadaşlarının uyarıları fayda etmedi.

Ve işte buradaydılar şimdi.

Bizdenbire İran'la savaşmaya karar veren Padişahın ordusuna katılmak için taparcasına sevdikleri Şehzade Mustafa'nın ardından günlerce durup dinlenmeden at sürmüşlerdi. Ne olacaksa olacaktı artık.

Tepeden aşağı boylan sıra, toz kaldıra kaldıra gelen kalabalığı gören askerler bağrışmaya başlayınca ordugahı bir uğultu kapladı. Yeniçeriler, sipahiler, topçular, lağımcılar, okçular, nişancılar, ahçılar ne varsa, hepsi çadırlarından fırlayıp doludizgin üzerlerine gelen atları seyrettiler. Asıl kıyamet toz bulutunun içinde Şehzade Mustafa'nın tuğları belirince koptu.

"Mustafa Han bin yaşa!"

Sultan Süleyman, askerlerinin yeri göğü inleten haykırışlarıyla irkildi. Zorlukla doğrulup askerlerinin mızraklarını, kılıçlarını coşkuyla havada sallamalarını seyretti. Hele yeniçerilerin sevinçten keçe külahlarını havaya fırlatmasına çok şaştı. Birlikte en büyük zaferleri kazandıklarında bile böyle bir sevinç gösterisine şahit olmamıştı. Ne Rodos Kalesi'nin, Ne Bağdat'ın, Budin'in, Estergon'un kapısından girerken böyle selamlamışlardı onu. Bir anda havaya on binlerce beyaz keçe külahı fırladı. Hava, uçuşan kar gibi külahlarla doldu. Külahların yere düşmeden kapmak için zıplayıp duran askerlerin sevinçli, neşeli telaşı yansıdı ordugaha.

Yaşa haykırışları sürüp giderken, süvariler atlarına atlayıp gelenleri karşılamaya koşturdu.

Süleyman karşı tepeden kopup gelen toz bulutunun içinde birden oğlunu gördü. Ne kadar güçlü, ne kadar dinçti. Heykel gibi duruyordu atının üzerinde. Ne kadar yakışıklıydı. Allahım, diye bir inilti döküldü dudaklarından. "Her şeye kadirsin. Mucizelerinin sınırı yoktur. *Gözler mucizeni. Bana bunu yaptırma.*"

Mustafa birden kolunu havaya kaldırdı. Olduğu yere çakılan yağız at, arka ayaklarının üstünde yükselip şaha kalkarak boğuluğu dövdü. Aynı anda asker de dizginlere asılınca binlerce atın ağzından fırlayan öfkeli, coşkulu kişnemeler sardı ortalığı.

Şehzade, kendisi gibi karalar giymiş muntazam sıralar halinde tıpkı at süren askerlerinin önünde ilerliyordu. Sol kolunu dirseğinden kıvırmış, elini bacağının üstüne koymuştu. "Tıpkı benim gibi," diye geçirdi içinden Süleyman. Gözünün önünde canlanan bir sahneyle sallandı olduğu yerde. Mustafa'yı ilk defa ava götürdüğünde oğlan daha yedi yaşındaydı. Atın üstünde bile zor duruyordu. Babasının sol elini sol bacağının üstüne koyup hayvanın adımlarıyla uyumlu hafif salınmalarla at sürdüğünü görünce aynısını yapmıştı. Süleyman gülümseyerek bakmıştı oğlunun ardından o gün. Minik şehzadenin sağ eliyle tuttuğu dizginleri çalımla çekiştirmesini seyrederken duyduğu gururu hiç unutmamıştı. Mustafa bugün de aynen öyle at sürüyordu işte.

Yanında dikilen Sadrazam Rüstem Paşa, padişahın göz pınarlarından sakalına doğru akan yaşları görünce başını çevirdi.

Şehzade Mustafa'nın ne başındaki sarıkta, ne kaftanında tek bir mücevher, tek bir sırma yoktu. Bir kara sarık, bir kara kaftan. Bir kara şalvar, bir kara çizme. Hepsi o kadardı. Askerleri ne giymişse o vardı üzerinde.

Mustafa'nın atlan yaklaşırken ordugahta yeni bir telaş başladı. Az önce kulahlarını havalara fırlatan askerler şimdi de saraya geçmek için koşuşuyorlardı. Göz açıp kapayıncaya kadar ortada Mustafa'nın alayının geçeceği kadar bir yol bırakıp iki yana bölük bölük dizildiler.

Genç şehzade önlerinden geçerken "yaşa, var ol" nidaları yükseldi. Mustafa'nın çizmelerini öpmek için birbiriyle yarışanlar oldu. Şehzade'nin yanındaki atlıya doğru eğildiği görüldü ama "Keşke babasının önünde böyle bir taşkınlık

olmasaydı," dediği duyulmadı bağrış çağrışın. Babasının kendi ihtişamını gölgeleyecek şeylerden nefret ettiğini biliyordu Mustafa ama olan olmuştu bir kere. Askerin ona duyduğu sevgiyi nasıl önleyebilirdi ki?

Birden bire tekbir sesi duyuldu. Onu onbinlerce askerin ağzından yükselen tekbirler izledi. Dağ taş erkek sesleriyle inledi.

Padişah ürperdi. "Gördün mü damat!" dedi bitkin bir sesle Rüstem'e. "Şehzademiz babasına gücünü gösteriyor. Bak bakalım asker kimin yanında der." Ve dudaklarından lav gibi kızgın, lav kadar ölümcül üç kelime dökülüverdi.

"Bu düpedüz ayaklanma."

Her şey gün gibi ortadaydı işte. *Öyleyse kararımı doğru*, dedi içinden. *Mustafa'nın bir işaretiyle ne taht bırakır altında bu asker, ne başımda taç.*

Tilki gözleri bıkıp usanmadan yuvalarında oynaşan Sadrazam Rüstem Paşa'ya döndü. "Paşa," dedi, "Asker kulanımız şehzademizi nasıl sever görür müsün? Var git Mustafa Han'a haber ver. Bir koşu gelip babasının elini öpsün. Sen de ne tedbir gerekiyorsa al. Şehzademizi şu ihtişama uygun karşılayalım. *Bir hata, bir eksik olmasın.*"

İki adam göz göze geldi. Birinin gözünden yaşlar akıyordu, ötekinde sevinç kıvılcımları dansediyordu. Rüstem uçacasına çıktı.

Şehzade Mustafa, Padişah ferman beklemez deyip bırlamıştı.

İstanbul'da konuşurlarken yüzüne bile bakmayan babası şimdi onu el öpmeye çağırıyordu. Padişahın, oğlunun ihtiraya uğradığına inandığını kabul etmek istemeyenlere en güzel cevap buydu.

Babasının muhteşem otağına doğru yürürken güneş, karşıdaki tepelerin ardına çekilmişti bile. Geride, kızıldan lacivertte, lacivertten karanlığa dönüşen kasvetli, son bir tuzun aydınlık kalmıştı. O da ha gitti, ha gidecekti. Ordugahın çeşitli yerlerinde ateşler yakılıyordu bir bir. Askerler de çadırların önlerindeki meşaleleri yakmakla meşguldü. Mutfak ocaklarından dumanlar yükseliyordu. Kahin demirlere geçirilerek çevrilen koyunlardan damlayan yağlarla, ateşlerden yükselen cayırtılı sesler sarmıştı etrafı. Kızarmış et kokularına, içine bir manga asker sığan kazanlarda pişirilen yemeklerin iç bayan kokusu da ekleniyordu.

Önlerinden geçtikçe askerler işlerini bırakıp saygıyla selamlıyordu şehzadeyi. Birden silahsız olduğu geldi aklına. Üzerinde kör bir çakı bile yoktu. Töre böyleydi. Padişahın huzuruna kim girerse girsin, yanında silah bulundurmazdı. Bir an asılan yüzü aydınlanıverdi Mustafa'nın. "Düşman inine mi giriyoruz?" diye mırıldandı gülerek. *"Bize can veren babamızın elini öpüp başımızı koyacağız. Silah ne lazım!"*

Sultan Süleyman'ın önünde alb, yeşilli sancakların nazlı nazlı dalgalandığı, en keskin nişancıların, en gözü kara fedailerin nöbet tuttuğu onbir tuğlu otağına yaklaşırken İkinci Vezir Damat Kara Ahmet'i gördü. Adam iki çadır arasındaki gölgeye gizlenmiş onu bekliyordu. "Gelme" uyarısını dinlemediğine kanıldığı belliydi Paşa'nın. Görmüşü almaya karar verdi. Endişe bulutları dolaşıyordu adamın yüzünde.

"Keşke sözümüzü dinleyip buralara gelmeseydiniz Mustafa Han."

"Sanma ki tavsiyeni dikkate almadık Paşa. Ama böyle uygun gördük. Babası savaşa giderken uzak durun evlada artık kim inanır!"

"Bunlar öyle günler ki şehzadem, size kimin inanacağı değil, sizin kime güveneceğiniz önemli."

"Sultan Süleyman'a da güvenmeyeceksek kime itimat edeceğiz bu cihanda? *Süleyman Han'ın kafirlerin bile güvenip sığındığı adaletinden oğlu mu korkup kaçacak!*"

"Beni efendimizin adaleti değil, Rüstem'in düşmanlığı korkutur. Sadrazam az önce bir alay askerle ordugahtan uzaklaşırken görülmüş. Efendimiz buradayken, paşa nereye gider? Sanki bir şeyden kaçar gibi telaşlıymış topal Rüstem."

Sadrazam'ı böyle apar topar konak yerinden uzaklaştıracak ne olabilirdi?

"Padişahımız bir görev vermiştir mutlaka," diye kestirip attı Mustafa. "Hem için rahat olsun. Babamız Tahmasp'la savaşırken bizi sağ omuz başında görmek istediğine göre masum olduğumuza inandı demektir."

"Yerinizde olsaydım buna güvenmezdim."

"Ayağımızın tozuyla bizi el öpmeye çağırmasına ne diyeceksin?"

"O çadırı girmeyin diyeceğim şehzadem."

Şehzade şaşırdı. Öfkeyle yay gibi kıvrılıverdi kaşı. "Bir bildiğin mi var paşa?" dedi sert sert. "Varsa açık söyle. Yok, eğer evhamlarla Hünkar hakkında kuşkular yaratmaya çalışıyorsan; babamızın enişte dediği sana yakışmıyor. Tanımasak, sadakatini ve hizmetlerini bilmesek, babayla oğlun düşman olmasında menfaatin var diye düşüneceğim neredeyse."

Adamın cevabını beklemeden döndü. Sert adımlarla Padişah çadırına doğru yürüdü.

Otağın önünde Yeniçeri Ağası saygıyla boyun eğip selamladı Mustafa'yı *"Şehzadem saf ve temiz midir"*

Üzerinde silah var mı diye sormanın saraycasıydı bu.

"Saf ve temizim."

Mustafa'nın cevabı da "Silahsızım," demeye geliyordu. Buna rağmen, dev muhafızlardan biri şehzadenin bir iki yerini el terasıyla kontrol etti. "Saf ve temiz," dedi Ağa'ya dönüp.

Artık el öpmek için babasının huzuruna çıkabilirdi.

Çadırın kapısını örten ağır deriyi kaldırırken, az ilerdeki padişah çadırına göre daha küçük ve gösterişsiz bir otağdan Şehzade Cihangir'in çıktığını ve bir şeyler söyleyerek hızla ona doğru geldiğini farketmedi. Deri kapı arkasından indi. İçerisi neredeyse karanlıktı. Tek bir mum yanıyordu çadırın arka tarafında bir yerlerde. Başını eğmiş bir gölge farketti. Sultan Süleyman akşam ezanından önce Kur'an okuyordu herhalde. Mumun titrek ve ölgün ışığında nasıl görüyor bu yaşta, diye düşündü.

"Baba!"

Fısıltısı içten gelen bir sevgiyle yüklüydü. Pişman oldu. Koskoca Sultan Süleyman'dı o.

"Padişahımız efendimiz Sultan Süleyman Han'ın elini öpüp başımıza koymaya geldik. İzin var mıdır?" Sesine bu kez sevgi kadar saygı ve resmiyet de katmıştı şehzade.

Gölgeden ses çıkmadı.

Mustafa iki adım daha attı.

Bir hışırtı duymasıyla arkasına dönmesi bir oldu ama artık çok geçti. Gizlendiği kocaman bir sandığın arkasından fırlayan belden yukarısı çıplak gölge omuzlarından kollarına kadar geçirip sıkıvermişti attığı kemendi.

"Baba," diye haykırdı Mustafa olanca gücünle. *"Gel gör bak Mustafa Han'ına neler ederler"*

Az önce babası sandığı gölge doğrulttu. Celâlî Kara Ali'den başkası değildi bu.

Şehzade Mustafa kollarını, ellerini hareketsiz bırakan kementten kurtulmaya çalışırken altı kement daha atıldı üstüne. Buna rağmen mücadele etti. Yedi dilsiz cellat bir an savruluverdi.

"*Baba evlada nazak kurar mı baba*" diye haykırdı bu sefer can havliyle. "Ne etti Mustafan sana da yağlı kementlere layık görürsün şehzadenin boynunu?"

Sesi dalga dalga yükseliyordu Mustafa'nın. Tam o sırada otağın yanıbaşında saf tutan meşterân, savaş havaları vurmaya başladı. Mustafa'nın çığlıklarını kendisiyle, bir paravanın arkasına gizlenip içerdeki kanlı sahneyi dinleyen padişahtan başka duyan olmadı.

"Masumum baba. Andolsun ki masum. Mustafan sana hiç yalan söyledi mi ki bu iftiralara inanır, evlat canına kastedersin canım baba?"

Boğuşma devam ederken hep birlikte yere yuvarlandılar. Yedi dilsiz birden üstüne çullandı. Mustafa sanki babasının her şeyi duyup gördüğünü biliyormuşçasına yeniden haykırdı. "İlle oğul canı lazımsa bin Mustafa feda olsun sana."

Sultan Süleyman paravanın arkasında diz çöktüğü seccadeye kapandı. Elleriyle kulaklarını tıkamaya çalıştı. Ama hemen vazgeçip içerde olup biteni ve oğlunun son sözlerini duymak için doğruldu. Ve yeniden tıkadı kulaklarını. Bıkıp usanmadan defalarca tekrarladı bu hareketi. "Bir mucize Allahım," diye yalvarıyordu içinden. "İbrahim'e tam oğlunu ateşe atarken nasıl koç gönderdiysen Süleyman kuluna da bir mucize gönder. Gönder ki, Mustafam kurtulsun. İhaneti silecek bir söz, iftirayı ispatlayacak bir şahit. Kurtar Mustafamı!

Ama mucize olmadı.

Yedi adamın, kementlerle zor zaptettiği Mustafa, bir silkinişte ayağa kalkmayı başardı. Savurduğu dilsizlerden biri devrilip kafasını sandığa vurdu. Orada öylece hareketsiz kaldı.

"Hadi baba," diye bağırdı bu sefer Mustafa.

"Al şu oğursuz cellatlarını başından da gel sen vur boynumu. Baba elinden gelen ölüm hoş geldi safa geldi. Ama bırakma oğlunu bu dilsizlerin eline."

Padişah perdenin arkasında seccadesine kapanmış eliyle yeri dövüyordu. Ağzı mühürlü katillerinin suskunluğu içinde Mustafa bu sesleri duydu. "Oradasın!" diye haykırdı. "Herşeyi duyuyor, seyrediyorsun. Gel kurtar Mustafa'nın canını öyleyse can babam. Ne duruyorsun? Baba dediğin ne gün için vardır?"

Sultan Süleyman birden doğruldu. Yerinden fırlamak istedi başaramadı. Gözyaşı yağmuruyla sakalları ıslanmıştı. Beklediği mucize nerede kalmıştı? "*Bu acıyı yaşatacağına verdiğin tahtı alıp başıma çalsaydın,*" diye isyanla haykırdı yeniden seccadeye kapanırken. "Al bari benim canımı şurada cıkta da şehzademle koyun koyuna yatayım."

Mustafa'nın duyduğu son ses babasının bu çığlığı oldu. Zihni bulanmaya başlamıştı yorgunluktan, dizlerinde mecal kalmadı. O sırada Kara Ali'yi gördü yeniden. Adam elindeki yağlı urganla ona yaklaşıyordu adım adım.

Birden direnmeyi bıraktı. "Mustafa'nı bağışla baba," dedi yavaşça. "Can derdine düşüp senin ölüm fermanına direndi. Madem ki padişah buyruğudur, yerine getirelim."

Dizlerinin üstüne çökerek, kelime-i şehadet getirmeye çalışırken Kara Ali yağlı urganı geçirmişti boynuna. Adam tam ölüm çemberini sıkacağı sırada, "Baba," diye hıçıklı bir feryat yükseldi Mustafa'nın gırtlağından. "Canım sana feda olsun. Arkamdan ağlama. Elime evlat kanı bulaştı diye günah korkusuyla titreme. Sen oğlunu affetmedin ama bil ki

Şehzade Mustafa kollarını, ellerini hareketsiz bırakan kementten kurtulmaya çalışırken altı kement daha atıldı üstüne. Buna rağmen mücadele etti. Yedi dilsiz cellat bir an savruluverdi.

"*Baba evlada nazak kurar mı baba*" diye haykırdı bu sefer can havliyle. "Ne etti Mustafan sana da yağlı kementlere layık görürsün şehzadenin boynunu?"

Sesi dalga dalga yükseliyordu Mustafa'nın. Tam o sırada otağın yanıbaşında saf tutan meşterân, savaş havaları vurmaya başladı. Mustafa'nın çığlıklarını kendisiyle, bir paravanın arkasına gizlenip içerdeki kanlı sahneyi dinleyen padişahtan başka duyan olmadı.

"Masumum baba. Andolsun ki masum. Mustafan sana hiç yalan söyledi mi ki bu iftiralara inanır, evlat canına kastedersin canım baba?"

Boğuşma devam ederken hep birlikte yere yuvarlandılar. Yedi dilsiz birden üstüne çullandı. Mustafa sanki babasının her şeyi duyup gördüğünü biliyormuşçasına yeniden haykırdı. "İlle oğul canı lazımsa bin Mustafa feda olsun sana."

Sultan Süleyman paravanın arkasında diz çöktüğü seccadeye kapandı. Elleriyle kulaklarını tıkamaya çalıştı. Ama hemen vazgeçip içerde olup biteni ve oğlunun son sözlerini duymak için doğruldu. Ve yeniden tıkadı kulaklarını. Bıkıp usanmadan defalarca tekrarladı bu hareketi. "Bir mucize Allahım," diye yalvarıyordu içinden. "İbrahim'e tam oğlunu ateşe atarken nasıl koç gönderdiysen Süleyman kuluna da bir mucize gönder. Gönder ki, Mustafam kurtulsun. İhaneti silecek bir söz, iftirayı ispatlayacak bir şahit. Kurtar Mustafamı!

Ama mucize olmadı.

Yedi adamın, kementlerle zor zaptettiği Mustafa, bir silkinişte ayağa kalkmayı başardı. Savurduğu dilsizlerden biri devrilip kafasını sandığa vurdu. Orada öylece hareketsiz kaldı.

"Hadi baba," diye bağırdı bu sefer Mustafa.

"Al şu oğursuz cellatlarını başından da gel sen vur boynumu. Baba elinden gelen ölüm hoş geldi safa geldi. Ama bırakma oğlunu bu dilsizlerin eline."

Padişah perdenin arkasında seccadesine kapanmış eliyle yeri dövüyordu. Ağzı mühürlü katillerinin suskunluğu içinde Mustafa bu sesleri duydu. "Oradasın!" diye haykırdı. "Herşeyi duyuyor, seyrediyorsun. Gel kurtar Mustafa'nın canını öyleyse can babam. Ne duruyorsun? Baba dediğin ne gün için vardır?"

Sultan Süleyman birden doğruldu. Yerinden fırlamak istedi başaramadı. Gözyaşı yağmuruyla sakalları ıslanmıştı. Beklediği mucize nerede kalmıştı? "*Bu acıyı yaşatacağına verdiğin tahtı alıp başıma çalsaydın,*" diye isyanla haykırdı yeniden seccadeye kapanırken. "Al bari benim canımı şurada cıkta da şehzademle koyun koyuna yatayım."

Mustafa'nın duyduğu son ses babasının bu çığlığı oldu. Zihni bulanmaya başlamıştı yorgunluktan, dizlerinde mecal kalmadı. O sırada Kara Ali'yi gördü yeniden. Adam elindeki yağlı urganla ona yaklaşıyordu adım adım.

Birden direnmeyi bıraktı. "Mustafa'nı bağışla baba," dedi yavaşça. "Can derdine düşüp senin ölüm fermanına direndi. Madem ki padişah buyruğudur, yerine getirelim."

Dizlerinin üstüne çökerek, kelime-i şehadet getirmeye çalışırken Kara Ali yağlı urganı geçirmişti boynuna. Adam tam ölüm çemberini sıkacağı sırada, "Baba," diye hıçıklı bir feryat yükseldi Mustafa'nın gırtlağından. "Canım sana feda olsun. Arkamdan ağlama. Elime evlat kanı bulaştı diye günah korkusuyla titreme. Sen oğlunu affetmedin ama bil ki

"Şehzade'nin bahtsız karısı küçücük oğlu gözünün önünde idam edilirken kocasının da ölüm haberini almış."

"Felaket, felaket!"

"Şair Yahya, Rüstem Paşa'yı yerden yere vuran, Mustafa Han'ı öven bir kaside yazmış. Yeniçeriler padişahın çadır önünde bağıra bağıra Yahya'nın şiirini okurmuş."

"Efendimizin sütkardeşi Mehmet Çelebi, şehzadenin başına geleni duyunca efendimizin çadırına dalmış. *'Oğlu Prens Don Carlos'un boynunu vurduran kanlı şarlken'den ne farkın kaldı ey Süleyman Han?* İsterse adı Süleyman olsun. Evlat canına kıyan adama ben artık kardaş demem. Hadi çağır dilsizlerini de öbür elime de kardeşkanı bulaşsın' diye bağırmış."

"Padişah gazaba gelmemiş mi?"

"Kardaşının boynuna sarılıp ağlamak istemiş ama Mehmet Çelebi çıkıp gitmiş."

"Felaket, felaket."

Birden dizlerinin bağı çözülüvermişti Hürrem'in. Olduğu yere yığıldı. O sırada, Merzuka, "Sultanım, sultanım, fe.." diye koşarak telaşla içeri girdi. Hürrem'i o halde görünce felaket sözcüğünün heceleri dudaklarında dondu kaldı. Tek bir damla kan kalmamıştı can yoldaşının yüzünde. "Yetişin kızlar," diye bağırarak Hürrem'in yanına çöktü. Serin sularla yüzünü, ellerini ovuşturarak kendine getirmeye çalıştı.

Kendini toparlayabildiğinde Hürrem Sultan, hizmetkarlarının kolları arasındaydı. *"Ne olmuş Merzuka?"* idi ilk sözü.

Ne diyeceğini bilemedi bir an Tatar kızı.

"Üzülme," diye mırıldanabildi sadece. İçinden güldü bu lafa. Yıllarca bu kanlı sonu istememiş miydi hanımı? Öyleyse niye üzülecekti ki?

Ama hiç de Merzuka'nın sandığı gibi olmamıştı işte. Haberi duyunca sevinçten bayılacağını sanan Hürrem, zihninden uzak tutmaya çalıştığı dehşetin etkisiyle yıkılıp kalmıştı orada. Üzüntü, kahır, vicdan azabı. Belki, belli belirsiz, gizliden gizliye "Bitti işte. Sonunda bitti. *Senin oğlun padişah olacak artık*" duygusu. Her şey karmakarışıktı içinde; her şey. Ama sevinç? O yoktu işte. Zafer sevinci, otuz yıl beklenen ana kavuşmanın coşkusu. Yoktu, yoktu. Hiçbiri yoktu içinde.

Hiç ummadığı bir şeyi daha farketti Hürrem. Mustafa'nın hayali belirivermişti gözünün önünde. Sarayda onu ilk gördüğü an. Gül bahçesinde hizmetçileri, halayıkları peşinde koşturarak yaptığı yaramazlıklar, attığı çığlıklar. Oğlu Cihangir'le oynadıkları oyunlar. Cihangir'in bir türlü 'ağabey' diyemediği için, *"Ağ, ağ"* diye koşup boynuna sarılması...

Keşke böyle olmasaydı, diye inledi içinden Hürrem.

Gözyaşları boşandı. "Ne olmuş?" diye sordu yeniden hıçkırıklar arasında.

Merzuka başını öne eğince nedimelerinden biri anlattı olup biteni.

Yedi dilsiz cellat Mustafa Han'ı boğmuştu. Öfkelenen asker, Sadrazam Rüstem Paşa'nın çadırına saldırmış, yakıp yıkmıştı ama damadı bulamamıştı. Padişah'a gelince, ilk işi başına gelecekleri anlayıp kaçan sadrazamın yerine, Şehzade Mustafa'yı sevdiği çok iyi bilinen ve askerin de büyük saygı duyduğu İkinci Vezir Damat Kara Ahmet Paşa'yı görevde getirmişti. Sokollu Mehmet diye biri de vezir olmuştu. Bu arada Şehzade Cihangir...

Hürrem küçük oğlunun adını duyunca birden dikildi verdi.

"Ne olmuş şehzademe!"

"Cihangir Han olup biten her şeyi gönnüş. Cinayet, cinayet diye çığlıklar atarak koşturmuş. Günlerce yemek yememiş."

Hürrem, "Vah benim küçük şehzadem, vah Cihangirim" diye dizlerini döverken, nedime son haberi de verdi.

"*Efendimiz Şehzade Selim Han'ı tahtın varisi ilan etmiş.*"

Sessizlik.

Hürrem birden anlayamamıştı. Yeniden, ne olmuş? diye sormaya dili varmadı. Sessiz sessiz dizlerini dövmeye devam etti. Hürrem'in duymadığını sanan nedime tekrar etti:

"Şehzade Selim Han'ı padişahımız veliaht ilan etmiş."

Hürrem'in oğlu artık resmen padişah adayıydı. Ama yanlış isim! Beyazıt veliaht olmalıydı. Tamam, yaş sırasına bakarsan hak Selim'indi ama Osmanlı tahtına Beyazıt gerekti.

Hürrem birden her şeyin boşa gittiğini anladı. Nasıl bir şeydi bu iktidar? Yakaladıkça uzaklaşıyordu insan. Durmadan koşmak gerekiyordu ardından. Tam yakaladım derken kaybediyordun. Serap dedikleri bu muydu yoksa?

Şehzade Mustafa ve oğlunun kanları kurumadan, felaketten sadece on üç gün sonra saray yine çığlıklarla uyandı bir geceyarısı.

"Koşun, bahtsız sultana haber edin."

"Üstümüzde lanet dolaşıyor!"

Hürrem kapıyı açtığında, Merzuka ayaklarına kapandı.

"Ne oldu Merzuka? Yoksa Hazret-i Sultan..."

Sözünün sonunu getiremedi. Tatar can yoldaşı, "*Başın sağolsun Hürrem Sultan,*" diye inledi. "*Cihangir Şah, Halep'te ölmüş!*"

LXIII

Beş Yıl Sonra
Güz, 1558

Kara Cafer, bıçağını öldürdüğü adamın üstüne sürterek sildi, arabadan atlayıp metruk binaya girdi. Taşıdığı ölümü teslim edeceği kişiyle buluşacaktı bu gizli geçitte.

Çifte felaketin üzerinden beş yıl geçmişti. Beş koca yıl. Ama Şehzade Mustafa'nın idamı, on üç gün sonra da çok sevdiği ağabeysinin yedi dilsiz cellat tarafından vahşice boğulmasına tanık olan şehzade Cihangir'in üzüntüsünden hastalanıp babasının kollarında can vermesinden sonra hiç bir şeyin tadı kalmamıştı artık. Ne padişah eski Sultan Süleyman'dı, ne hanım sultan eski Hürrem.

Mutluluk ve sevinç küsmüştü saraya. Hürrem Sultan'ın bir zamanlar sarayı çınlatan kahkahaları silinip gitmişti duvarlardan. Şarkıları da duyulmuyordu artık.

Duyulan tek şey Hürrem'in taht için birbirine girmiş iki oğlunun kavgası ve tahta çıkacak şehzadeyi doğru seçip makam kapmak, ya da seçtikleri şehzadenin tahta çıkmasına yardımcı olarak mevki sahibi olmak için kıyasıya mücadele eden vezirlerin dedikodularıydı.

Gerçi Hürrem Sultan, Süleyman'ın askerin öfkesini yatıştırmak için görevden aldığı damadı Rüstem Paşa'yı iki yılın ardından yeniden Sadrazamlığa getirmesi için padişahı ikna etmişti ama Rüstem'in çevirdiği dolaplar bile, ikisiler kavgasına tutuşan şehzadelerle vezirlerin entrikaları yanında sönük kalıyordu.

Şimdi bir de bu Lala Mustafa Paşa belası çıkmıştı başlarına. Rüstem Paşa, adamı Şehzade Selim'in yanına göndererek gözden uzaklaştırmıştı. Fakat Selim'den tahta çıkınca, Rüstem'in yerine Sadrazam olma sözü alan Lala Mustafa, öyle dolaplar çeviriyordu ki, bu yolda pek usta olan Rüstem Paşa'nın bile ağzı açık kalıyordu. Lala Mustafa Paşa'yla yıldızı iyice parlamaya başlayan Sokollu Mehmet Paşa Selim'i tahta çıkarmak için birbiriyle yarışıyordu. İki adam Hürrem-Beyazıt-Rüstem üçgeninin can düşmanı olup çıkmıştı.

İşte şimdi can düşmanının canına ot tıkama zamanı gelmişti.

Cafer şalvarının dipsiz kuyuyu andıran cebindeki zehir şişesini bir kere daha kontrol etti korkarak. Ölüm yerindeydi. Şişe kırılsa, tenine temas etse bile bir-iki dakikada canını alacak kırk yılan zehiriyle doluydu.

Yaktığı meşalenin titrek alevinde sırtını duvara vererek sessizce, yavaş yavaş ilerleyen Cafer, şişeyi onu bekleyen adama teslim edince rahatlayacaktı. Ölüm yolculuğuna çıkacaktı şişe. Lala Mustafa'nın ve Sokollu'nun hesabını görene kadar.

Birden olduğu yere çakılıp kaldı. Bir ıkırtı mı olmuştu? Kulaklarını açıp sessizliğe kulak verdi. Hiçbir şey duyamadı. Ama bir sürünme işittiğine yemin edebilirdi. Biraz daha dinledi. Yine bir şey işitmedi. Bu yıkıntının içinde cirit atan farelerden biriydi herhalde.

Ses çıkarmamaya çalışarak ilerledi.

O sesi yine duyunca, elindeki meşalenin bir adım ötesinden ilerisini aydınlatmayan ölgün alevini yere basıp söndürdü. Karanlığın içinde kaybolmuştu Cafer. Bir eli, az önce arabacının gırtlağını kesen hançerindeydi. Biri ele mi verdi yoksa beni? diye düşündü. Öyle ya, sarayda casus eksik olur muydu hiç? Dün Makbul İbrahim Paşa'nın casusları kaymıydı, şimdi Rüstem Paşa'nın. Şehzade Selim'le Lala Mustafa ve Sokollu'nun adamları da duvar diplerinde, kapı arkalarında, perde gerilerinde dolanıp duruyordu mutlaka.

Hiç ses duymadığına göre, çaresiz karanlığın içinde devam edecekti yoluna. Zaten topu topu beş on metre kalmıştı, ölüm elçisiyle buluşacakları açıklığa.

Tam adımını atmak üzereyken, gırtlağına dayanan sivri ve keskin çeliğin temasıyla titredi Cafer. Karanlığın içinde pis kokulu bir soluk çarptı yüzüne.

"*Yasemin mi seversin, sümbül mü?*"

Gerilen sinirleri birden boşalıverdi Cafer'in. Yüzü gözü terden sırılsıklam olmuştu. Beklediği adamdı bu. "Sen misin?" diye fısıldadı karanlığın içine doğru.

Iğrenç kokulu soluk yine suratını yaladı. Sivri ve keskin çelik boğazına saplandı canını acıtarak. "Cevap ver. Öldürsün."

"*Yasemin. Sümbül'den nefret ederim.*"

Kararlaştırdıkları parolaydı bu. Eliyle artık gırtlağını delmeye başlayan çeliği uzaklaştırmaya çalıştı. Ama öteki hançeri çekmeye niyeti yoktu.

"Ölmeye mi geldin, öldürmeye mi?"

Bir an korku yüreğini yangına verdi. Yoksa ölüm elçisi yakalanmış, bülbül gibi ötmüş müydü? Şimdi gırtlağını delen hançeri tutan el, Lala Mustafa'nın üzerine salacağı casus değil de, onu konuşturan herife mi attı?

"*Ne ölmeye, ne öldürmeye. Bir dost görmeye*," dedi Cafer sabırsızlandığını ve korktuğunu ele veren bir sesle.

Bu da işaretiydi, parolanın. Boğazındaki hançer şimdi ya geri çekilecek, ya da gırtlağını parçalayacaktı.

Birincisi oldu. Cafer farkında olmadan elini az önce çeliğin battığı yere götürdü. Kanın sıcak ıslaklığını hissetti.

"Az daha gırtlağını delecektin."

Beriki kötü kötü güldü sadece ve "Getirdin mi?" diye sordu.

Cafer elini yeniden şalvarının cebine daldırdı. Ölümü çıkarıp uzattı. Birden adamın gözlerinin akı belirdi karanlığın içinde. El yordamıyla uzanıp şişeyi aldı.

"Dikkat et," diye soludu Cafer. "Bir kırılırsa seni de sağ komaz."

Şişeyi koparır gibi elinden alan adamın gözlerinin akı karanlığın içinde kayboldu. Ölüm elçisi geldiği gibi yok oldu.

Cafer bir süre olduğu yere çöküp yüreğindeki gümbürdeyen davulların susmasını bekledi.

Görevini yapmıştı. *Ölüm yola çıkmıştı yine.*

Hürrem Sultan Edirne'den döneli dört ay olmuştu. Kocasının odasına girdiğinde içerisi neredeyse karanlıktı. Sultan Süleyman, pencereden avluyu aydınlatan meşalelerin dansını seyrediyordu. Alevler, az ötedeki binanın duvarında kızıl bir yangın oluşturmuştu. Ateşin oynak kızıllığında başlarına giydikleri uzun börk ve üsküflerle avluda üç aşağı, beş yukarı yürüyerek devriye gezen müzrakh yeniçerilerin duvarlara yansıyan gölgeleri masallardaki devlere dönüşüyordu.

Hürrem, sırma kordonlarla süslenmiş erguvan rengi taftа eteğini hışırdatarak padişahı selamladı.

Saçlarını yine çift sıra örmüş, başının arkasına bir taç gibi oturtmuştu. Şehzade Cihangir'in ölüm haberini aldığı günden beri, kızıl bir yangını andıran saçlarını omuzlarından aşağı salıvermiyordu artık.

Sultan Süleyman kumaş hışırtısını duyunca yavaşça Hürrem'e doğru döndü. Dillere destan kavuğu, yatağın başucundaki ayaklı askılığa yerleştirilmiş kaftanın üzerinde duruyordu.

Artık *altmış üç yaşındaydı Süleyman*. Saçı sakalı ağarmış çok olmuştu. Pencereden yansıyan kızıllık, padişahın aksakallarını da tutuşturmuştu sanki. İşlemeli siyah bir gömlek ve siyah bir şalvar giymişti. Şalvarının bileği, ayağındaki kırmık uçlu kırmızı çizmenin içinde kayboluyordu. Beli, kalın, kırmızı bir kuşakla tutturulmuştu.

Hürrem, "Hazret-i Sultanım," diye fısıldadı.

Kansının kıpırdamadığını gören Süleyman ona doğru ilerledi. Elleriyle omuzlarından tuttu. Meşalelerin avludan yansıyan kızıllığı Hürrem'in gözlerinde bir çakıp bir söndü. Ah bu gözler diye düşündü padişah. *Onuz yedi yıldır bitiyor beni.*

"Solgun musun sen? Dur hele iyice bakayım."

Gerçekten yüzü sapsarıydı kansının. Elini alnına götürdü.

"Ateşin de var. Hekimbaşına haber edelim, gelip baksın.

"Efendimizin Hürrem kuluna ilgi ve şefkati en iyi ilaçtır. Telaş etmeyin. Soğuk aldık herhalde."

Padişah gidip pencerenin önündeki uçsuz bucaksız geniş divana otardu. "Gel otur," der gibi eliyle vurdu. Hürrem, artık inceliğinden bir hayli kaybetmiş olsa da dürgün vücudunu dalgalandırarak kocasına doğru yürüyüp yanına otardu. Padişah, vücudundan yayılan binbir çiçeğin kokusunu ciğerlerine çekti.

"Süleyman Han'ın artık kocuyor Hürrem. İhtiyarladım."

Hürrem hemen eliyle kocasının dudaklarını örttü. "Hiç de değil. Kendinize haksızlık edersiniz. Hünkarımın ömrü bol, saltanatı daim olsun. Göz edenin gözü çıksın. Aslan gibisiniz maşallah."

Padişah güldü. Daha doğrusu gülmeye benzeyen bir şeydi bu. On üç gün arayla yaşadığı çifte felaketin ardından böyle gevrek bir kahkaha attığını ne duyan olmuştu Sultan Süleyman'ın, ne gören. "At sırtında yorulurum. Belim ağrır, sırtım tutulur. Hekimbaşı yakı yakalım, merhemler sürüp saralım, diye tutturur. At sırtına binmek bir dert, inmek bin dert olur. Sen buna aslan mı dersin?"

"Bugün kır şahbazın sırtında efendimizi görünce gözümüz kamaştı. Samur kürklü kaftanınız içinde öyle heybetliydiniz ki bir an şaşırdık. Hangisi muhteşem; padişahımın şanı mı yoksa, bedeni mi? diye kendimize sorup durduk."

Sultan Süleyman karısının yaşına rağmen gül kadar taze görünen yanağını okşadı. "O heybet, ihtişam samur kaftanla, şu koca kavuktandır Hürrem. *Kaftan yüreğimin soğuğunu örter, kavuk saçlarıma düşen karı gizler.* Heybetimiz ondandır."

Hürrem, elini tekrar padişahın dudaklarına götürdü. Padişah, karısının küçük bir beyaz güvercini andıran elini tutup parmaklarının ucunu öptü.

"Öyle dersin de Hürrem: asker orada burada. Padişahınız niye durur? Kılıcınız kında paslandı. Savaşa hasret kaldık. Padişah kısmı sarayda oturacaksa ne lazım, diye homurdanır, durur."

Hürrem elini çekip dikildi. "Sultanım iyi bilir. Nifak varsa başını bulmak gerekir. Nankörlerin kellesini koparmak da caizdir."

"Asker haklıdır. Ordu sefer için vardır. Yeni fetihler olmalı ki yeniçeri kullarımın, sipahilerimin, akıncılarımın nafakası, fakirin sadakası çıksın."

Karısının gözlerine baktı.

"Geçen gün üşenmedim saydım. Tam otuz sekiz yıl geçmiş. Eyüp Sultan'da kılıç kuşanıp tahta çıkdığımızda doğan bebeler gayrı baba olmuş."

Padişah, Hürrem'in ellerini avuçlarının arasına alıp okşamaya başladı. "Dile kolay otuz sekiz yıldır bu cihan tahtında oturur, dünyaya nizam veririz. Ama yoruldum artık Hürrem."

Hürrem birden telaşlandığını hissetti. Ne oluyordu? Ne demek istiyordu şimdi? Her şeyi Selim'e bırakıp tahtın feragat etmeye mi hazırlanıyordu padişah? Yoksa ağzını mı arıyordu onun? Bir şeyden mi şüphelendi, diye düşünürken, devam etti kocası.

"Bazı geceler, *yol buraya kadar ey Gazi Süleyman*, diyorum. Devlet işlerini bırak Şehzade Selim'e. Bir kenara çekil. Neylersiniz, mış seyret."

Hürrem ürperdiğini hissettirmemeye çalıştı. Artık sözün burasında müdahale etmeliydi. Ama sabırlı olması gerektiğini bilecek kadar tecrübeli ve akıllıydı. Son sözü beklemeliydi, Süleyman daha diyeceğini dememişti.

"Ama gel gör ki, *veliahd şehzademiz, hanımların kaymağını, Osmanlı memleketinden çok sever.* Bizim yemnize Ziget-

var'a sefer eylemektense, Hayrettin Paşa'nın Venedik'ten getirip hediye ettiği cariyenin koynunda içmeyi tercih eder. Neydi şu kızın adı? Nur..."

"Nurbanu."

Neredeyse sevinçten çığlık atacaktı Hürrem. Mustafa'yı idam ettirdiği gün, "Sıra Selim Han'ın. Kanun kitap öyle der," diye Hürrem'in bütün ısrarlarına rağmen Beyazıt'a veliaht yapmayı kabul etmeyen Padişahı büyük oğullarını tahta çıkarma fikrinden uzaklaştıracak bir şeyler olmuştu mutlaka.

Fakat yine de tedbiri elden bırakmadı. "Haklısın Sultanım," diye atılsa belki de tuzağa düşecekti. Onun için aşağıdan aldı: "Oğlumuza haksızlık etmez misin Hünkarım? Gençken kimin başında rüzgarlar esmez? Evet, Selim, uçarıdır, tecrübesizdir. İçkiye düşkündür ama damarlarında dünyayı titreten Sultan Süleyman'ın kanı dolaşır."

Süleyman, kansının gözlerine baktı. "Bir de senin," diye ekledi yavaşça. Acı bir ifade oturdu yüzüne. "*Kan yerine şarap* akmıyorsa damarlarında..."

Padişahın, güçlü ela gözlerini dikip dikkatle kendisini süzdüğünü biliyordu. Bakışlarıyla beynini okumaya çalıştığını hissetti adamın. Hürrem ona güven verir görünmeye devam etmeliydi.

"Saltanatın sonsuz, için rahat olsun. Vakit saat geldiğinde Selim, senin oğlun olduğunu ispat edecek akıl ve cesareti gösterecektir."

"Öyle mi olacak acaba? Onun yaşındayken namımız avratların koynunda değil, savaş meydanlarında yürürdü. Şehzademiz ise gördüğü her güzele esir olur."

Hürrem son olarak işi şakaya vurmayı da denedi. "Padişahımın da vaktiyle ne çapkın olduğunu bilmeyen mi var? Kaşla göz arasında mendili imzama nasıl koyuverdiğimi unutmuş musunuz? Mekanı cennet olsun anneniz Hafza Sultan bile el çabukluğunuza şaşırmıştı. Hem Lala Mustafa Paşa, hem yeni gözdeniz Sokollu her yerde, armut dibine düşer, demiyor mu? Şehzadem sizin oğlunuz, elbet size çekecek."

Kanuni sedirden kalktı. Hürrem gibi akıllı bir kadın, her yerde bu sözlerin onun Rus olduğunu hatırlatmak için söylendiğini anlamamış olabilir mi? diye sordu kendine. Yoksa Divan'da konuşulan her şeyi anında duyduğunu ima etmek için mi söylemişti bunu karısı?

Hürrem sedef kakmalı sehpaya seğirtti. Kristal sürahiden, kocasına içinde kavrulmuş çam fıstıkları yüzen şerbet koydu. Gül suyu da serpip eğilerek eşine uzattı. Padişah, serin şerbetten bir yudum içti.

"Hiç oğlunu korumaya kalkma," dedi Sultan Süleyman. "Demem o ki; Şehzade Selim oğlumdur oğul olmaya, cesurdur ama bana benzemez. Ne saçı, ne sakalı, ne boyu, ne huyu. Bak ahali bile *Sarı Selim* der şehzademe."

Oruz yıllık şüphe sarıverdi Hürrem Sultan'ın yüreğini yeniden. Nereden çıkarıyordu bu lafları padişah şimdi? Onun içini kemiren kuşku, yoksa Süleyman'ın beynini de mi dağlıyordu yıllardır gizli gizli? Saçmalama, diye azarladı kendini Hürrem. Öyle olsa hala hayatta olur musun? Hem o azabı, kuşkuyu yüreğinden söküp atmadın mı sen?

"Şehzademi doğduğu gün bana benzediği için öpüp koklayan siz değil miydiniz Hazret-i Sultanım? Neden şimdi böyle şeyler söyler kulunuzu kırarsınız?"

Padişah yutkundu. Şerbetten bir yudum daha içti. Sesi şimdi bir sır açıklıyormuş gibi fısıltı halinde çıkıyordu. "Şu *kaderin Koca Süleyman'a* entiği oyuna bak Hürrem. Ogu-

na, kanun, nizam böyle gerektirir, diye dağlar gibi Mustafa'ma kaydığım devleti, askerin sarhoş bellediği bir Sarı Selim'e bırakacağız!"

Hürrem hemen "Ahh yiğit Şehzadem," diye inledi. "Ama elden ne gelirdi? Ortada delil, ispat vardı. Kanun, nizam böyle değil midir? Devlet için gerekiyorsa; *suç yerde, bağ omuzda kalmaz* denmemiş midir? Öyleyse günahı nedir ki Hazret-i Sultanın, beş yıldır kendini yer bitirir?"

"Sana, Süleyman sen olsan hükmün ne olur, diye sorduğumu hatırlıyor musun?"

Elbette hatırlıyordu ama sustu.

"Bağışlarım demiştin Hürrem. Devlet benim, taht benim, evlat benimse; kime ne? Bağışlardım şehzademi demiştin. Ama ben, bilemedim. Bağışlayamadığım yiğit Mustafa mı?"

Padişahın sesi titriyordu artık. Hürrem bir şey söylemeye niyetlendi ama Süleyman susturdu. "*Ya gerçekten masumsa Hürrem? Ya iftiraya uğradıysa şehzadem?*"

Hürrem, ağzını açtı ama vazgeçti. Ne diyecekti ki.

"Mustafam o uğursuz günden beri kabusum oldu kadın sultanım. Her gece rüyama girer oğlum. Ben masumdum *canıma can veren, canımdan can alan canım babam.* Niye kıydın bana? Madem evlat canı gerekirdi, sen alaydın ya Mustafa'nın canını. Niye bıraktın boynumu cellat ellerine, diye haykırır. Sonra..."

Gözleri sanki görmeden bakıyordu. "Sonra... Sonra..." diye kekeledi. "Sonra birden gözlerinden kan fışkırır Mustafamın ve..." Padişah, Hürrem'e doğru uzattığı titreyen ellerine dehşetle baktı. "Ellerim... *Ellerim kan içinde kalır...*"

Hürrem hemen kocasına koştu, sarılıp ellerini öptü.

"Namınız alkış Kanuni diye yürümüş, Çin'de, Hint'te, Frenk diyarlarında adaleti dillere destan olmuş sultanımın ellerinde kan ne arar? Keşke bütün hanların, hakanların eli lei Hazret-i Sultan'ın eller kadar temiz olsa."

Ardından konuyu değiştirmeye niyetlendi.

"Hem niye kendinize işkence edersiniz ki? Taht nasip olduğunda, Şehzade Selim'e devlet işlerinde hizmet edecek bir sürü vezir olacaktır çevresinde."

Padişah bir an durdu, konunun değiştirilmesine itiraz edecek gibiydi ama vazgeçti. "Kul aklı bir yere kadardır Hürrem. Gerisi tahtın sahibine kalmıştır. Divan'da bir kere, sultan bizim lafımızdan çıkmaz, dendi mi artık hayır gelmez. Ya tahtı adamın başına geçirirler, ya devletin başına bin gaile açarlar, İbrahim Paşa'yı unuttun mu?"

Unutur muyum hiç Hurvat çakalını? diye geçirdi içinden Hürrem. Sana kalsaydı kimbilir daha ne işler açaçaktı başına. Bereket Hürrem var da senin gözünü açtı.

Süleyman sessiz kaldığını görünce karısının yüzüne baktı. Oysa ne zaman İbrahim'in bahsi geçse mutlaka diyecek bir lafı olurdu. Bardağın dibinde kalan son şerbet yudumunu da içti. Hürrem, padişahın ellerinin hala titrediğini farketti.

"Korkum ondandır," diye devam etti Süleyman, "Yoksa Selim Han şehzademdir. Mustafam artık cennette olduğuna göre, tahtımız ona haktır. Adil olan budur. Ama ya devletin başına bir sıkıntı açarsa, Devlet, ataları Yıldırım Han'ın esaret ayrılığına dayanamayıp canına kıymasından sonra olduğu gibi bir felakete sürüklenirse Hürrem, nice olur."

Uygun an gelmişti artık. Padişah'ın öfkeye kapılacağını bilmesine rağmen, şansını bir kere daha denemeye karar verdi. Belki gördüğü kabuslar ve Selim hakkındaki endişeleri, Beyazıt'ı affetmesine sebep olmuştu, kimbilir

"Efendimin aklı, herkesten üstündür. Ona akıl vermek kulunun haddi değildir. Allah korusun, yarın bir hal olur, korkularınız gerçekleşir ve oğlumuz Selim devleti idarede aciz düşerse, ahirette, 'niye bana demedin?' siteminize muhatap olmamak için, hiddetinizden korksam da diyeceğimi demek isterim."

"De hele Hürrem. Bir yol göster. De ki 'Aha bu yol esenliğe çıkar', ben de inanayım; yürüyüp gideyim."

Hürrem, kocasını elinden tuttu. "Allahım şehzadelerimin ikisini bizden çok sevdi. Mehmetimi de, Cihangirimi de tez aldı. Bağrımız yandı elbet. Ama seni varissiz koymadı. Tahtını bırakacağın iki şehzaden var..."

"Ya Mustafa," diye kükremek geçti Padişah'ın aklından. "Mustafa Han şehzademiz değil miydi ki anmazsın?" diyecekken vazgeçti. Artık ne önemi vardı ki? *Öz babasının hayatı yiğidinin hesabını el kadınına mı soracaktı?*

"*Selim'den endişen varsa, bak beride Beyazıt Han* ne güne durur?" diye devam etti Hürrem. "Beyazıt da, senin canın, senin kanın değil mi? Derler ki, ha Sultan Fatih, ha şehzaden Beyazıt."

Kanuni haşımla kalktı.

"*Selim sarhoş ama sadık, Beyazıt cesur ama hilebaz.* Sen şimdi benden sadakati bırakıp hileyi seçmemi mi istiyorsun? Hileyi, ihaneti seçseydi, Mustafa'ya kıyar mıydı Süleyman?"

Ok yaydan çıkmıştı artık. Hürrem, yumuşacık bir sesle, tane tane konuştu. "İkisi de bizim oğlumuz. Ama ben onların padişahlığından daha iyi tanırım. Çünkü hünkarının soyuna burada can verdim." Hürrem yavaşça elini karnının üstünde gezdirdi. "Beş kere dokuz ay efendimin emanetlerini karnımda taşıdım. Bilirim ki, Osmanlı'da bir padişaha beş evlat, dört şehzade veren başka ana yoktur. Her şeylerini bilirim çocuklarımın. Hissederim. Anlarım. Beyazıt cesur olduğu için atıktır. Senin gibi sadece devleti düşünür. Kardeşi Selim hakkında senin duyduğun endişeleri o da besler. Yaşlığı cahillik ondandır."

Sultan Süleyman ellerini karısından kurtarıp ayağa kalktı. Sesi yüksek çıkmıyordu ama her kelimesinde, öfke bir kurbağ gibi şaklıyordu.

"Ne cehaleti kadın? Dedesi Selim Han'a çekmiş işte. Tahtı babasının elinden almaya kalktı. Üstelik daha Mustafa'nın kemiği toprağa karışmadan. Hem de ben savaştayken. Şehzade Mustafa ölmemiş, yaşıyor' diye *düzmece* bir şehzade yaratıp fitne yaymaya ve güya fitneyi bastırmak için İstanbul'a yürümeye sen cehalet mi diyorsun? Niğbolu sancakbeyim Dulkadiroğlu Mehmet Paşa, elini ondan çabuk tutup düzmecenin kellesini koparmasaydı neler olabilirdi hiç düşünmüyor musun?"

Hürrem, 'Düzmece Mustafa'nın benim planım olduğunu, adamı Rüstem'in tuttuğunu anlasa yüreğine iner, diye düşündü. Ama ölmeden hepimizin işini bitirir Şehzade Mustafa'nın intikamını almak için mutlaka, diye daldığı düşüncelere bir yenisini ekleyerek ürperdi.

Padişah öfkeyle odanın içinde bir iki adım attı. "Tamam, babam Selim Han babasına başkaldırdı ama ben Süleyman Şah, dedemiz Beyazıt kadar çaresiz ve yaşlı mıyım ki, oğlumuz devleti elimizden almaya kalkar!"

Hürrem, padişahın gazabının sınırında olduğunun farkındaydı ve bu onun sonu olabilirdi.

Süleyman birden haşımla döndü. Bir kolunu Hürrem'e doğru sert uzattı. "Bak Hürrem, elime evlat kan bulaşıran adam, değil padişah, mermer olsa erir gider. *Şehzade Beyazıt Han'ın kellesi bugün hala omuzlarının üzerinde*

duruyorsa, çektiğim tarifsiz acıdandır. İkinci bir oğul kanı elime sıçramasın. Tamam mı? Onun için bu konu burada kapanmıştır. Sen var dinlen. Hastasın."

Evet hastaydı. Bir aydır kramplarla kıvranıyordu sık sık. Hem artık ısranın anlamı yoktu. Tafta eteğini hışırdatarak eğilip kocasını selamladı.

"Oğul ikimizin, ferman senindir Sultanım."

Selim'i kışkırtan Mustafa domuzuyla Sokollu denen o Hırvat çakalı ortadan kalkınca herşey yoluna girecekti nasıl olsa.

Önce o iyileşmeliydi. Kurtulmalıydı şu içini kasıp kavuran sancılardan.

Ama kurtulamadı Hürrem. İyileşeceğine her gün daha da arttı sancıları. Damarlarından kanın çekildiğini hissediyordu. Hekimlerin verdiği ilaçlar da hiçbir işe yaramıyordu. Hele şu yeni hizmetçinin verdiği. Zehir gibi acıydı.

Merzuka'ya kızı işaret ederek, "*Kim bu?*" diye fısıldadı bir gün. "Birkaç aydır görüyorum bu kızı."

Hastalığı onu üzüntüden kahrettiği halde Merzuka "Hıı.. " diye gülümsedi. "Biz Edirne Sarayı'ndayken geldi."

"Nereli biliyor musun?"

"*Hırvatmış.*"

Birden halsiz gözlerinde bir parıltı dolaşır gibi oldu. "Hırvat mı?"

"Evet. Sokollu Mehmet Paşa Rumeli Beylerbeyi'yken onun hizmetindeymiş. Sonra Edirne'ye vermişler. Biz oraya gidince de yardımcı olsun diye yanımıza kattılar. Pek hamarat bir şey."

Sokollu'dan ötesini duymamıştı Hürrem. Sokollu'nun hizmetindeymiş ha? Akrep yuvasından..

Zehir! Beynine burgu gibi saplandı bu kelime. Şüphe onu acılar içinde kıvrandıran sancılarını bile unutturdu.

Olabilir miydi böyle bir şey? Ona kadar ulaşabilir miydi? Şöyle ulaşmasında ki? Hamamdaki yılan nasıl ulaştıysa, o da öyle sokulmuştu belki de. Hem kendisi de aynı şeyi yapmaya çalışmıyor muydu? Onun düşündüğü tedbiri başkası da alırdı elbet.

"Şana Cafer'i çağır," diye mırıldandı yavaşça.

Cafer girdiğinde, hanımının ışığı yavaş yavaş sönen gözlerini görünce gözyaşlarını tutamadı.

"Kes zırlamayı," dedi Hürrem sertçe. "Bir haber yok mu?"

Cafer başını öne eğdi.

"Sorumu duymadın mı? Bir haber yok mu?"

"Var," diye fısıldadı Cafer neredeyse duyulmayacak bir sesle.

Adamın susuşunu görünce anladı Hürrem. Topal damadın planı çökmüştü bu sefer. "Yakalamışlar mı?"

Cafer, hanımının yüzüne bakmaya utanarak başını salladı.

"Kafasını kesmişler. Nöbetçiler bir torba içinde duvar dibinde bulmuş. Görür görmez tanıdım. Yemyeşildi suratı. Torbadan bir de şişe çıkmış. Boş bir şişe."

Ölüm elçisi taşıdığı ölümün kurbanı olmuştu demek ki. Konuşturmak için işkence yapmışlar, kafasını kesmeden tasıdığı zehiri ona içirmişlerdi demek ki.

Konuşmuş mu acaba demeye dili varmadı. Konuşsa ne olacaktı? Konuşmasa ne değişecekti?

Merzuka'ya, "Bulup getir şu Hırvat kızını," diye bağırdı ama fayda etmedi. Kız ortadan kaybolmuştu.

İki gün sonra Hürrem, "Görüyor musun Cafer Ağa," dedi. Sesi artık güçlükle duyulabiliyordu. "Ne güzellik bakı, ne

saltanat." Elindeki kırmızı benekli küçük aynayı kaldırıp yüzüne bakmaya çalıştı, gücü yetmedi. "Öksüz geldiğimiz saraydan, öksüz çıkıp gideceğiz eninde sonunda. Arkamızdan ağlayan bile olmayacak."

Merzuka'yla Cafer'in başucunda hıçkırıklarını duydu. Setaret Kalfa yaşasaydı o da ağlarda mutlaka. "*Siz hariç*" diye gülümsedi.

"Padişahımız da yanımdan ayrılmıyor," dedi telaşla Merzuka. "Biliyorum. İşte ona dayanamıyorum ya. Sebep olduğum felaketlerden sonra Süleyman'ın benim için döktüğü gözyaşları yüreğime ateş gibi damlıyor."

Bir an sustu. "Ah, benim sadık sevgililerim," dedi. "Çocuklarım bile üç günde unutur. Üçünüzden başka *kimsem yok işte ağlayacak.*"

Cafer birden protokolü boşverip Hürrem'in mecalsiz elini kocaman avuçlarının arasına aldı. "Var," diye hıçkırıklara boğuldu. "Var, var. Var!"

"Kim?"

Cevabı duyamadı Hürrem. Yine dalıp gitmişti.

Artık sık sık bilincini kaybediyordu. Hekimler ümit kalmadığını söylediği andan beri Sultan Süleyman karısının başucundaydı. Hatıralar gözlerinin önünde geçit resmi yaparken, Hürrem'in doyamadığı gözlerini açmasını, ona gülümsemesini bekliyordu umutla.

Yatağın öbür yanında heykel gibi duran ak saçlı, aksakallı dev adama baktı Padişah. Yüzündeki ifadeden, Hürrem'in haline ne kadar üzüldüğü belli oluyordu. Merzuka, *"İlle de gelecek,"* diye tutturmuştu. "Bırakın gelsin Hünkara. Burada olduğunu bilseydi, Hürrem Hanım da başucunda olmasını arzu ederdi," deyince izin vermişti ihtiyarın ka-

Adam, padişah huzurunda olduğuna aldırmadan dizlerinin üstüne çöktü. Hürrem'in elini avuçlarının arasına alıp öpüp kokladı.

"Aleksandra, kalk kızım," diye fısıldadı hıçkırığı boğazına düğümlenirken. *"Hadi, bak ben geldim. Dağlar, ırmaklar bizi bekler."*

Hürrem zaten yuvarlandığı karanlıklara dalınca, dağlarda, ırmaklarda, alın sarısı başaklarla, sarı kantarmağı çiçekleriyle bezenmiş ovalarda koşturuyordu. Volga türküleri söylüyordu içinden. *"Volga, Volga, özledim seni."* Gelin gibi süslenmiş çiçeklerin arasında kelebekleri kovalıyordu. Rüzgarda savrulan kızıl saçlarının üzerinde uçuşuyordu kelebekler.

İhtiyar saatlerce hiç kıpırtısız otturdu Hürrem'in yanında. Bir an olsun gözlerini ayırmadı üzerinden.

Birden mucize oldu. Hürrem gözlerini açıverdi. Yine öyle koyu mavi, yine öyle yemyeşildi gözleri. Derin. Padişah inanamadı. Ölümü yeniyor muydu yoksa Hürrem? Gözleri katılaştı. Süleyman sevgiyi okudu Hürrem'in gözlerinde. Pişmanlığı. Yalnızlığı. Kadere boyun eğmişliği. İsyanı. Korkuyu. Başucundaki dev ihtiyarı görünce inanılmaz bir şey daha oldu. Yüzü tebessümle aydınlandı Hürrem'in. O haremde ilk gördüğü günkü gibi cıvıl cıvıl oldu bakışları bir an.

İhtiyarla elleri buluştu. Adamın gözlerinden akan yaşlar artık Hürrem'in öpüp kokladığı eline damlıyordu.

Doğrulmaya çalıştı. "Hazret-i Sultanım," dedi. Güçlükle konuşuyordu. *"Sizi tanıştırayım. Taçam Baba'm!"*

"Aleksandra kızım," diye inledi adam yeniden.

Odada olup da ağlamayan yoktu. Ama onları görmedi Hürrem. Gözleri Taçam Noyan'la kocası arasında gidip geliyordu. *"Kendisi özgür dağların, kırların, gürül gürül akan ırmakların bekçileridir."*

Son bir gayretle elini yastığının altına sokup yırtık pırtık bir torba çıkardı. İhtiyara doğru uzatırken gözleri cıvıl cıvıldı. "Hatırladın mı?" diye gülümsedi. "*Aleksandra'nın çeyiz torbası.*"

Soluğu tükenmek üzereydi artık Hürrem'in. "*Bu çeyizi aldığımız yere götür, bırak. Hem bak bakalım karlarda kelebeklerim uçar mı?*"

Tebessümü yüzünde öylece kaldı. Kopkoyu bir maviden yeşile dönen gözleri sanki kahkaha atmaya hazırlanıyormuşçasına hayat doluydu hala.

Sultan Süleyman karısının alnına son bir öpücük konduruken, "Seni asla unutmayacağım Hürrem," diye fısıldadı kulağına. "Unutmayacağım..."

Sondan Önce...

Hürrem Sultan: Oğullarından birinin tahta çıktığını görmeden öldü. Bir yıl içinde Şehzade Selim ve Beyazıt birbirine girdi. Selim'e yenilen Beyazıt kaçıp İran Şahı'na sığındı.

Kanuni Sultan Süleyman: Karısının zehirlendiğinden kuşkulandı ama bir iz bulamadı. Hürrem'in ölümünden sonra sekiz yıl daha yaşadı. Oğlu Beyazıt'ın yok edilmesi için Şah Tahmasp'a para ve toprak verdi. Hürrem'in padişah olmasını istediği Beyazıt ve ailesi katledildi. Eline bir evlat kanı daha bulaştıktan sonra da evlatlarının taht kavgası ve vicdan azabıyla savaştı. Zigetvar Kalesi'nin fethinden beş saat önce Sokollu Mehmet Paşa'nın kolları arasında öldü.

Sarı Selim: Babasının, "Uğruna yiğitler yiğidi Mustafa'ya kıydığımız devleti, halkın sarhoş bellediği bir Sarı Selim'e mi bırakacağız!" dediği Şehzade Selim, Osmanlı tahtına çıktı.

Rüstem Paşa: Şehzade Mustafa'nın öldürülmesinde oynadığı rolle tarihin akışını değiştirdiğini farketmeden, imparatorluğun en zengin adamı olarak öldü. 'Devlete rüşveti sokup tarifeye bağlayan adam' diye anıldı.

Sokollu Mehmet Paşa: Hürrem'in, kendisini zehirlediğinden kuşkulandığı Sokollu Mehmet Paşa, Sadrazam oldu. Hürrem'in de düşündüğü gibi devleti Selim değil, o idare etti.

Lala Mustafa Paşa: Sokollu'dan sonra o da muradına erdi. Ancak sadrazamlığı sadece üç ay sürdü.

Gülbahar Haseki: Oğlunun ve torununun aynı gün öldürülmesinden sonra yirmi sekiz yıl daha yaşadı. Hürrem Sultan'ın, Sultan Süleyman'ın ve oğlunun cellatlara teslîminde başrolü oynayan Rüstem Paşa'nın ölümünü, Hürrem'in oğlu Selim'in padişah olmasını gördü. Seksen iki yaşında öldü. Bursa'da oğlu için yaptırdığı türbeye defnedildi.

Kara Cafer: Hürrem'in cenaze töreninden sonra onu gören olmadı.

Merzuka: Onu da kimse görmedi bir daha.

Taçam Noyan: Tarih sahnesine çıktığı gibi kayboldu. Dağ köylerindeki yaşlılar, torunlarına hala, yeleleri rüzgarda savrulan bir kırata binmiş süvariyle kızıl saçlı küçük kızın hikayesini anlatıyor.

"Sonra ne olmuş," diye soranlara, 'Bilmem ki," der ihtiyarlar. "Kıratlı süvari hala elinde bir torbayla o dağ senin, bu dağ benim koşturur dururmuş."

"Ya kızıl saçlı kız?"

"Onun da şarkıları duyulurmuş akşamları."

"Sen biliyor musun o şarkıyı dede?"

"Bilirim ya. Hadi gel beraber söyleyelim. *İşte geldim Volga, al beni kollarına*..."

SON

Yazarın Notu

Hiç kuşkusuz ki Hürrem Sultan, Osmanlı tarihinin en etkin kadın figürlerinden biridir. Bugüne kadar Hürrem Sultan'la ilgili olarak çizilen tasvirlerin, hatta oluşturulan yargıların çoğunluğu gaddar ve acımasız sıfatlarında yoğunlaştırıldı. Hürrem resminin bu yönde şekillendirilmesi, dönem tarihinin daha çok yabancı tarihçiler tarafından irdelenmesinin yanında Hürrem'in çocukluğuna inecek kadar derin bir tarih bilgisinden, sebep ve sonuç sorgulamasından yoksun olmaktan kaynaklanıyordu.

Bir dünya imparatorluğunun en parlak dönemine dramatik biçimde damgasını vurmuş kişi ister kadın olsun ister erkek, elbette çok değişik biçimlerde değerlendirilecek ve yorumlanacaktır. Benim kurgulamaya çalıştığım öyküde ise Hürrem, tüm kudretine, Osmanlı sarayını titreten tüm ihtişamına rağmen, ruhunda fırtınalar kopan bütün kadınlar gi

bi, geçmiş trajedilerle örülmüş korkuların pençesindedir. Kısa ve mutlu bir çocukluğun ardından sonu gelmez travmalarla boğuşmak zorunda kalması, hayata karşı farklı bi- çimde yoğrulmasına sebep olur. Kaçırılır, satılır, dövülür, aşağılanır, tacize uğrar. Ama ezilmiş kadınların çoğunlukla seçtiği yol olan geride durmayı değil, mücadeleyi tercih eder. Yaşadığı acılar, intikam ve hırs güdülerini besler. Hayattan ve insanlardan öcünü alır. Çünkü daha taze bir fidan- ken kıymışlardır ona. Annesinden, ailesinden, yuvasından koparan gaddarlığa karşı, dantel gibi işlediği zekasıyla savaş açar Hürrem. Küçücük beyninde tortulanan aşağılanmanın hıncıyla büyür. Hayattan alacağı intikam önce kendisine kanıtlaması gereken bir duygudur ama bunu kendine bile itiraf edemeyecek kadar doğal dürtülerin kıskacındadır artık. Aşık olacak kadar duygusal, yüreği sadece çocukları için çarpacak kadar anaçtır. Kadındır işte. Üstelik bir de, hem güzel, hem de dünyayı titreten adamın sultanı olmak, hayranların yanında yılan kadar zehirli düşmanlar da yaratacaktır elbette. Kendisi ve çocuklarını bu düşmanlardan korumaksa ona düşmektedir. Ne pahasına olursa olsun.

Moskof Cariye asla bir tarihi roman olmamakla birlikte, tarihi süreçten esinlenerek geliştirilmiş bir kurgunun ürünüdür. Popüler tarihin acımasızlığına bir başka bakış açısı getirmekti amacım. *Ya devlet başa ya kuzgun leşe*, denilen zaman aralığında, göbek kordonuyla beslediği öz evlatlarını ve kendisini, kıyısında dolaştıkları ölüm tehlikesinden koruma içgüdüsünün yansıması olarak tarif edilebilir miydi acaba Hürrem'in bir babayı evlat katili yapmaya sürükleyen zalimliği?

Her türlü tarihten, kimliğimiz ve köklerimizden uzaklaşarak dayatılan davranış biçimlerini benimsemeyi tercih et-

iğimiz günümüzde, ***Moskof Cariye Hürrem*** işte bu soru- ya bir cevap arıyor.

Roman, hiç şüphe yok ki, sayısız tarihi belge ve bilgiye dayanılarak kurgulandı. Ancak, Hürrem'in hayatındaki tarihi boşluklar benim asrî esin kaynağımı oluşturdu. Özellikle kadın kimliklerinin, çocukluk yıllarında yaşananlarla doğrudan bağı olduğu tezine sonuna kadar inanan biri olarak, beynimde ve yüreğimde oluşan Hürrem'i kağıda dökmeye çalıştım.

Başlamak için zor bir tür seçtiğim söylenebilir. Fakat yüzmeyi öğrenmek için derinlere atlamak gerekmez mi? Karar sizi okuyuculara bırakıyor, emeği geçen herkese teşekkür ediyorum.

Demet Altınyeleklioğlu